

NEW YORK TIMES ÇOKSATANI

"Kuşkusuz yılın en iyi kitaplarından biri."
The Times

goodreads
En İyi Kurgu Kazanımı

Evlilik

İnsanları

Alison
Espach

Roman

Çeviren: Elif Nihan Akbaş

YILIN EN İYİ KİTABI

- *The Guardian* • *Time* • *Chicago Tribune* • *Biblioracle*
- *HuffPost* • *US Magazine* • *Elle* • *Real Simple* • *Glamour*

Rhode Island, Newport'ta güzel bir gün.

Phoebe Stone, zümrüt yeşili bir elbise ve yaldızlı, topuklu ayakkabılarla, görünürde bir çantası ya da bavulu olmadan Cornwall Inn'e tek başına gelir. Lobideki herkes onun düğün konuklarından biri olduğunu düşünür; ancak Phoebe, büyük düğüne katılmayan tek misafirdir. Phoebe, yıllardır buraya gelmeyi hayal etmiştir; kocasıyla güzel yemekler yemeyi, günbatımında okyanusa açılmayı ummuştur. Şimdi ise onsuz, dibe vurmuş ve kendine son bir lüks harcama yapmaya kararlı bir şekilde buradadır.

Bu arada büyük düğünün biricik gelini Lila, hafta sonunun getirebileceği her ayrıntıyı ve olası her felaketi hesaplamıştır; tabii Phoebe ve Phoebe'nin büyük planı hariç... Kısa süre sonra, iki kadın da bugüne kadar yaptıkları en iyi planlarının raydan çıktığını ve birbirlerinde beklenmedik bir sırdaş bulduklarını fark eder.

Absürd derecede komik ve yıkıcı derecede dokunaklı olan *Evlilik İnsanları*, hayal dahi edemediğimiz yerlere varabilecek dolambaçlı yollara, bizi yaşama döndürecek tesadüfi karşılaşmalara inanılmaz derecede incelikli ve etkileyici bir açıdan bakıyor.

“Mükemmel... Keşke ben yazsaydım.”

-JOJO MOYES

“Kahkahalarla güldüren, komik ve şaşırtıcı derecede dokunaklı...”

-INDEPENDENT

NEMESIS KİTAP / Roman

Yayın Numarası: 872

Evlilik İnsanları Alison Espach

Kitabın Özgün Adı: The Wedding People

Çeviren: Elif Nihan Akbaş

Genel Yayın Yönetmeni: Serap Çakır Özcan

Yayın Koordinatörü: Burcu Gürhan

Editör: Merve Mumcu

Kapak Tasarımı: Kelly S. Too

Kapak Uygulama: Cem Özcan

Sayfa Düzeni: Pınar Şeker Akcan

Sosyal Medya: Sercan Kurtuz

© Nemesis Kitap, 2025 © Alison Espach, 2024

Bu kitabın İngilizce orijinal baskısı “THE WEDDING PEOPLE by Alison Espach” adıyla yapılmıştır.

Bu kitap, AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla The Friedrich Agency LLC ile yapılan anlaşmaya göre basılmıştır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN: 978-625-96632-9-6

Baskı: Kasım 2025

Nemesis Kitap:

Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sok. Osmanlı İş Merkezi 18/9 Beyoğlu/İstanbul

Tel.: (0212) 222 10 66 info@nemesiskitap.com • www.nemesiskitap.com

Sertifika No: 49065

Baskı ve Cilt:

Epsilon Baskı Çözümleri Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi

Gürsel Mah. İcabet Sk. No: 3

34400 Kağıthane / İstanbul

Sertifika No: 80940

Evlilik İnsanları

Alison Espach

Düzenleme
Ny.özlem

Çeviren: Elif Nihan Akbaş

NEMESIS
KİTAP

Ninova

Alison Espach

Alison Espach, *The Adults* (New York Times Editörlerin Seçimi ve Barnes & Noble Discover seçimi) ve *Notes on Your Sudden Disappearance* (Chicago Tribune ve NPR tarafından 2022'nin en iyi kitapları arasında anıldı) adlı romanların yazarıdır. *Vogue*, *Outside*, *McSweeney's*, *Joyland* ve başka pek çok yayında yazdı. Halen Rhode Island'daki Providence College'da yaratıcı yazarlık profesörüdür.

Elif Nihan Akbaş

Kitapların dünyasında kendine erken yaşta bir yer açtı; yıllardır çeviriyor, düzeltiyor, anlatıyor. Siyaset Bilimi okudu ama kalbinin yönü hep edebiyata dönüktü. Pek çok çağdaş yazarı Türkçeye kazandırdı; kimi zaman da kendi hikâyelerini anlattı. Hem çocuklara hem büyüklere sözü olan metinlerin izini sürmeye devam ediyor. 2007'den beri çeşitli yayınevleri için çeviriler yapıyor. 2013'ten beri editör olarak çalışıyor. Çevirdiği yazarlar arasında Mark Twain, Sir Arthur Conan Doyle, George Orwell, A. S. Byatt, Hilary Mantel, Fredrik Backman ve Taylor Jenkins Reid gibi isimler var.

Hazin bir âna büyüünü katan tüm yabancılara...

Ne korkunçtu, diye haykırdı, ne korkunç!
Ama yine de sıcaktı güneş, insan yine de
güçlükleri alt edebiliyordu.
Yine de günler bağlanıyordu birbirine.

VIRGINIA WOOLF, MRS. DALLOWAY*

* Çeviren: Tomris Uyar (ç.n.)

SALI

Açılış Resepsiyonu

Otel tam da Phoebe'nin umduğu gibi. Sabırla onun gelişini bekleyen ihtiyar ve heybetli bir köpek gibi uçurumun tepesine tünemiş. Phoebe ardındaki okyanusu göremiyor ama orada olduğunu biliyor. Tıpkı arabasını evinin araç yoluna çekerken kocasının çalışma odasında taslağını yazdığını bildiği gibi.

Aşk, daima onları birbirine bağlayan görünmez bir ip olmuştu.

Phoebe taksiden iniyor. Bordo takımlar içindeki bir adam ciddiyetle yanına yaklaşıyor, koreografisi uzun zaman önce yapılmış gibi gelen bir an bu. Phoebe'nin yaptığı şeyin doğruluğundan emin olmasını sağlıyor.

“İyi akşamlar,” diyor adam. “Cornwall Inn’e hoş geldiniz. Bavulunuzu alabilir miyim?”

“Bavulum yok,” diyor Phoebe.

St. Louis'den ayrılırken her şeyi arkasında bırakmanın önemli olduğunu hissetmişti: kocası, ev, bavul. Yoluna bakmanın vakti gelmişti artık; bunu biliyordu çünkü geçen sene boşanma duruşması sona erdiğinde hepsi bu konuda anlaşmışlardı. Konuşmalarının nihai kesinliği, kocasının onunla vedalaşan bir postacı gibi, “Peki, kendine iyi bak,” demesi Phoebe'yi afallatmıştı. Daha sonra yatağma girip cin tonik içmek ve buzdolabının buz yaparken çıkardığı sesleri dinlemekten başka bir şey yapamamıştı. Gidebileceği bir yer de yoktu zaten. Phoebe'nin yalnızca cin ve tuvalet

kâğıdı almak için evden çıktığı, çevrimiçi derslerini aynı siyah bluzla anlattığı –sonuçta insanlar başka ne giyecekti ki?– sokağa çıkma yasağının ortasındaydılar. Yasak sona erdiğindeyse hiçbir şey hatırlamıyordu.

Şimdi Phoebe on dokuzuncu yüzyıldan kalma Newport otelinin dışında, zümrüt yeşili ipek elbisesi içinde dikiliyor. Dolabında hâlâ sevdiğini içtenlikle söyleyebileceği tek parça bu. Muhtemelen henüz hiç giymediği tek kıyafet olduğundan. Kocasıyla bu elbisenin hakkını verecek şatafatlı şeyler yapmadılar hiç. İkisi de profesördü. Tasasız insanlardı. Rahat. Ateşin başında, kucaklarında küçük kedileriyle fazlasıyla huzurlulardı. Sıradan şeyleri severlerdi, içilecek ne varsa onu içer, televizyonda ne varsa onu izler, buzdolabında ne varsa onu yer, en normal görünen gömleği giyerlerdi; neticede giyinmenin mantığı bu değil miydi? Normal olduğunuzu kanıtlamak. Ne olursa olsun her gün üzerine gömlek geçiren insanlardan biri olduğunuzu kanıtlamak.

Ancak Phoebe o sabah uçağa binmeden önce uyandı ve artık normal olmadığını anladı. Yine de ekmeğini kızarttı. Duş aldı. Saçlarını kuruladı. Güz döneminin ikinci günü için ders notlarını topladı. Dolabını açıp bir zamanlar sırf bir profesörün işyerinde giyebileceği bir şey gibi görüldüğü için aldığı kıyafetlere göz gezdirdi. Sıra sıra düz renk bluzlar, kocasının giydiği şeylerin kadın versiyonları. İçlerinden gri bir parça çekip aynada önüne tuttu ama giymek içinden gelmedi. Meslektaşları ortaçağ teolojisinde peynirin şaşırtıcı önemine dair uzun uzun konuşurken işe gidip ofisteki yazıcının başında öylece dikilerek yüzündeki ifadeyi sabit tutamazdı.

O da zümrüt yeşili elbiseyi ve düğününden kalma yaldızlı topukluları giydi. Düğün gecesi kocasının gözlerini bağlar gibi boynuna doladığı kalın incileri. Uçağa binip sağlam miktarda cin tonik içti. Boğazından akarken öyle hoş bir serinliği vardı ki içkinin, uçaktan inerken ayağının su topladığını neredeyse fark etmedi.

Bordo kıyafetli adam, “Bu taraftan, han’fendi,” diyor.

Phoebe adama yirmi dolar veriyor. Adam hiçbir şey yapmadığı için bahşiş almasına şaşırmış gibi fakat Phoebe’ye göre bu *hiçbir şey* değil. Arabadan indiğini gören bir adamın ânında ayağa kalkmasının üzerinden epey zaman geçti. Kocasını yıllardır o eve döndüğünde çalışma odasından çıkıp onu selamlamıyordu. Birinin onu karşılaması, oraya gelmesinin önemli bir şeymiş hissi vermesi Phoebe’ye iyi geliyor. Eski tuğla giriş yolunda yürürken topuklarının tıkırdadığını duymak. Hep bu sesi çıkarmak, bir amfiye girerken kendini büyük ve asil hissetmek istemişti ama ne yazık ki üniversitesinin her yeri halı kaplıydı.

Üst kata çıkıyor, büyük siyah fenerlerin ve kapıları koruyan granitten aslanların yanından geçiyor. Perdelerin arasından lobiye ayak basıyor ve bu da doğru geliyor ona. Sanki zamanda yolculuk ederek muhtemelen daha iyi olmayan ama en azından kadife perdelerle kaplı eski bir dünyaya adım atmak gibi.

Derken giriş işlemleri sırasını görüyor.

Uzun bir sıra. Phoebe’nin okyanusa bakan Viktorya dönemine ait bir malikânede değil, havaalanında görmeyi bekleyeceği türden. Ama yine de sıra orada işte, lobi boyunca uzanıp tarihi meşe ağacından yapılmış merdivenin ötesine kadar uzuyor. Sıradaki insanlar da bir tuhaf geliyor ona. Rüzgârlık, kot pantolon ve spor ayakkabı giymişler. Bir zamanlar Phoebe’nin de giydiği normal kıyafetler. Kadife perdelerin ve yaldızlı çerçeveler içinde duvarları süsleyen sakallı adamların yanında komik derecede sıradan duruyorlar. Sağlam, modern insanlara benziyorlar; titanyum dayanıklılığındaki valizleriyle dünyaya bağlanmış gibiler. Bazıları telefonla konuşuyor. Bazıları telefonlarından bir şeyler okuyor; bu sırada sonsuza kadar beklemeye hazır gibiler ve belki de gerçekten öyleler. Belki onların da ailesi yok artık. Phoebe için böyle düşünmek epey cazip; herkesin kendisi kadar yalnız olduğuna inanmak.

Ama yalnız değiller. İkili, üçlü gruplar halinde duruyorlar, bazıları kol kola girmiş, bazıları tek ellerini bir sırtta koymuş. Mutlular, çünkü arada sırada içlerinden biri yüksek sesle ne kadar da mutlu olduklarını ilan ediyor.

“Jim!” diyor yaşlı bir adam, kollarını ayı gibi açarak. “Seni gördüğüme çok sevindim!”

“Hey, Büyükbaba Jim,” diyor genç bir adam; ne de olsa sıradaki herkesin adı Jim gibi görünüyor. Jimler kucaklaşıyor, birbirlerine sarılıyor. “Jim Amca nerede? Çoktan sahaya mı gitti yoksa?”

Resepsiyonda çalışan genç kadın bile mutlu görünüyor; her misafirin gözlerinin içine bakarak neden geldiklerini sormaya kendini adanmış gibi, oysa her biri aynı cevabı veriyor ve kadın da aynı şekilde karşılık veriyor: “Ah, düğün için mi geldiniz? Ne harika.” Genç kadın düğün konusunda gerçekten heyecanlı görünüyor ve belki de sahiden öyle. Belki hâlâ herkesin düğünlerinin bir şekilde onunla ilgili olduğuna inanacak kadar gençtir. Phoebe de gençken hep böyle hissedirdi; bir ay boyunca hangi elbiseyi giyeceğini dert ederdi, oysa katıldığı her düğünde hep en kenarda otururdu.

Phoebe sıraya giriyor. Kolunda aynı yeşil elbiseleri taşıyan iki genç kadının arkasında duruyor. Birinin leopar desenli uçak yastığı hâlâ boynunda. Diğerrinin dağınık topuzundan çıkan kırmızı saç telleri alına düşüyor, bir yandan da *People* dergisi karıştırıyor. Aralarında kimin uçuşunun daha kötü olduğu, bu otelin aslında kaç yıllık olduğu ve insanların neden Kylie Jenner’a bu kadar takıntılı olduğu gibi şeyler fısıldaşıyorlar. Onun Kim Kardashian’dan daha seksi olduğunu umursamak zorunda mıyız yani?

“Öyle mi ki?” diye soruyor Boyun Yastığı. “Ben hep ikisinin de bir şekilde çirkin olduğunu düşünmüşümdür aslında.”

“Bence bu herkes için geçerli,” diyor Dağınık Topuz. “Bütün insanların onları çirkin gösteren bir noktası vardır. Profesyonel güzel olanların bile. Altın kural gibi bir şey bu.”

“Bence kırmızı çizgi demek istedin.”

“Belki,” diyor Dağınık Topuz. Kendini temel düzeyde çekici bulduğunu kabul etmesinin beş yıl terapiye mal olduğunu ama gülünce diş etlerinin fazla görüldüğünü söylüyor.

“Ben bunu hiç fark etmedim,” diyor Boyun Yastığı.

“Çünkü tam gülmüyorum.”

“Bu zamana kadar hiç tam gülmedin mi?”

“Liseden beri gülmedim.”

Sıra ilerliyor ve Phoebe kafasını yukarı kaldırıp oymalı tavana bakıyor; o kadar yüksek ki, nasıl temizlediklerini merak ediyor.

Yine bir “Ah, düğün için mi geldiniz!” duyuluyor ve Phoebe lobide ne kadar çok düğün insanı olduğunu fark etmeye başlıyor. Kocasının çok sevdiği *Kuşlar* filmini andıran bir rahatsız ediciliği var bu durumun. Birkaçını gördü mü, her yerde onları görmeye başlıyor. Lobi bankosundaki mürdüm rengi kadife koltuğa yayılmış düğün insanları. Yerleşik kitaplığa yaslanmış düğün insanları. Ay’a bile gidebilecekmiş gibi görünen son teknoloji valizlerini çeken düğün insanları. Bordo giysili adamlar hepsini yüksek, sağlam valiz kulelerine diziyor; tam yanlarında büyük beyaz bir tabelada LILA VE GARY’NİN DÜĞÜNÜNE HOŞ GELDİNİZ yazıyor.

“Altın kural dediğin kesinlikle Lila için geçerli değil,” diyor Boyun Yastığı. “Çünkü onun çirkin olduğu bir taraf gerçekten de aklıma gelmiyor.”

“Doğru,” diyor Dağınık Topuz.

“Lise son sınıftaki defilede gelin seçilmişti ya, hatırlıyor musun?”

“Ah evet. Bazen onu unuttuğum oluyor.”

“Nasıl unutuyorsun ya? Ben haftada bir bunun ne kadar tuhaf olduğunu düşünüyorum.”

“Rehber öğretmenimiz onunla koridorda yürümeye kalkıştığı için mi?”

“Daha ziyade, bazı insanların gelin olmak için doğduğunu düşünüyorum.”

“Bu arada, rehber öğretmenin de düğüne geleceğini duydum.”

“Garipmiş. Ama iyi. Böylece en azından düğünde tanıdığım biri olacak,” diyor Boyun Yastığı.

“Aynen ya. Ben de neredeyse kimseyi tanımıyorum artık,” diyor Dağınık Topuz.

“Evet, pandemiden beri, tamam diyorum, sanırım artık hiç arkadaşım yok.”

“Değil mi? Şu an tanıdığım tek insan annem resmen.”

Gülüşüyorlar ve buraya gelirken yaşadıkları kötü uçuşları yarıştırmaya devam ediyorlar. Phoebe onları görmezden gelmek, gözlerini lobinin ihtişamına çevirmek için elinden geleni yapıyor. Ama zor. Düğün insanları normal insanlardan çok daha gürültülü.

Gözlerini kapıyor. Ayakları sızlamaya başlıyor ve evden ayrıldığından beri ilk kez rahat bir ayakkabı getirip getirmediğini düşünmeye başlıyor. Boş boş dolapta bekleyen o kadar çok ayakkabısı var ki, hepsi de lacivert.

“Peki damat hakkında ne biliyorsun?” diye fısıldıyor Boyun Yastığı.

Dağınık Topuz yalnızca Lila’nın telefonda söylediklerini ve internetten onu gizlice araştırırken öğrendiklerini biliyor.

“Gary internette gizlice araştırmak için bile sıkıcı biri,” diyor Dağınık Topuz, sonra onun X kuşağı bir doktor olduğunu ve saçlarının çok az döküldüğünü, büyük ihtimalle ölene kadar saçla-

rının çoğunu koruyacağını söylüyor. “Lila seni nedime yaptıktan sonra adamı *araştırmadın* mı?”

“İnternette uzak duruyorum,” diyor Boyun Yastığı. “Tera-
pistim öyle istedi.”

“İki yıldır mı?”

“İki yıldır mı nişanlılar?”

“Pandemiden hemen önce evlenme teklif etmiş.”

Sıra biraz daha ilerliyor.

“Tanrım; şu duvar kâğıdına bak!”

Boyun Yastığı, odasının okyanusa bakmasını umut ediyor. “Okyanusa bakmak insanı yüzde beş daha mutlu ediyormuş. Bir araştırmada okudum.”

Sonunda susuyorlar. Phoebe sessizliklerine minnet duyuyor. Yeniden düşünebiliyor. Gözlerini kapıyor ve mutfağın diğer ucundaki kocasına baktığını, onun kahkahasına hayranlıkla daldığını hayal ediyor. Phoebe onun kahkahasını hep sevmiştir, uzaktan kulağa çalman sesini. Uzaklardan gelen bir sis düdüğü gibi, ona nereye gideceğini hatırlatır. Derken Jimlerden biri, “İşte gelin geliyor!” diye bağırıyor.

“Jim!” diyor gelin.

Gelin asansörden çıkıyor ve parıltılı bir GELİN kuşağıyla lobiye adım atıyor ki herhangi bir karışıklık olmasın. Gerçi bir karışıklık olması da mümkün değil. Gelinin o olduğu o kadar açık ki; gelin gibi yürüyor, gelin gibi gülümsüyor ve gelin gibi dönerek sıradaki Dağınık Topuz ve Boyun Yastığı’na yaklaşıyor, çünkü gelin olmak iki üç günlüğüne bunları yapmayı mümkün kılıyor. O geçici bir ünlü, herkesin buraya gelmek için binlerce dolar ödemesinin sebebi.

“Sizi gördüğüme çok sevindim!” diye haykırıyor gelin. Kollarını kocaman açıyor, bileklerinde denizçayırından örülmüş bilezikler gibi sarkan hediye çantaları var.

Boyun Yastığı ve Dağınık Topuz haklıymış. Phoebe, gelinle ilgili çirkin sayılacak tek bir şey bulamıyor; belki de onun tek çirkin yanı bu. Tam da olması gerektiği gibi görünüyor: beyaz yazlık elbisesiyle hem ince uzun hem de minyon, altında iç çamaşır izi yok. Sarı saçları öyle romantik ve karmaşık örgülerle düzenlenmiş ki Phoebe Instagram'da kaç öğretici video izlediğini merak ediyor.

“Çok güzel görünüyorsun,” diyor Dağınık Topuz.

“Teşekkürler, teşekkürler,” diyor gelin. “Uçuşlarınız nasıldı?”

“Sorunsuz,” diye yalan söylüyor Boyun Yastığı.

Ne sürpriz martı sürüsünden ne de acil inişten bahsediyorlar, çünkü gelin burada. Düğün boyunca görevleri geline yalan söylemek, buraya geliş yolculuklarını sevdiklerini söylemek, iki yıl boyunca neredeyse hiçbir şey yapmadıktan sonra Newport'ta gerçekleşecek bir düğün fikrinden heyecan duymak.

“Gary'yle ne zaman tanışıyoruz?” diye soruyor Dağınık Topuz.

“Resepsiyona o da katılacak tabii ki.”

“Yani tabii ki,” diyor Boyun Yastığı ve gülüyorlar.

Gelin, içinden “acil durum malzemeleri” çıkan denizçayırından örülme çantaları dağıtıyor ve kadınlar içinden tam boy içki şişelerini çıkarınca şaşkınlıkla nefeslerini tutuyorlar. Hepsi farklı türler, diye açıklıyor gelin. Geçen ay Gary'yle Avrupa'da gezerken aldıkları şeyler.

Skoç. Rioja. Votka.

“Vay, çok şık,” diyor Dağınık Topuz.

Gelin kendiyse gurur duyar gibi gülümsüyor. Doktor nişanlısıyla Avrupa'da gezerken başkalarını, ondan daha şanssız kadınları düşünen bir kadın olmanın gururunu taşıyor. Ne içileceğini ne içilmeyeceğini bilen bir kadın olarak dönmenin gururunu.

“Buyurun,” diyor gelin, Phoebe’ye. Öyle bir samimiyetle konuşuyor ki Phoebe kendini uzun zamandır görüşülmemiş uzak bir kuzen gibi hissediyor. Belki de bir zamanlar dedelerinin rutubetli bodrumunda dama falan oynamışlar gibi. Phoebe’ye çantayı uzatıyor, sonra da gerçekten güçlü bir sarılmayla onu selamlıyor. Gelin, bu kucaklaşma meselesi için Phoebe’nin kocasının iş görüşmeleri öncesi profesör tokalaşmalarını çalıştığı gibi çalışmış belli ki. “Bunca yolu geldiğiniz için küçük bir teşekkür sadece. Buraya gelmenin kolay olmadığını biliyoruz!”

Oysa Phoebe için buraya gelmek aslında çok kolay olmuştu. Ne postayı durdurmuştu, ne bahçeyi sulaması için mahallede bir çocuk ayarlamıştı ne de her tatil öncesi yaptığı gibi derslerine Bob’un girmesi için düzenleme yapmıştı. Tost kırıntılarını bile silmemişti tezgâhtan. Elbisesini giyip evden çıkmış, her şeyi daha önce hiç bırakmadığı şekilde bırakıp gitmişti.

“Ah, ben...” diye söze girecek oluyor Phoebe.

“Biliyorum, ne düşündüğünü biliyorum,” diyor gelin. “Kim çikolatalı şarap içer ki yani?”

Gelin iyi. Çok iyi bir gelin. İki yılın yoğun yalnızlığından, bilgisayar ekranındaki kara kutu deryasına tekrar tekrar “Edebiyat nedir?” diye sorduğu, kutulardan hiçbirinin bilmediği, umursamadığı ya da dinlemediği o iki yılın ardından birilerinin onunla böyle konuşması şaşırtıcı. Phoebe tekrar tekrar “Edebiyat nedir?” diye sormuştu, ta ki artık kendisi de yanıtı bilmez hale gelene dek.

Şimdiyse sebepsiz yere kucaklanıyor ve çikolatalı şarap dolu bir çanta alıyor. Kocasının yıllardır gözlerinin içine bakmamasından sonra güzel bir yabancıнын gözlerinin içine bakması Phoebe’yi neredeyse ağlatacak. Burada düğün için bulunmayı dileycek neredeyse.

“Ama düşündüğünden daha iyi,” diyor gelin. “Görünüşe göre Almanlar buna bayılıyor.”

Gelin gülümsüyor ve Phoebe onun iki ön dişi arasına sıkışmış bir yemek parçası görüyor. İşte bu: Gelini bugün çirkin yapan tek şey.

“Sıradaki?” diye sesleniyor resepsiyondaki kadın.

Phoebe’nin sırasının geldiğini fark etmesi biraz zaman alıyor. Dağınık Topuz ve Boyun Yastığı’nın çoktan asansöre doğru yürümeye başladığını görüyor. Çantayı alıyor, geline teşekkür ediyor ve resepsiyon masasına doğru hareketleniyor.

“Siz de düğün için buradasınız herhalde?” diye soruyor kadın. Adı Pauline.

“Hayır,” diye itiraf ediyor Phoebe. “Değilim.”

“Ah,” diyor Pauline. Hayal kırıklığına uğramış gibi. Hatta kafası karışmış. Gözleri uzaktaki geline kayıyor. “Herkesin düğün için geldiğini sanmıştım.”

“Ben kesinlikle düğün için burada değilim. Ama bu sabah rezervasyon yaptırdım.”

“Ah, size inanıyorum,” diyor Pauline, yazarken. “Sadece sanırım burada birisi çok büyük bir hata yaptı. Hatta ben bile yapmış olabilirim! Bizi bağışlayın, Covid’den beri biraz personel eksiklerimiz var.”

Phoebe başıyla onaylıyor. “İşgücü sıkıntısı.”

“Aynen,” diyor Pauline. “Peki, adınız ne?”

“Phoebe Stone.”

Bu doğru. Adı bu, kendine ait hissettiği isim. Yine de şimdi dillendirirken yalan söylüyormuş gibi geliyor, çünkü bu kocasının soyadı. Ne zaman kendi sesinden bu adı duysa, bir şekilde onu bedeninin dışına itiyor. Kendini yukarıdan, bir kuş gibi görüyor; tıpkı düğün insanlarının onu gördüğü gibi ve oradan

bakıldığında onların da Phoebe'deki çirkin olan şeyi görebildiklerine emin oluyor: Saçları. O saçlarla ilgili bir şey yapılmalıydı. Bu sabah saçını taramayı tamamen unutmuştu.

“İşte buradasınız,” diyor Pauline. Artık kaliteli hizmet sunmaya öyle odaklanmış ki kapıdan giren düğün insanlarından biri Phoebe'nin arkasında kayıp düşerken başını kaldırıp bakmıyor bile.

“Jim Amca! Aman Tanrım! İyi misin?” diye bağılıyor gelin.

Jim Amca iyi değil. Yerde, bileğiyle ilgili bir şeyler haykırıyor, bir de zeminle ilgili; bunun berbat bir zemin olduğunu, hatta düpedüz saçmalık olduğunu söylüyor. Bordo giysili adamlar etrafında toplanıp zeminden ötürü ondan özür dilemeye başlıyor; evet, evet, hepsi bunun en kötü zemin olduğunda hemfikir, oysa Phoebe bunun bir tür İtalyan mermeri olduğunu görebiliyor.

“İşte burada,” diyor Pauline. Pauline tam bir kahraman. “Sizin odanız Çılgın Yirmiler.”

“Her oda bir on yılı mı temsil ediyor?” diye soruyor Phoebe. Her odanın kendine ait bir saç modeli, bir savaşı, borsa başarıları ve çöküşleri olduğunu hayal ediyor. Kendi feminizm tanımını.

“Aslında ben de temaların hepsini bilmiyorum!” diyor Pauline. “Yeniyim de. Bana biraz rasgele görünüyorlar. Ama çok iyi bir soru.”

Çekmeceyi açıp doğru anahtarı arıyor.

“Bizim çatı katı süitimiz,” diyor. “Okyanusu doğru düzgün gören tek odamız.”

Pauline her misafire kendini özel hissettirecek bir şey fısıldıyormuş gibi geliyor. *Bu odada Vanderbilt ailesinin evinden kalma bir masa var. Bu odada sonsuz tuvalet kâğıdı stoğu var.*

“Harika,” diyor Phoebe.

“Peki sizi Cornwall Inn'e getiren nedir?”

Phoebe bu sorunun geleceğini bilse de şaşırıyor. Kendini burada hayal ederken kimseyle konuşmak zorunda kalacağını düşünmemiştir. Aslına bakılırsa pratiğini kaybetmiştir.

“Burası beni mutlu eden yer,” deyiveriyor Phoebe. Bu tümüyle doğru değil ama yalan da değil.

“Ah, yani daha önce de bizimle kaldınız, öyle mi?” diye soruyor Pauline.

“Hayır,” diyor Phoebe.

İki yıl önce Phoebe bir dergide bu otelin reklamını görmüştü; sadece doğurganlık kliniğinde beklerken okuduğu türden bir dergide. Okyanusa bakan Viktoryen cibinlikli yatağın fotoğraflarına bakmış ve *Tatillerini gerçekten seyahat dergilerine bakarak planlayan var mı?* diye düşünmüştü. Bu insanlara öfkelenmişti, oysa hayatında böyle şeyler yapan kimseyi tanımıyordu. Yine de günler sonra terapisti ondan gözlerini kapatıp onu mutlu eden yeri tarif etmesini isteyince, kendini o cibinlikli yatakta hayal etmişti çünkü kendini mutlu düşleyebildiği tek yer, hiç gitmediği bir yer, hiç yatmadığı bir yataktı.

“Eh, burası gerçekten mutluluk veren bir yer,” diyor Pauline.

Phoebe anahtarı alıyor. Sohbetten gına gelmeye başladı bile. Normalmiş gibi davranmak yetti, neticede buraya sekiz yüz dolar ödemesinin sebebi sırf burada kalıp normalmiş gibi davranmak değil. Onu evinde de kolayca yapabilirdi. Kendini yorgun hissediyor ama Pauline’in daha bir sürü sorusu var. Spa paketi eklemek ister mi? Kuruma bağlı tarot okuyucusundan randevu almak ister mi? Normal yastık mı ister, hindistancevizli mi?

“Hindistancevizli yastık da ne?” diye soruyor Phoebe.

“Bir yastık,” diyor Pauline, “içinde hindistancevizi var.”

“Yastıklar öyle daha mı iyi oluyor?” diye soruyor. “İçlerinde hindistancevizi olunca?”

Kocası olsa kesin sorardı bunu. On yıl süren evliliğin sonucu, kötü bir alışkanlığı; kocasının ne diyeceğini hayal etmek. O yanında değilken bile. Özellikle de yanında değilken. Phoebe böyle bir kadın olacağını düşünmemiştir hiç. Ama son birkaç yıl ona bir şey öğrettiyse o da gerçekten kime dönüşeceğini asla bilemeyeceği.

“Yastıklar öyle çok daha iyi,” diyor Pauline. “Güvenin bana. Hemen bir tane ayarlarız.”

Phoebe asansöre giriyor ve kapılar kapanmaya başladığında rahatlıyor. Sonunda, düğün insanlarından uzaklaşmak. Sonunda değişiklik olsun diye bir şeyler yapmak. Sonunda evinden başka bir yerin anahtarını elinde tutmak.

“Asansörü tutun!” diye sesleniyor bir kadın.

Phoebe daha görmeden seslenenin gelin olduğunu anlıyor. Bu asansörü hak ettiğini düşünürmüş gibi bağılıyor. Ama kimse hiçbir şeyi hak etmiyor. Gelin bile. Phoebe kapıları kapama tuşuna basıyor ama gelin elini aralarına sokuyor. Kapılar gerektiği gibi açılmıyor, belki de Cornwall 1864’te inşa edildiği için. Eski bir otelin geline bile merhameti olmaz.

“Siktir!” diye bağılıyor gelin.

“Tanrım!” diyor Phoebe. Kapıları yeniden açıyor, sonra gelinin eline inanamayarak bakıyor. “Kanamam var.”

Gelin, eklemlerinin sırt kısmında kesik olan parmağını bir çocuk gibi kaldırıyor ve Phoebe’nin uzattığı mendili teşekkür bile etmeden alıyor. Phoebe düğmeye basınca kapılar yeniden kapanıyor. Gelinin eli mendili kana bularken kadınlar hiçbir şey söylemiyor ve yukarı çıkmaya başlıyorlar. Phoebe gelinin nefesini düzeltmeye çalıştığını duyuyor, mendilin koyulaşmasını izliyor.

“Çok özür dilerim,” diyor Phoebe. “Böyle olacağını tahmin edemedim.”

“Ah, eminim sorun olmayacaktır,” demeye çalışıyor gelin. Boğazını temizliyor. “Ee, Gary’nin ailesinden misin?”

“Hayır,” diyor Phoebe.

“Benim ailemden misin?”

“Kendi aileni tanımıyor musun?” diye soruyor Phoebe. Soru Phoebe’nin gülmek istemesine yol açıyor ve bu tuhaf bir his. Ay-lar, belki yıllar sonra ilk kez gülmek istemesi. Çünkü nasıl olur da gelin kendi ailesini tanımaz? Phoebe ailesindeki herkesi tanıyor-du. Başka seçeneği yoktu. Ailesi küçüktü. Sadece Phoebe ve babası, onun eski balıkçı kulübesine sığacak kadar küçük.

“Çok büyük bir ailem var,” diyor gelin, sanki bu büyük bir sorunmuş gibi.

“Eh, senin ailenden değilim,” diye netleştiriyor Phoebe.

“Ama iki aileden birindensindir mutlaka.”

“Hayır,” diyor Phoebe. “Ben hiçbir aileden değilim.”

Boşanmanın ardından yavaş yavaş başlayan ve her geçen ta-tille ağırlaşan o ezici farkındalık, bu sabah fazlasıyla sessiz bir evde uyanmasıyla doruğa varmıştı; nihayet ailesiz olmanın ne demek olduğunu anlamıştı. Hep böyle olacağını kavramıştı; sa-dece o, yatakta, tek başına. Artık kapıda miyavlayan kedisi Harry’nin sesi bile yoktu.

“Ama herkes düğün için burada. Ben öyle olmasını sağladım.” Gelin, Phoebe’nin elindeki hediye çantasına bakıyor, kafası ka-rışmış. “Bu bir tür hata olmalı.”

Gelin bunu, sanki Phoebe onun her zaman korktuğu büyük kâbusmuş gibi söylüyor. Phoebe, hiçbir şeyin ters gitmemesi gereken bir zamanda ters giden o şey. Çünkü bir düğünde her küçük terslik bir uğursuzluk alameti olma potansiyeli taşır; Pho-

ebe'nin kendi düğün gününde parkta esen şiddetli rüzgârın kâğıt tabakları devirmesi ve sırtının ürpermesine neden olması gibi. Keşke gerçek tabak alsaydık, diye düşünmüştü, ağırlığı olan, sağlam bir şeyler.

“Bir hata yok,” diyor Phoebe.

Burası Phoebe'nin mutlu yeri idi. Birçok olasılık içinden seçtiği yer. Gelin ne hakla Phoebe'nin kendini burada olmaması gereken biri gibi hissetmesine neden olur?

“İyi de düğün için değilse neden buradasın?” diye soruyor gelin bu kez daha kısık bir sesle, sanki gerçek sesi sonunda ortaya çıkmış gibi. Çünkü artık düğüne katılmayan biriyle baş başa kaldığı bu özel alanda, gelin olmak zorunda değil. İsteddiği gibi konuşabilir. Phoebe de öyle. Phoebe Dağınık Topuz ya da Boyun Yastığı değil. O hiç kimse ve hiç kimse olmanın tek iyi yanı, artık canı ne isterse onu söyleyebilmesi. Geline bile.

“Buraya kendimi öldürmeye geldim,” diyor Phoebe.

Bunu dramatik bir tonla ya da duyguyla söylemiyor, yalnızca bir gerçeği dile getirir gibi. Çünkü öyle. Gelinin bu gerçeğin etkisiyle mahcup bir sessizliğe bürünmesini bekliyor ama gelin kafası karışmış gibi bakıyor.

“Şey, az önce ne dedin sen?” diye soruyor gelin.

“Dedim ki, buraya kendimi öldürmeye geldim,” diyor Phoebe bu kez daha kararlı bir sesle. Bunu yüksek sesle söylemek iyi geliyor ona. Zira yüksek sesle dile getiremezse muhtemelen yapamayacak da. Oysa yapmalı. Kararını verdi. Bunca yolu bunun için geldi. Kapılar açılmaya başladığında rahatlıyor ama gelin düğmeye basıp onları yeniden kapıyor.

“Hayır,” diyor gelin.

“Hayır mı?” diyor Phoebe.

“Hayır. Kesinlikle kendini öldüremezsin. Bu benim *düğün* haftam.”

“*Düğünün bir hafta mı sürüyor?*”

“Yani ayrıntılara takılmak istiyorsan, teknik olarak altı gün.”

“Bu... uzun bir *düğün*.”

Phoebe'nin *düğünü* bir geceydi. Tantanalı bir şey yapmama-ya çalışmıştı. Peki ama neden? Şimdi geriye bakınca, eline fırsat geçmişken iyi bir şeyi kutlamamış olması aptalca görünüyor. Ama Phoebe ve kocası yüksek lisansı bitireli henüz bir yıl olmuştı; bursla yaşamaya, ucuz bir şarap şişesi ve uzakta güzel bir ağaçla yetinmeye alışkınlardı. *Düğün*, Phoebe'nin gözünde bir gösterişi. ‘Ne zaman çiçek sipariş etse ya da başka bir pasta tadımı yapsa ya da arkadaşlarına ne kadar mutlu olduğunu anlatsa, içinde sanki böbürleniyormuş gibi korkunç bir his uyanıyordu.

“Aslında bir hafta artık gayet standart,” diyor gelin, Phoebe'ye kendini yaşlı hissettiren bir tonlamayla. “Hem insanlar buraya çok uzaklardan geliyor.”

Ama Phoebe'nin umurunda değil.

“Bu benim hayatımın en önemli haftası,” diye yalvarıyor gelin.

“Benim de,” diyor Phoebe.

Phoebe kapıların açılması için *düğmeye* basıyor ama gelin yeniden kapatıyor ve bu, Phoebe'yi sadece işe giderken trafikte sıkıştığında hissettiği türden bir öfkeyle dolduruyor. Önünde uzayıp giden stop lambalarını gördükçe çığlık atmak isterdi ama hiç atmazdı, kendi arabasının mahremiyetinde bile. O, çığlık atanlardan değildi. Dünyadan taleplerde bulunan bir kadın değildi, sırf onun acelesi var diye yolların açılmasını beklemezdi. Parıltılı kuşağıyla sanki dünyada şimdiye kadar ondan başka gelin olmamış gibi duran geline hiç benzemiyordu. Phoebe bir an kadının kuşağını koparıp kendi *düğün* fotoğrafını çıkarmak, ona

bir zamanlar kendisinin de gelin olduğunu göstermek ve gelinlerin her şeye dönüşebileceğini kanıtlamak istiyor. Phoebe'ye bile.

Ama sonra kanlı mendil yere düşüyor. Gelin onu alırken hafif bir hıçkırık çıkarıyor, sonra sanki tüm hayatı çoktan mahvolmuş gibi Phoebe'ye bakıyor.

“Lütfen bunu yapma,” diye yalvarıyor gelin ve bu, Phoebe'ye yine o aşinalık hissini veriyor; sanki bir kuzen diğerine sesleniyormuş gibi.

“Çok sessiz olacağım,” diye söz veriyor Phoebe. “Yani, belki fonda hafif caz açarım ama duymazsın.”

“Şaka mı yapıyorsun? İğrenç bir şaka mı bu? Bunu Jim mi ayarladı?”

Phoebe çantasından emektar CD-çalarını ve *Sax for Lovers* adlı bir CD'yi çıkarıyor. Evden getirdiği birkaç şeyden biri. Ozarks'taki balaylarının ilk gecesinden. Kalp şeklindeki jakuzinin bütün odayı nemlendirdiği, kanyonun yamacındaki küçük bir motelde. Kocasını CD'yi müzik setinde bulmuştu. *Sax for Lovers*, diye yüksek sesle okumuş, ikisi de uzun uzun gülmüştü. Hadi aç, sevgilim, demişti Phoebe, sonra da birbirlerini soyana kadar dans etmişlerdi.

“Aman Tanrım,” diyor gelin. “Ciddisin. Bunu burada mı yapacaksın? Odanda mı? Ne zaman?”

“Bu akşam,” diyor Phoebe. “Günbatımında.”

Balkonda sigara içecek. Oda servisi isteyecek. Denize bakarak güzel bir yemek yiyecek. Gösterişli bir tatlı. CD'yi dinleyecek. Bir şişe ağır kesici içecek ve güneş batarken büyük, cibinlikli king-si-ze yatakta uyuyakalacak. Hızlı, güzel ve tamamen kansız olacak çünkü Phoebe'nin, personeli, bileklerini kesen kocasının ardından kanları temizleyen arkadaşı Mia gibi zor durumda bırakmaya niyeti yok. Amma bencilce, demişti kocası bunu duyduklarında, Phoebe de katılmıştı, çünkü Tom hayatta kalmıştı. Çünkü

böyle konularda karı kocanın aynı fikirde olması önemli gelmişti. Ama ayrıca Phoebe düzenli bir insan olduğundan ve her kitabın rafta bir yerinin olduğuna ve kanın da daima bedenlerimizin içinde bulunması gerektiğine inandığından. Ölümünden sonra bile, özellikle ölümünden sonra. Zavallı Mia'nın, kocasının kanını derz aralarından fırçalamak zorunda kalması ne korkunçtu.

“Ortalık berbat olmayacak,” diye söz veriyor Phoebe.

“Hayır,” diyor gelin kesin bir sesle. “Kesinlikle hayır. Bu olmaz. Bu gerçek olamaz.”

Ama gelinin yarası gitgide genişleyen kırmızı bir daire. Gelin ona bakıyor ve “Bunu *bana* nasıl yaparsın?” diyor.

Gerçekten ona bir şey mi yapıyor Phoebe? Phoebe olmasa başka bir şey bozardı. Düğünler böyledir. Hayat böyledir. Hep peş peşe gelen şeyler. Gelinin bunu öğrenme zamanı geldi.

“İnan ya da inanma, bunun aslında seninle hiçbir ilgisi yok,” diyor Phoebe.

“Tabii ki var!” diyor gelin. “Bu benim düğünüm! Ömrüm boyunca bunu planladım!”

“Ben de ömrüm boyunca bunu planladım.”

Phoebe yüksek sesle dile getirene kadar bunun doğru olduğunu fark etmiyor. Kendini bildi bileli canına kıymak istediği yok aslında. Ama bu, Phoebe'nin en mutlu anlarında bile varlığını hiç aklından çıkaramadığı bir fikir, bir kendini-imha-etme düğmesi oldu. Peki bu üzüntü nereden çıktı? Babası bir kan hastalığı gibi bu hüznü mü miras bırakmıştı ona?

“Lütfen,” diyor gelin. “Lütfen bunu burada yapma.”

Ama yapmak zorunda. Ona doğru gelen tek yer burası: evinden binlerce mil uzakta, beş yıldızlı bir otel, ölümünden üzüntü duymayacak zengin yabancılarla dolu ve öylesine iyi eğitilmiş bir personel ki sabah cesedini görünce yalnızca başlarını sallayıp onu sessizce servis asansörüne taşıyacaklar.

Ama işte gelin karşısında, şimdiden üzgün.

“Lütfen,” diyor gelin yine, çocuk gibi ve Phoebe’nin aklına onun gerçekten de öyle olduğu geliyor. Yirmi altı yaşında. Belki yirmi sekiz? Daha çocuk; tıpkı Phoebe ve kocasının da evlendiklerinde henüz çocuk olmaları gibi. Gelin evli olmanın ne demek olduğunu bilmiyor henüz. Her şeyi paylaşmayı. Tek bir banka hesabı olmasını. Kapı ardına kadar açıkken tuvalete gidip kocana hayvanat bahçesindeki penguenlerle ilgili bir hikâye anlatmayı. Ve sonra bir gün, tamamen yalnız uyanmayı. Bütün hayatına dönüp sanki sadece bir rüyaymış gibi bakmayı ve *Bu da neydi böyle?* diye düşünmeyi.

“Peki ya kocan?” diye deniyor gelin, Phoebe’nin alyansını fark ederek. “Çocukların?”

Phoebe kendini daha fazla açıklamayacak. Ona son bir mendil uzatıyor.

“Bunu bir düğün hediyesi say,” diyor Phoebe. “Umarım çok mutlu olursunuz.”

Kapılar açılıyor. En üst kat. Phoebe sonunda burada. Ama elbette nerede olduğunun pek önemi yok. En üst katta, okyanus kıyısında ya da evinin küçük yatak odasında olabilir. Mutlu yer diye bir şey yoktur. Çünkü mutluyusan her yer mutlu yerdir. Mutsuzsan, her yer mutsuz yer. Ozarks’taki o berbat tatillere gittiklerinde o kadar mutluydular ki hemen hemen her şeye gülüyorlardı. Havlular çok kötü ve kısıydı ama sorun değildi; çünkü kocasının atletik bacaklarını uyluğa kadar ortaya çıkarıyordu. Beni utandırırıyorsun, demişti Phoebe.

“Lila!” diye bağılıyor Dağınık Topuz koridorun sonundan.

İkisinin de kaçıışı yok. Gelin elbisesini düzeltiyor, yeniden gelin olmaya hazırlanıyor ama sonra eteğinde kırmızı bir nokta fark ediyor.

“Kan mı o?” diye soruyor Phoebe’ye.

Elbise mahvoldu. İkisi de farkında. Hayatlarının büyük bölümünde iç çamaşırlarını kana bulamış iki kadın olarak, bunun geri dönüşü olmadığını biliyorlar. Ama gelin derin bir nefes alıyor; Dağınık Topuz ve Boyun Yastığı yaklaşırken onları bir kez daha karşılamak için kollarını açıyor. Phoebe, bu gece gelinin bunu kaç kez yapmak zorunda kalacağını merak ediyor.

“Aynı kattayız!” diyor Dağınık Topuz; Boyun Yastığı ise Lila’nın elindeki yaraya bakıyor ama hiçbir şey söylemiyor. Onlar iyi nedimeler, gelini çirkinleştiren şeyleri dile getirmeyi reddediyorlar.

“Hangi odadasınız?” diye soruyor Lila.

“Gloucester,” diyor Dağınık Topuz. “Böyle mi telaffuz ediliyor?”

“Sanırım Gloster demelisin,” diyor Boyun Yastığı.

Phoebe koridorda yürümeye başlıyor; gelini, küçük bir kızken bu ânın hayalini kurarak kendisi için ördüğü düğün ağına tamamen yakalanmış halde bırakıyor.

Acaba Dağınık Topuz ile Boyun Yastığı, yarın sabah cesedi çıkarıldığında Phoebe’yi hatırlayacak mı? Şu ölen kadın, asansörde seninle gördüğümüz kadın mıydı, diye düşünecekler mi? Yoksa yalnızca gelini mi hatırlayacaklar?

Phoebe ilerledikçe koridor kararıyor, yalnızca kusursuz yerleştirilmiş bir bakır aplikle aydınlanmış. Phoebe, buz makinesinin bulunduğu bir oyuğun yanından geçiyor; bu ona başka otelleri hatırlatıyor, daha vasat olanları, eski hayatında konferanslara gidip on dokuzuncu yüzyılın evlilik kurguları üzerine konuşmalar yaptığı zamanlarda kaldığı türden otelleri. Bir otomat da var ama uzun, altın varaklı bir duvarın arkasına gizlenmiş; sanki zengin insanlar arasında yapılmış bir uzlaşma gibi. Burası şık bir otel. Yapmaman gereken bir şey yapmak istiyorsan, lütfen öze linde yap.

Phoebe odaya girdikten sonra kapıyı kilitliyor. O keskin, metalik ses onu tatmin ediyor. Yine yalnız. Sırtını kapıya yaslıyor ve okyanus manzarasına ya da lambalardaki altın püsküllere hayran kalmadan önce, hediye çantasını hâlâ elinde tuttuğunu fark ediyor. İçinden Alman çikolatalı şarabı çıkarıyor. *Everybody Water* denen bir markanın küçük bir şişesi. Başnedime tarafından elde dökülmüş bir mum, artık o her kimse. Oreo'ya yasal olarak olabildiğince benzeyen kurabiyelerden bir paket. Bir daha asla Oreo yemeyeceğim, diye düşünüyor Phoebe. Asıl kabullenemediği de bu küçük şeyler. Bir daha şarap içmemek. Bir daha kocasının parmağının sırtında gezinişini hissetmemek. Bedenin daima beden olmak istemesi.

Alman çikolatalı şarabı açıp bir yudum alıyor. Gelin haklıymış. Düşündüğünden çok daha iyi.

Düzenleme
Ny.ozlem

“Cornwall’da America’s Cup kazanmış bir teknede yelken yapabiliriz,” dedi Phoebe kocası Matt’e.
“Klasik model bir araba kiralayıp onu dangalak ser-seriler gibi süreriz,” diye karşılık verdi Matt.

İki yıl önce ocak ayında yaşanmıştı bu diyalog. Yatakta internete bakınarak o güne kadarki en keyifli tatillerini planlamaya çalışıyorlardı; Phoebe ile Matt, son doğurganlık kliniği ziyaretlerinden sonra böyle bir tatile ihtiyaç duyduklarına karar vermişlerdi. Embriyolar kötüydü, hepsi boşa gitmişti ve Phoebe düşük yapmıştı. Gerçi doktor bunu asla böyle ifade etmezdi. “Bu elverişsiz bir gebelikti,” demişti ve “Bu noktada altıncı döngüyü yapmamanızı öneririm.” Phoebe, dönüş yolu boyunca, bedeninin kendisiyle hiçbir ilgisi yokmuş gibi hissetmekten vazgeçememişti. Bedeni, otoyol kenarındaki fazla hasat edilmiş soya tarlaları gibi, yalnızca bir arazi parçasıydı. Phoebe aylar sonra ilk kez viski içti ve Matt pencereden aya baktı. Sonra da “Bahar tatilinde eğlenceli bir yere gidelim,” dedi.

İşte o zaman Phoebe, dergideki Viktoryen oteli hatırladı. Cornwall Inn’i internette buldu.

“Bak, okyanusa bakarken jakuzide oturabiliriz,” dedi kocasına.

“İstiridyeleri höpürdete höpürdete aynı anda gülebiliriz,” diye ekledi Matt ve aniden birlikte yapmak istedikleri bu yeni şeyleri listelemek ona iyi geldi.

Sonunda Matt uykuya daldı ama Phoebe'nin bedeni hâlâ uyuyamayacak kadar rahatsızdı. Kanaması devam ediyordu. Uyanık kalarak oteli inceledi, odaları ve etkinlikleri analiz etti; seçilebilecek o kadar çok etkinlik vardı ki. Foklarla kürek sörfü yapabilirlerdi. Yakındaki bir spada "su yolculuğu"na çıkabilirlerdi. Edith Wharton'ın Cliff Walk'taki evini ziyaret edebilirlerdi. Okyanus kenarında yoga yapabilirlerdi, gerçi Phoebe hiç yoga yapmamıştı. Ama deniz kenarında rahatça yoga yapan bir kadına dönüşme fikri hoşuna gidiyordu.

Ayrıntılı bir gezi çizelgesi hazırladı, zira mesleği araştırmacılıktı. Okuduğu her kitaba dair uzun bir liste tutmanın yanı sıra içlerinden en sevdiği cümleleri de not alırdı. Brontë'nin romanında Jane Eyre'in her yürüyüşe çıkışını izleyen bir tez yazmıştı. Bir yıl Almancada, ertesi yıl ortaçağ İngilizcesinde yetkinleşmişti. Kocasıyla her sevişmesinin ardından, bunun üzerine her zaman daha derin düşünmek isterdi, mesela: İngilizcede "cunt" kelimesinin ilk kullanımı ne zamandı? Matt güler ve "Muhtemelen Shakespeare?" derdi, Phoebe de devam ederdi: "Ben paramı Chaucer'e yatırırim." Sonra birlikte araştırmış ve Chaucer'dan iki yüz yıl önce Oxfordshire'da Gropecunt Lane adında bir sokak olduğunu öğrenmişlerdi.

Phoebe, Matt'in onu şımartma biçimini severdi. Çok benziyorlardı; Matt de bir araştırmacıydı. Gerçi o kendini öyle tanımlamazdı, o bir filozoftu. Cuma geceleri Phoebe'yle birlikte kitap okur ve reklamları didik didik analiz ederlerdi. Sevişirken mahrem yerlerine ne diyecekleri üzerine uzun tartışmalara girerdi, hem de onlara asla "mahrem yerler" demeyecekleri konusunda anlaşmış oldukları halde.

Ama ertesi sabah Phoebe ona çizelgeyi gösterdiğinde Matt, "Eğlencenin çizelgesini mi yaptın?" dedi, tıpkı bir keresinde "Seksin çizelgesini mi yaptın?" dediği gibi. Ve evet, Phoebe otuz sekiz yaşındaydı. Artık bebek sahibi olmaya çalışırken rahat dav-

ranabilecek durumda değillerdi. Ama iş sevişmeye geldiğinde, Matt yatağın karşısından ona, *Pekâlâ, takvime göre mi gidiyoruz?* der gibi bakardı ve Phoebe de ona hiç yokmuş gibi karşılık verirdi. Komodinin üzerindeki bir vazoymuş gibi.

“Gerçekten, insanların eğlenmenin çizelgesini yapmadan tatile çıktıklarına inanmamı mı bekliyorsun?” diye sordu Phoebe.

Şakaydı aslında ama Matt öyle algılamayınca hiç de şakaymış gibi gelmedi. Phoebe’ye onun hakkında bir şeye karar veriyor-muş gibi baktı. Kısa bir bakıştı ama kocasının bir sonuca varmak için çok şeye ihtiyacı yoktu. Sonuçta metnin dikkatli ve zeki bir okuruydu. Bir keresinde Platon’daki tek bir kelime üzerine otuz dört sayfalık bir makale yazmıştı.

“Eminim harikadır,” dedi ve ardından onu öpüp işe gitti.

Matt dünyanın en yakışıklı adam değildi belki ama Phoebe için öyleydi. Üstelik yaş aldıkça daha yakışıklı görünür olmuştu. Kahve-rengi saçlarına sızan açık griler, Phoebe’yi her seferinde altüst eden o gülüş. Kocasını dünyaya açılıp bir başkasından da çocuk sahibi olabiliirdi hâlâ. Bu, kocasının her işe gidişinde Phoebe’nin aklından geçen bir düşünceydi. Acaba Matt’in de aklından geçiyor muydu?

“Akşam yemeğinde görüşürüz,” dedi Phoebe ve aynı üniversitede ders vermeye, ayrı arabalarla gittiler. O edebiyat, Matt felsefe dersi veriyordu. Phoebe masasında bir CLIF bar yedi. Bir toplantıya gitmek için çıkıp Bob’un bölüm başkanı olmak zorunda kalmanın tesellisi mahiyetindeki koca odasının yanından geçti. Bob, Phoebe’nin dışarıdan duyabileceği kadar yüksek sesle bir yaylı çalgılar dörtlüsü dinliyordu. “Selam,” dedi, Britanyalı olmamasına rağmen. Phoebe üst kata çıktı, kocasının kapısının yanından geçti; kapı açıldı ama tam da öyle sayılmazdı, çünkü bir öğrencisiyle birlikteydi. Esmer bir kız. Ofisinde bir kız olduğu zaman kapıyı hep açık tutardı; kızın kutsal kitaba olan aşkını dinlemekten başka bir şey yapmıyor olsa bile.

“Onu yalnızca bir kitapmış gibi okuyabileceğini hiç fark etmemiştim,” dedi kız. “Kutsal kitabı gerçek insanların yazdığını hiç anlamamıştım. Tanrı’nın yazdığını sanıyordum. Bu aptalca mı?”

“Hiç de aptalca değil,” diye temin etti kızı, Phoebe’nin kocası.

Sonra Phoebe, tamamı heceden ibaret lakapları nedense profesyonel isim yerine geçen erkeklerden oluşan Geçici Öğretim Görevlileri Dinlenme Salonu Komitesi toplantısına gitti. Jack. Jeff. Stan. Russ. Vince. Mike. Phoebe tek kadın ve tek geçiciydi, gelecekteki bu ofis alanından bir kadının ve geçici bir çalışanın ne isteyebileceğine dair soruları yanıtlaması için çağrılmıştı.

“Phoebe?” dedi Mike. “Sen ne düşünüyorsun?”

Bu, elverişsiz bir gebelikti.

“Sence sandalyelerde tablet olsun mu olmasın mı? Russ, tabletlerin çok endüstriyel görüldüğünü düşünüyor,” diye devam etti Mike. “Kendinizi evinizde gibi hissetmenizi istiyoruz. Ama tabletler sehpa ihtiyacını ortadan kaldırıyor.”

Dünya çapında başarılı erkekler, bir şeyler için yer açabilmek adına başka bir şeyi ortadan kaldırma becerileriyle her zaman alkışlanır. Dr. Barr’ın Phoebe’nin gelecekteki çocukları için yer açmak adına rahminden aldığı üç polip gibi.

“Bence gerçek sehpalar güzel olur,” dedi Phoebe. Sonra da herkes evine gitti; erkekler karılarına, Phoebe kocasına. Ama Matt henüz gelmemişti.

İşten birkaç kişiyle içiyorum, diye mesaj attı.

Phoebe, kalmış şaraptan kendine doldurdu ve iş arkadaşlarının kimler olabileceğini düşündü. Soramazdı da çünkü bunun baskı olarak sınıflandırılacağını biliyordu ve özellikle evliliklerinin bu hassas aşamasında baskıcı olmamak için çok çabalıyordu. Kocasını pek çok açıdan kaybediyor oluşuna aldırılmıyormuş gibi yapmaya çok çabalıyordu ama neden? Elbette aldırıyordu. O, onun kocasıydı.

Bob'la mı içiyordu acaba? Bob, profesörlerle ilgili filmlerdeki profesörler gibi, masasında hep bir şişe bir şey tutardı. Ama Phoebe, kocasının Bob'la içmeyi pek sevmediğini biliyordu. "Adam kendini yok edercesine içiyor," demişti bir gece, fazlaca uzayan bir fakülte partisinden döndüğünde. Partinin uzaması büyük oranda Bob yüzündendi.

Belki kendi bölümünden Rick, Adam ya da Paula'yla içiyordu. Belki Mia? Gerçi Mia ile Tom dokuz ay önce bir bebek sahibi olduklarından beri Mia gerçek dünyaya tam olarak dönmemişti. Hem Matt, Mia'yla çıkacak olsa onu da davet ederdi, çünkü Mia, işyerinde en iyi arkadaş diye bir şey olabiliyorsa, Phoebe'nin isteki en iyi arkadaşıydı. Phoebe bundan hiç emin olamamıştı. Ama yan yana ofislerde yakınlaşmışlar, iki yıl önce Mia'nın kocası intihara teşebbüs ettikten sonra daha da sıkı fıkı olmuşlardı. Phoebe, Mia ve Tom'u neredeyse her hafta sonu yemeğe davet etmeyi kendine görev edinmişti çünkü Mia, diğer bir sürü kadrolu profesörün aksine Phoebe'yle konuşmayı kendine görev edinmişti. Bu akşam yemeklerinde Tom, kendisini iyi hissetmek için yaptıklarını anlatırdı: günde üç kez meditasyon yapmak, doğa yürüyüşü dergilerine abone olmak ve tetikleyicisi olduğu için rafine şekeri bırakmak. Bu sonuncusunu bir gece ona kek ikram ettiklerinde açıklamıştı. Tom artık depresyonu konusunda dürüst ve açık olması gerektiğini söylüyordu çünkü depresyonundan utanmak onu daha da depresif yapıyordu. Hep birlikte başlarıyla onaylamış, onu tamamen anlamışlardı ama yine de Mia ile Tom evden ayrıldıktan sonra Phoebe ile Matt bakışmadan edememişti.

"Tom'un bu kadar depresif olacak neyi olabilir ki? Bebek sahibi olmaya çalışmıyorlar mı? Üstelik Mia çok güzel," demişti Phoebe çünkü kocasının kendisine duyduğu sevgiye o denli güveniyordu. Başka kadınların daha güzel olduğunu itiraf edebilirdi, küçük yaşta odadaki en çekici kadın olmadığını öğrenmişti. O zamanlar sorun olmamıştı.

Ama o gece, şarabını içip eğlence çizelgesine eklemeler yaparken kendini hiç de iyi hissetmemişti. Bu ona eğlenceli de gelmiyordu, ki kocasının özellikle istediği buydu. “Biraz eğlenmemiz lazım,” demişti. Haklıydı da. Artık hiç gülmüyorlardı. Neredeyse hiç sevişmiyorlardı. Phoebe kendini bedeninin içinde sürekli yanlış hissederken zordu. Ama kocası için bir şey yapmak istiyordu. Daha önce hiç yapmadığı bir şey. Eğlenceli bir şey.

“Eve geldiğinde seni boşaltmak istiyorum,” diye yazdı telefonundan kocasına. Ama *boşaltmak* kelimesine bakmak bile onu gerdi. O yüzden sildi ve onun yerine *hoş tutmak* yazdı, sonra yeniden *boşaltmaka* çevirdi, çünkü doğru olmakla eğlenceli olmak arasında hangisinin daha iyi olduğundan emin olamıyordu ve neden sanki ikisi arasında hep bir seçim yapmak zorundaymış gibi hissediyordu?

Matt eve dönerken yanında şampanya getirdi. Çok nadiren şampanya alırdı. Aldığında da bununla ilgili bir şaka yapma zorunluluğu hissedirdi.

“Avcılık ve toplayıcılık işlerini halledip bize şampanya getirdim,” dedi.

“Bir şey mi kutluyoruz?” diye sordu Phoebe. “Yoksa sadece şampanya mı içiyoruz?”

Kocasının iki flüt kadeh çıkarışını seyretti. Mesajıyla ilgili bir şey söylemesini bekledi ama beklentisi boşa çıktı. Yanlış kişiye mi göndermişti? Telefonunu eline aldı ama hayır, mesajı orada, konuşmanın sonunda o kadar sakil duruyordu ki.

“Kutluyoruz,” dedi Matt. “Bir haberim var.”

İşten, hiçbir zaman önemli haberlerle dönmezlerdi eve. İş hep aynıydı. Ya iyiydi ya kötü, ya yoğundu ya da idare ederdi. Öğren-

ciler ya tembeldi ya hevesli, ya ilham vericiydi ya da moral bozucu. Tarihi figürlerin isimlerini yanlış yazıyorlardı ya da Virginia Woolf ile Kübizm arasında yüksek lisans düzeyinde karşılaştırmalar yapıyorlardı. Büyükanneleri yine birdenbire ve gece vakti öldüğü için vize sınavını kaçırıyorlardı ya da hazır ve nazırdılar, kalemleri ellerindeydi.

“Neymiş bu haber?” diye sordu Phoebe.

Şampanya şişesi tezgâhta yeşil bir tanrı gibi duruyordu. Phoebe midesindeki bu kötü histen nefret ediyordu. Kocasının iyi haberinin asla Phoebe’ye ait olamayacağına dair bu varsayımdan.

“Yılın Sanat ve Edebiyat Araştırmacısı ödülünü kazandığımı öğrendim,” dedi. Kocası mantarı döndürüp çıkardı ve mantar odanın bir ucuna doğru fırlarken silah patlaması gibi yüksek bir ses çıkardı.

“Vay canına,” dedi Phoebe.

İnsanlar nasıl kutlama yapardı? Phoebe, yılbaşı gecesi havaya konfetiler fırlatmalarını hatırladı. Arkansas’taki kanyonun tepesinde *yehuuu* diye atılan sevinç çığlıklarını hatırladı. Ama genel olarak epeyce formdan düşmüşlerdi.

“Ben de pek inanamıyorum,” dedi Matt.

Phoebe inanabiliyordu; bir noktada bu ödülü kazanacağını biliyordu. Sanat ve Edebiyat Fakültesi, üniversitelerindeki en küçük programlardan biriymi ve şakayla karışık, orada yeterince uzun kalan çoğu profesöre bu ödülün verilme sırasının geleceğini söylerlerdi. Gerçi Phoebe’ye asla sıra gelmeyecekti çünkü geçicilere ödül verilmezdi. Sağlık sigortası da yapılmazdı, üstelik Phoebe kocasıyla tamamen aynı işi yaptığı halde. Kocasının artık kadrolu bir felsefe profesörüydü ve sağlık sigortası planı kedilerinin dişçi masraflarını bile kapsıyordu. Hem o zamanlar sorun değildi, çünkü evliydim ve aralarında yeterince sevgi ve bir ev satın alıp insanların ev aldıktan sonra yaptıkları şeyleri yapacak

paraları vardı; örneğin bir bahçe tasarlamak, mutfağı bir kuvarsit plakayla yenilemek ve bir laboratuvarı altı embriyo yaptırmak gibi.

Ama kocasının ödülleri kazanmaya başlaması o kadar da iyi hissetmesini sağlamamıştı. Bir fakülte etkinliğinde, birinin ona edebiyat bölümünde yeni açılan kadrolu pozisyona başvurmasını önermesi de öyle. Ne fırsat ama, Jack Hayes tam da zamanında ölmüştü. Ama Phoebe, bu pozisyon için onu ciddiye almayacaklarını biliyordu. Mezuniyetten beri yalnızca bir yayını vardı ve bu yeterli değildi. Phoebe'nin söyleyemediklerini söylemek zorunda kalan hep Matt olurdu; mesela "Phoebe hâlâ kitabı üzerinde çalışıyor," derdi. Sonra birileri kitabın ne hakkında olduğunu sordu, Phoebe ise bir türlü anlatamadığını fark etti. *Jane Eyre*'daki ev içi mekânlar hakkında bir şeyler söyledi. Viktorya döneminin yürüyüş kültürü hakkında bir şeyler. Feminizm hakkında mıydı? Ama Phoebe artık gerçekten bilmiyordu. Bütün o mesele artık canını sıkıyordu. Bilgisayarda tezini her açışında, bir daha asla yeniden sevmeyeceğini düşündüğü eski bir erkek arkadaşla karşılıklı kahve içiyormuş gibi hissediyordu.

"Tebrikler," dedi Phoebe kocasına. "Gerçekten harika."

Phoebe gülümsedi ve Matt'i yanağından öptü. Sonra sanki bu gece onu çılgınca becerecekmiş gibi kolunu sıktı ve belki becerirdi de. Belki Matt mesajı alır, onu üst kata çıkarır ve bu gece her şeyin değişeceği gece olurdu; Phoebe yatağın üzerine eğilirken Matt onu arkadan alırdı. Ya da belki yüz yüze yaparlardı, ilk âşık oldukları zamanlarda olduğu gibi birbirlerinin gözlerinin içine bakarak.

"Şubat ayındaki ödül yemeğinde konuşma yapmam gerekecek," dedi kocası.

"Konuşma yapmak kötü mü?"

Phoebe'nin şubatta konuşma yapması gerekseydi, bu çok kötü olurdu. Phoebe, her gün öğrencilerinin karşısında ayakta durmaktan nefret etmeye başlamıştı, hepsi sessizce onun kendini kanıtlamasını bekliyordu. Daha dün kendini kanıtlamamış mıydı? Önceki gün? Neden her gün, ne kadar kanıtlarsa kanıtlasın fark etmiyormuş gibi, sırf kendini kanıtlamak üzere uyanmak zorundaydı? Ders saatinin sonunda bitap düşüyordu ve ancak evde bir kadeh şarap içerken kendine geliyordu.

“Konuşma yapacak olmam harika bir şey,” dedi Matt. “Hevesle bekleyeceğimiz şeylere ihtiyacımız var.”

Haklıydı. Bekleyecek hiçbir şeyleri yoktu, ki zaten tatili planlamalarının tüm amacı buydu.

“Al,” dedi. Matt, ona bir şampanya kadehi uzattı. Kadeh narin ve kırılıgandı. Onu elinde tutmak bile Phoebe'yi geriyordu. “Terfide pek bir şey ifade etmediğini biliyorum ama en azından biraz yardımı olacaktır.”

Eskiden kocasının hedefi onunla evlenmek ve bir aile kurmaktı. Şimdiyse terfiye fena halde odaklanmıştı.

“Elbette,” dedi Phoebe. “Her şeyin yardımı olur.”

“Şerefe.”

Phoebe içkisini yudumladı.

“Şampanya kaliteli,” dedi Matt.

Phoebe, kocasının hayatı boyunca hiç kötü şampanya satın almadığını düşünmeden edemedi.

“Öyle,” dedi. Şampanyanın ilk yudumunu gerçekten severdi. İlk yudum onu her zaman hayata döndürürdü. Evlendikleri gün ilk kadehlerini kaldırdıkları parka. Yılbaşı gecelerindeki o sıcak ve karlı balkonlara. Ama ikinci ve üçüncü yudum hep o kadar kuru gelirdi ki onu yeniden öldürürdü. “Gerçekten öyle.”

Kocası; ne büyük bir akademisyendi ama. Öğrenciler de onu çok severdi.

Her zaman odasının önünde toplanırlar, hayranlıktan ışıltıyan gözlerle, “Bir dâhi ve bu konuda zerre ukalalık yapmıyor,” derlerdi. Bu doğrudu. Matt çok şey bilirdi. Üç dil konuşurdu ve antik Yunan’ın içki kültüründen St. Louis’nin yerel siyasetine, Olimpiyatlar’daki kan dopingi sorunundan yemliklerine gelen kuşun türüne kadar her şey hakkında uzun uzun sohbet edebilirdi. Phoebe’nin ona âşık olmasının nedenlerinden biri de zekâsıydı zaten. Ama genç kadınların bu zekâyı taparcasına seyretmesi sinir bozucuydu çünkü hiç kimse Phoebe’ninkine tapmıyordu. İnsanlar ya şaşıyor ya da onaylamıyordu. Bob bile artık hayran değildi.

“Senin sorunun ne biliyor musun, Phoebe?” diye sormuştu Bob birkaç gün önce. Bob teknik olarak artık onun meslektaşındı, tez danışmanı değil. Yani yayın kayıtlarıyla ilgilenmek zorunda değildi. Yine de ilgileniyordu. Phoebe bunu anlıyordu. Kendi de endişeliydi. Mezuniyetinin üzerinden on yıl geçmişti ve hâlâ aynı üniversitedeydi, aynı akademik koridorlarda yürüyordu, geçici öğretim görevlisi olarak ders veriyordu, aynı programdan mezun olmuş diğerleri gibi yoluna devam edememiş, tezini gerçek bir kitaba dönüştürememişti. Sorununun ne olduğunu bilmiyordu ve Bob’un ona söylemesini bu kadar hevesle beklemekten nefret ediyordu: Hayatının ne kadarmı bir başkasının onun hakkında nihai bir karar vermesini bekleyerek geçirmişti? Sorununun bu olduğunu biliyordu. Ama Bob, “Çok düşünüyorsun,” demişti ve bu onu gerçekten şaşırtmıştı. Bu iyi bir şey değil miydi? Akademisyen olmanın bütün amacı bu değil miydi?

Matt, Phoebe’nin ona attığı mesajı çok daha sonra, yatağa girdiklerinde gördü.

“Ah kahretsin,” dedi. “Bunu görmemişim. Özür dilerim.”

Özür diledi ama uzanıp Phoebe’ye dokunmadı. Phoebe o noktada o kadar utanmıştı ki konuyu değiştirdi.

“Cornwall’a rezervasyon yaptırmalıyız,” dedi Phoebe.

“Ha?” dedi Matt.

“Otel. Bahar tatili için. Cornwall.”

“Pahalı olan o muydu?”

“Çok pahalı.”

“Evi yeniden ipotekletecek kadar mı pahalı?”

“Geceliği sekiz yüz gibi.”

“Bu... çok fazla, Phoebe.”

Ama amaç da bu değil miydi zaten? Fazla olmak? Pervasız olmak? Savurgan olmak? Ne bok istiyorlarsa onu yapmak? Çünkü çocukları olmayacaksa en azından Phoebe’nin on yıl önce çocukları için açtığı birikim hesabını eğlenerek harcayabilirlerdi.

Phoebe’nin buna ihtiyacı vardı. Ama Matt’in artık ihtiyacı olmadığını hissedebiliyordu. Matt bugün fikrini değiştirmişti. Ödülünü kazanmıştı. Bekleyeceği eğlenceli bir şey vardı ve bunu satın alması bile gerekmiyordu. Bileğinin hakkıyla kazanmıştı ve şimdi dünyadaki saygın yerini geri kazanmış olmak kim bilir ona kendini ne kadar harika hissettiriyordu.

“Niye Ozarks’a gitmiyoruz?” dedi Matt. “Orayı hep sevmişizdir.”

Phoebe karanlık tavana baktı. Panik gibi bir his belirdi içinde; tıpkı çocukken markette kaybolduğunda etrafına bakıp kasabadaki herkesin babasına az çok benzediğini fark ettiği zamanki gibi. Hepsinin üstünde aynı kot pantolon vardı.

“Hayır,” dedi Phoebe.

Her zaman Ozarks’a giderlerdi. Balayılarını Ozarks’ta geçirmişlerdi ve bahar tatillerinde de soluğu Ozarks’ta alırlardı; yü-

rüyüşler uzun ve güzeldi, Phoebe'yi akşamüstü indirimli içki saatlerinin tadını çıkaracak kadar gururlandırırđı. Phoebe hep eğlencenin hak edilmesi gerektiğini hissederdi; tatillerinin de iş gibi olması, bir sürü ekipman gerektirmesi gerektiğini.

Ama Phoebe işten bıkmıştı. Bütün hayatı iş gibi geliyordu artık. Eskiden en eğlenceli olan kısımlar bile –yazın okumak ya da sevişirken orgazm olmak ya da akşam yemeklerinde kocasıyla sohbet etmek– artık sanki gerçekten çok iyi performans göstermesi gereken şeylermiş gibi geliyordu. Sırf her şeyin normal olduğunu kanıtlamak için. Bebeği olmasa bile mutlu olabileceklerini kanıtlamak için. Bir kitabı olmasa bile, on yılını kitap yazmaya çalışarak geçirmeye değdiğini kanıtlamak için. Çünkü buna inanmak giderek zorlaşıyordu. Çoğu gece, tüm araştırmalarına, tüm çizelgelerine, tüm günlüklerine, makalelerine ve işlerine bakıp, *Bu ne be?* diye düşünüyordu.

“Ozarks aileler için,” dedi Phoebe, Matt'e.

Uçurtma uçuran çocuklarla doluydu. Aynı şapkaları takan anne babalar ormanda yürür, Amerikan bayraklı buzlu şekerler yerdi.

“Biz bir aileyiz,” dedi Matt.

“Ama bir ailemiz yok.”

“Harry var.”

Harry kedileriydi, uyumadan hemen önce aralarına kıvrılırdı hep. Onu on yıl önce, aslında çok istedikleri köpeği sahiplenmek için doğru zaman olmadığına karar verdiklerinde sahiplenmişlerdi. Gerçi barınağa “sadece bakınmaya” gitmiş ama barınakta “bakınma” diye bir şey olmadığını hızla öğrenmişlerdi. Kafese burnunu dayamış küçük, turuncu bir yavru kedi vardı, *miyavmi-yavmiyavmiyav* deyip duruyordu.

Harry, diye okumuştı Matt, sahiplenme dosyasından ve ikisine de fazla tuhaf, fazla insansı gelmişti. Ne var ki aradan geçen on yılda Harry'yi kendi normallerinin çok daha üzerinde sev-

mişlerdi. Harry hiçbir şey yapmasa da ödöl maması verirlerdi ve sonra, Harry'ye hiçbir şey yapmadığı halde ödöl vermenin yanlış olup olmadığını düşünürlerdi. Sırf kedi olduğu için mi? "Senden neden bir kediden fazlası olmanı bekliyorum ki? Oysa tek istediğim sadece kedi olman," derdi Phoebe, aralarında oturan Harry'ye, sanki bir psikiyatristmiş gibi, ki Harry de çoğu zaman gerçekten de öyle görünürdü. Fazlasıyla vakur, sanki sabırla bilgece bir şey söyleme sırasını bekliyormuş gibi, bir patisini diğerinin üzerine çaprazlamasına atmış.

"Harry bizim ailemiz değil," diye hatırlattı Phoebe. "O bizim psikiyatristimiz."

"Doğru ya. Çok bulanık bir çizgi."

Harry'ye derin, karanlık, varoluşsal sorular sorar, sonra da kahkahalara boğulurlardı. İşte kendimi sabote etmem annem olmamasından mı kaynaklanıyor, Harry? Matt, Harry'nin sesiyle *Kesinlikle*, derdi; Phoebe bu sesi nasıl tarif edeceğini bilmiyordu, ikisinin de Harry'nin sesi olduğuna inandığı sesti işte.

"Harry, Ozarks'a gitmemiz gerektiğini düşünüyor," dedi Matt ve Phoebe bir anlığına yumuşadı. Birbirleriyle böyle Harry üzerinden konuştuklarında, Matt'le çok derin bir bağı olduğunu hissederdi. Sanki üçü gerçekten bir aile olabilirmiş gibi. "Harry yine kanyonda yürümek istiyor."

"Peki ama Harry'ye söyle, yine o berbat motelde kalırsak kendimi öldürürüm," dedi Phoebe.

İkisi de biraz güldü çünkü Harry gözlerini açıp Phoebe'ye sanki anlamış gibi baktı ama biraz da Phoebe'nin kendini öldürecek biri olmadığını bildikleri için gülmüşlerdi. Phoebe çocukluktan beri her gün multivitamin almıştı. Yatmadan önce saçını fırçalardı. Phoebe fazlasıyla normaldi ve kocası da bunu severdi. Normal olmak, ilk buluşmalarında da itiraf ettiği gibi, kocasının en büyük hayaliydi.

“Çocukluğumdan beri tek bildiğim, büyüüp normal olmak istediğimdi,” diye şaka yapmıştı. “Ama cidden. Doğru bu.” Phoebe onu anlamıştı. Çocukluğu ziyadesiyle yalnız geçmişti –ölü bir anne, depresif bir baba ve geceleri konuşacak kardeşler olmadan– ki kitap okumaya da bu yüzden başlamıştı. Önce masallara sarmıştı çünkü onlar da tıpkı Phoebe gibi kızlar hakkındaydı; anneleri tek bir cümlede öldürülen kızlar. “Annen harika bir kadındı ve seni doğururken öldü,” diye anlatmıştı babası bir sabah ve Phoebe kendini berbat hissetmişti. Salt var olarak bir şeyi mahvetmiş gibi. Öyle de olmuştu. Annesini mahvetmişti! O güzel kadını, bütün fotoğraflarında hep yürüyüş yapan o kadını. Babasına gelince, fotoğraflarda o da vardı. Gülümsüyor ve hamile karısıyla Ozarks’ta yürüyüş yapıyordu ve Phoebe, asla tanımadığı o normal adam için içten içe üzülmüştü. Asla olamadığı o normal kız için.

“Peki, neden burada normal olmak suçmuş gibi geliyor?” diye sormuştu Phoebe, Matt’e.

Yüksek lisansta normal olmak utanç vericiydi. Phoebe’nin tanıştığı herkes kendini olağanüstü, iştah açıcı derecede tuhaf olmaya adanmış gibiydi ve Phoebe meslektaşlarının çoraplarla yüksek topukluları nasıl bu kadar iyi taşıdıklarına hayret ediyor, kafası karışıyordu. Phoebe böyle şeyler giyemezdi, modanın sınırlarını zorlayamazdı ve kimsenin onun tuhaf olduğunu bilmesini istememesi dışında nedenini tam olarak bilmiyordu.

Bu yüzden, sıcaklıklar on derecenin üstüne çıkar çıkmaz kot şort ve Teva giyerdi. Saçını hiç boyamamıştı ve şairin biri randevularında onu bir gürültü müziği konserine götürdüğünde, “Burası biraz gürültülü,” demekten başka söyleyecek bir şeyi yoktu. Şair gecenin sonunda onu öpmüş, ağzının içinde hafifçe gülmüştü. “Sen çok, şey, normalsin,” demişti ve o an bu Phoebe’ye iltifat gibi gelse de adamın günler süren sessizliğinden sonra, kendi dolabındaki Banana Republic hırkalarının hepsinin aynı yöne

düzgünce dizildiğini görünce bunun iltifat olmadığını anlamıştı.

“İyi, çünkü ben çok normalim,” demişti Matt’e. Sırf onunla bir bara gitmek için baştan aşağı yeni bir gardırop almak zorunda hissetmemek rahatlatıcıydı.

“Anlaştık o zaman,” demişti Matt. “Rahip nerede?”

Yıllar boyunca da her şey böyle geldi ona; harikulade normal. Halka açık bir parkta evlendiler, sadece en yakın arkadaşlarını ve ailelerini davet ettiler çünkü paradan, büyük jestlerden kuşku duyuyorlardı. Jest ne kadar büyükse duygu o kadar boştur. Ne kadar şatafatlı bir düğüne ihtiyaç duyuyorsan o kadar az mutludur.

Phoebe o zamanlar buna gerçekten inanıyordu. Ama şimdi, hayatlarının mutlak sadeliği ezici geliyordu ona. Matt onu okşamak için uzandığında, Phoebe daha başlamadan bütün deneyimi görüp hissedebiliyordu.

“Keşke mesajını daha erken görseydim,” dedi Matt. “Gerçekten isterdim bunu.”

Onu öpmek için eğildiğinde, Phoebe Matt’in şefkatinden irkildi. Yumuşaklığından nefret etti. Son zamanlarda, Matt’in ona korkunç şeyler yaptığını hayal ediyordu. O kadar berbat şeylerdi ki ona asla söyleyemezdi çünkü içinde bir şeylerin değiştiği anlamına geliyordu bu; bir karanlığın koyulaşarak pelte kıvamı aldığı anlamına. Bu yüzden sadece “Seni seviyorum,” dedi.

Mart için Ozarks’ta bir otele rezervasyon yaptılar. Sonraki günlerde Matt erkenden kalkıp kravatını taktı ve işe gitti. Ama Phoebe biraz daha yavaş hareket ediyordu. Bazı sabahlar çılgınca duygusaldı, bazı sabahlar aşılma derecede hissiz. Yeni terapisti sorduğunda bu çelişkiyi nasıl açıklayacağını bilmiyordu. Sürek-

li, “Kendimi... bağlantısız hissediyorum. Hayır, üzgün hissediyorum. Hayır, kendimi...” deyip cümleyi yarım bırakıyor ve terapistin boşluğu doldurmasını umuyordu ama o hiç doldurmuyordu.

“Siktir, kendimi deli gibi hissediyorum,” dedi Harry’ye, kocasının ödül töreninden bir gece önce. Harry, kâğıt okurken kaç kez “siktir” dediğini bilen tek kişiydi. “Yani, cidden, ne sikik iş bu?”

Masal dersini önerirken eğlenceli olacağını düşünmüştü. Ama Rapunzel’in annesinin kısırlığının her öğrencinin kâğıdında “bir tür zehre” benzetilmesi onu giderek rahatsız etmeye başlamıştı. Bu masallardaki tüm kısır kadınları unutmuştu ya da belki daha önce hiç fark etmemişti. Bütün o ölü anneler dikkatini fazla dağıtmıştı.

“Peki masallarda anneler neden hep ölü?” diye sordu Phoebe, yanında kanepede kâğıt okuyan Matt’e.

“Çünkü modern dönem öncesine ait anlatılar. Anneler genelde... ölüydü.”

Ama bundan fazlası olmalıydı. Sanki anne ölmemişse hikâye yürümüyor gibiydi; ölen anne önemli bir olay örgüsü noktasıydı, kızın hikâyesi için gerekli bir önkoşul. Çünkü annesi yaşıyorsa, Külkedisi romanın merkezinde olamazdı. (*Jane Eyre da öyle*, diye düşündü). Anne ölmeliydi ki kız umutsuzluk noktasından başlasın; çünkü hikâye hep bununla ilgiliydi. Phoebe’nin onları sevmesinin nedeni de buydu. İyi kızın büyümesini izle, kızın istediği her şeyi elde etmek için çılgınca çabalamasını izle, sonra ne kadar mutlu olduğunu gör.

Son.

Phoebe’nin hikâyesi de böyle olmuştu; o kızlar kadar iyiydi. O kadar sessiz. O kadar çalışkan. Lise ve sonra üniversitede okul birincisi oldu, sonra da kendine bir hayat kurmak için yüksek lisansa gitti, ki kurdu. Âşık oldu, doktorasını aldı, evlendi. Kocasıyla bir ev aldı. Derken beş yıpratıcı tüp bebek turundan sonra

her şeye bitmiş gözüyle bakılırken, son embriyolarını kullanarak nihayet hamile kaldı. On hafta boyunca karnına losyon sürdü. Her şeyin, hatta annesinin ölümünün bile hikâyesinin gerekli bir parçası gibi görüneceği mutlu sona doğru hızla ilerlediğini hissedebiliyordu.

Ama sonra bir cümleden bile kısa sürede hepsi bitti. Bir gün hamileydi, ertesi gün değildi. Bacaklarının arasındaki kanı hissetmişti ve her hatırlayışında, *Hayır, hayır, hayır, hikâyesinin sonu böyle olamaz*, diye düşünüyordu. Çünkü bu son, annesinin ölümlüyle dalga geçiyordu. Bu son sadece trajikti. Daha çok tüm karakterlerin büyük, vahşi bir maceraya atılıp sonunda öldürüldüğü türden bir Rus romanına benziyordu.

“Ruslar olayı doğru anlamış,” dedi Phoebe, ödül töreni sabahı. Böyle şeyleri Matt’e söyleyebilmek hoşuna gidiyordu. “Belki de hayatımın bir Rus romanı olduğunu kabullenmem gerekiyor.”

“Rus romanlarını okumadığımı unutuyorsun,” dedi Matt, termos kupasına kahve doldururken.

“Şunu demek istiyorum, bir hikâye, sonu yüzünden değil, yazılış biçimi yüzünden güzel olabilir.”

“Doğru,” dedi Matt. “Ama henüz sona gelmedin.”

Matt belli ki bir Rus romanı karakteri olmaya hazır değildi. Hayatının, güzel de olsa, bir trajedi olmasına hazır değildi. O, konuşmasını yazacağı ve editörüne “yapmanın felsefesi” hakkında yeni bir kitap önereceği işine gidecek, Phoebe ise evde kalıp yazacaktı. “Neden tüm anneler ölü?” diye yazdı ama devam edemeyecek kadar depresif hissetti. Bu yüzden kalkıp kendine mükellef bir kahvaltı sofrası hazırladı. Yatakta kendine dokundu ve kocasının onu boynundan kavrayarak duvara bastırıldığını, ona korkunç şeyler söylediğini düşündü. Sonra yürüyüşe çıkıp süslü kapı tokmaklarına hayranlıkla baktı. Eve dönerken Joe’nun şarap dükkânına uğradı. Şarabı sadece Joe’dan alırlardı; her alışverişte

İngilizce hakkında bir sürü soru soran, kel kafalı, kalın kash bir adamdı Joe.

“Hocam, *söyleşmek* diye bir kelime var mı?” diye sordu Joe. “Hiç duymadım. Ama şuradaki kızcağız diyor ki varmış.”

Sürekli kasadaki taburenin tepesinde oturan genç kızı işaret etti; sürme göz kalemi ve mor tırnaklar. Hep bir genç kız olurdu; bazen dükkânda çalışır, bazen sadece Joe’yu görmeye gelir ve saatlerce taburede otururdu çünkü genç kızlar bundan hoşlanıyor gibiydi.

“Her şey bir kelimedir,” dedi genç kız. “Yeterince söylersen. Öyle değil mi, Dr. Stone?”

Bu kızcağız üniversitede öğrenciydi; koyu kahverengi saçlı, koyu gözlü. Phoebe’den ders almamıştı ama “onun hakkında” bir şeyler duyduğunu söylemişti.

“Doğru,” dedi Phoebe. “On yıl kullan, sözlüğe girer.”

“On yıl,” dedi Joe. “Hepsi bu mu?”

Joe, Phoebe’nin onu sevmesini istiyordu çünkü Joe, tüm kadınların onu sevmesini istiyordu. Onu sevmek, onunla yatmanın ilk adımı gibi görünüyordu. Phoebe bazen Joe’yu severdi. Joe popüler politikacıların otoriter alt yazılarına veryansın ettiğinde ya da bilgisayarında bir Disney filmi izleyip tüm kaba komedi sahnelerine güldüğünde. Ama sonra taburesindeki genç kızı ve kasanın önündeki “kedicik fonu” yazan bardağı gördü.

Hemen hemen yarıya kadar doluydu.

“Aynen öyle,” dedi Phoebe.

Kocası, dükkândan çıktıktan sonra Kedicik Fonu hakkında asla yorum yapmazdı; belki başka bir erkeğin Kedicik Fonu’nu dile getirmenin doğru olmadığını düşündüğünden ya da bununla gerçekten yüzleşirlerse yeni bir şarapçı bulmaları gerekeceğindendi. Oysa buranın yeri uygun, seçkisiyse şahaneydi. Bu

yüzden Phoebe de aldığı şişelerin parasını ödedi ve “Görüşürüz Joe,” dedi. Kocasının, o yanında değilken bozuk paralarını Kedicik Fonu’na atıp atmadığını merak etmemeye çalıştı.

Her sene şubat ayında ödül töreni olurdu ve onlar da her yıl giderlerdi. Phoebe her seferinde aynı elbiseyi giyerdi. Yıllar önce işe uyum eğitimi için aldığı siyah bir Calvin Klein. Kimsenin asla övmediği ama yerin dibine de sokmadığı bir elbise. Dikkat çekmemek için tasarlanmış bir parça.

Elbisenin üzerine hâlâ olmasına, onu her zamanki gibi göstermesine şaşırdı ve bu durum onu bunalttı. Bu gece farklı hissetmek istiyordu. Ödül törenine girip fark edilmek istiyordu. Çünkü çocukları olmayacaksa, en azından muhteşem elbiseleri olmalıydı. Bu yüzden arabasına atlayıp AVM’ye gitti ve gözüne zümrüt yeşili bir elbise çarpana kadar gezinip durdu. İpeğin hissi muhteşemdi, bedeninden aşağı damlayan serin suları andırıyordu. Neden ipek giymekten hep korkmuştu sahi? Renkli şeyler giymekten? Zümrüt yeşili ona gayet yakışmıştı. Kahverengi saçının kızıl tonlarını vurguluyordu. Gözlerindeki yeşil benekleri. Buğday tenini.

Hiç düşünmeden aldı elbiseyi. Kocasının ne düşüneceğini, Bob’un ne düşüneceğini, Mia’nın ne düşüneceğini düşünmeden. O derece sevmişti.

Ama yemekten önce tekrar giydiğinde, bej halısının üzerinde, flanel çarşaflarının yanında kendini gülünç hissetti. İpek elbise fazla kaçıyordu. Beş yüz dolar. Üstelik yemek spor salonunda olacaktı. Aklından ne geçiyordu ki? Yere kadar uzanan, ancak bir düğüne uygun bir elbiseydi bu, Missouri’deki bütçesi kıt bir üniversitenin ödül törenine değil.

Yeniden siyah elbiseyi giydi. Kocasını utandırmak istemiyordu. Son zamanlarda kocasını utandırdığının farkındaydı. Bazen Matt eve geldiğinde onu çakırkeyif ve hatta iyiden iyiye sarhoş karşıladığının da.

“Bugün bir şeyler yazdın mı?” diye sordu Matt, onu almak için döndüğünde. Tek arabayla gitmeyi önerdi.

“Evet,” diye yalan söyledi Phoebe.

Aynada kendine baktı. İşte yine buradayım, diye düşündü ama buna rağmen kendini çok uzaklarda hissediyordu; hâlâ o doğurganlık kliniğinde, Matt’in doktorla tokalaşmasını izliyordu sanki. Ya da belki River Ouse’daydı, Virginia Woolf’un ceplerini taşla doldurmasını izliyordu. Woolf kaç taş kullanmıştı acaba? Su ne kadar soğuktu?

“Çok güzelsin,” dedi Matt ve o böyle söyleyince Phoebe kendini sahiden güzel hissetti.

Saçını taradı ve yemeğe gittiler.

Yemek, bir spor salonu için fazla gösterişliydi. Üniversite, her yıl beş bin dolar ödeyip bir konuk konuşmacı getirirdi; hem Orta Doğu’daki krizden hem de sosyal bilimler eğitiminin değerinden ya da Çin’deki çalışma koşullarından ve sosyal bilimler eğitiminin değerinden ya da piyasalardaki durgunluk ve sosyal bilimler eğitiminin değerinden konuşabilecek bir ünlü akademisyen.

“Gerçekten çok güzelsin,” dedi kocası, salona girmeden önce bir kez daha. Bunu ikisine de söylermiş gibiydi. Kolunu Phoebe’nin omzuna attı ve böylece, yeniden karı koca oldular.

Beyaz şarap içip buharda pişmiş sebzeli tavuk marsala yediler. Masada kocası gibi insanlarla oturdular. Gerçek işi olan insanlarla. Bob. Susan. Brian. Mia.

Sonra başkalarının çeşitli başarılarına dair bir dizi konuşma ve alkışlar, ardından da çikolatalı lav kek. Keki yediler ve sonra aslında pek de lav gibi olmadığından bahsettiler. Öğrencilerinden, bir bütün olarak işlerinden bahsettiler ve masadaki herkes işlerinin çok tatmin edici ama aynı zamanda çok zor olduğu konusunda mutabakata vardı.

“Zor mu?” diye sordu Bob’un karısı. Yerel bir hastanede cerrahtı. “Bob ofiste ha bire Alman biraları içip Bach dinliyor.”

“Bir de yaz tatilleriniz var tabii!” dedi Tom. Onun doktorluk programı nedeniyle Tom ve Mia her yıl yalnızca bir hafta tatil yapabiliyordu ve yılın geri kalanında da o tatili konuşuyorlardı. “O yüzden şikâyet yok, sayın hocalar!”

Güldüler. Tom haklıydı. Phoebe’nin kocası da ellerini kaldırarak işlerinin harika olduğunu kabul etti.

Işıklar kısıldı ve öğrenci korusu sahnede mumlarla şarkı söylemeye başladı. Ama Phoebe karanlıkta bile gerçeği hissedebiliyordu: Ayaklarının altındaki spor salonunu. Dans pistini kesen faul çizgisini. Diğerlerinin ona Matt’in karısı olmaktan başka bir vasfı yokmuş gibi bakışını. Özellikle de onu pek tanımayanların; mesela felsefe bölümünden her yıl adını unutan Susan gibi. Hep aynı soruyu sorardı Phoebe’ye: “Peki siz ne yapıyorsunuz?”

“Ders veriyorum,” dedi Phoebe.

“Aslına bakarsan Phoebe burada ders veriyor,” dedi kocası.

“Harika, ne öğretiyorsun?” diye sordu Susan.

“Genelde Bob ne anlatmamı isterse onu,” dedi Phoebe. “Çoğunlukla birinci sınıfların almak zorunda olduğu genel edebiyat dersleri. Edebiyatın başlangıcından internete kadar her şey.”

“Ama alanın ne?” diye sordu Susan.

“Viktorya dönemi edebiyatı,” dedi Phoebe.

“Phoebe şu anda masal üzerine de bir ders veriyor,” diye ekledi Matt. “*Jane Eyre* üzerine kaleme aldığı kitabı da bitirmek üzere.”

Phoebe on yıldır *Jane Eyre* üzerine kitabını bitiriyordu zaten.

Sonra birkaç ödöl daha. Kocası, adı söylendiğinde gülümse-di. Peçetesini bıraktı. Sahneye çıktı. Ödölünü aldı ve masadaki herkes yüzlerinde tebessümlerle onu alkışladı. Mia, Phoebe’nin omzuna eğildi.

“Gurur duyuyor olmalısın,” dedi Mia.

Duyuyordu. *Kocama bak*, diye düşündü, Matt kürsünün arkasındaki yerini alırken. Kocası sosyal bilimler eğitiminin değeri hakkında kısa bir konuşma yaptı ama Phoebe tek kelimesini bile duymadı. *Ona bir bak*, diye düşündü kocası gülümseyerek masaya dönerken. *Kocam*. Matt yerine oturdu, herkes onu tebrik etti, o da fazla memnun görünmemek için çok çabaladı.

“Sonuçta bir noktada herkese vermek zorundalar,” dedi Matt. Niyeyse bu, Phoebe’ye küçük bir ihanet gibi geldi çünkü bu onların şakasıydı. “Bahse girerim Bob bile bir gün alır.”

Bob güldü.

“Öğrenciler ona bayılıyor,” dedi Mia ve bunu söyleyişinde bir şey vardı; sanki öğrencileri Phoebe’dan daha iyi biliyormuş gibi. Sanki Mia ve Matt, Phoebe’nin olmadığı bir evi paylaşıyormuş gibi.

Ama Phoebe bir şey söylemedi. Midesi bulandı ve “Affedersiniz,” dedi. Tuvalete gitti. Aynada kendine baktı.

Kocan senin güzel olduğunu düşünüyor, diye düşündü kendini daha iyi hissedene kadar.

Ama masaya dönerken kocasının Mia’yla konuştuğunu gördü. Mia başını geriye atıp güldü, kocası da güldü, hem de ağzını aylardır görmediğı kadar kocaman açarak. Televizyon izlerken ve Phoebe ona sokulurken bile ağzını kapalı tutardı.

Ama bu Mia'lı anda, yıllar önce bilgisayar laboratuvarında tanıştığı o eski Matt'i gördü; rahat, komik, mutlu olanı. Mia da mutlu görünüyordu. Tom'un yıllar önce depresyona girmesinden beri Mia'yı pek mutlu görmemişlerdi.

Phoebe masaya geri oturdu ve Mia'nın güzelliği birden farklı geldi ona. Artık yalnızca basit bir olgu değildi. Bir durumdu.

Phoebe, Mia bahsini eve dönüp de içeri girene kadar açmadı.

"Mia'nın hem üç kitabı olması hem de bu kadar güzel olması adil gelmiyor," dedi Phoebe. Kulağa şaka gibi gelmesini ummuştu.

"Ah," dedi Matt. "Evet. İyi güler."

"Ben onu demedim. Güzel dedim."

"Ne yapıyorsun?" diye sordu Matt. "Bu gece güzel vakit geçirdiğimizi sanmıştım."

"Geçirdik," dedi Phoebe.

Matt onu öptü. "Bu gece asıl *sen* çok güzeldin."

Phoebe onun sevişmek istediğini anlıyordu. Ama o istemiyordu. Ya da belki o anda Matt'in tatlı olmasını istemiyordu. Fantezilerinde, artık ona karşı hiç tatlı davranmıyordu. Hatta fantezilerinde, Matt'in birlikte olduğu kişi bile o değildi; gerçi terapisti bunun hâlâ iyi haber olduğu konusunda ısrarcıydı.

"En azından kocanı içeriyor olması iyi," demişti.

Phoebe soyunmak üzereyken kocası, "Hayır, elbise kalsın," dedi. Matt gömleğiyle pantolonunu çıkardı ve Phoebe'ye doğru yürümeye başladığında Phoebe onun Joe'nun şarap dükkânına girdiğini hayal etti; kasanın yanındaki taburede her zamanki gibi oturan genç kızı görüyor. Kız her zamanki gibi ödev yapıyor. Hayır, Joe'nun nerede olduğunu bilmiyor.

“Bugün yeni bir şey var mı?” diye soruyor kocası, genç kız da “Sana ne getirdiğimizi göstereyim,” diyor. Kocasını, en yeni şarap sevkiyatını göstermek için arka tarafa götürüyor. Birkaç şişe almak için eğiliyor ve kocası ona doğru yürüyor, ellerini beline koyuyor ve gerçekten çok sevişmek istediğinde yaptığı gibi onu ortalıyor; Phoebe’nin sadece meme, kalça ve atkuyruğundan ibaret kalmasını istediğinde yaptığı gibi. Saçını çekiyor ve işte o anda, Phoebe’nin uylukları Matt’in etrafında sıkıca kenetleniyor. Phoebe ancak o zaman, kocasını hiç tanıımıyormuş gibi davrandığında gelebiliyor.

Seviştikten sonra, birbirlerinin gözlerinin içine bakamadılar. Phoebe siyah elbisesini çıkardı ve kocası kendine bir viski koydu. İçine buz atmaya bile tenezzül etmedi. Dışarı çıkıp yıldızlara baktı çünkü insanlar tarih boyunca hep bunu yapmıştı. Ama yine de Phoebe bunun son olduğunu düşünmedi. Son denen şeyi gerçekten kavrayamıyordu. Birkaç hafta sonra bahar tatili için Ozarks’a gideceklerini ve belki, sadece belki bir kez daha tüp bebek deneyeceğini düşünüyordu, kim bilir? Belki altıncı seferde olurdu. Belki doktorlar yanıliyordu.

Ama birkaç hafta sonra, martta, bütün dünya kapandı ve hiç ama hiçbir şey yapmadılar. Evde oturdular. Bilgisayarları aracılığıyla ders verdiler. Bol bol pencereden dışarı baktılar. Phoebe çok ağladı, Matt çok içti ve Phoebe zaman zaman Matt’in onu bırakabileceğinden korktu. Bazen de Phoebe gitmek istedi. Ama kendini giderken hayal ettiğinde, kocası her zaman kalması için yalvarıyordu. Dizlerinin üstüne çöküyor, yüzünü onun uyluklarına bastırıyor ve bir çocuk gibi ona sarılıyordu. Lütfen, Phoebe, diyordu hayalinde. Lütfen. Sana ihtiyacım var. Sonra ona, hangi yönleriyle ona ihtiyacı olduğunu ve çocukların da ona nasıl ihtiyacı olduğunu açıklıyordu. Böylece Phoebe kalıyordu. Kocasını terk etmeyi hayal ettiği her seferinde, sonunda hep kalıyordu. Bu bir hayaldi; içinde çocuklar vardı ve çocukların hep ona ihtiya-

cı oluyordu. Kalmayı hayal edebilmesi için önce gitmeyi hayal etmesi gerekiyordu. Kapıda kendini ve kocasının ona sanki bir köpekmiş gibi, “Hayır Phoebe, hayır!” diye bağırmasını hayal etmesi gerekiyordu. Kendi hayalinde neden böyle bir muamele görmek istediğiniyse gerçekten bilmiyordu.

“Peki günün nasıldı?” diye sordu Matt.

Aylardan ağustostu, güz döneminin başlamasına sadece bir gün kalmıştı. Birlikte yedikleri son yemektir ama Phoebe bunu henüz bilmiyordu. Belki Matt de bilmiyordu. Belki o akşam hâlâ karar aşamasındaydı. Belki Phoebe daha ilginç bir şey söyleseydi, “İyi,” dışında bir şey, Matt kalırdı.

“İyi!” dedi Matt. “İyi. Bugün yazdın mı?”

“Biraz.”

O sabah, Phoebe yazmak için çok uğraşmıştı. Yaz tatilleri bitmek üzereydi ve gösterecek hiçbir şeyi yoktu, bu yüzden kahvesini alıp bilgisayarını açmış, panjurları kapamış ve masasına iki parmak viski ile bir sigara koymuştu; bir sayfayı bitirdiğinde alacağı ödülü. Sonra sayfayı bitirmiş, viskisini yavaşça yudumlamış ve sigarayı yakmış ama içmemişti. Sadece kokusu hoşuna gidiyordu, onu parmaklarının arasında tutma hissi. Bir noktada ofiste yazmak için değil, içkisini yudumlamak ve sigara içiyormuş gibi yapmak için bulunduğunu hissetmeye başlamıştı.

Matt ofisinden çıktı, kapı çarpıldı ve Phoebe sigarayı söndürdü. Danışmanın yıllar önce söylediği, “İyi alışkanlıklarınla kötü alışkanlıklarını birleştirme,” sözünü nihayet anladı. Bob yıllar önce bunu söylediğinde, Phoebe’nin sadece iyi alışkanlıkları vardı. Gün aşırı 5 km koşardı, yerel kafede zencefil shot’ları içerdi, çamaşırlarını hep pazar günleri yıkardı, derslerini yaz ellerinin arasından kayıp gitmeden, daha hazıranda planlardı ve

bu iyi şeyler hep yeterli olmuştu. Hayatının merkezindeydiler. Evi. Öğrencileri. Araştırması. Tanıştıkları ilk günden beri onu bu dünyaya bağlayan fiziksel bir halat olan kocası. Ama şimdi birbirlerine soru sorarken gözlerinin içine bile bakamıyorlardı.

“Az önce ofisinde sigara mı içiyordun?” diye sordu Matt.

“Hayır,” dedi Phoebe ve teknik olarak yalan değildi. Ama Matt anlamadı. Dumanın kokusunu aldığını, bunun bedeni için kötü olduğunu söyledi, ki bu da ironik biçimde Phoebe’nin sigara içme isteğini artırdı. Yıllardır aklında hep bedenine onu “süper rahim” yapacak ne koyması gerektiği vardı ve artık bundan yorulmuştu. Siktir et bedenimi, diye düşündü ama dile getirmedi.

“Senin günün nasıldı?” diye sordu ve kendini, T. S. Eliot şiirlerindeki korkunç karakterlerden biri gibi hissetti.

Şimdi ne yapayım? Şimdi ne yapayım? Üstüm başımla dışarı fırlayıp sokakta saçlarım açık yürüyeyim, şöyle bir. Yarın ne yapalım? Sonsuza dek ne yapacağız?

Yine de o gece Matt onu terk ettiğinde Phoebe gerçekten şaşırdı. Hayatında onu daha çok şoka sokan bir şey olmamıştı. Matt uyumadan önce hep yaptığı şeyleri tekrarladı. Kemerini çıkarıp rulo haline getirdi. Duş aldı, sonra sadece evde giydiği türden paçavraya benzer bir tişört giydi. Ama sonra üzerine bir kot pantolon geçirdi, kemerini taktı ve bir çanta hazırladı. “Mia’ya âşığım,” deyip durdu ama Phoebe buna bir türlü inanamadı. Onun fantezisinin gidişatı böyle değildi.

Gerçi bu onun değil, Matt’in fantezisiydi ve Phoebe nasıl işlediğini bilmiyordu. Onu öylece izleyerek çantasını elinden bırakmasını bekledi ama Matt bırakmadı.

Çılgın Yirmiler'in altın püsküllü lambaları, Phoebe'nin içmemesi gereken saatten önce içki içmek istemesine neden oluyor ve hâlâ böyle şeyler düşündüğü, kendine, İçmemeliyim, gibi kurallar koymaya çalıştığı için gülünç de bir durum aslında; üstelik bir iki saat sonra kendi canına kıyacakken.

Alman çikolatalı şarabından koca bir kadeh dolduruyor kendine. Bu gezegendeki son saatlerini endişelenerek geçirmeyi reddediyor. Ne içeceğini, tatile nereye gideceğini, ne giyeceğini, ne söyleyeceğini, *boşaltmak* mı yoksa *hoş tutmak* mı yazmanın daha ateşli olduğunu düşünerek çok fazla zaman harcadı da ne oldu? Nasıl yazdığı neyi değiştirirdi? Kocasını yine de gitti.

Phoebe şaraptan bir yudum alıyor. Perdeleri açıyor. Perdeler ağır ve camgöbeği; bir kraliçeye ya da bir film yıldızına yaraşır türden. İstese dünyanın ışığının tamamını kesebilirler ama Phoebe okyanusu görmek istiyor. Phoebe daha önce hiç okyanus görmedi; çoğu insanı dehşete düşüren ama kocasını büyüleyen bir gerçek. Matt, Phoebe'nin dünyadaki her deneyimi fethetme baskısı hissetmeden ortalıkta dolaşmamasına bayılırdı bir zamanlar.

Yine de Phoebe, Matt'in boşanmak istediğini elli kilometre öteden Zoom'la dile getirmesinin yanlış olduğunu düşündüğü gibi, okyanusu görmeden dünyaya veda etmenin de yanlış ola-

cağına inandı. Matt'in, dünyalarının güzelliğini kendine son kez hatırlatmak için Mia'nın evinden dönmesi gerekirdi. Kendi elleriyle boyadığı süpürgelik. Ama boşanmayı istediğinde pandeminin beşinci ayıydı ve geri dönemeyeceğini söyledi. Matt, Mia ve Mia'nın bebeği çoktan bir "koza" olmuştu. Sanki Mia'nın Paris'ten getirdiği biblolarla dolu rafının önünde sanki kendi evindeymiş gibi oturup, "Çok üzgünüm," dedi. Ve "İyi misin?" Ve "Lütfen iyi olduğunu söyle."

Phoebe kedinin ağı kesicilerini komodine koyuyor. Önünde uzanan okyanusa bakıyor. Buradan su sakın görünüyor. Düz ve güvenilir bir kilim gibi, neler olacağından habersizmiş gibi. Phoebe okyanustan daha fazlasını beklemişti; belki de Herman Melville'in epey bir kitabını okuduğu içindi. Okyanusun gelecekle ilgili her şeyi bildiği -her vahşi ve gürültülü dalga çarpışıyla ölümü önceden haber verdiği- kitaplar.

Ama öyle olsun. Telefonu kaldırıyor.

"Alo," diyor. "Oda servisi siparişi verebilir miyim, lütfen?"

Phoebe ölmeden önce büyük, gösterişli bir yemek yemek istiyor. Istakoz ve yengeç yemek istiyor. İstiridye yemek, şarap içmek ve son bir kez crème brûlée'nin üstünü çatlatmak istiyor.

"Ne yazık ki, bu akşam açılış resepsiyonu nedeniyle oda servisimiz askıda," diyor Pauline.

"Açılış resepsiyonu mu?" diye soruyor Phoebe. "Buna öyle mi diyor?"

"Evet. Verdiğimiz rahatsızlık için çok özür dileriz," diyor Pauline. Sesi gerçekten perişan. "Covid nedeniyle personel eksiklerimiz var biraz, anlayışınızı rica ediyoruz."

"Peki, tamam," diyor Phoebe ama bu haber onu paniğe sürükliyor. "Hiç mi bir şey yok sahiden?"

"Şey, aşağıdaki resepsiyonda yiyecek var," diyor Pauline.

Phoebe telefonu kapıyor. Aşağı inemez. Resepsiyona kesinlikle gidemez. Bunca yolu mutlu insanların pahalı yemekler yemesini izlemek için gelmedi. Öte yandan son yemeğinin düğün çantasındaki taklit Oreo'lar ya da otomatın Doritos'ları olmasını da reddediyor. Hazin bir yanı var bu durumun.

Peki, tamam, yemeyecek. Zaten ne anlamı var ki? Mükemmel durumdaki istiridyeleri neden beraberinde aşağı çeksin?

Ama sonra ne yapacağını bilemiyor. Bir iki saat yemek yemeyi planlamıştı. Yemeği hayatının son etkinliği gibi hissetmeyi planlamıştı. Yatağa oturup okyanusa bakıyor. Tuhaf bir his bu; yüzünde okyanus esintisini hissetmekten başka yapacak bir şeyinin olmaması. Son on yıldır yapılacak çok fazla şey vardı ve yeterince zaman yoktu. Kitaba dönüşmesi gereken bir tez, PowerPoint'lere dönüşmesi gereken araştırmalar, bebeğe dönüşmesi gereken sevişmeler ve hayatlarını yönetmesini bekleyen öğrenciler vardı. Dün sabah ofisine girip Phoebe'ye artık hayatından sorumlu olduğunu ilan eden öğrencisi Adam öyle demişti.

"Ama ben senin danışmanın değilim," demişti Phoebe ona.

"Değil misiniz?"

"Hayır," demişti Phoebe.

Kocasıyla Mia, Phoebe'nin ofisine –ki aynı zamanda fotokopi odası ve kahve köşesiydi–girmeselerdi konuşma orada bitecekti. Üniversite hiçbir zaman geçici öğretim üyeleri dinlenme salonunu ayarlamadı, pandemi bütçe kesintilerinden sonra komite de dağıldı. Sonra Bob, ikinci yıl çevrimiçi ders vermeyi seçtiği için eski ofisini yeni işe alınan kişiye verdi. Phoebe geri dönünce de çaresiz kaldı. Onu yerleştirebileceği tek yer Keurig'in ve idari görevli Jane'in getirdiği kekin yanındı.

Mia ve Matt, Phoebe'yi orada görünce şok oldular ama sonra departmandaki herhangi bir meslektaşmış gibi hızla, "Merhaba," dediler. Phoebe düşünemedi. Nefes alamadı. Merhaba diyeme-

di. Sadece öğrencisi Adam'a baktı, burnuna yoğunlaşarak, "Ama belki yine de sana yardım edebilirim?" dedi.

"Şey, üniversiteyi bırakmayı düşünüyorum," dedi Adam. Phoebe kocasının iki kahve doldurduğunu duydu ve Mia kremayı koydu. "Pantolon yapmak istiyorum."

"Pantolon mu yapmak istiyorsun?" diye sordu Phoebe ve bundan sonra ne soracağını bilemediği için, "Ne tür pantolon?" dedi.

Kocasını şekerini karıştırdı; belki de ona bakıyordu, kim bilir belki de en son o siyah Calvin Klein elbiseyle seviştiklerini hatırlasın diye o elbiseyi giydiğini fark etmişti. Ama Phoebe bir türlü cesaretini toplayıp ona bakamadı.

"Her tür, tüm pantolonlar," dedi Adam.

Kocasıyla Mia bardakların kapaklarını kapadılar.

"Peki hem pantolon yapıp hem de eğitimine devam edemez misin?" diye sordu Phoebe. Sonra kocasıyla Mia gitti ve Adam, "Olabilir," dedi. Phoebe kusacak ya da bayılacak gibi hissetti.

Ardından kitaplarını toplayıp derse gitti, bir John Donne şiirini anlatmaya çalıştı ama İngiliz Edebiyatı öğrencilerinin pek ilgisini çekemedi.

"Neden konuşmacı, şey, Tanrı tarafından istila ediliyor?" diye sordu bir öğrenci.

Herkes güldü. Hepsi Phoebe'nin bir şey demesini bekliyordu; bağlam, bütün o kafa karıştırıcı ve tuhaf şeyleri yerleştirecek bir çerçeve.

"Bu, özünde Tanrı'ya yazılmış bir aşk mektubu," dedi Phoebe.

"Neden biri Tanrı'ya aşk mektubu yazsın?" diye sordu başka bir öğrenci.

"Aman Tanrım, aşk mektubu değil," dedi bir kız. "Adam resmen Tanrı'dan ona tecavüz etmesini istiyor."

“Ben de şiirden onu anladım,” dedi başka bir çocuk. “Ama senin dile getirmene sevindim.”

Bunun üzerine birkaç çocuk kıkırdadı ve bu da bir başka öğrencinin elini kaldırıp “Tecavüzde gülünecek bir şey yok. 1600’lerde de şimdi de. Hatta ölü bir beyaz adama yapıldığında bile,” demesine yol açtı.

“Komik olması *amaçlanmamış*,” diye açıkladı Phoebe.

“Tabii ki komik değil, adam *tecavüze uğruyor*, Dr. Stone. Tanrı tarafından!”

“O zaman bu, şey, eşcinsel bir şiir mi? Tanrı eşcinsel mi?”

“Tanrı’nın eşcinsel falan olmadığı herkesin malumu.”

“Neden gülüyorsunuz? Gerçekten komik değil!”

“Komik olmaya çalışmıyorum! Eşcinsel olduğumu *biliyorsun!*”

Phoebe masaya doğru geriledi.

“Daha iyi biri olmak istediğini bilmekle ilgili,” dedi Phoebe. “Ama kendini nasıl düzelteceğini bilememekle. Bu yüzden Tanrı’dan onu zorla daha iyi yapmasını, onu düzeltmesini istiyor.”

“Bu biraz problemlili sanki,” dedi bir öğrenci ve Phoebe de ona katıldı.

“Öyle,” dedi ama ondan sonrası hakkında pek bir şey hatırlamıyor, sadece çocuklardan birinin masasında dikilip “İyi misiniz, Dr. Stone?” dediği kalmış aklında.

“İyiyim,” dedi Phoebe.

Öğrenciler çıkarken hiç değişmemiş görünüyorlardı; bir arkadaşına hâlâ şiir hakkında söylenip duran kız hariç: “Bence kimse o şiiri öğretmemeli.”

Phoebe, aslında ofis bile olmayan ofisine döndü. İyi değildi. Ama belki de iyi olabilirdi. Sadece bir fincan kahveye ihtiyacı vardı. Bir de Edebiyata Giriş dersi için Whitman şiirinin fotoko-

pilerini çekmeye. D n yapacak zamanı olmamıştı; çok meşguldü, çok bunalmıştı. Tırnaklarını yaptırmış, dip boyasmı tazelemiş, kampüse büyük dönüşü için kendini hazırlamıştı. Siyah elbise ilk gün için fazla mı yoksa yeterince iyi değil mi diye merak ediyordu; zira boşanma duruşmasından beri kocasını görmemişti ve içinde k     k bir parça siyah elbiseyi giyerse onunla yeniden karı koca olacaklarını hissediyordu.

Ama Mia yalnızdı; bu kez fotokopi makinesinin başında. Phoebe, Mia'nın hep orada olacağını fark etti.

“K ğit sıkışması,” dedi Mia ve Phoebe başıyla onayladı çünkü k ğit sıkışması kimsenin suçu değildir. Bazen olur, aynen kocasının ilişki için söylediği gibi. Oldu işte.

Ama neden? Phoebe kocasına bunu soracak gücü kendinde bulamıyordu. Çünkü nedenini biliyordu. Mia'nın büyük tahta küpeleri, kısa siyah kotu ve onu nedense daha zayıf gösteren bol pembe ceketine baktı. Kocasının sırf A kesim siyah bir elbiseyle geri döneceğini ummak aptalca geldi. Mia'ya kızmanın bu kadar zor olmasının sebebi bu muydu? Mia'nın bir noktada ondan daha iyi olduğunu bilmesi mi? Hep orada, o büyük k peleriyle durur, Phoebe'ye neden Phoebe'nin hep kendisi olmak zorunda olduğunu d ş nd r rd .

“ z r dilerim,” dedi Mia.

Mia dizlerinin üstüne   kt . Phoebe'nin hayallerinde Mia hep ondan böyle özür dilerdi: Kelimenin tam anlamıyla ayaklarına kapanarak. Bunun gerçekleştiğine inanamayarak heyecanlandı.

Ama Mia, “Kusura bakma, sadece bir dakika sürecek,” diye ekledi ve bu Phoebe'yi çok   kelendirdi. Çünkü k ğit sıkışması her zaman bir dakikadan uzun sürerdi. Bunu Phoebe biliyordu. Mia da biliyordu. Mia, makinenin onu a ması için yönlendirdiği tüm çekmeceleri açmaya başladı ama yine de sorunu çözemedi, beşinci çekmecenin nerede olduğunu bulamadı. Normalde

Phoebe ona beşinci çekmeceyi bulmasına yardım ederdi ama bu kez yapmadı.

“*Bunun için mi özür diliyorsun?*” diye sordu.

Mia’nın gözleri idari görevlinin masasına kaydı; Phoebe’ye, bunu burada, Jane’in kekinin bu kadar yakınında yapmamasını ima eder gibiydi. Phoebe tam da o anda, ilişkilerin neden birinin ölümüyle bittiğini anlayabildi. Öfkesi yıkıcıydı; o küçük ve sessiz ofisin vızıltısı arasında fazla büyüktü.

“Kocamla yattın,” dedi Phoebe; bağırarak olmasa da Jane’in duyacağı kadar yüksek sesle.

“Bak, seni incittiğim için üzgünüm,” diye fısıldadı Mia. “Olaylar bu şekilde geliştiği için üzgünüm. Ama yaşananlardan pişman değilim. Olamam. Onu seviyorum.”

“Hayır, *ben* onu seviyorum,” dedi Phoebe. “O *benim* kocam.”

Kocasını, kolunu sanki bir belgenin doğmasına yardım edecekmiş gibi beşinci çekmeceye daldırmış bir kadın meslektaşıyla kavga konusu yapmak Phoebe’ye aptalca geldi. Böyle olmamalıydı. Hayallerinde, Phoebe kocasından hiç söz etmezdi. Aksine, Mia’nın ne kadar berbat bir kadın olduğuna dair coşkulu ve yüksek bir tirat patlatırdı; hainlerin en büyüğü, kadınların yüz karası. Sonra muzaffer bir tavırla ofisten, hatta binadan bir daha hiç dönmemek üzere çıkıp giderdi.

“O senin kocan değil,” dedi Mia. “Artık değil.”

Phoebe delirir gibi oldu. Babası işe gitmesi gerektiği için ona banyo yaptırmayan bir çocuk gibi hissetti kendini; “Peki, Phoebe, kriz geçir, bakalım ne işe yarayacak,” demişti babası. Bunun babasının odadan çıkıp gitmesinden başka hiçbir işe yaramadığını daha o zamanlar öğrenmişti.

“Arkadaşım olduğumu sanıyordum,” dedi Phoebe sükûnetle. Kendini toparlamaya çalışıyordu. Mia’nın onu bu berbat duyguyla baş başa bırakarak çekip gitmesine dayanamazdı.

“Arkadaşımdım,” dedi Mia. “Arkadaşlığımıza zarar verdiğim için de her zaman pişmanlık duyacağım.”

“Zarar vermek mi? Onu mahvettin. Her şeyi mahvettin. Hayatımı. İşimi. Evliliğimi.”

“Seni gerçekten seviyorum, Phoebe. Umarım bu olup bitenlerin sonunda bir şekilde arkadaş kalabiliriz. Ama evliliğini ben mahvetmedim. Bunu benim üstüme atamazsın. Matt’in bana âşık olmasının tek nedeni, evliliğimizin zaten bitmiş olmasıydı.”

Mia argümanına nokta koyar gibi sıkışmış kâğıdı çekip çıkardı. Sıkışmayı çözmüştü ama artık çok geçti. Ders başlayalı beş dakika olmuştu. Phoebe çoktan boşanmıştı. Son belgeleri de imzalamıştı. Burada öfkesinin yapabileceği hiçbir şey yoktu.

Kapı açıldı. Amerikan edebiyatı hocası Stan, siyah elbisesine şöyle bir baktı ve “Vay canına, Phoebe, güzel elbise!” dedi.

Phoebe, “Sağ ol,” demekten başka ne yapacağını bilemedi.

Sonra Mia, kâğıtlarını kucaklayıp usulca ofisten çıktı ve Phoebe bir an olduğu yerde durdu; kendini bomboş ve yerle bir olmuş hissediyordu; bir bombanın patlamasından hemen sonra arazinin aldığı hal gibi. Derse boş elle yürüdü, öğrencilerine merhaba dedi ve evet, onların neden asla merhaba demediklerini anladı; geçen ay yoga dersinde öğrenmişti bunu. Eğitimci merhaba dediğinde herkes başkasının cevap vermesini beklemişti. Herkesin, bir başkasının cesaret göstermesini umması gibi. Onlar Phoebe gibiydiler.

Ama Phoebe onlardan bıkmıştı. Kendinden bıkmıştı. Her şeyden bıkmıştı.

Derslikten tek kelime etmeden çıktı, arabasına bindi ve eve sürdü. Mutfağına girdiğinde elleri titriyordu. Bir şeyler yanıltı. Terapistini aradı, belki yardım eder diye düşündü ama onun sesi de yanıltı.

“Dinle, bir seans daha yapmadan önce bilmen gereken bir şey var,” dedi. Peki sesi neden kocasının gitmeden hemen önceki sesi gibi çıkıyordu?

“Bunu uzun uzun düşündüm, Phoebe, ama ne yazık ki yeni sağlık sigortanı bırakmak zorundayım,” dedi terapisti. “İş yapamayacak kadar etik dışılar ve ben o şekilde çalışmayı reddediyorum.”

Sonra yaptığıının bir sınır çizmek olduğunu hatırlattı; sanki bu, Phoebe için bir öğrenme anıymış gibi.

“Devam etmek istiyorsan bu seansı ve gelecekteki tüm seansları cepten ödemen gerekecek,” diye ekledi.

Phoebe adamın yüzüne kapattı. Terapiye devam edecek maddi gücü yoktu. Matt’ten düşük miktarda nafaka ödemeleri alıyordu ama onlar da boşanmadan sonra onun sigortasından faydalanmadığı için ödediği yeni sigorta primlerini karşılamaya ancak yetiyordu. Ayda bin dolar, sadece felaket kapsamı için. Hayatta kalmaya çalışmak onu iflasa sürüklemeye başlamıştı ve Phoebe, araştırmacılığı kadar iyi bir birikimci olsa da çocuklar için açtığı birikim fonu da erimeye başlamıştı. Yeniden her yere öğretmenlik başvurusu yapması gerekecekti, ki o konuda da pek umutlu değildi; geçen ağustosta denemişti.

Dolayısıyla evi satmak zorunda kalacaktı. Tek çözüm buydu ama evi satmaya dayanamazdı. Ev elinde kalan tek şeydi. Bir de Harry.

“United kabul ettiğini varsayarsak,” diye şaka yaptı. En azından hâlâ şaka yapabiliyordu. En azından hâlâ Harry vardı. Harry neredeydi sahi? Ağrı kesicilerinin şişesini salladı; bu, haplar ton balığı aromalı olduğu için Harry sesi duydu mu koştura koştura gelirdi. Ama Harry koştura koştura gelmedi ve Phoebe anladı. Onu bodrumda, kendi içine doğru kıvrılmış halde bulmadan önce bile ne olduğunu biliyordu.

Onu gömemeyecek kadar perişandı. O yüzden Harry’yi orada bıraktı, arabaya atlayıp Joe’ya gitti, aklını uçuracak kadar sarhoş

oldu ve ertesi sabah öyle bir baş ağrısıyla, öyle bir göğüs ağırlığıyla uyandı ki hayatının bittiğini anladı.

Ama günlerden salıydı. Dönemin ikinci günü. On buçukta bir başka Edebiyata Giriş dersi vardı. Tost yaptı. *Çimen Yaprakları* üzerine eski ders notlarına göz attı. “En ufak filiz gösteriyor aslında ölüm olmadığını... Doğmuş olmayı uğurlu sanan biri var mı? Hemen deyivereyim ona, sadece ölmek kadar uğurlu o ve biliyorum bunu,” dizelerinin yanına geçmişteki halinin düştüğü notları gördü. Bu dizeleri hep gizliden gizliye saçma bulurdu; ta ki o sabah aynanın önünde gri bluzu kaldırına kadar. Hayır, o bluzu giymeyecekti. İşe gitmeyecekti. Neden zahmet edecekti ki? Zaten bütün günü –önündeki o uzun ve yalnız hayatı– daha yaşanmadan görebiliyordu.

Whitman haklıydı. Ölmek ne büyük talih olurdu, diye düşündü; sadece toprak olmak. Sadece bir bitki olmak. Yeryüzünün parçası olarak yeniden güzel kılınmak.

Bu, ölüm hakkında düşünmenin hoş bir yolu. Döngüsel. Edebiyatta da döngüsel sonları hep severdi; tamamen gerçek dışı olsalar bile. Muhtemelen bu yüzden, Viktorya edebiyatı sınıfında *Jane Eyre*’ın sonunu gerçekten seven tek kişi oydu. Tüm evlilik kurgularının sonlarını severdi. Kitaplar düzenli ve kastiydi. Kendi şartlarında başarıya ulaşırlardı. Sonlar her zaman başlangıçları yansıttı. Yazarların anlatılar üzerindeki kontrolü güçlüydü. Ölümler, herkesin hayatta oldukları için kendini daha iyi hissetmesini sağlayan türden kozmik bir düzene yerleştirilirdi. Çünkü sahne gözler önünde yaşanmazdı hiç; İtalya’nın güneyinde ya da deniz kıyısında bir yerlerde olurdu, karakterlere kendi yataklarından daha güzel yataklarda ölme lütfunun ve onurunun bahşedildiği yerlerde.

Bluzu bıraktı. Harry’nin ağrı kesicilerine baktı ve Cornwall’da bir oda ayırttı.

* *Çimen Yaprakları*, Walt Whitman, İş Bankası Kültür Yayınları. (ç.n.)

Sayvanlı yatağa oturup gevşemeye çalışıyor ama kendi ölü-
mü konusunda gevşek olmak, bu iki kişilik yumuşak yatak-
ta bile zorlayıcı. Sanki hâlâ yapması gereken önemli bir şey
varmış gibi hissediyor. Kafasının içinde hâlâ fazla kendisi gibi;
güzel sonunu şimdiden mahveden küçük şeyler konusunda kay-
gılanıyor. Gelinin elbisesindeki kan gibi. Yandaki tuvaletin sifon
sesi. Klimanın kokusu. Bir de aşağıdaki terasta toplanan düğün
insanları tabii.

Gelin hanımın açılış resepsiyonu başlamış.

Aşağıda konuşan insanların sesini bastırmak için eski CD ça-
larının kulaklıklarını takıyor. Ama CD o kadar çizik ki müzik
atlıyor. Onu sakinleştirmek yerine daha da kaygılandırıyor. Bu
yüzden kulaklıkları çıkarıp balkona çıkıyor ve bir sigara yakıyor.

Bu kez gerçekten içiyor. Bunun sandalyede oturmayı, sadece
sandalyede oturmaktan daha yüce bir eylemmiş gibi hissettirece-
ğini umuyor. Bir tabloya poz verirmiş gibi bir fırt çekiyor. Tablo-
ya, Düşünceler Eşliğinde Sigara İçen ve İçki Yudumlayan Kadın
adını verirdi.

Ama dumanı tuzlu havaya üflediğinde öyle bir öksürmeye
başlıyor ki ciğerleri yanıyor.

“Siktir,” diyor. Hoş bir his değil. “Öf. Sahiden berbat bir şey-
miş bu.”

Yine de bir nefes daha çekiyor, zira ölümünü düşünürken sigara içtiğini hayal etmişti. Bir metronom gibi işleyeceğini düşünmüştü; zamanı tutacağını. Onu sabit tutacağını. Çünkü onu sabit tutacak hiçbir şeyi yok. Yenecek bir akşam yemeği yok, zevk alacağı müzik yok, boşaltacağı valiz yok, arayacağı koca yok, bitireceği kitap yok, temizleyeceği tezgâh yok, vuracağı hormon iğneleri yok, araştıracağı tatiller yok, elektronik tablolarla düzenleyeceği bir geleceği yok. Artık zaman kalmadı ve bu yüzden de tuhaf ama hiçbir şeyin aciliyeti de yok.

Sigarının kalanını yavaşça içiyor. Telaşlı hissetmek istemiyor. *Mrs. Dalloway*'deki Septimus gibi telaşla ve bir pencereden çıkarak gitmek istemiyor; o sahne onu o kadar sarsmıştı ki yüksek lisans eğitiminde bitirmediği tek kitap o olmuştu.

Midesi gurulduyor. Canına kıyamayacak kadar acıkmamayı umuyor. Çikolatalı şaraptan bir yudum daha alıyor. En azından şarabın bir kısmı çikolata, diye düşünüyor. En azından bir balko-
num var. Uzakta dalgaların toplanmaya başlamasını izliyor ama dönecek kadar büyümüyorlar. Aşağıdaki resepsiyondan yükselen caz müziğe benziyor; notalar yükselip alçalıyor, yükselip alçalıyor ama asla bir sona varmıyor.

Resepsiyonu daha iyi görmek için korkuluğa doğru eğiliyor. Merak ettiğini kabulleniyor. Düğünleri hep sevmiştir, bir düğün vaadi varsa herhangi bir TV programını ya da kitabı sonuna kadar izler, okur. Yüksek lisanstaki o uzun romanları böyle aşmıştı; insanlar evlensin diye yüzlerce sayfa okumuştur.

Gelini arıyor ama yalnızca dolaştırılan tepsiden uzun saplı kadehler alan Dağınık Topuz ve Boyun Yastığı'nı görüyor. Jim'ler de peri ışıklarının altında durmuş, yüzlerinde birbirlerini öldürmek istermiş gibi ifadelerle tartışıyorlar; ansızın kahkahaya boğulmaları Phoebe'yi şaşırtıyor.

En azından en üst kattayım, diye düşünüyor. Yukarıda, mar-
tılarının tepelerden süzülürken yaptığı gibi bakıp insanları yargı-
layabileceği balkonda; buradan her şeyi görebiliyor, hatta ölü ol-
manın nasıl olacağını bile. Ne de olsa depresyonun ona verdiği az
sayıdaki armağandan biri de bu: Havadan görüş. Geçen ağustos-
ta herkes ofislerine, rutinlerine, rollerine dönerken o evde otur-
duğu için dünyanın onsuz nasıl görüneceğini şimdiden biliyor.
Hatta gelinin de bunu yapabileceğini biliyor. Gelin, Phoebe'nin
intihar haberine belki bir an nefesi kesilerek tepki verecek ama
sonra sakinleşmek için sahil boyunca yürüyüşe çıkacak. Esinti-
nin saçlarını geriye savuruşunu hissedecek. Güneşe minnettar
olacak. Şampanyasına. Gülümseyecek ve damadın omzuna yas-
lanacak; güzel saçları yüzüne dökülecek ve Phoebe günbatımına
kadar unutulmuş olacak.

“Bitir artık şu işi,” diyor Phoebe kendine.

Ama tam o sırada sanki biri onu duymuş gibi kapı çalmıyor.
Sigarayı hızla söndürüyor, balkon kapısını kapıyor ve sigarayı
saklamanın duygusu tuhaf biçimde tanıdık geliyor. Kapıdaki kişi
kocasını istiyor sanki ama tabii ki o değil. Kocasının nere-
de olduğunu bile bilmiyor.

“Cidden sigara mı içiyorsun?” diye soruyor gelin.

Kendi odasına girermiş gibi rahatça içeri giriyor. Gelinin el-
bisesi artık kansız. Yine beyaz ama daha tül gibi ve dramatik,
kolları uçuşuyor.

“Tabii, evet, lütfen buyur gir,” diyor Phoebe.

Gelin hanımın eli sargılı, Phoebe yarayı kimin sardığını me-
rak ediyor. Gary mi acaba? Hani şu saç çizgisi hafiften geriye çe-
kilmiş damat? Şefkatli annesi mi? Gelin, şefkatli bir annesi olan
o kadınlardan mı? Evet, diye karar veriyor Phoebe. Yıllar içinde
kimin şefkatli bir annesi olduğunu kimin olmadığını saptama
konusunda kendini iyice geliştirdi çünkü Phoebe, şefkatli bir an-

nenin insana Phoebe'nin hiçbir zaman tam olarak hissedemediği bir yaşama güveni verdiği inaniyor. Phoebe, bir başkasının odasına kendi odasıymış gibi dalıp emirler veremezdi.

“Sigara içemezsin,” diyor gelin.

Gelin, sahnedeki oyuncular gibi gerekenden daha yüksek sesle konuşuyor; orada ama sanki dördüncü duvarın ardında kilitli ve muhafaza altında gibi. Phoebe ilk kez gelinin ne iş yaptığını merak ediyor. Oyuncu mu? Ya da belki kırk yedi yolcuya bir şeyler anons etme konusunda yetenekli bir kabin memuru.

“Aslında, yapabileceğim sayılı şeyden biri bu,” diyor Phoebe.

Bunu kanıtlamak ister gibi balkona geri yürüyor.

“Aslında, hayır,” diyor gelin, onu takip ederek. “Burası sigara içilmeyen bir oda.”

“Eh, balkonda takılmam iyi olmuş o zaman.”

“Bu arada, sen nasıl oldu da harbi harbi balkonu olan bir oda kaptın?” diye soruyor gelin, sanki gerçek ihanet buymuş gibi. “Benim balkonum sadece, şey, balkon fikri gibi.”

Manzarayı incelemek için duruyor.

“Baksana, buradan bütün okyanusu görebiliyorsun! Pauline beni neden bu odaya koymaz ki? Özellikle sahil şeridine bakan bir oda istemiştim.”

“Pekâlâ, sahil şeridine bakan oda muhtemelen... sahil şeridine bakar.”

“Ama ben sahil şeridinin... sahili görebileceğin anlamına geldiğini sanıyordum.”

“Sahil şeridi, okyanusla karanın birleştiği çizgiyi ifade eder.”

Phoebe, Lila'nın kızarmasını bekliyor ama kadın utanmıyor. Sadece daha çok öfkeleniyor.

“İyi de kim sahil şeridine bakan oda ister ki?” diyor Lila. “Bunu nasıl özel bir şeymiş gibi ‘sahil şeridi manzarası’ diye pazarlayabilirler? Evlere bakmak isteseydim evde kalır, kendi penceremden evlere bakardım. Anlıyor musun?”

Phoebe, gelini gitmeye zorlar umuduyla bir sigara daha yakıyor. Ama gelin yerinden kıpırdamıyor.

“Bu arada, balkon odanın parçası,” diyor gelin. “Yani aslında balkonda da sigara içemezsin.”

Phoebe, birden tartışma isteği duyuyor. Sınıfta ya da bir partide biri böyle kesin konuşmaya cüret ettiğinde içinde uyanan o muhalif dürtü. Genellikle devreye sokmazdı çünkü kesin konuşmakla suçlanmak istemezdi. O tip insanlar, en sevmedikleri idi.

Ama artık ne önemi var ki? Madem gidiyor, yıllarca çalışmanın ona kazandırdıklarını dünyaya göstererek gitsin bari.

“*Balkon* kelimesi İtalyanca *balcone* kelimesinden dilimize geçmiştir,” diyor Phoebe. “Ortaçağ İtalyancasındaki *balco* kelimesinden gelir, ki bu da aslında ‘iskele’ demektir. O da muhtemelen ‘kiriş’ anlamına gelen bir Cermen öncesi sözcük olan *balkô* kelimesinden geliyor.”

Gelin orada öylece duruyor, kafası allak bullak.

“Yani toparlarsak, *balkon* kelimesinin aslında balkonu taşıyan kirişe ya da yapıya gönderme yaptığını biliyoruz.” Phoebe, sonuç cümlesini söylemeden önce dumanı uzun, yavaş bir üfleyle salıyor. “Odanın ne kadar dışında olduğunu buradan anla. Balkon, balkon bile değil.”

“*Kimsin* sen?” diye soruyor gelin.

Sesi sahiden etkilenmiş gibi çıkıyor ve Phoebe böyle bir anın tadını çıkarma kapasitesini kaybetmediğini kabul etmek zorunda. “Bilgi güçtür,” derdi çocukken dersine giren bütün öğretmenler; bu yüzden gençliğinin en güzel günlerini kütüphanele-

rin sessiz köşelerinde, kitapları yalayıp yutarak geçirmişti. Daha güçlü, daha büyük olmak istiyordu. Babasından daha uzun, daha iri ya da daha güçlü olmayacağını biliyordu ve günün birinde babasının evinin ötesini görmenin tek yolu buydu.

“Viktorya dönemi uzmanıyım,” diyor Phoebe.

“Hı?”

“On dokuzuncu yüzyılcı yani,” diye yeniden ifade ediyor, gelinin daha net anlaması umuduyla.

“Bunun ne demek olduğunu hâlâ anlamadım,” diyor gelin.

“On dokuzuncu yüzyıl edebiyatı üzerine araştırma yapıyorum.”

“İnsanlar sana bunun için para mı ödüyor?”

“Pek dolgun değil.”

“Peki on dokuzuncu yüzyıl gerçekten 1800’ler mi?”

“Evet.”

“Bu beni hep çok zorluyor.”

“Öğrencilerimin çoğu da aynı durumda.”

“Ama ben yirmi sekiz yaşındayım. Bir sanat galerisinde çalışıyorum,” diyor gelin. “Bunu bilmem gerekirdi.”

Phoebe, bu yeni bilgiye epey şaşırıyor ve geline ilk sorusunu sormak geliyor içinden.

“Küratör müsün?” diye soruyor Phoebe.

“O annem,” diyor gelin. “Ben onun asistanıyım. Ama ileride küratör olmam bekleniyor.”

Lila, sanki Phoebe tamamlayıcı sorular sormalıymış gibi bekliyor ama Phoebe daha fazlasını öğrenmek istemiyor.

“Gerçi dürüst olmak gerekirse evlenince işi bırakacağımı düşünüyorum,” diyor gelin. “Pek beceremiyorum.”

Üniversitede sanat tarihi okurken hep B aldığını itiraf ediyor.

“Annemin sanata neden bu kadar takıntılı olduğunu hiç anlamadım. Dört yıl boyunca okudum ve açıkçası eskisinden de az anlıyorum. Yani cidden, bunun amacı ne?”

Gelin yine Phoebe’ye bakıp bekliyor.

“Bunu bana mı soruyorsun?” diyor Phoebe.

“Daha önce hiç karşılıklı bir konuşmanın tarafı olmadın mı?”

“Aslına bakarsan üzerinden biraz zaman geçti.”

“Belli.”

“Bir de dürüst olmak gerekirse ben de amacını anladığımdan emin değilim.”

Phoebe yüksek lisansa giderken sanat hakkında çok net ve güzel fikirleri vardı; sanat bizi yücelten şeydir, sanat varoluşun çirkin bulaşık bezinden sıkılmış azamettir. Sanat, kendimizi canlı hissetmemize yardım eder. Gerçi bu, Phoebe açısından doğrudur. Eskiden kitap okur, hayrete düşerdi. Galerilerde dolaşır, insanın o güzel yaratma dürtüsünden ilham alırdı. Ama bunlar yıllar önceydi. Şimdi kitaplarının yüzüne bile bakmıyor. Yüzlerce sayfayı sadece *Jane Eyre*’in yeniden evlenmesini izlemek için okumaya katlanamıyor.

“Bunu duymak içimi rahatlattı,” diyor gelin, sanki yine uzak kuzenlermiş gibi. “Normalde kimse bunu itiraf etmez. Galeride herkes, Aman Tanrım, şu beyaz tuvale bakın. Ressamın beyaz boşlukla ne yaptığını görüyor musunuz? Boyamamayı seçmiş! Gerçekten boyamayarak resim konvansiyonlarına meydan okumuş! Ne kadar cüretkâr değil mi? Bu, size bunun için binlerce dolar ödeme arzusu uyandırmıyor mu? diye geziniyor. Bazı insanlar da, Evet, evet, gerçekten uyandırıyor, diyor.”

Phoebe, sanatın sahte vaatleri hakkında böyle rahat bir muhabbete dalmanın ne kadar kolay olacağını hissedebiliyor. Edebiyat üzerine tirat atma arzusuna kapıldığını, nihayetinde ede-

biyatın onu kurtarmadığını anlatmak istediğini hissedebiliyor ama günbatımı yaklaşıyor. Phoebe ikinci sigarasının yarısında. Komodindeki haplara tekrar bakıyor.

“Niye gelmiştin sen?” diye soruyor Phoebe.

Gelin, sorunun bu doğrudanlığına alınmış görünüyor.

“Sana sigarayı bırakmanı söylemeye geldim,” diyor sesindeki o keskin tınıyla. “Bir de şey konusunda... fikrini değiştirmezsen...”

Ama o kelimeleri söyleyemiyor.

“Kendimi öldürmem konusunda mı?” diyor Phoebe.

“Evet. Fikrini değiştirmezsen resepsiyona haber vereceğim.”

“Sırf üzgün diye parasını ödemiş bir misafiri gönderemezler.” Phoebe, bu fikri eğlenceli buluyor. “Çok özür dileriz ama aramızda bir oylama yaptık ve burada bulunamayacak kadar üzgün olduğunuza karar verdik.”

“Üzgün değilsin, *intihara meyillisin*,” diyor gelin. “Otelı terk etmeli ve derhal yardım aramalısın.”

“Onu denedim.”

Kocasını çekip gittikten sonra Phoebe çok şey dener. Kırk iki öğretmenlik işine başvurdu. Çevrimiçi resim dersine katıldı. Sanal terapistinin önerdiği gibi şık gidonlu yeni bir bisiklet aldı. Gerçek deneyimler yaşa, diye buyurdu sanal terapist. Durumun hakkında gerçek kitaplar oku. O da depresyon hakkında gerçek kitaplar okudu. Gerçek, depresif insanlar tarafından yazılmış kitaplar. Gerçek defterlere günlük tuttu. Bir meditasyon uygulaması indirdi. Her gün kahvaltıda muz yedi. Lexapro'ya başladı, sonra bıraktı çünkü kendini daha iyi hissetmedi; sadece orgazm olmasını imkânsız hale getirdi. Oysa Phoebe'nin kendinden kurtulduğu tek anlardı onlar; kocasını berbat bir adam olarak düşünererek kendini orgazma ulaştırabildiği o birkaç dakika.

Ama orgazm da onu kurtarmadı, çünkü sonrasında yine kendisi oluyordu. Hıçkırığa hıçkırığa ağladı. Çevrimiçi flört sitelerine kaydoldu, kendine Transatlantic diyen ve durmadan biyoteknoloji alanındaki işinden bahseden bir adamla mesajlaştı. Ama sonra Transatlantic, bir başkasıyla tanıştı; gerçek hayatta, diye açıkladı ve Phoebe profilini sildi, televizyonu açtı ve bir daha da hiç kapamadı.

“Hiç değilse düğün haftası bitene kadar bekle!” diye diretiyor gelin.

“Bu işi ertelemeyeceğim,” diyor Phoebe. “Bu bir dışçı randevusu değil.”

“Cidden anlamıyorum. Bu acele neden? Yani zaten sonsuza kadar ölü olacaksın, farkındasın değil mi? Bir haftacık bekleyebilirsin.”

Phoebe biliyor ki bu işi bu gece bitirmezse o hissi yitirecek. Bunun belirli bir his gerektiren bir eylem olduğunu biliyor. O hissi kaybederse de yarın uyanıp eve dönmek zorunda kalacak. Tezgâhtaki kırıntıları temizlemek, Harry’yi gömmek, sonra da gri bluzuyla okula gidip her sabah kocasının başka bir kadınla kahve içmesini izlemek zorunda kalacak.

“Zaten çok da uzun yaşamayacaksın,” diyor gelin. “Bekleyip görsen ne olur sanki?”

“Tıbbi geçmişim hakkında benim bilmediğim bir şey mi biliyorsun?” diye soruyor Phoebe.

“Eh, orta yaşlısın. Üstelik sigara içiyorsun. İçki içiyorsun. Ben sana, şey, en fazla yirmi yıl veririm.”

“Sahiden çok cesaret verici. Sağ ol.”

“Babam sapasağlamdı, gün aşırı koşardı ve İsviçre’den böyle kocaman yeşil vitaminler alırdı ama yetmişini bile göremedi.”

“Belki de onu öldüren o vitaminlerdi,” diyor Phoebe.

“Kolon kanseriydi.”

Phoebe, “Başın sağ olsun,” demesi gerektiğini biliyor. Ama şu an başkası için üzülecek mecali yok. O yüzden hiçbir şey demiyor.

“Nasıl oluyor da korkmuyorsun?” diyor gelin. “Benim ölmekten ödüm kopar. Son iki yıldır en büyük endişem Covid kapıp düğünümü yapamadan ölmektir.”

“Eh, bu da durumu açıklıyor! Ben düğünümü zaten yaptım,” diyor Phoebe. “Demek ki gidebilirim.”

“Ya cehenneme gidersen?”

“Cehennem diye bir şey yok,” diyor Phoebe.

“Nereden biliyorsun?”

“Bilmiyorum. Sadece inancım bu,” diyor Phoebe. Yüksek lisanstayken Nietzsche’nin düşüncelerinden katıldığı az şeyden biri. “Cehennem, mutsuz insanların kafalarında tüm mutlu insanları cezalandırabilsinler diye uydurdukları bir intikam fantezisi olması daha akla yakın geliyor.”

“Keşke buna inanabilsem,” diyor Lila. “Ben cehenneme gitmekten çok korkarım.”

“Birini mi öldürdün?”

“Yoo,” diyor Lila. “Ama sence biraz fazla zengin değil miyim? Katolik okulunda yaptığımız tek şey, benim gibi zengin insanların cennete girme ihtimalinin ne kadar düşük olduğunu konuşmaktır. Sonra bize Dante’nin *Cehennem*’i üzerine bir ödev yazdırdılar; ondan A almıştım ama yıllarca Dante’nin farklı cehennemlerinde sıkışıp kaldığım kâbuslar gördüm. Hatta bir ara o kadar kötüleşti ki rehberlik hocasına gitmeye başladım.”

Katolik yatılı okuluna gitmesine rağmen, ebeveynlerinin onu belirli bir dine göre yetiştirmedeğini, bu yüzden cehennem korkusunun ekstra can sıkıcı olduğunu söylüyor. Ebeveynleri hangi dini seçeceklerine karar verememiş. Evet, Portsmouth Abbey’e

gitmiş ama sırf Katolik babasının okuduğu yer burası olduğu için. Annesi, *Mayflower*'a dek uzanan Protestan bir ailedenmiş ve Lila tatillerde ne zaman eve gelse, annesi ona Katoliklerin bir sürü saçma sapan alışkanlığı olduğunu fısıldayıp dururmuş.

“Ben de, ‘Harika, hiç kafa karıştırıcı değil,’ diyordum,” diyor Lila. Kâbuslar yıllarca sürmüş.

“Gerçekten ürkütücüydüler aslında. Bir keresinde kendi bacığımınla dövülerek koştuğum bir koşu pistinde sıkışıp kalmıştım. Başka bir sefer babamın evinin dışındaki meşe ağacına dönüştürülmüştüm ve annem yapraklarımdan birini kopardığımda kanı yordum.”

Phoebe dumanı havaya o kadar yavaşça üflüyor ki neredeyse güzel görünüyor. İyi gidiyor, diye düşünüyor.

“Dante’de intihar edenlere bu oluyor,” diye açıklıyor Lila. “Tabii benim yapraklarımı koparan annem değil, belli ki. Bir sürü rastgele harpi var.”

“Ben de öyle okudum,” diyor Phoebe.

“Peki o riski nasıl alabiliyorsun? Dante’nin haklı olduğunu söylemiyorum. Ama yani, ya haklıysa?”

Kocasma hislerini açıklamaya çalışırken, bu tür bir karanlığı, onu hiç yaşamamış birine açıklayamayacağını öğrenmişti. Gelin de kocasına çok benziyor. Giyinişinden anlıyor Phoebe; her şey bedenine tam oturmuş. Yakından bakınca o romantik, karman çorman örgünün aslında başının her iki yanında eşit sayıda örgü bulunan hesaplı bir sistem olduğunu görüyor. Kadın, Austen romanlarından fırlamış bir karakter gibi; olayların sıralaması nedeniyle bazen hayal kırıklığına uğrar ama asla ruhen yerle bir olmaz. Asla varoluş dehşetiyle felç olmaz. Kırdan uzun bir yürüyüşle ya da günün telaşı onu ferahlatmaya yeter. Aslında yüksek lisans eğitimi sırasında ve evliliğinin büyük bölümünde Phoebe de böyleydi. Birinin neden ölmek isteyeceğini anlayamazdı. Ama

Mia çok güzel değil mi? Ama Tom doktor değil mi? Ama bebekleri yok mu? O zamanlar Phoebe, bu tür bir şeyi sadece pratik olarak düşünebiliyordu, tıpkı şimdi gelinin yaptığı gibi.

Bu yüzden Phoebe elinden geldiğince gelinin dilinden konuşmaya çalışıyor.

“Mesele şu ki bu otel çok pahalı,” diyor Phoebe. “Bütün hafta beklemeyi karşılayamam.”

“Problem çözüldü,” diyor gelin. “Ben öderim.”

“Olmaz,” diye geri çeviriyor Phoebe.

“Neden?”

“Seni tanımıyorum bile. Hem çok büyük bir meblağdan söz ediyoruz.”

“Bu düğün için şimdiden ne kadar harcadığımı bilmek ister misin?” Gelin heyecanlı görünüyor, sanki bütün gün birine bunu söylemek için yanıp tutuşmuş.

“Hayır.” Phoebe düğün hakkında ne kadar çok şey öğrenirse iş o kadar zora girecek.

“Bir milyon dolar,” diyor gelin ve sonra ağlayacakmış gibi okyanus manzarasına dönüyor. “Babam hastalandığında bana verdiği paraydı bu. Ölmeden önce tek kızının mürüvvetini görmenin son dileği olduğunu söyledi. Ama biz düğünü yapamadan öldü. Sonra da iki yıl boyunca küresel bir pandemi yaşandı. O yüzden bari sen ölme.”

Phoebe, gelinin sesinden az sonra ağlayacağını anlayabiliyor. Sert çıkmak şu an her zamankinden önemli.

“Ölümümün seninle bir ilgisi yok,” diyor Phoebe.

“Elbette var! Burada olacak, benim açılış resepsiyonum sırasında!”

Gelin, yavaşça nefes almaya, sonra nefes verirken dörde kadar saymaya başlıyor. Phoebe onu izlerken içinde eski bir dür-

tünün, bir yumuşamanın canlandığını hissediyor; herhangi bir öğrencisi ofisinde karşısına oturup ağlamanın eşiğine geldiğinde hissettiği türden bir şey. Önünde iki seçenek olurdu öyle zamanlarda: Sessiz kalıp umutsuzluğu fark etmemiş gibi yapabilirdi; çünkü beş dakika içinde derse girmesi gerekirdi, ki umutsuzluğu deşmek genellikle bundan uzun sürerdi. Ya da sesini yumuşatıp bir soru daha sorabilirdi; mesela, “Asıl mesele ne? İyi misin?” İşte o zaman öğrenci, gözyaşları içinde hayat hikâyesini anlatmaya başlardı. Phoebe derse geç kalırdı ama öğrenci kendini daha iyi hissedirdi. Phoebe de öyle.

Ama gelin onun öğrencisi değil. Phoebe’nin onunla ilgilenmek, hatta ilgileniyormuş numarası yapmak gibi bir sorumluluğu yok. Ölü babası hakkında sorular sormayacak. Düğünle ilgilenmeyecek. İntiharını ertelemeyecek.

“Sadece bu akşam için ne kadar harcadığımı biliyor musun?” diye soruyor gelin.

Phoebe parmaklarının arasında yanan sigarayı izliyor; her sessiz saniyede uzayan külünü. Phoebe, bunun geçmesini bekleyecek.

“Elli bin dolar,” diyor gelin. “Evet, doğru duydun. Elli bin dolar.”

Ama Phoebe yeterince etkilenmiş görünmüyor olmalı ki gelin devam ediyor.

“Masa süsleri için Borneo’dan özel olarak nadir orkideler sipariş ettim. Her masa kartını kendi ellerimle tek tek yazabilmek için hat dersi aldım. Her kokteyl bardağını *guanciale* yağıyla bizzat spreyledim. Prens William’ın düğününde çalan caz grubunu uçakla getirdim. Prens William’ın düğününde kimin çaldığını bulmam ne kadar sürdü, haberin var mı? Mesaj panolarında kaç saat geçirdiğimden?”

“Bu işler için bir düğün planlayıcısı tutmadın mı?” diye soruyor Phoebe, içten bir şaşkınlıkla.

“Ölmüş babamın parasını bir düğün planlayıcısının avucuna sayacağımı mı sanıyorsun?” diye soruyor Lila.

“Yani, evet?”

“Bu para, babamın bu hayatta bana verdiği son şeydi. Bunun yüzde otuz üçünü, kendi düğün resepsiyonuma paraşütle inmenin hoş olabileceğini öneren bir düğün planlayıcısına kaptıracak göz var mı bende? Hayır. Babamın o parayı harcadığım yerlerle gurur duymasını istedim ve öyle olacağını da biliyorum. Bunun bugüne kadarki en müthiş düğün olacağını biliyorum ve şunu bilmelisin ki yarın sabah uyandığımda lobide cesedinin yuvarlandığını görürsem bunun altından hayatta kalkamam.”

“Ben de öyle,” diyor Phoebe.

“Şunu yapmayı kes!” diyor Lila.

Gelin gerçekten ağlamaya başlıyor ve onu o halde görmek tuhaf biçimde hem tatmin edici hem dehşet verici. Güzel bir binanın yıkılışını izlemek gibi.

“Bu konuda nasıl şaka yapabiliyorsun?” diye soruyor gelin gözyaşları arasında.

Phoebe de bilmiyor. Ama kocası gidince de ilk dürtüsü böyle şaka yapmak olmuştu. Yıllardır konuşmadığı yüksek lisans arkadaşlarını arayıp ince, kendisine ait olmayan bir tiz sesle, “Zaten o adamı pek de sevmezdim,” deyip durdu günlerce. Çünkü yıllar önce hiç gitmediği bir otelin konuk defterinde “Bay ve Bayan Wharton” adlarını gördükten sonra Edith Wharton’ın ne dediğini okuduğunda etkilendiği gibi insanları etkilemek istiyordu.

“Görünen o ki daha önce de buraya gelmişim,” demiş Wharton.

Ama Phoebe’nin arkadaşları huzursuzca güldü. Düğününe gelmişlerdi; Phoebe’nin ne kadar âşık olduğunu görmüşlerdi. “Kocanın gidişine üzülmek normal,” demişti biri ve bu, şaka yapmaya çalıştığı için kendini aptal gibi hissetmesine neden olmuştu; oysa elinde kalan tek şey şakaydı.

“Çık git,” diyor Phoebe sert bir sesle.

“Bana çık git diyemezsin,” diyor gelin. “Burası benim düğün otelim. *Sen çık!*”

Phoebe, bazı kızların nasıl gelin gibi ya da Mia gibi kadınlara dönüştüğünü bilmiyor; her şeye, bu on dokuzuncu yüzyıl malikânesine bile, Phoebe’nin kocasına bile mirasları gibi muamele eden kadınlara. Phoebe her şey için üzülecek şekilde büyütülmüştü: Doğduğu için, az kalsın boğulacağı için, sınavdan A eksisi aldığı için, çocuk doğuramadığı için, PowerPoint’in son üç slaytma gelemediği için. Phoebe bazen, ders süresinde konuyu yetiştiremeyince sınıfına özür e-postaları gönderirdi. Çünkü o iyi bir hocaydı. İyi bir kadındı. Ama çizgi neredeydi? Phoebe’nin iyiliği ne zaman Phoebe’nin hiçliğine dönüştü?

Bilmiyor. Ama bildiği bir şey var.

“Bu odada tek bir gece kalmak için sekiz yüz otuz altı dolar ödedim!” diye bağıryor Phoebe. “Burası *benim* lanet odam!”

Gelin, daha önce hiç kimse ona bu kadar yüksek sesle bağırmanın gibi şaşkın bir ifadeyle bakıyor. Phoebe, gelinin sessizliğinden kötü, aptalca bir hissin gelmesini bekliyor ama kendini öyle coşmuş hissediyor ki *Mia’ya da böyle bağırıyordum keşke*, diye düşünüyor. Ya da aralarındaki ilişkiyi anlattığında kocasına bağırması olsaydı. Ama o zaman bağıraramamıştı. Hâlâ en iyi hâlini takınmaya, mantıklı kalmaya, evliliği kurtarmaya, doğru soruları sormaya, mümkün olan her bilgi kırıntısını toplamaya çalışıyordu; sanki anlamak, problemi çözmesine yardım edebilmiş gibi. Ama kocası ne kadar anlatırsa anlatsın, o hiç anlamadı. Bilgi hasta etmişti onu; hiç söylemediği, yapmadığı her şey onu hasta etmişti.

“Çık *dışarı!*” diye haykırıyor Phoebe.

“Peki,” diyor gelin. “Her neyse. Bana ne? *Geber.*”

“*Gebereceğim!*”

Phoebe, buraya ölmeye geldi ve ölecek.

Ama sonra gelin öyle öfkeyle “İyi!” diyor ki dişleri de hafiften ortaya çıkıyor ve Phoebe tekrar görüyor: Yiyecek.

Phoebe o parçanın hâlâ orada olduğuna inanamıyor. Arkadaşlarından birinin şimdiye kadar ona söylemiş olacağını sanmıştı. Ama belki de gelin, utanç verici mevzularda dahi dürüst davranan arkadaşları olmayan şu kadınlardandır. Belki de bu yüzden aşağıda yağla yıkanmış kokteyli yudumlamak yerine Phoebe’nin odasında.

“Cehennem’de iyi eğlenceler,” diye ekliyor gelin.

Sigaranın külü Phoebe’nin bacağına düşüyor. Yanma hissi onu şaşırtıyor. Kötü bir şey harekete geçmiş gibi hissediyor. Dünya bozulmuş gibi. Gelin, dişlerinin arasında yiyeceklerle resepsiyona geri dönecek ve Phoebe ölecek.

Ama henüz değil.

“Bekle,” diyor Phoebe çünkü bir kadını dişlerinin arasında yiyeceklerle düğününe geri gönderemez. Gelin ne düşünürse düşünsün, Phoebe bir canavar değil.

“Dişlerinde bir şey var.”

Gelinin yüzü düşüyor. “İyi de sabahtan beri bir şey yemedim.”

Gelin en az oda kadar uzun banyo aynasına yürüyor. Dişleriyle uğraşırken, “Cidden bütün gün dişlerimin arasında yiyeceklerle gezdim ve kimse tek kelime etmedi mi?” diyor.

“Belki kimse fark etmemiştir.”

“Güven bana, buradakiler her şeyi fark eder.”

Aynaya daha da yaklaşıyor, dişini daha sert karıştırıyor.

“Gary’nin annesi bu geceki elbisemin ‘çok genç’ olduğunu fark etmiş; bu da onun, tanrı nedir bilmez bir fahişe gibi görüldüğümü söyleme yolu. Müstakbel görümcem Marla da bu otelin ne kadar pahalı olduğunu fark etmiş ama asla dile getirmez. Sa-

dece menüdeki her kalemin fiyatını tek tek sayar; ta ki hepimiz çılgık atacak duruma gelene kadar.”

Lila aynadan uzaklaşıyor. “Diş ipin var mı?”

“Diş ipi getirmeyi unutmuşum.”

Lila banyoya bakınıyor. “Burada her şeyin olması gerekiyordu.”

Phoebe, şimdiye kadar gördüğü en güzel hasır sepetin içindekileri karıştırmasına yardım ediyor ama sadece ginseng losyonu var. Hibisküslü banyo tuzu. Kekikli vücut şampuanı. Başını kaldırdığında gelin telefonda.

“Çılgın Yirmiler’e diş ipi getirebilir misiniz?” diyor ahizeye. “Evet, olur. Beklerim. Teşekkürler.”

“Niye buraya getirtiyorsun?” diye soruyor Phoebe, gelin telefonu kapadığında.

“Balkonda bekleyelim,” diyor gelin sadece; sanki artık bir takımlarmış ve tek görevleri Lila’nın dişlerini kusursuz haline geri döndürmekmiş gibi. Ama Phoebe kımıldamayınca ekliyor: “Ebediyete intikal edişini otuz dakika erteleyebilirsin, sanırım. Aa, bak, herkes için aldığım kuş gözlem seti.”

Masadan bir dürbün alıyor ve Kuzey Atlantik kuşları broşürünü görmezden geliyor.

“Otuz dakika mı?” diye soruyor Phoebe ama gelinin peşinden balkona gidiyor. “Bir parça diş ipi getirmek ne kadar sürebilir?”

“Carlson’ın CVS’ye gidip alması gerekiyormuş. Görünüşe göre ellerinde hiç diş ipi kalmamış.”

“Yani diş ipi almak için CVS’e mi gidiyor?”

“Kelimenin tam anlamıyla işi bu.”

“Öyle mi?”

Lila omuz silkip bacak bacak üstüne atıyor. “Ben Lila bu arada.”

Bunca şeyden sonra Lila'nın kendini bu kadar resmi tanıtmaması komik geliyor ve Phoebe galiba sırtlıyor ki Lila, "İsmimde komik bir şey mi var?" diye soruyor.

"Hayır," diyor Phoebe. "Güzel bir isim."

Gençken, Phoebe'nin kendisi için istediği isimlerden biriydi bu. Phoebe, çok sayıda Sweet Valley High kitabı okumuştı; okulun en güzel kızının adı Lila'ydı. Phoebe'nin karşılaştığı kahverengi saçlı ilk güzellik ikonlarından biriydi. *Friday Night Lights*'taki Lyla'ya kadar; onun saçları o kadar uzun ve gürdü ki Phoebe güneye taşınıp bir futbol takımına katılmak isterken bulmuştu kendini.

"Aslında lakap bu. Asıl adım Delilah," diyor Lila. "Annem bana en sevdiği sanatçının adını koymuş. Klasik olarak ünlü bir sanatçı bile değil. Bushwick'te yaşayan ve rahim şekilli meyve yiyen bebeklerin soyut resimlerinden milyonlar kazanan bir kadın sadece."

Phoebe kendine biraz daha şarap koyuyor, sonra şişeyi geline uzatıyor. Neden olmasın? Otuz dakikaları var. Hem şarap onun.

"Beklediğimden daha iyiymiş bu," diyor gelin bir yudum alırken. Kenardan eğilip aşağıda iyice hızını alan resepsiyona bakıyor. "Vay be, buradan gerçekten de her şeyi görebiliyorsun."

Gelin dürbünden bakıp sanki hayvanat bahçesinde vahşi hayvanları görüyormuş gibi isimleri anons etmeye başlıyor.

"Şurada Nat ve Suz var," diyor Lila. "Marla. Annem. Jim. Jim Amca."

Phoebe, gelinin ondan sorular sormasını beklediğini anlayabiliyor ve kendini merak ederken buluyor.

"Ailende kaç kişinin adı Jim?" diye soruyor.

"Jim'ler Gary'nin ailesinden," diyor. "Gary'nin babası, amcası ve Gary'nin ölmüş eşinin erkek kardeşi."

“Aa. Gary daha önce evli miydi?”

“Evet. Bir kızları var. Sonra eşi kanserden öldü. Tuhaf, değil mi?”

“Bilmem. Ölümsüz mü olması gerekiyordu?”

“Yani, ölmüş eşinin erkek kardeşinin sağdıç olarak burada bulunması tuhaf. Jim’i Gary istedi. Sürekli, Lila, hadi ama, adam benim kardeşim, deyip durdu.”

O ikisinin gerçekten de çok yakın olduklarını söylüyor.

“Beraber bir kadının ölümünü izlediler, sanırım ondan sonra da ömür boyu bağlandılar,” diyor. “Jim, her cumartesi muhakkak bize gelir, ki o gün Gary’nin tek izin günü. Bizse o günü Jim’in mutfak masasında kelerbalığı doğrayıp kendini övmesini izleyerek geçiririz. Var ya, evde deniz uçağını yapıyordum, falan gibi laflar eder. Oysa elinde hiçbir parçasının bulunmadığını çok net biliyorum. Peki büyük amcasının eskiden mafya üyesi olduğunu biliyor muydun?”

“Amcası mafyanın ne kadar içindeymiş?”

“Asıl mesele o değil,” diyor Lila.

“Ne peki?”

“Mesele, Jim’in neden her zaman ortalıkta olması gerektiğini anlamıyor oluşum. Gary, kız kardeşiyle evli olmasaydı asla arkadaş olmazlardı.”

Nişanlısı Gary’nin, Tiverton’da yaşayan, tek izin gününü kızıyla bahçede bilim deneyleri yaparak geçiren yakışıklı bir doktor olduğunu; Jim’inse hiçbir ilişkisi bir aydan uzun sürmediği için önüne gelene yazan bir mühendis olduğunu anlatıyor.

“Bana bile,” diyor. “Mesela doğum günümde bana bir etek aldı. Yani, bu garip değil mi?”

“Bilmem. Eteğe ihtiyacın var mıydı?”

“Gary de aynısını sordu, ben de eteğe ihtiyacım olup olmasının bir önem arz etmediğini söyledim. Yani sonuçta nişan-

lının kayınbiraderi neden doğum günümde bana etek alsın ki? Aynen böyle dedim. Üstelik normal bir etek bile değil.”

“Normal etek ne?”

“Bir kadına alındığında garip olmayacak türden bir etek işte.”

“Öyle bir eteğin var olduğunu sanmıyorum.”

“Jim’in aldığı profesyonel bir etektir. Hani Macy’s’den falan alıp takım ceketle giyersin. Gary’ye gösterdiğimde sadece, Evet, Jim’in kadınlara nasıl hediye alınacağını bildiğini sanmıyorum, dedi.”

Phoebe, Lila’nın Gary’nin sesini taklit edişinden de hoşlanıyor. Görünüşe göre Lila seslerde iyi.

“Lila, dedi, indirimde buldukça Costco’dan kız kardeşine tamponu koli koli alan bir adamdan bahsediyoruz.”

“Aslında bu biraz hoş,” diyor Phoebe. Phoebe’nin babası, âdetini çoğunlukla yok saydığından o da öyle yapardı. Çöpe tampon atarken kendini sanki kanlı bir leşi atıyormuş gibi suçlu hissederdi; çünkü babası çöp kutusuna poşet koymayı akıl etmezdi, o da çoğu zaman tuvalete atardı. Tuvalet yılda bir taşınca da bunun kendi suçu olduğunu bilirdi ama babasının pompayla uğraşmasını izler, hiçbir şey söylemezdi.

“Gary de öyle düşünüyordu,” diyor Lila. “Gary tam bir doktor. Gerçekten herkesin sadece iyi yanlarını görüyor.”

“Benim... doktorlarla tecrübem o yönde değil.”

“Belki sadece Jim söz konusu olunca bir kör noktası var. Hani ne bileyim, Wendy öldü ve Jim bir yıl boyunca onların bulaşıklarını yıkadı, Gary’nin hali yokken kızını okula götürdü, şimdi de Jim ebedi kahraman. Wendy de öyle. O, ölen eş.”

Ölen eş lafı Phoebe’nin içine dokunuyor.

“Alternatif ifade önerebilir miyim?” diye soruyor.

“Onu tanımlamanın sahiden başka bir yolu yok,” diyor Lila. “Adını kullanamazsın. Adı her söylendiğinde birinin sinir krizi geçirmesi gerekiyor. Bazen kızı. Çoğu zaman ben. Ama olsun.”

Lila şişeyi kavriyor, tekrar aşağıdaki partisine bakıyor.

“Deniz kenarında falan otururken acayip güzel vakit geçiririz mesela, sonra Jim durduk yere, Wendy’nin biraları kullanarak uçurtma yapmaya çalıştığını hatırlıyor musun? gibi bir laf eder.”

“Öyle bir şey mümkün mü ki?”

“Uçmamış tabii,” diyor Lila. “Yani tamam, anlıyorum. Onun gözünde ben ölen kız kardeşinin yerine geçen biriyim ve bunu aklımdan bir an olsun çıkarmayayım istiyorum. Ama benim düğün haftamdayız be! Ve ben bir türlü Jim’in bunu ne yapıp edip mahvedeceği korkusunu üzerimden atamıyorum. Yani, tabii, önce sen mahvetmezsen.”

Sonra Lila dürbünle resepsiyonu yeniden tarıyor; Jim’i arar gibi bir hali var. Bulduğunda gözlerini panikle kısıyor.

“Tanrım, Jim cidden *anneme* mi asılıyor?”

Dürbünü Phoebe’ye uzatıyor.

“Annen hangisi?” diyor Phoebe.

“Az sonra *Dancing with the Stars*’a çıkacak gibi duran.”

“Biraz daha spesifik olabilir misin?”

“Aslında oldukça spesifik,” diyor Lila. Sonra sarı elbiseli bir kadını işaret ediyor.

Dürbünle bile Phoebe, elinde içkiyle konuşan bir kadınla adamdan fazlasını göremiyor. Ara sıra Jim eğilip kadının omzuna elini koyuyor. Ama özellikle flörtöz görünmüyor. Daha çok aile samimiyeti gibi bir şey.

“Sanki sadece, bilirsin işte, konuşuyorlar,” diyor Phoebe.

“Annem söz konusu olduğunda sadece konuşmak diye bir şey yoktur,” diyor Lila. “Onunla hep böyle yoğun bir bilgi püskürmesine maruz kalırsın, hani ne bileyim, Gaudi üzerine okuduğum son kitabı kelimesi kelimesine anlatacağım, gibi. Babam otuz yıl boyunca öylece oturup bunu çekti; ta ki sonunda patlayıp mo-

dern sanattan nefret ettiğini söyleyene kadar. Ölüm döşğinde itiraf etti bunu. Berbat değil mi?”

“Bir dakika, ne?” diyor Phoebe. “Baban, ölüm döşğinde modern sanatı sevmediğini mi itiraf etti?”

“Aynen öyle,” diyor Lila. “Babam hastaneden aradı, telefonu hoparlöre almamızı istedi ve hepimiz başına toplandık çünkü sonuçta hangi aramanın son araması olacağını bilmiyorduk. Canlarım, dedi, her erkek hayatının sonunda gerçek tabiatıyla yüzleşmeli ve benim de bunu yapmamın vakti geldi. Annem, Emin misin, Henry? diye sordu. Babam da, Ben kendimi bildim bileli modern sanattan nefret ettim, özellikle de Kübistlerden ve sonrasında gelen her şeyden, dedi.”

Babası, temsil olarak resimden uzaklaşma hareketine haysiyet kazandırdığı için özellikle Picasso’yu suçluyordu.

“Belki bazı ailelerde bu büyük bir itiraf gibi görünmez,” diyor Lila, “ama annemle babamın evliliği, temelde çağdaş sanatın büyük, cömert destekçileri olmaları üzerine kuruluydu. Annemin ilk tablosunu babam aldı.”

Birlikte sanat eseri alarak âşık olmuşlar birbirlerine. Ülkenin en önemli çağdaş sanat koleksiyonlarından birini oluşturarak isim yapmışlar. NEA’ya her yıl beş yüz bin dolarlık hibe yapmışlar. Bütün bunlar, babasının çöp idaresiyle kazandığı milyonların anlam kazanmasını sağlamış. Babasının ülke çapındaki çöplüklerine bir anlam kazandırmış.

“Yani bütün bunların, başlangıçta sadece annemi etkilemek için yapıldığını öğrenmek...” diyor Lila. “Annemin monologlarından bir montaj: Güya annesi haklıymış da, çöp işinde olan kendinden yaşça epey büyük bir adamla asla evlenmemesi gerekirmiş de, böyle bir adam *Kübizm* bir yana, herhangi bir şeye çöp deme cüretini nasıl bulurmuş da ve aslında annesinin de önerdiği gibi kuzeninin kuzeni Gregory Lancaster’la evlenmesi

gerekirmiş de; neyse işte, şakanın boku çıkmış. Gregory hâlâ hayatta bu arada.”

Phoebe dürbünden bakıp Jim’in uzaklaşmasını izliyor. Lila’nın annesinin yüzünde bir şey belirecek mi diye bekliyor. Kocasının ölümünden sonra bu düğüne yalnız katılmanın zor olup olmadığını merak ediyor. Bundan sonra kiminle konuşacağını düşünüyor mu mesela? Orada daha ne kadar tek başına dikilmek zorunda kalacağını?

“İşte annem de şimdi, Gary’yle evlenerek onun düştüğü hataya düştüğümü düşünüyor,” diyor Lila.

“Nereden biliyorsun?”

“Söylüyor! Öğlenin ikisinde falan fena halde kafayı bulup böyle şeyler söylüyor. Lila, diyor, sırf babanın son dileği seni evlenirken görmektir diye evlenmek zorunda değilsin. Ne önemi var? Zaten öldü! Sonra da, Benim gibi, atık idaresinde çalışan daha yaşlı bir adamla evlenmeden önce iki kere düşünmek isteyebilirsin, diye atıp tutuyor.”

“Gary’nin doktor olduğunu sanıyordum?”

“Babamın çöplükleri vardı. Gary gastroenterolog. Tamamen farklı işler ama annemin iki lafından biri, Dediğim gibi, ikisi de atık idaresi işinde. Ülkenin bokuyla başa çıkmasına yardım etmeyi misyon edinmiş iki adam.”

Lila bir an susuyor; derinlere dalmış gibi, belki de hayatının tüm seyrini düşünüyor.

“Böyle konuşan bir annen olduğunu hayal edebiliyor musun?”

“Annem öldü,” diyor Phoebe.

“E iyi, şanslısın o zaman. Benim annem monologlardan ibaret,” diyor Lila; sanki şu anda o da aynısını yapmıyormuş gibi. “Bu yüzden de düğünümde konuşma yapmayacak. Ona sürekli, Anne, gelinin annesinin konuşması bile yok, diyorum. O da,

Evet ve sence neden öyle, Lila? Sence damat beyler gelinin annesinin susmasını neden istemiş olabilirler? diyor.”

Gelin şaraptan bir yudum daha alıyor.

“Ben de, Mesele erkek tarafı değil! Mesele sensin! Neden sana konuşma emanet edeyim ki? Küp gibi içeceksin, sonra da oraya çıkıp Gary’nin bana fazla yaşlı olduğunu falan söyleyeceksin! diyorum.”

Phoebe, Lila’nın hiç cevap almadan ne kadar süre konuşabileceğini merak ediyor. Bir kez daha bunun anneli büyümekle annesiz büyümek arasındaki fark olup olmadığını düşünüyor. İnsanın bir annesinin olması, aklından geçen en küçük şeyleri bile herkesin duymak istediğine inanmasına neden oluyor. İnsanın annesinin olması, düşünmeden konuşmasına olanak tanıyor. En berbat haline güvenmesine izin veriyor; bağırıp çağırıp ağlayabileceğini, sonunda annesinin yine de onu seveceğini biliyor. Phoebe ergenliğinde, arkadaşlarının annelerine ne kadar kötü davrandıklarına ve annelerin bunu sineye çekmesine düzenli olarak şaşardı; çünkü anneler bazen kendilerinin de berbat olabildiklerini bilirdi. Anneler de kendi hatalarını yapmıştı.

Ama Phoebe’nin annesi, şöminenin üzerindeki yaldızlı bir çerçevede, şehit bir azize gibi oturuyordu. Onun bakışları altında Phoebe hiç hata yapmamaya çalışırdı. Sessiz ve itaatkârdı; asla çok hızlı ya da çok yüksek sesle konuşmazdı çünkü babasına yük olmak istemezdi. Evliliğinde de hep böyle hissetti; akşam yemeğinde fazla ağlamamaya ya da dolambaçlı hikâyeler anlatmamaya özen gösterdi. Yatağa hep güzel pijamalarla girdiğinden emin oldu. Kontrolünü hiç kaybetmemeye dikkat etti. En sonunda yasak ilişkiyi öğrendiğinde bile o kadar sakindi ki kocası şaşırmıştı. “Bu konuda fazla nazıksın,” demişti Matt.

Ama Lila yarınlar yokmuş gibi konuşuyor; konudan konuya net geçişler yok; ölmek istediğini defalarca dile getirmiş hiç tanımadığı birinin bile onun kişisel hayatının her ayrıntısını duymakla ilgileneceğini varsayıyor. Phoebe bunun şimdiye dek gördüğü en tiksindirici mi yoksa en etkileyici şey mi olduğunu kestiremiyor.

Her hâlükârda, Phoebe ilgileniyor.

“Gary senden kaç yaş büyük?” diye soruyor Phoebe.

“Sadece on bir buçuk yaş,” diyor gelin. “Kırkında ama hiç göstermiyor.”

“Ah,” diyor Phoebe hiç etkilenmeden. “O kadar da kötü değil. Çok daha beterleri var.”

“Mesela?” Gelin umutlu bakıyor.

“Mesela bizim üniversitede yetmiş beş yaşında bir tarihçi, yirmi altı yaşındaki idari görevliyle ilişki yaşadı.”

“Yok artık. Bu düpedüz tuhaf.”

“Üstelik kadın doktora peşinde bile değildi,” diyor Phoebe. Eski hayatından böyle rahatça bahsetmek iyi geliyor ona. Lila’yla sıradan bir sohbet malzemesi olabilirmiş gibi. “Yani, neden yaptığını hiç çözemedik. Hırssız bir idari görevli, seksenine merdiven dayamış evli bir akademisyenle birlikte olarak ne çıkar elde edebilir ki?”

“Belki de âşıktı,” diyor gelin. “Her şey anormallik sayılamaz, biliyorsun. Ben de anneme dedim ki, Anne, her şey babamın ölmesiyle ilgili değil! Gary’yle tanıştığımda babamın öleceğini bilmiyordum. Gary galeriye öylesine gelmişti, yeni evini dolduracak tablolar arıyordu, iki gün sonra da kötü haber beklediğimiz için babamı GI hekimine götürdüm ve doktorun Gary olduğunu görünce şok oldum. Yani, gerçekten çılgın bir tesadüf. Gary de ben de bunun bir şey ifade etmesi gerektiğini düşündük.”

Ama annesi ikna olmamış.

“Annem, Hepimiz babanın öleceğini öyle ya da böyle biliyorduk, falan gibi şeyler diyordu. Ben de, Evet, bir gün babamın öleceğini hep bilmişimdir, dedim. Ama belki, sadece belki, Gary’yle ben birbirimizi seviyoruzdur? Yani, neden her şey bir gün babamın ölecek olmasıyla ilgili olmak zorunda ki? Annem de, Kuralları ben koymadım tatlım. Freud’la konuş, dedi.”

Gelin iç çekiyor.

“Keşke o teklif ettikten hemen sonra evlenseydik,” diyor Lila. “Babam o zaman çok iyiydi, tam da Gary’nin dediği gibi tedavilere yanıt veriyordu. Ama tam kapanmaya girmiştik ve kapanma ha bitti ha bitecek diye düğünü erteleyip durduk. Sonra babam iyice kötüleşti ve hastaneye yatırılınca da herhangi bir kutlama yapmak doğru gelmedi. Nasıl desem, sonlara doğru neredeyse tek bir anlamlı laf çıkmıyordu ağzından. Morfinden kafası o kadar uçmuştu ki telefonlarını açmaya katlanamıyordum. Hoparlöre alır, Merhaba baba, derdik ama sonra uzun, dramatik bir sessizlik olurdu ve sonunda da Herbbbbballl Essences! derdi.”

Phoebe’nin kafası karışıyor. “Herbal Essences mi?”

“Bilmiyorum,” diyor gelin. “Öyle dedi. Hiçbir anlamı yoktu. Sadece... sessizlik... ve sonra Herbbballlll Essences! Ben de, Peki baba. Herbal Essences ne alaka? dedim. Ama telefonu kapadı. Sonra da öldü. Anlayacağın, babamın son sözleri kelimenin tam anlamıyla bunlar oldu.”

Phoebe, Lila’ya bakıyor, Lila da Phoebe’ye bakıyor. Hikâyenin hüznü o kadar çıplak, bunu anlatırken sesi o kadar tekdüze ki ikisi de kendilerini şaşırtacak kadar şiddetli kahkahalar atmaya başlıyor. Tam sakinleşecek gibi olduklarında gelin, “Herrbbballl Essences!” diyor ve Phoebe yeniden gülmeye başlıyor. Kendinden geçmiş gibi hissediyor.

“Yeter,” diyor Phoebe. “Nefes alamıyorum.”

“Zaten hedefin o değil mi?” diyor gelin.

Bu iğneleme aralarındaki havanın yeniden ciddileşmesine neden oluyor. Phoebe en son ne zaman böyle güldüğünü hatırlamıyor. Galiba Ozarks’ta kocasıyla *Sax for Lovers* CD’sini bulduklarında? Ama üzerinden çok zaman geçti. Hem aslında kahkaha falan da atmamışlardı. Gülümsemiş, şakalaşmış, sonra da sevişmişlerdi. Ama hiç, diye düşünüyor Phoebe, gerçekten kahkaha atmamışlardı.

Phoebe, aşağıdaki resepsiyona bakıyor; beyaz gömlekli garsonların nokta nokta görünen minicik yiyecekler dağıttığını görüyor. Kokteyl elbiseli kadınlar kürdanlardan zeytin yiyor. İnsanlar ikinci içkilerini çoktan almış. Lila’nın, milyon dolarlık düğününün mahvolmasından bu kadar endişe ederken açılış resepsiyonunu kaçırmayı umursamıyormuş gibi görünmesine şaşıyor.

“Aslında tüm bunlar arasında en fenası da Gary’nin kız kardeşi Marla,” diyor gelin.

“Neyin en fenası?”

“Yaş farkımızın.”

“Babandan bahsediyorduk sanıyordum.”

“Babamdan bahsetmekten yoruldu. Babam öldü. Bir buçuk yıl oldu ve bunu artık kabul etmenin zamanı, annem edemese de.”

“Tamam, Marla o zaman.”

“Marla bir araya geldiğimizde benim aşırı genç oluşum hakkında mesele çıkarmayı sürdürüyor. Mesela bugün lobide, Bekle, yirmi sekiz yaşındakiler ne biliyorlardı, yine unuttum? dedi. Üstelik bunun kabalık olduğunu da düşünmüyor. Sanki profesyonel merakmış gibi davranıyor; yirmi sekiz yaşındakileri tür olarak tanımaya çalışıyormuş gibi.”

“Antropolog mu?”

“Avukat, daha doğrusu kasabasının belediye başkanı olana kadar öyleydi. Şimdi de dünyaya gelmiş en ahlaklı insanmış gibi takılıyor. Bu arada bir federal yargıçla ilişki yaşadığı için muhtemelen istifa etmek zorunda kalacak olan birinden bahsediyoruz. Ben bunun hakkında tek kelime ediyor muyum? Hayır.”

Phoebe şimdi gerçekten ilgileniyor. Yasak ilişkiler merakını cezbediyor; sanki herhangi bir ilişki ona kocasınıninkine dair bir şey öğretebilirmiş gibi.

“Neden bir federal yargıçla ilişki yaşadığı?”

“Herhalde yargıç fetişi var, çünkü kocası da yargıç,” diyor Lila. “Ama o, şey, normal yargıç sadece. Dürüst olayım, daha fazlasını bilmiyorum. Gary kız kardeşinin cinsel hayatı hakkında konuşmayı sevmiyor, ki bu gayet anlaşılır bir şey. Ailenin geri kalanı da bu durumu bilmiyor. Zaten benimle hiç konuşmuyor bu konuyu, malum, yakın değiliz. Ama şunu biliyorum ki çocukları ve kocası şu sıralar onun yüzüne pek bakmıyor; muhtemelen düğüne de gelmeyecekler bu yüzden. Ona müstahak. Çünkü kendi hayatının içine etti, gerçekten. Bazen, Ne biliyorsun Marla? Bir şey biliyor musun? demek geliyor içimden. Çünkü belediye başkanı olup sonra federal bir yargıçla ilişki yaşamamanın kesinlikle berbat bir fikir olduğunu yirmi sekiz yaşındakiler bile bilir.”

“Bunu ona söyledin mi?”

“Hayır! Marla’ya asla böyle bir şey söylemem. Marla’ya pek bir şey söyleyemezsin. Çok savunmacıdır.”

Kapı çalınıyor ve Lila koşa koşa açıyor.

“Diş ipiniz,” diyor Carlson ve onu, sanki bir yemekmiş gibi asaletli bir pirinç tepside sunuyor. Diş ipi tepside o kadar küçük görünüyor ki Phoebe’nin yine gülesi geliyor. Ama Lila bu nüansı kaçırıyor.

“Teşekkürler, Carlson,” diyor Lila.

Lila diş ipini kullanırken Phoebe adama bahşış veriyor.

“Şimdi kendimi çok daha iyi hissediyorum,” diyor Lila; bedeni yeniden kusursuz hale gelince sorunların hepsi bitmiş gibi. Hasır sepetten fırçayı alıyor. Tüy gibi kaküllerini yerine tarıyor. Ense köküne soğuk bir bez basıyor. Öyle sessiz, öyle dingin ki neredeyse kutsal bir hava saçıyor; Rabbin huzuruna çıkmaya hazırlanan bir rahibeyi izlemek gibi.

“Ben artık aşağı dönsem iyi olacak,” diyor gelin ama sanki gitmek istemiyor gibi. Tek isteği burada kalıp gerçekten çikolatalı olan şarabı içmek ve Phoebe’yle ailesinin her ferdi hakkında dedikodu yapmak. Phoebe bile isteyecek bunu az kalsın. Başka bir kadınla böyle oturup konuşmayalı çok oldu. Ama Lila elini kapı koluna götürüyor.

“Ne yapabilirsin?” diyor Lila.

“Affedersin?”

“Babamın hastalığı teşhis edildikten sonra bana söylediği şey bu. Bunu düşündükçe ağlayıp duruyordum; Lila, şu an ağlamak yerine yapılabilecek herhangi bir şeyi yapmaya muktedir hissediyor musun kendini? dedi. Biliyor musun, hep de olurdu.”

“Ne olurdu?” diyor Phoebe.

“Çok uzun bir banyo yapardım,” diyor gelin.

Gelin gittikten sonra Phoebe, kocaman odada kendini şaşırtıcı derecede yalnız hissediyor. Evde televizyonu kapadıktan sonra olduğu gibi. Onca karakter, kendi hayatının gerçeğinden onu uzaklaştıran herkes –monologcu anne, ölmekte olan baba, yavşak kayınbirader, iyi kalpli doktor ve damadın kız kardeşi– yok olmuş.

İşte o zaman karanlık geri geliyor. İşte o zaman kendine geri dönüyor ve her seferinde kendine dönmekten, işe yaramaz bedeninin içinde tek başına yaşamaktan nefret ediyor. Bu ona neden burada olduğunu, ne yapmaya geldiğini hatırlatıyor ama şimdi bir şeyler ters geliyor. Güneş gökyüzünde fazla alçalmış ve aklından yanlış şeyler geçiyor. Mesela Marla istifa etmek zorunda kalacak mı? Lila gerçekten babasıyla mı evleniyor? Phoebe de mi öyle yapmıştı?

Hayır. Babasını ya da kocasını düşünmeyecek. Hayatının çoğunu onları düşünerek geçirdi zaten.

Phoebe kalan son şarabı kendine dolduruyor. Tek arzusu düşünmeyi bırakmak. Ağrı kesici şişesini açıyor ama balık kokusu mide bulandırıcı geliyor. Hapların ton balığı aromalı olduğunu unutmuş. Yine de planından sapmayacak. Terapistini haklı çıkarmayacak; zamanında Phoebe'ye asla intihar etmeyeceğini söylemişti.

“Sen aslında o tip değilsin,” demişti ve Phoebe bu söz karşısında o kadar afallamıştı ki üç hafta boyunca onu görmeyi reddetmişti.

“O söylediklerin son derece uygunsuz,” demişti geri döndüğünde, terapisti de bunu kabul etmişti.

“Gayet iyi, ilerleme kaydediyoruz, beni açıkça eleştirdiğini duymak sevindirici,” demişti.

Ama o yorum Phoebe'yi yaralamış, kendine dair en berbat korkularını doğrulamıştı: İntihar edecek cesareti bile yoktu. Cesur tiplerden değildi. Salgın boyunca saçını kısacık kestiren, adında *Bitch* kelimesinin geçtiği üçüncü kitabını bitiren, sadece başka birinin kocasıyla yatma cüretini göstermekle kalmayıp onunla yeni bir hayata başlayan Mia gibi değildi. Mia bir Modernistti; deneyleri, cesur biçimleri, hiçbir bok ifade etmeyen şiirleri severdi. Mia intihar etmek istese, ceplerine taş doldurur, Virginia Woolf gibi suya yürürdü.

Ama Phoebe açık havada ölmek istemiyordu. Üşümek istemiyordu. Sineklerle boğuşmak istemiyordu. Bulanık, sonsuz denizin derinliklerine gömülmek istemiyordu. Bilindik, rahat şeyleri severdi o. Sıcacık okuma köşelerini. Hep aynı şekilde biten kitapları, kıyafetlerinden kolayca ayırt edilebilen roman kahramanlarını. Onu dünyadan koruyan, süslü saçaklı yatak tavanlarını. Galiba problem de bu. Belki de bu yatak fazla güzel. Kendi yatağından bu kadar uzakta olduğu için minnet duymasına neden oluyor.

Yorgun da değil. Hatta kendini oldukça canlı hissediyor. Gelinin parfümünün fazlasıyla farkında. Havada hâlâ kokusunu alabiliyor ama hangisi olduğunu çıkaramıyor. Şişenin ağzında gelinin rujunu görebiliyor, Lila'nın bu hafta için bir yıl önce seçtiğini hayal ettiği mürdüm kırmızısı. Gelin hakkında çok fazla şey biliyor artık. Gerçek adını mesela. Delilah.

Ama Lila'yı da düşünmemeli. Hatta hiç düşünmemeli. Bob haklıydı, fazla düşünüyor. Düşünüyor, düşünüyor, düşünüyor. O kadar çok düşünüyor ki sonunda düşünmekten yorulup başladığı hiçbir şeyi hakkıyla düşünemiyor. Tezini kitaba çevirmedi, dersini nadiren vaktinde bitirdi, çocuk denemelerine ne zaman başlayacağına çok geç olana kadar karar veremedi. Şimdi de aynı şeyi yapıyor, intiharını yıllar boyunca eleştirmenlerin alkışlayacağı bir başyapıt hâline getirmeye uğraşıyor, oysa aslında yapması gereken tek şey eylemi gerçekleştirmek. Bir kez olsun cesur davranmak, Mia gibi. Woolf gibi. Şişeyi açıp bütün hapları bir dikişte suyla yutmak; ki yaptığı tam da bu.

Ve sonra olup bitiyor. Bir anlığına kendisiyle gurur duyuyor. Başardı. Ama yatağa geri oturup gözlerini kapar kapamaz yeniden düşünmeye başlıyor. Haplar yeterli olacak mı? Kedi dozlarıyla insan dozları ne kadar farklı?

Sonra kapı çalınıyor.

“Tanrı aşkına,” diyor Phoebe.

Karşısında yine gelini bulmayı bekliyor ama gelen Pauline.

“Hindistancevizi yastığınız,” diyor Pauline. Bu kez yastık piri için komik derecede büyük görünüyor.

“Ah,” diyor Phoebe. “Yastık.”

“Size yardımcı olabileceğim başka bir konu var mı? Bu akşam oda servisi sunamadığımız için, telafi olsun diye yarına ücretsiz spa randevusu ayarlayayım mı?”

Pauline yardımcı olmaya o kadar istekli ki Phoebe’nin aklı çelinir gibi oluyor. Belki Pauline CVS’ye gidip ona daha fazla hap alabilir?

“Hayır, teşekkürler,” diyor Phoebe. “Ama nazik teklifin için teşekkür ederim.”

“Buradakiler hep bunu söylüyor,” diyor Pauline. “Ama gerçek şu ki, ben o kadar da nazik biri değilim. Sadece Orta Batı’danım!”

“Ben de,” diyor Phoebe ve nedenini bilmeden kapı eşiğinde dikilmeye devam ediyor. Aslında ölürken Pauline’le konuşmak istediği yok ama Pauline’de çok tanıdık bir şey var. Ona evi hatırlatıyor.

“Yok artık!” diyor Pauline, sonra Kansas State’ten otelcilik mezunu olduğunu ve hemen bu işi kapmış olmasına şaşırdığını anlatıyor. “Cidden, ben buraya garsonluk için başvurmuştum. Fakat sonra beni arayıp sorumlu müdür olur musun diye sordular! Sahil işi gündelik kıyafetler giymem gerektiğini söylediler ve dürüst olayım, ne demek istediklerini anlamak için Google’lamak zorunda kaldım.”

Pauline, sanki bu ikisinin arasında büyük bir espriymiş gibi gülüyor; kadının üzerine iyice oturan ve fazla resmi görünen tekne yakalı, simsiyah elbiseye bakıyor. Normalde bir şey demezdi ama Pauline’e acıyor; yeni hayatma yanlış elbiseyle gelmiş bir kız.

Ona yardım etmek istiyor; sanki bu, dünyadaki son hayır işi olabilirmiş gibi.

“Bu tam doğru olmamış,” diyor Phoebe yumuşakça.

“Öyle mi?” diyor Pauline kıyafetine bakarak.

“Tekne yaka biraz fazla resmi.”

“Ben tekne yakanın rahat ve tekne gibi olduğunu sanmıştım.”

“Daha çok mavi tonlar. Ve beyazlar. Bir de bol ketenleri dene.”

“Tanrım, sonunda dürüst davranan biri! Bu iş benim için aşırı önemli ve öğrenmek için elimden geleni yapıyorum ama her şey çok hızlı oluyor. Hatta nitelikli olup olmadığım bile meçhul. Neyse. Sizi daha iyi ağırlamak için yapabileceğim bir şey olursa lütfen söyleyin.”

Phoebe’ye birden dalga dalga bir yorgunluk çöküyor.

“Sağ ol,” diyor.

Kapıyı örtüyor. Haplar işe yarıyor. Olan oldu. Pauline yardım edemez. Pauline onun annesi değil. Pauline, otelcilik diploması olan yeni mezun bir kız sadece.

Phoebe başını hindistancevizi yastığına koyuyor; normal bir yastık gibi görünüyor, hissi de normal bir yastık gibi ama hindistancevizi koktuğu su götürmez. Phoebe şaşkın. Burnunu daha derine bastırıyor ama hindistancevizinin neresinde olduğunu çıkaramıyor. Sanki yastığın her yanına sinmiş; yastığın dokusunun bir parçası gibi. Pauline hindistancevizi liflerini bizzat ipe işlemiş gibi. Belki haplar, belki de Pauline’in dokuma imgesi yüzünden ama Phoebe kendini yine tuhaf hissetmeye başlıyor.

Öğretim görevlisi ve araştırmacı Phoebe Stone, Cornwall Inn’de el işçiliği hindistancevizi yastığının üstünde ölü bulundu.

Hayır. Hindistancevizi yastığında ölemez. Müzik dinlemek için balkona geri dönüyor. Caz yumuşak ama canlı. Dürbünü alıp orkestra üyelerine bakmak istiyor ama karanlıkta pek bir şey

göremiyor. Karanlıkta her müzisyen tam olarak enstrümanına benziyor. Sanki her gece uyurken enstrümanlarına sarılıyorlarmış gibi. Bu imge nedense ağlama arzusu doğuruyor onda. Dünyanın ne kadar güzel olabileceğini düşündürüyor. Bu adamlar bu kusursuz uyumu yakalamak için ne kadar zamandır çalışıyor?

Gelin ortaya çıkıyor; aşağıdaki verandada da yine gelin gibi görünüyor. Artık pasif agresif annesiyle ölü babası olan Lila değil, kayalık kıyıda kokteyllere kusursuz uyan uçuş uçuş beyaz elbisesiyle güzel gelin. Garsondan bir kadeh alıyor, sonra etrafta birine bakınıyor. Hevesli görünüyor. Hızlıca hareket edip gülmeye, merhaba demeye hevesli. Birkaç kişinin yanaklarına buse konduruyor, sonra Phoebe'nin damat olduğunu düşündüğü uzun boylu adama doğru eğilip başını omzuna bırakıyor. Phoebe adamın yüz hatlarını göremiyor ama yaşını fark edebiliyor. Hareketleri telaşsız. Hiçbir şey için sahiden acelesi yokmuş gibi bir hal; sanki bütün gece kolunu nişanlısının etrafına dolamış halde öylece durabilir ve bundan asla şikâyet etmez.

Öpüşüyorlar. Uzaktan bakınca çok âşık görünüyorlar. O, balkonda can verirken aşağıda iki insanın âşık olması ne tuhaf. Phoebe'nin bir zamanlar aynı gelin olduğunu, başını kocasının omzuna yasladığını, şimdi ise burada, dakikalar kalmış ölümünü beklediğini düşünmek ne tuhaf.

Bu nasıl oluyor?

Soru Phoebe'nin başını döndürüyor. Yatağa uzanıyor ve tam o sırada caz müziği kesiliyor.

“Herkes iyi akşamlar,” diyor bir kadın mikrofona. “Beni tanımayanlar için, adım Patricia, gelinin annesiyim. Bu parti iyice çığırından çıkmadan önce küçük bir konuşma yapayım dedim.”

Phoebe birden gerildiğini hissediyor; sanki aşağıda, izleyicilerin arasında o da. Bu iyi olamaz, diye düşünüyor, nitekim öyle. Patricia önce, gelinin annesine düğün boyunca hiçbir noktada

konuşma zamanı ayrılmamış olmamasının ne kadar adaletsiz olduğundan ve bunun için özellikle kendine yer açmak zorunda kaldığından bahsediyor.

“Hem de salı salı,” diyor ve kalabalık gülüyor. “Neyse, sahnedan kışkışlanmadan önce, kızımın, Lila’dan bahsetmek istiyorum biraz. Birçoğunuzun bildiği gibi, Lila pek esprili ya da oyuncu bir çocuk değildi. Çoğu anne buna üzülebilirdi belki ama itiraf edeyim, ben etkilenmişim. Lila diğer çocuklar gibi komik olmaya çalışmazdı, ödeme almayan küçük bir performans sanatçısı gibi ortalıkta koşturmazdı.”

Sıkıntılı bir başlangıç. Lila haklıymış; annesi pek iyi bir anneye benzemiyor, gerçi Phoebe iyi annenin nasıl bir şey olduğundan da pek emin değil. Phoebe’yi, en karmaşık ilişkisini televizyon sporlarıyla yaşayan bir baba büyüttü. Ancak Phoebe hayatını anneleri inceleyerek geçirdi; filmlerde sahneye çıktıklarında dikkat kesildi ve en iyi anneler hep genç ölenlerdi. Hayatta kalanların sık sık krep yapması, saçlarını uzun bir örgüyle toplaması, kimsenin beklemediği anda rengârenk akidelerle dolu büyük torbalarla çıkagelmesi, çocukların söylediği her şeye gülmesi ve sonra ciddileşmeleri gerekene kadar böyle devam etmeleri beklenirdi. Çocuğun ancak anne öldükten çok sonra takdir edeceği türden sert bir gerçek sunarlardı.

“Zaman zaman Lila’yı yaratıcı oyuna çekmeye çalıştım ama hayır, Lila buna katlanamazdı. Göletteki ördekleri gösterip, Lila, sence ördekler bize ne sırlar fısıldıyor derdim; Lila Churchill’dan daha ciddi bir ifadeyle bana dönüp, Nereden bileyim? İngilizce konuşmuyorlar ki, derdi. Tanrım, buna çok gülerdim. Sonra, Aa, ördekler İspanyolca mı konuşuyor? diye sorardım. Lila da bu kez, Nereden bileyim? Ben İspanyolca bilmiyorum ki! derdi.”

Kalabalık gülüyor. Phoebe, Lila’nın gülüp gülmediğini merak ediyor. Bu hikâye onu memnun mu etti yoksa içinde ölümcül bir

yara mı açtı? Bu hikâye onun kendisi ve annesi hakkındaki en kötü korkularını mı doğruladı yoksa yalnızca Lila'nın anlayabileceği bir tatlılık mı ifade etti? Phoebe bundan şüpheli ama öyle olmasını umuyor. Annenin az sonra işi toparlamasını, kendini bu çukurdan çıkarmasını, Lila'nın hayal gücü eksikliğini en iyi niteliği olarak yeniden paketlemesini, damatla kusursuz uyumunun nedeni olarak sunmasını diliyor. Phoebe'nin düğün konuşmalarında en sevdiği kısım.

Ama Phoebe ne olduğunu asla öğrenemeyecek, Lila'nın annesi konuşmayı bitirdiğinde Phoebe ölmüş olacak. Phoebe konuşmanın nasıl bittiğini –ya da herhangi bir şeyin nasıl bittiğini– öğrenemeyecek. Bu durumdan hoşlanmıyor. Kötü de olsa başladığı bir kitabı ya da filmi mutlaka bitirenlerden olmuştur hep. Matt filmi kapamayı önerdiğinde, “Evlenip evlenmeyeceklerini öğrenmek istemiyor musun?” diye sormuştu. Ama Matt'in öğrenmeye ihtiyacı yoktu. “Berbat bir film bu. Elbette evlenecekler,” demişti. Matt tam da en heyecanlı yerde bunu yapabiliyordu. Televizyonu kapamak, bir evliliği terk edip gitmek.

Phoebe'nin üstünden bir yorgunluk dalgası daha geçiyor. Birden bastıran uyku hali onu korkutuyor. Fazla sarhoş olmak gibi bir his. Ya da babasıyla balığa çıktığında, neredeyse boğulduğu zamanki gibi. Babasının onu götürdüğü son sefer. Phoebe teknenin kenarına fazla yaklaşmıştı, sonra kendini suda bulmuştu ve su onu tanımadığı yerlere dehşet verici bir hızla sürüklemişti. Sonrasında babası onu nehrin tükürüp attığı sığ bir girdapta büzülmüş halde bulmuş, “Kenara neden o kadar yaklaştın ki? Ölebilirdin!” diye bağırmıştı.

Babası şimdi burada olup onun hayat karşısında yine bu kadar umursamaz bir tavır takındığını görse aynı şeyi söylerdi kesin. “Niye bu kadar kenarda duruyorsun?” diye haykırırdı. Belki annesi de yanında olurdu, belki o da öfkelenir, doğruca mikrofona bir şeyler bağıyor olurdu.

“O sahiden de biriciktir,” diyor anne. “Her sabah yataktan kalkma nedenim. Artık kendi hayatımın olmamasının nedeni!”

Kalabalık yüksek sesle gülüyor, Phoebe gözlerini açıyor. Ne yapıyor *bu* kadın?

Ölmek üzere olduğunu ve annenin bunu yapmak üzere olduğunu biliyor: Sonu başlangıca bağlayacak, Lila’nın en kötü yanını Lila’nın en iyi yanı yapacak. Çünkü anne bunu yapmak zorunda. Burada bitiremez; kendi kızının hayal gücünü onca insanın önünde aşağılayıp sonra da eğilip selam veremez. Phoebe, Lila’yı bu öğleden sonra hazırlanırken düşünmeye dayanamıyor; elbisesini sermiş, rujunu sürmüş, saçını taramış, kendini çok güzel hissederken, günün sonunda masanın altında yumruklarını sıkarak ağlamamak için kendini tuttuğunu hayal edemiyor.

“Hadi tatlım, gel yanıma,” diyor anne. “Hadi, buraya çık!”

Evet, diye düşünüyor Phoebe. Kalk kalk kalk. Çünkü Phoebe ölmek istemiyor. Hayır, Phoebe sadece konuşmanın geri kalanını duymak istiyor. Bunu öyle ani bir kesinlikle fark ediyor ki hayatta kendine dair bildiği tek gerçek şey buymuş gibi geliyor.

Böylece kalkıyor.

911’i aramıyor. Doktor Gary’yi çağırmak için aşağı seslenmiyor. Düğünü mahvetmek istemiyor. Hem zaten bunlar kedi hapları. Kaç tane almıştı ki? On? On bir?

Banyoya koşuyor, çünkü filmlerde insanlar böyle anlarda hep bunu yapar. Tıbben doğru olduğunu umuyor. Parmağını boğazına sokuyor ve çikolatalı şarapla safrayı kusuyor; çikolatalı şaraptan eser kalmayana ve geriye sadece ham bir yanma kalana dek.

Bundan sonra kıpırdayamayacak kadar mecalsiz hissediyor kendini. Olduğu yerde oturup konuşmanın sonunu dinliyor. Banyo sahiden çok güzel. Tavana kadar beyaz mermer. Calacatta, şu altın damarlı olan; mutfakları için hayalini kurduğu türden. Yüzünü mermere bastırıyor. Birkaç dakika daha hasta bir çocuk

gibi hissetmek istiyor; başı serin zemine dayalı, annesinin sesini dinler gibi annenin sesini dinleyerek.

“Lila, artık yetişkin bir kadınsın; galeride benimle çalıştığın her gün bunu daha çok fark ediyorum. Bu o kadar etkileyici ki. Yani, bu kadın bir sanat eserini, babasının bir çöp parçasını satabildiği gibi satabilir; bunu iltifat olarak söylüyorum. Düzenlidir. Bu açıdan tam babasının kızı; huzur içinde yatsın, merhum kocam Henry. Kızım müthiş hesap tablosu tutar. Güvenin bana, bu, çoğu sanatçının bir türlü edinemediği bir beceri. Onların çoğu hayallerinde, uzak diyarlarda yaşıyor; her daim olmadıkları bir şeyi oynuyor; bir gün Picasso gibi, ertesi gün Rembrandt gibi resmediyorlar! Hezeyan içindeler! Bu işte asla yükselemeyecekler! Ama kızım yükselecek; neden biliyor musunuz? Kızım bugüne kadar sadece kendisi olmakla ilgilendi, iyisiyle kötüsüyle. Onu biricik kılan şey bu. Gary o gün galeriye gelip tablolarımızdan biri hakkında soru sorduğunda da kızım iyi ki, ona titizlikle öğrettiğim şeyi yapmadı. William Withers’ın bahçenin hiperrealizmini kadının kübist temsiliyle nasıl tezatlandırıldığını anlatmadı. Withers’ın tuvalin beyaz boşluğuyla öznesi arasındaki gerilimi nasıl ustalıkla yönettiğine dair tek kelime etmedi. Yapması gereken buydu, tablo tamamen bununla ilgiliydi. Bunu benden iyi kimse bilemez, zira resimdeki kadın bendim! Ama hayır. Kızım işini yaptı. Kızım, yalnızca kızımın görebileceğini gördü ve şöyle dedi: ‘Bu tablo bir metreye bir buçuk metre; bir şöminenin üstünde ya da banyonun duvarında harika durur ve standart boy her crossover SUV ile rahatça kendiniz evinize götürebilirsiniz.’”

Kalabalık gülüyor.

“Ve Gary tabloyu satın aldı. Yani, kelimenin tam anlamıyla satın aldı! O anda anladım ki ya kolay lokmaydı...”

Düğündekiler yine gülüyor.

“Ya da gerçekten kızıma vurulmuştu.”

Herkes alkışlıyor. Phoebe de işte böyle uykuya dalıyor: banyo zemininde, balkona açılan kapı ardına dek açık, annenin ilham verdiği tüm doğaçlama konuşmaları dinleyerek. Konuşma sırası verilmeyen herkes, mesela Gary'nin Kennebunkport'tan uçup gelen ve damadın kalçasında gizli bir dövme olduğuna dair uygunsuz imalarda bulunan eski bir keskin nişancı olan kuzeni Roy. Portsmouth Abbey'den Lila'nın en iyi arkadaşlarından biri olan Suz; "Lila'yı çok çok çok seviyorum ve Gary'nin de çok çok çok harika olduğunu düşünüyorum"dan başka söyleyecek bir şeyi olmayan kadın. En nihayetinde, gecenin sonunu boğuk Boston aksanıyla bağlayan damadın babası. Resepsiyona geldikleri için herkese teşekkür ediyor, akşam yemeği hesabının postayla geleceğini, gözlerini dört açmalarını söylüyor.

"Şaka," diyor baba. "Bunu benim ödemediğimi hepiniz biliyorsunuz."

Herkes gülüyor.

"Biraz ciddileşirsek, Lila ve Gary, bu hafta sizinle kutlama yaptığımız için çok mutluyuz. Hadi mutlu çifte kadeh kaldıralım."

ÇARŞAMBA

Yelken Açmak

Phoebe uyandığında kim olduğunu ve nerede olduğunu hatırlaması birkaç saniye sürüyor. Sonra saçaklı lambaları görüyor. Hindistancevizli yastığı kokluyor.

“Hayattayım,” diyor yüksek sesle, emin olmak için.

Dışarıda veranda sessiz. Parti bitmiş. Yastığın hindistancevizi kokusu o kadar yoğun ki uykuya geri dönmeyi zorlaştırıyor. Kocaman çalar saat de benzer bir etki yapıyor; zamanı dramatik biçimde tutuyor. Saat üç. Phoebe’nin terapistine göre yas saati. Ortaçağ köylülerine göreyse iblis saati. Bir doktorun dediğine göre, vücutta fazla kortizol olduğunda uyanılan saat.

Her hâlükârda, Phoebe’nin sık sık uyandığı saat işte bu.

Gelin haklı. Phoebe gelinin her zaman haklı olduğunu bilecek kadar çok düğün gördü. Phoebe’nin bir şey yapması gerek. Ayağa kalkmalı ve herhangi bir şey yapmalı çünkü sabahın üçündeki o boş utanca kendini bırakırsa gelecek o hissi gayet iyi biliyor, hele ki intihara kalkıştıktan sonra.

Normalde yatakta oturur ve kendine onu çöp gibi hissettiren sorular sorardı: Ne biçim bir manyak intihar etmeye kalkışır? Acaba kocası şu anda ne yapıyordur? Uyuyor mudur? Yoksa tam da şu anda Mia’yla mı sevişiyordur? Yoksa hâlâ bir barda mıdır, birileri yine sebepsizce ona içki ısmarlıyor mudur? Sonra muhtemelen Mia’nın Instagram sayfasını açardı; sırf ona kendini berbat

hissettirdiği için. Mia hep oradaydı, parlak rujuyla, Bakın, büyük kırmızı dudaklarıma bakın, der gibi. Sonbahar hafta sonumuza bakın. Dört Temmuz için yaptığım şu tarta ve bebeğimin minicik bir bebek lokması alışına bakın. Ne kadar da bebek değil mi?

Ama neyse ki telefonunun şarjı bitmiş. Bir daha telefonuna bakmamaya karar veriyor. Hayatta kalıp da onu ölüme sürükleyen şeyleri tekrar etmenin anlamı yok.

Bu yüzden Phoebe acaba şu anda bunun yerine yapabileceğim şey ne diye düşünüyor.

Lila'nın sorusu Phoebe'yi şaşırtmıştı; bunun sebebinin çok fazla bronzlaştırıcı sürmüş birinden derinlikli sorular beklememesi mi yoksa son birkaç yılını yapamadığı şeylerin, not veremediği ödevlerin, tahammül edemediği konuşmaların, hamile kalmayı beceremediği bebeğin, kazanamayacağı ödüllerin, düzeltemediği evliliğin altında ezilerek geçirmesi mi olduğundan emin değil.

Artık yapabileceği şeyleri hayal etme zamanı.

Şu anda o kadar ağır değil. Bedeninin hırpalandığını ve bitkin düştüğünü hissediyor. Ama dişlerini fırçalayabilir. Ağız çalkalama suyu kullanabilir. Bir şişe su içebilir. Sonra da o güzel derin küvette uzun bir banyo yapabilir.

Ama musluğu açtığında hayalindeki o banyoyu yapamayacağını fark ediyor. Küvetin tıpası yok.

Olsun, sorun değil, diye düşünüyor. Hatta daha bile iyi. Otelin jakuzisine inip okyanusa bakabilir.

İç çamaşırını çıkarıyor. Siyah dantelli, en şık iç çamaşırı çünkü kötü iç çamaşırıyla ölmeyi reddetmişti. Kocaman, yumuşacık bornoza sarınıyor; otellerde gördüğü ama nedense giymeyi hiç düşünmediği türden. Şimdiyse Tanrı'nın onu tam da o an yumuşak hissetsin diye koyduğunu düşünüyor.

Kapı koluna uzanırken alyansına bakıyor. Yüzüğü çıkarıp banyonun siyah mermer tepsisinin üstüne koyuyor ve bir daha asla takmamaya karar veriyor.

Aşağıda boş lobiden geçiyor. Gömme meşe kitaplığın yanından geçerken ilk kez kitaplarda çok yanlış bir şey fark ediyor. Hepsi ters çevrilmiş, sadece sayfaları görünüyor. Monokrom bir düzen oluşturulmuş. Bu modayı ilk kez bir HGTV programında görmüştü. Çılgınlık. O zaman da sinir olmuştu ama şimdi gerçeğini görünce daha da sinirleniyor.

Kitaplardan birini çekiyor.

Shakespeare'in *Soneler*'i.

Pauline'in izleyip izlemediğini görmek için resepsiyon masasına bakıyor ama şimdi orada Carlson var.

"Merhaba, Phoebe," diyor Carlson.

Belli ki her misafire merhaba demek, ismini öğrenmek işletmenin kurallarından biri; tıpkı hiçbir zaman işletme kuralları koymamanın da işletmenin kurallarından olması gibi. Misafirin ne yaptığını asla sorgulama. Misafir sırf sorgulanmamak için bir dünya para ödüyor buraya. Misafirin oteli evi gibi hissetmesini sağla, gece üç buçukta barda düğün ahalisi bir Manhattan daha isterken bile. Barmenin içkileri yeni uyanmış bir adamın enerjisiyle doldurduğunu görüyor.

"Merhaba," diyor Phoebe.

Kitabı sırtı görünecek şekilde rafa geri koyuyor. Sonra da Shakespeare'i kurtarmış olmanın gururuyla jakuzinin yolunu tutuyor.

Phoebe jakuzisinin bir otel hakkında çok şey söylediğini düşünüyor; tıpkı onu bilgisayar laboratuvarında ilk gördüğünde sadece tırnaklarına bakarak kocası hakkında pek çok şeyi anlaması gibi. Tırnaklarını kısa, aynı uzunlukta kesmiş olduğunu görebilmişti. Demek ki tırnak kemirmiyordu. Takıntıları varsa da elle-riyle ilgili değildi.

Bu jakuziye gelince, kusurları varsa da Phoebe göremiyor. Döşemenin en kenarında duruyor, ilerideki okyanusla arasında hiçbir şey yokmuş gibi.

Küvete giriyor ve bütün bedeninin ısındığını hissediyor. Sırtını su püskürten yerlere dayıyor. Gerçekten masaj gibi gelmiyor ama Phoebe öyleymiş gibi yapıyor. Gözlerini yumuyor. Lila haklı. Su iyi geliyor. Sıcaklık güzel bir his yayıyor. Bir bedeninin olması. Kollarını suya bırakarak öylece süzölmelerine izin veriyor. Uzunca bir süre o halde, uykulu bir sersemlik içinde oturuyor. Tam nihayet gözlerini açıp yıldızlara bakmak istediği sırada bir adamın jakuziye girdiğini görüyor.

“Merhaba,” diyor adam.

Burada düğün insanlarından kaçmanın mümkünatı yok. Üstelik bu adam jakuziye girerken gözlerini ondan bir an bile ayırmıyor. Normalde insani bir etkileşim Phoebe’yi jakuziden çıkmaya iterdi ama bu doğrudan göz göze geliş onu çarpıyor. Tam da o anda görölmek güzel. Başkalarının bakışından korkmamak güzel. Artık korktuğu tek insan kendisi; burada az önce onu öldürmeye çalışmış olan tek kişi o çünkü.

“Merhaba,” diyor Phoebe.

Adamın uzun, köşeli bir yüzü var, sakalı kenarlarını yumuşatıyor. Phoebe’nin hep hayal ettiği New England sahili civarındaki erkekler gibi yakışıklı. Rüzgâr ve suyla yıpranmış bir güzellik,

sanki her gün uzun süre denize açılmış gibi. Belki de öyledir. Belki gözlerinin kenarındaki kırışıklık bundandır. Belki jakuziye ağır ağır, uzun bir iç çekişle oturmasının nedeni budur.

“Sabahın dördünde burada birilerinin olacağını düşünmemiştim,” diyor adam.

“Ben de,” diyor Phoebe.

“Şey, merak etme,” diyor adam. “Seni konuşmaya falan zorlamam.”

“Yazık,” diyor Phoebe. “Aslında benimle konuşmanı umuyordum ben de.”

Adam onun bu açıklığına şaşıyor.

“Gerçekten mi? Konuşmaktan bıkmadın mı?” diye soruyor adam. “Benim bu düğünde yaptığım tek şey insanlarla konuşmak ve sonra daha çok insanla konuşmak oldu.”

“Nelerden bahsettin?”

“Uçuşunuz nasıldı?” diyor adam. “Otel hakkında ne düşünüyorsunuz? Pandemi boyunca hangi dizileri izlediniz? O kadar boş zaman varken kendinizi nasıl geliştirdiniz?”

“Ee?” diyor Phoebe. “Sen nasıl geliştirdin?”

Adam çenesini düşünceli düşünceli sıvazlıyor. “Çoğunlukla bu karantina sakalını uzattım.”

“Ondan daha iyi bir sakal bu,” diyor Phoebe. “Çok moda.”

“Aman Tanrım! Öyle söyleme,” diyor adam. “Sakallar moda falan olamaz. İnsanlar *her zaman* sakal bırakmıştır.”

“Öyle mi?”

“İsa’nın sakalı vardı,” diyor adam. “Darwin’in sakalı vardı. Marx’ın sakalı vardı.”

“Evet ama günümüzde insanların sakal bırakma biçimi aynı değil.”

“Şimdi nasıl bırakıyorlar?”

“Şimdi insanlar... ironik sakal bırakıyor.”

“Darwin’in sakalı neydi peki?” diye soruyor adam. “Samimi sakal mı?”

“Benim en iyi tahminim,” diyor Phoebe, “Viktorya dönemi erkeklik anlayışı ile doğa bilimci inançlarının birleşimi...”

“Çenesinin altında...”

“Darwin’in sakalını oluşturmuştu.”

“Doğru,” diyor adam. “Doğru. Güzel. Sakalımla ilgili bu hakemli değerlendirme için teşekkür ederim. Geri bildiriminizi mutlaka değerlendireceğim.”

Phoebe gülüyor. Bu adam kim? Akademisyen mi? Flört mü ediyor? Phoebe flört mü ediyor? O kadar uzun zaman olmuş ki eğlenmekle flört arasındaki farkı hatırlamıyor. Belki de fark yoktur. Ayaklarını kaldırıp bacaklarının suda yüzmesine izin veriyor.

“Peki ya sen?” diyor adam. “Pandemi sırasında kendini nasıl geliştirdin?”

Phoebe yalan söyleyebilir, bütün gün duyduğu cevapları verebilir, kampüse döndüğünde meslektaşlarına söylediği şeyleri. *Ah, pandemide çok yazdım. Kitap iyi ilerliyor!* gibi şeyler.

Ama işlerin hep böyle başladığını fark ediyor. Harika gibi görünme anı bir sonrakine yol açıyor ve on yıl sonra bütün hayatını harika gibi görünerek geçirdiğini fark ediyor.

“Çok içki içtim,” diyor Phoebe.

“Faydası oldu mu?” diyor adam.

“Kıyafet değiştirmeyi neredeyse tamamen bırakmamı dert etmememe faydası oldu,” diyor Phoebe. “Ya da tezimin aslında bok gibi olduğu gerçeğini.”

Adamın göz temasını kesmesini, telefonuna bakmasını, bu konuşmadan kaçacak bir bahane bulmasını bekliyor. Ama adam ona bakmayı sürdürüyor, o yüzden Phoebe anlatmaya devam ediyor.

“Ve danışmanım bana sürekli, Aman, bok gibi olması kimin umurunda! Herkesin tezi bok gibi. Tezlerin olayı bu, falan diye e-posta atıyordu.”

Adam gülüyor. “Yüksek lisans mı yapıyorsun?”

“Ben profesörüm.”

“Ailede profesör olduğumu bilmiyordum,” diyor adam. Bir şeyleri çözmeye çalışır gibi Phoebe’ye bakıyor. “Tanıdık gelmiyorsun. Winthrop ailesinden misin?”

“Hayır.”

“Rossi ailesinden mi?”

“Ben aslında düğün için gelenlerden değilim.”

Adam şaşırıyor. “Lila herkesin düğün için burada olması gerektiğini söylemişti. Onun için çok önemli bir meseleydi.”

“Ben değilim işte.”

“Yani tatile geldin ve düğün sürprizi mi oldu?”

“Tatilde de değilim.”

“Bu giderek daha gizemli oluyor.”

“İntihar etmek için geldim,” diyor Phoebe pat diye.

Phoebe bunun rasgele yabancılardan insana verebileceği bir armağan olduğunu fark ediyor: Onların yanında istediğini söyleme ya da olma özgürlüğü. Çünkü kimin umurunda? Adam onu tanımıyor, asla da tanımayacak. Ona neden ölmemesi gerektiğine dair bir sürü sebep sıralayacak, Phoebe de artık ölmek gibi bir planı olmadığını söyleyecek ve sonra jakuziden çıkıp hayatlarına devam edecekler, birbirlerini bir daha hiç düşünmeyecekler.

Ama adamın dediği tek şey, sanki Phoebe bir çamur birikintisine basmış gibi, “Siktir,” oluyor. Bu, Phoebe’nin söylediklerini küçük ve düzeltilebilir bir şey gibi gösteriyor. Adamın anladığı bir şey gibi.

“Belki de artık yapmamaya karar verdiğimi eklemeliydim,” diyor Phoebe.

“Bu aslında epey kritik bir detay,” diyor adam. Sonra da “Böyle şaka yapmamalıyım. Özür dilerim,” diye ekliyor.

“Hayır, lütfen. Şaka yap,” diyor Phoebe. “Bu konunun eğlenceli olabilecek tek yanı bu.”

“Nasıl yapacaktın, sorabilir miyim?”

“Profesör Stone, kedi ağrı kesicileriyle, Çılgın Yirmiler’de,” diyor Phoebe.

“Kedi ağrı kesicileri mi? Bu biraz...”

“Klişe mi?”

“Hayır,” diye gülüyor adam. “Etkisiz. Kim kedi ağrı kesicisi kullanır ki?”

“Görünüşe göre kendini başarısızlığa hazırlayan insanlar.”

“Yani bunca yolu kedi ağrı kesicileriyle kendini öldürmek için geldin...”

“Tabii öyle sıradan bir kedi değildi. *Benim* kedimdi.”

“...ve sonra da bir düğünle mi karşılaştın?”

“Evet,” diyor Phoebe. “İşte bu yüzden yapamadım. Bir de oda servisi yoktu.”

“Ben şahsen oda servisi olmadıkça asla kendimi öldürmem,” diyor adam.

Phoebe gülüyor; sanki ağzından bir bulut süzülüp gökyüzüne yükseliyormuş gibi hissediyor.

“Bir de klima,” diyor, “garip kokuyordu.”

“Başka bir şey deme.”

Birdenbire her şey Phoebe’ye o kadar saçma geliyor ki. Çok komik.

“Bu kadar acı çektiğin için üzgünüm,” diyor adam. “Nasıl bir his olduğunu biliyorum.”

Phoebe ona bakıyor. Bu kez karşısındakinin dürüstlüğüne şaşırıyor. “Sen hiç... denedin mi?”

“Tam olarak değil,” diyor adam. “Ama yaklaştım. Birkaç yıl önce çok düşünürdüm.”

“Peki şimdi düşünmüyor musun?”

“Düşünmüyorum.”

“Nasıl bıraktın?”

“Dürüst olmak gerekirse, sanırım sadece bekledim. Bir de bir ay boyunca her gece *Breaking Bad* izledim.”

“Hatalı uyuşturucu anlaşmalarının iyileştirici etkisi.”

“Dalga geçiyorsun ama sonunda Walter White olmadığım için müthiş bir rahatlama hissettim. En azından kendi makinelili tüfeğimle kendimi vurmadım, kayınbiraderim tarafından avlanmadım.”

“Hey, spoiler,” diyor Phoebe.

Adam gülüyor. “On yıl oldu! Hadi ama.”

Sonra sadece sessizce oturuyorlar, kafalarını jakuzinin arkasına yaslıyorlar ve sıcaklığın tadını çıkarıyorlar; sanki çok önemli bir şey paylaşıyor gibiler. Sanki artık kendileriyle ve sırlarıyla yalnız değiller. Phoebe yukarıya, gökyüzüne bakıyor ve adamın ayağı onun bacağına değiyor.

“Affedersin,” diyor adam hemen ama Phoebe bundan hoşlanıyor. Uzun zamandır hissetmediği bir kıpırtı hissediyor. Mesai saatleri dışında kocası olmayan bir erkek tarafından dokunul-

muş. Evet, bu sadece kazara bir ayak teması ama Phoebe'ye inanılmaz geliyor. Belki de şu anda ölü olması gerektiği için, belki de hâlâ kocasının karısı olması gerektiği için. Ya da belki sadece onunla sevişmek istediği için?

“Başka sırların var mı?” diye soruyor Phoebe.

“Elbette.”

“Birini söylesene.”

“Seni tanımıyorum ki,” diyor adam.

“Bu daha iyi değil mi?” diye soruyor Phoebe.

Adam bunu düşünüyor. “Üniversitedeyken kız arkadaşımın aşk romanlarına bağımlı olmuştum. Sırf esprisine içlerinden birini beraber okumaya başlamıştık ama sonra gerçekten kaptırdım. Yani tamamen bağımlı oldum. Aylarca okudum. İşte böyle.”

“Bu o kadar da utanç verici değil. Ne var bunda?”

“Bunda müthiş bir terslik olduğu çok açık,” diyor adam. “Yirmi bir yaşında bir erkek, yurt odasında oturmuş *Confessions of a Victorian Virgin* okuyor?”

“Bilmem,” diyor Phoebe. “Ben her zaman tek bir orgazm için dört yüz sayfa okuyan insanlardan garip bir şekilde etkilenmişimdir. Çok emek gerektiriyor. Bir video izlemek çok daha kolay olurdu.”

“Destegin için teşekkürler ama zamanımı *Moby Dick*'i bitirmek için harcamak daha iyi olurdu diye düşünüyorum.”

“*Moby Dick* de porno,” diyor Phoebe.

“*Moby Dick* porno değil.”

“Gemi pornosu!” diyor Phoebe. “Adamın tekinin gemiyle çılgın bir maceraya atılmasına dair bir fantezi. Ama bir kadının üç kere orgazm olmasıyla bitmesi yerine şöyle bitiyor...”

“Hey, spoiler yok!”

“Dev bir balina...”

“Üç kere orgasm mı oluyor?”

“Aynen öyle. Sonra gemiye çarpıyor ve neredeyse herkes ölüyor.”

“Öf, biliyordum,” diyor adam ve gülüyorlar. Phoebe kollarını açıyor, parmaklarını sıcak suyun üzerinde gezdiriyor, aya bakıyor. Hayat inanılmaz, diye düşünüyor. Dün gece otel odasında tek başına ölmeye hazırdı, oysa şimdi burada, jakuzide, önceden olsa “fazla çekici” diye nitelendireceği bir adamla flört ediyor. Onu bir barda görseydi güzelliği yüzünden reddederdi. Ne kadar saçma bir şey bu? Çok çekici insanlara ilgi duymamakla ilgili kurallar koymuştu; tıpkı kocasının menajeri olan bir felsefeciyi işe almayı reddetmesi gibi. “Yani kendimize şunu sormalıyız, bu kadar ünlü biri bizim Etik Giriş dersimizi vermek ister mi?” diye sorardı kocası. “Bence istemez.” Phoebe de ona katılırdı çünkü genelde erkeklerle tanıştığında kendine şunu sorardı: Bu kadar yakışıklı biri tezgâhtaki döküntüleri silmek ister mi? Kızımız grip olduğunda saçlarını tutmak ister mi? Viktorya dönemi sakalı trendinin ideolojik temelleri hakkında uzun uzun konuşmamı dinlemek ister mi?

Hayır. Bunu hayal bile edemiyordu. Güzel insanların sadece güzel şeyler yaptığını hayal edebiliyordu. Ama şu anda kendini eşit derecede güzel hissediyor. Daha güzel. Hayatta. Büyülenmiş. Parmaklarım var, diye düşünüyor ve onları suyun yüzeyine çıkarıyor. Bakın şu siktiğimin sihirli parmaklarına.

“Peki senin uzmanlığın ne, Profesör?” diyor adam. “Ya da alanın mı? Nasıl söylenir bilmiyorum.”

“Alanım Viktorya dönemi edebiyatı,” diyor Phoebe. “Çoğunlukla romanlar. Evlilik kurguları. Jane Eyre’ler.”

“Şu yetim kız hakkındaki kitap mı?” diye soruyor adam. “Yoksa Annie’yi mi hatırladım ben?”

“İkisi de yetim.”

“Yani alanın... yetimler?”

“Evet,” diye takılıyor Phoebe. “Yetimlerde uzmanım.”

Adama yetimlerin hikâyelerinin onu hep çektiğini söylüyor.

“Sen... yetim miydin?” diye soruyor adam.

“Hayır. Ama hep öyle olmak istemiştım.”

“Kim istemez ki?” diyor adam. “Yetimler hayatın tadını çıkarıyor.”

“Yani annem ben doğarken ölmüş.”

“Tamam. Yani hayalin yarısına ulaşmışsın.”

“Ama babam büyüttü beni.”

“Bunu duyduğuma üzüldüm.”

“Evet, tam bir trajedi.” Phoebe gülüyor. “Yok yok. İyi bir adamdı. Onu severdim. Ama annemin ölümü yüzünden öyle depresyondaydı ki çoğu zaman sanki hiç orada değilmiş gibi hissedirdim. Bu yüzden kendimi işlevsel olarak ebeveynsiz olduğuma inandırdım ama yine de babamın kurallarına bağlı kaldım.”

“Hiçbir avantajı olmayan yetim.”

“Sokakta itibarı olmayan yalnız biri.”

“Çocukken kendimizi ne garip şeylere inandırıyoruz,” diyor adam. “Ben de küçükken hep dayak yemek isterdim.”

“Neden?”

“Filmlerde çocuklar hep dayak yedi ve bu bana bir geçiş ritüeli gibi görünürdü. Gerçek bir adam olabilmem için birinin sepetumumu falan yamultması gerektiğini hissediyordum.”

“Tüm gerçek adamlar böyle söyler.”

“Ne yazık ki hiç olmadı,” diyor adam. “Azılı bir insan memnun edici.”

Adam sessizleşiyor. Arkasına yaslanıyor.

“Konuşmaktan mı yoruldu?” diye soruyor Phoebe.

“Hayır,” diyor adam. “Sadece genel olarak yorulдум. Bu yaptığımız pek konuşmak gibi gelmiyor.”

“Peki ne gibi geliyor?”

“Sadece burada olmak gibi,” diyor adam. “Rahatlatıcı.”

Sonra ona bakıyor, sanki Phoebe’nin varlığından biraz hayrete düşmüş gibi. Belki tıpkı Phoebe’nin bu ana tam olarak inanamaması gibi, adam da inanamıyor. Ona dokunmak istiyor. Sonra daha da harika bir şey olabileceğine inanmak istiyor. Bu anın ve bunun gibi anların hayatta kalma nedeni olduğundan emin hissediyor.

“Demek istediğini anlıyorum,” diyor Phoebe.

Ama belli bir noktadan sonra, bir insan ne kadar isterse istesin artık jakuzide duramaz. Fazla sıcak. Vücut dayanamaz. Phoebe ayağa kalkıyor ve sadece siyah iç çamaşırıyla olduğunu hatırlıyor.

Adam bakışlarını kaçırıyor. “Özür dilerim.”

“Dileme,” diyor Phoebe. “Yani, iç çamaşırımla buraya gelen benim. Asıl ben özür dilemeliyim.”

Ama dilemiyor. Bornozuna bile uzanmıyor. Sadece orada durmaya devam ediyor. Çünkü neden iç çamaşırı giymek, mayo giymekten daha utanç verici olsun ki?

“Dürüst olmak gerekirse, bunun mantığını hiç anlamadım,” diyor Phoebe. “Yani, iç çamaşırı da vücudumun aynı yerlerini kapatıyor ve sadece farklı bir kumaştan yapıldığı için birden uygunsuz mu oluyor?”

“Bunu ben de merak etmiştim zamanında,” diyor adam. “Ama yine de kategorik olarak farklı gibi görünüyor.”

“Peki,” diyor Phoebe.

Onu odasına davet edebilir. Neden olmasın ki? Evliliği bitmiş. Adamın da alyansı yok. Hem belli ki aralarında bir bağ var. Phoebe bundan emin, çünkü uzun zamandır kimseyle –hatta

kendisiyle bile– böyle bir bağ hissetmemiştir. Bu bağ şu anda hissettiği en belirgin şey; hissedebildiği tek şey.

Ama tereddüt ediyor. Eski Phoebe onu öldürseler ilk adımı atmazdı. Kocasıyla yıllar süren evliliklerinde bile hep onun başlatmasını bekledi. Herhangi bir şey istediğini itiraf etmekten hep utanırdı, sanki istekleri olan bir insan olmak küçük düşürücü bir şeymiş gibi. Ama farklı olsaydı nasıl hissederdik? İstedikçe şeyi tamamen dürüstçe söyleseydik?

“Seni becermek istiyorum,” diyor adama.

“Ah,” diyor adam. Jakuzide doğruluyor, artık o kadar da rahatlamış görünmüyor. “Bunu söylemeni gerçekten beklemiyordum.”

“Ben de beklemiyordum,” diyor Phoebe. “Sadece tam dürüstlük ruhuyla...”

“Tam dürüstlük ruhuyla, ben de sana şunu söylemeliyim ki...”

“Biriyle birliktesin,” diye araya giriyor Phoebe. Çünkü tam da o anda eski Phoebe, geri dönüp onu kurtarıyor. Eski Phoebe, insanların düşündüğü tüm korkunç şeyleri bildiğini varsayıyor ve sanki bu onu gerçeğin acısından koruyacakmış gibi önce kendisi söylüyor. “Tabii ki.”

Ama adam söylediğine alınmış ya da utanmış görünmüyor. Bir an hiçbir şey söylemiyor. Sadece onu merakla izliyor, sanki ormanda karşısına çıkan ve en ufak bir ses çıkarırsa ortadan kaybolacak narin bir geyikmiş gibi. Derken eski Phoebe birdenbire aptal gibi görünüyor. Bu ziyadesiyle dürüst, iki insanın sadece birbirini istediği anda o kadar savunmacı, o kadar korkak, o kadar saçma ki.

“Öyle,” diyor sonunda adam.

Phoebe başıyla onaylayıp bornozunu bağlıyor.

“Şahsen bu hafta birinin sana sağlam bir dayak atmasını içtenlikle umuyorum,” diyor Phoebe.

“Teşekkürler,” diye gülüyor adam. “Ben de.”

Phoebe asansöre giderken gülümsüyor. Kalbi çılgınca atıyor. Kendini canlı hissediyor. Kendini çok gerçek hissediyor. Sanki her şeyi yapabilirmiş gibi. O yüzden raftaki diğer kitapları da çevirmeye başlıyor. *Keyif Evi. Huckleberry Finn.* Virginia Woolf’un *Mrs. Dalloway*’ine gelene kadar durmuyor.

Eski Phoebe evrenden gelen mesajlara inanmasa da *Mrs. Dalloway*’i sanki evrenden bir mesajmış gibi elinde tutuyor. Bu sadece otele ait bir kitap. Muhtemelen ikinci el kitapçılardan toplu sipariş verirken gelmiş bir kitap. Ama aynı zamanda da bitirmediği son kitap.

Onu koltuğunun altına sıkıştırarak asansöre biniyor ve böylece kitap onun oluyor.

Yukarıda, sigaraları çöpe atıyor. Oda broşürünün “içecek soğutucusu” dediği minibarı açıyor. Guava hibiskus kombuşasını çıkarıyor.

“Minibarı kullanma,” derdi kocası hep.

Ama Phoebe soyulmayı umursamıyor. Soyulmak istiyor. Bu pahalı oteli soyulmak için seçti. Kutuyu açarken heyecanlanıyor. Sonra Lila’nın hediye çantasını açıyor ve trans yağsız, sevgiden yapılmış na-Oreo kurabiyeleri çıkarıyor. Bir na-Oreo’yu avucunun içine alıyor ve sonra kocası gibi tüm paketi yiyor. Yaşadığı yasak aşka kadar, kocasının kontrol edemediği tek şey Oreo’ydü.

“Kahretsin, o kadar iyiler ki,” derdi kocası. “Kim kendini durdurabilir ki?”

Sahiden de öylelerdi. Phoebe bir ısırık alıyor ve düşünüyor: Oreo olmayanlar bile çok iyi.

Mrs. Dalloway'i açıyor. Artık kocasını düşünmek istemiyor. Onu yeterince düşündü zaten, oysa *Mrs. Dalloway*'i bir kez bile bitirmedi. Hep Woolf'un stilini sevmediğini söylerdi: bitmeyen düşünceler, noktalı virgüllerle ayrılan cümleler; böyle; böyle; sonra böyle.

"Noktalı virgül kullanmayı öğrenmek istiyorsanız Woolf'a başvurmayın," derdi öğrencilerine.

Ama dürüst olması gerekirse *Mrs. Dalloway*'in iç dünyasını umursamadığını kabul ederdi. *Mrs. Dalloway* fazla yaşlı, fazla mutsuz, fazla evliydi; Phoebe'nin ilgisini çeken hayatın ötesindeydi. Septimus'tan da aynı sebeplerle nefret etmişti: Savaştan dönmüş, intiharla tehdit eden bir adam. O pencereden atladığında kitap tarafından ihanete uğramış hissetmişti. Woolf ve kendilerini öldüren diğer büyük yazarların ihanetine uğramış gibi. Evliliğin yeterli olmadığını bilmek çok korkunçtu. Şaheser yaratmanın yetmediğini, II. Dünya Savaşı'na gitmenin yetmediğini, hem liseden hem üniversiteden birincilikle mezun olmanın yetmediğini; babası hâlâ depresyondaydı. Hâlâ yalnızdı, hep koltuğunda oturup Vietnam Savaşı filmleri izliyordu.

St. Louis'deki ilk yüksek lisans yılından döndüğünde onu koltuğunda ölü bulmuştu. Hep korktuğu gibi intihar sandı ama sonra karnının üstüne dökülmüş mısır gevreğini görünce başını çevirdi. Felç, diye düşündü. Ya da belki kalp krizi. Ona tekrar baktığında kederi gözünü kör etti.

Okula geri döndü ve günlerce karanlıktan başka bir şey görmedi. Yalnızdı. Gerçekten yalnız. Forest Park bahçelerinde yürürken sadece yapraklardaki mantarları fark ediyordu. Koridordaki Bob'un nefesindeki viski kokusu. Sonra hayatı boyunca her öğlen ton balığı yiyen, ardından da kanser olup sahne arkasında

sessizce ölen bölüm sekreteri Nancy. Yerine aynı saç kesimiyle başka birinin geçtiği Nancy...

Bu yüzden yavaş, adım adım ilerleyen düzelme romanları okudu; kız kardeşlerin aynı zamanda arkadaş olduğu romanları, manzaralarının samimiyetine göre fazla zeki kadınları, evlilik geleneklerinin üstünde olan ama yine de güzel olup bunun tadını çıkaran kadınları. Kariyerini bu kitaplara adadı çünkü onlara ihtiyacı vardı. Diğer lisansüstü öğrencilerin çoğunun bunu sıkıcı bulmasına aldırmadı. Bu hikâyeler onun için küçük kutsal kitaplar gibiydi; normal olmayı, hayal etmeyi, mutluluğun ve yeni bir ailenin bir anda, tek bir sayfada gelebileceğine inanmayı öğretiyorlardı; bir senfoninin ani kreşendosu gibi. Bu iyi ve ahlaklı insanların orada onu aradıklarına inanmak istiyordu; geniş malikâneleri ve daha geniş kalpleri olan bu insanların onun yalnızlığına delicesine âşık olacaklarına. Çünkü hayat zaten yeterince zor değil miydi?

Ama şimdi başka bir şeye ihtiyacı var. Şimdi hindistancevizli yastığa başını koyup *Mrs. Dalloway*'i okumaya başlıyor. Artık bir hayatın geleneksel dönüm noktalarının ötesinde olmanın nasıl bir his olduğunu biliyor; boş bir odada bir sandalyede oturup sanki sadece bu ağır, hüzünlü yürüyüş kalmış gibi hissetmenin. Yine de başka bir şey olmalı. Birden öyle ilkel bir meraka kapılıyor ki. Öğrenmek zorunda: Savaştan sonra, evlilikten sonra, intihardan sonra... Bunlardan sonra ne geliyor?

Birbirlerine âşık olmadan önce, Phoebe ve kocası lisansüstü bilgisayar laboratuvarında iki ay boyunca birbirlerine tek kelime etmeden yan yana oturdular. İkisi de altıncı yılları bitmeden tezlerini tamamlamaya çalışmakla meşguldü, ikisi de bir göreve amansızca odaklanabilme kabiliyetiyle kut-sanmışlardı; hatta St. Louis'nin en sıcak öğleden sonralarında gök gürültüsü gökyüzünü ikiye bölerken bile. Yazıp durdular, yazıp durdular ve elektrikler gitmese muhtemelen sonsuza dek böyle devam ederlerdi.

“Siktir,” dedi Phoebe.

Oda, ölmüş bir beden gibi karanlığa gömüldü. Bir anlığına her şey çok sessizdi.

“En son ne zaman Kaydet’e bastığımı hatırlamıyorum,” dedi Phoebe.

Matt bir ilk yardım görevlisi gibi hiç vakit kaybetmeden onun yanında bitti.

“Sorun olacağını sanmam,” dedi. “Sıkıntı yok. Belgeyi kurtarmanın her zaman bir yolu vardır.”

Phoebe bütün sabah bir bölümü yeniden düzenlemekle uğraşmıştı; Bob’a kalırsa artık yeniden uğraşmaması gereken say-falardı bunlar. Bob onun üretken olmayan mükemmeliyetçiliği

konusunda endişelenmeye başlamıştı. “Mayısa kadar bitir,” demişti Bob ve nisan gelip çatmıştı bile.

“Kurtaracağız,” dedi Matt, bir tekne kaptanının kendinden eminliğiyle. Phoebe daha Matt’in nereli olduğunu, annesinin her yıl gerçek bir yılbaşı ağacı hazırladığını bilmiyordu. Ama hissedebiliyordu.

“Umarım,” dedi Phoebe rahatlayarak.

Bob içeri girdi, yazıcıdan kâğıtları aldı ve “Oh, iyi! Bunlar tam zamanında çıktı,” dedi. Sonra bütün gün dışarı çıkmamış bir adamın cama dönüşmüş bakışıyla Phoebe’ye baktı. “Aa, selam Phoebe, seni bir an tanıyamadım. Bugün hiç Virginia Woolf gibi değilsin,” dedi.

Phoebe kendine şöyle bir baktı. Normalde Virginia Woolf gibi mi görünüyordu? Kafası karıştı. Daha önce kendini öyle görmemişti.

“Şey,” dedi sadece. “Evet.”

Danışmanı çıkınca oda sessizleşti. Sonra Phoebe, “O dediği iltifat mıydı yoksa hakaret mi?” diye sordu.

“Sanırım duruma bağlı,” dedi Matt. “Virginia Woolf... seksi miydi?”

Phoebe güldü. “Yani, aslına bakarsan hiçbir tarihi figürü seksi olarak düşünmem. Onlar sadece bedensiz, tozlu, sepya tonlu varlıklar.”

Matt katıldı. “ABD başkanlarının, seksi başkanlar olarak ünlenmiş olanların bile, mesela JFK gibi, aslında seksilik dediğimiz şeyle alakaları yok.”

Orada öylece oturup ABD başkanlarından konuştular. “Ben- ce Lincoln’un kemik yapısı hoştu,” dediler ya da “Ne? Lincoln’un çirkinliği dillere destandı,” diye karşı çıktılar. Nietzsche’nin bıyıksız hali seksi olur muydu konusuna girdiler ama bıyıksız bir

Nietzsche hayal etmek çok zordu, bu yüzden Matt nihayet, “Hey, bira ister misin?” dedi.

Matt ve arkadaşları bölümün buzdolaplarında bira bulunduyordu çünkü Felsefe bölümünde böyle şeyler yapılabilirdi; yeni dekan herkesle iyi arkadaştı. Fırtınanın ürkütücü mor ışığında oturdular ve yazmıyor olmanın ne kadar güzel olduğundan, her uyanık anlarının tezleriyle ilgili hale geldiğinden dem vurdular.

“Bizimkiler aradığında annem hep, Yaz için eğlenceli bir şeyler yapıyor musun? falan der. Ben de, Hı hı, Platon’un formları hakkında düşünüyorum, derim.”

Phoebe güldü. Okulu kırmış gibi hissediyordu kendini; daha önce hiç böyle hissetmemişti.

“Aynen,” dedi. “Babam da anlamıyordu gerçekten.”

Şükran Günü tatilinde okuldan ilk kez eve döndüğünde babasının neden bu kadar çok okuduğuna anlam veremediğini anlattı. Arkadaşlarıyla dışarı çıkmak ya da erkeklerle buluşmak yerine okumayı tercih etmesine. Evet, bazen çok fazla okurdu. Hatta o dönem hayat yaşamak değil de kitap okumak demekti; ama bu hayatı kitap okumaktan ibaret demek değildi, değil mi? Tıpkı babasının hayatını nehre açılarak yaşamasının bütün yaşamını oluşturmaması gibi. Her gece babasını sessizce tekneye binip yıllardır tuttuğu balığı bir kez daha yakalamaya çalışırken izlerdi. Ama o, *Emma*’yı okurken babası ona, “Dışarı çık, biraz yaşa,” derdi.

“Elektrik geldi,” dedi Matt.

Phoebe, bir hortumun kampüse palas pandıras girerek onları bodrumda birlikte yeni bir hayata başlamak zorunda kalacakları kadar uzun süre mahsur bırakmasını umdu. Ama şimdi oda ışıkla dolmuştu, bilgisayarlar yeniden çalışıyordu ve Matt, “Tamam, hasara bakalım,” dedi.

Phoebe Word belgesini açtı. Sabah yaptığı her şey çöp olmuştu.

“O kadar mı kötü?” diye sordu Matt.

“Evet,” dedi Phoebe. “Çok kötü.”

Tezini bitirmek için iki haftası vardı. Matt’in aksine sonbahar dönemi için kadrolu bir iş hazırlığı yoktu. Matt ona bunun bir şans olduğunu, doğru zamanda emeklilik sayılabileceğini söylemişti ama Phoebe bunun daha fazlası olduğunu gayet iyi biliyordu. Felsefe bölümündeki herkesin Matt’i sevdiğinden emindi; tıpkı Phoebe’nin de onu sevmeye başladığını hissettiği gibi. Her odada seni her şeyin iyi olacağına ikna eden tekne kaptanıydı o. Staj programını idare eder, felsefenin neden kimsenin umurunda olmadığını çözmeye çalışır, iddialı bir kitap yayınlar. Kitap o kadar popüler olur ki para bile kazanır.

Oysa Phoebe’ye bölümünde böyle bir sevgi gösterilmemişti. Ne nefret edilen biriydi ne bölümün yıldızıydı. Birçok meslektaşı gibi pek gerçek yayını yoktu çünkü sürekli bilgisayar laboratuvarında oturup tezini bitirmeye çalışıyordu.

Ama değdi, diye düşündü Phoebe. Sabahki çalışmasının tamamını kaybetmek, onunla beraber olmanın bedeli olabilirdi. Belki de babasının bahsettiği hayat buydu. Belki de babasının onun için istediği hayat buydu.

“Sakinliğine hayranım,” dedi Matt. “Ben bütün sabah yaptığım işi kaybetseydim şimdi masanın altında ağlayıp cin içiyor olurdum.”

“Cin yok, yani...” dedi Phoebe.

“Ha, cin var. Her akademik binada istatistiksel olarak en az bir şişe cin olur.”

“Hadi gidip şu cini bulalım.”

“Önce çalış,” dedi Matt. “Cin, sonra.”

Tekrar çalışmaya döndüler ama odanın enerjisi değişmişti. Phoebe orada oturup bu adamla cin içmek istiyordu. Bir de Virginia Woolf nasıl görünür, bilmek istiyordu. Çevrimiçi fotoğrafını buldu ve kadına daha önce hiç doğru düzgün bakmadığını fark etti. Evet, arkadaşlarının okuduğu kitapların arkasındaki kare fotoğrafları görmüştü ama o öğleden sonra Woolf'u bambaşka bir gözle görebiliyordu; Matt'in gözleriyle. Âşık bir erkeğin gözünden Woolf'un ne kadar canlı olduğunu, doğru açıdan nasıl güzel görüldüğünü görebiliyordu. Phoebe de kendini hep böyle hissetmişti: Güzel ama sadece belirli açılardan.

"Tamam, pes ediyorum," dedi Matt. "Burada oturmuş Virginia Woolf fotoğrafı aratmaktan başka bir şey yapamıyorum."

"Ben de," diye itiraf etti Phoebe.

"O zaman şunu söylememe izin ver," dedi Matt. "Bob sana kesinlikle iltifat etmiş."

Phoebe, bilgisayarının ardından usulca gülümsedi.

Tezlerini bitirdikten sonra, yazı hiç çalışmadan birlikte geçirdiler. Bowling salonunda geçen uzun geceleri oldu. Delmar'daki davul çemberlerini dinlediler. Mississippi boyunca uzun araba seyahatleri yaptılar. Kunduz avlama festivallerinde barbekü yaptılar. Phoebe *Mrs. Dalloway*'i okumaya başladı ve ona da âşık oldu. Favori satırlarını Matt'e açıklama yapmadan mesaj atardı, o anlardı.

Ama insan âşık olunca (ve âşık olmak değilse neydi bu?), başkalarının kayıtsızlığını ne kadar da garip karşılardı, diye yazdı Phoebe.

Bugün benzin istasyonunda depoyu doldururken ben, diye mesaj attı Matt. *Sanırım hâlâ halletmem gereken işler var, diye düşündüm.*

* Çeviren: İlknur Özdemir.

Ama sonra Septimus intihar etti ve g z yarıyılı başladı. Phoebe, *Mrs. Dalloway*'i tamamen bıraktı, Matt yeni ofisine taşındı. Phoebe bir yandan iş başvuruları yaparken bir yandan da yardımcı doçent olarak ilk derslerini vermeye başladı. Her m lakatından önce vedalaştıklarında Phoebe çok  z l rd , gerçek ayrılığın provas  gibi gelirdi ona. Otellerden arardı Matt'i; kendini liseli  ocuk gibi hissedirdi öyle zamanlarda. Telefonda Matt hakkında her şeyi öğrenmeye çalışırdı. Bana annenden, babandan, sokakta kan kaybederken kucağına aldığın küçük k  ekten bahset, çikolata mı seversin yoksa turun gilli tatlı mı, g  leri mi okyanusları mı, kedi mi k  ek mi, neden dünya bizi hep bir seçim yapmaya zorluyor?

  nsanlar sahte ikilikler yaratmayı sever," dedi Matt. "Netleştirici oluyor."

Phoebe kasımda ilk iş teklifini aldı. Wisconsin'de bir üniversitede kadrolu pozisyon. Kasabayı internette arattı, bir kitabı inceler gibi araştırdı, yapacak bir şey olmadığı konusunda sızlandı. Bu bir fırsattı muhakkak ama kendini orada hayal ettiğinde gözünde tıpkı babasına benziyordu, karanlık bir odada tek başına bir kanepeye oturmuş, yapayalnız.

Matt, "Tabii ki karar senin," dediğinde Phoebe hayal kırıklığına uğradı. Kararın onun olmasını istememişti. Seçimi Matt'in yapmasını, kaptan olmasını istemişti.

Karar vermedi. Matt'in yeni makalesinin taslaklarını okudu, onun işini düzeltmek kendi işinden daha kolaydı. Sorular şeklinde öneriler sundu: Argümanın şekli belli mi? Gözlerini kapadığında görebiliyor musun?

"Hadi parka gidelim," dedi Matt bir öğleden sonra.

Tanıdıkları herkes parka gidiyordu. İki gündür herkes kafayı güneş tutulmasına takmıştı. İnanmayan arkadaşları bile bunun bir şey ifade ettiğini düşünüyordu. Bir metafordu. Her nasılsa bir

şeyi temsil ediyordu. Phoebe de o temsil ettiği şey her neyse onu hissetmek istiyordu, o yüzden doğruca karanlık merkeze –bir zamanlar güneşin olduğu yere– baktı. Kızıl ışık göz kamaştırıcı olmalıydı ama iyi durumdaydılar, korunuyorlardı. Koruyucu gözlükler takmaları bir yana, etrafı Dünya Fuarı sırasında yapılmış malikânelerle çevrili bir parkta el ele tutuşan iki âşıktı onlar. Phoebe tüm bunların ne kadar güzel olduğunu düşündü.

“Hey,” diye fısıldadı Matt kulağına, “burada evlenmek ister misin?”

Öyle sıradan bir şeyden bahsedermiş gibi fısıldamıştı ki Phoebe’yi sersemletmişti. Tıpkı, Hey, bira mı içsek? der gibi. Sanki evlilikleri o kadar doğal, o kadar organikti ki tıpkı etraflarını saran çimenler gibi kendiliğinden bitmişti.

Öğlen, Phoebe kapısının sertçe çalınmasıyla uyanıyor. “Yapmayacağını biliyordum,” diyor Lila. İçeri giriyor ve banyodaki aynanın önünde duruyor. “Sence bu şapka nasıl?”

Gelinin annesi haklıymış, diye düşünüyor Phoebe. Gelinin hayal gücü kıt. Phoebe, diğer insanlara bu kadar az merakı olan biri olmayı hayal bile edemiyor. İntihara meyilli olduğu aşikâr birinin otel odasına girip de “Nasılsın?” diye sormadan konuşmaya daldığını hayal edemiyor. Zoom’da terapistine “Nasılsın?” diye sormadan başladığı tek bir terapi seansı bile olmamıştı, ki bu onu çok sinirlendiriyordu çünkü zaten ona karşısında bir insan olduğunu düşünmek zorunda kalmasın diye para ödüyordu. Ama yüzünü görünce o da etten kemikten bir insan oluyordu ve Phoebe de onun her gün dokuz saat boyunca Zoom’da oturup onun gibi insanların kocalarıyla sevişmek istemediklerini anlatmalarını dinlemenin nasıl bir şey olduğunu merak etmeye başlıyordu.

“Çok mu denizci şapkası gibi?” diye soruyor Lila.

“Sanırım ne kadar denizci gibi görünmek istediğine bağlı,” diyor Phoebe.

“Sahiden bilmiyorum,” diyor Lila, sanki bu çok büyük bir sorunmuş gibi.

Dün olsa Lila'nın umursamazlığı Phoebe'ye yalnızlığının başka bir kanıtı gibi gelirdi. Ama bu sabah, Lila'nın ilgisizliği bir armağan. Çünkü Phoebe dün geceyi açıklayamaz. Açıklamak istemiyor. Bu, sadece evrenle –ve jakuzideki adamlarla– paylaştığı ve gittiği her yere onunla birlikte gelecek temel bir anıya dönüşecek bir sır gibi geliyor ona. Kocasını ilk tanıdığı an gibi; öylesine hayat doluydu ki onu on yıl boyunca ayakta tutmuştu.

“Yelkene çıkıyoruz,” diyor Lila. “Nat ve Suz sevimli olduğunu söylediler. Ama onlara artık güvenemeyeceğimi hissediyorum.”

Lila sanki salınarak geçip giden eski bir sevgiliymiş gibi okyanus manzarasına bakıyor.

“Tanrım, manzarana bayıldım,” diyor. Balkona çıkıp oturuyor. İç çekiyor. “Yemin ederim, burada güvenebildiğim tek kişi sen oldun.”

Phoebe balkonda ona katılıyor, Lila'nın konuşmasını bekliyor çünkü gelinin birazdan monoloğuna başlayacağından emin. Ama Lila hiçbir şey söylemiyor.

“Neden Nat ve Suz'a güvenemiyorsun?” diye soruyor Phoebe, sanki onları tanıyormuş gibi.

“Güya en iyi arkadaşlarım ama dün kendimi rezil etmeme izin verdiler. Dişlerimin arasında yemekle dolaştım,” diyor Lila. “Resepsiyondan sonra da Ne kadar mükemmel bir gece! Ne güzel konuşmalar! Annen çok çok çok harikaydı! gibi laflar ettiler. Yani, yok artık! Dün gece annemi *dinlediler* mi acaba?”

“Sonunda toplardı bence.”

“Hayır. Kusura bakma ama ben ördeklerle konuşmuyorum,” diyor Lila. “Tanrım. Hayatım boyunca bu kadın benden annelerin çocuklarından beklememesi gereken şeyler bekledi. Üstüne üstlük hikâyeyi bile doğru anlatmadı! Galeride tanıştığımız o ilk gün Gary resmi almadı. Bir hafta sonra geldi almak için. Hem annem o gün orada bile değildi!”

Lila şapkayı çıkarıyor.

“Dolayısıyla artık arkadaşlarım bir şeyin harika olduğunu söylediklerinde ne demek istediklerinden emin olamıyorum,” diyor. “Buraya geldiklerinden beri Suz ve Nat’ın ağzından çıkan tek kelime bu oldu. Ah Lila, Gary çok çok çok harika!”

“Gary harika değil mi?”

“O Gary.”

“Anlamadım.”

“Noel harikadır. Toskana’da bir tatil harikadır. Gölün etrafında bir kano turu harikadır. Restoranlarda bir saat önceden sipariş vermek zorunda olduğun küçük sufleler harikadır. Ama Garyler harika değildir. Zaten harika olmak için de yaratılmadılar.”

Phoebe’nin içindeki profesör canlanıyor. Profesör her zaman öğrenciyi kendi sözlerini düşünmeye itecek bilgece bir şey söylemek ister; mesela, Onun harika olduğunu düşünmüyorsan belki de sorun herkes değildir, gibi. Sonuçta Lila buraya bunun için gelmedi mi? Denizci şapkası hakkındaki gerçeği öğrenmek için?

“Peki Garyler ne olmak için yaratılmış?” diye soruyor Phoebe.

Ama Lila cevap vermiyor. Birden kafası karışmış görünüyor, sanki Garylerin bu dünyaya ne yapmaya geldiklerini bilmiyor-muş gibi.

“Öff,” diyor telefona bakarak. “Gitmem gerek. Görünüşe göre annemin odasında bir sorun varmış.”

Lila kapıya doğru yürüyor ama Phoebe’nin dağınık yatağına bakınca duruyor.

“Eğer depresifsen sabahları yatağını toplamayı denemelisin,” diyor Lila. “İnsanı mutlu ediyormuş. Bir araştırmada okudum.”

“Peki, o araştırmacılara kırk yıl boyunca her gün yatağını toplayan bir kadın tanıdığını ve bunun işe yaramadığını söyleyebilirsin,” diyor Phoebe.

“Ama belki işe yarıyordur. Belki yatağını toplamasaydın yıllar önce kendini öldürürdün. Bak işte, bilemezsin.”

“Öyleyse buyur, topla yatağı. Bu senin düğün haftan. Mevcut tüm mutluluklar senin olmalı.”

“Hayır, yani mutlu olabilmek için gerçekten senin yatağın olması lazım.”

“E, bu zaten benim yatağım değil ki.”

“Aa, peki hindistancevizli yastığı sevmedin mi? Herkes için eğlenceli olur sanmıştım.”

“Çok hindistancevizli. Hatta bayağı bir hindistancevizli. Gerçi bir yastığın ne kadar hindistancevizli olması gerektiğini de bilmiyorum.”

“Bence hindistancevizi ile yastık oranı mükemmel. Artık on-suz uyuyamıyorum.”

Phoebe başının hafiften ağrımaya başladığını hissediyor; kahve içmekte geciktiğinde peyda olan cinsten bir ağrı.

“Kahve içmem gerek,” diyor ısıtıcıya uzanarak.

“Ah, hayır. Yapma,” diyor Lila. “Beş yıldızlı otellerde bile odadaki kahve berbat olur. Bu otellerin kuralıdır. Hadi sipariş verelim. Uzun bir gün olacak.”

Sahiden de öyle. Phoebe’nin hayata dönüşünün ilk günü. Çünkü ölmeyecekse yaşamak zorunda. Uçak bileti alacak. Bob’a e-posta atacak. Adam’a söylenecek bilgece ve hayat değiştirecek bir şey düşünecek. St. Louis’ye dönecek. Harry’yi gömecek; ki bunu düşünmek bile şu anda fazlasıyla zor.

“Kahveni sade mi içersin?” diyor Lila telefonu kaldırırken.

“Kremalı,” diyor Phoebe. “Ve şekerli.”

“Şükürler olsun. Sade kahve içen insanlar bu konuda böbürlenmeye bayılır, biliyor musun? Bu sabah Marla, Ay hayır, kahve-me bir şey katmam, sade seviyorum, teşekkürler, dedi. Affeder-

sin, çok özür dilerim ama ben bir insanım ve şeker seviyorum yani, tamam mı?”

Sonra oda servisini arıyor.

“Evet, kremalı ve şekerli kahve sipariş etmek istiyorum,” diyor Lila telefona. “İki yumurta. Bir de Yurtsever Fransız Tostu.”

“Yurtsever Fransız Tostu mu?” diyor Phoebe, Lila telefonu kapattığında. “Hangi savaşta görev yaptı?”

“Belki bayrak şeklinde falandır,” diyor Lila.

“Belki oy kullanıyordur.”

Lila yarım yamalak bir kahkaha atıyor, şaşkınlığa uğramış bir atı andırıyor. “İntihara meyilli birine göre epey komiksin,” diyor.

“Sağ ol.”

Lila kapıya yürüyor ama Phoebe’ye sanki Goodwill’e bırakılmış üzgün bir kanepeye bakar gibi bakıyor.

“Şimdi şöyle yapacağız,” diyor Lila. “O yurtsever kahvaltını yiyeceksin ve sonra da saat ikide lobide bize katılıp yelkene geleceksin.”

“Neden sizinle yelkene geleyim ki?”

“Çünkü ben öyle istiyorum.”

“Neden rasgele depresif bir kadını teknenize almak isteyesin?”

“Dürüst olmak gerekirse o kadar depresif görünmüyorsun,” diyor. “Ayrıca kaptan, teknenin dengede kalması için belli sayıda insan olması gerektiğini söyledi. Buradaki çoğu insan şu anda tekneye binebilecek kadar ayık değilmiş. Sen gelmezsen annemi çağırmam gerekecek. O yüzden hiç planım var ayaklarına da yatma çünkü biliyorum, şu anda ölü olmayı planlıyordun.”

Evet, Phoebe ölü olmalıydı. Şu anda morgda soğuk bir levhada olmalıydı ama onun yerine Yurtsever Fransız Tostu yiyecek ve yelkene çıkacak. Çünkü Matt’le Cornwall’a bu yüzden gitmeye-

cek miydi? Amerika Kupası kazanmış bir tekneyle yelken açmak için? Okyanus rüzgârını saçlarında hissetmek için? Odalarına saçma kahvaltılar sipariş eden insanlar olmak için?

“Ama saat on birde çıkış yapmam gerek,” diyor Phoebe.

“Gerek yok,” diyor Lila. “Sana odanı hafta boyunca tutacağımı söylemiştim.”

“Ben de sana yapmamamı söylemiştim.”

“Düğün otelime başka rasgele insanlar gelsin istemiyorum. Sen kabul edilebilir tek rasgele insansın.”

“Bunu mezar taşıma yazdıracağım: Phoebe Stone: Kabul edilebilir tek rasgele insan.”

Ama Lila gülmüyor. Hatta telaşla kaşlarını kaldırıyor.

“Şaka yapıyorum,” diyor Phoebe. “Hem yelkene çıkacak bir şeyim yok. Sadece o... elbisem var.”

İkisi de Phoebe'nin yerde buruşuk halde bıraktığı yeşil elbiseye bakıyor. Elbise sanki vurulup düştüğü yerde ölmüş bir ceset gibi. Phoebe bir daha ona dokunup dokunamayacağını merak ediyor.

“Bunu çamaşırhaneye göndereyim,” diyor Lila elbiseyi alarak. “Şimdilik hediyelik eşyadan bir şey al. O kadar da korkunç şeyler değil.”

“İyi de hediyelik eşya dükkânına bu bornozla mı gideyim?”

“Anladım.”

Birbirlerinin bedenlerini süzüyorlar, kadınların birbirine baktığında yaşadığı o an: Kıyafetim sana olur mu? Vücutlarımız aynı mı? Eh, bariz cevap hayır. Lila'nın sarsak bir masaninki gibi incecik bacakları var. Phoebe'ninkiyse bir yıldır yatakta cin tonik içen bir kadının bedeni.

“Annemden bir şeyler getireyim,” diyor Lila.

Phoebe itiraz ediyor ama Lila sözünü kesiyor.

“Bu iyi bir şey. Her bağış yaptığında kendini daha iyi bir kadın gibi hissediyor,” diyor Lila. “Aslında ona iyilik ediyorsun.”

“İyi madem,” diyor Phoebe. “Öyle olsun.”

Phoebe’nin hayata dair hem nefret ettiği hem de sevdiği şey tam da bu: Öngörülemez oluşu, her şeyin bir anda değişebilmesi. Bir an kocasına akşam yemeğinde ne yapacağını düşünürken, bir sonraki an kocası ona gelip başka birine âşık olduğunu söyleyebilir. Ama aynı şekilde bir gün tek başına ölmeye hazırlandığı bir otel odasında, ertesi gün güzel yabancılarla bir tekne gezintisine çıkmaya da hazırlanabilir.

“İkide lobide görüşürüz.”

Yurtsever Fransız Tostu bayrak şeklinde değil. Hatta yurtseverlikle alakası yok. Phoebe bu durum karşısında hayal kırıklığına uğruyor.

Yine de tost yiyor. Çok aç olduğunu fark ediyor. Lavaboda yüzünü yıkıyor, sonra saçlarını fırçalıyor; fırça o kadar muhteşem ki. Tıpkı bir tekne gibi tek parça ahşaptan oyulmuş.

Uzun bir duş alıyor, ürünlerin hepsini kullanıyor; o kadar zarif paketlenmişler ki onları da yemek istiyor. Bütün vücuduna orman kokusunu andıran bir şey sürüyor. Kapının tekrar çalındığını duyuyor ama açtığında sadece Lila’nın bıraktığı bir kıyafet torbası buluyor. İçine bakıyor. Parlak bir şey görüyor.

“Tanrım,” diyor Phoebe.

Oysa aslında başka bir kadının pullarını bir günlüğüne giymek heyecan verici geliyor.

“Millet, bu Phoebe,” diyor Lila.

Grup sanki hepsi bir tarikatın parçasıymış gibi topluca merhaba diyor. Onu ilk kucaklayan Dağınık Topuz oluyor.

“Ben Suz,” diyor Dağınık Topuz; gerçi bugün dağınık topuzu yok. Sağ omzunun üzerinden gelişigüzel sarkan uzun bir balık sırtı örgüsü yapmış. Saçları sanki sonsuza uzanıyor. Neredeyse tarihöncesi bir yanı var. Topuzunu neden o kadar tepeden yaptığını anlamak zor değil. “Lila’nın Portsmouth Abbey’den arkadaşayım.”

“Portsmouth Abbey mi?” diye soruyor Phoebe.

“Merak etme, rahibe değiliz,” diyor Boyun Yastığı; şimdi boğazının tam ortasında minicik bir pırlanta kolye duruyor. “Sadece Katolik yatılı okul afetzedeleriyiz. Merhaba, ben Nat.”

Başka kimse Phoebe’yi kucaklamıyor ama düğün insanlarının her biri kendini gelin ya da damatla akrabalığını söyleyerek tanıtmaya devam ediyor. Damadın kız kardeşi Marla. Damadın kızının adı Mel ama ona Juice denmesini istiyor.

“Doğru,” diyor Lila. “Sana Juice denmesini istediğini hep unutuyorum. Nedeni neydi sahi?”

Lila gülümseyerek bekliyor; Juice’a kendisiyle ilgili çok komik bir hikâye anlatma fırsatı verir gibi bir tavır takınıyor. Ama damadın kızı elindeki küçük yeşil plastik halkayla oynayarak öylece duruyor. Konuşan halası oluyor.

“Ona hep öyle deriz,” diyor Marla sakın bir ifadeyle; yüzünü çerçeveleyen koyu saçlarını düzeltiyor. Her iki bileğinde de gri ateller var. Zift gibi kahvesinden bir yudum alıyor.

“Evet, ezelden beri,” diyor Juice sesinde on bir yaşındakileri fazlasıyla aşan öğrenilmiş bir özgüvenle. En azından Phoebe on birinde olduğunu tahmin ediyor. Kıyafeti de daha büyük gösteriyor onu: İri siyah postallar, göbeğinin hemen altında biten kısa

bir üst. Çocuksu hatlarıyla, bebek yağları ve yeni düşmüş köpek dişiyle yan yana garip görünüyor.

Phoebe, Lila'nın karşılık olarak alaycı bir şey söylemesini bekliyor ama Lila onların imalarına ses çıkarmıyor. Şakaları –tabii şakaysa– karşısında suskunluğa gömülüyor. Sonra kolunu gelecekteki üvey kızının omzuna atıyor; Juice kendini ondan kurtarıp uzaklaşınca Lila, Gördün mü? der gibi Phoebe'ye bakıyor. Phoebe görüyor. Birden düğün insanların yanında şimdiden farklı görünen Lila'yı korumak geliyor içinden. Daha sessiz, daha bastırılmış sanki. Ailesinin tüm üyeleri hakkında uzun uzadıya konuşmuyor. Nazik, zarif, aşırı derecede neşeli; Phoebe, kendi düğününde onun da böyle olma baskısı hissettiğini hatırlıyor. Lila'nın konuşamadığı noktada bir şeyler söyleyebilecek olmasına seviniyor.

“Yani altıncı günde Tanrı okyanusları yarattı, yedinci günde de insanlar sana Juice demeye başladı, öyle mi?” diye soruyor.

“Çok komik, evet,” diyor Marla, gülmeden. “Aynen böyle oldu.”

“Tanrı'nın okyanusları ikinci günde yarattığından eminim ama,” diyor Lila.

“Evet, kesinlikle öncelikli falan olmuşlardır,” diyor Boyun Yastığı ve kadınlar gülüyor.

Ama Marla onları görmezden geliyor.

“Sen kimsin peki?” diyor Marla. Sonra sanki beklediği cevabı o verecekmiş gibi Phoebe'nin kıyafetine bakıyor. Oysa Phoebe, bu aşırı büyük pullu kazak, neredeyse yirmi yıldır satın almadan kaçındığı plastik görünümlü suni deri tayt ve hediyelik eşya dükkânından aldığı sahte ayçiçekli parmak arası terliklerle nasıl bir görüntü çizdiğini bilmiyor.

“Ben Phoebe,” diyor. Düğün insanlarına kendini tanıtmak sıradışı geliyor ona. Artık onu duyabiliyorlar. “Tekneye ağırlık yapayım diye çağırıldım.”

Kadınlar gülüyor.

“Phoebe’yle annemin galerisinde tanıştık,” diyor Lila.

Phoebe, yalanın Lila’nın ağzından bu kadar sakın ve hızlı çıkmasına şaşırıyor. Böyle bir şey gereksiz geliyor ona. Ama bunu duyar duymaz Marla’nın yüzü ilgiyle aydınlanıyor.

“Öyle mi, galeride mi çalışıyorsun?” diye soruyor Marla.

“Hayır. Ben profesörüm,” diyor Phoebe.

“Phoebe bir gün öylesine bakınmaya gelmişti,” diyor Lila. “Ve çok iyi anlaştık!”

“Gary’yle de öyle tanışmıştın!” diyor Dağınık Topuz.

“Evet, hepimiz hikâyeyi biliyoruz,” diyor Marla.

Ama bu Lila’yı durdurmuyor; belli ki kimse –Lila bile– tesadüfün büyüsunü üzerinden atabilmiş değil.

“Gary galeriye geldiğinde, onun babamın doktoru olduğundan haberim yoktu,” diyor Lila. “O gün onu sıradan bir adam sanmıştım.”

“Jim de orada değil miydi?” diyor Marla. “Jim’i hep hikâyeden çıkarıyorsun.”

“Hikâyenin konusu Jim değil,” diyor Dağınık Topuz.

“Jim sadece Gary için oradaydı,” diyor Lila. “Sanat eserlerine bakmaya gelmemiştii.”

Sanata önem veren, Lila’nın annesinin tablosuna kilitlenip on dakika kadar sadece ona bakan Gary’ydi. Sonunda Lila yanma gitmiş, Gary de ona bir sürü soru sormuştu. Akrilik miydi? Lila sanatçıyı tanıyor muydu? Yerel miydi? Hayır, New York’ta yaşayan bir ressamdı: William Withers.

“Gary’nin tablonun annene ait olduğunu hiç fark etmemesine inanamıyorum,” diyor Boyun Yastığı.

“Nasıl fark etsin ki?” diyor Lila. “Henüz birbirimizi tanımıyorduk.”

“Ama insanı etkileyecek onca tablo varken,” diyor Dağınık Topuz.

“Nü değil miydi o tablo?” diye soruyor Marla. “Hikâyenin o kısmını da hep atlıyorsun.”

“Bir dakika, nü müymüş?” diyor Dağınık Topuz.

“Bize kesinlikle o kısmı söylememiştin,” diyor Boyun Yastığı.

Lila kızarıyor. “Sadece kısmen nü zaten. Hem biraz da soyut; yani tam insan gibi değil. Daha çok kübist nü renk kareleri gibi.”

“Meme içeren renk kareleri,” diyor Marla.

Boyun Yastığı’yla Dağınık Topuz gülerken birbirlerine yaslanıyorlar.

“Tanrım, annenin hikâyenin o kısmını ayıla bayıla anlattığına bahse girerim,” diyor Boyun Yastığı.

“Aslında daha çok figürün arkasındaki bahçe kısmıydı mesele,” diyor Lila.

“Şey,” diyor Phoebe. “Çok hoş bir hikâye.”

Ama sonra sessizlik oluyor. Nü tablo hakkında söylenecek başka şey yok; gelinin iki yanında asker gibi duran Dağınık Topuz ve Boyun Yastığı’nın bile aklına bir şey gelmiyor. Phoebe bu düğün insanlarından ne beklediğini bilmiyor ama konuşkan olmalarını beklediği kesin. Uzaktan hep gürültücüydüler; dün gece terasta da çok gevezeydiler. Phoebe’yle odadayken alabildiğine atılgan olan Lila da şimdi elinden geldiğince nazik olmaya çalışıyor.

“Pekâlâ, gidip arabayı alalım,” diyor Lila.

“Arabayı beklediğimizi sanıyordum?” diyor Marla.

“Hayır. Biz sadece... konuşuyorduk,” diye karşılık veriyor Lila.

Lobiden çıkarken bordo ceketli adamlar ayağa kalkıyor. Dağınık Topuz onlardan birine arabayı getirmesini söylüyor. Kadınlar aracı beklerken yine uzun bir sessizliğe gömülüyor. Herkes telefonuna bakıyor ya da sanki bu sessizlik tamamen normalmiş gibi yapmak için elinden geleni yapıyor. Ta ki Marla kaygıyla etrafa bakınmaya başlayana dek.

“Gary ve Jim nerede peki?” diye soruyor.

“Babanla birlikte bizi iskelede bekliyorlar,” diye açıklıyor Lila.

“Ah,” diyor Marla. Aldığı yanıtın onu hayal kırıklığına uğrattığı ortada; sabahı erkek kardeşiyle değil de Lila’yla aynı arabada geçireceğini henüz fark etmiş gibi. Ya da belki de o daimi bir hayal kırıklığı ifadesiyle dolaşan insanlardandır. Düzleştiriciyle yok edilmiş, onu Wednesday Addams’ın yetişkin versiyonuna çevirecek kadar koyu bir siyaha bulanmış saçları olanlardan. Kahve rengi kazağı teknede geçirilecek bir gün için fazla katı ve resmî. Bir de bilek atelleri var; Lila ara sıra onlara bakıyor, nihayet Marla fark edip tenisçi dirseğiyle karpal tünel sendromu karışımı bir şey yaşadığını söylüyor.

“Tenisi pek de sevmem aslında! Diğer kadınlarla yapılacak bir şey işte, anlıyor musunuz? Yani kadınlarla öylece oynanabilecek başka spor yok gibi,” diyor Marla. “Ne kadar üzücü!”

“Kimse spor yapmamalı bence,” diyor Dağınık Topuz. Artık spor karşıtı. Covid sırasında hemşirelikten kişisel antrenörlüğe geçmiş, rekabetin her türlüşünden resmen usanmıştı. Şimdi yoga, burun nefesleri ve sinir sistemini yatıştırma gibi alanlarda uzmanlaşıyor. “Rekabet bedene de ruha da iyi gelmez. Benim düsturum budur. Bizi daimi bir travma içinde tutar. Bizi iltihaplandırır. Muhtemelen senin eline olan da bu. Baştan aşağı iltihaplısın. C vitamini alıyor musun?”

“İltihaplı değilim,” diye diretiyor Marla. “Sakatım.”

“Ben de bir ara kötü karpal tünel yaşamıştım,” diyor Boyun Yastığı. Müzisyen olduğunu anlatıyor. Detroit Senfoni’de arp çalıyor. “Tam bir felaketti. Aylarca çalışmadım.”

“Arpçı mısın?” diye soruyor Phoebe.

“Nat bu akşam kumsal partisinde bize çalacak. Sahiden inanılmazdır,” diyor Lila gruba. “Deneysel bir arpçı.”

Marla sonunda gülüyor. “Deneysel arpçı mı? Ah, bu bir şakaydı sanmıştım. Özür dilerim, ciddi olduğunu anlamadım. Deneysel arpçı diye bir şeyin var olduğundan haberim yoktu.”

“Çok yok,” diyor Lila. “Nat bir bakıma bu tarzın öncülerinden, öyle değil mi?”

“Öyle de denebilir,” diyor Boyun Yastığı.

“Ne kadar ilginç,” diyor Marla.

Marla’yı tenis oynarken, mahkemede konuşurken ya da bir kürsünün arkasında belediye başkanlığına adaylığını koyarken hayal etmek hiç zor değil; fakat onu bir otel odasında, bir federal yargıçla sevişirken hayal etmek zor. Ama yeni bir sessizliğin ortasında dikilirlerken Phoebe, Marla’yı dantelli iç çamaşırları içinde yatağa serilmiş, kıkırdarken hayal etmeye çalışıyor. Tıpkı Mia’yı Matt’in karşısında sere serpe uzanırken defalarca hayal ettiği gibi.

“Tanrım, şu parke taşlarına bak!” diyor Dağınık Topuz.

Phoebe, bunun da tüm diğer düğünler gibi bir düğün olduğunu fark etmeye başlıyor: Gelinin hayatının çok farklı köşelerinden gelen insanlar burada bir araya gelmiş ama bir aradayken ne konuşabileceklerine dair hiçbir fikirleri yok.

“Lila bu hafta için üstü açık klasik bir araba aldı,” diyor Dağınık Topuz.

“Suz kiraladı,” diyor Lila.

“Ama fikir Lila’nındı.” Dağınık Topuz örgüsünü okşayarak gülümsüyor.

“Sadece Lila böyle bir şey düşünürdü zaten,” diyor Marla; bunun iltifat mı yoksa iğneleme mi olduğu belirsiz. Marla tekrar telefonuna bakıyor; Phoebe, federal yargıcı bu kadar karşı konulmaz kılan şeyin ne olduğunu merak ediyor. Marla’nın bütün hayatını gözden çıkarmasının sebebi ne?

“Araba geldi!” diyor Boyun Yastığı.

Bordo ceketli adam klasik üstü açık arabayı kenara yanaştırıyor.

“Ne güzel bir araba!” diyor Dağınık Topuz.

“Peki hepimiz buna nasıl sığacağız?” diye soruyor Marla.

“Sığarız, sorun yok!” diyor Dağınık Topuz. “Bundan daha fazla insanı da arabaya sığıştırdığımız oldu.”

“Benim Vineyard’daki düğünümü hatırlıyor musunuz?” diye soruyor Boyun Yastığı. “O arabaya yedi kişi sığmıştık!”

“Öne ben oturacağım,” diyor Marla. “Arkada araba tutuyor.”

“Ben sürerim,” diyor gelin.

“Sen gelinsin!” diyor Dağınık Topuz. “Arabayı senin kullanman yakışık almaz.”

Bu, gelinin büyük haftası. Gelinin eli kolu bağlanmalı, içkiler önüne getirilmeli, her dönüşte koltukları kabartılmalı ve iltifat edilmeli, mutfak yangını gibi söndürülmeli, öfkeli bir bebek gibi yatıştırılmalı, bir oyuncak bebek gibi dürtülmeli ve sonra şık giyimli bir yabancı tarafından yeni hayatının sunağına götürülmeli.

“Ama ben sürmek istiyorum,” diyor Lila. “Zaten o yüzden üstü açığı tercih ettim.”

Kimse, Marla bile, geline karşı çıkmıyor. Gelin arabayı sürmek istiyorsa sürer.

Ama Lila arabaya binince hemen hareket etmiyor. “Neden düz vites istedin ki?”

“Ben istemedim,” diyor Dağınık Topuz. “Onlara en süslü, en vintage üstü açık olsun dedim.”

“Elbette düz vites olacak,” diyor Marla. “Bu araba 1940 model falan herhâlde.”

“Bilmiyordum ki,” diyor Yüksek Topuz.

“Bu durumda burada kimse bu arabayı kullanmayı bilmiyor mu?” diye soruyor Marla.

Lila dalgın dalgın direksiyona bakıyor.

“Ben sürebilirim,” diyor Phoebe arkadan. “Büyük ölçüde yani.”

“Büyük ölçüde mi?” diye soruyor Marla.

“Yani bir zamanlar iyi bilirdim,” diye cevaplıyor Phoebe. “Babam öğretmişti.”

“Bence gayet yeterli,” diyor Lila ve arabadan iniyor; arkada sıkışmış Juice’a bakıyor.

“Mel, kucağıma otursan daha rahat eder misin?” diye soruyor ona.

“Hayır,” diyor Juice. “Ayrıca bana *Juice* denmesini istediğimi sana söylemiştim.”

“Doğru. Üzgünüm,” diyor Lila. Arkaya geçiyor; Dağınık Topuz’la Boyun Yastığı onu küçük bir dansla karşılıyor. Sürücü koltuğuna geçen Phoebe elini vitesin üzerine, ayağını debriyaja götürüyor. Üzerinden yıllar geçmiş olsa da çocukluktan kalan bir tür kas hafızası bu; babasının Saab’ında yokuş yukarı çıkarken vites değişmeyi öğrenmişti, babasıysa, “Şimdi yavaşla, yavaş,” deyip duruyordu.

“İleri,” diyor Marla torpidoya hafifçe vurarak.

“Nereye gidiyorum?” diye soruyor Phoebe.

“Bowen’s Wharf,” diyor Marla. “Waze bilir.”

“Yanımda telefon yok,” diyor Phoebe.

Kadınlar şaşıyor. “Ciddi misin?”

“Ben açarım,” diyor Marla ve telefonunu Phoebe’ye uzatıyor.

Arabayla ilerlerken Newport’un güzelliği konusunda görüş birliğine varıyorlar. Arkadakiler ha bire, Vay canına! deyip duruyor. Şu yalıya bak. Şuna da. Şuna da. Şurası Vanderbiltlerin değil mi? Hepsi Vanderbiltlerin değil mi?

“Vanderbiltler kim?” diye soruyor Juice ama kimse cevap vermiyor; hava fazla serin, ağaçlar fazla yeşil. İnsanlar fazla zengin görünüyor. Yollar fazla yol gibi.

“Newport’un en zengin ailelerinden biriydiler,” diyor Phoebe sonunda. Yol tariflerini takip ederken Marla’nın telefonunda sessizce beliren ve Robert adlı birinden gelen mesajları görmezden gelmeye çalışıyor.

Terli amını düşünüyorum, diye yazmış Robert.

Phoebe irkiliyor. Şu yargıç mı acaba diye merak ediyor. Marla’ya bakıyor ama Marla’nın telefonunda olan bitenden haberi yok gibi; bakışlarını dışarı dikmiş. Yüksek şimşirlere, oya güllerine.

“İşte şu Vanderbiltlerin,” diyor Marla, Breakers’ı işaret ederek.

“Düğünü orada yapacağınıza inanamıyorum!” diyor Dağınık Topuz.

“Biliyorum. Harika, değil mi? Üstelik *hayatta* özel etkinlik yapmazlar,” diyor Lila.

“Peki size nasıl izin verdiler?” diye soruyor Marla.

“Annem, Koruma Derneği’nin yönetim kurulunda,” diyor Lila. “Epey cömert bir bağış yaptı.”

“Gary sana annemizin kilisede gerçekleşmedikçe evliliğini asla tanımayacağını söylemişti, değil mi?” diyor Marla.

“Ne?” diyor Lila. “Şaka mı yapıyorsun?”

Dağınık Topuz öne eğilip müziği açıyor. Alicia Keys. Yüksek sesle şarkıya eşlik ederken sözleri değiştiriyor: “Bak New-poooort’tayız işte!!! Bu caddeler sana nasıl da fakir hissettirecek kendini!”

“Ve zenginler yargılayacaaaak seni!” diye ekliyor Boyun Yastığı.

“Newpooort, Newpooort, Newpooort için alkış!” diyor Lila.

Üç Portsmouth Abbey kızı şarkılarına katıla katıla gülüyor; Phoebe, onları tanıdığından beri ilk kez bir geçmişleri olduğunu hissediyor; Dağınık Topuz’la Boyun Yastığı’nın aslında Suz ve Nat olduğunu. Lila’nın liseden en iyi arkadaşları; partilerden önce saç kıvrımlar, sabahları Tae Bo, pazar öğleden sonraları yabanmer-sinli muffin, aynı anda regl olup bununla gurur duyma.

“Burada olduğumuza inanamıyorum!” diye bağıırıyor Suz ve Nat de “Vuhuuu, sürtükler!” diye ekliyor.

“Ne?” diyor Marla, arkasına dönerek. “Müzikten sizi duyamıyorum!”

“Sadece Vuhuuu, sürtükler! dedim,” diyor Nat.

“Puhu mu?” diye soruyor Marla; yardım istercesine Juice’a bakıyor ama Juice utanç içinde kapıya yapışmış, ağzını bıçak açmıyor. Omuz silkip yeşil oyuncağına dönüyor.

Sertleşmiş aletimle o amını parçalamak istiyorum, yazıyor Robert.

“Sağa dön,” diye buyuruyor Waze.

Bir ara Marla arabanın üstünü kapamayı öneriyor; böylece birbirlerini daha iyi duyabilirler. Fakat Lila, o zaman boş yere üstü açık araba kiralamış olacaklarını öne sürüyor.

“Zaten üstü kapalı arabalarımız var,” diyor.

Suz anında ona destek çıkıyor. “Doğru. Benim tüm arabalarımın üstü var.”

Phoebe, Ocean Drive’a sapıyor; herkes çığlık çığlığa, eller havaya kalkıyor. Phoebe sessiz ama hareket halinde olmaktan memnun. Rüzgâr konuşmayı neredeyse imkânsız kılıyor. Gerçi Suz denemekten hiç vazgeçmiyor. Üstü açık arabaların ne kadar eğlenceli olduğuna dair bir şeyler haykırıyor. Phoebe de hissediyor bunu. Virajı biraz hızlı dönerken arabanın yola yapışmasını hissetmek bir tür tatmin veriyor ona. Babasının arabasını hiç böyle sürmemişti.

“Tanrı aşkına, yavaşla!” diyor Marla.

“Hız sınırını aşmıyorum ki,” diyor Phoebe.

Arkadaki çocuk tamamen sessiz; travmatize olmuş gibi. Dikiz aynasında yüzü komik görünüyor; hareket halindeyken de değilken de aynı. Bir köpek gibi. Phoebe, çocuğun ne zaman konuşacağını, bilincinin derinliklerinden neler çıkaracağını merak ediyor. Juice, Phoebe’ye gençliğini hatırlatıyor; arabada hep sessiz olan halini. Sessizlik onun iletişim biçimi.

“Hayır, daha hızlı!” diye bağılıyor Lila. “Bayılıyorum buna. Harbiden bayılıyorum.”

Ama şehir merkezine yaklaşınca trafiğe takılıyorlar. Önlerinde uzun bir kırmızı kuyruk beliriyor. Phoebe kuyruğun ucunu göremiyor. Yavaşlıyor; araba arada bir silkelenip onları titretiyor. Birinci viteste pek iyi sayılmaz ama kimsenin bir şikâyeti yok gibi.

“Burada olduğumuza inanamıyorum!” diyor Suz.

Son iki yılda bir hemşire olarak gördüğü onca şeye rağmen en sıradan şeyler karşısında bile sürekli bir hayret halinde.

“Sanki hep bu anı planlamışız gibi geliyor,” diyor Nat.

“Gerçekten öyle!” diyor Suz.

Ama Lila tekneye geç kalmaktan endişeli. “Waze trafiğın ne kadar süreceğini söylüyor?”

“Yirmi dakika,” diyor Phoebe.

“Demek ki başka bir şehirde düğün planlayınca böyle oluyor-
muş,” diyor Marla.

“Bu şehir dışı düğünü değil,” diyor Suz. “Burada yaşıyorlar.”

“Rhode Island’da otuz dakikadan uzak her yer şehir dışıdır,”
diye diyor Marla.

“Aslında Covid olmasaydı düğünü Almanya’da yapmayı düşünüyorduk,” diyor Lila.

“Neden Almanya?” diye soruyor Nat.

“Orada nişanlandılar!” diyor Suz.

“Öyle bir şeyler hatırlar gibiyim ama,” diyor Nat.

Suz ellerini çırparak Lila’ya dönüp, “Aaa, hadi anlat hikâyeyi!”
diyor. “Anlat hikâyeyi.”

“Biz zaten dinledik,” diyor Marla.

“Ben bilmiyorum,” diyor Nat.

“Ben de bilmiyorum,” diyor Phoebe.

Bunun üzerine Lila anlatmaya koyuluyor.

“Tanıştıktan altı ay sonra, Gary’yle büyük bir Avrupa turuna çıkmaya karar verdik çünkü babamın sağlık durumu gayet iyiydi,” diyor Lila, öne eğilerek. Hikâyeyi anlatacağı için çok heyecanlı; Nat ve Suz da dinleyecekleri için heyecanlı görünüyor. Phoebe, babasının Vietnam Savaşı filmlerini üst üste izleyebilmesi gibi, onların da bu hikâyeyi binlerce kez dinleyebileceklerini düşünüyor. Nedimelerin de tıpkı askerler gibi hikâyelere ihtiyacı olur; yaptıklarını haklı çıkaran, kim olduklarını anlatan ve iyi bir gece uykusunu, demokrasiyi ve Lila ile Gary’nin aşkını savunmak uğruna feda etmelerini meşrulaştıran hikâyelere.

“Almanya son durağımızdı,” diyor Lila. “Walt Disney Şatosu’nu görmek için Kara Orman’a gittik.”

“Vay canına, gerçekten Çılgın Kral’ın Şatosu’na mı gittiniz?” diyor Phoebe. “Orayı hep görmek istemişimdir.”

“Hayır, *Walt Disney Şatosu* dedim,” diye düzeltiyor Lila.

“Biliyorum ama oraya aynı zamanda Çılgın Kral’ın Şatosu da denir,” diyor Phoebe. “Ya da Neuschwanstein Kalesi.”

“Neyse, gerçek adı neymiş bilmiyorum,” diyor Lila. “Biz Walt Disney Şatosu diyorduk çünkü Gary, Disney’in Uyuyan Güzel için bu şatonun modelini örnek aldığını söylemişti. Ve Gary, Disney’le ilgili her şeyi sevdiğimi bilir. O yüzden bir araba kiralayıp şatoya kadar sürmeyi ve kapının önünde bana evlenme teklif etmeyi planlamış. Ama elimizdeki aptal kiralık araba altmışın üstüne çıkmadığından geç kalacak ve günün son turunu kaçıracaktık. Gary de Autobahn’ın kenarındaki bir BMW kiralama yerine çekip süper hızlı giden yeni bir araba kiraladı.”

“Autobahn’da hız sınırı yok,” diye ekliyor Lila. “Çok heyecan vericiydi.”

Phoebe onları gözünün önünde canlandırabiliyor. Gary –artık o da her kimse– rüzgârdan saçları geriye uçar hâlde; Lila kocaman açtığı ağzından kahkahalar dökülürken göğe bakıyor.

“İşte şatoya vardığımızda da teklif etti,” diyor Lila gülerek. “Gerçekten çok şaşırdım. Yalnızca altı aydır çıkıyorduk.”

“Çok romantik,” diyor Suz.

“Gerçekten harika biri,” diyor Nat.

Ama Marla’nın içine sinmeyen bir şey var gibi. “Peki oraya neden aynı zamanda Çılgın Kral’ın Şatosu deniyor?”

Dikiz aynasında Phoebe, Lila’nın göz devirışini, Juice’un da merakla başını kaldırışını görüyor.

“Çünkü şatoyu yaptıran kralın deli olduğuna inanılıyordu,” diyor Phoebe.

“Peki ama neden?”

“Çünkü daha önce iki şato inşa ettirdiği halde, sırf kendi zevki için bu üçüncü şatoyu yaptırıyor ve bu işe bütün parasını harcıyor. Orayı inşa ederken borca batıyor ve bu yüzden kralın kesinlikle çıldırdığına dair söylentiler çıkıyor.”

“Öyle miymiş peki?” diye soruyor Marla.

“Sonunda onu şatonun dışındaki gölette boğulmuş buluyorlar.”

“Disney Şatosu’nun önünde mi öldürülüyor?” diye soruyor Lila.

“Aslında, intihar ettiğinden şüpheleniyorlar,” diyor Phoebe ve aynadan Lila’yla göz göze geliyor.

“Tabii ya,” diyor Lila ve yenik bir tavırla geriye yaslanıyor.

Bunun üzerine Phoebe, “Ama Disney Şatosu’nun önünde değil, diğer şatolarından birinde,” diye ekliyor.

“Ee, bu iyi o zaman,” diyor Suz ve sadık bir nedime gibi, Çılgın Kral’ın intiharına takılıp kalmalarına izin vermiyor. “Cornell’a gitmişti, değil mi?”

“Çılgın Kral mı?” diye soruyor Marla.

“Gary!”

“Yale,” diyor Lila.

“Çok zeki olmalı,” diyor Suz.

“Öyle,” diyor Lila. “Aşırı zeki.”

“Abartma, *o kadar da* zeki değil,” diyor Marla. “Her gün kaç aptalın Yale’e girdiğini biliyor musun?”

Marla’nın her şeyi bozma hevesi, dün gece Lila’nın düğününü mahvetmeye hazır olan Phoebe’yi bile sinirlendiriyor. Ama bunu öğle vakti, Lila’nın yüzüne karşı yapmanın daha fena bir etkisi var.

“Bir dakika, ne demek istiyorsun yani?” diye soruyor Phoebe.

“Demek istediğim, Gary’nin öyle Yale’li doktor, kahraman falan olmadığı. Lila bazen ondan bir tanrı gibi bahsediyor,” diyor Marla. “Ama Gary’nin bir keresinde evimizi yaktığını da bilmenizi isterim.”

“Evinizi mi yaktı?” diye soruyor Lila. “Ben niye bilmiyorum bunu?”

“O olaydan bahsetmeyi pek sevmez,” diyor Marla. “Yanlışlıkla bütün mutfağı yaktı, bir ay Marriott’ta yaşamak zorunda kaldık. Hayatımın en güzel ayıydı, doğrusu. Ama bunu kardeşime söylemeyin.”

Güneş Phoebe’nin tepesinde, cayır cayır yakıyor. Marla güneş kremi sürmeye başlıyor.

Şu anda okşuyorum, yazıyor Robert. Neredesin?

Marla’nın ona gelen mesajları gördüğünü fark edince yaşayacağı utancı düşünmek Phoebe’ye küçük bir sevinç yaşıyor.

“Bence gerçekten üstü kapatalım,” diyor Marla.

“Ama bu bir cabrio,” diyor Suz. “Cabrioyu üstünü açalım diye aldık.”

“Zaten iki kez cilt kanseri oldum ve atlattım, teşekkürler. Trafikte sıkıştım diye ölmeye niyetim yok,” diyor Marla.

“İki kez cilt kanseri mi oldun?” diye soruyor Nat. “Vay anasını.”

“Peki,” Lila diyor. “Tamam. Üstü kapatalım.”

Kapalı arabada, trafikte sıkışmışken, her şey fazlasıyla sessiz geliyor. Burada ters giden bir şey var. Birbirine kaynaşması gereken insanlar kaynaşmıyor.

“*Gilded Age*’de hiç trafik olmuyor,” diyor Suz.

“Karım o diziye takıntılı,” diyor Nat. “Ama bence sıkıcı.”

Ama Suz'un umurunda değil. Elma Kurdu kuağında uslu uslu oturdukça her şeyi izliyor. "Geçen gün yedi saat aralıksız *Wife Swap* izledim çünkü ağlamayı kesmişti ve Elma Kurdu'nu oynatıp kumandayı almak istemedim."

"Elma Kurdu mu?" diye soruyor Phoebe.

"Suz çocuğuna öyle diyor," diyor Nat. "Sırf bu yüzden artık çocuk istediğimden emin değilim mesela."

"Bunca zamandır Elma Kurdu deyip durduğun senin çocuğun muydu?" diye soruyor Marla.

"Aslında bir baksam iyi olacak." Suz çantasına uzanıyor.

"Ne kadar kaldı?" diye soruyor Lila yine.

Waze'e göre iskeleye sadece yüz elli metre kalmış.

"Eminim acayip güzel bir iskeledir," diyor Suz.

"Oraya varabilirsek tabii," diyor Marla.

"Elbette varırız," diyor Nat.

"Waze yirmi dakika kaldığını gösteriyor," diyor Phoebe.

"Ama hemen şurası?" diyor Lila. "Nasıl yirmi dakika sürer?"

Suz telefonundan başını kaldırıyor. "Kahretsin. Elma Kurdu hasta."

"Ah, olamaz," diyor Lila ama arabada kimse neyi olduğunu sormuyor.

O kadar uzun süre trafikte sıkışıp kalıyorlar ki Phoebe her kadının bir konuda uzmanlaştığını öğreniyor. Eğitmen olan Suz ünlüler konusunda uzman. Müzisyen olan Nat, bozuk para ve ataş gibi alışılmadık tıngırdatma/tezene araçlarında uzman. Avukat olan Marla ise cinsel taciz konusunda uzmanlaşmış. Bir şeyin cinsel taciz olup olmadığına dair davalara bakıyor ve kadınların ilgisini çekiyor.

“Buna karar veren kanlı canlı birilerinin olduğunu bilmiyordum,” diyor Suz.

“Sen nasıl oluyor sanıyordun ki?” diye soruyor Marla.

“Bilmem, sanırım hiç düşünmemiştim.”

Sonra herkes, yasal olarak cinsel tacize uğrayıp uğramadığını öğrenmek istiyor. Phoebe bile.

“Pazartesi günü bölümdeki Amerikan edebiyatçısı yazıcının başında bana bakıp ‘Vaaay! Ne güzel elbise!’ dedi,” diyor Phoebe. “Bu cinsel tacize girer mi?”

“Eğer cinsel tacize uğradığını düşünüyorsan, uğramışsındır,” diye yanıtıyor Marla.

Phoebe o an bunun taciz olduğunu düşünmemişti çünkü Amerikan edebiyatçısı çok yaşlı, bir ayağı seksin ötesindeki o uçurumda olan bir adamdı. Tabii bir de adamla aynı fikirde olması vardı. Evet, elbise güzel. Zaten o yüzden satın aldı, o yüzden giydi. Kocasının da öyle düşünmesini istemişti! Kocasının ona bakıp, Vaaay, ne güzel elbise! demesini istemişti.

“Böyle bir durumda Amerikan edebiyatçısının bunu dile getirmesine niye alınayım ki?” diye soruyor Phoebe.

“Elbette bunu söyleyen Amerikan edebiyatçısı olur,” diyor Marla.

“Amerikan edebiyatçısı ne?” diye soruyor Suz.

“Ne iş yapıyorsun ki sen?” diye soruyor Nat.

“Ben profesörüm,” diye yanıtıyor Phoebe.

“On dokuzuncu yüzyılcı,” diye ekliyor Lila gururlu bir sesle.

“Yani demem o ki, Phoebe,” diye devam ediyor Marla sanki gerçekten hukuki danışmanlık veriyormuş gibi, “eğer alınmadıysan, cinsel tacize uğramamışsındır. Hukuk böyle işler.”

“Bu kulağa pek hukuk gibi gelmiyor,” diyor Suz.

“Hukukun kısmen öznel bir yanı vardır,” diyor Marla. “Sen o adamın kıyafetini över miydin?”

“Hayır,” diyor Phoebe. “Asla. Ama daha çok adam her gün aynı şeyi giydiğinden. Dockers ve mavi bir gömlek. Yani... bunun hakkında ne denir ki?”

“Benim bu konuda söyleyecek çok şeyim var,” diyor Lila.

Kadınların hepsi gülüyor. Phoebe hızlanıyor. Üstü yeniden açıyorlar. Suz müziğin sesini açıyor: Katy Perry, *Teenage Dream*. “Bu şarkıdan nefret ediyorum,” diyor Marla ve herkes de ona katılıyor ve şarkıdan nefret ettikleri konusunda hemfikir oluyorlar ama yine de dinlemeyi sürdürüyorlar. Sonunda BOWEN’S WHARF’A HOŞ GELDİNİZ yazan tabelaya ulaşıyorlar. Sokaktaki herkes tatildeymiş gibi görünüyor. Haki pantolonlar ve Nantucket kırmızıları. Gündelik beyzbol şapkaları. Belki gerçekten tatiller ya da belki Newport’ta yaşıyorsan zaten böyle giyiniyorsun. Phoebe arabayı park ediyor.

“Lila! Evleniyor olmana inanamıyorum!” diye bağıırıyor Suz.

İskeledeki erkeklerin hepsi polo tişört ve haki şort giymiş. Biri hariç: Jakuzideki adam. Kot pantolon ve rüzgârlık var üzerinde, elinde anahtarlarla öylece duruyor. Onu gün ışığında, açık havada ve giyinik halde görmek tuhaf. Artık jakuzideki adam değil. Phoebe’nin beklediğinden uzun ve tekneye binmeye fazlasıyla hazır görünüyor.

“Gary!” diye sesleniyor Lila.

Gary, Lila’yı öpüyor ve herkes tıpkı dün gece terasta yaptıkları gibi alkışlıyor. Gary gülümseyerek geri çekiliyor, ta ki Phoebe’yi görene kadar.

“Merhaba,” diyor şaşkın bir bakışla.

O *damat* mıymış? Jakuzideki adam Gary miymiş? Adam Lila’nın yanında durduğu halde, Phoebe’nin gözünde canlanmıyor. Onu BMW’yle hız yaparak Disney şatosuna giderken göremiyor. Sadece jakuzideki hali geliyor aklına; o kadar teslim olmuş, o kadar yalnız, o kadar evrendeki hiçbir şeye bağlı değilmiş gibi. Phoebe ve sakalı dışında.

Ama belki de gecenin numarası bu. Herkesi karartıyor, etraflarındaki hiçliği vurguluyor. Belki de karanlıkta herkes olduğundan daha yalnız görünüyor. Çünkü belli ki Gary yalnız değil. Lila’nın elini tutuyor. Kızının omzuna kolunu atıyor. Alımlı bir yelkenlinin önünde dimdik duruyor.

“Merhaba,” diyor Phoebe.

Sonra birden ne diyeceğini bilemiyor. Aralarındaki gerilim, Phoebe’ye göre, o kadar elle tutulur ve utandırıcı ki... Ama kimse fark etmiyor gibi. Marla, Juice’u güneş kremine boğmaya başlıyor. Suz, adamlardan birine tekneyi Lila’nın en sevdiği içecek, Vacation in a Cup deyip durduğu şeyle stoklama talimatını alıp almadığını soruyor.

“Phoebe iyi bir arkadaş,” diyor Lila, Gary’ye.

“Öyle mi?” diye soruyor Gary.

Dürüst olmak gerekirse Phoebe, Lila’yla arkadaş olup olmadığını bilmiyor. Arkadaş olmanın ne demek olduğunu da. Yetişkin hayatında kurduğu son iyi arkadaşlık Mia’yla olandı. Phoebe ne anlar ki?

“Ben de tüm arkadaşlarımı tanıdığımı sanıyordum,” diye ekliyor Gary.

“Eh, bir tane daha varmış,” diyor Phoebe ve elini uzatıyor.

“Ne kadar çok, o kadar iyi,” diyor Gary uzanan eli sıkarken.

Durumu dillendirmeyecek, böylece teyit edilmiş oluyor. Aralarında her şey normal olsaydı, önceden tanıştıklarını söylerdi. “Ne tuhaf, Phoebe’yle jakuzide tanıştım!” derdi. Ama öyle bir şey demiyor; bu da o karşılaşmayı Phoebe için kayda değer kılıyor. Tıpkı Phoebe kocasına, “Mia çok güzel,” dediğinde kocasının, “Evet, Mia iyi güldürür,” demesi gibi. Oysa aslında demek istediği belli: Mia’yı becermek istiyorum.

Phoebe tam, “Biz zaten...” diyecekken Juice çılgılık atıyor.

“Köpeğim öldü!” diye bağıyor. Bir anda ağlamaya başlıyor ve Phoebe, onun saniyeler içinde asık suratlı bir ergenden ağlayan bir çocuğa dönüşmesine şaşıyor.

“Ah, tatlım,” diyor Gary.

Gary, Juice’un boyuna inmek için diz çöküyor. Bu tek hareketle Gary artık jakuzideki adam değil. Damat da değil. Sadece beyaz spor ayakkabılı bir baba. Ayakkabıları muhtemelen ortopedik. Phoebe yılların hikâyesini görebiliyor; Wendy’nin cenazesinden sonra Gary’nin Juice’u nasıl kucağında tuttuğunu. Yalnız öğle sonralarında ona yaptığı yemekleri. Acaba onu yaşamak istemez hâle getiren şey bu mu? Karısını kaybetmek mi?

Ama sonra Gary ayağa kalkıyor, kolunu Lila’nın omzuna atıyor ve yine damat oluyor; kalabalığına sesleniyor.

“Merak etmeyin,” diyor. “Sadece sanal bir köpek.”

“Sadece sanal bir köpek değil!” diye bağıyor kız. Herkesin görmesi için yeşil plastik halkayı havaya kaldırıyor. “Annem verdi onu bana. Adı Human Princess.”

İnsanlar ölü eşin anılmasından mı yoksa köpeğin admın Human Princess olmasından mı bilinmez, susuyor. Lila konuşmuyor. Marla konuşmuyor. Suz bile konuşmuyor. Ağlayan bir çocuğa, ölü annesi hakkında ne denmesi gerektiğini kimse bilmiyor; Gary’nin babası hariç.

“Kıza gerçek bir köpek alın demiştim,” diyor Gary’nin babası, ki bu da söylenecek en yanlış şey.

“Baba,” diye uyarıyor Gary. Aynı anda Juice da “O benim için gerçek!” diye bağırıyor.

Phoebe, düğün insanlarının Juice’a boş boş baktığını görüyor; tıpkı ona Harry’nin hasta olduğunu söylediğinde terapistinin baktığı gibi; sanki umursamak istiyormuş ama bir türlü umursayamıyormuş gibi. Çünkü kimin umurunda? Sadece bir kedi. “Sadece bir kedi olduğunu *biliyorum*,” diye devam ediyor Phoebe, “ama Harry evliliğimiz boyunca hep bizimleydi. Harry oradaydı. Şimdi yavaş yavaş ölecek, öyle mi?” Yine de terapistin bu dehşeti anlamadığını görebiliyordu.

“Human Princess nasıl öldü?” diye soruyor Phoebe.

Phoebe, burada bulunma sebebi bu olabilir mi diye düşünmeye başlıyor: Düğün insanlarının dolduramadığı sessizlikleri doldurmak; kimsenin sormadığı soruları sormak. Phoebe’nin kaybedecek hiçbir şeyi yok. Bu ailenin parçası değil. Artık hiçbir şeyin parçası değil. Onların hiçbirinin olmadığı kadar özgür; bu yüzden çömeliyor ve sanki yıllar önceki kendi küçük haline bakarmış gibi doğrudan kıza bakıyor.

“Akciğer kanseri,” Juice diyor.

“Sanal köpekler ne zamandan beri kanser oluyor?” Gary’nin babası duyulabilecek kadar yüksek sesle fısıldayarak konuşuyor.

“Oluyormuş demek ki, baba.”

“Suya düşürmediğinden emin misin?” diye soruyor Marla.

“Hayır!” diyor Juice. “Avucumdaydı ve sonra... kanserden öldü.”

“Benim kedim de kanserden öldü,” diyor Phoebe. Harry’yi bulduğunda yanında Matt’in olması için neler vermezdi ki! Dün

sabah yanında biri olup ona ne yapacağını söylesin diye. Elini Juice'a uzatıyor. "Hadi gel. Teknede onun için bir cenaze yaparız."

Juice başıyla onaylıyor. Suz ve Nat dehşete düşmüş gibiler. Lila sadece suya bakıyor.

Suz derin bir nefes alıp gülümsüyor, ellerini çırpıyor ve "Bilmem siz ne dersiniz ama ben bir Vacation in a Cup'a hazırım," diyor.

"Hadi binelim artık şu tekneye!" diye bağılıyor diğer adam. Phoebe'nin elini sıkmak için öne uzanıyor. "Ben Jim, Gary'nin kayınbiraderiyim."

"Phoebe," diyor.

Jim, Phoebe'nin elini gerekenden bir an daha uzun tutuyor. Belki yüzük var mı diye kontrol ediyor. Belki de Lila haklıdır, Jim gerçekten herkese asılıyordur. Phoebe'ye bile.

"Tanıştığımıza çok memnun oldum," diyor Jim.

"Ben de," diyor Phoebe.

Jim onun elini bırakıp Muscle Milk denen bir şişeden bir yudum alıyor. Lila gömleğini düzelterip güneş gözlüğünü ayarlıyor.

"Peki," diyor gelin, damadın elini tutarak. "Hadi şu tekneye binelim."

Hepsi dar yelkenlinin yanlarına oturuyor. Kaptan çok geriye yaslanmamalarını söylüyor. “Tekne yan yatar,” diyor.

“Cidden mi?” diye soruyor Marla.

“Şaka,” diyor kaptan. “Gerçi tam olarak şaka da sayılmaz. Elbette bir devrilme noktası var.”

Marla, kaptanın açık denizde mahsur kalmışken devrilme şakaları yapmaya hakkı yokmuş gibi bir bakış atıyor ama Lila aldırıyor. Lila, teknenin ortasında sanki kendi oturma odasındaymış gibi oturuyor: Dimdik, derli toplu; vücudundaki kılları sistematik biçimde aldırmanın verdiği güvenle. Böyle bir kadının düğün haftasında, okyanusun ortasında bile başına kötü bir şey gelemes.

“Şu Vacations in a Cup ne oldu?” diyor Lila ve Nat hemen soğutucuyu açıyor.

“Vacation in a *Cups*,” diye düzeltiyor Marla.

“Affedersin?” diyor Lila.

“Çoğulu aslında Vacation in a *Cups*,” diye tekrarlıyor Marla.

“İnsanlar hep böyle söyler,” diyor damat gülümseyerek; Phoebe, Gary’nin ne yapmaya çalıştığını anlıyor çünkü o da hep yapar bunu. Durumu yumuşatmaya çalışıyor, Marla’nın söylediklerini şakaya vurmaya çalışıyor. Ama Lila gülmüyor.

“Nasıl telaffuz edildiğini nereden biliyorsun ki?” Lila, sanki gerçekten merak ediyormuş gibi Marla’ya bakıyor. “Bu, benim uydurduğum bir içecek.”

Suz, Marla’nın cevap vermesine fırsat bırakmadan Lila’nın bir gece yatakhane bu kokteyli nasıl icat edip hayatlarını güzelleştirdiğini ballandıra ballandıra anlatmaya başlıyor.

“Ondan önce sürekli kiliseden çalınmış şarap içiyorduk,” diyor Suz.

“Kutsal şarabı mı çalıyordunuz?” diye soruyor Jim. Lila’ya hem şaşkın hem de gururlu bir ifadeyle bakıyor.

“Kayda geçsin, hiçbir zaman içime sinmedi,” diyor Lila.

“Eh, ama mideni bozana kadar içtiğin kesin,” diyor Nat.

“O şarap... ödüllük bir şarap değildi,” diyor Lila.

Jim, komünyon ayini için duraksayan bir cemaat mensubu taklidi yapıyor: “Affedersiniz, Peder, bu bir pinot mu?”

Herkes gülüyor; Lila dahil. Gary gülümsüyor, Lila’nın elini tutuyor.

“Kutsal şaraptan son içişimizde Lila bütün gece kustı,” diyor Nat.

“Bütün gece, Sizce Cehennem’e gider miyiz, çocuklar? diye sorup durdu.”

“Ondan sonra, bir daha içmeyeceğime yemin ettim,” diyor Lila. “Tabii o içkinin tadı bir kadeh tatil gibi olmadıkça.”

“Ve *voilà*, böylece Vacation in a Cup doğdu,” diyor Nat.

Lisede aylar boyunca tarifi mükemmelleştirmişler. Belli ki konuşmanın kalmasını istedikleri yer de burası; bir zamanlar onları birbirine bağlayan özel, komik anılar.

“Pekâlâ,” diyor Marla. “Ama tekili Vacation in a Cup ise çoğulu Vacation in a Cups olmak zorunda.”

“Bu kulağa çok salakça geliyor ama,” diyor Suz.

“Evet,” diye onaylıyor Nat.

“Tek bir bardakta bir sürü tatilden bahsetmiyoruz sonuçta,” diyor Marla. “Tek bir tatil. Her bir bardağa paylaştırılıyor.”

Grubun üzerine ağır bir sessizlik çöküyor. Kara daha gözden kaybolmadan, herkesin Marla’dan sıdkı sıyrılmış gibi. Lila öylece oturuyor; müstakbel görümcesi bir öğleden sonra içinde ikinci kez onu konuşamaz duruma getirmiş.

“Tamam artık, Marla,” diyor Gary.

Gary, bunu, hayatı boyunca “Tamam artık, Marla,” diyen bir kardeşin yorgun sesiyle söylüyor. Elini Lila’nın sırtına koyuyor ve bu jest Phoebe’yi şaşırtıyor; oysa şaşırtmaması gerek. Bunda şaşırtıcı hiçbir yan yok; onlar klasik bir yaşça büyük adam-genç kadm ikilisi. Gary sahne, Lila da şarkı. Ya da belki daha doğrusu: Gary ev, Lila da avize. Marketten hiç ekmek almamış olabileceğini ima eden türden, sarışın ve göz kamaştırıcı. Gary ise yakışıklı ve sağlam; marketten hep ekmek taşıyan adam.

Yine de Phoebe, Gary’ye baktığında sadece jakuzideki adamı görebiliyor; bir zamanlar ölmek istemiş olan adamı. Üniversitede aşk romanları okuyan adamı. Aralarındaki görünmez telin titreyişini hissediyor; sonunda Gary, Lila’yı dizine çekip ona sarılıyor. Onu baskın kız kardeşinden korur gibi bir hali var.

“Mesela, Bana birkaç Sexes on the Beach uzatır mısın? demezsin,” diye devam ediyor Marla. “Kulağa iğrenç geliyor.”

Nat ve Suz birbirlerine bakıp kaş kaldırıyor; artık yapılacak tek şey, ortamı bozanı dışlamak gibi. Phoebe, liseyi böyle atlatıklarını anlıyor; sınıfta birbirleriyle göz göze gelmeye çalışarak, kendilerinden daha utanç verici bir öğretmen hakkında iki büküm olana dek güler. Ama Lila katılmıyor. Müstakbel görümcesiyle, çocuklarının gelecekteki halasıyla, her Noel masasında oturacak kişiyle dalga geçemez.

Bunun yerine yardım için Phoebe'ye bakıyor.

“Peki sence hangisi?” diye soruyor Lila, Phoebe'ye. Sonra Gary'ye dönüyor. “Phoebe aslında her şeyi biliyor. Kendisi İngilizce profesörü.”

Bütün düğün insanları tarafından görülmek çok tuhaf. Onca yabancı onu görebiliyor. Konuşmasını bekliyorlar. Anı yatıştıracak, normale döndürecek, Marla'yı etkisizleştirecek bir şey söylemesini. Böyle bir görev üstlenmek Phoebe'yi duygulandırıyor. Çok uzun zamandır, evinin derinliklerinde, depresyonunun boşluğunda sıkışıp kalmış gibi hissediyordu kendini; aslında gerçek değilmiş gibi. Hiçbir şey gerçek değilmiş gibi. Sanki kimse onu fark etmeden bilinen dünyanın dışına kaymış; Harry hariç tabii. Gün boyu peşinden gelen, bir aşağı bir yukarı dolaşan, banyoya bile girip orada ciddi yüzüyle oturup izleyen Harry. İki gün önce onu ölü bulduğunda onun için her şeyin bittiğine emindi Phoebe.

Ama şimdi burada; gün ışığında, bir teknede, düğün insanlarıyla.

“Ee?” diyor Gary. “Nasıl denir, Profesör?”

Tekneye bindiklerinden beri ona ilk kez gerçekten bakıyor; muhtemelen artık diğerleri de baktığı için. Bakmak artık güvenli hale geliyor; gözlerini üzerine çevirmek güvenli. Phoebe bu hissi yudumlamak istiyor. Paketleyip yarın evinde, odasının karanlığında kendini berbat hissederken içmek istiyor.

“Vacations in a Cup,” diyor Phoebe. “Çoğul ekini ismin alması gerekir, niteleyicinin değil.”

“Ama kimse Sexes on the Beach demez,” diye itiraz ediyor Marla.

“Doğru, ama bu da ‘sex’ kelimesinin aslında sayılabilir bir isim olmamasından kaynaklanıyor; çoğul yapmak kulağa doğal gelmiyor.”

“Sayılabilir isim mi?” Suz soruyor. “Ne?”

“Yani demek istediğim şu ki, ‘İki tane seks yaptık,’ demeyiz,” diye açıklıyor Phoebe. “‘İki kez seks yaptık,’ deriz.”

“Kendi adına konuş,” diyor Jim. “Ben dün gece iki tane seks yaptım.”

Marla hariç herkes gülüyor; o biraz sinirli, biraz da etkilenmiş görünüyor. “Dillerle ilgili falan mı okudun?” diye soruyor.

“Üniversitede,” diyor Phoebe. “Filolog olmak istediğimi sanıyordum.”

“Ama şu anda filolog değilsin,” diyor Marla.

“Hayır. Ama dilin, doğal bir süreç içinde onu konuşan insanlar tarafından belirlendiğini biliyorum,” diye ekliyor Phoebe, Marla’nın hatırına. “Farklı dillerin ortaya çıkması da böyle oluyor. Farklı bölgelerde insanlar dili kendilerine göre yapılandırıyor. Yani, teoride, o içkiyi canınız nasıl istiyorsa öyle telaffuz edebilirsiniz ve on yıl sonra doğru olur.”

“Yani doğru bir cevap yok diyormuşsun gibi geliyor,” diyor Gary.

“Tam bir İngilizce profesörü gibi konuşuyorsun,” diyor Phoebe. Herkes gülüyor.

“Peki, artık etimolojisini falan da öğrendiğimize göre birer tane içebilir miyiz?” diye soruyor Nat.

Suz herkesin içkilerini dolduruyor ve sanki parti gerçekten başlamış gibi oluyor. Ama Marla teknenin sırtlığına yaslanıp telefonunu açıyor ve dehşete düşmüş gibi bakıyor.

“Aman Tanrım,” diyor Marla.

Robert’tan gelen seks mesajlarını mı gördü acaba?

Phoebe, Marla’nın açıklamasını bekliyor ama gruptan kimse sormuyor. Gary ve Jim, Gary’nin babasıyla konuşuyor. Juice sessizce ölü sanal köpeğini tutuyor ve suya bakıyor. Lila, Nat ve Suz

ise artık Marla'yı görmezden gelmeye kararlı görünüyor; geçmişleri, çaldıkları kilise şarapları, papazlara çıkardıkları günahlar, Suz'un bir zamanlar İsa'ya ne kadar çekildiği, Nat'in Peder Leon'a eşcinsel olduğunu açıkladığı o anlar hakkında kıkırdayarak derin bir sohbe dalıyorlar ve bu, grubun geri kalanının giremeyeceği bir yer. Hele Marla'nın hiç.

“Her şey yolunda mı?” diye soruyor Phoebe sonunda.

“Araba ruhsatımın süresinin dolduğunu fark ettim az önce,” diyor Marla.

Phoebe yalan söylüyor olabileceğini düşünüyor ama sonra Marla cüzdanını çıkarıyor, telefona hararetle bir şeyler yazmaya başlıyor. Bu kadarı artık Gary'nin görmezden gelemeyeceği kadar fazla.

“Gerçekten yelken açmışken arabanın kaydını mı yeniliyorsun?” diye soruyor Gary.

“Kayıtsız araç kullanmak kelimenin tam anlamıyla suç,” diye yanıt veriyor Marla.

“Ama şu anda araba kullanmıyorsun. Kıyıya dönünce yaparsın.”

“Ben bir avukatım, Gary. Yasanın doğru tarafında kalmam gerekiyor. Hem denizin ortasında internet şaşırtıcı derecede harika çekiyor.”

Gary Vacation in a Cup'ına bakıyor. Phoebe de öyle. Phoebe göz ucuyla bakınca Gary'yle göz göze geliyor. Gary kaşlarını kaldırıyor, sonra ikisi de gülümsüyor. Phoebe'yi neşelendiren büyük bir rahatlama. Kendini tutamıyor; Marla gerçekten çok fazla. Ama Phoebe başka bir kadına “fazla” olduğu için gülmek istemiyor, Marla'ya bile. O yüzden içkisinden kocaman bir yudum alıyor ve aşırı iyi olduğunu kabul etmek zorunda kalıyor. Çünkü aşırı berbat. Kraft peynirli makarna gibi. Dunkin' donut gibi. Phoebe'nin eskiden asla layıkıyla tadını çıkaramadığı türden şeyler; hep bedeni, şeker seviyesi, fruktoz gibi şeyleri dert

ederdi. Sarhoşken bile, onu aşağı yukarı sabah tam sekizde tuvalette koşturan bir kâse meyveli gevreği muhakkak yerdi.

“Bunda ne var cidden?” diye soruyor Phoebe. Teknenin yanına yaslanıyor, rüzgâr saçlarını uçuruyor. “Çok iyi.”

“Bir tatil,” diyor Gary.

“Evet ama ne tür bir tatil? Mesela St. Thomas’ta deniz kenarı bir mülk gibi mi?”

Gary şarap uzmanıymış gibi bir yudum daha alıyor. “Bana daha çok, üç günlüğüne güneydeki İç Savaş muharebe alanlarının gezildiği karavan tatili gibi geliyor.”

Phoebe de bir yudum daha alıyor. “Gerçekten mi? Ben hiç muharebe alanı tadı almıyorum.”

“Almıyor musun?” diye soruyor Gary. “Belli ki karmaşık bir damak tadın yok. Ya da çocukken seni bütün İç Savaş alanlarına sürükleyen bir baban.”

Phoebe gülüyor. Gary de gülüyor. Jim, konuşmayı araya giremeyecek kadar tuhaf buluyormuş gibi yalnızca izliyor.

“Hayır, benimki daha çok zaten-nehir-kıyısında-minicik-bir-balıkçı-kulübesinde-yaşıyoruz-tatile-falan-hiç-gerek-yok tipinde bir babaydı,” diyor Phoebe.

“Ah, öyle bir baba olduğunu bilmiyordum,” diyor Gary.

Dünyada size tam olarak nasıl konuşmayı sevdiğinizi hatırlatan bazı insanlar vardı. Phoebe uzun zamandır böyle biriyle karşılaşmamıştı; kocasıyla tanıştığundan beri. Kocasıyla nasıl konuşacağını unutmaya başladığında canı bu yüzden bu kadar yandı. Ona baktığında, ne söylenmeyeceğini, hangi konunun asla açılmaması gerektiğini hatırlatan çok fazla şey vardı: yumurtlama, depresyon ya da en ufak bir hüznün çağrışımı taşıyan herhangi bir şey. Belki de bu yüzden Harry’nin öldüğünü ona söylemedi henüz. Ona kendi sevilmezliğinin, başarısızlığının bir kanıtını

daha kendi elleriyle sunmak istemiyor. Belki Harry'nin üstüne bir battaniye örterek kaçıp gitmesi de bu yüzden.

“O baba orada duruyor,” diyor Phoebe. “Gerçi teknik olarak artık durmuyor. Öldü.”

“Üzgünüm,” diyor Gary. “Demek gerçek bir yetimsin artık.”

Sohbetleri Phoebe'nin yüzünü kızartıyor.

“Ve sürpriz, sürpriz; yetim olmak hayal ettiğim gibi bir his değilmiş,” diyor Phoebe.

“Avantajları beklediğinden de iyi mi çıktı?” diye soruyor Gary.

“Siz ne hakkında konuşuyorsunuz?” Jim soruyor.

Hep birlikte gülüyorlar.

“Phoebe eskiden yetim olmayı hayal edermiş,” diye açıklıyor Gary.

“Gary de birinin ona güzelce girişmesini istiyormuş,” diye ekliyor Phoebe.

“Bunun pek açıklayıcı olmadığı konusunda sizi bilgilendirmek zorundayım,” diyor Jim.

Phoebe içkisinden bir yudum daha alıyor. “Aa, tamam, şimdi sanki muharebe alanı tadını almaya başlıyorum.”

“Gördün mü?” diyor Gary. “En sonda minicik bir nota gibi.”

Jim pes edip Juice'a dönüyor. “Nasılsın bakalım, benim güzel yeğenim?”

Marla derin bir iç çekişle telefonunu bırakıyor.

Gary, Marla'nın boynuna elini koyup sahte bir masaj yaparak, “Artık yasanın doğru tarafında mısınız?” diye soruyor; az önceki sert çıkışı yüzünden özür diler gibi. “Bu tekne kanun kaçağı istemiyorum.”

“Benimle dalga geçtiğini biliyorum, o yüzden cevap vermeyi reddediyorum,” diyor Marla.

Phoebe, yan yana otururlarken, Marla'yla Gary'nin birbirine ne kadar benzediğini daha net görüyor. İkisinin de koyu kahverengi saçları, koyu gözleri var. Babalarından miras uzun, açılı yüzler; öyle uzun ki pruvadaki bir pelikana benzetiyor adamı. Ama Marla'nın sert olduğu noktalarda Gary biraz yumuşak. Phoebe bunun karısını kaybetmenin etkisi olup olmadığını merak ediyor; sivri köşelerini törpülemiş olabilir mi? Yoksa yıllar içinde Marla'nın muhtemelen reddettiği biralar mı Gary'nin omuzlarını ve yüzünü doldurmuş?

“İnsan, bir yaşa gelince kardeşinin onunla alay etmeyi bırakacağını sanıyor ama yok,” diyor Marla, Phoebe'ye. “Asla olmuyor. Kırk iki yaşındayım ve artık bunu kabullenmeye hazırım.”

Sonra, yıllar boyunca Gary'nin, onun hayatını mahvetmek için yaptığı şeylerin uzun bir listesini sayıyor; yine de babalarının gözünde Altın Çocuk hâlâ Gary.

“Hayır,” diyor Gary. “Altın Çocuk Roy.”

“Roy kardeşin mi?” diye soruyor Phoebe.

“Kuzen,” diyor Marla.

Gary'nin babası rüzgârın içinden, “Roy'dan mı bahsediyorsunuz?” diye bağırıyor.

“Gördün mü?” diyor Gary. “Bu onun için kedi nanesi gibi bir şey. Roy'a doyamıyor.”

“Roy lanet olası bir kahraman,” diyor Gary'nin babası Phoebe'ye. “Smith ailesindeki tek kahramanımız.”

Gary ve Marla aynı anda, “Her seferinde,” diyerek gülüyorlar. Gülmek Marla'nın yüzünü büsbütün değiştiriyor; Gary gibi yumuşuyor.

“Roy ne yaptı ki?” diye soruyor Phoebe.

“Irak'ta keskin nişancıydı,” diyor Gary'nin babası.

“Sonra da bununla ilgili bir anı kitabı yazdı,” diyor Gary.

“Biri de onu filme çekti,” diye ekliyor Marla.

“Muazzam bir film,” diyor Gary’nin babası Phoebe’ye dönerek. “Jude Law.”

“Jude Law değildi,” diye düzeltiyor Marla. “Jude Law artık elli yaşında falan.”

“Sen Jude Law’un Rus keskin nişancıyı oynadığı filmde bahsediyorsun,” diye ekliyor Gary.

“Jude Law’ın kim olduğunu biliyorum,” diyor Gary’nin babası.

“Peki, tamam, neyse. Mesele şu ki babam o filmi yılda en az bir kez izliyor ve hemen ardından arayıp Roy’un ailedeki tek gerçek kahraman olduğunu söylüyor,” diyor Gary.

“Yani, ben senin için hukuk fakültesine gittim, baba!” diyor Marla.

“Ben de feminist olmak için gittin sanıyordum,” diyor Gary’nin babası.

Marla onu dirseğiyle hafifçe dürtüyor. “O da var,” diyor. “Ama dürüst olayım, babam saygı duymayacaksa hukuk okumak ne işe yarar ki?”

“Kes şunu. Sen lanet olası belediye başkanısn!” diyor Gary’nin babası. “Elbette seninle gurur duyuyorum.”

Marla içkisini yudumluyor.

“Neyse, Roy bu işte,” diyor Gary ve hepsi gülüyor.

“Roy dün gece bayağı dağıttı, ha?” diyor Marla.

“Hazır lafı açılmışken,” diyor Jim ve Gary’ye bir bira uzatıyor; çünkü evet, evet, ancak belli sayıda Vacations in a Cup içebilir. Sonra iki adam pandemiden önce yaptıkları gerçek tatili anlatmaya başlıyor.

“Sonrasında birlikte yaptığımız ve ülkeyi boydan boya gezdiğimiz bir yolculuk,” diyor Jim ama devam etmiyor. Önce birasından, sonra Muscle Milk’ten bir yudum alıyor.

“Wyoming’de Wind River Dağları’nda kamp yaptık,” diyor Gary.

“Şuna balık tutmayı öğrettik, hı?” Jim, Juice’u dirseklüyor. “Peki o tavşanın gözümüzün önünde nasıl yendiğini hatırlıyor musun?”

Juice başıyla onaylıyor. “Bir şahin önümüzden çekip aldı.”

“Dehşetti,” diyor Jim.

Phoebe, Jim’in macera, savaş ve ölüm hikâyeleriyle herkesi etkilemeye çalıştığını hissediyor. Yüzünde kardeşinden izler arıyor. Wendy de esmer miydi? Aynı iri oval gözler onda da var mıydı? Konuşurken biraz fazla öne eğilen o agresif duruş? Jim’de yatırım bankacısı ya da araba satıcısı ya da düğün şarkıcısı olması gereken birinin enerjisi var; dünyanın önünde biri gibi ama bu, Phoebe’nin bir “okur” oluşundan, insanların mesleklerinin kişilikleriyle birebir uyuşmasını beklemesinden de kaynaklanıyor. Jim gerçek hayatta bir mühendis.

“Boş zamanlarımda,” diyor Jim, Phoebe’ye, “bir deniz uçağı yapıyorum.”

“Nasıl yapılacağını bilmen hayranlık uyandırıcı,” diyor Phoebe.

“Aslında bilmiyor,” diyor Gary.

“Yaparsın,” diyor Jim. “Öğrenmenin yolu budur. Hatta sertifikaya da alırsın. Rhode Island eyaletinde bir uçak yaparsın ve *voilà*, sertifikalı uçak teknisyenisindir.”

“Peki *iyi* bir uçak olduğunu nereden biliyorsun?” diye soruyor Phoebe.

“Hımm. Bilmiyorsun,” diyor Jim. “Ta ki yükselene kadar.”

“Ama o zaman da çok geç olmaz mı?” diyor Phoebe.

“Aynen,” diyor Jim.

Herkes gülüyor ve Lila sonunda dönüp onlara bakıyor. Phoebe bir anlığına sınıftaymış ve başı derde girmiş gibi hissediyor. Ama neden?

“Jim, daha parçalarını bile almadığın o uçaktan mı bahsediyorsun?” diye soruyor Lila ve grup susuyor.

“Pekâlâ, artık bahsetmiyorum,” diyor Jim ve herkes yine gülüyor.

Marla, artık yasanın doğru tarafında olduğu için tatmin olmuş halde teknenin yan tarafına yaslanıyor. Tekne onun tarafına doğru yatıyor ve içkisi gömleğine dökülüyor.

“Lanet olsun,” diyor Marla ve Suz bardağını tazelemeye geliyor.

“Demek profesörsün?” diye soruyor Jim, Phoebe’ye.

Phoebe, Lila’nın da Gary’nin de onları izlediğini hissediyor; sanki bir çöpçatanlık dönüyor; belki de planları buydu: Jim bu düğünde biriyle tanışsın, nihayet hayatını bir düzene soksun.

“Öyleyim,” diyor Phoebe ama denizin enginliklerine doğru açıldıkça bu daha az gerçek gibi gelmeye başlıyor. Teknedeki düğün insanlarıyla okyanusta, eski hayatından çok uzakta hissediyor kendini. Bir tam gündür e-postasını kontrol etmedi. Öğrencilerinin yarınki ders için bir şeyler okuması gerekiyor –*Shelley*– ama Phoebe bu gece *Shelley* okumayacağını şimdiden biliyor. Derse zamanında dönemeyecek bile ama yine de suçluluk hissetmiyor. Sadece ferahlık. Sabit bir hızla esen rüzgârın yanağında bıraktığı o hoş his. Bardağındaki tatlı içki. Ve hiçbir zaman yapabileceğini düşünmediği bir şeyi artık yaptığı bilgisi: Hayatının o karanlık yatak odasından çıkmış. *Burada*.

“Harika,” diyor. Jim “Çok havalı. Ben pek İngilizceci sayılmazdım.”

Muscle Milk’ini bitiriyor ve Juice, “Onun gerçekten süt olmadığını biliyorsun, değil mi?” diyor.

“Biliyorum,” diyor Jim. “Burada yazıyor: Bu Ürün Süt İçermez.”

“Peki neden içiyorsun?”

“Çünkü zaten süt olmasını istemiyorum,” diyor Jim.

“Hiç mantıklı değil,” diyor Juice.

Kaptan onları Fort Adams’a, eski bir deniz fenerine götürüyor; çevresinde dolaşırken Jim, sanki Phoebe’yi gerçekten tanımak istiyormuş gibi daha çok soru soruyor. Ne  ğretiyorsun? Öğrenciler nasıl? Orada, her şeyi biliyormuş gibi durmak nasıl bir his? Phoebe, Jim’in ona yürüdüğünü hiss ediyor; sanki teknenin uyumsuz iki yolcusu olarak sevişmeye yazgılılarmış gibi. Herkesin yan gözle izlediğini, böyle bir şeyin olmasını umduğunu hiss ediyor; sanki bir televizyon programındalarmış gibi.

Juice sonunda omzuna dokununca Phoebe rahatlıyor.

Juice, sanal köpeği Phoebe’ye göstererek, “Artık yapabilir miyiz?” diye soruyor.

Phoebe, Juice’un kimseye değil ona sorduğu apaçık olmasına rağmen Gary’ye bakıyor. Bu duyguyu da hatırlıyor: Komşunun evine gidip orada yemek yemek, kendi mutfağında ailesiyle oturmaktan bir şekilde daha kolay geliyordu; çünkü Bay ve Bayan Blank, ondan kitap raporu istiyor, konser dinletisi hakkında sorular soruyordu ve Phoebe, onlara kafasına göre cevap verebiliyordu zira Blanklerin onun için hiçbir önemi yoktu. Sadece sıradan komşulardı ve onların sevgisine ihtiyaç yoktu ama belki de sırf bu yüzden bir şekilde o sevgiyi alıyordu. Hatta onlara kendi annesini bile sorabiliyordu: Nasıl biri olduğunu, sesinin nasıl çıktığını. Bay Blank cevaplamadan önce boğazını temizlediğinde, babası aynı şeyi yaptığında göğsünün ortasında düğümlenen o gerginliği hissetmiyordu.

“Olur,” diyor Phoebe.

“Ne yapıyoruz?”

Yapılacak herhangi bir şeyin, Phoebe’nin yaptığından iyi olacağı kesin. Onu g mmeliydi. Harry bir mezarı hak ediyordu. K       mezar taşına, Bir zamanlar *Harry*’ydi, yazdırırdı, hiçbir sorunu   zmeyen k     psikiyatristimiz.

“Önce, merhum hakkında birkaç şey söylemek âdettendir,” diyor Phoebe. “Sevdiğin bir şey. Human Princess’te neyi seviyordun?”

Juice, Human Princess’in her zaman cebinde onunla oluşundan, çok iyi bir köpek olduğundan, sunumlarda ya da geceleri tedirgin olduğunda tutabildiği bir şeyin varlığından hoşlandığını söylüyor. Phoebe, Gary’nin onlara doğru eğildiğini, kızının ne dediğini duymaya çalıştığını görüyor ama Juice’in sesi fazla kısık. Rüzgâr fazla uğultulu.

“Peki başkaları da Human Princess hakkında bir şey diyecek mi?” diye soruyor Juice.

Phoebe, çocukların ne kadar kolay soru sorduğuna hayret ediyor. Bunun yanlış bir şey olmadığını biliyorlar. Her şeyi bil-mediklerinin farkındalar; bu da hayatını her şeyi zaten biliyor-muş gibi davranarak geçiren bir kadın olan Phoebe için sarsıcı. Böyle davranmasını Bob önermişti; çok fazla soru sorarken yakalanmanın kadın bir akademisyen için tehlikeli olabileceğini söylemişti. Bu yüzden Phoebe, indirimli içki saatlerinde meslektaşlarıyla otururken başını sallıyor, onların Protestan Reformu ya da Amerika’nın ilk dönemlerinde matbaa ve öğrencilerinin tarihe dair temel kavrayıştan yoksun oluşları hakkındaki konuşmalarını dinliyordu; konuşma fazla karanlık, fazla kasvetli, fazla öfkeli bir hal aldığı anda (ki her indirimli içki saatinin sonlarına doğru mutlaka o an geliyordu), kocası, “Doğrusu, öğrencilerimin bana öğrettikleri, benim onlara öğretebileceklerimden çok daha fazla,” diyordu. Phoebe kaşlarını kaldırıyor, onun bu palavrayı fark etmesini bekliyordu; neticede bu, öğretim beyanlarında ukala görünmemek için söyledikleri şeylerden biri değil miydi?

Ama şimdi ne demek istediğini anlıyor. Phoebe’nin artık bilmediği çok şey var. Çocukların bildiği, Phoebe’nin unuttuğu şeyler; yeşil plastik bir halkaya bakıp sevilen bir köpek görmek gibi.

Başını işte böyle belaya soktuğunu düşünüyor Phoebe. Yalnız kaldığında, şeylerdeki anlamı görmeyi bırakıyor. Günlük yazmayı bırakıyor, özenli yemekler yapmayı bırakıyor, saçını taramayı bırakıyor, Harry'yi bodrum zemininde öylece bırakıyor; çünkü ne önemi var? Yalnızken herhangi bir şeyin ne önemi var ki?

Ama tekne de herkes çok sessiz ve yeşil küçük köpeğe bakıyorlar, bu da gerçek bir cenazeymiş hissi veriyor.

“Onu tutabilir miyim?” diye soruyor Jim.

Juice köpeği ona veriyor ve Jim doğrudan köpekle konuşuyor.

“Biliyor musun Human Princess, ablamın seni satın aldığı günü hatırlıyorum,” diyor Jim. “O kadar heyecanlanmıştı ki, Vay canına, bu gerçek aşk, diye düşündüğümü hatırlıyorum; bir başkasını mutlu etme fikrinin seni bu kadar heyecanlandırması yani. O yüzden, yeğenimi mutlu ettiğin için teşekkürler.”

“Baba?” diyor Juice. “Sıra sende.”

Gary afallamış görünüyor. Ama öne geliyor. Köpeği ellerine alıyor. Bir süre sessiz kalıyor.

“Jim haklı. Seni Juice’a götüreceğimiz için çok heyecanlıydık,” diyor Gary. “Harika bir köpek olacağını biliyorduk ve öyle de oldun. Kızıma bunca yıl arkadaşlık ettiğin için teşekkürler. O... günlerde yanında olduğun için teşekkürler...”

Sonra Gary duruyor, başını eğiyor; ağladı ağlayacak bir hali var. Phoebe, yüzünden hiçbir şey anlaşılmayan Lila'ya bakıyor; başı sanki kilisedeymiş gibi önde, elleri kucağında. Ama Phoebe, Lila'yı artık sonradan ne söyleyeceğini hayal edebilecek kadar tanıyor.

Jim, Gary'nin sırtını sıvazlıyor. Nihayet Gary toparlanıyor. Son birkaç kelimeyi boğazı düğümlenerek söylüyor.

“Her neyse. Bunu gerçekten takdir ediyoruz, ufaklık. Huzur içinde yat.”

Gary köpeği sanki bir askermiş gibi peçeteye sarıyor. Human Princess’i Phoebe’ye uzatıyor, ki bu da Phoebe’nin kendini kızın annesiymiş gibi hissetmesine neden oluyor. Onun da edecek birkaç kelamı olmalı.

“Teşekkür ederim,” diyor Phoebe, Juice’un köpeğine ama aynı zamanda da Harry’ye.

Bize eşlik ettiğin için teşekkürler. Evliliğimizin tek tanığı olduğun için teşekkürler. Sabahları yatak odası kapımızın önünde bizi beklediğin, özellikle de duşun önünde oturup dikkatle nöbet tuttuğun o gece için teşekkürler. Çünkü Harry bir şeylerin yanlış olduğunu hep anlardı. Ve yanlış olan çok şey vardı. Phoebe on haftalık hamileydi ve kanaması vardı. “Şu kana bak,” deyip duruyordu ve Matt onu duşa götürmüş, ellerini bacaklarının arasına koymuştu. Onu yakalamak ister gibiydi. Ya da sadece hissetmek. Bir parçası olmak. Sonrasında Harry sessizce onların peşinden yatağa gelmiş, Matt Phoebe’ye sarılırken Phoebe de Harry’ye sarılmıştı.

“Seni gerçekten sevdim,” diyor Phoebe çünkü artık dehşet geride kalmışken Phoebe iyi kısımları hissedebiliyor: Küçük ailesine, sahip olduğu ve asla sahip olamayacağı aileye duyduğu bu sevgi. O kadar güçlü ki başını ellerinin arasına alıp kısa bir an hüngür hüngür ağlamasına yol açıyor. Kimse tek kelime etmiyor; Juice dışında.

“Şey, sen köpeğimi tanıyor muydun ki?” diye soruyor Juice.

Phoebe gülüyor. Herkes gülüyor. Phoebe gözyaşlarını siliyor, başını kaldırıncaya Gary’nin yine ona baktığını, gülümsediğini görüyor.

“Hayır,” diyor Phoebe. “Köpeğini tanı mıyordum.”

Phoebe köpeği tanı mıyordu. Kendi annesini de. Kızını da. Hatta kız olup olmayacağını bile bil miyordu ama o kızı sayı-

sız kez hayal etmişti: Evlerinin arkasındaki açık arazide birlikte tiyatro oyunları okuduklarını. Çünkü bir açık arazi olacaktı. Phoebe bunun için uğraşacaktı. Kızı oraya çıkaracak, ona dans etmeyi, sekmeyi öğreteceklerdi. Kurbağa bulacaklardı. Kamp yapacaklardı. Geceleri ve sabahları hikâyeler anlatacaklardı; Phoebe kıza hikâyeyi yazmayı, sayfaları babasının bir zamanlar ona gösterdiği gibi iple bağlamayı öğretecekti. Aynı duyguyu çocuğuna vermek istiyordu. Çocuğuna üretmeyi öğretmek istiyordu: Sıfırdan bir sürü elma püresi yapmayı, çilek toplamayı; çocuk uyu-yakaldığında Matt onlara çilekli kokteyl yapacak, sarılıp milyon kez izlemiş oldukları o müthiş berbat, harika filmlerden birini izleyeceklerdi; mesela *Terminator* ya da *Dune* ya da tüm Austen uyarlamaları.

Bu aile hayali, evliliğinin tamamı boyunca, tüp bebek tedavisinin beş turu boyunca onu ayakta tutmuştu. İlaçları göbek yağlarına enjekte ederken, kızı düşünüyordu; küçük parmaklarıyla çilek toplayan kızı. Bu parmakları o kadar sık ve canlı hayal ediyordu ki bir noktada onların var olmadığını tahayyül edemez hâle geliyordu.

Ama gerçek olmayacaklar. Asla.

“Şimdi onu bırakalım,” diyor Phoebe.

“Öylece suya mı atayım?” diye soruyor Juice.

“Belki hafifçe bırakabilirsin,” diye öneriyor Phoebe.

“Hoşça kal, Human Princess,” diyor Juice ve ölü köpeği suyun üstüne doğru tutarken Phoebe de Hoşça kal, Harry, diye düşünüyor. Kafasının içinde *Hamlet*’te Ophelia’nın son replikleri gibi yankılanıyor: Hoşça kal Harry. Hoşça kal kızım. Hoşça kal anne. Hoşça kal baba. Hoşça kal koca. Hoşça kal, hoşça kal.

Ama Juice köpeği bırakmadan Marla, “Onu gerçekten okyana atamazsın! Bu çöp atmak,” diye haykırıyor.

“O çöp değil, benim *köpeğim*, Marla Hala.”

“Plastik,” diyor Marla. “Çözünmesi milyonlarca yıl alır.”

“Çözünmesi mi?” diye haykırıyor Juice.

“Kişisel eşyalarınızı teknenin içinde tutmanızı rica ediyoruz,” diyor kaptan yumuşak bir sesle.

Juice, kime dönüşeceğine dair bir seçim yapıyormuş gibi Phoebe’ye bakıyor ve Phoebe de bir seçim yapıyor.

“Devam et,” diyor Phoebe çünkü sikerler. Madem yaşayacak, bu kez farklı yaşayacak. “Cenazemizi yapalım.”

Juice köpeği denize bırakıyor. Köpek suyun beyaz köpüğü tarafından anında yutulunca Juice azıcık gülüyor. Yapmaması gereken bir şeyi yapmış bir çocuğun sevinci. Phoebe de aynısını hissediyor; bu yüzden biri azarlayacak diye bekliyor.

Ama kaptan onları azarlamıyor. Yelkenlere bir şeyler yapmaya başlıyor. Diğerleri muhabbetlerine geri dönüyor. Cenaze bitiyor. Su üzerinde kayıp giden yetişkinler teknede düğün insanları olmaya geri dönüyor. Hiçbir şey olmamış gibi içiyorlar. Ama bir şey oluyor. Juice, ona yaslanırken Phoebe bir şeyler olduğunu hissediyor. Gary de hissediyor olmalı, diye düşünüyor. Çünkü adam dalgın bakıyor. Sanki kızının hayatındaki önemli bir şeye tanık olduğunu biliyor ama bundan sonra ne yapacağını bilmiyor.

“Hey, biraz dondurmaya ne dersin?” Lila olan bitenin bir parçası olmak için yanlarına geliyor. Soğutucudan küçük bir sandviç uzatıyor Juice’a.

Ama Juice istemiyor. Onu ışığa tutuyor çünkü buna bile şüpheyle yaklaşıyor. “Bunun gerçekten dondurma olmadığını biliyorsun, değil mi?”

“Nasıl yani? Ne demek dondurma değil?” diye soruyor Gary.

“Bunlar erimiyor. Gerçek yiyecek değil.”

“Pekâlâ, o zaman yemek zorunda değilsin,” diyor Lila. “Acıkmış olabileceğini düşündüm sadece.”

“Acıkmadım.”

Gary, Lila’ya özür diler gibi bakıyor; Juice sandviç dondurmayı yan koltuğa bırakıyor. Telefonunu açıyor ve Cornwall Inn’in Wikipedia sayfasını okuyarak sakinleşmeye çalışıyor. Lila teknenin öbür tarafındaki arkadaşlarının yanına dönüyor, Gary de gelininin peşinden gidiyor. Juice yüksek sesle okurken Phoebe, Juice’un tüm bedeniyle ona yaslanıp gevşediğini hissediyor.

“Otel 1844’te inşa ediyorlar,” diyor Juice, Phoebe’ye. “Albert Schuyler adlı bir adam yaptırmış. Metresi için.”

Gary, kolunu Lila’nın etrafına doluyor ve öpüşüyorlar.

“Hey ho!” diye bağırıyor Jim ve herkes tezahürat yapıyor.

Phoebe onları çift olarak kabullenmeye hazır. Gary ve Lila birbirleriyle doğrudan konuştuklarında nasıl bir intiba uyandıracaklarını görmeyi bekliyor. Onları neyin güldürdüğünü öğrenmek istiyor. Nasıl flört ettiklerini. Her şeyi olduğu gibi kabul etmeye hazır. Ama öpüştükten sonra tamamen diğerlerine dönüp kalıyorlar; misafirlerine sarılıyor, onlara hikâyeler anlatıyorlar; birbirlerine değil. Üstelik Gary ara sıra Juice’la Phoebe’ye doğru bakıyor. Bir şey söylemek istermiş gibi bir hâli var. Sonunda söylüyor.

“Juice, yemeyeceksen o sandviçi çöpe at lütfen,” diyor Gary. “Adamın teknesinde eriyor.”

“Aslında erimiyor ama!” diyor Juice. “Bak!”

Juice bir bakıma haklı. Pek erimiyor. Hâlâ şeklini koruyor, ki Phoebe bunun rahatsız edici olduğunu kabul ediyor. Ama kızın babası etkilenmiyor. O yalnızca çöp görüyor. “At onu,” diyor.

“Peki!” diye bağırıyor Juice.

Sandviçi denize fırlatıyor. Marla, “Gördün mü? Bunun olacağını biliyordum. Çöp atmaya bir başladın mı öyle devam eder,” diyor ve Gary, “Kes şunu, Marla,” diye karşılık veriyor. Sonra Juice’a sanki cezalandıracakmış gibi bakıyor ama vazgeçiyor. Gelinin yanına dönüyor; Juice suya bakıyor. Sanki babası hakkında, Lila hakkında ya da genel olarak hayatı hakkında suçlayıcı bir şey düşünüyor ama Phoebe onun yalnızca ağlamamak için direndiğinin farkında. Bu numarayı Phoebe de biliyor. Juice’un telefonu tekrar eline alışını izliyor.

“Sence metresini gerçekten seviyor mudur?” diye soruyor Juice.

“Affedersin?” diyor Phoebe.

“Albert Schuyler.”

“Seviyordur herhalde,” diyor Phoebe. “İnsanın eh işte dediği biri için bina inşa etmesi pek rastlanır bir şey değil.”

Ama Phoebe bunun başka tür bir sevgi olduğunu biliyor. Adamın mimar olmasının sebebi karısı. Metres ise o mimarın inşa etmeye devam etme sebebi. Asla gerçekleştiremeyebileceği, dolayısıyla çekmecede tuttuğu düşlerinin planları.

“İyi nokta,” diyor Juice. “Gerçi dürüst olayım, ben Albert adlı birini asla sevemem.”

“Albertler de insandır,” diyor Phoebe.

Juice kahkahayı basıyor. Cümleyi kendi kendine tekrarlıyor: “Albertler de insandır.”

Juice, Phoebe’ye otelle ilgili bilgileri okumaya devam ediyor. Yatma saatinden sonra gizlice hikâye anlatıyormuş gibi kısık bir sesle yapıyor bunu ve Phoebe kendini gerçekten ilgilenirken bulunduğu şaşıyor; gerçi niye şaşırdığını da bilmiyor aslında. Bu tam da düşünmekten hoşlandığı türden bir şey.

İskeleye dönmek üzerelerken herkes yine sarhoş ve mutlu görünüyor. Gary ve Lila, Nat’in söylediği bir şeye gülüyor. Marla ve

Jim, Marla'nın babasıyla Roy hakkında derin bir sohbeta dalmış. Juice ise Phoebe'ye iyice yaslanmış; Phoebe kendini bir kitap dayanağı gibi hissediyor. İnsanlar tekmeden inmeye hazırlanırken Phoebe gözlerini kapıyor. Kıpırdamak istemiyor. Harry bacaklarının üstündeyken ve çok tatlıyken, bir yudum kahve bile almaya kalkmadığı zamanlardaki gibi. Anı bozmak istemiyor.

Sonra yanaşıyorlar ve Phoebe iskeleye, insanlara, evlere ve tüm bunların arkasında bekleyen yeni hayata bakıyor.

“Bu çok eğlenceliydi,” diyor Lila ayağa kalkarken.

“Çok eğlenceliydi,” diye onaylıyor Suz.

Nat kamerasını kaldırıyor. “Öpüşün!”

Böylece öpüşüyorlar.

Düzenleme
Ny.ozlem

Otele döndüklerinde Pauline lacivert keten elbisesiyle resepsiyonun arkasında duruyor. Bütün gün yerine getirilmesi imkânsız istekleri karşılamaya çalışmış bir kadının ifadesi var yüzünde ama düğün insanlarını görünce bütün neşesiyle, “Merhaba! Tekrar hoş geldiniz! Yelken geziniz nasıldı?” diye soruyor.

“Harikaydı,” diyor Lila. “Aa, bu bana yatağımla ilgili konuşmam gerektiğini hatırlattı.”

Lila, Pauline’e dönüyor ve grup dağılıyor. Nat ve Suz tırnaklarını yaptırmaya gidiyor. Marla ve Juice biraz kestirmek istiyor. Jim, Gary’nin babasıyla bara, Jim Amca’yla buluşmaya gidiyor. Gary ve Phoebe ise sessizlik içinde asansörü bekliyor; Lila’nın Pauline’e yatağın yeterince yumuşak olmadığını açıklamasını dinliyorlar.

“Umduğum kadar yumuşak değilmiş,” diyor Lila.

Phoebe, Lila için işlerin böyle mi yürüdüğünü merak ediyor. Gelin teknedeki cenaze yüzünden üzgün ama bunu dile getiremiyor; onun yerine de Pauline’e yataktan şikâyet ediyor. Çünkü Pauline günün çoğunu burada, şikâyet bekleyerek geçiriyor. Pauline her sorunu çözmeye hazır; bu yüzden Phoebe, Pauline’in raflardaki kitapları sayfaları dışarı bakacak şekilde eski düzenine döndürmüş olmasına hiç şaşırıyor.

“Bununla ilgili yapabileceğiniz bir şey var mı?” diye soruyor Lila.

“Gerçek yatağın kendisiyle ilgili yapabileceğimiz bir şey olduğundan emin değilim,” diyor Pauline. “Yani, bunlar yepyeni yataklar.”

“Ne yazık ki o yepyeni yataklar pek rahat değil,” diyor Lila.

Gary utançla ayaklarına bakıyor ama yine de Phoebe, Gary hakkında ne biliyor ki? Belki de Gary, Lila’nın bu halinden hoşlanıyordur. Birçok erkek hoşlanır; Phoebe’nin bunu fark etmesi uzun zaman aldı. Bazı erkekler tantanayı seviyor. Bazı erkekler onlara ne yapacaklarının söylenmesini seviyor; böylece hiçbir zaman karar vermek zorunda kalmıyorlar, düşünmek zorunda kalmıyorlar. Muhtemelen Lila ona çıplak tabloyu nereye asacağını söylediğinde bu Gary’ye çok yardımcı olmuştur, tıpkı Phoebe’nin Matt’in kemerini düzgün bir top hâline getirip yuvarlamasını izlemekten her zaman hoşlandığı gibi. Onun elinin olukları süpürmesini izlemek çok hoşuna giderdi. Birinin bütün sorunları tutkuyla çözdüğünü izlemenin insanı tahrik eden bir yanı var. Özellikle de Phoebe gibi, terapistinin deyimiyle ilişkinin ebedi yolcusu olan biri için. Hep “Akşam yemeğine nereye gitmek istersin?” diye soran ve karşısındaki kişinin cevabı bildiğini uman kişi.

Ama sonra Gary uzanıyor ve bir karar veriyor. Kitabı tıpkı Phoebe’nin yaptığı gibi çeviriyor.

Büyük Umutlar.

Gary yumruğunu kaldırıyor. “Kitapları özgür bırak,” diyor ve Phoebe gülüyor. Şaşıyor. Belki de Gary’yi hiç tanımıyor. Belki Gary hep böyle kararlar alıyor. Neden insanları sürekli küçültmeye, onları sadece bir iki kişilik özelliğine indirgeyerek kutulara sıkıştırmaya çalışıyor? Gary sahne, Lila şarkı, diye düşünüyor. Ama sonra düşünüyor: Hiç kimse her zaman aynı şey değildir. Çünkü Phoebe bir gün uyandı ve kendini öldürmeye karar verdi;

bu da hayatın ebedi yolcusunun yapacağı bir şey değil. Hayatın ebedi yolcusu yatakta oturmaya devam eder.

“Kitapları özgür bırak,” diyor Phoebe de.

O da bir kitabı alıp çeviriyor. Böylece devam ediyorlar, kitapları özgürleştiriyorlar; Pauline ise o esnada Lila’yı yatıştırmaya çalışıyor.

“Yatakların, bilirsiniz, açılması biraz zaman alabilir,” diyor Pauline.

“Yataklar zamanla kötüleşmez mi?”

“Açıkçası, yataklarla ilgili ne yapabileceğimizi bilmiyorum. Maalesef buradalar.”

“Bir aleze ne dersin?” diye soruyor Lila.

“Alez mi?” diyor Pauline. “Evet. Aynen öyle yapacağız. Size bir alez getireceğiz.”

Pauline *alez* kelimesini yabancı bir şey gibi söylüyor ve Phoebe onun küçük bir not defterine *Alez nedir?* yazdığını hayal ediyor. Her halükârda Pauline’in rahatladığı belli oluyor.

Lila geri döndüğünde Gary ve Phoebe iki raf dolusu kitabı özgürleştirmiş bile.

“Dekora ne yapıyorsunuz?” diye soruyor Lila. Onlara sanki banka soygunu yaparken yakalamış gibi bakıyor.

“Onlar dekor değil, kitap,” diyor Phoebe.

Phoebe’nin öyle çok inancı yoktur ama bu onlardan biri.

“Birazdan da bana kitapların ruhu falan olduğunu mu söyleyeceksin?” diye soruyor Lila.

Asansör kapıları açılıyor.

“Hayır, sana onların kitap olduğunu söyleyeceğim,” diyor Phoebe. “Okunmak için varlar. Kitap dediğin budur.”

“Tamam, Siddhartha,” diyor Lila, sonra kendini Phoebe’nin yanında fazla Lila gibi yakaladığını hissederek duraklıyor. “Pauline bana alez getireceğini söyledi. Sen de ister misin?”

“Hayır,” diyor Gary. “Ben sert yatak severim.”

“Doğru,” diyor Lila. “Sırtın. Nasıl?”

“Bildiğin gibi, hâlâ sırtım,” diyor Gary ve kendi kendine hafifçe gülüyor. Sonra sessizlik içinde çıkıyorlar katları. Ta ki Lila, “Bu asansör neden bu kadar yavaş?” deyinceye kadar.

“1922’den kalma,” diyor Phoebe plaketi okuyarak.

“Peki oteli yenilerken bunu neden yenilememişler?”

“Bilmem,” diyor Gary ve nihayet en üst kata varıyorlar.

“Evet, eğlenceliydi,” diyor Lila. “Eğlenceli bir gün.”

“Kesinlikle,” diyor Gary. “Çok eğlenceli. Harika bir fikir.”

Ama Phoebe *eğlenceli* kelimesinden nefret ediyor. İnsanlar *eğlenceli* kelimesini kullanmayı bırakabilse, her şey yeniden eğlenceli olabilirdi, diye düşünüyor. Kocasının her şeyin eğlenceli olması gerektiği konusundaki ısrarı onu tüketmişti. Eskiden gerçekten eğlenceliyken böyle konuşmazdı ama sonlara doğru, hiçbir şey eğlenceli değilken, “Hadi içki içelim, eğlenceli olur,” gibi şeyler diyordu. “Hadi yürüyüşe çıkalım, eğlenceli olur.” Phoebe’nin Cornwall’a gitmeyi önermesi de bu yüzden değil miydi zaten? “Bahar tatilinde eğlenceli bir şey yapalım,” demişti kocası.

“Başnedimem Vivian bu gece Chicago’dan uçağa biniyor,” diyor Lila. “Üniversiteden en iyi arkadaşım. Harika biridir. İkiniz de onu seveceksiniz.”

“Seveceğimize eminim,” diyor Gary.

Sonra Lila o gün olacak diğer güzel şeyleri sıralıyor: “Resepsiyon yedide terasta başlayacak. Nat, Irak’ta görev yapmış ve TSSB tedavisinin bir parçası olarak çello çalmayı öğrenmiş ödüllü bir çellistle birlikte arp çalacak, belki bunu Roy’a söyleyebiliriz, iyi olur.”

“Söylerim,” diyor Gary.

Kapılar açılıyor.

“Ah, harika,” diyor gelinin annesi. Gary ve Lila’yı yanaklarından öpüyor. “Geldiniz.”

Phoebe’ye epey pahalı bir bitpazarında görebileceği bir kadın gibi geliyor. Saç rengiyle aynı tonda uçuşan keten. Phoebe’nin de yanağından öpüyor.

“Kazağım sana çok yakışmış,” diyor anne, sonra geri çekilip ona bakıyor.

Phoebe kendi kıyafetlerini giymediğini unutmuş; nasıl untabildiğini de bilmiyor; hele de omuzlarındaki payetleri ve ayak parmaklarının arasına sıkışmış ayçiçeğini.

“Anne,” diyor Lila. “Bu Phoebe.”

“Demek okyanusa kazak getirmeyen Missourili kadın sensin.”

Phoebe gülümsüyor ve omuz silkiyor. “İlk seferim.”

“Hâlâ böyle insanların olduğunu bilmiyordum! Bu kazağa benden daha çok ihtiyacın var belli ki.”

Yakından bakınca gelinin annesinin çenesi güçlü; yıllar boyunca okyanusa boş boş bakmaktan sertleşmiş gibi. Hafif bir içki kokusu var ama Phoebe hangi içki olduğunu anlayamıyor.

“Ona iyi davran,” diyor anne. “Biliyorsun, babanın bana aldığı son hediye.”

“Ah,” diyor Phoebe dehşetle. “En iyisi ben bunu çıkarayım.”

“Saçmalama.” Anne geçirir gibi elini sallıyor. Phoebe’ye öyle bir bakış atıyor ki, hayatının bu noktasında artık verdiği hiçbir şeyi geri alamayacağını düşündürüyor. “Keyfini çıkar. Senindir.”

“Anne,” diyor Lila annesinin kapısına bakarak. “Kapının önünde neden bir sürü heykel var?”

“Ha onlar mı? Carlson onları kaldıracak,” diyor. “Bu otel çok güzel ama odadaki sanat gerçekten *berbat*. Çok kasvetli.”

Heykellerden birini alıyor. “Kim böyle bir heykeli yaşlı bir kadının odasına koyar ki?”

Hepsi kuş heykeline bakıyor. Lila rahatsız görünüyor ama, “Bence bu kuş ölü değil,” diyor.

“Uyuyor mu?” diye soruyor Phoebe.

“Bence sadece uyuyor,” diyor Gary.

“Kuşlar ne zamandan beri boyunları böyle yamuk uyuyor?” diye soruyor anne. Duvara yaslı diğer kuşları işaret ediyor. “Şunlara bakın. Sanki infaz edilmiş gibiler.”

“Evet, böyle duvara dayayınca ürkütücü oluyor,” diyor Lila.

Phoebe yakından bakıyor. “Aslında kuzgunlar böyle uyur.”

“Elbette kuzgunların uyku alışkanlıkları hakkında bir şeyler biliyordursunuz,” diyor Lila.

“Başlarını göğüslerinin içine sokarlar,” diye ekliyor Phoebe.

“Pek rahat durmuyor,” diyor anne.

“Ayrıca neden herkes otelin dekoruyla oynuyor?” diye soruyor Lila. “Cornwall bu yerin her ayrıntısını planlamak için ödüllü tasarımcılar tuttu. Eşyaları öylece yerinden oynatamazsınız.”

“Carlson istediğimi yapabileceğimi söyledi,” diyor anne.

Lila, Gary ve Phoebe’ye bakıyor. “Siz devam edin.”

Lila kuş heykellerini annesinin odasına geri taşımaya başlarken Gary ve Phoebe koridorda yürümeye devam ediyor. Köşeyi dönene kadar tek kelime etmiyorlar.

“Kuzgunların uyku alışkanlıklarını nereden biliyorsun?” diye soruyor Gary.

“Bir noktada her edebiyat profesörü bir tam gününü kuzgunları araştırmaya harcamak zorunda,” diyor Phoebe. “Her yerde-

ler. Yazarlar bir kuzguna karşı koyamaz. Bilirsin ya, ölüm, yas, yeraltı dünyası cart curt.”

“Ah, evet, o cart curtı severim,” diyor Gary. “Poe, değil mi? Kuzgun şiiri?”

“Hiçbir zaman, hiçbir zaman.”

“Tanrım, liseden beri okumadım,” diyor Gary. “Sevdiğimi hatırlıyorum ama artık nedenini hatırlamıyorum.”

“Çok emo’dur,” diyor Phoebe. “Öğrencilerimin çoğu bu yüzden tepki veriyor. Kalbi kırık adam ölü karısının yasını asla atlatamıyor.”

Bunu düşünmeden söylüyor ama Gary’nin sözlerinden etkilenmiş gibi görünmüyor.

“Açıkçası orta yaşlı bir dulun bitmeyen özlemlerine önem vermelerine şaşıyorum,” diyor Gary.

“Öğrencilerim kendilerini sonsuz yasa mahkûm eden karakterleri sever,” diyor Phoebe. “Gençlere soylu geliyor sanırım.”

“Gerçek kahramanlık ise aslında... duş alıp markete gitmek,” diyor Gary.

Gülüyorlar.

“Juice’a köpeğiyle ilgili yardımcı olduğun için teşekkür etmek istiyorum,” diyor Gary; hâlâ günün erken saatlerinden bir duygunun içinde gibi. “Biliyorum küçük bir oyuncak için bu kadar tantana yapmak garip gelmiş olabilir ama o köpeği annesi ölmeden hemen önce almıştı.”

“Ah, inan bana anlıyorum,” diyor Phoebe. “Sadece bir köpek olmadığını görebiliyordum.”

Gary, Juice’un köpeği her gün kontrol ettiğini söylüyor. Sabahları kahvaltıda durmadan “Human Princess mamasını yiyor” ya da “Human Princess içeri girmedi” gibi büyük başarılarını anlatırmış ve Gary ile karısı gözlerden yaşlar gelene kadar gülermiş.

“Düğünden sonra ona yenisini alacağımı söyledim,” diyor Gary. “Ama bu çılgınca, değil mi? Söylerken bile kendime inanamadım. Muhtemelen yeni bir tane almayacağız. Yani, yakında on iki yaşında olacak. Hem babam muhtemelen haklı; belki de en iyisi ona gerçek bir köpek almamız, değil mi?”

“Muhtemelen,” diyor Phoebe. “Ama yine de gerçek köpek gerçek iş ister. Öldüklerinde denize atamazsın.”

Phoebe ve Matt yıllarca bir köpeğin ne kadar iş yükü getireceğini ve buna değip değmeyeceğini tartışmıştı. Phoebe bazen, köpek edinmenin, sürekli köpek almalı mıyız tartışmasına girmekten daha kolay olacağını düşünüyordu.

“Ama belki de gerçek köpekleri öylece denize atamayacak olmak iyi bir şeydir,” diyor Gary.

İkisi de bir an karışık bir hisse kapılıyor; Human Princess’ın okyanusun dibine düşmesini, beslenmemesini, sanal yatağına yatırılmamasını düşünüyorlar; tam o sırada Gary’nin Jim Amcası ve Gina Teyzesi odalarından çıkıyor.

“Günün adamı Gary,” diyor Jim Amca ve Gary’nin sırtını sıvazlıyor.

“Nasıl gidiyor?” diyor soruyor Gary, doktor sesiyle. O tona o kadar hızlı geçiyor ki; pürüzsüz, kontrollü, dostça ama baskıcı değil.

“Berbat,” diyor Gina Teyze. “Dün amcan yerde kayıp bileğini incitti, bu sabah da berbat bir golf turu geçirdi.”

“Cidden berbattı,” diyor Jim Amca.

Jim Amca bazı günler harika idare ediyor. Bazı günler çuvallıyor.

“Rekorumu kaybettim,” diyor.

“Geri alırsın,” diyor Gina Teyze. “Hep alırsın.”

“Endişelenmiyorum, Gina,” diyor Jim Amca. “Geri alacağımı biliyorum. Tanrım.”

Sonra Jim Amca eğiliyor ve “Evlat, sana bir sorumuz var. Gina Teyzenin bağırsaklarıyla ilgili,” diyor.

“Berbat,” diyor Gina Teyze. “Cumadan beri çıkamıyorum. Seyahat hep böyle yapıyor bana.”

“Altı üstü Cranston’dan geldiniz,” diyor Gary. “Yarım saatlik mesafe.”

“Seyahat *fikri* bile bana yetiyor,” diyor Gina Teyze.

Gary, “Sonra uğrarım,” diyor ve amcasının sırtını sıvazlıyor. “Ama size gerçekten tıbbi tavsiye veremem, biliyorsunuz değil mi? Ben sizin doktorunuz değilim.”

“Kes şunu,” diyor Jim Amca. “Sen bizim yeğenimizsin. Elbette verebilirsin. Bedava tıbbi tavsiye alamayacaksak yeğenimizin boktan bir doktor olmasının ne anlamı var?”

Onlar uzaklaşınca Gary’nin bir bakışı Phoebe’yi kahkahaya boğmaya yetiyor. Aralarındaki her şey yine hafifliyor; tıpkı daha önce teknede olduğu gibi. Tıpkı dün gece jakuzide olduğu gibi.

“Bunu çok yaşıyor olmalısın, değil mi?” diye soruyor Phoebe.

“Herhangi bir odadaki insanların yaklaşık yüzde ellisinin karkalarının şekli, boyutu ve rengi hakkında bilgi sahibi olduğumu söyleyebilirim,” diyor Gary.

Gülüyorlar. Phoebe artık odasına gitmesi gerektiğini biliyor. Uzun süredir konuşuyorlar. Ama henüz ayrılmaya hazır değil. Tek başına odasına dönmek istemiyor.

“Dün gece jakuzide o kadar ileri gittiğim için üzgünüm,” diyor Phoebe. “Bilseydim.”

“Lütfen özür dileme,” diyor Gary. “Ben de sana damat olduğumu söylemeliydim.”

“Evet, neden bana damat olduğunu söylemedin?”

“Normalde kendimi damat diye tanıtmam.”

“Başlaman gerekebilir. Çünkü sandım ki...”

“Ne sandın?”

“Jakuzideki sıradan bir insan sandım seni.”

“Ben de seni sıradan biri sandım. Meğer Lila’nın sanat galerisinden arkadaşımıydın?”

“Değilim,” diyor Phoebe. “Yani sanırım dün gece ya da bu sabah arkadaş olduk. Emin değilim. Ama bir galeride tanışmadık.”

“Peki Lila neden galeride tanıştığınızı söylesin ki?” Gary bunu sorarken yüzünde endişeli bir ifade belirliyor; sanki Phoebe birazdan nişanlısının gerçek karakterini açığa çıkaracak bir şey söyleyecekmiş gibi. Oysa Phoebe, Lila’nın neden böyle bir yalan söylediğini bilmiyor, sadece galeriden bahsedildiğinde Marla’nın yüzünün parlamasını hatırlıyor ya da herkesin önünde Lila’yla nasıl tanıştıklarını açıklamanın ne kadar utanç verici olacağını tahmin ediyor.

“Teknedeki herkese dün asansörde tanıştığı intihara meyilli deli kadın olduğumu söylemektense yalan söylemek daha iyi,” diyor Phoebe.

“Sen deli değilsin,” diyor Gary. “Lütfen böyle söyleme. Tek istetim bu.”

Phoebe başını onaylar gibi sallıyor. Söylemeyecek. “Ama olabildim...”

“Hayır, sen harikaydın,” diyor Gary. “Sen çok...”

Bir an düşünüyor; bu bir tereddüt gibi değil de daha çok en doğru kelimeyi bulmaya çalışmak gibi bir duraksama.

“Çok ne?” diye soruyor Phoebe.

Bunu gerçekten öğrenmek istemesine şaşırıyor. Kendisi hakkında bir şey öğrenmekten hep korkmuştur; ders değerlendirmelerinde yazılan gerçekleri okumaktan, fotoğraflarda büyük burnunu görmekten ya da terapistinin dayanılmaz derecede isabetli

çıkarımlarını dinlemekten. “Kendine karşı hep bu kadar eleştirel misin?” diye sormuştu terapisti. Evet. Evet. Hep böyleydi. “Ben kelimenin tam anlamıyla bir eleştirmenim,” diye hatırlatmıştı terapistine, o da gülmüştü. Peki bunu nereden öğrenmişti? Kusurları bu kadar iyi teşhis etmeyi? Ağaca baktığında mantardan başka bir şey görememeyi?

“Canlı,” diyor Gary sonunda. “Bana tamamen canlı bir insan gibi göründün. İlham vericiydi, gerçekten.”

Bu kadar samimi konuşmak, akşamüstü beşte bir otel koridorunda böyle konuşmak utanç verici olmalı belki de ama Gary bundan hiç utanmıyor. Belki de insan gün boyu başkalarının en ciddi dertlerini dinlerken samimiyete alışıyor. Günlerini insanların ya yaşadığı ya öldüğü küçük bir odada geçiriyor. İnsanlara bağırsakları hakkında –hatta kaderleri hakkında– kesin gerçeği söyleyeceğine güvenilen kişi o. Oysa Phoebe babasının depresif tedrisatından geçmiş, sonra da yüksek lisansın alaycı havasında yetişmiş biri; herkesin argümanındaki ölümcül kusurları görmeyi, oradan delikler açmayı öğrenmiş. Bu, kısa bir süre için heyecan verici olmuştu. “Matthews’un *Jane Eyre*’in feminist bir metin olup olmadığı iddiası feminizmin ne olduğunu yanlış anlamaktır,” diye yazmıştı yayımlanan tek makalesinde. Yayımlandığında gururlanmıştı ama ağzında aylarca bozuk bir tat kalmış, sanki dünyaya çürük bir şey bırakmış gibi hissetmişti ve kitabı üzerinde her çalıştığında bir eleştirmenin onun bozulmuş yanlarını işaret edeceği anı bekliyormuş gibi hissediyordu kendini. *Jane Eyre*’in kaç kez yürüyüşe çıktığı kimin umurunda? Stone, doğal dünyanın hem ev içi hem kamusal bir alan olduğunu nasıl iddia edebiliyor? *Jane*’in Rochester’la yürüyüşlerinde hissettiği özgürlük Stone’un *Jane*’in “bir erkeğin yarattığı ‘doğal olmayan’ dünyada hapsoldüğü” yönündeki önceki iddiasıyla nasıl çelişmiyor? Genelde Phoebe’nin kitabı üzerinde çalışmayı bırakıp sigarasını yaktığı zaman tam da o an oluyordu.

Phoebe bu yeni konuşma şeklini tercih ediyor. Belki de yaşlanmanın gerçekten güzel yanlarından biri bu. Belki de bu, hayatının, ne olursa olsun artık aklındakini söylemeye başlayacağı evresi. Çünkü yıllarca saklandıktan sonra gerçek ne kadar kötü olursa olsun, saklanmaktan daha kötü olamaz.

“Bunu söylediğin için teşekkür ederim,” diyor Phoebe.

“Resepsiyonda... görüşecek miyiz peki?” diyor Gary. Bunu öyle beceriksizce söylüyor ki bir randevunun sonu gibi geliyor. Her şey bir randevunun sonu olsaydı ne kadar kolay olurdu. Ona doğru eğilip öpmek ne kadar güzel olurdu.

Ama bu bir randevu değil. Lila koridorun diğer ucundan geliyor. Lila Gary’ye ait, Gary de Lila’ya ve Phoebe kimseye ait değil.

“Hayır,” diyor Phoebe. “Dediğim gibi, aslında düğünün bir parçası değilim.”

“Kendine iyi bak o zaman,” diyor Gary. Ona uzun, sert bir bakış atıyor; sanki bunun birbirlerini son görüşleri olduğunu biliyormuş gibi.

“Hoşça kal,” diyor Phoebe.

Phoebe odasında kendi hayatının gerçeklerine geri dönmekten, Çılgın Yirmiler’deki gecesini tek başına geçirecek olmaktan dolayı hayal kırıklığına uğramış hissediyor kendini. Hayatını tek başına geçirecek olmaktan da. Neden böyle yapıyor? Neden insanlarla güzel bir gün geçirip, onlara kendini yakın hissedip sonra da yalnız kaldığında sadece onu bekleyen muhtemel yalnızlık dehşetlerini düşünüyor?

“Felaket haline getiriyorsun,” demişti terapisti bir keresinde. “Depresif realizm.”

Bunu biliyor. Yine de düşünceleri üzerinde kontrolü var. Ona kendini dama desenli halıya, yalnız varoluşuna çivilenmiş gibi hissettiriyor. Yeni bir terapist araması gerektiğini düşünüyor. Ama hâlâ zamanın dışında olduğuna dair bir his var içinde. Ölmüş olması gerekiyordu ama değil; bunu her hatırladığında, okyanusa bakan bir manzarası ve günbatımında odayı “ters çevirmeye” gelen Carlson adlı bir adamın olduğu bir tür bonus ahirette yaşadığını bilmek ona yardımcı oluyor.

“Ters çevirmek mi?” diye soruyor Phoebe.

“Geceye hazırlanmanızı sağlamak,” diyor Carlson.

“Burası böyle bir hizmet mi veriyor?”

Carlson’ı çarşaflarını açarken, tıpkı babasının bir zamanlar yaptığı gibi onu yatağa yatırırken, kocası gibi evren hakkında tatlı şeyler söylerken hayal ediyor. Rüyasız bir uykuya dalarken başını okşadığını hayal ediyor.

“Evet,” diyor Carlson. “Dün geceki resepsiyon yüzünden askıya almak zorunda kaldığımız için üzgünüz.”

Phoebe, Carlson’ın odayı geceye hazırlayışını izliyor. Adam perdeleri indiriyor. Işıkları yakıyor. Hindistancevizi yastığı kabartıyor. Çarşafı açıyor.

Bu ritüel hoşuna gidiyor. Geceye hazırlanmak için böyle özel bir ifade olması hoşuna gidiyor. Çünkü gece zordur. Phoebe için günün genelde en kötü zamanı, depresyonun bir kist gibi yüze çıktığı zaman. Terapisti bunun bedensel bir şey olabileceğini, belki basit bir şeker eksikliği olduğunu, belki günde altı atıştırmalık yerse daha mutlu olabileceğini söylemişti. Ama Phoebe günde altı atıştırmalık yemeye başladığı halde güneş batmaya başladığında hâlâ kocasının kapının yanında duran ayakkabılarına bakıyor, boş mutfakta öyle yüksek sesle ağlıyordu ki kendisi bile korkuyordu. Sürüne sürüne yatağa giriyor ve hangi farklı kadınlara dönüşebileceğini, daha iyi kadınların günlerini nasıl bitirdiğini düşünüyordu. Mia gününü nasıl bitiriyordu?

Her günün sonunun neden ona zor bir sınav gibi geldiğini bilmiyordu ama öyleydi. Hayatın sonu için bir prova gibi geliyordu ona ve bu onun için iyiye işaret değildi; çünkü Phoebe çoğunlukla bunu elinde bir içkiyle, art arda bir dönem dizisi izleyerek yapıyordu. Evde bütün ışıkları ve sonra televizyonu açıyor, hoparlörün baslarını kısıyordu çünkü İngiliz tüfeklerinin sesleri fazla gerçekçi geliyordu.

“Başka bir şeye ihtiyacınız var mı?” diye soruyor Carlson.

Buradaki herkesin bunu sorması güzel, sadece iş icabı sorsalar bile. Böylece Phoebe neye ihtiyacı olduğunu dile getirme pratiği yapmış oluyor; eskiden çok zorlandığı bir şey bu. Martta o tatile gitmem gerekiyor, demeliydi. Bu aralar bana beni sevdiğini daha sık söylemen gerekiyor, demeliydi. Ama bu hep aşağılayıcı gelmişti ona. Çünkü kocasının hiçbir şeye ihtiyacı yoktu. Hep çok meşguldü, gayet iyiydi, elinde milyonlarca kâğıtla kapıdan çıkıp gidiyordu.

Ama Carlson bekliyor, Phoebe’ye düşünmesi için zaman veriyor, ona gerçekten yardım etmek ister gibi bakıyor ve belki de istiyor.

“Telefon için şarj aletine ihtiyacım var,” diyor Phoebe.

“Tabii ki,” diyor Carlson. “Başka?”

“Küvet için bir tıpa.”

“Elbette,” diyor Carlson. “Hemen geliyorum.”

“CVS’e gitmiyorsun, değil mi?” diye soruyor Phoebe.

Carlson gülüyor. “Hayır. Sadece aşağıya.”

Phoebe adamın güney aksanım seviyor ve Pauline gibi onun da olduğundan daha nazik görünüp görünmediğini merak ediyor. Ama bunun çoğu insan için doğru olduğunu, özellikle de kendisi için doğru olduğunu düşünüyor. Çünkü Phoebe iyi biri değildi. Hayır, Phoebe sadece kendini sevdirmek için çok uğraşıyordu; Mia ve kocası tarafından bile, o yasak ilişkiden sonra bile.

Sanki bir Ibsen oyunundaki çok nazik bir kadını oynuyormuş gibi davranıyordu; seyircinin her an alkışlayabileceği ya da pat diye sırtını dönebileceği bir rolde. Onu korkunç bir kadın ya da harika bir kadın ilan edeceklerdi. Ama hayallerinde güzel şeyler düşünmüyordu. İkisi için de kötü şeyler diliyordu.

Carlson döndüğünde, “Buyurun,” diyor ve tıpa ile şarj aletini pirinç tepside sunuyor. Bu kez Phoebe gerçekten gülüyor.

“Bu pirinç tepsiler komik,” diyor.

“Mecburuz,” diyor Carlson ve gülümsüyor.

“Nerelisin?”

“Georgia, ama Güney Carolina’dan geldim,” diyor Carlson. Otelin oradaki tesislerinde çalışıyor. Covid sonrası yeniden toparlanma sürecine yardımcı olmak için gelmiş buraya. “Personel eksiklerimiz var.”

“Pekâlâ, hizmetin için teşekkürler,” diyor Phoebe. Bu cevap o kadar resmi ki Carlson’ı güldürüyor.

Carlson gösterişli bir reverans yapıyor. “Rica ederim, sevgili hanımefendi. Şimdi gecenizin tadını çıkarın.”

Bir gecenin tadı nasıl çıkarılır?

Phoebe telefonunu şarj ediyor. Kabarık bornozu giyiyor. Viktorya dönemi küvetini dolduruyor. Saçlarını açıyor. Gökyüzü pembeye dönerken elindeki en yumuşak fırçayla saçlarını tarıyor.

Sıcak suya ayağını yavaşça sokuyor. *Mrs. Dalloway*’i açıyor. Septimus’un intiharına geliyor ve su soğuyana kadar okumaya devam ediyor. Sonra sıcak suyu tekrar açıyor ve yıkanmaya başlıyor. Duş başlığını eline alıyor ama bu vintage pirinç donanımlı küvette yıkanmak görüldüğü kadar romantik değil. Saçını ıslatmaya çalışırken yanlışlıkla tüm zemini ıslatıyor.

“Lanet olsun,” diyor.

Sonunda bu küvette güzelce yıkanmaya çalışmaktan vazgeçiyor. Kendini bir tablonun içindeymiş gibi hissetmeye çalışmaktan. Tam da şu an güzel olmak zorunda değil. Hiçbir zaman hiçbir şey olmak zorunda değil. Kocasını izlemiyor. Babasını izlemiyor. Gün sona ererken yaptığı her şey için kendini yargılamak üzere karanlıkta bekleyen tek kişi hep Phoebe’ydi.

“Farklı bir yaklaşım deneyebilir misin?” diye sormuştu terapisti. “Kendinde nefret ettiğin şeyleri bazen sevmeye çalışabilir misin?”

O zaman bu soruyu anlamamıştı. Kendini nasıl seveceğini anlamamıştı. İnsanların kendilerini sevdiklerini söylediklerinde ne kastettiklerini bile bilmiyordu ki. Onlara inanmıyordu. İnsan kendini nasıl sevebilirdi ki? Hayatın boyunca düşündüğün onca korkunç şeyi bilirken kendini nasıl seversin? Gecelerini kocanın, metresiyle duvara karşı seviştiğini hayal ederek bitirirken kendini nasıl seversin? Bazen Phoebe de bu fantezinin içinde yer alıyordu. Oradaydı; kocasına daha sert ve daha sert yapmasını söylemek için.

“Bu hastalıklı bir şey,” demişti Phoebe terapistine.

“Neden öyle olsun ki?” diye sormuştu terapisti. “Neden sadece senin de bunun bir parçası olmak istemen olmasın?”

“Tamam, hastalıklı ve zavalılıca bir şey,” demişti Phoebe.

“Bir şeyler istemek zavalılıca değil, Phoebe,” demişti terapisti. “Bu iyi bir şey.”

“Bunu istemek iyi bir şey değil.”

Ama şimdi terapistinin ona anlatmaya çalıştığı şeyi anlayabiliyor. İstemek iyidir; utanç verici şeyler bile olsa. İstememen gereken şeyleri istemek bile iyidir; Gary gibi, damadı istemek gibi. Çünkü ne zaman Gary’yle jakuzide oturduğunu düşünse hâlâ hayatta olduğu için kendini çok şanslı hissediyor. Onunla tanışma

fırsatını az kalsın kaçırarak olmasına inanamıyor. Bedenini az kalsın ıskartaya çıkaracağına inanamıyor. Bu güzel bedeni, diye düşünüyor; bacaklarında çıkan yumuşacık tüyleri elleriyle okşuyor. Dizindeki yara izini. Suyun içinden iki kadim kayalık gibi çıkan memelerini. Memelerine bakmak onu biraz tahrik ediyor, bu yüzden kendine dokunmaya başlıyor. Filmlerde kadınların yaşadığı bu su orgazmlarının bir efsane olduğunu sanmıştı hep ama yaklaştığını hissediyor. Tam bütün vücudu titremeye başlamışken kapı açılıyor.

“Phoebe!” diye bağılıyor Lila içeri girerken.

“Tanrım,” diyor Phoebe. Öyle hızlı doğruluyor ki su küvetin kenarlarından taşıyor. Sıcak sudan, yakalanmanın sıcaklığından yüzü kızarmış. Ama Lila sadece yerdeki ıslanmış telefona bakıyor.

“Onu pirince yatırırsan düzelir,” diyor Lila. “Eminim Pauline mutfaktan sana biraz getirir. Aramamı ister misin?”

“Hayır,” diyor Phoebe.

Phoebe telefon için endişelenmiyor. Lila’nın buraya nasıl girdiği daha çok kurcalıyor kafasını. Ama Lila hiç duraksamadan konuşmaya başlıyor.

“Tanrım, Gary’nin Marla’yla akraba olduğuna inanamıyorum,” diyor. “Bugün Marla’nın yaptıklarına inanabiliyor musun? Şu Vacation in a Cup olayı. Neden ona bu kadar iyi davranmaya uğraşıyorum, hiç bilmiyorum. Juice da aynı şekilde. Sanki benden nefret ediyorlar! Belki de gerçekten ediyorlardır. Yani tamam, anlıyorum. Ben gerçekten zenginim. Bunun sinir bozucu olduğunu biliyorum. Ama insanlara kaba davranmıyorum. Marla gibi sürtüğün teki değilim! Tamam, başka bir kadına böyle dememem gerektiğini de biliyorum ama yani kadın sürtükse ben ne yapayım?”

Lila sanki oraya sırf Lila oturup ona buna sürtüğün diye konmuş siyah küçük banyo sandalyesine otururken Phoebe şaşkınlıkla onu izliyor.

“Akşamki kokteyl partisinde daha da betardi,” diyor Lila. “Yanlışlıkla votkayı boğazıma kaçırıp öksürdüm, Marla da bana bakıp, Artık kamusal alanda böyle öksüremezsin, dedi. Tabii ben hiçbir şey demedim. Neticede görümcem olacak kadın. Ama onunla koca bir hafta geçirmek zorundayım. Yani teknik olarak hayatımın geri kalanını da tabii. Ama *her* tatili birlikte geçirmek zorunda da değilizdir herhalde. Mesela Cadılar Bayramı bize kalıyor, değil mi?”

Küvet yine soğumuş. Phoebe sıcak suyu açıyor ama bu kez parmakları yanıyor. Hep böyle oluyor işte. Etrafındaki insanların istediklerini yapmasına izin veriyor. Yaptıklarını yüzlerine vurmuyor. Hiçbir şeye ihtiyacı yokmuş gibi davranıyor; küvette orgazmın eşiğindeyken odasına girmeleri sorun değilmiş gibi.

“Buraya nasıl girdin?” diye soruyor Phoebe.

“Anahtarım var,” diyor Lila.

“Anahtarın mı var?”

“Evet, odayı bir haftalığına tuttuğumda anahtar da aldım,” diyor Lila.

“Peki,” diyor Phoebe. “Ama bu, ben banyo yaparken içeri dalabileceğin anlamına gelmiyor.”

“Senin çıplak olman umurumda değil,” diyor Lila, doğrudan Phoebe’nin memelerine bakarak. “Hayatım boyunca yurt odasında yaşadım. Çıplak kadın görmek duvar kâğıdı görmek gibi bir şey benim için.”

“Asıl mesele bu da değildi,” diyor Phoebe.

“Neymiş peki?”

“Mesele şu ki orgazmın eşiğindeydim!”

“Suda mı? O gerçekten işe yarıyor mu?”

“Artık asla öğrenemeyeceğiz, değil mi?”

“Ama yani benim hayatım da mükemmel değil. Az önce söylediklerimi dinledin mi sen?”

“Dinledim, evet,” diyor Phoebe. “Covid olmak istemeyen bir görümcen var. Ölmeyen ve düğününde bulunan bir annen var. Ki cidden harika bir insan olan nişanlından bahsetmiyorum bile.”

“Aman Tanrım, sen de mi?” diyor Lila. “Nat ve Suz gibi konuşuyorsun.”

“Nat ve Suz haklı,” diyor Phoebe. “O harika.”

“Sence onu bu kadar harika kılan ne?”

“Onu harika kılan şeyin ne olduğunu sen zaten bilmiyor musun ki?”

“Elbette biliyorum. Ama senin ne düşündüğünü duymak daha ilginç.”

Lila bekliyor.

“Lütfen?”

“Samimi,” diyor Phoebe. Madem Lila dürüstlük istiyor, ona istediğini verecek. “İnsanları... insan olarak görüyor sadece, oldukları gibi kabul ediyor.”

“Tamam,” diyor Lila, belli ki tatmin olmamış. “Ama başka?”

“Zeki bir adam. Ama meraklı da. Hayat boyu öğrenenlerden.”

“Hayat boyu öğrenen mi?”

“Dünyayla bağ kurmuş. Onu daha iyi tanımayı görev bellemiş sanki. Ayrıca komik biri ama öyle insanın yüzüne yüzüne çarpan bir komiklik değil. İlk bakışta fark edilmeyen, kuru bir mizahı var. Komik olmaktan ziyade arkadaş canlısı yönü öne çıkıyor gibi görünüyor ama o mizahi yönünü bir kez fark ettiğinde artık durmadan onu görüyorsun.”

“Peki çekici mi sence?” diye soruyor Lila.

“Senin nişanlını çekici bulup bulmadığımı mı merak ediyorsun?”

“Senin ne gördüğünü merak ediyorum.”

“Evet, çekici buluyorum,” diyor Phoebe ve bunu yüksek sesle itiraf etmek ona iyi geliyor. Özellikle de bu itirafı Lila’ya yapmak. “Hatta çok çekici.”

Bu Lila’yı memnun ediyor ama sonra kısa bir an tereddüt ediyor. “Sakalıyla bile mi?”

“Belki de sakal en iyi kısmı,” diyor Phoebe.

“Ama gri.”

“Seksi bir gri türü.”

“Gri seksi değildir.”

“Bu sadece bir tutam gri gibi,” diyor Phoebe. “Onu biraz büyüğe göstermeye yetecek kadar.”

“Bu, büyücüye fazla yakın bir kelime,” diyor Lila.

“Aslında etimolojik olarak ilişkili değiller.”

“Ama bazen gerçekten bir büyücüye benziyor.”

“Büyücüye benzemiyor,” diyor Phoebe. “Sakallı bir adama benziyor.”

“Her sakallı adam biraz büyücüye benzer.”

“İnan bana, Gary yaşı için gerçekten en ideal saç-sakal durumunda,” diyor Phoebe.

“*Eskiden* ben de öyle düşünürdüm,” diyor Lila. “Ama sonra sakal bıraktı ve hepsi gri çıktı. Bence sakalı kesse daha iyi olabilir.”

“O kadar basit olduğunu sanmıyorum,” diyor Phoebe.

“Bu çok imalı,” diyor Lila.

“İmalı değil.”

“Evet, imalı. Bana kızgın falan mısın sen?”

“Hayır, sana kızgın değilim,” diyor Phoebe; sonra dürüst olmaya çalıştığını hatırlıyor. “Ama biraz gıcık oldum.”

“*Bana mı? Neden?*”

“Çünkü banyo yapmaya çalışıyordum!” diyor Phoebe. “Ve sen kapıyı bile çalmadan içeri dalıyorsun, sonra da oturup küvetin içindeki çıplak, intihara meyilli, boşanmış bir kadına görümcenden, nişanlının seksi gri sakalından ve milyon dolarlık düğününden yakınıyorsun. Sence banyodaki zamanımı böyle geçirmek mi istiyorum sahiden? Bana bunu yapman adil mi?”

Lila hem incinmiş hem kafası karışmış görünüyor. Ama Phoebe umursamıyor.

“Ama sen adil olduğunu düşünüyorsun,” diyor Phoebe. “İç monoloğunu etrafa saçabileceğini sanıyorsun ama yapamazsın. İnsanlara saygı duymalısın. Yatak odalarına girmeden önce kapılarını çalmalısın. Senin gelin olman kimsenin umurunda değil. Bu sana insanları yıkanırken izleme hakkı vermez. Sen Tanrı değilsin. Sen de hepimiz gibi bu dünyaya gönderilmiş kadınsın işte, o kadar.”

“Ama kapını çaldım,” diyor Lila. “Açmadın.”

“Bir insan kapıyı açmıyorsa bu, içeri giremeyeceğin anlamına gelir.”

“Affedersin ama ölmüş olabileceğinden endişelendim!”

“Ah,” diyor Phoebe.

Düğününden başka hiçbir şey için kaygılanmıyormuş gibi görüldüğünden Lila’nın hâlâ onun için endişeleniyor olabileceği Phoebe’nin aklına gelmemişti. Ama bu düşünce onu yumuşatıyor. Lila onun ölmüş olabileceğinden endişelenmiş. Elbette. İnsanlara intihara meyilli olduğunu söylersen olacağı budur. İnsanlar senin için endişelenir. O kadar endişelenir ki bu onları kızdırır bile.

“Gerçekten adaletten mi bahsetmek istiyorsun?” diye soruyor Lila. “Birine ölmek istediğini söylemenin, sonra onu odadan kovmanın ve bunun onları hiçbir şekilde etkilemeyeceğini sanmanın doğru olduğunu mu düşünüyorsun? Ben bir canavar değilim, Phoebe. Düğünümde bir kadının ölmesine kayıtsız kalmam. Benim de duygularım var. Nedense herkes, sırf çok sarışınım diye midir nedir, benim duygularım olmadığını sanıyor ama ne var biliyor musun? Saçım sarı bile değil!”

“Değil mi?” diyor Phoebe. “Bayağı doğal görünüyor.”

“Aslında kahverengi, babamınki gibi! Dedeminki de öyleydi! Biz İtalyan’ız!”

“Öyle mi?”

“Yani dörtte bir işte! Babamın babası İtalyan’dı,” diyor Lila. “Benim asıl adım Lila Rossi-Winthrop; annemle babam kendimi bildim bileli o tirenin kavgasını verdi. Babam İtalyan olmaktan çok gurur duyuyordu, annemin onun soyadını almamasını asla affetmedi, gerçi o da tam bir ikiyüzlü. Çünkü üniversitede saçlarımı doğal rengine bıraktığımda bana ne dedi biliyor musun? Seni sarışınken daha çok beğeniyordum, dedi. Ve işte şimdi süper sarışın halimle karşıdayım çünkü kendi babam bile gerçek saçımı sevmiyor. Ki bu aslında onun saçı. Bana verdiği saç bu, sonra da ben onu tercih ettim diye benim suçummuş gibi davranıyor!”

Lila ayağa kalkıyor.

“Hayatımdaki herkes bana istediğim kişi olabileceğimi söylüyor ama sonra hoşlarına gitmeyen bir şey yapmayagöreyim, hemen kendimi mahvetmişim gibi davranıyorlar,” diyor Lila. “Buraya geldim, çünkü bu düğünde ne yaparsam yapayım umursamıyor gibi görünen tek kişi sensin.”

Lila’nın söylediklerinin hiçbirisi Phoebe için sürpriz değil ama Lila’nın bunları dile getirmesi sürpriz sayılır. Phoebe, beyaz ipek

resepsiyon elbisesi içinde hâlâ bir gelin olan Lila'ya bakıyor. Kenarlarında kiraz desenleri var. Onu olduğundan birkaç yaş daha genç gösteriyor. Resepsiyona hazırlanmak için saatler harcamış olmalı; her kararı dikkatle gözden geçirdi muhtemelen ama şu an resepsiyonda bile değil. Bu, Phoebe'nin Lila'ya bir anda şefkat duymasına neden oluyor; sanki Lila artık eski Phoebe. Kütüphanede ya da odasının karanlığında saklanan artık Lila, çünkü en rahat hissettiği yer orası.

“Gerçekten bu yüzden mi buradasın?” diye soruyor Phoebe.

“Evet,” diyor Lila. “Bir de nedimem Vivian az önce arayıp gelmeyeceğini söylediği için. Moralim bozuldu.”

Gülüyorlar.

“Lanet olsun,” diyor Phoebe.

“Oğlu Covid olmuş.”

“Çifte lanet.”

“Ama oğlu Covid olduysa sahiden de yanında *olması* gerekiyor mu? Bir kez olsun çocukla Max ilgilenemez mi?” diye soruyor Lila. “Max gerçekten berbat bir herif bu arada. Yani en kötünün en iyisi gibi.”

“Zerre anlamadım,” diyor Phoebe.

“Soyu tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan jaguarları mı ne araştırıyor. Bu ikisi Güney Amerika'daki son jaguarı kurtarmaya çalıştıkları bir araştırma gezisinde tanışıp âşık olmuşlar. Ama şimdi çocukları var, Viv hep evde, adamsa dünyayı dolaşıp jaguar yoklaması alıyor. Bunun ne kadar sinir bozucu olduğunu söylememe bile gerek yok. Viv için yani. Çocukla hep o ilgilenmek zorunda kalıyor.”

“Belki de mecburiyetten yapmıyordur. Belki hoşuna gidiyordur.”

“*Böyle bir şey* kimsenin hoşuna gitmez.”

“Bazılarının hoşuna gider.”

“Ben hoşlanmaya çalışıyorum,” diye itiraf ediyor Lila. “Ama çoğu gece Gary işten geç dönüyor ve akşam yemeğinde Mel’le baş başa oluyoruz. Bazen iyi gidiyor. Bazen film falan izliyoruz. Ama bazen de onu masada oturtmaya çalışmak işkence gibi.”

Bunun Juice’un mu yoksa kendisinin mi suçu olduğunu da bilmiyor.

“Benimleyken ağzını bıçak açmıyor,” diyor Lila. “Ben de ona ne söyleyeceğimi bilmiyorum. Okulu hakkında, arkadaşları hakkında, neden artık *Juice* diye çağrılmak istediği hakkında sorular soruyorum. Ama o sadece, Sana ne, diyor, bu da annesiyle ilgili bir şey olduğu anlamına geliyor ama söylemiyor. Sadece, Çünkü adım artık *Juice*, diyor. Sence ben de onu *Juice* diye çağırmaya başlamalı mıyım?”

İç çekiyor.

“Bilmiyorum ki. Belki de çocuklarla aram pek iyi değildir. Annem haklıydı. Çocukken bile nasıl çocuk olunacağını bilmiyordum. Bazen de çocukları sevdiğini söyleyen insanların yalan söylediğini düşünüyorum. Kuru üzümü sevdiğini iddia eden insanlar gibi. Sadece kuru üzümü seven insanlar olmak istiyorlar.”

“Ben kuru üzümü severim.”

“Tabii ki seversin.”

“Ellerim kuru üzüm gibi,” diyor Phoebe, buruşmuş parmak uçlarını kaldırarak.

“Artık küvetten çıksan iyi olabilir,” diyor Lila.

“Ama daha saçımı bile yıkamadım. Doğrusunu istersen bu zimbirtının içinde yıkanmak gerçekten çok zor. Olduğundan daha romantik görünen şeylerden biri olduğuna karar verdim.”

“Çikolata gibi,” diyor Lila.

“Ve orman boyunca kayak yapmak gibi.”

“Ve su bisikletleri. Su bisikletlerinden nefret ediyorum.”

Phoebe'nin Lila'da sevmeye başladığı şey şu: Tek kelime etmeden Phoebe'nin saçını şampuanlamaya başlıyor ve bir yandan da sabit, öfkeli bir tonda konuşmayı sürdürüyor; bu, Phoebe'ye tuhaf bir şekilde rahatlatıcı geliyor.

“Bütün bunları anlatabildiğim tek kişi olman sence garip mi?” diye soruyor Lila.

“Garip diyemem,” diyor Phoebe. “Ama biraz üzücü olabilir.”

“Üzücü,” diye kabul ediyor Lila. “Gerçekten üzücü. Peki nasıl oldu bu? Nasıl kimsesi olmayan birine dönüştüm ben?”

“Gary var.”

“Ama Gary'ye karşı dürüst olamıyorum,” diyor. “Kızını gerçekten sevip sevmediğimden emin olmadığımı söyleyemiyorum. Kız kardeşinden resmen nefret ettiğimi söyleyemiyorum. Ölmüş karısıyla ilgili hikâyeler duymaktan bıktığımı söyleyemiyorum.”

“Ya Nat ve Suz? Onlara söyleyebilirsin.”

“Sanmam.”

Lila, insanlarla yüz yüze değilken arkadaşlarıyla irtibatını sürdürmekte zorlandığını itiraf ediyor. Hayatlarında neler olup bittiğine dair pek bir fikri yok. Viv'in Atlanta Hayvanat Bahçesi'ne dev pandayı yeniden kazandırma işinde bir nebze payı olduğunu biliyor. Nat'in Detroit Senfoni'deki üçüncü kemanla evli olduğunu biliyor. Suz'un da bir bebeği olduğunu, bebeğe Elma Kurdu demesini garip bulduğunu ama belki de sevimli olabileceğini söylüyor. Mesele şu ki... Lila bilmiyor. Sormayı istiyor ama artık birbirlerine böyle gerçek şeyler sormuyorlar.

“Babam öldüğünde, hiçbiri aramadı,” diyor Lila.

Sadece mesaj atmışlar. Kalp emojileri. *Yanımdayız, Lila*, demişler; Suz da moral vermek ister gibi Elma Kurdu'nun fotoğrafını göndermiş. Bu da Lila'ya onları arayamayacağını düşündürmüştü. Tek istediği, lisede bir zamanlar yaptığı gibi kollarında

hıçkırır hıçkırır ağlamakmış oysa. Ama o zamanlar geçip gitmiş gibi geliyormuş artık.

“Buraya geldiğimden beri, sanki hâlâ arkadaşmışız gibi numara yaptığımız hissini üzerimden atamıyorum. Eskiden yakinken nasılsak onu yeniden sahneliyoruz,” diyor Lila.

Bu, Phoebe’nin evliliğinin sonlarına doğru hissettiklerine benziyor. Başlangıcı yeniden oynadılar: Randevu gecelerine gittiler, birbirlerini davet ettiler. Matt hep, “Tabii, evet, indirimli içki saatine gel,” diyordu. Ama Phoebe, gidip gitmemesinin Matt’in umurunda olmadığını hissediyordu. Varlığı, kendi kocası için bir şekilde önemsizleşmişti; insanlar bu tür bir acıyla nasıl baş ederdi ki? Birinin dünyasının merkeziyken kendini nasıl bir anda önemsizleştiğin bir noktada bulursun? En yakın arkadaşının kollarında düşünmeden ağlamaktan, baban öldükten sonra onu aramaya korkma aşamasına nasıl gelirsin? Phoebe bilmiyor. O da böyle bir kayba hazırlıksız yakalanmıştı.

“Buradaki herkesle de aşağı yukarı aynı durumdayım,” diyor Lila. “Numara yapıyormuş gibi hissediyorum kendimi. Bir zamanlar olduğumuz ya da olabileceğimiz şeyi oynuyorum.”

Phoebe, Lila’ya Gary’ye karşı neyi oynadığını sormak istiyor. Ama doğru gelmiyor. Lila şu an fazlasıyla hassas. Sanki çözülmesi Phoebe’nin tek bir ipliği çekmesine bakarmış gibi; üstelik birazdan kendi partisine geri dönmesi lazım. Saat daha sekiz.

“Bu numara ne zaman biter?” diye soruyor Lila.

“İstediğin zaman demek isterdim,” diyor Phoebe ama bunun doğru olmadığını biliyor. Mesele bundan biraz daha çetrefilli. “Ama bence bıktığında biter.”

“Neyden bıkınca?”

“Kendinden,” diyor Phoebe.

“Peki bu ne kadar sürer?” diye soruyor Lila; sanki doktordaymış da not alıyormuş gibi.

“Bende kırk yıl sürdü.”

“Hiç umut verici değil. Kırk çok uzak.”

“Yani ille de tam kırkta olmak zorunda değil.”

Ama Lila yüzünü ellerine gömüyor. “Off. Başnedimem bile yok.”

“Belki Pauline yapar.”

Lila gülmüyor. Şakadan pek hoşlanmışa benzemiyor. “Sen yapar mısın?”

“Ben düğüne davetli değilim.”

“Ben gelirim. Düğüne kimin katılacağına ben karar veririm. Kendi ülkenin başkanı olmak gibi. Ta-da, artık davetlisin.”

“Ben seni tanımıyorum ki,” diyor Phoebe ve der demez pişman oluyor. Bunun artık doğru olmadığını biliyor.

“Daha şimdiden beni bu düğündeki çoğu kişiden daha iyi tanıyorsun,” diyor Lila. “Tabii lisedeki rehberlik danışmanımı saymazsak.”

“Lisedeki rehberlik danışmanını neden davet ettin ki bu arada?”

“Garip mi ki?”

“Biraz garip.”

“Yani, bu bölgenin sakini. Hem de çocukluğumda bana gerçekten çok iyi davranmıştı,” diyor Lila. “Bana kendi annemden daha iyi annelik yaptı. Hatta bir keresinde, ofis koltuğunda otururken regl olduğumda bana kazağını vermişti.”

“Daha da garip.”

“Sahi mi?”

“Bence o daveti alınca şöyle demiştir: Bir dakika, ne? Sandalyemde regl olan kız mı?”

Lila yüksek sesle gülüyor ve bir anlığına gerçekten mutlu görünüyor.

“Muhtemelen demiştir,” diyor. “Çünkü aslında biraz garip. Bir ara onunla konuşma fırsatı yakaladım; aynı anda hem çok tanıdık hem de yabancıydı, sohbetin ortasında, Dur ya, sen kimsin? Seni neden *davet* ettim? oldum.”

Bir kez daha kahkahayı basıyor. Lila’nın kendisiyle dalga geçtiğini duymak güzel. Ama Phoebe yavaş yavaş bazı geceler Lila’nın muhtemelen dünyanın en yalnız kızı olduğunu anlamaya başlıyor; tıpkı Phoebe gibi. Belki de hepimiz yalnızız. Belki de insan olmak bu demek; tek bir bedende tek bir varlık olmakla sürekli hesaplaşmak. Belki herkes geceleri oturup dünyanın en yalnız insanı olduğuna dair argümanlar kuruyor kafasında. Lila’nın nedimesi yok, Phoebe hiç nedime olmadı. Bu, onun için hep bir utanç vesikasıydı. Bu dünyada hiçbir kadının onu sahip lenmek istememesi.

“Neyse. Zaten yapacağın da çok bir şey yok,” diyor Lila. “Viv her şeyi planladı. Yarın görürsün, hepsi klasörde. Klasörü okuyup Viv’in yapacağı şeyleri yapacaksın, o kadar.”

“Bu otele kendimi öldürmeye gelmişim, hatırlıyorsun değil mi?” diyor Phoebe.

Bunu yüksek sesle dile getirmek, kendini o yeşil elbiseyi giyip ölmeye gelen kadından çok uzak hissetmesine neden oluyor. Birinin bu kadar acı içinde olabileceğini düşünmek. Sanki başka seçeneği yokmuş gibi buraya giren halini düşünmek. Phoebe o kadını incitmek değil, kucaklamak istiyor.

Terapisti haklıydı. Kendini öldürmeyecek. Phoebe o tiplerden değil. Bunu hep biliyordu ama her nasılsa unuttu. Evdeyken her şey çok karanlık gelmişti fakat şimdi buradayken, geriye bakıp ne kadar karanlık olduğunu görebiliyor. O sırada karanlık, hayatın kendisi gibi gelmişti. Kendi eviyle fazla haşır neşirdi; tıpkı

kendi bedeniyle olduğu gibi. Gece yarısı tuvalete yürümek sorun değildi; her kapı kolunun yerini biliyordu, evinin duvarlarını, sanki vücudunun duvarlarıymış gibi hissedebiliyordu. Evinde sıkışıp kalmak, yıllar içinde yaptığı tüm seçimlerle kendi içinde sıkışıp kalmak gibiydi.

“Yaparım,” diyor Phoebe. Bunu söylemek, bir şeye tutunmak gibi geliyor.

“Evet!” diyor Lila. Ellerini çırpıyor ve Phoebe de hafiften heyecan duymaya başlıyor. Hemen dönmek zorunda değil; henüz değil. “Yarın sabah, kış bahçesindeki gelin kahvaltısına katılabilirsin.”

Phoebe’nin şimdiye dek duyduğu en saçma cümle olabilir bu. Ama düşüncesi hoşuna gidiyor.

“Bir şartla; şu şampuanı saçımdan çıkaracaksın,” diyor Phoebe.

Lila, duş başlığını Phoebe’nin üzerine tutuyor. Sıcak su sırtından aşağı akıyor. Phoebe küvetin içine daha da gömülüyor.

“Sırt fırçasını denedin mi?” diye soruyor Lila.

“Sırt fırçası yok ki.”

“Sana sırt fırçası vermediler mi?”

“Sırt fırçasına ihtiyacım yok.”

“Sırtını başka nasıl keseleyeceksin ki?”

“Sırtımı keselemem mi gerekiyor?”

“Daha önce hiç sırtını yıkamadın mı?”

“Olabilir?”

Sırtını yalnızca bir kez, o da ilişkinin başlarında kocasıyla birlikte duş aldıklarında yıkamıştı. Ozarks’a ilk seyahatleri. Küçük pansiyonda birbirlerini yıkadıkları zamanlar. Onun sabunu sırtına yayışını, ellerinin omurgasında kayışını hatırlıyor.

“Başını arkaya at,” diyor gelin.

Sadece teslim ol, diye düşünüyor Phoebe. Başını geriye at, gözlerini kapa, suyun bedeninden akmasına izin ver. Gelin, şampuanı saçından akıtmak istiyorsa bırak yapsın. Sen artık başnedimesin.

Phoebe telefonunu açtığında dışarıda hava iyice kararmış. Balkonda oturup bütün mesajların bir anda gelişini dinliyor. Tanıdık bir cınlama ama telefon elinde yabancı; sanki arkeolojik bir kazıdan çıkarılmış, artık onunla ilgisi kalmamış mesajlarla dolu bir nesne.

Bob, Edebiyata Giriş dersinin ortasında neden gittiğini soruyor.

Öğrencisi Sam, derse gelmediğini, çünkü büyükannesinin burun kanaması olduğunu ve kanın *Çimen Yaprakları*'nın üzerine bulaştığını, dolayısıyla kitabı kamuya açık bir yere getirmenin biyolojik tehlike sayılıp sayılmayacağından emin olmadığını, Dr. Stone'un kitabını getirmeyen öğrencilerle ilgili ne düşündüğünü bildiğini ama müfredatta kitabın gerçek insan kanıyla kaplanması durumunda ne yapılacağına dair bir madde bulunmadığını yazıyor. Öğrenmek istediği buymuş. *Teşekkürler!* diye eklemiş.

Sonra yine Bob.

İyi misin? diye sormuş. Bob tam anlamıyla bir hödük değil. Nerede olduğunu merak ediyor. Hastalık izni gerekiyor mu? Dönene kadar dersi başka bir okutmanın üstlenmesi gerekecek mi? Geri dönecek mi?

Bir de kocasından gelen mesajlar var. Salı geç saat, gece yarısından hemen önce başlıyorlar.

Phoebe, diye yazmış kocası. Bunu söylemek garip olabilir ama bugün ofiste seni gördüğüm halde dönemin başlangıcım kutlamak daha da garip geldi. Yani demeye çalıştığım şu ki, umarım derslerin iyi geçmiştir.

Ama bu sabaha gelindiğinde endişelenmeye başlamış.

Seni yine rahatsız etmek istemem ama Bob e-posta attı, nerede olduğunu soruyor. Bilmiyorum dedim. İyi misin?

Ve şimdi çok endişeli.

Phoebe, sormaya hakkım olmadığını biliyorum ama iyi olup olmadığını haber verirsen çok sevinirim. Senin için çok endişeliyim.

Endişelenmek şimdi mi gelmiş aklına? Matt'n bu ani endişesi Phoebe'yi şaşırtıyor. İki yıl önce giderken neden endişeli değildi? Ya da geçen mayıs doğum gününde uyanır uyanmaz ağzından çıkan ilk ses ormanda ölen bir hayvanı andıran ve Phoebe'yi ür-kütterek susturan bir hıçkırık olduğunda?

Cevap vermiyor. Belki artık hiç cevap vermem, diye düşünüyor.

Ama Bob'a yazmalı. Birkaç yanıt yazıp siliyor.

~~Bir hafta sonra döneceğim; ölüm döşegindeki büyükannemin evindeki işleri hallettikten sonra.~~

~~Kitabım için (2023'te yayına göndermeyi düşündüğüm) Doğu Yakası'ndaki 19. yüzyıl malikâneleri üzerine araştırma yapıyorum. (Edith Wharton'ın Newport'ta yaşadığını biliyor muydun?) Araştırmam bütün dönem sürebilir.~~

Ama bunların hiçbiri doğru değil. Bu e-postaları yazmak, öğrencilerinin bir şeylerden yırtmak için kıvırmaları gibi. O da kıvırıyor; düğünden sonra ne yapacağını bilmiyor. Artık geri dönmeyi hayal edemiyor. Ama dönmemeyi de hayal edemiyor.

Bu hafta derslerimi birinin üstlenmesi gerekecek, diye yazıyor Bob'a. Haber vermeden ayrıldığım için çok özür dilerim; dönemin geri kalanına dair ne yapacağıma ilişkin daha fazla bilgi edinir edinmez yazacağım. Anlayışın için teşekkürler.

Telefonun feneriyle Mrs. Dalloway'i bitiriyor. Ama bitince içeri girmiyor. Yıldızlara bakmak istiyor. Evde, karanlıkta tek başına çıkıp dışarıda oturmazdı. Ama otellerde geceler farklıdır.

Gece olunca otel canlanır. Bahçedeki peri ışıkları yanıyor. Deneyisel arpçı ve çellist çalmaya başlıyor. Düğün insanları salondan dışarı taşıp verandada toplanıyor. Hâlâ eğleniyorlar. Düğün insanları hep eğleniyor zaten. Sanki Tanrı onları buraya bunun için göndermiş: Beyaz yakalı gömleklerde gevşetilmiş kravatlar, avuç içleriyle masalara vurarak atılan kahkahalar.

Çellonun, fizyolojimizle ilgili bir şeyi taklit ettiği için yatıştırıcı olduğuna dair bir şey okumuştur. Tam neydi, hatırlamıyor. Ama çello onu da yatıştırıyor. Yan odadan gelen musluğun sesi, kapıların kapanıp açılması, açılıp kapanması da öyle. Kahkahanın dalga gibi yükselip alçalan sürgit uğultusu. Dünyanın sürekli devinimi. Her duvarda, onun burada kalışını düşünen birinin izleri var; burası onu umutsuzluğa gömülmekten alıkoyacak şekilde tasarlanmış bir yer. Aşağıdaki masalarda yanan küçük mumlar. Alacakaranlıkta kendiliğinden yanan meşaleler.

Mrs. Dalloway'in aptal partisi için bu kadar endişelenmesinden nefret etmek ne kadar kolaysa, gelini sevmemek de o kadar kolay, diye düşünüyor. Ama sonunda herkes partiye gider ve mesele de budur. Demiryolları, savaşlar ve insanları sürekli parça parça eden hastalıklarla dolu modern bir dünyada hepsini bir araya getiren Mrs. Dalloway'dir. Eğer problem yalnızlıksa, bu bakımdan –ve belki sadece bu bakımdan– herkese bulunabilecekleri bir yer verdiği için Mrs. Dalloway kahramandır.

PERŞEMBE

Bekârlığa Veda Partisi

Phoebe güneşin doğuşuyla uyandığında içinde okyanusa dokunmak için telaşlı bir dürtü hissediyor. Tam vakti. Yine Lila'nın annesinin kazağını giyiyor (bugün mutlaka yeni kıyafetler alması gerektiğine karar veriyor) ve aşağı inip Cliff Walk'a doğru yürüyor.

Yoldayken, kış bahçesinde Gary ile Lila'yı görüyor; iki dev eğrelti otunun altında fotoğraf çektiriyorlar. Okyanus sisi henüz dağılmamışken bu kadar resmi giyinmek için biraz erken olduğunu düşünüyor ama işte oradalar, birbirlerine yaslanıyorlar. İyi giyimli çizgi film karakterlerine benziyorlar. Lila'nın pantolonunun fazla temiz, Gary'nin ceketinin fazla kareli görünmesinde bir tuhaflık var.

Onlar poz verirken Phoebe kendine kahve dolduruyor. Lila'nın askısız kesim ipek bluz içinde çok güzel görüldüğünü düşünüyor ama Lila'nın buna asla askısız kesim demeyeceğini hayal ediyor. Kafasında Lila'nın sesi yankılanıyor: "Askısız kesimler alışveriş merkezinde gezen doksanlar ergenleri içindir, Phoebe. Kolsuz elbiselerse evlenmek üzere olan kadınlar içindir."

"Şu elinizi tam *oraya* koyabilir misiniz," diyor fotoğrafçı Gary'ye; Gary de elini *oraya* koyuyor. Lila'nın omzundan saçlarını çekiyor. Evet, evet, aynen öyle. Ona doğru yaslanın. Lila yaslanıyor ama yüzü fazla katı; insanların karın kaslarını azıcık sıktıklarında yüzlerinde beliren o ifadeye benziyor.

Lila onu görüyor. El sallıyor, Gary de başıyla selam veriyor. Phoebe de başını sallayıp odadan sıvışıyor. Bir çifti böyle fotoğraf çektirirken izlemek –bir çiftin çift olmaya çalıştığını izlemek– utanç verici geliyor; gerçekten çift olsalar bile.

Cliff Walk'ta henüz kimse yok. Sadece sarı bir köpek, Kırk Basamak girişinin etrafında oyalanıyor ama köpekle alakalı kimseyi görmüyor. Daha hızlı yürümeye başlıyor, bu da köpeğin yarış-tıklarını sanmasına neden oluyor. Böylece Phoebe, Cliff Walk boyunca bu başıboş köpekle yarışmaya başlıyor.

Bir köpek sahipleneceğim, diye düşünüyor. Kusura bakma, Harry. Ama bu köpek sabah onunla yürüyüşe çıkıyor. Onu dışarıda, dünyada tutuyor. Üstelik Phoebe böyle bir şeye karar vermenin, sadece, Bir köpek sahipleneceğim, demenin bile ona kendini harika hissettirdiğini fark ediyor.

Köpek neşeli bir tempo tutturuyor, Phoebe'nin iki adım önünden gidiyor. Birlikte, yoldan ayrılmayın diyen tabelaların önünden geçiyorlar ama söz dinlemeyenlerin oluşturduğu ince patikalar da var; tıpkı o köpeğin yürümeye başladığı kayalara giden patika gibi.

YÜKSEK YARALANMA RISKİ, diye uyarıyor tabela; bir adamın düşüp ölmesini gösteren faydalı bir resim de ilştirilmiş yanma. Ama Phoebe yine de devam ediyor çünkü insanlar –tıpkı köpekler ve aşağıdaki balıkçılar gibi– suya biraz daha yaklaşmak için her şeyi yapıyor.

“Hey, hey!” diyor balıkçı, köpeği görür görmez. Köpek havlıyor. “Onu bana getirdiğin için teşekkür ederim.”

Balıkçı, sanki Phoebe köpeğe büyük bir iyilik yapmış gibi gülümsüyor. Başını kaldırıp baktığında, kafa lambasının ışığı doğrudan Phoebe'nin gözlerine giriyor.

“Ah, kusura bakma,” diyor adam, lambayla uğraşarak. “Bazen bunu başımda unutuveriyorum.”

“Önemli değil,” diyor Phoebe.

Adam tekrar suya dönüyor ama Phoebe bir kayanın üzerine, adamın yanına oturuyor. Hem de davet edilmediği hâlde. Bazı insanların böyle olduğunu düşünüyor (kırk yaşına gelmiş ve yalnız biri olarak bir şeylere karar vermeyi sevdiğine karar veriyor, *bazı insanlar böyledir*). Bazı insanlar, ihtiyaç duydukları şeyleri istemez. Bazı insanlar bu anlamda dindar çocuklara benzer; acıyı iyilikle karıştırır. Babası, yalnız olmanın iyi bir antrenman olduğunu düşünür gibiydi; sonunda işe yarayacak bir şey. Bazen işe yaramıyordu ama balık tutarken yarıyordu: Kovasını hep dolduruyordu, her balığı sessizce içine atıyor, sonra da Phoebe’ye dönüp, “Heyecanlanmayın, millet. Sadece çöp balığı,” diyordu.

Babasının bunu söylemesi Phoebe’nin hoşuna giderdi. “Millet” derken aslında sanki koca bir seyirci kitlesiymiş gibi sadece Phoebe’ye hitap etmesi. Ama Phoebe de orada, söyleneni yapan iyi bir kız gibi dimdik duruyordu; iyi kızlar öldürmekten hoşlanmazdı. İyi kızlar, uzun saçlarının arasından esen rüzgârı ve balığı kayaya vurduğunda adamın yüzüne yayılan pembeliği severdi. Balık anında ölür, kovanın içine fırlatılırdı.

Dalgalar uzakta kabarıyor, kayalara çarpıyor ve Phoebe gözlerini onlardan alamıyor. Burada oturmanın bile başlı başına bir başarı olduğunu hissediyor; deniz seviyesinde olmanın muazzam bir şey olduğunu. Oysa buradan, kayaların altından bakınca okyanus korkutucu. Sonsuzluğun en somut hâli gibi. Ne sonunu görebiliyor ne dibini. O engin karanlığın içini göremiyor ama orada yaşamak zorunda olan canlılar olduğunu biliyor. Onların bunu normal bulduğunu da. Elini uzatıp suya dokunuyor.

Telefonu bipliyor.

Lütfen iyi olduğunu ve polisi aramam gerektiğini söyle, diye mesaj atıyor Matt.

Kocası sevgisini hep böyle gösterir. Tıpkı sevgisini hep Phoebe'nin nasıl ölebileceğini sıralayarak gösteren babası gibi. Bu çoraplara takılıp boynunu kırabilirsin! Kara buzda kayıp yoldan uçabilirsin! Phoebe'yi kendisinden korumak için çırpınıp dururdu. Tıpkı Phoebe hamileyken Matt'in çubuktaki iki çizgiye bakıp "Sevinmek için fazla erken değil mi?" diye sorması ve Phoebe'nin de ona katılması ama on hafta sonra kanaması başladığında, eline fırsat geçmişken sevinmediği için kendinden nefret etmesi gibi.

Bu yüzden kocasına cevap vermiyor. Cevabı hak etmiyor, diye düşünüyor. Benim gibi acı çekmeyi hak ediyor. Kontrolü kaybetmeli. Çünkü sorun buydu: Kocası kontrolünü hiç kaybetmezdi. Phoebe de öyle.

"Hey, hey!" diye bağıyor balıkçı, oltasını çekmeye başlıyor. "Bir tane yakaladım!"

Phoebe'ye bakıyor, o kadar heyecanlı ki. Balığı onun da görmesini istiyor. Phoebe de görmek istiyor. Ama o adamın yanına gidene kadar balık kaçıyor.

"Lanet olsun," diyor adam. "Şunu biraz tutar mısın? Muhtemelen yemi kaptı."

"Memnuniyetle," diyor Phoebe.

Adam kovaşından biraz kalamar çıkarıyor. Phoebe suyun ağır çekişini hissediyor, nehrin çekişinden çok daha güçlü. Oltayı sabit tutmak, korkmamayı başarmak, dalgaların kayalara çarpıp ayaklarının etrafında kabarmasına aldırmamak güç istiyor. Burada bir dalgaya kapılıp gitmenin ne kadar kolay olduğunu hayal ediyor.

Ama adam, kaygan kayalarda durmayı işin bir parçasıymış gibi gösteriyor. Taze kalamarı kaldırıp Phoebe'ye iğneyi sarmasını söylüyor. Ama Phoebe bir şeylerin oltayı tırtıkladığını hissediyor; suda yaşayan bir şeyin küçük ısırıkları.

“Bir şey yakalıyorum galiba,” diyor ve iğneyi sabitlemek için oltayı hızla çekiyor. “Yakaladım!”

Oltayı suyun üzerinde sallanıncaya kadar yavaşça sarıyor. Bu balığın kendi karanlık sulu dünyasından koparılıp tamamen yeni bir dünyaya atılması öylesine sarsıcı ki... Işık ve hava gibi sıradan şeyler bile onun için şok edici. Balık çılgınca çırpınıyor, yaşama isteğinin gücü inanılmaz. Virginia Woolf’un kelebeği gibi; baştan sona mücadele, baştan sona yaşam.

“Çok güzel,” diyor Phoebe.

“Ah,” diyor balıkçı. “Sadece bir deniz horozu. Kimse onları satın almaz.”

Phoebe balığı iğneden çıkarıyor, o koca çirkin ağza bakıyor ve onu tekrar denize atıyor. Ellerini tayına siliyor, oltayı adama geri veriyor.

“Uğurlu bir dokunuşun var,” diyor adam. “Bir tane daha ister misin?”

“Gitmem gerek,” diyor Phoebe.

Gelin kahvaltısından önce Edith Wharton’ın evini görmek istiyor. Adama veda ediyor, köpeğin başını okşuyor ve kayalara tırmanıyor. Çıkarken kayıyor, düşüyor, dizini sıyrıyor ama uyarı tabelasındaki küçük adam gibi suya düşmüyor.

“Tek bir gün bile yaşamının çok, çok tehlikeli olduğunu hep hissediyordu,” diye yazıyor Woolf.

Doğru bu. Ölmek ne kadar kolay. Hayatta olmak ne büyük şans; sadece bir günlüğüne bile olsa. Charlotte Brontë’nin babası bunu anlamıştı; adam, Charlotte hariç bütün çocuklarını kaybetmişti. Kızının son talibini tekrar tekrar reddetmesi de bundandı. Evliliğin ve sonrasındaki doğumun onu öldürmesinden korkmuştu. Bir yıl sonraysa haklı çıkmıştı.

Ama Phoebe hayatta kalıyor. Tekrar patikaya dönüyor. Hiçbir şey onu yok etmiyor. Yürümeye devam ederken bunun fazlasıyla farkında.

Hiçbir zaman iyi bir yürüyüşçü olmadığını, sırf yürümek için yürümeyi anlayamadığını fark ediyor; ki bu da bazen kendini kötü bir Viktorya edebiyatçısı gibi hissetmesine neden oluyor. Jane Eyre gibi yürüyüşlere çıkmamış, Brontëler gibi bozkırlarda dolaşmamış ama elinin altında bir bozkır olsa yapabileceğini hayal etmiş hep.

İşte şimdi var. Okyanus da bir tür bozkır, diye düşünüyor. Açık, sulu bir ufuk. Onun kenarında yürüyerek Land's End'e, Edith Wharton'ın evine varıyor. Gerçi artık Wharton'ın evi değil; yeni sahipleri Connecticut'tan sıradan insanlar, en azından telefondan anladığı kadarıyla öyle.

Daha yakından görmek için kayalara tırmanıyor. Pek Wharton hayranı sayılmaz; dolayısıyla bu, kutsal bir hac yolculuğu gibi gelmiyor ona, çünkü kitapları hep trajediyle bitiyor. Phoebe'nin saygı duyduğu ama nefret ettiği bir tür Romeo-Juliet yanlış anlamasıyla. Ama o noktaya kadar olan her şeyi seviyor: Partileri, kıyafetleri, sohbetleri. Wharton'ın mizah anlayışını, dikkatli bakışını. Lily Bart'ı seviyor ve sonunda kendini öldürdüğünde yıkılıyor.

Ama Wharton bu evde yaşarken hiçbir kitabını yayımlamamış. Land's End'deyken hâlâ tanınmayan, mutsuz bir ev kadınıymış. Henüz "gerçek" Edith Wharton olmamış. Henüz boşanmamış. Henüz romancı olmamış. Fransa'da savaş muhabiri olmamış. Kendi hakkında bunların hiçbirini bilmeden yaşamamanın ne kadar berbat olduğunu düşünüyor; bu büyük bahçede oturup denize bakarken her şeyin sonuna gelmiş gibi hissetmenin. Acaba ne olmuştu da başka bir yere gidebileceğini fark etmişti?

Dönüş yolu daha uzun geliyor ama Phoebe, solundaki malikâ-neleri geçerken bacaklarının gerilmesinden hoşlanıyor. Henüz olamadığı şeyleri merak ediyor birden ve Kırk Basamak'a geri döndüğünde kendisiyle gurur duyuyor. Belki de artık olacağı kişi budur: Yalnız başına yürüyüş yapmaktan hoşlanan bir kadın.

Phoebe, evdeyim ve gerçekten de kahvaltı hazırlarken ortadan kaybolmuşsun gibi görünüyor. Neredesin? Harry'yi de yanında mı götürdün?

Bunca zaman sonra Matt'in sahiden de evde olduğunu düşünmek huzursuz edici. Eşyalarının arasında dolaşüyor, merdivenleri inip çıkıyor. Ama artık çok geç. Sanki bir davette, bütün yemekler çöpe atılırken çıkagelen o sevimsiz misafir gibi.

Yeni mesaj geliyor:

Harry'yi bodrumda bir battaniyenin altında buldum. Sanırım Harry'nin öldüğünü biliyorsundur?

"Evet, Harry'nin öldüğünü biliyorum," diyor telefona. "O yüzden siktir git, göt herif."

Telefonu kayalardan aşağı fırlatmak, o adamı kendinden uzaklaştırmak istiyor; sanki Matt'in mesajları, elinde tuttukça güçlenecekmiş gibi geliyor.

"Aha," diyor bir adam.

Dönüp bakınca koşu kıyafetleri içinde öylece dikilen Gary'yi görüyor. Phoebe şaşırıyor.

"Yoksa bu, başkahramanın telefonunu okyanusa atarak yeni bir hayata hazır olduğu mesajını verdiği sahne mi?" diye soruyor Gary.

"Evet," diyor Phoebe. "Bir sonraki sahnede de beni Apple Store'da hiç vakit kaybetmeden yeni bir telefon almak için sıra beklerken görebilirsin."

"Yani senin saatlerce telefon seçip kurulumla ilgili küçük kararlar aldığın sahneler mi?"

“Film tam olarak böyle bitiyor.”

“Çok deneysel.”

“Yoruma yer bırakıyor.”

Gary, sanki seyircilere hitap edermiş gibi okyanusa doğru dönüp ellerini açıyor ve “Biri şu kadına bir Oscar versin!” diyor

“Teşekkür ederim, teşekkür ederim,” diyor Phoebe. Kendini hafif ve neşeli hissediyor.

“Lila beni seni almaya yolladı,” diyor Gary. “Gelin kahvaltısındaki yokluğun fark edildi.”

“Ah,” diyor Phoebe. “O kadar uzun süredir dışarıda olduğumu fark etmemişim.”

Gary, aslında düğünün bir parçası olmayan Phoebe’nin neden kahvaltıya davet edildiğini merak ediyor olmalı. Ama sormuyor.

Tam o sırada telefon yine titriyor; ikisi de sanki oltanın ucunda ölene dek çırpınan bir balığı izler gibi telefona bakıyor.

“Her şey yolunda mı?” diye soruyor Gary.

“Arayan kocam,” diyor Phoebe. “Yani, eski kocam. Böyle demeye alışmam gerekiyor.”

“Bol şans,” diyor Gary. “Ben hâlâ ‘ölmüş karım’ demekte zorlanıyorum.”

“Daha iyi bir ifade olmalı,” diyor Phoebe.

“Hiçbiri daha iyi gelmiyor,” diyor Gary. “Merhum karım?”

“Fazla resmî.”

“Rahmetli karım?”

“Fazla demode.”

“İlk karım.”

“Pislik.”

“Hakkın rahmetine kavuşmuş eşim.”

“Tamam, şu anda onu sen öldürmüşsün gibi konuştuñ. Haklısın, durumun zor.”

“Tabii her zaman sadece Wendy deme gibi bir seçenek de var,” diyor Gary. “Ama Lila’nın yanında öyle demek de yanlış geliyor. Sanki... kabalık ediyormuşum gibi.”

Bunun büyük bir talihsizlik olduğunu, zira Wendy ismini hep çok sevdiğini de ekliyor. Juice da öyle; “Anne” demeden önce “Wendy” demiş; belki de *Peter Pan*’i yüzlerce kez izlediğı içindir.

“Wendy buna biraz üzölmüştü,” diyor Gary. “Ne yani, ben onun iş arkadaşı mıyım? demişti. Ama o öldükten sonra, Juice’un en başından beri annesini bir insan olarak görebilmesine sevindim.”

“Bu çok güzel bir bakış açısı,” diyor Phoebe. “Juice lakabını nasıl aldığını sorabilir miyim?”

“Wendy’nin ona taktığı bir lakaptı,” diyor Gary. Juice’un be-
bekken çok enerjik olduğunu, odanın bir ucundan ötekine zıplayıp durduğunu, neredeyse duvarlara tırmandığını anlatıyor. Wendy de hep güler ve ortamı şenlendirdi* dermiş.

“Aslında ona öyle demeyi uzun zaman önce bırakmıştık ama Wendy öldükten sonra Juice yeniden böyle çağrılmak istedi,” diyor Gary. Sonra sanki ailesinden biraz fazla bahsetmenin kabalık olduğunu düşünmüş gibi, “Senin çocuğun var mı?” diye soruyor.

“Hayır,” diyor Phoebe. “Yani... denedim.”

Sonra ona bütün çabalarını anlatıyor. Tüp bebek tedavisini. Belki de depresyonunun o zaman başlamış olabileceğini. Söylemesi zor. Geriye dönüp başlangıcı bulmak. Tüm o randevular ve sonlara doğru Matt’in artık gelmek istememesi.

“Matt?”

“Eski kocam,” diyor Phoebe. “Tüp bebek fikrine tamam demişti ama sonra buzdolabındaki ilaçlara bakıp, Bunlar çok pa-

* (İng.) *Juice up*, şenlendirmek anlamına gelmektedir. (ç.n.)

halı, demeye başladı. Evet, pahalıydı. Ama aslında her şeyin doğal olmasını istediğini kastettiğini de anlıyordum. Çocuğun içimde bir ateşböceği gibi yanmasını istiyordu. Her şeyin öylesine açık, öylesine doğal olmasını istiyordu ki hiçbir şüpheye yer kalmasın.”

Ama randevular vardı. Phoebe’nin polipleri vardı. Ameliyatları vardı.

“Sonra yumurta hasadı falan işte,” diyor.

“Hasat mı?”

“Aslında yumurta toplama deniyor ama bana kalırsa yumurta hasadı denmeli. İbare resmen ortada al kullan beni diye yalvarıyor.”

Kocasına yumurta hasadı esprisini yaptığını anlatıyor. Tam bir korku hikâyesi adı, birileri mutlaka yazmalı.

“Ama Matt esprime pek yüz vermedi. Tanrım, kim okur öyle hikâyeyi falan dedi.”

“Okunur. Bir sürü insan okur,” diyor Gary.

Otel artık görüş mesafesinde. Gelin kahvaltısı içeride onları bekliyor. Phoebe küçük, yavaş adımlarla ilerliyor.

“İşte geldik,” diyor Gary.

“Yeniden insan içine karışmaya hazır değil misin?”

“Sadece fazla aile oldu,” diyor Gary. “Şu an onlarla kahve içmem gerekiyordu ama Marla’nın civardaki evlerin fiyat listesini tekrar tekrar anlatmasını sadece bir yere kadar dinleyebiliyorum.”

“Marla komik biri,” diyor Phoebe.

“Gerçekten öyle,” diyor Gary. “Gerçi bazen insanlara biraz fazla geldiğinin de farkındayım”

“Fazla olmak fena olmayabilir. İyi bile olabilir. Hiç yoktan iyidir.”

Phoebe, çocukluğundaki evin sessizliğinde bunu arzulardı. Babası gürültücü bir adam değildi, Phoebe de öyle ama olmak isterdi. Mutfakta tencere seslerini, şömüne başında kahkahaları özlerdi.

“Ben hep, on dokuzuncu yüzyıl İngiliz romanlarındaki o kalabalık ailelerden birine ait olmayı hayal ederdim,” diyor Phoebe.

“Yetim olmayı hayal ettiğini sanıyordum.”

“Yani yetim olamayacaksam kocaman, şamatacı bir aile isterdim,” diyor Phoebe. “*Gurur ve Önyargı*’daki gibi.”

“Başımı sallayıp okumuşum gibi yapacağım,” diyor Gary.

“Hani şu büyük ailelerle ilgili kitaplardan biri. Büyük aileler neler yapar, zaman içinde nasıl değişir, birbirlerini nasıl hem sinir edip hep severler falan.”

“Anladım,” diyor Gary. “O zaman hiç okumadığım bir Austen romanının karakteriymişim gibi davranayım, her şey yoluna girer.”

“Gayet sağlıklı bir yaklaşım,” diyor Phoebe.

Gary otel kapısını bir kâhya edasıyla açıyor. “Hanımlar seni bekliyor, sayın başnedime.”

Phoebe kızarıyor. Demek Lila ona söylemiş.

“Gary, Burbon Çeşmesi’ne geç kaldın,” diyor Lila, onu görür görmez.

“Burbon Çeşmesi de ne?” diye soruyor Nat.

“Ve biz ondan nasıl alırız?” diyor Suz.

“Üzgünüm,” diyor Lila, “sadece erkeklere özel bir masaj.”

“Bir masaj nasıl sadece erkeklere özel olabilir ki?” diye soruyor Marla.

“Bu, bir ara yalnızca kardolar için şarap çıkaran markalar gibi,” diyor Nat. “Sanki bazı üzümler diğerlerinden daha erkekmiş gibi.”

“Kardolar için şarap,” diye tekrarlıyor Juice, kıkırdayarak.

“Benim, ancak zehirle ovuluyormuşum gibi hissedeceksem rahatlayabileceğim bir masaj,” diyor Gary ve masadaki kadınlar kahkahaya boğuluyor.

“Hazır mısın kardo, seni rahatlatacak o zehre?” diyor Juice, sahte bir masöz aksanıyla.

“Hadi ama, bu sadece klasik bir burbon-şeker masajı,” diyor Lila. “Yıllardır yapıyor.”

Lila, Gary’ye bir veda öpücüğü konduruyor. Her halka açık öpüşmeleri bir öncekinden daha teatral; alkış almak için tasarlanmış gibi. Phoebe’nin midesi buruluyor. Belki açlıktandır. Belki de sadece kahvaltıya ihtiyacı vardır; eskiden akşamdan kalma uyandığı sabahlarda kendine ısmarladığı büyük kahvaltılardan. Masadaki kadınların yanına oturuyor, menüye bakıyor, gelinse garsona kahve siparişi vermeye çalışıyor.

“Burada debelenip duruyorum,” diyor Lila garsona. Adamın göğsünde RYUN, İÇECEK SORUMLUSU yazan bir etiket var.

“Ah, semaverde ücretsiz kahvemiz var,” diyor Ryun.

“Semaver de ne?” diye soruyor Juice.

Phoebe, Ryun’un zamanının bir yarısını, Semaver ne? sorularını yanıtlayarak, diğer yarısını da adındaki U’nun neden A olmadığını açıklayarak geçirdiğini hayal ediyor.

“Şurada, şu sürahideki kahve,” diyor Ryun bir masayı işaret ederek.

“Evet ama ben semaverdeki bedava kahveden istemiyorum,” diyor Lila. Sonra menüyü işaret ederek, “Ben *bu* kahveden istiyorum.”

“Ama o da aynı kahve,” diyor Ryun gülümseyerek. “Tek farkı, menüdekinin altı dolar daha pahalı olması.”

“Bak, ben sadece menüde yazan kahveden sipariş etmek istiyorum, tamam mı? Bana o kahveyi getirir misin lütfen?”

Juice ve Marla masanın iki ucundan birbirlerine anlamlı bakışlar atıyorlar. Ryun başını onaylar gibi sallıyor.

“Tamam, anladım,” diyor ve gidip semaverden bir fincan kahve dolduruyor. Geri döndüğünde fincan, tabağın üzerinde titrek bir biçimde sallanıyor.

“Teşekkür ederim,” diyor Lila.

Masada utanca kapılmamış tek kişi Lila

“İşte başnedimelik dosyan,” diyor Phoebe’ye.

Başnedimelik görevi bir takvimle ve görev listesiyle birlikte geliyor: Bazılarının üstü çizilmiş; “Oprah’ın sevdiği eski restoranı araştır,” “Su spa’sını rezerve et” gibi. Ama hâlâ bekleyenler de var: “Kompost edilebilir penis temalı çatal bıçakları al,” “Tarotçuyu teyit et, 19.00,” “Seks Kadın’ı teyit et, 17.00.”

“Seks Kadın’ı teyit et mi?” diyor Phoebe.

“Seks Kadın da ne?” diye soruyor Juice.

“Kimse bilmiyor, tatlım,” diyor Marla.

“Benim *bilmemem* gerekiyor,” diyor Lila dosyayı kapatarak. “Bugünün sürpriz olması lazım.”

“Muhtemelen oyuncaklarla falan gelen bir kadın,” diyor Suz. “Bize nasıl sevişeceğimizi öğretecek.”

“Sen sevişmeyi bilmiyor musun, kardo?” diyor Juice, Lila’ya takılarak.

“Mel, lütfen bana kardo deme,” diyor Lila.

“Kardo, lütfen bana Mel deme.”

“Ama Mel çok güzel bir isim,” diyor Lila. “Hem Juice, bir zamanlar cinayetten yargılanmış profesyonel bir futbolcunun lakabı.”

Marla, suçlar gibi Lila’ya bakıyor ve Juice, “Ne? Nasıl yani?” diye soruyor.

“Bu doğru,” diyor Marla özür diler gibi bir ifadeyle. “O. J. Simpson.”

“Peki annem neden bana o lakabı taktı?” diye soruyor Juice.

“Sahiden hiç hatırlamıyorum,” diye itiraf ediyor Marla.

Juice’un yüzü düşüyor. Lila’ya, sanki bu onun suçuymuş gibi bakıyor. Kollarını kavuşturup arkasına yaslanıyor.

“Buranın nesi iyiymiş?” diyor Phoebe, dosyayı kaparken.

“Kabaklı tost kesinlikle tavsiye ederim,” diyor Lila.

“Avokadolu tosta ne oldu?” diye soruyor Phoebe.

“Modası geçti,” diyor Lila.

“Ne? Daha yeni yeni alışıyordum.”

“Geç kaldın. Kabaklı tost onun bir sonraki nesli gibi bir şey.”

“Avokadolu tost tam bir dolandırıcılıktı,” diyor Marla. “Kabaklı tost daha da beter.”

“Nasıl dolandırıcılık oluyor?” diyor Lila. “Menüde fiyatı açıkça yazıyor.”

“Evet, yirmi iki dolar! Nasıl oluyorsa avakadolusundan bile daha pahalı, ki cucurbito dediğin şey insanlık tarihinin en ucuz sebzesi falan.”

“Cucurbito nedir?” diye soruyor Juice.

“Kabak,” diyor Phoebe.

“Peki neden insanlar doğrudan ‘kabak’ demiyor?” diye soruyor Juice.

Tam o sırada İçecek Sorumlusu masaya dönüyor.

“Ben cucurbitolu tost alayım,” diyor Juice ama İçecek Sorumlusu bozuntuya vermiyor.

“Başka bir şey isteyen?” diye soruyor.

“Ben de aynısından,” diyor Phoebe.

Phoebe fiyatını hiç sallamıyor. Phoebe'nin karnı aç. Phoebe hâlâ sabah yürüyüşünün enerjisiyle titriyor. Phoebe bedenini beslemek istiyor.

“Şerefe,” diyor sonunda ilk lokmasını alırken.

Ama biliyor ki bu düğünde gerçekten Marla kadar “var” olsaydı –on yıl önceki Phoebe olsaydı– kafasında büyük bir hesap defteri tutardı şimdi: Her şeyi toplar, bu israfın hesabını çıkarırdı.

Oysa artık başka şeyleri sayıyor.

“Bu odada on tane kapı var,” diyor Phoebe, büyülenmiş gibi ama kimse etkilenmiyor.

“Bir oyunun başlangıcı falan mı bu?” diyor Suz.

Juice kahvesine şeker dökmeye çalışıyor ama yarısı masaya saçılıyor.

“Juice!” diyor Marla. “Her yere şeker döktün.”

“Önemli değil,” diyor Juice. “Rahip gibi yalarım.”

“Pardon?” diyor Phoebe gülerek. “Bunu açıklamam gerekecek.”

“Büyükannem demişti ki bir rahip şarabı dökerse yerden yalamak zorunda kalırmış,” diyor Juice. “Çünkü o kelimenin tam anlamıyla İsa’dır. Aksi takdirde İsa sonsuza dek linolyumun üstünde kalır.”

“Nasıl ya? Gerçekten mi?” diye soruyor Nat. Juice ciddi ciddi başını sallayarak onaylıyor, sonra şekeri yalıyor.

Lila bakışlarını Phoebe’ye çeviriyor.

“Açık burunlu ayakkabı nedir, biliyor musun?” diyor.

“Bu nedimelik sınavı mı?” diye soruyor Phoebe.

“Keşke olmasa. Ama biliyorsun, değil mi?”

“Böyle bir soruyu cevaplamayı reddediyorum.”

“Gördün mü?” diyor Lila, Juice’a dönerek. “Mele –yani Juice’a– söyledim. Herkes açık burunlu ayakkabının ne olduğunu bilir.”

Juice aniden soğuyarak masadan uzaklaşıyor. “Üzgünüm, bilmiyorum işte.”

“Bugün Phoebe seni açık burunlu ayakkabı almaya götürüyor.”

“Bu da mı dosyada yazıyor?” diyor Phoebe.

Aslında planladığı gün böyle bir gün değil. Masaj yaptırmayı hayal etmişti. Havuz kenarında uzanmayı.

“İkinizin de ayakkabı alması gerekiyor,” diyor Lila. “Vintage arabayı alabilirsiniz.”

Lila bir heyecan belirtisi görme umuduyla Juice’a bakıyor ama Juice burun kıvrıyor.

“Dün bindiğimiz araba mı?” diye soruyor. “Ondan nefret ediyorum.”

“O araba çok güzel,” diyor Lila.

“Utanç verici,” diyor Juice. “İnsanlar sürekli sana bakıyor.”

“Zaten mesele o,” diyor Lila.

“Niye herkesin sana bakmasını istiyorsun?”

Lila cevap vermek üzere ağzını açıyor ama Phoebe tartışmayı bitirmek için ayağa kalkıyor.

“Tamam,” diyor. “Juice, öğlen lobide buluşalım.”

Lila, “Dışarı çıkmışken birkaç elbise de al,” diyor. Kimse Phoebe’nin başnedime olduğu halde düğün haftası için neden hiç elbise getirmediğini sormuyor. Artık düğünün üçüncü günündeler; gelinin buyurduğu her gerçekliği kabullenmeye hazırlar. “Her gece için bir tane. Bellevue’ye git. En güzel şeyler orada.”

Yeni konuklar geliyor. Lila bir çılgılık atarak ayağa kalkıyor. Herkesi tek tek kucaklıyor, sonra tanıştırıyor: Olimpiyat elemelerine kadar gitmiş kayakçı kuzeni. Keten bir takım giyen amcası. Ardından “Bootsie” lakaplı büyükannesi ve yanında “benimki” diye tanıttığı bir adam. Kadın yaşlı, bir bakıma antika sayılır. Sanki hayatında hiç otelde kalmamış gibi çevresine bakınıyor.

“Anlamıyorum,” diyor Bootsie. “Düğün evde olmadı ki? Jackie’ninki gibi?”

“Bunu konuştuk, büyükanne,” diyor Lila onu yanağından öperek. “Bu Jackie’nin düğünü değil. Artık işler farklı.”

“Ama Breakers çok gösterişli. Fakir işi Avrupa kalesi,” diyor Bootsie.

Lila, Benimki’ne dönüp, “Büyükanneyi St. Georges odasına yerleştirir misin?” diyor.

Bootsie uzaklaşırken Phoebe, “Jackie kim?” diye fısıldıyor.

“Jackie Kennedy.”

Çılgın Yirmiler’e dönen Phoebe nedimelik dosyasını açıyor ve kendini eski haline dönmüş gibi hissediyor; bir dizi göreve atılmak üzereymiş gibi. Bugünü Lila için mükemmel kılmak istediğini fark ediyor. İlk iş olarak, Seks Kadın’ın numarasını çeviriyor.

“Alo?” diye cevap veriyor bir kadın.

Phoebe, kadının birçok işletmede olduğu gibi kendini tanıtarak açmasını ummuştı.

“Merhaba, siz... şey misiniz...” diye başlıyor Phoebe. “Bu akşam saat beşte Lila Rossi-Winthrop’un bekarlığa veda partisine geleceğinizi teyit etmek için arıyorum?”

“Rossi-Winthrop mu?” diyor Seks Kadın. “Bir saniye hatta kalır mısınız?”

Bir Seks Kadın’a göre fazlasıyla resmi birine benziyor. Sisteme bir sürü bilgi giriyor ve sessizliği doldurmak için en ufak bir çaba bile göstermiyor.

“Tamam, doğru. Saat beş,” diyor sonunda. “Peki bir projeksiyon cihazı olacak mı?”

“Gerekmiyor mu?” diye soruyor Phoebe.

“Tarihsel olarak evet,” diyor Seks Kadın.

Phoebe resepsiyonda Juice’u beklerken Pauline’e bu kasabada kompost edilebilir penis temalı çatal bıçak takımı bulabileceği bir yer olup olmadığını soruyor.

“Ah!” diyor Pauline; bunun garip bir soru olduğunu düşünüyorsa da yüzüne yansıtmıyor. “Gerçekten öyle bir şey var mı? Bilmiyorum ama varsa muhtemelen Donanma bölgesindeki Coastal Intimates adlı dükkânda olur. Sizin için bir şoför ayarlayayım mı?”

“Hayır, vintage arabayı ben kullanacağım,” diyor Phoebe. “Bu arada saat tam beşte, bilardo salonuna projeksiyon cihazı da gerekiyor. Bekarlığa veda partisi için.”

“Elbette, hemen hallediyorum!” diyor Pauline, sanki bu, dünyanın en makul isteğiymiş gibi.

Phoebe arkasını dönüyor ve kadife perdelerin önünde bekleyen Juice’u görüyor. O büyük siyah botlarıyla oraya ait değilmiş gibi duruyor; sanki zamandan kopup gelmiş bir gelecek kız gibi.

“Hey,” diyor Phoebe.

Ama Juice sadece el sallıyor. Yine sessizleşiyor, tıpkı iskeleye giderken arabada olduğu gibi. Phoebe bunun, Juice’un ailesi olmadan ilk kez yalnız olmalarından mı yoksa sadece öğleden sonranın yoğun sıcağından mı kaynaklandığını bilmiyor.

“Arabanız hazır,” diyor bordo ceketli adam.

Phoebe, hızlı sürüyor ama Juice'u korkutacak kadar hızlı da değil. Juice, gevşeyerek hıza uyum sağlıyor, telefonundan bir şey okuyor. Sessizlik Phoebe için sorun değil. Hatta bir rahatlama. Phoebe, başkalarının çocuklarının yanında mutluymuş gibi yapmak zorunda kalmaktan nefret ediyor. Phoebe'ye defalarca pek anne şefkati taşımadığının söylenmesi de muhtemelen bu yüzden ama insanların bununla kastettikleri şeyin, televizyonlardaki anneler gibi davranmaması olduğunu düşünüyor; onlar genelde yüksek sesli oluyor, hep birini kucaklamaya çalışıyor, kim olduğu çok da fark etmiyor.

Ama Phoebe insanlara sarılan tiplerden değil. Babası da sarılmaktan pek hoşlanmazdı. "Seni seviyorum," demek istediğinde kızının sırtına hafifçe bir pat pat yapardı, o kadar. Phoebe'yi öyle ayyy'larla canım'larla sevmedi, dolayısıyla Phoebe de başkalarının çocuklarını ayyy'larla canım'larla sevmiyor.

Ama bu, çocuklardan hoşlanmadığı anlamına gelmiyor. Sadece onlarla iletişim kurmak için çok çabalamaya ihtiyaç duymuyor; oysa kocası hep bunu yapardı. Phoebe çocukların, yetişkinlerin onların üstüne çok düşmesinden pek hoşlanmadıklarını düşünüyordu; bu da büyük oranda Phoebe'nin de çocukken bundan hiç hoşlanmamasından kaynaklanıyordu. Öte yandan, kocası Mia'nın yeni bebeğini ilk kez kucağına aldığı anda, onu uçak gibi çevirmişti ve bebek de bundan gerçekten hoşlanmış gibiydi.

“Ek gıdaya geçtiniz mi?” diye sormuştu Mia’ya.

Birlikte kutladıkları son Şükran Günü’nde olmuştu bu; ilişkileri başlamadan üç ay önce. Mia ve Tom, yeni bebekleriyle gelmişlerdi çünkü Matt’in de büyük bir ailesi yoktu. Üniversitedeki insanlar benim ailem, derdi hep. Ona mantıklı geliyordu bu. Onlarla ömür boyu nikâhlıydı sanki.

“Aslına bakarsan bugün ilk kez normal yemek yiyecek,” demişti Mia.

“Vay canına,” demişti Matt. Phoebe’nin kocası bu durum karşısında sahiden heyecanlanmış gibiydi ama Phoebe nasıl gerçekten heyecanlı görüneceğini bilemiyordu. Son tüp bebek denemesinden sonra kendini şişman hissediyordu. “Bundan sonra her gün Şükran Günü yemeği bekler artık.”

“Evet,” demişti Mia. “Okul öncesi çocukları arasında en karmaşık damak zevki onun olacak. Mesela, affedersiniz ama hindi suyunu nerede bulabilirim?”

Karşılıklı gülmüşlerdi ve ilişkileri henüz başlamamış olsa da Phoebe daha o gün ikisinin paylaştığı bir şeyin dışında kaldığını hissetmişti. Bir şekilde farklılardı işte, hindi üzerine şakalar yapan hep o ikisiydi. Waldorf okulunun çocuk için iyi olup olmayacağını tartışanlar onlardı ve Phoebe ise sadece tutunmaya çalışan kişiydi. Gülümsemeye çalışan. Phoebe, Tom’a dönüşmeye başlamıştı. Bir tür dayanışma duygusuyla Tom’a bakmıştı ama Tom hindiye değerlendirmekle meşguldü.

“Bunlar sakatat mı oluyor?” diye sormuştu Tom.

Phoebe, Mia’nın, kocasının ve Waldorf Çocuğu’nun Şükran yemeğine böylesine keyifle devam edişini bir rüyanın içinden izliyormuş gibi hissetmişti. Tom hindinin neden ters çevrildiğini sormuş ve Matt, “Bunu yapmanın tek yolu bu,” diye cevaplamıştı.

Kocası bu tip tavsiyelerle dolu bir adamdı. Her şeyin en iyisinin nasıl yapılacağını bilirdi ve Tom da öyle olmaya ilgi duyuyor

gibiydi. Mia'nın memesi dışarıdayken Tom ona bir sürü soru sormuştu ve Phoebe acaba dışarıdaki memeye bakmak mı yoksa bakmamak mı daha büyük kabalık olur, bir türlü hatırlayamamıştı.

Phoebe, Waldorf Çocuğu hakkında hoş bir şey söylemek istiyordu. Başka bir kadının ne söyleyeceğini düşünmüştü. Başka bir annenin.

“Ah, ne kadar tatlı! Şuraya bak, tulumunda minicik katil balinalar var,” demişti.

“Sanırım artık orka deniyor onlara,” demişti Mia.

Normalde, Phoebe bu anda kocasıyla göz göze gelip gülerdi. Sanırım artık orka diyoruz, dediklerini hayal etti. Ama kimse onunla göz göze gelmiyor. Phoebe, yediği fırçayla baş başa kalmıştı. Bu bir şaka değil, basit bir gerçektir. Ebeveynler katil balina değil, orka diyor. Ne âlâ. Sonra yemeği yediler ve Phoebe, diğerlerinin onunla göz göze gelmemeye çalıştığını hissetmeye devam etti. Hikâye anlatılırken, sanki o sohbetin parçası değilmiş gibi, Phoebe'yi es geçiyorlardı. Bunun saçlarıyla mı bir ilgisi vardı acaba? Saçı, bej duvarla aynı renk gibiydi. Masa gürlüyordu. Kocasını başını geriye yatırarak kahkaha atıyor ve Waldorf Çocuğu'na büyük bir şefkatle bakıyordu. Phoebe kocası onu terk etmeseydi, muhtemelen kendisinin onu terk etmek zorunda kalacağını düşündü. Kocasının bir çocuğa böyle bakışını izlerken...

Mia ve Tom gidince, Phoebe rahatlamamıştı. Hatta sanki gerçek hayatı da yanlarında götürmüşler gibi gergindi. Fazladan turtayı. Waldorf Çocuğu'nu. Koca hayatı. Phoebe, kendine gelme umuduyla temizliğe girişmişti.

“Çocukları seviyorum,” dedi Phoebe. Bunu neden söyleme ihtiyacı hissettiğini bilmiyordu. “Sadece onları her zaman ilgi odağı haline getirmek sıkıcı oluyor. Masaya yeni bir oyuncak getirmek ve sadece yeni oyuncağa bakıp onun hakkında konuşmak ve herkesten de buna aldırmasını beklemek gibi.”

Kocası önce hiçbir şey demedi. Hindi tabağını yıkamaya devam etti. “Bence eğlenceliydi.”

Acaba karısına duyduğu aşkın bitip Mia’ya âşık olmaya başladığı an, o an mıydı? mutfakta ona bunu mu söylemeye çalışıyordu? Bu kadar olumsuz olma. Sadece eğlenceli ol. Sadece orka de gitsin.

İlişkilerinin başlamasıysa Sevgililer Günü’nden sonraya denk geliyordu. Ama Phoebe, Şükran Günü’nden sonra bir şeylerin değiştiğinin farkındaydı çünkü mutfakta denk geldiklerinde artık birbirlerine dokunmuyorlardı. Cinsel hayatları durmuştu ve Phoebe, kocasıyla sevişmeden yaşamının ona bu kadar kolay gelmesinden korkmuştu. Kocasının başka, kendi fantezilerinde yarattığı bir versiyonunu tercih etmesi onu ürkütüyordu. Sabahları mastürbasyon yaparken kocasının o versiyonunu düşünüyordu. Başı dönüyordu. Kendini boş hissediyordu ama olumsuz anlamda değil. Seks yapmamak, eti ya da makarnayı ara ara bırakmak gibi geliyordu. Bazen, saçma bir şekilde kendisiyle gurur duyuyordu.

Ama üç ay sonra, zaman zaman gerçek kocasını o kadar özliyordu ki kanepeye gidip onu dudaklarından öpüyordu.

Kocası, sınav kâğıtlarını okurken, “Çok basit bir yönerge,” dedi. Şubat ayıydı, bahar döneminin sadece birkaç haftası geride kalmıştı ve öğrencileri onu şimdiden sinir etmeye başlamıştı. Hiç onluk değildi bu. “Karga metaforunu analiz edin. Ama sürekli yanlış yapıyorlar. Sürekli kargayı bir tür ölüm habercisi olarak tanımlıyorlar, oysa metinde ölüm çağrıştıran hiçbir şey yok. Buna rağmen kargaların ölüm habercisi olmasını bekliyorlar, bu yüzden de yazarın aslında kargaların çok meraklı ve sosyal yaratıklar olduğunu söylemeye çalıştığını göremiyorlar! Not kâğıtlarına şunu yazmak istiyorum: Sayfadaki kelimeleri görüyor musunuz? Yahu siz karga nedir biliyor musunuz?”

Öğle yemeği saatine gelindiğinde, kocası kargalar konusunda hâlâ o kadar sinirliydi ki öğle yemeği yemek için ara vermek zorunda kaldı. Ardından kâğıtların devamını okumak için kampüse gitmeye karar verdi çünkü orada halletmesi gereken birtakım komite işleri de vardı. Mia'yla ikisine beşeri bilimler merkezinin koridorları için tablo seçme görevi verilmişti ve teslim edilen tablolara bakması gerekiyordu.

Önceden planlanmış bir görüşme olmasına rağmen, Mia'yı koridorda görmek bir mucize gibi gelmişti; ilişkileri hakkındaki ilk konuşmalarında Matt, Phoebe'ye böyle söylemişti. Evde sınav kâğıtlarını okuduğunu ve her şey hakkında –hayatı, evlilikleri, öğrencileri ve kargalar hakkında– çok depresif hissettiğini söylemişti. Tablolar hakkındaki konuşmaları bittiğinde, eve gitmek istememiş. Mia'ya bir içki teklif etmiş. Phoebe, acaba bir zamanlar ona kurduğu cümleleri mi kurdu diye merak etti: Hey, bir bira ister misin?

Ama tabii o sıralar o içki viskiye dönmüştü. Kocasını birayla bırakmıştı. O, artık yetişkin bir adamdı, bir profesördü ve hayatları –Tom'un depresyonu, Phoebe'nin depresyonu ve bir başkasının depresyonu yüzünden depresif olmanın ne kadar kolay olduğu– hakkında konuşurken sadece kehribar rengi sıvıları içiyordu. İçkileri bittiğinde, yağmur yağmaya başlamış ve kocasına bakılırsa bu, yağmurda kampüs boyunca yürümek istemedikleri için, yerlerinde kalıp birer tane daha içmek için şahane bir nedenmiş. Sonra kocası birden bir daha hiç eve gitmek zorunda kalmasam nasıl olur acaba diye düşünmüş. Bu daha önce hiç aklına gelmemiş ama bir kez geldikten sonra da bu düşünceden bir türlü kurtulamamış. Eve bir daha hiç dönmeyebilirmiş. Yeni bir hayata başlayabilirmiş. Karşısındaki kadının ellerini tutup, “Seni seviyorum,” diyebilirmiş.

Bunun, engelleyemediği bir hapsirlik gibi, ağzından öylece döküldüğünü söyledi. Söyler söylemez de tamamen doğru oldu-

ğunu anlamış. Mia ve Waldorf Çocuğu'yla upuzun bir geleceğı görebiliyormuş. Mia da "Seni seviyorum," diye karşılık vermiş. Hem de anında.

İkisi de o ana kadar bunun farkında değilmiş. Matt, Mia'ya âşık olmanın, ağır ağır kaynamaya başlayan suda oturan bir kurbağa olmaya benzediğini söyledi ve Phoebe, "Sanırım bu, onunla konuşurken kullandığın romantik metafor değil, yanılıyor muyum?" dedi ve kocası, "Sadece yavaş olduğunu anlatmak istedim, tamam mı? O kadar yavaş ki fark etmedim bile," dedi. Phoebe ise, "Ama kaynar sudaki kurbağa bir efsane değil mi? Bir kurbağa kaynar sudan dışarı atlamaz, olduğu yerde ölür," dedi. Kocasıyla bu metafor üzerine kafa yormayı, anlamı kalmayana kadar birlikte açılmamayı umuyordu.

"Onu seviyorum," dedi kocası tekrar.

"Sen onun bir bebeğı olmasını seviyorsun," dedi Phoebe.

"Her şey bununla ilgili değil, Phoebe."

Seksle de ilgili olmadığını söyledi, ki bunun Phoebe'ye kendini daha iyi hissettireceğini düşünmüş olmalıydı ama tam tersi bir etki yaptı. Pandemiden önce Mia'yla sadece bir kez birlikte olmuşlardı ve Matt bunun bir hata olduğunu söyledi. Beklemesi gerektiğini biliyordu. Önce Mia'ya duyduğu hisler hakkında Phoebe'yle konuşması gerekiyordu. Ama sonra pandemi gelmişti ve ne yapacağını bilememişti. Yaz boyunca Matt ve Phoebe evde sıkışıp kalmıştı, Mia ve Tom ise kendi evlerindeydi. Pandemi bitene kadar bekleyebileceğini düşünmüştü ama bir noktada Phoebe'ye yalan söylemek Matt'in kendini kötü hissetmesine neden olmuştu. Gizlice dışarı çıkıp Mia'yı aramak yanıştı. O yazın sonuna geldiklerinde Matt artık nasıl yaşamak istediğı hakkında bir karar vermesi gerektiğini biliyordu. Böylece ağustos ayında kararını verdi.

“O beni hayata geri döndürdü,” demişti Matt, Phoebe’ye. “Elimde değil. Bunu sonuna kadar götürmek zorundayım.”

Matt gittikten sonra Phoebe aylarca başka bir kadının onun kocasına kendini canlı hissettirdiğini düşündükçe kusacak gibi oldu. Phoebe kıskançlıktan kıvranıyordu ama sadece Mia değildi kıskandığı. Kocasını kendini canlanmış hissediyordu. Phoebe böyle bir şeyi hayal bile edemiyordu.

Araba kırsaldaki bir viraja doğru yanaşırken Phoebe küçük bir heyecan duyuyor. Bu güzel yolda canlı hissetmek, denizin ve karanın sınırında olmak. Bu güzel günde, bu güzel arabayı kullanarak burada olmak.

“Lila tam bir sürtük,” diyor Juice.

Juice, Phoebe park yeri aramaya başlayana kadar dile getirmiyor bunu. Sanki Phoebe’nin yol boyunca sessiz kalabilme yeteneği, Juice’u konuşturmak için ısrar etmemesi, onu gerçekten konuşmaya itmiş gibi.

“Neden böyle söylüyorsun?” diye soruyor Phoebe. Öğrencileri sayesinde sesini herhangi bir yargıdan arındırma, sorularını sanki birer beyanmış gibi dile getirme becerisinde uzmanlaşmıştı.

“En iyi arkadaşına sürtük dediğim için beni azarlamayacak mısın?” diye soruyor Juice.

“Hayır,” diyor Phoebe.

Juice şaşkın görünüyor, sanki bu tür bir yetişkinle hiç tanışmamış gibi. İplemeyen biriyle. Phoebe o an, çocuk sahibi olmanın en harika yanlarından birinin de bu olduğunu fark ediyor. Gerçekten de iplemek zorunda değil. Juice’un gelişimi hakkında ya da telefonun onun betnini yeniden programlayıp programlamadığı hakkında endişelenmek zorunda değil, ki elbette prog-

ramlıyor. Phoebe, Juice'un annesi değil, hatta artık profesör bile değil. Artık tamamen uygun bir bluz ve biraz diz gösteren ama elbette çok kısa olmayan bir etekle sınıfta durmuyor. Artık Gary ya da Mia gibi insanların asla olamayacağı bir şekilde özgür. Eteğini istediği kadar yukarı çekebilir. Juice'la arabadaki başka biriymiş gibi konuşabilir, çünkü o özünde başka biri zaten.

"Ama neden böyle söylediğini bilmek istiyorum," diyor Phoebe. "Birine sürtük diyeceksen, elinde sağlam bir neden olmalı."

"Açıkkçası bence doğuştan öyle."

"Yani, annesinin rahminden tam bir sürtük olarak çıkan bebeklerden biri gibi mi?"

"Aynen," diyor Juice.

"Lila pıt diye dışarı çıktı ve doktorlar, Tebrikler, Anne ve Baba, o... bir sürtük! mü dedi?"

"Evet!" Juice gülüyor. Şakayı anladıktan sonra duramıyor. "Sürpriz! O dev bir sürtük!"

"Dev sürtüğünüzü kundaklamak ister misiniz?" diye soruyor Phoebe ve bu, Juice'un gülmekten yerlere yatmasına neden oluyor.

Arabadan iniyorlar. Bellevue Caddesi'nde yürüyorlar ve Juice bir sanat galerisinin önünde duruyor.

"Öff," diyor. "Keşke babam bu galeriye hiç girmeseydi."

Winthrop Uluslararası Sanat Galerisi. Kapı kilitli, ışıklar kapalı ama Phoebe pencereden bakınca karanlıkta büyük tuvaler ve parlak çerçeveler görebiliyor. Gary'nin oraya girdiğini, Lila'nın masada olduğunu hayal etmeye çalışıyor.

"Bir dakika, bu bir Hudson Nehri Ekolü tablosu mu?" diye soruyor Phoebe.

Juice omuz silkiyor. "Hudson Nehri Ekolü ne?"

Yan taraftaki butiğe giriyorlar çünkü Phoebe arka duvarda ayakkabıları görüyor.

“Cidden anlamıyorum,” diyor Juice. “Benim ayakkabım var zaten!”

Phoebe, Juice’un postallarına bakıyor. “Açık burunlu değil ama.”

“Ne farkı var ki?”

“Botlar ayak parmaklarını göstermez.”

“Evet, çünkü ayak parmaklarım aslında biraz özel.”

“Korkarım ki, çok uzun sürmeyecek,” diyor Phoebe. “Bu düğünde, sadece halka açık ayak parmakları kabul ediliyor.”

“Hiç kimse kendine sormuyor mu... neden? Başkalarının ayak parmaklarını görmeyi neden bu kadar çok istiyoruz?”

“Juice,” diyor Phoebe. “Hayatını çok daha basit hale getirme izin ver. Gelinin senden istediği ayakkabılara her zaman ihtiyacın olacak.”

“Ama neden? Onun istediği her şeyi yapmaktan bıktım.”

“Bu kurallardan biri sadece.”

“Hangi kurallardan?”

“Mesela, babanla sadece sen dalga geçebilirsin. Koşmadan önce devasa bir pasta yeme. Ve gelinin senden almanı istediği ayakkabıları her zaman al.”

Juice etkilenmiş görünüyor. “Başka ne gibi kurallar biliyorsun?”

“Çok fazla,” diyor Phoebe.

Phoebe, Juice’un en azından hayatından nefret ettiğinden daha fazla nefret etmediği altın ayakkabıları seçmesine yardım ediyor ve kendisi için de siyah bir çift alıyor. Onları denediğinde o kadar iyi görünüyorlar ki ayaklarıyla gurur duyuyor.

“Ne düşünüyorsun?” diye soruyor Phoebe, bacağını uzatarak.

“Bir ayak gibi görünüyor,” diyor Juice. “Üzerinde de ayakkabı var.”

“Peki beğendin mi?”

“Lila gibi konuşuyorsun,” diyor Juice. “Lila ayaklarına takıntılı.”

“Ayaklarına takıntılı derken ne demek istiyorsun?”

“Pandemi sırasında saatlerce TV izledi ve o esnada da ayaklarını aldığı pedikür makinesine doldurduğu suyun içine koydu. Üstelik o *benim* pedikür makinemdi. Yani, doğum günümde bana vermişti. Sonra da, Evet, ama sen hiç kullanmıyorsun ki, falan dedi. Ben de, Yani, neden kullanayım ki? dedim. Sonuçta birinin ayağının nasıl görüldüğü kimin umurunda ki? Sanki hepimizin bir gün öleceğinden haberi yokmuş gibi davranıyor.”

Juice, ayakkabısının tokasını açmak için eğiliyor.

“Ona böyle mi söyledin?” diye soruyor Phoebe.

“Bir kere,” diyor Juice.

“Sert olmuş.”

“İyi ama bu normal değil. Görünüşüne takıntılı. Kelimenin tam anlamıyla... banyoya gitmek için bile ne giyeceğini bulması saatlerini alıyor. Bu tam bir zaman kaybı.”

Phoebe de yüksek lisans öğrencisiyken, herkesin derse bütün sabahlarını kendilerini postmodern bir tabloya dönüştürmekle geçirmiş gibi geldiği zamanlarda kendine böyle şeyler söylerdi. Sadece kot pantolon giydiği için kendini daha iyi hissetmesini sağlıyordu. Ama Phoebe artık bunun tam olarak doğru olduğuna inanmıyor.

“Bir kadın, kendisi kadar kıyafetleri için de davet edilir,” diyor Phoebe. “Bu, bir Edith Wharton romanından bir cümle.”

Öğrencileri her zaman sığ olduğunu düşünse de Phoebe’ye çok doğru gelen bir cümleydi. Juice da öğrencileri gibi düşünüyor.

“Peki, bu çok üzücü,” diyor Juice. “Kimseyi kıyafetleri yüzünden davet etmemelisin.”

“Sanırım Wharton bundan daha fazlasını kastetti,” diyor Phoebe. “Bence insanların giyim seçimleriyle ortaya çıkardıkları gizli şeyleri düşünmemizi istiyor. Birinin elbisesine ya da ceketine hayran kaldığımızda, aslında başka bir şeye hayran kalıyoruz.”

“Vücutlarına mı?” diye soruyor Juice. “Ne kadar paraları olduğuna mı?”

Ve evet, evet. Ama hayır.

“Belli ki sırf her gün aynı deri kemeri takıyor diye bir erkeğe âşık olmamışsın henüz,” diyor Phoebe.

Juice gülüyor. “Nasıl yani? Sırf kemeri yüzünden adamın birine âşık mı oldun?”

“Eski kocam ilk randevumuzda onu takmıştı,” diyor Phoebe. “Derinin nasıl da pürüzsüz ve bronz olduğunu hayranlıkla hatırlıyorum. Daha sonra da onu tekrar tekrar taktığını fark ettim.”

Sonunda dayanamayıp sorduğunda, kocası bunun iyi bir kemer olduğunu, on sekiz yaşındayken aldığını ve ölene kadar saklamayı umduğunu söylemişti. Phoebe o an her şeyi görebiliyordu: Bu adamın hayatı boyunca bu tek kemere bakacağını, her gece evlerinin çevresinde yürüyerek kapıların kilitli olduğundan ve dolaptaki bardakların mükemmel düzende olduğundan emin olacağını.

“Sakladı mı peki?” diye soruyor Juice.

“Evet,” diyor Phoebe.

“O zaman neden hâlâ evli değilsiniz?”

“Beni aldattı.”

“Ah. Albert Schuyler gibi mi?”

“Albert Schuyler gibi.”

“Metresine bina da inşa etti mi?”

Phoebe kıkırdıyor. Nihayet bu konuda gerçekten gülmek iyi geliyor ona.

“Pek sayılmaz,” diyor.

“Yani kemer konusunda yanılmışsın,” diyor Juice. “Sana sonsuza dek bakmadı.”

“Doğru,” diyor Phoebe. “Ama kemer konusunda yanılmadım.”

Phoebe, kocasıyla geçirdiği son geceyi hatırlıyor, yatağa girmek için soyunurken kemerini küçük bir top haline getirdiğini izleyişini. İşte her şeye sahip çıkan bir adam, diye düşünmüştü. Çamaşırlarını bir terzi titizliğiyle katlayan bir adam. Peki neden ona da sahip çıkamadı? Phoebe neden kocasının hep onu kurtarabileceğine inanmıştı? Sanki rahmi, bardakların yanlış yerlerde olduğu bir dolapmış da kocası ulaşabilse yeniden düzenleyebilirmiş gibi.

“Kemer, ikimizin de ondan olmasını istediği şeyi ortaya çıkardı,” diyor Phoebe. “Ama her saniye istediğimiz kişi olamayız. Ve bu sorun değil. Hayat işte, bilirsin?”

Juice botlarını alıyor ve onlara sanki şimdi farklı görünüyorlarmış gibi bakıyor.

“Botlarının senin hakkında ne söylemesini istersin?” diye soruyor Phoebe.

Juice hiçbir şey söylemeyince, Phoebe onu kaybettiğinden, bunun çocuk için fazla olabileceğinden endişeleniyor, tıpkı sınıfta sessiz kaldıklarında öğrencilerini kaybetmekten endişelendiği gibi. Çünkü pandemi sırasındaki sessizlikleri dayanılmazdı. Sessizlikleri, ondan nefret ettiklerinin, onların da sabırsızlıkla ayrılmayı beklediklerinin kanıtı gibi geliyordu Phoebe’ye.

Ama Phoebe’nin öğretmenlik konusundaki hisleri hep böyle değildi. İlk başladığında, işini o kadar seviyordu ki bazen öğren-

cilerinin ebeveynleri için üzülüyordu; çocuklarını Phoebe'nin bazen tanıdığı gibi tanıma fırsatı bulamıyorlardı çünkü. Çünkü bir profesör, öğrencileri açmak için benzersiz bir konumdaydı. Phoebe bir soru sorduğunda, bunun onları değerli bir yere götüreceğine güvenmeye eğilimli görünüyorlardı. Phoebe, onların kendisine ne kadar sık güvendiklerini düşünüyordu. Onun iyi bir profesör olduğuna inanırlardı ve Phoebe de onların ondan nefret ettikleri için değil de düşündükleri için sessizce oturan iyi öğrenciler olduklarına inanırdı.

Bu yüzden Juice'un sessizliğine güvenmeye karar veriyor. Sorusunu geri çekmiyor veya özür dilemiyor. Sadece bekliyor, sonunda Juice konuşana kadar.

“Sanırım insanların, ayaklarımın nasıl göründüğünü umursamadığımı bilmelerini istiyorum,” diyor Juice. “Lila'ya hiç benzemediğimi.”

“Peki kime benziyorsun?”

“Anneme.”

“Annen nasıldı?”

“Gerçekten eğlenceliydi,” diyor Juice. “Birlikte çok resim yaptık. Hem ellerimi hem de ayaklarımı kullanmama, tuvalin üzerinde bir maymun gibi yürüme izni verirdi. Hatta bir keresinde hep birlikte pankeklerden evimizin mini bir heykelini yapmıştık. Hepsini yedikten sonra da annem, Eyvah, nerede yaşayacağız şimdi? demişti. O kadar çok gülmüştük ki. Bazen babamın o günü hiç hatırlamadığını hissediyorum. Sanki onu tamamen unutmuş gibi.”

“Unutmadı,” diyor Phoebe. “İnan bana.”

“Sen nereden biliyorsun ki?”

“Çünkü daha bu sabah bana ondan bahsetti.”

“Gerçekten mi?” diyor Juice.

“Gerçekten,” diyor Phoebe. “Ayrıca bu tür şeyleri babana söyleyebilirsin, biliyorsun değil mi? Bütün konuşmayı botlarının yapmasına bel bağlamak zorunda değilsin.”

“Peki, bu iyi,” diyor Juice. “Çünkü aslına bakarsan biraz terletiyorlar. Hava gerçekten sıcak.”

Phoebe gülüyor, raftan bir çift Tevas terliği alıp havaya kaldırıyor. “Bunlara ne dersin?”

Phoebe, diğer butiklerde bedenini saran elbiseler deniyor. Soyunma kabinindeki üç panelli aynanın karşısında duruyor ve mürdüm rengi, yere kadar uzanan elbisenin içinde kendini beğeniyor. Vücuda oturan bir elbise giymek, vücut hatlarını yeniden görmek iyi geliyor.

“Ne düşünüyorsun?” diye soruyor Phoebe, Juice’a. Kabinden dışarı adım atıyor.

“Neden bana bunu sorup duruyorsun, hiç anlamıyorum,” diyor Juice. “İnsanlara neyin yakışıp yakışmadığını anlamıyorum.”

Phoebe, Juice’un ona böyle bir soru sorulmasından utanç duyduğunu hissediyor. Bunu hissediyor çünkü bir zamanlar Phoebe de böyle utanıyordu. Zaten berbat bir alışverişçi olması da bu yüzden. Daima gelecekte utanma ihtimalini bir yük gibi omuzlarında hissediyor, bu yüzden kabarık kollu bir elbise ya da bir barda üç içki gibi aşırı sayılabilecek hiçbir şeyi asla almıyor.

“İlk içgüdü, çabuk söyle.”

“*Clue*’daki Bayan Scarlet’a benziyorsun,” diyor Juice.

“Bayan Scarlet seksi mi?”

Juice gülüyor. “Aman Tanrım, *Clue*’daki hiç kimse seksi değil. *Clue* bununla ilgili değil, Phoebe.”

Phoebe gülüyor. Juice'un adını söylediğini duymak ona iyi geliyor.

"Bunu alıyorum," diyor Phoebe.

Muazzam bir alışveriş turu bu. Phoebe'nin neredeyse her şeye ihtiyacı var. İşleri nihayet bittiğinde Phoebe, hafta boyunca giyilecek beş yeni elbise, makyaj malzemesi, iki mayo ve burada ihtiyaç duyabileceğini düşündüğü her şeyi almış. Buna, düğün insanların takacağı cinsten görünen, komik derecede büyük bir güneş şapkası da dahil.

"Bu şapkanın kendi polis eskortu olmalı," diyor Phoebe, Juice'a ama Juice çoktan kasanın yanına gitmiş, dolayısıyla onu yalnızca tezgâhtaki kadın duyuyor.

"Mağazadaki en güzel parçayı seçtiniz," diyor kadın.

Phoebe kendini suçlu hissediyor çünkü onu sırf espri olsun diye eline almıştı. Tezgâhtar kadın ona öyle hayran hayran bakıyor ki Phoebe kendini şapkayı satın almaya mecbur hissediyor ve mağazanın dışında, Phoebe dev güneş şapkasını takınca Juice, "Aman Tanrım. Çok büyük. Aşırı utanç verici," diyor.

Ama Juice bunu gülerek söylüyor; sanki burada, sokağın anonimliğinde, Phoebe'nin de yönlendirmesiyle, bu kadar utanç verici olmak iyi geliyor. Komik.

Sokaktakiler, Phoebe'nin şapkasının kenarı omuzlarına sürünmesin diye yoldan çekiliyor ve bunu yaptıklarında Juice'la Phoebe birbirlerine bakıp kahkahayı patlatıyorlar.

"Yol verin!" diye bağılıyor Phoebe ve kaldırım taşları boyunca yürüyorlar.

"Sokakları boşaltın!" diye bağılıyor Juice.

Aniden yağmur başlayınca Phoebe, "Baksana, şemsiyeye bile ihtiyacımız yok. Bu şapkanın altına girsen yeter," diyor.

Phoebe onu kendine doğru çekiyor.

“Ben zaten hayatta şemsiye taşımam,” diyor Juice.

“Neden?”

“Çok utanç verici.”

“Şemsiye taşımak mı?”

“Nasıl desem... aşağılayıcı.”

Phoebe, Juice’un bitmeyen utanç hissinden büyüleniyor. Onun hakkında her şeyi öğrenmek, onu bir kitap gibi incelemek istiyor. Genelde utanma hissiyle daha barışık olan üniversite öğrencilerinin yanında olmaya alışık.

“İslanmamak aşağılayıcı mı geliyor?”

“Bu kadar... hazırlıklı olmak aşağılayıcı geliyor.”

Sonra, *latte*’lerine kolajen shot isteyip istemediklerini soran bir kafede öğle yemeği yiyorlar. Phoebe, baristanın konuşma tarzından hoşlanıyor; sesinin beklediğinden çok daha yüksek çıkması hoşuna gidiyor. Phoebe sıcak kahveden bir yudum alıyor ve arabaya dönüş yolunda galerinin önünden geçerken Juice’un suratsızlığının geri döndüğünü hissediyor.

“İnsanların arabalarını neden önemsedini gerçekten anlamıyorum,” diyor Juice, kapıyı açarken. “Sadece bir metal yığını işte.”

“Bazı insanlar da senin köpeğinin sadece bir parça plastik olduğunu söyleyebilir,” diyor Phoebe.

“Ama o farklı.”

“Haklısın. Farklı,” diyor Phoebe, “çünkü sen o plastik parçasını seviyordun.”

“Evet, tamam, bir plastik parçasını seviyordum. Ne olmuş yani!”

“Kesinlikle!” diyor Phoebe. “Ne olmuş! Kendi plastik parçanı sev. Başkalarının da kendi metal yığınlarını sevmesine izin ver.”

“İyi,” diyor Juice, ama pek tatmin olmuş gibi değil. Phoebe, onun yapmak istediği tek şeye –yani müstakbel üvey annesi hakkında kötü konuşmasma– izin vermiyor.

“Ama ben babamla hiçbir zaman annem hakkında konuşamıyorum,” diyor Juice. “Çünkü Lila hep yanımızda ve konuşmamıza izin vermiyor.”

“Sana hiç annenden bahsetmemeni söyledi mi?”

“Yüzünde öyle bir ifade belirliyor ki... O an hepimiz biliyoruz ki onun hakkında konuşursak üzülecek.”

“Muhtemelen üzülür.”

“İyi de neden? O benim annem. Ama Lila üzülünce birdenbire sanki artık bir annem olmasına izin verilmiyormuş gibi hissediyorum. Sanki hiç var olmamış gibi davranmamız gerekiyor. Babam da öyle. Onun yanında çok garip davranıyor. Lila kraliçe falanmış gibi. Duştan çıkınca ona bir kadeh beyaz şarap falan koyuyor, sanki duşu aşırı travmatik olmuş gibi.”

“Aslında güzel bir jest.”

“Anneme hiç böyle şeyler yapmıyordu.”

“Belki de annen öldükten sonra daha nazik biri olmuştur.”

“Eh, *ben* olmadım.”

“Orası belli,” diyor Phoebe ve Juice gülüyor.

“İyi biri olmak istiyorum,” diyor Juice. “Sadece ortak bir yanımız yok.”

“İkiniz de temiz havadan hoşlanıyorsunuz. Ve yemekten.”

“Tamam, evet iyi, ikimiz de nefes almayı seviyoruz. Ama önemli hiçbir ortak yanımız yok.”

“Doğru. Hava dediğin ne ki zaten?”

“Kim ne yapsın havayı? Ben şahsen havadan nefret ederim.”

Phoebe anahtarı kontağa takıyor.

“Yani, sanırım ikimiz de Disney olan her şeyi seviyoruz,” diyor Juice.

“Bu da bir şey,” diyor Phoebe ve arabayı çalıştırıyor. “Bu da bir şey.”

Yolun kalanında Juice, bildiği şeyler konusunda sınanmak istiyor; mesela ülke başkentleri. Haftaya sınavı var. Ama diğer yandan eğlenceli de buluyor. Haritaları seviyor. Bir şeylerin nerede olduğunu bilmeyi seviyor. Waze’i kullanmayı ve yoldaki bir şeyleri, mesela en etkileyici malikâneleri işaret etmeyi seviyor. Tarihi bölgeden çıkıyorlar ve Phoebe, seks dükkânının önüne denk gelmeyecek bir park yeri arıyor. İki dükkân ileride, bir hayvan barınağının önüne park ediyor.

“Aman Tanrım, bu kader değil de ne şimdi?” diyor Juice. “Bir köpek alabilir miyim?”

“Bu soruyu bana değil babana sormalısın,” diyor Phoebe.

“Ama o hep hayır diyor. Lila köpeklerden nefret ediyor.”

“Kimse köpeklerden nefret etmez.”

“Sadece şöyle bir baksam?”

“İnan bana, barınakta sadece bakmak diye bir şey yok,” diyor Phoebe.

“Ama ben plastikten daha fazlasına hazırım.”

“Peki, tamam. Plastik olmayan hayvanlara ayılıp bayılmak için on dakikan var.”

“Sen benimle gelmiyor musun?”

Phoebe kendini buna hazır hissetmiyor; burnunu kafeslere dayamış bütün o küçük hayvanları görmeye dayanamayacağını düşünüyor.

“Benim halletmem gereken son bir iş daha var. Arabada buluşuruz.”

Juice ellerini çırpıyor ve tek başına barınağa giriyor; Phoebe ise telefonuna bakıyor. Sonunda kocasının sesli mesajını dinliyor.

Harry hakkında ne bildiğini ya da nerede olduğunu bilmiyorum ama onu arka bahçeye gömdüğümü sana söylemem gerektiğini düşündüm. Lütfen beni ara, Phoebe.

Kocasının sesi... tam da kendi sesi gibi geliyor, Phoebe bunun neden şaşırtıcı olması gerektiğini bilmiyor gerçi. Kocasını küreği eline alırken hayal etmek onu ağlatıyor; muhtemelen garajda sakladığı babasının eski küreğini. Onu nereye gömdüğünü merak ediyor. Çamın yanındaki taşın oraya mı?

Ama onu aramıyor. Bu noktada kocasına herhangi bir konuda kendini daha iyi hissettirmek gibi bir mecburiyeti yok. Eski koca diye hatırlatıyor kendine. Eski koca. Ayrıca Phoebe artık başnedime. Gözyaşlarını siliyor, telefonu çantasına atıyor ve seks dükkânına giriyor.

Phoebe, St. Louis otoyollarında yüzlerce kez seks dükkânlarının önünden geçmiştir herhalde ama hiç içeri girmişliği olmadı. Nasıl ki bir kiliseye uğramak aklına gelmediyse, böyle yerlere girmek de hiç aklına gelmedi. Porno izlemeyen, teatral biçimde orgazm olmayan, aksesuara hiç ihtiyaç duymayan evli bir kadındı sonuçta. Matt'e aşırı tuhaf olan hiçbir şeyden hoşlanmadığını söylemişti.

O yüzden içerinin tuhaf olmamasına şaşıyor; herhangi bir mağaza gibi duruyor, yalnızca bluzların olması gereken yerde silikon vajinalar var. Duvarda zincirler. Her yerde iç çamaşırı.

"Yardımcı olabilir miyim?" diye soruyor satış görevlisi.

"Penis temalı çatal-bıçak arıyorum," diyor Phoebe, önce biraz utanarak. Satış görevlisinin utanmaması işi kolaylaştırıyor. Kadın Kohl's'ta çalışıyormuş kadar sıkılmış görünüyor.

“Penis şeklinde pipetlerimiz var,” diyor kadın. “Bir de hani, kâse ya da onun gibi bir şey olarak kullanabileceğiniz silikon vajinalarımız.”

“Penis pipetler kompostlanabilir mi peki?” diye soruyor Phoebe.

“Hayır. Ama geri dönüştürülebilirler sanırım.”

“Bana kompostlanabilir olanlardan lazım.”

“Kompostlanabilire en yakın ürünümüz arka taraftaki yenilebilir iç çamaşırları. Yani hepsini yediğinizi varsayarsak sıfır atık.”

Bütün konuşma o kadar iş gibi ilerliyor ki Phoebe yatakta kocasıyla konuşurken geri dönüp aynı tonda konuşmayı diliyor. Tuhaf gelse bile istediğini sorma cesareti olmasını diliyor. Çünkü aslında tuhaf şeyleri seviyor olabileceğinden şüphelenmeye başlıyor. Herkesin tuhaf şeyleri sevdiğinden; neticede seks dükkânları perşembe öğleden sonraları açık.

Plastik penis pipetleri eline alıyor ve Matt’in, her ne sebeple olursa olsun, Mia’yla tuhaf şeyler yapıp yapmadığını düşünüyor. Belki de Mia’ya bu yüzden ihtiyaç duymuştur. Belki de onu tekrar hayatta hissettiren şey budur. Ve ilk kez, bu düşünce onu dehşete düşürmek yerine umutla dolduruyor. Belki bir gün o da birini bulur ve birlikte tuhaf olurlar.

Penis pipetlerin parasını ödüyor; ayrıca, sırf giyerken seksi hissetmemenin imkânsız olduğunu hayal ettiği için birkaç kırımızı kayışlı tanga da alıyor.

Dışarı çıktığında Juice arabada değil. Phoebe barınağın önünde duruyor, pencereden içeri bakınca Juice’u sandalyede oturmuş, küçük sarı bir köpeği tutarken görüyor. Juice o kadar mutlu görünüyor ki Phoebe içeri girmeye karar veriyor. Bunun bir parçası olmak istiyor. Terapisti, bir şeyin parçası olmak istemesinin sorun olmadığını söylemişti.

“Aman Tanrım, Phoebe, gel de onu kucağına al!” diyor Juice.

Böylece Phoebe köpeği kucaklıyor. Hayvanın yumuşacık, tüylü patilerini hissediyor. “Adın ne bakalım senin?”

“Ne yazık ki Frank,” diyor Juice. “Ama sonradan değiştirebilirsin, değil mi?”

“Ben mi?” diyor Phoebe, sanki kız çılgınca bir şey söylemiş gibi; oysa bunu şimdiden hayal edebiliyor. Kucağındaki Frank, onun yeni köpeği. Birlikte uzun yürüyüşlere çıkıyorlar. Sabaha karşı kimseler uyanmadan midye toplamaya gidiyorlar. “Köpek alamam. Otelde evcil hayvana izin verilmiyor.”

“Tamam ama Frank’i birinin alması gerekiyor,” diyor Juice. Kafesteki daha küçük bir beagle’ı işaret ediyor. “Ben şunu almaya karar verdim.”

Dönüş yolu boyunca Juice, Phoebe’nin köpeği için yeni isimler bulmaya çalışıyor. Ama otele girdiklerinde Phoebe haberi veriyor.

“Bilemiyorum, Juice,” diyor. “Sanırım Frank adını sevdim.”

Phoebe bekârlığa veda partisine gitmeden önce Lila'nın annesinin kıyafetini geri veriyor. Kuzgun'un kapısını çalıyor. "Bana kıyafetlerini ödünç verdiğin için teşekkür ederim," diyor Phoebe ve torbayı uzatıyor.

Patricia, bir elinde kokteyl bardağı, şaşkınlıkla kalakalıyor; sanki o kıyafetle zihninde gerçekten vedalaşmış ve onun ölümünden dönmüş gibi karşısında durmasını kavrayamıyor.

"Şuraya bırak," diyor Patricia, kargaların heykel gibi durduğu mermer masayı işaret ederek; sanki bütün ölü şeylerin gitmesi gereken yer orasıymış gibi. Phoebe torbayı kargaların yanına koyuyor; hepsi cezalıymış gibi duvara dönük.

Odaya şöyle bir bakmak bile kargaların her yerde olduğunu görmeye yetiyor: biri yatağın hemen ardındaki duvara çizilmiş, biri başucundaki abajurun altına yerleştirilmiş. Onun yanında, Phoebe iki kitap görüyor: *Kendinin En İyi Arkadaşı Olmanın Yolları* ve *Yalnız Ölürüz*.

Patricia, oturduğu yere geri dönüyor; bu da Phoebe'nin gitmesi gerektiğinin bir işareti gibi geliyor ama Phoebe nedense kalmak istiyor. Belki bu kadın gerçekten yalnız ölecek ama en azından yalnız içmemeli.

"Seninle bir içki içebilir miyim?" diye soruyor Phoebe.

“Benimle bir içki içmek mi istiyorsun?” Patricia hem şaşkın hem sevinçli görünüyor; sanki ansızın başlayan bir kar yağışına tanık olmuş gibi. “Genelde Lila’nın arkadaşları benden kaçarcasına uzaklaşır. Zavallı ihtiyar dulları cüzzamlı gibi görürler.”

Patricia, Phoebe için bir kadeh çıkarıyor ve minibarı açıyor.

“Bugün galerine gittim,” diyor Phoebe. “Yani... vitrinden baktım.”

“O koleksiyonu otuz yılda oluşturduk,” diyor Patricia.

“Etkileyici olmalı.”

“Başta sadece yaşayan sanatçılar vardı. Ama sonra biz yaşlandıkça, o yaşayan sanatçılardan bazıları da öldükçe, ölü olanlara yöneldik. İşte o zaman ufkumuz gerçekten genişledi.”

Şimdi Hudson Nehri Ekolü tablolarından oluşan dev bir koleksiyonları var. Üstüne üstlük bir de Warhol tablosu bulunduğu bahsetmiyorlar bile.

“Warhol’unuz mu var?”

“Dürüst olmak gerekirse onu otele bağışlamalıyım, duvarlarına asmaya değer bir şey vermeliyim,” diyor Patricia, sonra yatağının üstündeki tabloya bakıyor. “Söyle bana, Profesör, bu bir ölüm tablosu değil mi?”

Phoebe, kurumuş bir portakal diliminin üstüne tünemiş kargayı tasvir eden resme bakıyor.

“Kesinlikle bir ölüm tablosu,” diyor.

“Teşekkür ederim,” diyor Patricia. “Sonunda birazcık da olsa aklı başında biri çıktı. Lila bunu bir türlü kabul etmiyor, ki aslında hiç şaşırtıcı değil. Otelin burada Viktoryen bir *makber* havası yakalamaya çalıştığını anlıyorum ama yaşlı bir kadının yatağının üstüne asmak zorundalar mı gerçekten? Ölüm kuşu bana bakarken uyumak zaten yeterince zor.”

Patricia sarı bir şişe kaldırıyor.

“Bu acılı margarita mürver-hibuskus karışımı konusunda emin değildim,” diyor Patricia. “İsmi bu kadar uzun olan her kokteylden şüpheleniyorum. Ama lezzetliymiş.”

Patricia kendine bir kadeh dolduruyor.

“Lila’nın öğleden sonra içki içmem konusunda sana bir sürü şey anlattığına eminim,” diyor Patricia, “ama ona sürekli açıkladığım halde dinlemiyor: Gündüz içmeye başlamamı öneren bizzat doktorumdu. Artık akşamları içemiyorum. Akşam yemeğinde iki kadeh şarap içmeyegöreyim, mümkün değil uyuyamıyorum.”

Phoebe bardağı alıyor ve bir yudum içiyor.

“Güzelmış,” diyor Phoebe. “Acılı.”

Ama Patricia dinlemiyor.

“Hem cidden, bütün gün burada ne yapmamı bekliyor o kız?” diyor. “Bana diyor ki, kendi kızının düğününe bir sevgili getiremezsin. Konuşma yapamazsın. Öğleden sonra içemezsin. Bekârlığa veda partisine gelemersin. Benden ne bekliyor? Burada oturup hiçbir şey yapmadan durayım mı yani? Rapunzel gibiyim. Tek fark, kimse beni kaçırmak istemiyor. Üstelik saçlarım Baba Bush’tan beri kulak hizasını geçmedi.”

Phoebe gülüyor.

“Anlat bakalım, Lila’nın hakkında neredeyse hiçbir şey bilmediğim arkadaşı,” diyor Patricia. “Bu haftaya kadar seni neden tanıımıyordum ben?”

“Ben buralı değilim,” diyor Phoebe.

“Ama adını bile duymamış olmam inanılır gibi değil,” diyor Patricia. “Lila’nın dünyadaki en yakın arkadaşısın ve ben en ufak bir şey duymuyorum? *Hep* böyle oldu işte, Pamela.”

“Adım Phoebe.”

“Görüyor musun? O lanet adını bile bilmiyorum. Babası öldüğünden beri Lila kendini öyle kapadı ki bana. Eskiden bana şeyler anlatırdı. Babası hastalanmadan önce arkadaşlığa benzer bir ilişkimiz vardı. Gerçi anne-kızın en iyi arkadaş olması gibi şeylere hiç inanmam. Bu bence düpedüz doğaya aykırı. Ama onu özlüyorum. Gerçek Lila’yı. Yatağıma oturup sabaha kadar konuşan o kızı. Lila’nın aslında ne kadar çok konuştuğunu biliyor musun?”

“Evet, biliyorum,” diyor Phoebe.

“Tanrım, küçükken daha da beterdı. Tam bir bilinç akışıydı. Küçük bir Salinger romanıyla yaşamak gibiydi. Dişi düştüğünde bütün o korkunç detayları dinledim. Âdeti geldiğinde ilk bana söyledi. Rehber öğretmeninden sonra tabii ama o da tesadüf olmuştu; olay onun sandalyesinde gerçekleşmişti, ki şimdi düşününce biraz tuhaf geliyor.”

Patricia içkisinden bir yudum alıyor.

“Dur bir dakika,” diyor. “Lila lisede rehber öğretmeni tarafından tacize uğramadı, değil mi? Onun *burada* olma sebebi böyle bir şey değildir, değil mi?”

“Yok, hayır. Uğramadı. Öyle bir şey olsa adamın *burada* olacağını hiç sanmıyorum, yanılıyor muyum?”

“Oh, çok şükür,” diyor Patricia. “Kızının hep kendinden çok daha yaşlı erkeklere ilgi duyması hiç kolay değil. O kız dokuz yaşındayken altmış yaşındaki piyano öğretmenine âşık olmuştu. Tanıdığım anneler içinde kendi çocuğunu piyanoyu bırakmaya zorlayan tek kişi benimdir herhalde. Ayrıca bana söylemene gerek yok, biliyorum, hepsi benim suçum. Lila’nın da yakın zamanda dediği gibi, gidişatı ben belirledim.”

“Henry’yle yaş farkınız çok muydu?” diye soruyor Phoebe.

“On beş yaş,” diyor Patricia. “Onunla tanıştığımda yirmi altı yaşındaydım. Tanrım, küçücüküm. Ne yaptığımı bile bilmiyor-

dum, annemi yavaş yavaş delirttiğimi saymazsak tabii. Orası açık. Nişanlandığımızda bana dedi ki, Paul Winthrop'un hiçbir kızı kendine Rhode Island'ın Çöp Kralı diyen bir Katolik'le evlenmeyecek."

"Henry kendine gerçekten öyle mi diyordu?"

"İşletmesinin adıydı. Newport'taki herkes o dönemde, yani işte belirli bir servet edindikten sonra Henry'ye öyle derdi. Ama annem anlamadı tabii. Sürekli bana, Mafyaya mı karıştı? diye sorup duruyordu, ben de Hayır, sadece mafyadaymış gibi davranıyor, diyordum. Tüm reklam stratejisi buydu ve işe de yaradı; annemse üç yıldan kısa sürede milyon dolarlık bir iş kurmuş olmasına hiç aldırmadı," diyor Patricia. "Annem tam bir züppe-dir ve inan bana bunu iltifat olarak kabul eder. Züppe olmakla övünür; herkesin içinde Jackie'nin ailesi keten giymişken JFK'nın ailesinin resepsiyona kokteyllerle gelmesinin ne kadar utanç verici olduğunu anlatıp durur. Ama ben altmışlarda çocuktum yahu. Züppe olmak istemedim. Annemle oturup kim keten giymemiş dedikodusu yapmak istemedim. İspanyol paça pantolon giymek istedim. *Amerikalı* olmak istedim. Halktan biri. Woodstock'a gitmek ve Ohio'nun tozlu tarlalarından çıkıp gelen, beni bu korkunç züppe ailemden kurtarmak için oradaymış gibi görünen yakışıklı bir girişimciyle evlenmek istedim. Ama annemin haklı olduğu yanlar da vardı tabii."

"Ne gibi?"

"Bana sürekli derdi ki, Patricia, bu adam seni kim olduğunu sanıyorsan o halinden kurtaracak diye evlenme. Sen bir Winthrop'sun. Benim gibi korkunç bir züppesin. Bir gün uyanacaksın ve Rhode Island'ın Çöp Kralı'nın aslında kim olduğunu göreceksin. Haklı da çıktı. Gördüm."

"Kimmiş peki?"

“Ölümlüymüş!” diyor Patricia. “Sıradan bir insanmış! İlk doktor ona üç ay ömrü kaldığını söylediğinde o kadar şok oldum ki muayenehanede histerik bir kahkaha kopardım. Durumu idrak edemedim. Benim güçlü kuvvetli Henry’m mi? Gerçekten de, Ama o Rhode Island’ın Çöp Kralı! dedim. O gün Lila, bir sonraki doktor randevusuna gitmemi yasakladı.

“Tanrım, başlangıçta Henry’ye tapıyordum,” diyor gülümseyerek. “O kadar heyecan vericiydi ki. İş dünyasmdan bir adam, bir imparatorluk inşa ediyordu. Bana ilk tablomuzu o aldı, biliyor musun? Uzun, içkili randevulara çıkardık ve o çöplüklerinden bahsederken, sanki Leonardo’nun *Gran Cavallo*’sundan söz ediyormuş gibi onu dinlerdim. Hiç şansım yoktu aslında. Genç kadının asla şansı olmaz. Başından beri tapınmaya mahkûmdur.”

“Bence Lila, Gary’ye öyle tapmıyor ama,” diyor Phoebe. “Ben hiç öyle bir hava almıyorum.”

“O doktor randevusundan Gary’yle döndüğünde bir görme-liydin. Gözleri parlıyordu, Pamela.”

“Phoebe.”

“Üzgünüm, kafamda bir isim yer etti mi, artık o senin adın olur,” diyor Patricia. “Kız sanki uyuşturucu almış gibiydi. Bana, Henry’yi kurtaracak o harika doktordan bahsedip durdu. Tek ihtiyacımız Gary’ninki gibi biraz iyimserlikmiş. Ama ben o yanılgıya kapılmadım. İlk doktorun haklı olduğunu biliyordum. Henry’nin ölmek üzere olduğunu biliyordum. Lila’yı hazırlamaya çalıştım ama bana kulak asmadı. Gary’yle ikisinin ikinci görüşü vardı.”

Patricia iç geçiriyor.

“Lila hep böyledir gerçi,” diyor Patricia.

“Nasıldır?”

“Çıktığı her adamın onun tüm sorunlarını çözeceğini, onu olması gereken o daha iyi kadına dönüştüreceğini sanıyor. Kendi kendine olmayı beceremediği o kadına. Ama hiçbiriyle nişanlanmadı. Hiç *bu kadar* ileri gitmedi. Bu tamamen saçmalık. Üstelik hepsi Henry’nin suçu.”

“Neden?”

“Çünkü Henry’nin ölmeden önceki tek dileği küçük kızının evlendiğini görmekmiş. Bunun üzerine ne oldu dersin? Bir hafta sonra nişanlandılar!”

“Birbirlerini sevdiklerini düşünmüyor musun?”

“Kızım insanları henüz tam olarak sevmiyor,” diyor Patricia. “Bir gün seveceği gibi değil.”

“Nasıl yani?” diye soruyor Phoebe.

“Gary’yi benim bu kokteyli sevdiğim gibi seviyor demek istiyorum. Köpüklü bir vücut yastığını sevdiğim gibi. Henry’yi başta sevdiğim gibi; aşkı insanlardan bir şey almak sanırken. Henry’nin bana verdiklerine âşık oldum ben. Hakkını yiyemem, çok şey verdi bana. Gerçekten verdi. Ama birini böyle sevmek seni daha iyi bir kadın yapmaz. Seni daha iyi bir kadın yapan yalnızca onları kaybetmektir.”

Phoebe, bir insanın annesi olması böyle bir şey mi diye düşünüyor; öğleden sonra birlikte oturup bir kadeh bir şey içmek, onun “gerçekten sevmek” üzerine dolambaçlı hikâyelerini dinlemek. Patricia’nın, ölümünden sonraki otobiyografisini yüksek sesle anlatan bir kadın gibi konuştuğunu hissediyor; sanki kurtarıcı yanı, her şeyi biliyor olmasıymış gibi.

“Henry’yi kaybetmek seni hangi açıdan daha iyi biri yaptı?” diye soruyor Phoebe.

“İlk teşhisten sonra Henry çok hızlı kötüleşti,” diyor Patricia, “ve ben de kendimi sanki ben de ölüyormuşum gibi hissetmekten alıkoyamadım.”

Geceleri, sarkmış göğüslerine, mavi damarlarına, ellerindeki ince deriye bakıp ona ne olduğunu düşünmüş. Derisi nasıl bu kadar incelmış? Nasıl olmuştaki elinde bu kadar çok ölü sanatçı tablosu birikmiş? Koruma Derneği yönetim kuruluna nasıl girmiş? Nasıl annesi gibi dudak kalemi çeken bir kadına dönüşmüş? Bir zamanlar o kadar genç ve güzelmış ki galerilerinden bir sanatçı onu resmetmek istemiş; ona neden evet dememiş ki?

“O zamanlar fazla utangaçtım,” diyor. “Daha doğrusu kendimi şişman buluyordu. Ayrıca evli bir kadının böyle bir şey yapmasının yakışık almayacağını düşünüyordum. Annem haklıydı. Korkunç bir züppeydin. Ne yazık. Ama şimdi dönüp baktığımda, o zaman o kadar genç ve güzeldim ki, her an çıplak olmam gerekiyormuş.”

Patricia, doksan yaşına geldiğinde de aynı şekilde hissedeceğini fark ettiğinde –altmışında da her an çıplak olması gerektiğini hissedeceğini fark ettiğinde– sanatçıya ulaşmış.

“Aradan on yıllar geçmişti,” diyor Patricia. “Ama William’ı sanki hiç zaman geçmemiş gibi aradım ve Poz vermeye hazırım, dedim. Tanrım, şimdi beni en çok etkileyen de bu. Nasıl yapabildim ki bunu? Hayatımda yaptığım en cesurca şeydi galiba, evlenmekten bile daha ürkütücüydü.

“William’la bir ilişkimiz olmadı,” diye ekliyor. “Lila’nın öyle düşündüğünü biliyorum ama olmadı. Sadece benim resmimi yapmasını istedim. Vücudumu tam o anki haliyle belgelemeye ihtiyacım vardı. Tabii onun aradan geçen otuz yılda kübist bir ressama dönüştüğünü fark etmemiştim. Ama o önemi yoktu. Önemli olan, bahçede ayakta durmak, onun her kasımı, her damarımın şeklini düşünerek beni incelediğini bilmektir. Böyle

tamamen görölmek. Başka birinin önünde tamamen kendim olmak ve hiç utanmamak. Hatta gurur duymak. Beni kurtaran bu oldu. Ama açık olayım, kendimden değil.”

“Ne demek istiyorsun?” diye soruyor Phoebe.

“Ben kendimden kurtarılmak istemiyordum. Kimse istemez! Tek istediğimiz, orada çıplak durmamıza ve kendimiz olmamıza izin verilmesi.”

Bu, Phoebe’ye doğru geliyor. Onun istediği de tam olarak böyle bir şeye benziyor; gizliden gizliye hep istediği şey. Kitap okumak istediğinde kitap okumak. Üzgün olduğunda üzgün olmak. Korktuğunda korkmak. Kızgın olduğunda kızgın olmak. Sıkıcı hissettiğinde sıkıcı olmak.

“Elbette, Lila bu tablodan fena halde utanıyordu,” diyor Patricia. “Getirip galeride sergilememden sonra haftalarca konuşmadı benimle. Histeriye kapıldı, Babam hastayken sen başka bir adam için soyunuyorsun? deyip durdu. Ben de, Tatlım, baban Kübizmi *seviyor*, dedim.”

Kendi kendine gülüyor.

“Tabii artık Henry’nin gerçek kimliğini itiraf etmesinin bir ömür sürdüğünü biliyorum,” diyor Patricia. “Umarım Lila’nınki o kadar uzun sürmez.”

Phoebe’ye dönüyor.

“Benden çok mu utanıyor?” diye soruyor Patricia. “Bir annenin böyle bir şey sorması amma utanç verici.”

“Sana kızgın.”

Patricia başını onaylar gibi sallıyor. “Henry hastalandığından beri bana kızgın zaten.”

“Sen de ona kızgınsın.”

Bu yorum Patricia’yı şaşırtıyor; sanki bunu yüksek sesle söylemeye henüz hazır değilmiş gibi bir hali var.

“Lila tabloyu Gary’ye bedava verdiğinde tokat yemiş gibi oldum. Her şeyi geçtim, bir William Withers tablosu bugünlerde müzayedelerde en az yirmi bine gidiyor. O tablo benim için paha biçilemezdi. Üstelik satılık bile değildi, Lila da bunu biliyordu. Bana, Evet, kelimenin tam anlamıyla paha biçilemez olduğunu söylüyordun, ben de bedava verdim, dedi.”

Patricia iç çekiyor.

“İnsanın kendi evladına kızması kolay değil. Kendine kızmak gibi bir şey.”

Suçun onda olduğundan ve Lila’ya her şeyi vererek aslında hiçbir şey vermemiş olduklarından endişe ediyor. Ondan en önemli şeyi almışlar: Gerçek insan arzusu. Hayatında hiçbir aciliyet yok. Ortada hiçbir risk yok.

“Bu kız yepyeni koltuğun üstüne bir şişe kırmızı şarap dökerdi, biz de gidip yenisini alırdık. Bu kadar basit. Her şey değiştirilebilir. Yatak odasındaki pencereler, kafaları durup dururken kopan –nedenini hiç çözemedim– Barbieler değiştirilebilir. Onun dünyası bir milyon Barbielik bir dünya, çizgi film dünyası, Daffy Duck’ın bir pastanın içinde pişebildiği ya da ağaçtan düşüp de burnunun bile kanamadığı bir dünya. Babası, gerçekten kaybettiği ilk şeydi. Peki sonra ne yaptı dersin? Onun yerine hemen bedensel atık yönetiminde çalışan bir adamı koymaya çalışıyor!”

Kokteylini bitiriyor.

“Neyse. Artık yapılacak hiçbir şey yok. Geçmiş *Gran Cavallo* gibidir; *Gran Cavallo*’yu düzeltemezsin, değil mi? Yani, elbette, kim atın geri kalanını çizmeyi ve belki atın çevresine biraz gökyüzü eklemeyi hayal etmez ki. Ama o zaman tablonun değeri ne olurdu? Sıfır. O halde olduğu gibi. Kusurlu, bitmemiş, sonsuza dek. Sadece devam etmek, ona öyle olmasa bile şaheser deyip yeni bir tabloya başlamak gerekiyor.”

“Sanırım yaşlanmanın böyle bir his olduğunu fark etmemişim,” diye itiraf ediyor Phoebe. Yaşlanmayı, yürüdükçe kararan, daralan bir sokak gibi hayal etmişti hep. Kişiliğinin ve onu o yapan her şeyin betonlaşması. “Ama öyle değil, değil mi?”

Patricia başını iki yana sallıyor.

“Pamela, *her şey* devam etmekle ilgili. Olduğunu sandığın, olacağını sandığın kişiye veda etmekle. Bak sana göstereyim.”

Kalkıyor, kıyafetlerin olduğu torbayı açıp kazağını ışığa tutuyor.

“Henry beni hep payetçi bir kadına dönüştürmeye çalışıyordu ama o artık yokken nihayet itiraf edebiliyorum: Ben payetçi bir kadın değilim. O yüzden, güle güle.”

Kazağı Phoebe’nin kucağına bırakıyor.

“Dürüst olmak gerekirse ben de pek payetçi sayılmam,” diyor Phoebe. “Yani bir günlüğüne eğleneliydi.”

“Bir ömürlük eğleneliydi,” diyor Patricia. “Ama artık keten giyiyorum ve öğleden sonra içki içiyorum, varsın böyle olsun. Çünkü öğle sonraları ne ara bu kadar uzadı? Yani, Tanrı aşkına, hadi artık akşama geçelim, olur mu?”

Bekârlığa veda partisi yakınlarda bulunan bir spadaki “su yolculuğu”yla başlıyor. “Keşke adına su yolculuğu demeselerdi,” diyor Marla, soyunma odasında dikilirken. “O zaman gerçekten keyif alabilirdim.”

“Şşşt,” diyor Suz ve kapıdaki daima fısıldayarak konuşulmasını rica eden tabelayı işaret ediyor. Sadece diğer misafirler için değil, kendileri için de. Bu, Marla ve Lila için zorlu oluyor gerçi.

“Burası Baden-Baden’deki kaplıcalara benziyor biraz ama tam da değil,” diyor Lila.

“Bu bizim kişisel yolculuğumuzsa telefonlarımızın yanımızda olmasına izin verilmesi gerekmiyor mu?” diye soruyor Marla.

Phoebe, Lila’nın cevap vermesini bekliyor ama sonra Lila’nın Marla’ya neredeyse hiç doğrudan konuşmadığını, sadece durup Marla’nın istediğini söylemesine izin verdiğini hatırlıyor.

“Aynı anda hem şifa bulup hem *sexting** yapamıyorsun,” diyor Phoebe. Aslında bunu şaka olarak söylüyor ama Suz gerçek gibi algılıyor.

“Marla, aman Tanrım, sen *mesajla sevişme* olayını yapıyor musun?” diye soruyor Suz.

“Hepimiz yapmıyor muyuz?” diyor Nat.

* (İng.) Cinsel içerikli mesajlaşma. (ç.n.)

“Yapıyor muyuz?” diyor Lila; minicik bedeni ve kocaman sahte duvağıyla dengesiz görünüyor.

“Şşşt,” diyor Marla ve Phoebe’ye bir bakış atıyor. Ama Phoebe’nin buna ayıracak vakti olmuyor.

“Tamam, kayıt masasındaki kadın bu özel bir etkinlik olduğu için çıplak girebileceğimizi söyledi,” diye fısıldıyor Phoebe.

“Neden çıplak olmak isteyelim ki?” diyor Marla.

“Neden çıplak olmak istemeyelim?” diye fısıldıyor Suz.

Kadınlar yüksek ve kısık tonlar arasında tartışırken Phoebe kıyafetlerini çıkarıveriyor. Patricia’yı alıntılamadan Patricia’dan alıntı yapıyor.

“Her zaman çıplak olmak için fazla genciz,” diyor Phoebe ve kadınların hepsi soyunuyor; Marla hariç.

“Marla, hadi ama,” diye ısrar ediyor Suz, havuz bölümüne girerlerken. “Senin çıplak olmaman bizi bir şekilde daha da çıplak kılıyor.”

“İnsan daha fazla ya da daha az çıplak olamaz,” diyor Marla.

“Şuradakiler soğuk havuzlar,” diye fısıldıyor Phoebe. “On üç derece.”

“Kulağa acı verici geliyor,” diyor Marla.

“Görünüşe göre,” diyor Phoebe, broşürden okuyarak, “soğuk havuzlar iltihap konusunda yardımcı oluyor, bağışıklık sistemini güçlendiriyor, depresyonunu iyileştiriyor ve...”

“Kayınvalideyle ilişkini düzeltiyor,” diye ekliyor Suz.

“Bazen de senin yerine market alışverişi yapıyor,” diyor Nat.

Kadınların hepsi farklı havuzlara dağılıyor; her biri kendi yolculuğuna çıkıyor. Ya da belki yalnız kalmak için bir bahane arıyorlar. Marla en sıcak havuza gidiyor, Phoebe ise sırf depresyonu iyileştirmeyi vaat ettiği için soğuk olana giriyor; gerçi

depresyonun böyle işlemediğini biliyor. Hızlı bir çözümü yok, üstelik bazen düzeltmeye çalışmak işi daha da kötüleştiriyor. Haftada üç kez yogaya gitmek bile, yoganın dahi onun kendini iyi hissetmesini sağlayamayacağını doğruladığı için, aslında bütünüyle kayıp vaka olduğunun kanıtı oldu ne de olsa. Ama bir insan denemeye devam etmekten başka ne yapabilir ki? Hem soğuk havuz yeterince kolay. Tek yapması gereken içine oturup üşmek. Başardım, diye düşünüyor, ayak parmakları uyuşmaya başlarken. Gevşemeye başladığını hissediyor; ta ki Lila da ona katılana kadar.

“Gary’nin annesi bu sabah üçüncü kez beni kenara çekip Tanrı’nın neden hâlâ bu düğünde görünmediğini sordu,” diyor Lila, havuza girer girmez fısıldayarak. “Ben de, Ah olamaz, onu davet etmeyi tamamen unuttum, dedim.”

Lila, demans başlangıcı olan bir kadına bu kadar gıcık olmanın kolay olmadığını söylüyor.

“Ona kızınca kendimi gerçekten kötü biri gibi hissediyorum,” diyor Lila. “Ama daha kaç kez Tanrı’ya inanmadığımı açıklamam gerekiyor? Kilisede evlenemem çünkü bir kere hangi kilise? Benim bir kilisem yok!”

Para hariç hiçbir şeye inanmadığını söyledi. Bunda ne var ki? Bellevue’daki malikâneleri ayakta tutan para değil mi? Sanat parayla yapılmıyor mu? Dünya parayla engelli erişimine uygun hale gelmiyor mu? Tanrı mı yaptı bunları? Belki. Tabii parayı yapan Tanrı’ysa.

“Ama Gary’nin annesi, kilisede evlenmezsem evliliğin geçersiz olacağını düşünüyor. Gary’nin ailesinin *bu kadar* Katolik olduğunu kim tahmin edebilirdi ki? Yani Marla ve Gary Tanrı hakkında hiç konuşmuyorlar. Travma falan yaşamış olmalılar.”

Phoebe ona bakıyor. “Şu anda rahatlamak için bir çuval para ödüyorsun. Bence dene.”

“Rahat etme konusunda hiç rahat olmuyorum,” diyor Lila. Ama sonra suyun içine biraz daha kayıyor. “Ne yapıyoruz, böyle, sadece oturuyor muyuz? Çok soğuk. Marla haklı. Anlamıyorum.”

“Bir nefes al,” diyor Phoebe.

Havuz o kadar soğuk ki şok etkisi geçmek bilmiyor. Ama Phoebe o şoku, bunun ona hayatta olduğunu hatırlatmasını seviyor.

“Ha, bir ara hatırlat da sana rüyamı anlatayım,” diyor Lila. “Jim’le ilgiliydi. Ve *berbattı*.”

“Bir nefes daha al,” diyor Phoebe ve Lila derin bir nefes alıyor. Başını geriye bırakıyor. Sahte duvağının ucunun suya değmesini pek umursamıyor gibi. Çok geçmeden içerisi tamamen sessizleşiyor ve yine güzel gelmeye başlıyor. Yalnızca suyun sesi var; her kadın bir havuzdan çıkıp diğerine girerken damlayan sular. Nihayet huzur. Yolculukları tamamlanana dek birbirlerinin yanından sessizce geçerken aralarında yeşeren sessiz bir birlik.

Otele döndüklerinde, Phoebe gerçekten gevşemiş hissediyor. Lila da öyle; yüzü bir rüyada kaybolmuş gibi. Lobide Jim tarafından durdurulduğunda onun ne dediğini çözmesi uzun sürüyor.

“Bir sorunumuz var,” diyor Jim. Bütün gün içmiş ya da bütün gün golf oynamış –ya da ikisini de yapmış– bir adamın kıpkırmızı yüzüyle. “Biri otoparktaki klasik arabayı sikmiş.”

Bunun ne anlama geldiğini kimse anlamıyor, bilhassa da gelin.

“Biri arabayı mı mahvetmiş?” diye soruyor Lila.

“Hayır. Resmen sikmiş.”

Diğer kadınlar bu meselenin onları ilgilendirmediğini belirtir gibi Lila’ya şöyle bir el sallayıp uzaklaşıyor. Suz, *Duş*, diye dudak kıpırdatıyor, sonra hepsi dağılıyor ama Lila fark etmiyor.

“Söylediğin kelimeleri duyuyorum, Jim ama gerçekten anlamlandıramıyorum,” diyor Lila.

“Bunu başka türlü nasıl ifade ederim, gerçekten bilmiyorum, Lila. Olan bu. Klasik araba... sikilmiş.”

Lila, sanki Jim üzerine bir kova kırmızı boya dökmüş gibi öylece duruyor.

“Peki,” diye araya giriyor Phoebe. “Ama sanırım kafamızı karıştıran şu ki... bu tam olarak ne anlama geliyor?”

“Biri harbi harbi sikini egzoz sokmuş, bilirsin işte.”

“*Bilir miyim?*” diyor Lila.

“Bilirsin,” diyor Jim.

“Adamın biri benim *düğün* arabama bunu neden yapsın ki?”

“Adamın biri herhangi bir arabaya bunu neden yapsın?” diyor Jim.

“Biri bunu *nasıl* yapabilir ki?” Phoebe ciddi merak ediyor bunu. Gözünde canlandırmakta zorlanıyor, ki tam o sırada Gary golf sopalarıyla içeri giriyor. Lila hemen ona gidiyor.

“Biri arabamızı sikmiş, Gary,” diyor Lila.

“Affedersin?” diyor Gary.

Sopaları bırakıyor ve bordo ceketli bir görevli onları alıp götürüyor.

“Ona anlat, Jim,” diyor Lila; sanki olay olduğunda oradaymış gibi, sanki şimdi hiçbir şeyden haberi olmayan Gary’nin önünde, kötü haberi veren çift Jim’le Lila’ymış gibi.

“Şey, sopalarımı arabaya geri koyuyordum,” diyor Jim, “ve arabayı orada güneşin altında öylece dururken görünce düşündüm ki Tanrım, bu ne güzel bir araç.”

“Jim, tabloyu görsel olarak çizmen gerekmiyor,” diyor Lila.

“Kelimenin tam anlamıyla bir cümle kurdum,” diyor Jim.

“Kesintisiz paragraftı,” diyor Lila. “Sadede gel.”

“Sen bölmesen şimdiye çoktan sadede gelmiştim zaten.”

“Tamam, ne olduğunu söyle,” diyor Gary.

“Neyse, ben orada öylece durmuş, hayranlıkla arabaya bakıyordum ki bir anda adam netleştii; arabanın hemen arkasında duruyordu, aleti egzozdaydı ve bilirsin, uzun bir gün oldu, bir an için halüsinasyon görüyorum sandım. Ama sonra ona bağırarak defolup gitmesini söyledim ve adam tüydü.”

Gary dehşete kapılmış gibi görünmüyor ama Phoebe, Gary’nin hiçbir durumda ani tepkiler vermediğini öğreniyor. Doktor olarak, tek ebeveyn olarak, önüne bir problem getirildiğinde hemen bir çözüm arayışına girmek onun için önemli. Yani tamam, araba sikilmiş olabilir ama neyse ki Gary buna hazırlıklı, gibi bir durum.

“Resepsiyona haber vermeliyiz,” diyor Gary.

“Resepsiyon ne yapacak?” diye soruyor Jim.

“Polisi arayın!” diyor Lila.

“Arayıp ne diyeceksin, Yardım edin, biri arabamı sikti, mi?” diyor Jim.

“Üzgünüm ama bence bir arabayı sikmek mümkün değil,” diyor Phoebe. Bu fikri ölümüne savunacak. “Sonuçta o bir araba. Çim biçme makinesi nasıl sikilemiyorsa –çünkü o bir çim biçme makinesi ve canlı bir varlık değil– bu da aynı şekilde, sikilemez.”

Ama Lila ikna olmuyor. Kadife kanepeye oturuyor. Tam gevşemeye başlamışken bir şey daha mahvoluyor. Parmaklarını şakaklarına bastırıyor. Gary yanına oturuyor.

“Sanırım panik atak geçiriyorum,” diyor Lila.

“Gerçek mi? Mecaz mı?” diyor Gary.

“Gerçek, Gary.”

Ama ne hareket ediyor ne de bir şey yapıyor. Sadece saçını gözlerinin önünden sakince çekiyor. Duvağı yüzünün etrafını yeniden sarıyor. Dünyanın en klas panik atağı.

“Ne yapabilirim?” diyor Gary.

“Pauline’den başka bir araba istemen gerek,” diyor Lila.

“Yeni bir araba mı?” diyor Jim. “Neden? O araba mükemmel.”

“Araba *sikildi*, Jim!” diyor Lila ama irkilen Gary oluyor. “Başına gelenleri bilirken onu düğünümüze götüremem.”

“Yani teknik olarak, burada mağdur araba gibi,” diyor Jim.

“Burada mağdur olan *benim*,” diyor Lila sertçe.

Kimse konuşmuyor. Jim, kaşlarını kaldırıp Gary’ye bakıyor. Ama Gary ona aynı ifadeyle karşılık vermiyor. Tek kelime etmiyor. Sadece, iskelede Juice dağıldığında yaptığı gibi, kolunu Lila’nın omzuna doluyor.

“Tamam,” diyor Gary. “Ben hallediyorum.”

“Güzel.” Lila, henüz lobiye adım atmamış o rahat ve mutlu geline yeniden can verecekmiş gibi duvağını tekrar düzeltiyor. “Benim bekârlığa vedam için giyinmeye gitmem gerek.”

Lila asansöre doğru ilerlerken Jim, Gary ve Phoebe birbirlerine bakıyorlar.

“Jim, bunu ona neden söyledin?” diye soruyor Gary.

“Çünkü oldu!”

“Lila’nın yanlış giden her şeyi bilmesine gerek yok.”

“O çocuk değil.”

“Çocuk olmadığını biliyorum,” diyor Gary. “Ama artık sebepsiz yere strese girmiş bir yetişkin. Sen söylemesen nereden bilecekti?”

“Eninde sonunda öğrenirdi.”

“Nasıl? Hayır. Hayatta öğrenmezdi.”

“İyi olacak,” diyor Jim. “Ben hallediyorum.”

“Hayır, ben hallediyorum,” diyor Gary.

“Peki, ben tekrar dışarı çıkayım da şu sapığı bulabilir miyim bir bakayım.”

Jim, Gary ve Phoebe’yi lobide yalnız bırakıyor. Damadın ve nedime, durumu çözmek üzere baş başa kalıyor; bu da Phoebe’ye, Lila’nın ebeveynleri olmuşlar gibi bir his veriyor.

“Dürüst olmak gerekirse hâlâ anlamıyorum,” diyor Phoebe. “Egzoz, bunun için doğru boyutta mı?”

“Sanırım adama bağlı.”

“Sanırım önce... elini kullanmak zorunda kalırdı ve sonra içine girerdi?”

“Çünkü onu... şey olarak kullanamazsın...”

“Hayır.”

“Siktir.”

Gülüyorlar. Lila’nın büyükannesi içeri giriyor.

“Gary,” diyor Bootsie ve ona içi şeffaf sıvıyla dolu bir saklama kabı uzatıyor.

Gary bir an kadın ona idrar örneği uzatmış gibi dehşete kapılıyor.

“Bir gimlet,” diyor Bootsie. “Bunun resepsiyon için Breakers’a ulaşmasını sağlayabilir misin?”

“Elbette,” diyor Gary. “Ama daha günler var, Bootsie. Hem bilirsin, düğünde de sana gimlet yapabilirler.”

“Breakers’tan çıkan hiçbir şeye güvenmemeyi kendime kural edindim,” diyor. “Ayrıca kimse Benimki’nin yaptığı gibi yapmıyor. Sadece kırk yıllık pratik. Bu arada sen kimsin, canım?”

“Ben Phoebe,” diyor. “Başnedime.”

Lila’nın büyükannesi bunu kabul ediyor. İnsanların senin söylediğin kişi olduğuna pat diye inanıvermesi ne tuhaf, diye düşünüyor Phoebe. Böyle bir gücünün olduğunu neden daha önce

* İngiltere’nin Pasifik’teki kolonilerine özgü soğuk bir içecek.

fark etmediğinden emin değil. Ama doğru. O, başnedime. Elini Gary'nin omzuna koyup, "Ben hallederim," diyor ve Gary dudaklarını kıpırdatarak, *Teşekkürler*, diyor.

"Affedersiniz," diyor Phoebe, resepsiyondaki Pauline'e. "Gelin için yeni bir arabaya ihtiyaç var gibi görünüyor."

"Arabayla ilgili bir sorun mu var?" diye soruyor Pauline.

Jim'in cebelleştiği sorunu şimdi daha iyi anlayabiliyor: "Sevişti" çok tuhaf. "Birlikte oldu" suçun ruhunu yakalamıyor.

"Biri onu sıkmış," diyor Phoebe.

Pauline gözünü bile kırpmıyor; takma kirpiklerinden biri düştüğünde bile. Bir daha asla tepki vermeme olayını kendine öğretme sürecinin ortasındaymış gibi öylece durmaya devam ediyor.

"Bu... son derece alışılmadık. Bunun için çok üzgünüz. Biz... not alıyoruz. Hiçbir arabamız... Hemen yenisini ayarlıyoruz. Ah, bu arada lütfen geline söyleyin, bu akşamki Commodore Panç Kâsesi benden."

Phoebe oradan ayrılıyor ve Pauline'in kirpiklerini almaya uzanmadan önce ne kadar bekleyeceğini merak ediyor.

Yukarıda, Phoebe spadaki yağları durulamak için uzun bir duş alıyor. Su... Bu hafta suya doyamıyor resmen. Hep bu duшта kalarak sonsuza dek yaşayabileceğine emin. Tüm ışıkları kapıyor ve kendini İnsanlar İçin Yulaf Sütü Sabunu denen bir şeyle ovalıyor. İşe yarıyor. Sulu zemine oturuyor ve yıllardır olmadığı kadar insan gibi hissediyor.

Elbisesini giyiyor ve sonra daha önce aldığı makyaj malzemelerini kullanıyor. Eskiden, profesörce bir mecburiyetle bu malzemelerden nefret etmesi gerektiğini hissediyordu ama ken-

dine karşı dürüst olması gerekirse makyaj yapmayı seviyor. Pandemi de özlemişti. Güzel bir ritüel ve herhangi bir şeyi yeterince yaparsan sonunda dönüşeceği şey budur: Ritüel. İnsana bir şey hissettirme gücü olan bir ritüel. Koyu kırmızı ruju dudaklarına sürüyor ve birden kendini uyanık, akşama hazır hissediyor.

Aşağıda barda, kadınlar Lila'nın etrafında kümelenmiş durumda. Koyu mavi perdelerin önünde ıslıl ıslıl görünüyorlar; kokteyl elbiseleri farklı lolipoplar gibi. Ama Phoebe onlara katıldığında ortamın kasvetli olduğunu görüyor.

“Sence arabanın bu kadar güzel olmasıyla bir ilgisi var mıydı?” diyor Suz.

“Yani bir insanın sikeceği arabayı seçmesinde bu etkili mi diyorsun?” diye merak ediyor Nat.

Kadınlar bunun cevabını bilmiyor. Arabayı sikenlerin psikolojisini anlamaya hiçbirinin mecali yok; Marla hariç.

“O iş öyle olmuyor,” diyor Marla. “Arabanın ne kadar seksi olduğuyla ilgisi yok.”

“Arabadan bahsetmesek olur mu?” diyor Lila; sesine yeni bir keskinlik gelmiş. Phoebe'nin asansörde ilk gördüğü o Lila gibi.

“Biraz kokteyl alıp Seks Kadın için yukarı çıkaralım, hadi” diyor Phoebe.

“İçecek Sorumlusu nerede?” diye soruyor Lila.

Suz'a bir mesaj geliyor; bu hepsi için bir toplu etkinlik çünkü telefonu her zaman ekranı yukarı bakacak şekilde masada tutmakta ısrar ediyor.

“Off. Kocam neden Elma Kurdu'nun kakasıyla ilgili her ayrıntıyı mesaj atıp duruyor anlamıyorum,” diyor Suz. “Sanki tam da şu an kakasının rengini bilmem gerekiyormuş gibi. Bekârlığa veda partisindeyim yahu!”

Ama Ryun beş bardak Commodore Panç'la gelene kadar hiç de bekârlığa veda gibi bir havası yok ortamın. Lila rahatlamış görünüyor. Kokteylini yudumluyor; bu arada Marla da Ryun'a, "İçecek Sorumlusu ile barmen arasındaki fark ne?" ve "Neden u?" diye soruyor.

"Sanırım ailem daha özgün olur diye düşündü," diyor Ryun.

"Off. Bugünlerde neden herkesin bu kadar özgün olması gerekiyor?" diyor Lila.

"Sadece özel olmamı istemişler, sanırım."

"Zaten en kötü yanı da bu!" diyor Lila. "Özel *olamayacağın*-dan neden bu kadar korktular? Neden sıradan bir bebek olamıyordun?"

Ryun omuz silkiyor. Bilmiyor. "Aileme o kadar da özel olmamam şoku."

Ryun bir sörfçü. Yaşam tarzını sürdürebilmek için burada çalışıyor.

"Kelimenin tam anlamıyla başka hiçbir hırsım yok," diyor. Profesyonel sörfçü olmak bile istemiyor. Gerçekçi. Bunun bir hayat olmadığını biliyor. Sadece... yapmak istiyor.

"Aferin," diyor Lila. "Sakın bir baltaya sap olayım deme. Annem de benim özel olmamı istedi. Onun büyük başyapıtı olmamı bekliyor. Üstelik ressam bile değil!"

Ryun gülüyor, büyük sahte duvağı ve parıldayan kuşağı içindeki geline bakıyor. "Gayet özel görünüyorsun."

Lila'nın yanakları, sanki çoktan sarhoş olmuş gibi kızarıyor. Belki de olmuştur. "Sağ ol."

Marla, gelinle flört ettiği için Ryun'a ölümcül bir bakış atıyor. Phoebe kadehini kaldırıyor.

"Geline kadeh kaldıralım," diyor Phoebe ve Lila gülümsüyor. "Hadi bakalım Seks Kadın'ı görmeye."

Bilardo odasına vardıklarında Seks Kadın çoktan orada.

“Geç kaldınız,” diyor.

Devasa bir projeksiyon cihazının arkasında, boz kahverengi bir takım ve alçaktan toplanmış bir atkuyruğuyla duruyor. Phoebe’ye, sınıftaki eski hâlini hatırlatıyor; gizliden gizliye tüm geç kalan öğrencilere kızan ama bunu belli etmemek için can atan halini. Belki özür dilemesinin nedeni bu.

“Çok, çok özür dileriz,” diyor Phoebe.

Ellerinde içkileriyle camgöbeği rengi kanepeye oturuyorlar. Lila hepsine kocaman bir gülümsemeyle bakıyor; artık daha iyi gibi. Biraz eğlenmeye hazır.

“İyi akşamlar, hanımlar,” diyor Seks Kadın. “Evet, bu geceki özel gelin kim bakalım?”

Lila elini kaldırıyor ve kadınlar tezahürat yapıyor.

“Pekâlâ, tebrikler,” diyor Seks Kadın. “Muhtemelen biliyorsunuz, Viv’in eski bir meslektaşım. Çok değil, kısa süre önce Atlanta Hayvanat Bahçesi’nde birlikte çalışırdık.”

Hepsi bunu biliyormuş gibi başlarını sallıyor.

“Ama pandemiden beri, malum, kariyerimde küçük bir değişikliğe gittim. Bekârlığa veda partilerinde, kâr amacı gütmeyen sektörden daha çok para varmış,” diye espri yapıyor ve herkes gülüyor. “Ama daha önemlisi, Viv size anlatmadıysa, kendimi tanıtmama izin verin. Ailuropoda melanoleuca, yani dev panda için dünyanın önde gelen uluslararası çiftleşme uzmanıyım. Üç ulusal hayvanat bahçesinin baş danışmanı oldum. İki farklı PBS koruma özel programında yer aldım ve dünya genelinde en az dört pandanın cinsel birleşmesine bizzat katıldım.”

Nat ve Suz gülüyor. Marla, Seks Kadın’ın referanslarından gerçekten etkilenmiş gibi Phoebe’ye bakıp onaylar gibi bir edayla başını sallıyor. Fakat Lila’nın kafası karışmış gibi. “Bu Viv’in şaka

anlayışı mı?” diye fısıldıyor ve diğerleri omuz silkiyor. Phoebe, ilkokulda olsalar kontrolsüzce gülmeye başlayacakları anın bu olduğunu düşünüyor. Ama gülmüyorlar. Zira hepsi yetişkin kadınlar. Karşılarında duran herhangi bir kadınla, hele de pandalarla, alay etmek doğru gelmiyor. Daha çok akademik bir konferansta gibiler; el kaldırıp pandalar hakkında soru sormalılar. Ama bunu yapan Marla oluyor.

“Panda seksine mi katıldın?” diyor Marla. “Bu ne demek?”

“Güzel soru,” diyor Seks Kadın. İlk slaytı açıyor. “Bu, Mei Mei.”

Bambu dalını tutan mutsuz bir pandanın fotoğrafını işaret ediyor.

“Mei Mei’nin ilk kez sevişmesine yardım ettim; CV’imdeki en büyük başarılardan biri muhtemelen. Mei Mei yedi yıl boyunca, Atlanta Hayvanat Bahçesi’ndeki diğer pandalarla çiftleşmeye ilgi göstermedi. Araştırmalarımız bunun büyük ölçüde esaret altında olmasından kaynaklandığını gösteriyor. Esaret altındaki dev panda, nasıl seks yapılacağını unutmuştu. Onları korumaya çalışırken az kalsın soylarını tüketecektik.”

Ayrı odalarda pandaların daha fazla fotoğrafı. Mahzun görünen pandalar.

“Bu gerçekten çok üzücü,” diye fısıldıyor Suz.

Phoebe de kaygılı. Kadının karakterden ne zaman çıkacağını, ne zaman zıddına dönüşerek o atkuyruğunu çözüp her birine vibratör dağıtacağını merak ediyor; tıpkı bekârlığa veda partilerine öfkeli ve birilerini tutuklamaya hazır gelen, sonra da pantolonunu çıkaran polis kılığındaki striptizci gibi.

Ama belki de bu bir karakter değildir? Belki de kadın gerçekten pandalar hakkında konuşmaya gelmiştir. Belki de Viv berbat bir başnedimedir. Seks Kadın’a telefonda Seks Kadın olmanın ne anlama geldiğini sormalıydı. Ama artık çok geç. Lila, Seks Kadın’a gelmiş gelmiş en berbat Seks Kadın’la karşılaşmış gibi bakıyor: Sıkıcı olanıyla.

“Pandemi sırasında, her gün evde kapana kısıldığımızda, bizim de esaret altında olduğumuzu fark ettim,” diyor Seks Kadın. “Ve tıpkı Mei Mei gibi, benim seks yapma arzum da köreldi. Beni bu karanlık dönemden kurtaran tek şeyse benim gibi hisseden başka mutsuz ve sekssiz insanların da olduğuna inanmak oldu.”

Zoom üzerinden seks atölyeleri düzenlemeye başlamış; araştırmalarını, keşiflerini paylaşmış. Atölyelerinden hazırlanan klipler viral olmuş ve pandemi bittiğinde, dünya çapında milyonlarca insana seksi yeninden istemeyi öğretmiş.

“Esaret altındaki pandaları incelemekten öğrendiğimiz şey şu ki, esasen, cennette kapana kısılmışlar. Çok fazla boş vakit, çok fazla konfor, çok fazla bambu var. Çok fazla ESPN, ne demek istediğimi anlıyor musunuz?”

Suz anladığını belirtir gibi başını sallıyor.

“Erkekler denemeyi bıraktı ve dişiler, vahşi doğada yaptıkları gibi yakın ağaçlara anal bezlerini sürmeyi bıraktı,” diye ekliyor Seks Kadın ve Suz başını sallamayı kesiyor. “Tüm ihtiyaçları karşılandı. Flört yok, ön sevişme yok, hassas dans yok; çünkü onları esaret altında tutarak panda çiftleşmesindeki neredeyse tüm doğal Darwinci unsurları ortadan kaldırdık. Artık biliyoruz ki –hepimiz biliyoruz ki– iki hayvanı bir odaya koyup seks yapmalarını bekleyemeyiz. Bunu istemelerini bile bekleyemeyiz. Peki neden kendimizden bunu bekliyoruz?”

Seks Kadın ve meslektaşları, pandalara “istemeyi hatırlatmak” için yıllarını vermiş.

“Onlara diğer pandaların çiftleştiği videolar gösterdik,” diyor Seks Kadın. “Onları uyarmak için videolar.”

“Panda pornosu gibi mi?” diye soruyor Suz.

“Evet.”

“Pandalar, diğer pandaların seks yaptığını izleyince gerçekten tahrik oluyor mu?” diyor Nat.

“Elbette.”

“Güzelmış bu,” diyor Suz ve gruba bakıyor. Ama Lila pek etkilenmemiş.

“Güzel falan değil,” diye diretiyor Lila. “Resmen porno, Suz.”

“Evet ama *panda* pornosu.”

“İki ayı yapıyor diye porno bir anda güzel olmuyor,” diyor Lila.

“Şey... panda hikâyeleri falan var mı?” diyor Marla.

“İki panda, biri bilardo şampiyonu, diğeri öğrenme aşamasında,” diyor Nat.

Bu, Phoebe’nin Matt’i izlerken yakaladığı bir videoya ürkütücü derecede yakın. Onu yakaladığında Matt yakalanmaktan o kadar utanmıştı ki Phoebe özellikle ona eşlik etmeyi teklif etmişti. Öylece oturup izlemişler, sanki hiç zevk almıyormuş, sıradan bir TV programı izliyormuş gibi kurguyu eleştirmişlerdi. Ama bilardo oyununun bir yerinde sessizleşmişlerdi. Adamın sarışının arkasına geçip kolunu okşamasını, onu masanın üzerine yatırtmasını izlemişlerdi. Ve Matt, Phoebe’ye uzanmıştı. Aylar sonra ilk kez iyi bir seks yapmışlardı ama sonra Matt bir daha o konuyu hiç açmamıştı. Phoebe de öyle.

“Makara yapıyorsunuz ama pandalar için mesele, türün devamı,” diyor Seks Kadm. “Sizin için de öyle, değil mi?”

Kadınlar başlarını sallayarak onaylıyor.

“Pekâlâ, gelin hanım, buradan sana geliyorum,” diyor Seks Kadın.

“Nasıl bir bağlantı kurdun da bana geliyorsun acaba?” diyor Lila.

“Kafesine, yani evliliğe, girmeden önce,” diyor ve göz kırptırıyor, “sana kocanla seks yapmayı her zaman istemeni sağlayacak becerileri kazandırmak için buradayım. Buradan sadece iyi bir

cinsel yaşamın değil, kocanla en uzun, en ıslak ve en ateşli sekslere yelken açacağını bilerek çıkmanı istiyorum.”

Ama Seks Kadın önce biraz bilgiye ihtiyaç duyuyor.

“Adamın adı neydi?”

“Gary.”

Sonra Lila’dan Gary’yle mevcut seks hayatını tek kelimeyle tarif etmesini istiyor.

“Bu fazla kişisel,” diyor Lila.

“Burada olmamızın nedeni bu, gelin hanım,” diyor Seks Kadın.

“Peki, şey, harika,” diye itiraf ediyor Lila.

“Harika!” diyor Seks Kadın, sonra diğer kadınlardan da ay-nısını istiyor.

“Evriliyor,” diyor Nat.

“Sözlü,” diyor Marla.

“Ölü,” diyor Suz.

“Filizleniyor,” diyor Phoebe.

“Şimdi, gerçekten tahrik olduğunuz son anı düşünmenizi istiyorum. Sizi bu kadar tahrik eden şeyi bulup bulamayacağınıza bakın. Sizi gerçekten seks yapmak istemeye iten neydi? Partneriniz istediği için değil, aradan haftalar geçtiği ve siz aradan haftalar geçtiğinden endişelenmeye başladığınız için değil. Arzuyla sarsıldığınız ve sevişmekten hiçbir şey yapmak istemediğiniz için.”

Sonra Seks Kadın birtakım kâğıtlar dağıtıyor. Hepsi bir şeyler yazıyor ve sonunda Seks Kadın, “Gelinle başlayalım,” diyor. “Gary hakkında seni en son gerçekten tahrik eden neydi?”

Lila kızarıyor ve Marla’ya bakıyor. “Marla buradayken söyleyemem.”

“Gary’nin seks yapan bir insan olduğunun gayet farkındayım,” diyor Marla. “Hatta onu iş üstünde yakalamışlığım bile var.”

Ama Lila iyice gerilmiş durumda. Phoebe'nin otel odasındaki Lila'yla onun dışındaki Lila arasındaki fark Phoebe'ye giderek daha çarpıcı gelmeye başlıyor. Phoebe, Lila'nın dobralığına alışkın; içeri dalmasına, oturmasına, onu mutsuz eden her neyse anında dökülmesine. O halleri, Phoebe'ye kendini bir rahip ya da terapist gibi hissettirmişti. Ama dışarıda, bu kadınların arasında Lila ketum. Korunaklı. Marla'nın önünde dürüst olmak çok zormuş gibi. Ya da belki seks hayatıyla ilgili onu feci halde utandıran bir şey var. Ama ne?

"Hadi ama, nazlanma," diyor Nat. "Bu *senin* seks atölyen bu arada."

"Peki, tamam, çok iyi öpüşüyor," diyor Lila.

"Biraz daha somut olabilir misin?" diyor Seks Kadın. "Spesifik bir öpücüğü hatırlıyor musun? Özel bir yanı var mıydı? Tutkulu muydu? Dil kullandı mı?"

"Makul miktarda dil."

Ama sonra yüzü kızarıyor; sanki şimdiden gereğinden fazlasını açık etmiş gibi.

"Peki, devam ediyorum," diyor Seks Kadın ve Suz'a dönüyor. Suz, kolejdeki mezunlar buluşmasında tanıştığı, onu eskiden içineleyen, Elma Kurdu'ndan önceki halini bilen bir adamdan söz ediyor uzun uzadıya. Sonra Nat, eşi Laurel'in bahçe işlerinden, yüzündeki topraktan, tümüyle gereksiz bir şeye duyduğu tutkudan bahsediyor.

"En son gerçekten tahrik olduğumda boğazım sıkılıyordu," diyor Marla.

"Robert seni boğazlıyor mu? Bunu ciddi ciddi gözümde canlandıramıyorum," diyor Lila.

"Robert *değil*," diyor Marla, ardından da hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başlıyor. "Robert beni *asla* boğazlamaz. İstediğimde bile."

Robert, sevgililer gününde, onu sevmesinin üç nedenini madde madde yazan –ve açıkçası pek de hoş maddeler değil– bir adam. Marla’ya iltifat etmekten patolojik olarak aciz bir adam.

“Kendi kocanın sana hiç iltifat etmemesi nasıl bir duygu, biliyor musunuz?” diyor Marla. “İlk başta bunu yargıç olmasıyla alakalı sandım. Profesyonel olarak tarafsızdı. Ama sonra bir iş etkinliğinde başka bir yargıçla konuşurken elbiseme iltifat etti. Hiç öyle önemli bir şey değilmiş gibi. Sonra bir baktım Chesapeake’deki evinde ara seçimleri izliyoruz...”

Gülmekten kırılıyorlar. “Ortalık alev aldı,” diyor Suz.

“Ben şahsen C-SPAN izlerken boğazımın sıkılmasını seve-
rim,” diyor Nat.

“Ben de,” diyor Suz. “Ama dur, o seni nasıl boğdu?”

“Elini uzatıp boğazımı sıktı.”

“Cidden cazibesini anlayamıyorum,” diyor Lila.

Seks Kadın hepsine yargılamamalarını hatırlatıyor. “Bu sadece paylaşmakla ilgili,” diyor. “Arzularımızla temas halinde kalmakla.”

Phoebe’ye dönüyor. “Peki ya sen?”

“Hiç tanımadığım biriyle konuşuyordum,” diyor Phoebe. “Boşandıktan sonra gerçekten seks yapmak istediğim ilk seferdi.”

“Nasıl yani, sen boşandın mı?” diyor Lila.

“Sen bunu nasıl bilmezsin?” diyor Marla. “Kadm senin baş-nedimen.”

“Boşanmayı bir kenara bırakıp o yabancıda seni tahrik eden şeye odaklanalım,” diyor Seks Kadın.

“Bilmiyorum,” diyor Phoebe. O geceyi düşünüyor, şafağın pembe ışığında onunla oturduğu anı. Ona buraya kendini öldürmeye geldiğini söylediğinde bakışlarını kaçırmamasını. “Göz teması kurmasını sevdim.”

“Göz teması çok seksi olabiliyor.”

“Bana bakmaktan korkmadı. Söylediklerimden korkmadı. Benden, en kötü parçalarımın korkmadı. Onun korkmaması, o parçaların sorun olmadığını hissettirdi bana. Sanki her şeyi söyleyebilirmişim gibi. Her şey olabiliyormuşum gibi.”

O anları hatırlamak Phoebe’yi gülümsetiyor ve Seks Kadın meraklanıyor. “Şu anda seni gülümseten ne?”

“Aslında ona sevişmek istediğimi söyledim ve bu utanç verici olmalıydı ama aşırı ateşliydi.”

“Kendi arzularımızı ilan etmek,” diyor Seks Kadın. “Bu çok güçlü olabilir. Eh, kendin hakkında bunu biliyorsun artık. Bundan sonra havanda olmadığına, kendinden kopuk hissetmeye başladığında kendine, hangi konuda dürüst davranmadığını sorabilirsin.”

Programın geri kalanında Seks Kadın, çeşitli bitkisel kayganlaştırıcılarla kendilerine nasıl dokunacaklarına dair kısa eğitimler veriyor, sonra da iki pandanın tepiştiği bir videoyla bitiriyor.

“Hepiniz böyle bedensel hazlar tadasınız,” diye takılıyor Seks Kadın ve kadınlar gülüp alkışlıyor. Sonra Seks Kadın, bir sürü seks oyuncağını pat diye sehpanın üzerine boşaltıyor. Aletlerden biri yere yuvarlanıyor.

“Vibratörler bir hafıza aracı olabilir,” diyor Seks Kadın.

Tıpkı pandalarda olduğu gibi, arzularıyla iletişimde kalmanın önemli olduğunu söylüyor. Sorunlarını kendini göstermeye başladığı anda tanımanın önemli olduğunu. Dokunulmanın nasıl bir his olduğunu unuttuysak vücudumuza dokunmanın önemli olduğunu. Sonra saatine bakıyor. Striptizciye benzediği tek nokta da bu. Yelkovanın gösterdiği rakama sadık.

“Bir saatim doldu!” Projeksiyonu kapatıyor. “Şimdi, kim bu aletlerden almak ister?”

Kadınlar gülüyor. Hepsi uzanıyor ve Phoebe de mor bir alet alıyor.

“Az daha unutuyordum!” diyor Seks Kadın. “Bedava Boşalma Bezleri.”

Suz, birini kaşmir gibi eline alıyor. “Vay canına, amma iyi fikir.”

“Çok çevreci,” diyor Nat.

“Viv o Seks Kadın’ı neden tutmuş ki?” diye soruyor Lila restoranda.

“Viv hakkında bize anlattıklarına bakılırsa tam da Viv’in yapacağı iş aslında,” diyor Suz.

White Horse Tavern’da akşam yemeği yiyorlar. Menüye göre Amerika’nın en eski meyhanesi. Koyu yeşil duvarlar, yüksek sırtlı sandalyeler, kalın ahşap kirişler ve buna karşılık tamamen trende uygun yemekler. İnce dilimlenmiş Brüksel lahanası ve lahana salataları. Limonlu ot sosunda deniz tarağı. Phoebe’nin tabağında ikiz ıstakoz kuyrukları. Masada şeffaf sürahilerde ev şarabı duruyor; sanki Romalılar hepsi. Biraz sulandırılmış ve ılık ama amaç da bu gibi.

“Ama biz, şey, panda *değiliz*,” diyor Lila. “Yani artık ne zaman sevişsem aklıma panda olmak gelecek. Bunun ne işe yarayacağını anlamıyorum.”

“Bence kadın harikaydı,” diyor Nat. “Sen hiçbir şey paylaşmadığın için sana yardım edemedi, o kadar.”

“Neden yardıma ihtiyacım olsun ki?” diyor Lila. “Cinsel hayatımız iyi.”

Herkes, Lila’nın herhangi gerçek bir şey söylemeyi reddetmesinden sıkılıyor. Marla, Phoebe’ye dönüp, “Peki sen neden boşandın?” diye soruyor.

“Böyle şeyler pat diye sorulmaz,” diyor Nat.

“Sorun değil,” diyor Phoebe. “Kocamın başkasıyla ilişkisi vardı.”

“Pislik,” diyor hepsi aynı anda. Marla hariç.

“Onu affedemedin mi?” diye soruyor Marla.

“Affedilmek istemedi ki,” diyor Phoebe.

“*Sen* boşanıyor musun peki?” diye soruyor Suz, Marla’ya.

“Bence boşanma bahsini açmamamız gerek,” diye hatırlatıyor Lila onlara.

“Haklısın,” diyor Suz. “Peki o zaman, yatakta yaptığınız en tuhaf şey ne? İlk ben.”

Sonra Suz, üniversitede bir çocuğun üstüne sıcak mum damlatmasından biraz hoşlandığını itiraf ediyor.

“Karşı değildim ama çok da bayılmadım,” diyor Suz.

Nat, üniversitede bir kız arkadaşı için kameranın karşısında hem hemşire hem tenisçi rolü yapmış ama sadece kamera onun olduğu ve görüntüyü silebileceği için.

“Aynı anda hem hemşire hem tenisçi mi?” diyor Suz.

“Gerçek bir sahne sanatı meydan okuması,” diyor Phoebe.

Gülüyorlar.

“Öyle olsun istedi,” diyor Nat. “Atletik bir hemşire. Hem sportif olup hem hayat kurtarabilen biri.”

“Peki ya sen, Lila?” diyor Nat.

“Damat beyden,” diyor garson ve Lila’nın partisi için Gary’nin seçip yolladığı bir şişe şarapla araya giriyor. Yaşlı adam şarabı kadehlere doldururken hepsi alkışlıyor.

“Gary çok tatlı,” diyor Suz. “Marc asla böyle bir şey yapmazdı.”

“Ee?” diyor Nat, Lila’ya. “Yaptığın en tuhaf şey neydi?”

“Marla buradayken rahatça söyleyebileceğimi sanmıyorum.”

“Gerçekten o kadar mı tuhaf?” diyor Nat.

“Şaşırmadım,” diyor Suz. “Bütün doktorlar yatakta tuhaf.”

“Bütün doktorlar yatakta tuhaf değil,” diyor Lila. “Böyle şeyler pat diye söylenmez.”

“Güven bana, tıp fakültesinde bir sürü doktorla yattım,” diyor Suz. “Hepsi bedenlerden o kadar sıkılmış oluyordu ki hep ekstra bir şeye ihtiyaç duyuyorlardı.”

“Gary hiç öyle değil,” diyor Lila.

“Peki nasıl?” diyor Suz.

“Paylaş gitsin işte,” diyor Nat. “Seni daha iyi tanımaya çalışıyoruz. Hepsi bu.”

“Peki, şey,” diyor Lila, etkilenmiş gibi. “Gary gerçekten çok tatlı. En son seviştiğimizde, Gary tam ortasında durup güneş ışığında bir Vermeer tablosu kadar güzel görüldüğümü söyledi.”

Masa susuyor.

“Bu tuhaf değil,” diyor Nat.

“Bu bayağı güzel,” diyor Suz.

“Robert’ın böyle bir şeyi söylemesi için yirmi yıl terapi alması gerek,” diyor Marla.

“E, söyledim ya, tuhaf hiçbir şey yapmıyoruz!” diyor Lila.

“Bu, tuhafın yakınından bile geçmez.”

“Yaptığımız seksin neden tuhaf olması gerekiyor? Tuhaflaştıkça daha özel olacak değil ya. Sadece güzel bir seks yaşayıp bununla mutlu olamaz mıyım?”

“Bilmiyorum,” diyor Nat. “Bununla mutlu olabiliyor musun?”

“Bu da ne demek?” diye soruyor Lila.

“Sadece o güzel seksle yeterince mutluymuş gibi konuşmuyorsun,” diyor Nat.

Lila, sanki özel bir mesaj göndermeye çalışmış gibi Phoebe'ye bakıyor. Gözleriyle bu sohbeti bitirmesini istiyor.

“Ah, unuttum!” diyor Phoebe.

Phoebe penis pipet paketini çıkarıp şarap kadehlerine yerleştiriyor. Ama kadehler kısa, pipetler uzun, aletler ağır. Sürekli kadehlerden düşecekmiş gibi duruyorlar. Ayrıca yanlış görünüyorlar; bu sakın rustik meyhanede fazla fosforlu ve kaba kaçıyorlar. Garson tabakları toplarken onları kuşkuyla süzüyor ama Lila memnun görünüyor. Seksin yine arkadaşlar arasında aptal bir şaka olmasından memnun. Eğilip küçücük aletin ucundan bir yudum alıyor.

“İşte şimdi gerçek bir bekârlığa veda oldu,” diyor Lila.

Ama Marla onlara bu Bordeaux'yu Gary'nin aldığını hatırlatıyor. Araştırmak ve seçmek için ödüllü bir bağa bizzat gitmiş.

“Ellilik Bordeaux'yu fosforlu yeşil bir aletin içinden emmeyeceğimi söylüyorum,” diyor Marla. “Bu şarap tadına varılmak için.”

“O zaman yavaş em,” diyor Nat ve herkes gülüyor.

“Peki erkeklerin biralarını plastik vajinalardan içmesi hakkında ne düşünürdünüz?” diye soruyor Marla.

“Artık seks konuşmasak mı?” diyor Lila, minik aletten koca bir yudum alırken. “Burası çok... tarihi. Sanki böyle... anlamlı bir şey konuşmamız gerekiyormuş gibi geliyor.”

“Tamam, ne gibi?” diyor Suz.

“Kübizm gibi,” diyor Lila.

“Kübizm hakkında mı konuşmak istiyorsun?” diyor Nat.

“Kübizm ne?” diye soruyor Suz.

“Dürüst olmak gerekirse o kadar ilginç değil,” diyor Phoebe.

“Ah harika, tabii ki Phoebe biliyor. Kübizm hakkında bir şey söyle,” diye buyuruyor gelin.

Hepsi ona bakıyor. Phoebe biraz gülüyor. Talep üzerine Kübizm gerçekleri.

“Şey, yirminci yüzyılın başında ortaya çıkmış sanatsal ve entelektüel bir akım,” diyor Phoebe. “Bir şeyi her açıdan görmüyorsan onu tam görmüyorsun gibi bir düşünceleri vardı. Cidden devam edeyim mi?”

“Tanrı korusun, hayır,” diyor Suz ama gelin başını devam etmesini ister gibi sallıyor.

Otelde geri döndüklerinde nedimeler, tesisteki tarotçuya gitmek için mavi salonda buluşuyorlar.

“Ben Thyme,” diyor, parıldayan bir mumun arkasında oturan bir kadın. Sonra geline dönüyor. “Gelin önce gelmek ister mi?”

Lila başıyla onaylıyor, Nat ve Suz alkışlıyor.

“Benimle gel,” diyor Thyme.

Nedimeler salonun dışında, koridorda soluklanıyor. Sonra, spada olduğu gibi, hepsi kendi şahsi yolculuklarına çıkıyor. Suz kocasını arıyor. Nat kısa bir şekerleme için odasına gidiyor. Marla, Phoebe’ye bakıp “İçki?” diye soruyor.

Marla oturur oturmaz, hiç vakit kaybetmiyor.

“Ben de eski kocan gibi evlilik dışı bir ilişki yaşadığım için benden nefret ediyor musun?” Marla, sanki yargılanmayı bekliyormuş gibi Phoebe’ye bakıyor.

Phoebe ne başını ne öne ne yana sallıyor. “Senden nefret etmiyorum. Sen benim eski kocam değilsin. Hem açıkçası ondan bile nefret etmiyorum.”

“Rahatladım,” diyor Marla.

“Dürüst olayım, senden nefret edersem sadece Lila’ya pek nazik davranmadığın için ederim.”

Marla başını sallıyor. “Doğru.”

“Onu tanımak için biraz çaba göstersen, aslında epey ilginç biri olduğunu fark edersin,” diyor Phoebe. “Ayrıca iyi bir arkadaş.”

“Bunu hayal etmek çok zor.”

“Onu geriyorsun,” diyor Phoebe. “Senin yanında farklı oluyor.”

“Bak, onun arkadaşısın, biliyorum,” diyor Marla. “Ama kardeşimle evleniyor diye onu sevmek zorunda değilim. Çok şımarık. Ayrıca gülünç.”

“Peki, sen de kabasın,” diyor Phoebe. “Ayrıca evlilik dışı ilişki yaşıyorsun.”

“Gördün mü, bu yüzden benden nefret ediyorsun,” diyor Marla. “Ama seni suçlamıyorum. Ben de kendimden nefret ediyorum. Bazı günler, Robert’a bunu yaptığımı inanamıyorum.”

“Peki neden yaptın?”

“Yapmazsam ölecekmişim gibi hissettim.”

Yirmi yıl birlikte etkinliklere gitmek, yirmi yıl kocasının elbisine bakıp “Fena değil,” demesi.

“Yani yargıcın, kocanda olmayan bir şeyi mi vardı?” diye soruyor Phoebe.

Ama Marla meseleye öyle bakmıyor. Artık bunun ikisiyle de alakalı olmadığını görebiliyor.

“Daha çok *benim* eksikliğimle ilgiliydi,” diyor Marla. “En azından terapistimize göre. İlişki yaşamak, kolay bir çıkış yolu. Bir başkasının sana, senin kendine vermeyi beceremediğin şeyi verebileceğine inanma fantezisi.”

Phoebe bunun muhtemelen kocası için de doğru olduğunu düşünüyor.

“Sanırım kocam kontrolü kaybetmeyi hayal ediyordu,” diyor Phoebe. Kemerı gibi sımsıkı gerilmiş kocası. Kimselere göstermeden Oreo yiyen bir adam. “Benim yanımda tam anlamıyla gevşeyemiyordu, nedenini bilmiyorum.”

“Ama bu senin suçun olduğu anlamına gelmiyor,” diyor Marla. “Onun suçu. Bunu yapamadığı için. İhtiyaç duyduğu şeyi senden istemediğı için.”

“Sanırım ben de bunu yeni yeni anlamaya başlıyorum,” diyor Phoebe.

“Robert’tan iltifat talep etmeyi öğreniyorum. Ama o bunu yapamadığını söylüyor. Terapistimiz de bu yüzden cinsel içerikli mesajlaşmalara başlamamızı önerdi. Gerçek iltifatlara giriş kapısı gibi. Ben Robert’ı affetme yoluna giriyorum, Robert da beni affetme yoluna,” diyor Marla. “Terapistin tanımı bu. Sanırım yolun sonuna geldiğimizde tekrar gerçek seks yapmamıza izin verilecek.”

Bu yolun ne kadar uzun olacağından endişe ediyor.

“Salıdan beri şu mesajlaşma olayını deniyoruz ve vajinamı tarif etmenin yollarını şimdiden tükettim,” diyor Marla. “Ayrıca tek elle mesajlaşmak çok zor.”

“İşe yarıyor mu?” diye soruyor Phoebe.

“Belirsiz,” diyor Marla. “Çoğunlukla birbirimize fazlasıyla müstehcen şeyler söylüyoruz, araya da gündelik şeyler giriyor, mesela, Yaramaz kız, taşaklarımı yala, diyor, ben de ona, Bulaşık makinesindeki sızıntıya bakmaya biri gelecekti, geldi mi? diye soruyorum.”

Gülüyorlar. “Evlilik böyle bir şey,” diyor Phoebe.

Phoebe, kocasına yolladığı başarısız cinsel içerikli mesajı düşünüyor; ne kadar korktuğunu, ne kadar ürktüğünü. Gönder’e basan o haline karşı büyük bir şefkat hissediyor.

“Pişman mısın?” diye soruyor Phoebe.

“Robert’ı incittiğime pişmanım,” diyor Marla. “Yalan söylediğime pişmanım. İstifa etmek zorunda kalacağım için pişmanım. Ama o yasak ilişki başlamadan önce güven zaten bitmişti. Bitmemiş gibi davranarak kendimizi kandırıyorduk. Yıllar boyunca birbirimizi milyon kere incittik, sonra da sanki hiç incitmemişiz gibi davrandık. Benim yaşadığım ilişki sadece bunları yüzeye çıkardı. Bir de şimdiki halimize bak! Mesajla sevişiyoruz yapıyoruz! Bak! Biz burada konuşurken kocam bana amımı tokatlamak istediğini söylüyor.”

Telefonu kaldırıyor.

“İlerleme,” diyor Marla. “Belki Robert buraya geldiğinde gerçekten seks yaparız. Umudum bu.”

Sarı kanepede Thyme’la buluşma sırası Phoebe’ye geldiğinde mum çoktan erimiş.

“Mumsuz da çalışıyor,” diyor Thyme. Kartları eline alıyor. “Bana soracağın herhangi bir soru var mı?”

“Ah,” diyor Phoebe. “Pek düşünmemiştim.”

“İstersen genel bir zaman dilimine göz atabiliriz.”

“Hayır,” diyor Phoebe. Bir soru olsun istiyor. “Sanırım ne yapacağımı merak ediyorum.”

“Hangi konuda?”

“Her konuda. Buradan nereye gidiyorum gibi. Sırada ne var?”

Düğün bittikten sonra ne olacağını –nereye gideceğini– düşünme izni vermiyor kendine henüz.

“Peki,” diyor Thyme. Kartları çekiyor. “Vay canına. Çıkabileceğini düşündüğüm iki kart çıktı. Çocuklar ve kariyer kartı. Tıl-

sım onlusu; tılsımlara çok odaklandığı bir kart. Başka odak yok. Sanki senin için ya o ya bu. Bu da büyük bir kararla karşı karşıya olduğun anlamına geliyor. Sana doğru geliyor mu?”

“Evet.”

“İmparatoriçe gidiş yolunda, yani bana göre bu, hamilelik ihtimali uzaklaşıyor demek. Bu tarot, tamam mı, bu senin hayatın, bunu sadece sen bilirsin ama benim gördüğüm, şu an için çocuk falan olmadığı.”

Phoebe başıyla onaylıyor.

“Ama burada Ermiş kartın var. Senin kartın. Bu sensin.”

“Kulağa iyi gelmiyor.”

“Aslında harika bir işaret. Bunu gördüğüme gerçekten sevindim çünkü bu, ne olursa olsun, senin hep burada olacağın anlamına geliyor.”

Bunun onu bu kadar çabuk etkilenmiş olmasından utanıyor. Aslında inanmıyor bile ama yine de etkileniyor. Sanki sahte olduğunu bildiğin korku filmlerini izlemek gibi, biri bıçaklandığında yine de battaniyeyi gözlerinin üstüne çekiyorsun. Çok gerçek geliyor.

“Asılmış Adam görüyorum,” diyor Thyme. “Ruh eşin? Biraz tereddütlü. Ya da tereddütlü olan sensin. İkinizden biri geri adım atıyor. İkinizden biri endişeli. Büyük bir konuşma yapmışsınız sanki? Bir şey kararlaştırılmış gibi.”

“Evet.”

“Her neyse, burada Değnek Sekizlisi var. Bu da taşınma demek. Seyahat. Taşınacaksın. *Ye Dua Et Sev* tarzı değil. Hayır. Üzgünüm, Hindistan’a gitmiyorsun. Geleceğinde Hindistan görmüyorum. Ama başka bir şey yapabilirsin. Daha küçük bir şey. Belki... küçük bir mülk satın alırsın. Bu mülkün parayla bir ilgisi var. Ya çok para ya da içinde para var. Emin değilim.”

Bu kadının onun için yeni bir gelecek tasarlayışını dinlemek az şey değil. Doğru çıkıp çıkmamasının bir önemi yok. Saçmalık olup olmamasının da öyle. Thyme'in aslında, bir noktada itiraf ettiği gibi, Amerikan Devrimi hakkında tarihi kurgu satmaya çalışan hevesli bir yazar oluşunun da bir önemi yok. Phoebe uzun zamandır kendisi için başka bir olası gelecek hayal edemiyor ve bu kadının onun için böyle kolayca yeni bir mülk ihtimalini ortaya çıkarmasına şaşıyor. Thyme'a göre Phoebe'nin muhteşemliğe ve ayrıca çok paraya, belki de deniz kıyısında bir dublekse yazgılı olduğu o kadar bariz ki bunu söyler söylemez Phoebe bunun doğru olmasını istiyor. Bu işler böyle yürüyor. İnsanların ona gelme sebebi bu.

Thyme başka bir kart çeviriyor.

"Bakalım bu neymiş. Kupa Kralı da burada," diyor Thyme. "Büyük aşkın. Kupalar aşktır. Kral da, şey, bariz biçimde en çok kupa onda olur. Ama bu gelecekte. Şimdi değil. Kupalar sana doğru geliyor ama burada değiller. Aceleci olma. Anlıyor musun?"

"Evet."

Son kartını çeviriyor. "Ve sen! Ermiş. Sürekli çıkıyorsun. Bu çok alışılmadık. Bu okumada fazlasıyla mevcutsun. Sanki kartlar bana ne olursa olsun burada olduğunu söylüyor. Keşke daha spesifik olabilsem. Çıkarabildiğim bu. Buradasın. Bunun senin için bir anlamı var mı?"

Phoebe dizlerinin arasına kapanıp ağlamaya başlıyor. "Evet."

Boom Boom Room'a giden Uber'de, kadınlar Thyme'in her biri için öngördüklerini paylaşıyorlar.

Suz'un yedi çocuğu olacakmış.

Marla günün birinde e-ticarette iyi işler başaracakmış.

“Bu çok spesifik,” diyor Phoebe. “Neden normal ticaret değil?”

“Kadın durmadan, E-ticaret! Seni bir e-satıcıyla evlenirken görüyorum! deyip durdu,” diyor Marla.

“Normal satıcılardan çok daha seksi,” diyor Suz.

“Karım ve benim bir oğlumuz olacakmış,” diyor Nat. “Hemen ardından da İtalya’ya gidecekmişiz.”

“Ben de bir mülk satın alacakmışım,” diyor Phoebe.

Ama sıra Lila’ya gelince, “Tamamen ıskaladı,” diyor.

“Harika olduğunu söylemiyor muydun?” diyor Marla.

“Öyle mi demiştim?” diyor Lila.

Sesi keskin, fazla ciddi. Günün kötüye gittiğinin emaresi. Belki de ufak tefek bedeninin tolere edemeyeceği kadar içki içti. Belki de parke taşındaki topuklular yüzünden. Phoebe, ayağının su topladığını hissedebiliyor.

Ama sonra Boom Boom Room’a giriyorlar ve Lila, “Hadi dans edelim!” diyor.

Nat ve Suz, sanki hiçbir şey yokmuş gibi çılgılık atıyor ve Phoebe’ye üniversiteden kızları hatırlatan bir tavırla dans etmeye başlıyorlar. Phoebe üniversitede hiç dans etmedi. Kendi düğününde bile dans ettiği söylenemez. Matt de o da pek dansçı tipler değildi. Yine de ders aldılar, adımları fokstrot yapacak kadar öğrendiler. Ama bu kadınlar gibi hiç düşünmeden dans ettiği olmadı. Onların bunu daha önce defalarca kez birlikte yapmış oldukları belli; yurt odalarında, partilerde, eller havada. Lila için lise böyle mi geçti diye merak ediyor. Lila bir an üzgün, bir sonraki an üzgün değil. Çılgınca dans ediyor.

“Hadi!” diyor Lila, Phoebe’ye.

Phoebe de onlara katılıyor. Artık katılmaktan başka seçeneği yok. Dışarıda kalmayı denedi. Kenarda oturmayı, bu dünyadan çekip gitmeyi. Ama hâlâ burada. O yüzden grubun ortası-

na doğru yürüyor ve diğerleri onun gelişini kutluyor; alkışlıyor ve etrafında dönüyorlar. İlk başta kendini aptal gibi hissediyor ama gruptakiler işi epey kolaylaştırıyor. Coşkularında cömertler. Hepsini Phoebe'ye veriyorlar, ellerini tutup kalçalarını ona sürüyorlar, şarkı bittiğinde Phoebe kendini o kadar yoğun, o kadar grubun parçası hissediyor ki tuvalete gitmek için izin istiyor. Aynaya bakıyor.

Buradayım, diye düşünüyor.

“Shotlar!” diye haykırıyor Lila, Phoebe geri döndüğünde.

Ama Marla anlamıyor. “Bu yaşta shot atmanın ne anlamı var?”

“Bence mesele çok hızlı sarhoş olmak,” diyor Phoebe.

“Doğru. Ama neden? Hepimiz daha önce sarhoş olmadık mı?”

“Eğer hızlı sarhoş olmak istemiyorsan bunu sana asla açıklayamam,” diyor Nat.

“Hadi, Marla!” diyor Lila. “Yap bir ablalık.”

Marla bundan etkilenmiş gibi.

“Tamam,” diyor Marla, sanki, Sikerler, neden olmasın? Bir ablalık yapıveririm, der gibi. Marla bir shot atıyor. Sonra bir tane daha. “Hadi çok hızlı sarhoş olalım.”

“Sahiden evleneceğime inanamıyorum!” diye çılglık atıyor Lila ve hep birlikte tekrar dans pistine dönüyorlar. Lila saçını savuruyor, çocukluğundan beri katıldığı dans resitallerinden öğrendiği figürleri sergiliyor. Yeniden mutlu gelin oluyor; arkadaşlarının yanında öyle kız çocuğu gibi, öyle heyecanlı ki onu böyle görmek iyi geliyor.

Ama sonra gece bitiyor ve Uber bir saat boyunca gelemiyor. Aynı anda çok fazla kişi taksi çağırmaya çalışıyor. Kaldırımında bir adam, başka bir adamın yüzüne bir bardak fırlatıyor ve bardak patlayarak her tarafa saçılıyor.

Otele yürüyerek dönüyorlar. Marla'nın söylediğinden daha uzun bir yürüyüş oluyor. Sokaklarına vardıklarında Lila duvağını çıkarıyor. Gecenin sessizliğinde, sarhoşluğun da verdiği cesaretle, Thyme'in onun hakkındaki tespitinde haklı olduğunu itiraf ediyor.

"Ne konuda haklı?" diye soruyor Suz.

"Hiç kişiliğim olmadığı konusunda," diyor Lila.

"Gerçekten böyle mi dedi?" diye soruyor Nati daha ağır bir hakaret olamazmış gibi.

"Hayatım,' dedi, 'sen tek bir eksenin etrafında dönen bin farklı kişisin,'" diyor Lila Fransız aksanıyla.

"Gerçi Fransız değildi," diyor Marla.

"Hepimiz o eksen değil miyiz?" diyor Suz. "Ben bazen o eksen gibi hissediyorum."

Phoebe de öyle. "Gerçi bazen ortada eksen olup olmadığından bile emin olamıyorum."

Gülüyorlar. Lila'nın üzerinden bir ağırlık kalkıyor; rahatlıyor. Ama Nat hepsine tiksintiyle bakıyor. "Cidden, siz hetero kadınların derdi ne?"

"Bunun bizim hetero olmamızla ilgisi yok," diyor Lila.

"Evet, bunun hetero olmamızla ne ilgisi var?" diye soruyor Suz.

"Bütün hayatımı, kim olduğumu ve neleri sevdiğimi kendim belirleyeyim de başkası benim yerime yapmasın diye geçirdim," diyor Nat. "Bu benim için önemli. Ama siz hiçbiriniz böyle şeyleri umursamıyor gibisiniz. Kim olduğunuzu ve aslında neyi sevebileceğinizi düşünmeye bile zahmet etmiyorsunuz."

Nat öfkeli. Bu sözleri yıllardır içinde tutuyormuş gibi görünüyor.

"Evet yani, az önce dediğim gibi," diyor Lila. "Ben ne sikim olduğumu hiç bilmiyorum."

Lila, kendi itirafının yarattığı bir tür suskunluğa gömülüyor. Nat de öyle. Sonra Nat kahkahayı basıyor; sonunda hep söylemek istediğini söylediği için sevinmiş gibi. Kolunu Lila'nın omzuna atıyor.

“Birlikte bulacağız,” diyor Nat.

Sonra otele dönene kadar yol boyunca yalnızca kaldırım taşlarının ve topukların sesi kalıyor.

Lobide, Lila otelin ışıklarından irkilmiş gibi; oysa çoğu yumuşak mum ışığı. Dengesini sağlamak için Phoebe'ye yaslanıyor.

“Siktir,” diyor Lila. “Midem bulanıyor.”

Lila, merdivenlerin yanındaki saksıya kusuyor. Yüzünü zeytin ağacının gövdesine dayıyor. Gülüyor. “Bu kâseye kim *toprak* koydu?” diyor.

Resepsiyonun arkasından Pauline yumuşak bir sesle, “Ben,” diyor.

Lila'yı yukarı çıkaran Phoebe oluyor. Diğer kadınlar minnettar görünüyor. Çok yorgunlar. Bir an önce yatmaya can atıyorlar. Kimin düğünü olursa olsun altı gün fazla uzun.

Ama Phoebe, Lila'dan bıkmıyor. Kimseden bıkmıyor. Sanki çok uzaklardan yeni dönmüş gibi hissediyor. Phoebe *burada*.

“Off. Anahtarım çalışmıyor,” diyor Lila. “Seninki galiba.”

“Anahtarın çantanda değil mi?” diye soruyor Phoebe.

“Bilmiyorum. Çok sarhoşum, bulamıyorum. Gary'yi ararım. Ona yedek anahtar vermiştim.”

Lila, yardım isteyen bir mesaj bırakıyor. Telefonu kapadığında Phoebe, Lila'nın çantasını kurcalamayı ya da aşağı inip yeni bir anahtar almayı önerecek oluyor ama Lila, elindeki anahtarı Phoebe'nin kapısına okutuyor.

“Off. Bu manzarayı aşamıyorum,” diyor Lila kapıyı açarken.

“Ortalık zifiri karanlık.”

Lila, Phoebe'nin yatağına çıkıyor. Yastığa yaslanıyor, hemen uykuya dalacak gibi. Phoebe ayakkabılarını çıkarıyor. Lila'nın topuğunun arkasında kan var.

“Off. Yine kanıyorum,” diyor Lila.

Kan, modunu düşürüyor.

“Nat haklı,” diyor Lila. “Gerçekte nelerden hoşlanabileceğimi hiç düşünmüyorum.”

“Nasıl yani?”

“Yani, yalnızca kaygılanıyorum,” diyor Lila. “Ne istediğimi düşünmüyorum, başıma gelebilecekleri düşünüp bunları nasıl engelleyebileceğimi planlıyorum. Ne istediğimi bildiğimi sandığımda da aslında bir bok bilmiyormuşum gibi geliyor çünkü istediğim şey fazla... tuhaf.”

“Hani hiçbir tuhaf şeyden hoşlanmıyordun?”

“Öyle bir tuhaf değil,” diyor. “Kötü tuhaf.”

“Nedir?”

“Söyleyemem.”

“Söyle gitsin.”

“Çok korkutucu.”

“Ben ölmek istediğimi söyledim. Bundan daha korkutucu ne olabilir?”

Lila başını onaylar gibi sallıyor. “Tamam. Peki. En son gerçekten tahrik olduğumda sebebi Jim'di. Berbat değil mi?”

“O kadar da berbat değil,” diyor Phoebe. Lila’nın küpelerini çıkarıyor. Kuşağını çıkarıyor. Lila, çocuk gibi ellerini kaldırıyor.

“Dün gece resepsiyondan sonra sahilde ateş yakmıştık,” diyor Lila. “Jim bütün gece o kadar yakışıklı görünüyordu ki, aman Tanrım Phoebe. Ateşin yanında yanıma oturdu, bir bira açtı, ben de ona bakıp hipnotize olmuş gibi kaldım; o da beni dalgın dalgın ona bakarken yakaladı. Ne? dedi. Neden bilmem, ikimiz de güldük. O kadar çok güldük ki, Phoebe, anlatamam.

“Sonra yattım ve bir rüya gördüm. Büyük bir sahil evindeydim. Jim de oradaydı. Ama aslında Jim değildi. Garptir, rehberlik öğretmenimle buluşmak üzere mutfaktan çıkmak istiyorum ama Jim evden çıkmama izin vermiyor. Orada öylece durup yolumu kesiyor. Hayır. Rehberlik öğretmeninle buluşamazsın diyor. Sonra beni mutfak tezgâhına yaslıyor, eteğimi kaldırıyor ve bana aşırı müstehcen şeyler söylüyor. Ama... nasıl anlatsam, beni tahrik eden de Jim’in iğrençliği. Berbat değil mi?”

“Hayır,” diyor Phoebe.

“Berbat.”

Phoebe ona kendi fantezilerini anlatıyor; eski kocasının ona kötü davrandığı fanteziler.

“Ama sen kocanı düşünüyordun,” diyor Lila. “Ben Gary’yle seks yapmayı aklımdan bile geçirmiyorum. Gary’yle seks yaparken bile geçirmiyorum. Jim’i düşünüyorum.”

“Jim’i düşünmen bir şey ifade etmek zorunda değil,” diyor Phoebe.

“Bir şey ifade ediyor gibi.”

“Sembolik olabilir. Onayını istiyorsundur belki. Yani kenara çekilsin, sana izin versin istiyorsundur; Wendy yüzünden olabilir.”

“Tanrım, şimdi de annem gibi konuşuyorsun.”

“Mantıklı olurdu.”

“Peki ya... onunla yatmak istiyorsam?” diyor Lila. “Bazen onu o kadar çok istiyorum ki dayanamıyorum.”

“Öyleyse istiyorsundur.”

“Ama onu isteyemem!” diyor Lila. “Ben Gary’nin Vermeer tablosuyum. Ayrıca Gary çok harika. Öyle olduğunu biliyorum. Bana çok iyi davranıyor. Çok zeki. Çok iyi bir baba. Ama bazen ondan nefret ediyorum.”

“Nefret mi ediyorsun?” diyor Phoebe. “Neden?”

“Çünkü o gün muayenehanesinde omzuma elini koydu ve Her şey yoluna girecek, dedi. Bu yeni tedavi işe yarayabilir, dedi. Bunu öyle bir söyledi ki bana inandırıcı geldi. Gerçekten inandım. Bu yüzden onu sevdim. Gerçekten sevdim. Ama sonra babam öldü. Hiçbir şey yoluna girmedi. Hâlâ da girmiyor. Gary babamın ölmesine nasıl izin verdi?”

Babası aklına gelince hıçkırığa hıçkırığa ağlıyor; Phoebe ona sarılıyor. Bedeni kırılğan, görüldüğünden daha zayıf.

“Üstelik o konuda tek kelime konuşmadık. Hiçbir şey hakkında konuşmuyoruz. Hep her şey yolundaymış gibi davranıyoruz,” diyor. “Başlangıçta olduğu gibi. Ama değil. Çünkü bazen onun bana dokunmasına dayanamıyorum.”

Lila, bu yüzden sürekli harika şeyler yaparak kendini oyalamaya çalıştığını anlatıyor.

“Ama sonra Louvre’a gittik ve ben sıkıldım. İspanya’da sıkıldım. Floransa’da sıkıldım. Aklımdan, Vay be Lila, nişanlıyla İtalya’dasın. Şu binalara bak. Şu tabloları bak. Şu eski kilise. Kaldırım taşları! diye geçirip durdum. Gary ise o kadar büyülenmişti ki, Bu taşları tek tek yerleştiren ustaları hayal etsene, deyip durdu. Ama ben bütün o süre boyunca içimden, Umurumda değil, diyordum. Yani, taşları gerçekten nasıl umursayabilir ki insan?”

Burnunu siliyor.

“İşte. Gary’yle olmak bazen böyle bir his.”

“Taşları umursamaya çalışmak gibi mi?”

“Artık konuşacak hiçbir şey kalmayınca taşlardan bahsetmek zorunda kalmak gibi,” diyor. “Ama ben o şeyleri umursamada hiç iyi olmadım. Annem haklı. Hiç hayal gücüm olmadı. İçim ölmüş gibi sanki. Bazen, söyleyecek hakiki hiçbir şeyim yokmuş gibi hissediyorum.”

Phoebe başını iki yana sallıyor.

“Hayır,” diyor Phoebe. “Bu doğru değil. Hatta annen de aslında öyle düşünmüyor.”

“Düşünmüyor mu?”

“Düşünmüyor,” diyor Phoebe. “Ben de öyle düşünmüyorum.”

Phoebe’nin benzer itiraflarda bulunmuş öğrencilerle çok oturup kalkmışlığı var. Kendini “okur” diye tanımlamayan, omuz silkip “Üzgünüm, kadınların hikâyeleri bana göre değil,” diyen öğrenciler. Ama sonra bir gün bir şeyler yerine oturuyor. Bir gün, bunu diyen insanla oturup Rochester’ın nasıl bir pislik olduğundan söz ediyorlar.

“Böyle şeyler zaman alır,” diyor Phoebe. “Gary senden on iki yaş büyük. Taşlara ilgi... beslemek için çok daha fazla zamanı oldu.”

“Ama sen taşları umursuyorsun.”

“Ben de senden on iki yaş büyüğüm.”

“O zaman belki de Gary’yle sen birlikte olmalısın.”

“Neden böyle bir şey söyledin?” diye soruyor Phoebe ama Lila cevap vermiyor. Phoebe ona bakıyor. Bir asker gibi, geline karşı birinci sorumluluğunu hatırlıyor: Daima dürüst olmak. Bu düğünde kimsenin söylemeyeceğini söylemek.

“Gary’yle evlenmek istiyor musun?” diye soruyor Phoebe.

“Gary’yle *evlenmemek* istemiyorum,” diyor Lila. “Yalnız kalmak istemiyorum.”

“Evliyken de çok yalnız kalabilirsin,” diyor Phoebe. “Tek başınayken olduğundan daha yalnız. İnan bana.”

Lila bir şey demiyor ama Phoebe’ye bakıyor devam etmesini bekliyor.

“Kocan, sandığın gibi sana bakmayacak,” diyor Phoebe. “Kimse, sana senin kendine bakman gerektiği gibi bakamaz. Kendine öyle bakmak senin işin.”

“Bunu bir yastıkta falan mı okudun?” diyor Lila; sonra bir yastık alıp yüzüne kapatıyor. Sanki Phoebe’ye bile gereğinden fazlasını itiraf etmiş gibi bir hali var. Çünkü bir şeyi yüksek sesle söylemek, onun gerçeğe dönüşmesinin ilk adımı.

“Yastıkta yazamayacak kadar uzun,” diyor Phoebe.

“Bu yastık çok hindistancevizli,” diyor Lila. “Off. Ne dediğimi bile bilmiyorum. Bazen insan olmak neden bu kadar zor, anlamıyorum. Bu kadar zor olmamalı. Hiç mantığı yok.”

Bir süre sessizce bekliyorlar. Sonra, yastığın altından bir ses: “Ya ben Gary’yle evlenmek *istemiyorsam*?”

Phoebe temkinli davranıp hiçbir şey söylemiyor çünkü kafası karışıyor. Kendi düğün gecesinin arifesinde Phoebe’nin hiç şüphesi yoktu. Matt’le evlenmeyi tamamen, safça istiyordu. Bu yüzden kafası karışıyor. İnsanın nasıl hissetmesi gerektiğini bilmiyor. Mutlu bir evliliği garanti edenin ne olduğunu bilmiyor. Lila’nın Gary konusundaki kararsızlığı onların mahvolacağı anlamına mı geliyor yoksa bu kararsızlık yıllar içinde yerini bir keşinliğe mi bırakacak, bilmiyor.

Ama şu net: “Gary’yle evlenmek istemiyorum,” diyor Lila yine.

Phoebe, yastığı yüzünden çekip alıyor; bu Lila'ya birden çok komik geliyor, histerik kahkahalar atmaya başlıyor. Lila gülerken, Phoebe onun küçük bir kızken –Delilah diye çağrıldığı, annesinin yatağında uyuduğu zamanlarda– nasıl biri olduğunu görebiliyor.

“Aman Tanrım,” diyor Lila. Yatağın üzerinde ayağa kalkıyor. Bağıyor: “Phoebe! Gary'yle evlenmek istemiyorum!”

“Peki,” diyor Phoebe ve onu aşağı indiriyor. “Sadece bunu bağıarak söylemesen iyi olur.”

“Ama ona söylemem lazım. Herkesin bunu bilmesi lazım.”

“Sabah söylersin.”

Belki sabahı düşündüğünden, belki de aynada duvağını gördüğünden, gülümsemesi siliniyor.

“Off. Bu hiç iyi değil,” diyor Lila. “Çok üzülecek. Herkes üzülecek. *Ne yapacağım?*”

“Şimdilik hiçbir şey yapmayacaksın. Yarın uyanırsın ve herkes birlikte söyleriz.”

“Yanımda olacak mısın?”

“Elbette,” diyor. “Ama şimdilik uyu.”

“Burada olduğuna çok seviniyorum.”

“Ben de.”

“Merak etme,” diyor Lila. “Ben horlamam.”

Lila horluyor.

O kadar yüksek sesle horluyor ki Phoebe odada uyuyamıyor. Bu, ona kocasının yanında uyumayı, onun gür titreşimlerinin her şeyi ele geçirmesini hatırlatıyor. Phoebe karanlık köşede soyunuyor, sonra kendini pofuduk bornoza sarıyor.

Lila'nın çantasını karıştırıp diğer oda anahtarını bulana kadar oyalanıyor, kendini gelin süitine atıyor ama burası hiç gelinlik bir yer değil. Adı Albay. Her yerde parlak kırmızı çiçekli perdeler ve kırmızı çiçek baskıları var. Boğucu, beyaz bir halı. Ufku ortadan ikiye bölen koca bir bayrak direğinin biraz bozduğu bir sahil şeridi manzarası. Bir de duvarda, Phoebe'nin albay olduğunu varsaydığı ölü bir adamın resmi.

Lila'nın ne kadar da dağınık olduğuna şaşırıyor. Onu saldırganlık derecesinde düzenli sanırdı. Ama iç çamaşırları her yerde. Hayatı, odanın dört bir yanına yayılmış.

Phoebe sabah çok bunaltıcı gelmesin diye Lila'nın bazı elbiselerini toplamaya başlıyor. Bu koca düğünü iptal etmek zorunda kalmak zaten yeterince bunaltıcı olacak. Herkese gerçeği söylemek zorunda kalmak. En azından temiz bir zemine uyanabilir.

Ama sonra kapının tıklatılmasıyla irkiliyor. Kapıyı açıyor.

“Ah,” diyor Gary. “Sen Lila değilsin.”

Phoebe bornozunun kuşağını sıkıyor.

“Lila benim yatağında uyuyakaldı,” diyor Phoebe. “Sorma. Uzun bir gece oldu.”

“Bizim için de uzun bir gece oldu.”

Gary çiçekli ikili koltuğa oturuyor. Phoebe'nin içine berbat bir his çöküyor; tıpkı ölmeden önceki o son haftalarda kedisine bakarken hissettiği gibi. Kendi hayatının gerçeğini bilmemek ne korkunç, diye düşünüyor Phoebe.

“En azından güzel bir gece miydi?” diye soruyor.

“Garip bir gece,” diyor Gary. “Şöyle söyleyeyim: Jim'in hatırladığı yirmi sekiz yaşındaki damat değilim artık. O yüzden de şimdi sadece... sarhoşum.”

Elbette Phoebe, Lila'nın itirafını Gary'ye anlatmıyor. Asla. Ama söylememek onu geriyor. Gary'ye karşı dürüst olamamayı sevmiyor.

“Nesi bu kadar garipti?” diye soruyor Phoebe.

“Bana birebir aynı bekârlığa veda partisini yaptı,” diyor Gary. “Aynı puro salonuna götürdü. Aynı golf sahası. Aynı viskiyi aldı. Gerçekten bilmiyorum; önceki partide çok sarhoş olduğundan ne yaptığımızı hatırlamıyor muydu yoksa sadece... beni kızdırmaya mı çalışıyor anlayamadım?”

“Neden öyle yapmak istesin ki?”

“Bilmiyorum,” diyor Gary. “Bana kızgın olduğu hissi yakamı bırakmıyor.”

“Ne için?”

“Yola devam ettiğim için. Kız kardeşini unuttuğum için.”

“Ama kız kardeşini unutmadın.”

“Ama bence Jim öyle düşünmüyor.”

Wendy’ye teşhis konulduğundan beri Jim, onun en iyi arkadaşı. Sonrasında da gerçekten hepsi için orada oluyor. Her şeyi yapıyor. Yemek pişiriyor, temizlik yapıyor. Gary’yle Wendy’nin mezarında ağlıyorlar ve bu bakımdan kardeş oluyorlar. Sonra Wyoming’e gidip ormanda yan yana sıçıyorlar, sonra gece boyunca Juice’la birlikte kahkahalara boğuluyorlar. Ama Lila’yla nişanlandığından beri farklı.

“Ben yeniden evlenebiliyorum,” diyor Gary. “Ama onun yeni bir kız kardeşi olmuyor. Bunu kimse asla düzeltemez. Durumu başka türlü açıklayamıyorum; bazen onu yüzüstü bırakıyordum gibi hissediyorum.”

“Onun böyle düşündüğünü sanmıyorum,” diyor Phoebe.

“Kız kardeşine hayatı boyunca bakacağıma söz verdim.”

“Baktın da.”

“Ama onun hayatı daha uzun olmalıydı,” diyor. “Ben lanet olası bir doktorem.”

“İyi de akciğer kanseri değil miydi? O senin uzmanlık alanın bile değil. Alan mı? Tıpçılar buna nasıl diyor?”

“Alan,” diyor.

Ama şakalaşamayacak kadar duygusala bağlamış.

“Öksürükten şikâyet ediyordu, bilirsin. Ben de sürekli doktora gitmesini, boyalarını temizlerken daha dikkatli olmasını söylüyordum. Sanat okulundan beri o konularda daha dikkatli olması gerektiğini biliyordum. Ama dırdır etmek istemedim. İnsanların ona ne yapması gerektiğini söylenmesinden nefret ederdi. Özellikle de benim.”

“Kanser olmasının sebebi bu değil,” diyor Phoebe. Belki yorgunluk, belki de bu düşünme tarzı kendi düşüncelerine fazla yakın olduğu için sinirleniyor. “Öyle olsaydı her ressam otuz beşinde ölürdü. Tüm bunların senin suçun olduğunu düşünmek aslında saçma.”

“Saçma değil,” diyor. “İnsanlara sürekli tıbbi tavsiyeler veriyorum.”

“Tanrım, hepimiz ne kadar saçmayız! Neden her şeyin suçlusu olduğumuzu düşünüp duruyoruz?”

“Herhalde evrimsel bir şey.”

“Bir şekilde hayatta kalmamıza yardım ediyor,” diyor Phoebe. “Bizi yok ettiği halde.”

“Evet.”

Phoebe’nin içi onun için sızlıyor. Gary kaybolmuş durumda. İlk evliliğiyle ikinci evliliği arasında bir yerde sıkışmış.

“Nasıl biriydi?” diye soruyor Phoebe. “Wendy.”

“Tam bir kasırgaydı,” diyor. “Üniversitede tanıştık. O resim öğrencisiydi, ben de tıba hazırlık eğitimi alıyordum. Hastaneden dönerken açık atölyelerin önünden geçdim. Onu ilk o zaman gördüm; tamamı kırmızı olan bir tablonun önünde du-

ruyordu ve sanki anlamadığımı biliyor gibiydi. ‘Kırmızının otuz tonu,’ dedi ama ben yine anlamadım. Ta ki o tonları bana tek tek göstermeye başlayana kadar. Onun bu yönüne baylırdım. Benim göremediğim şeyleri o hep görürdü. Cidden, benim görebildiğim tek şey kocaman, kırmızı bir lekeydi. Ama birkaç gün sonra, bütün o farklı renkleri görmeye başladım. Muazzam bir şeydi.”

“Sanırım âşık olmanın şimdiye kadar duyduğum en iyi tasviri bu,” diyor Phoebe.

Tiverton’da yaşıyorlarmış, Tiverton’la ilgili küçük bir dergiye de çıkan güzel, eski bir çiftlik evinde. İyi arkadaşları varmış: arka bahçelerinde bira içmeye gelen şairler, yazarlar, sanatçılar, oyuncular, çiftçiler. Juice, kasabadaki özel okullardan birine gidiyor, orada tırtılların koza örmesini izlemeyi eğlenceli bulan diğer çocuklarla kaynaşıyorlarmış.

“Eskiden eğlenceliydik. Bir keresinde bir gecede üç Godfather filmini birden izledik. Mesela Başkanlar Günü için temalı içkiler yaratırdık. Mükemmeldi, biliyor musun? Gerçekten öyleydi. Ama hayat tuhaf; hep bir şeyin seni mutlu edeceğini düşünürsün, sonra o şeyi elde edersin ve hayal ettiğin kadar mutlu olmazsın çünkü her gün yine her gündür. Hani sanki mutluluk o kadar büyür ki içinde yaşamaktan başka çaren kalmaz, ta ki artık onu göremez, hissedemez olana kadar. Sonra da başka bir şeye takılmaya başlarsın; ne bileyim bir çocuk istersin, sonra çocuk gelir ve o mutluluk o kadar büyüktür ki bir hiçmiş gibi hissetmeye başlardın. Etrafındaki havadan farksızmış gibi.”

Tabii kaybolana kadar tabii. Karını gömene ya da kocandan boşanana kadar, peki sonra? Sonra ne yaparsın? Baştan mı başlarsın? Seni mutlu edeceğine emin olduğun yeni şeye mi takılırsın? Bir insan ömrü boyunca bunu kaç kez yapar? Hayat dediğin bu mudur?

“Koca bir yaşamımız vardı,” diyor. “Ama o hayatın tamamı... gitti. Bunun üstesinden gelmem beklenen bir şey olması saçma geliyor.”

“Ben buna mecbur olduğumu sanmıyorum,” diyor Phoebe.

“Ama mecburum,” diyor. “Böyle devam edemem.”

“Nasıl?”

“Karım öldükten sonra gelen bir sessizlik vardı,” diyor. “Gerçek olmayan ama hayata çok benzeyen bir rutin oluştu. Ancak çok basit işlere odaklanırsam günü çıkarabiliyordum. Akşam yemeği için patates soymaktan daha çok sevdiğim bir şey yoktu. Yemin ederim, o patatesleri soyduğum sürece kendimi iyi hissediyordum. Ama sonra jakuzide bana ne zaman iyileşmeye başladığımı sordun, cevaplaması zor çünkü gerçekten emin değilim. Sanırım o nötr yerde takılı kaldım hep. Her şeyin... iyi olduğu yerde.”

Burada olmanın beklediğinden daha tuhaf olduğunu söylüyor.

“Herkes bana bakıp Tebrikler, çok mutlu olmalısın, deyip duruyor,” diyor.

“Bunun nesi tuhaf?”

“Mutluluk diye bir duygu benim için hâlâ var mı emin değilim,” diyor. “Wendy öldüğünden beri, beni neyin mutlu edeceğini pek düşünmüyorum. Sanki bir noktada asla yeniden mutlu olamayacağıma karar verdim ve o yüzden başkalarını neyin mutlu edeceğini düşünmek zorunda hissediyorum kendimi.”

Phoebe başını anladığını belirtircesine sallıyor. Dışarıdaki havai fişeklere bakıyor.

“Ashında o gün Lila’nın galerisine gitmemin gerçek sebebi buydu,” diyor Gary. “Çünkü Jim gerçekten gitmek istiyordu. Hayır dedim, çok keyifsizdim. Evlilik yıldönümümüdü. Ama Jim de bu yüzden bastırdı ve ben Jim’i mutlu etmek istedim. Bizim

için yaptığı onca şeyden sonra. Gerçi çevremdeki insanlar içinde sanat galerisine gitmek isteyen neden Jim oldu, onu da hiç anlamadım. Sanırım beni mutlu edeceğini, hüzünlü bir günde beni rahatlatacağını düşündü. Neyse. Gittik.”

Lila'nın annesinin galerisinde dolanıp durmuş. Jim'e kızgınmış, kendine kızgınmış. Yapması gereken hareketleri biliyormuş; baş sallamak, renklerin her birini içine çeker gibi uzun uzun bakmak. Ama hissedemiyormuş, hiçbir şey hissedemiyormuş ve sorunun kendisinde mi yoksa tablolar da mı bir olduğu hakkında hiçbir fikri yokmuş. Sanat eleştirmeni olan hep Wendy'ymiş. Onları iyi ya da kötü ilan edecek olan taraf. Gary her zaman fiyata bakarmış. Bir tablo yüz bin dolara satılıyorsa iyidir demekmiş.

“Ama Patricia'nın tablosunda fiyat yoktu,” diyor. “Bu bir fırsat gibi geldi, bir test. Ona çok uzun süre baktım ve bu iyi bir tablo mu yoksa kötü mü diye düşündüm.”

Lila yanına gelip tabloyu eve götürmesini bekler gibi konuşmaya başladığında kendini suçlu hissetmiş. Gary daha almaya niyetlenmemişken Lila onu nereye asabileceğini anlatmaya başlamış.

“Derken birkaç gün sonra bir baktım, Lila ofisime girdi,” diyor. “Benden ikinci görüş almak için gelmişlerdi. Bu önemli bir tesadüf gibi geldi, sanki bir sebeple bir araya getiriliyormuşuz gibi. Lila o kadar umutluydu ki ben de umutlandım.”

Umut güçlü bir şey. Yaşlı adamın kolonoskopi fotoğraflarına bakmış, kitleyi görmüş ama her şey ona potansiyel olarak çözülebilir görünmüş.

“Hayat kurtardığımı biliyorum ama hayat mahvettiğim de oluyor. Birkaç kelime söylüyorum ve bir insanın bir şeyden tamamen başka bir şeye dönüşmesini izliyorum. Doktorun biri bana ve Wendy'ye aynısını yapana kadar bunu anlamamıştım,” diyor. “Bu yüzden bir tur daha kemoterapi önerdim. Bunun işe yarayabileceğini söyledim. Ya da en azından ömrünü yıllarca

uzatabileceğini. Çok sevindiler. O duyguyu çok sevdim. Tam bir coşku havası. Daha fazlasını istedim. Onu tekrar mutlu etmek istedim. O yüzden galeriye geri döndüm ve o tabloyu satın aldım.”

“En azından almaya çalıştım,” diyor. “Ama o, tabloyu bedavaya almam konusunda ısrar etti. Babasına baktığım için bir hediye.”

Tabloyu eve götürmek iyi gelmiş. Lila’nın önerdiği gibi banyosuna asmak. Karısı öldüğünden beri yaptığı ilk şeymiş sanki bu. Dünyaya küçük bir geri dönüş, hoş bir jest, entropiye karşı bir kavga; başka bir insanın karşısında insan olmak için yapabildiği bir şey. Ama çoğunlukla, Bunun iyi mi kötü mü olduğunu bilmiyorum ama bu tablonun anlamlı olduğunu düşünüyorum, demeye karar vermemiş.

“Sanatın amacı bu değil mi?” diyor Gary. “Sanatçılar dünyaya bakar ve anlam yaratma fırsatları görür. Wendy hep kendi ıstırabına bakar ve içinde bir şey görmeye çalışırdı. En sonunda, ölürken bile. Sanırım bu yüzden sanatçılara her zaman imrenmişimdir. Ben her gün bir kalın bağırsağa bakarım ve... ya ölüm görürüm ya da bok,” diyor Gary. “Daha güzel şeyler görme konusunda hep Wendy’ye güvendim.”

Arkasına yaslanıyor.

“Açıkçası, sanat hakkında böyle konuştuğunu duymak güzel,” diyor Phoebe. “Son zamanlarda sanat konusunda biraz keyifsizdim.”

Ona, son zamanlarda kitapları sadece sonunda verdikleri duygular için okuduğundan endişe ettiğini, bunun pornoyu okumaktan ne farkı olduğundan emin olmadığını anlatıyor.

“Bana o insanlardan etkilendiğini söyleyen sen değil miydin?” diyor Gary. “Hani sırf boşalmak için dört yüz sayfa okuyan şu insanlar.”

“Ah, yani senin gibilerden mi?” diyor Phoebe ve Gary gülümüyor.

“Bence harika,” diyor Gary. “Sadece bir şey hissedebilmek için bu kadar çok çaba harcamamız. Bundan daha insani bir şey olduğunu sanmıyorum.”

Phoebe ona katılıyor. Onun için büyük bir şefkat hissediyor ama bunu nasıl söyleyeceğini bilemiyor, o yüzden “Böyle konuşmayı özlemişim,” diyor.

En çok, gecenin köründe, herkesin uyuması gereken saatlerde inişli çıkışlı, dallanıp budaklanan sohbetlere dalmayı seviyor. Gerçekten iyi konuşmaların onu nasıl değiştirebildiğini, bir ağaç gibi şekillendirebildiğini unutmuş. Bazen çıplak bırakır, bazen daha dolu.

“Ben de böyle konuşmayı özlemişim,” diyor Gary. “Sana bir şeyler anlatmak çok kolay, biliyor musun? Bu, herkeste yarattığın etki mi?”

“Tarihsel olarak hayır,” diyor. “Genellikle insanlar benimle konuştuktan *sonra*, halihazırda olduklarından daha çok rahatsız olur.”

“Hayal edemiyorum,” diyor Gary. “Sana her şeyi söyleyebilir mişim gibi geliyor bana.”

Yorumunun dürüstlüğü onu tam ortasından deşip geçiyor; zor dayanıyor.

“Sen sarhoşsun.”

“Sadece ondan değil,” diyor Gary. İncinmiş görünüyor.

Phoebe ayağa kalkmalı. Kendi odasına geri dönmeli. Ama sonra, Lila’nın yatağın üstünde dikilip, “Gary’yle evlenmek istemiyorum,” diye bağırışını düşünüyor. Bu düğünün bittiğini düşünüyor. Bu adamın gerçek bir şey duymayı hak ettiğini.

“Biliyorum,” diyor. “Ben de öyle hissediyorum.”

Gary sakalını kaşıyor. Phoebe onun biraz gerildiğinde hep yaptığı bir şey olduğunu fark ediyor bunun. Düğün iptal edilince, diye düşünüyor Phoebe, Gary sakalını tıraş etmek zorunda

kalmayacak. Düğünün iptal edilebileceği bir geleceği hayal etme iznini kendine ilk kez veriyor Phoebe. Elini uzatıp onun yüzüne dokunabileceği bir gelecek.

Bu hikâyenin başka bir versiyonunda dokunurdu da. Sonra da öpüşürlerdi. Ardından sabah uyanınca kendilerini korkunç hissederler. Ama Phoebe artık bunu yapmayacak kadar çok şey biliyor. Bir ömre yetecek kadar çok kötü sabah yaşamış. O yüzden sadece orada durup karşısındaki adamın yüzünü hayranlıkla izliyor; kenarlarındaki griliği bile. Hele o grilik. Gençken onu iten şeyin şimdi onu kendine çektiğini –yaşlandıkça böyle olduğunu– anlamamış. Gary’nin grileri, yorgunluğu, hayata dair gerçek şaşkınlığı Phoebe’ye inanılmaz seksi geliyor ve nedenini kendisi bile tam olarak bilmiyor. Yaşanmış bir hayatın yorgunluğuna çekiliyor; derinden sevmiş, sonra aniden kaybetmiş ama yine de yaşamaya devam eden adama. Karısını toprağa verip yürüyen ve akşam yemeği için patates soymak üzere uyanan adama. Ayaklarının altındaki taşların kıymetini bilecek kadar yaşamış bir adama.

“Peki Lila sana aldığın tablonun annesinin nü resmi olduğunu ne zaman söyledi?” diye soruyor Phoebe.

Gary’yi gülerken görmek iyi geliyor.

“Üç ay,” diyor. “Üç ay boyunca, çıplak kayınvalidemin yanındaki duşun altında yıkandım.”

Phoebe uzanıp Gary’nin elini tutuyor ve sıkıyor. Gary, onun dokunuşuna şaşıyor ama kafası karışmış gibi değil. Tıpkı Phoebe’nin jakuzide karşısında durup onunla sevişmek istediğini söylediğinde baktığı gibi bakıyor. Sanki o da istiyor ama itiraf edemiyor.

“Odama geri dönmeliyim,” diyor.

“İyi geceler,” diyor Phoebe.

Gary çıkıyor ve Phoebe, Lila'nın yatağına giriyor. Bu kez kocasını, Mia'yı ya da Joe'nun şarap dükkânındaki kızları düşünmüyor. Sadece Gary'yi düşünüyor; elinin ne kadar sıcak olduğunu ve elini tuttuğu süre boyunca gözünü hiç kaçırmadığını.

CUMA

Aileler Kaynaşıyor

“**O**rtalığı toplamışsın,” diyor Lila ertesi sabah, Phoebe’nin başına dikilerek. “Bunu bir hakaret olarak almamak için elimden geleni yapacağım.”

Lila yeni oda anahtarını komodine bırakıyor. Phoebe doğruluyor. Köşede bir düzen içinde asılı duran Lila’nın elbiselerini görüyor ve bir anda dün geceyi hatırlıyor. Ortalığı toplayışını. Ağlayışını. Gary’nin elini tutuşunu. Lila’nın yatağında zıplayıp Gary’yle evlenmek istemediğini haykırmasını. Ama bu sabah, Lila yine her zamanki gibi, bir odaya çat kapı girdikten hemen sonraki haliyle karşısında.

“Temizlik cinnetin sırasında Motrin’e falan rastlamış olabilir misin?” diye soruyor Lila.

“Pek iyi hissetmiyorsun anladığım kadarıyla?”

“İyi hissetmemek az kalır. Hayatımda yaşadığım en berbat akşamdan kalmalık olabilir. Kilise şarabından da beter.”

Phoebe, Lila’nın başka bir şey söylemesini, dün geceki itiraf-larına değinmesini bekliyor. Ama kapı çalınıyor.

Juice, yalnızca mayo ve havlusuyla kapı eşiğinde dururken, “Saat dokuzda lobide sörf için buluşacaktık hani,” diyor.

“Doğru ya,” diyor Lila. “Sörf.”

Lila, daha şimdiden yorulmuş gibi gözlerini yumuyor.

“Geç kalıyoruz,” diyor Juice. “Babam çoktan aşağıda, arabada.”

“Yeniden insana dönmem için bana birkaç dakika ver, hemen geliyorum,” diyor Lila.

“Sen de geliyorsun değil mi, Phoebe?” diye soruyor Juice.

Phoebe, onlara katılmak için bir itki duyuyor içinde. Ama baş başa kalmaları gerektiğini de biliyor. Halledilmesi gereken şeyler var.

“Hayır, sörf yapmayı bilmiyorum,” diyor Phoebe.

“Kimse bilmiyor ki!” diyor Juice. “Orada öğretecekler. Ders bu.”

“Ben bu seferlik pas geçeyim, ufaklık,” diyor Phoebe.

Juice gidince Lila, Phoebe’nin gözlerine bakmaktan kaçınıyor. Phoebe bekliyor ama Lila bir Motrin şişesi açıyor.

“Motrin baş ağrısının nerede olduğunu nasıl biliyor?” diye soruyor Lila. “Bunu asla anlamıyorum.”

“Sanırım tüm vücutta ağrıyı azaltıyor. Baş dahil.”

Lila duşu açıyor.

“Sörf yapmadan önce duşa mı giriyorsun?” diyor Phoebe.

“Ah hayır, bugün kesinlikle sörf falan yok.”

“Az önce Juice’a sörf yapacağını söyledin?”

“Sörf yapamıyorum, asla da yapamayacağım. Denemeye çalışıp da kendimi komik duruma sokmayacağım.”

“Madem öyle neden düğün haftanın bir parçası olarak sörf sabahı planladın?”

“Çünkü Juice’un istediği tek şey oydu,” diyor. “Bir de sanırım düğün haftam gelene kadar sörf yapmak isteyen türden birine dönüşeceğimi düşündüm.”

Lila’nın dünkü makyajı gözlerinin altında toplanmış.

“Keşke sörfü seven biri olsaydım ama maalesef bu sabah uyandığımda o insan olmadığımı hatırladım.”

Lila, hiçbir spora katılmak istemediği gibi sörf yapmayı da asla istemiyor ve bunu kabullenmeye hazır. Saçını havluyula sarıyor, sonra bugün Santa Fe'den uçakla gelen amcasından ve öğlen yapılacak bir yüz bakımından söz ediyor. Ama bunu hiç hevesle söylemiyor. Sesi resmen kendi düğününden yorulmuş gibi.

“Bu kadar aktiviteyi neden planladığıma dair zerre fikrim yok,” diyor Lila. “Benim yerime sörfte gitsen olmaz mı? Üç kişilik bir ders.”

Ama Phoebe henüz pes etmeye hazır değil. “Senin gelmeyişi-ni nasıl açıklayacağım peki?”

“Midemin bozuk olduğunu söyle, ki bu arada yalan da değil. Onlarla Ailelerin Kaynaşması'nda görüşeceğimizi iletirsin.”

Bunu kültürel bir etkinlikmiş gibi söylüyor, sonra televizyonu açıyor.

“Duşa girmiyor musun?” diyor Phoebe.

“Duş alırken televizyonu hep açık tutarım.”

Lila, Yemek Kanalı'nı açıyor ve banyodayken Giada'nın bruschetta anlatımını duyabilmek için sesi iyice yükseltiyor.

“Dün gece hakkında konuşmayacak mıyız ciddi?” diyor Phoebe.

“Aslında dün geceyle ilgili bir sorum var,” diyor Lila. “Lahana yedik mi?”

“Evet,” diyor Phoebe.

“Off,” diyor Lila. “Düğünüme iki gün kala bana lahana yedirmene inanamıyorum. Lahana beni mahvediyor.”

“Demek düğün gerçekleşecek.”

“Tabii ki gerçekleşecek,” diyor Lila.

Belki de Phoebe'nin bazı şeyleri söylemesi için tam da doğru zaman bu: Aslına bakarsan sörfte falan gidemem. Aslına bakarsan bu düğüne olduğundan fazla bulaşmamam gerekiyor. Aslına

bakarsan buraya kendimi öldürmeye geldim ve sörf, kendimi öldürmenin taban tabana zıddı. Sörf, başkalarına ait bir etkinlik. Zihnindeki bir kutuda yaşayan, tekno müzikle dans etmek ve Büyük Kanyon'da rafting yapmak gibi bir sürü şey var. Kaliforniya'daki insanlara ait şeyler. Ryun gibi insanlara. Annesi gibi, ölmeden önceki annesi gibi insanlara.

Ama bunca yolu okyanusu görmek için gelmedi mi?

“Peki,” diyor Phoebe. “Sen bilirsin.”

Lila bornozunu çıkarıyor. Duşa giriyor. Giada ekmeği kızartıyor. Phoebe çıkmak için ayağa kalkıyor. “Ha bu arada dışarı çıkmışken bana bir Gas-X al,” diye bağıyor Lila ve Phoebe'nin dünden kalan sempatisi uçup gidiyor. Mermer duşunun içinden emirler yağdıran şımarık bir çocuk. Teşekkür etmekten bile aciz.

Sahilde, vücutlarının yarısı kadar görünen dalgıç kıyafetleri uzatılıyor onlara. Phoebe ve Gary birbirlerine kuşkuyla bakıyor.

“Bunlar bize olacak mı?” diye soruyor Gary.

“Kesinlikle,” diyor eğitmen, Aspen.

Ama Phoebe, kıyafetini kalçasının üstüne bile çıkaramıyor. Gary'ninki de baldırda takılıyor.

“Bu saçmalık,” diyor Gary, kumaşı çekiştirirken. “Ben bu şeyin içine komple girecek miyim?”

Tek ayak üstünde zıplayıp kıyafeti baldırının üzerine çekmeye çalışıyor, sonra dimdik bir gökdelen gibi devriliyor.

“Siktir.” Yere düşünce gülüyor.

Phoebe onun bu gürültülü kahkahasını seviyor. Küfredişini de seviyor. Onun bir zamanlar ergen olduğuna inanmayı kolaylaştıran bir yanı var bunun. Bir baba ya da nişanlı olarak doğmadığına. O sadece Gary; pantolon giymeye çalışan biri.

“İyi misin?” diye soruyor Phoebe.

“Kimse bu kısmı anlatmıyor, değil mi?” diyor Gary.

“Hayır,” diyor Phoebe. “Bütün sörf filmlerinde, sörfçülerin dalgıç kıyafeti giymeye çalıştığı sahnelerin hepsini montajda atıyorlar.”

“Benim çektiğim sörf filmi baştan sona bununla alakalı olacak,” diyor Gary. “Aşırı çekici insanlar, tek bacakları kıyafetin içinde takılıp düşüyor.”

“Az önce kendine çekici dediğini not düşmek istiyorum.”

“Şakanın devamı uğruna yapılmış bir gaf olarak mazur görmeni umuyorum.”

“Fedakârlığını takdir ediyoruz.”

Gary aşağı, bacaklarına yapışan kıyafetine bakıyor. O baldırları nereden aldığını merak ediyor Phoebe. Babasından mı? Lise-de futbol mu oynadı? Yirmi yıl iş çıkışı spor salonuna mı gitti? O tiplere pek benzemiyor ama Phoebe artık birinin gizli hobilerine şaşırmanın anlamsız olduğunu bilecek yaşta.

“Pekâlâ, kabul ediyorum, çok dramatik bir sahne,” diyor Phoebe. “Başaracaklar mı? Yoksa sonsuza dek kumda sıkışıp kalacaklar mı?”

“Görünen o,” diyor Gary. “Baksana şuna, hiç imkânı yok.”

Juice kıyafetini çoktan giymiş hâlde yanlarına geliyor. Tam bir usta. “Ne oldu?” diyor Juice.

“Baldırlarımın üstüne geçiremiyorum, tatlım,” diyor Gary.

“Ben de kalçamın üstünden,” diyor Phoebe.

“Yardım et bize,” diyor Gary.

“İyy,” diyor Juice ve ikisine bakıyor. “Bu garip.”

Juice, sörf tahtasında ayağa kalkma alıştırmaları yapmak için uzaklaşıyor. Phoebe kıyafetini yukarı çekiyor, kollarını deliklerden geçiriyor ve kutlama yapıyor; Gary ise yenik halde uzanıyor.

“Tamam,” diyor Phoebe. “Temelde külotlu çorap giymek gibi bir şey.”

“Ben külotlu çorap giymiyorum.”

“Bunu yavaş yavaş kıvrarak yukarı çıkarman gerekiyor.”

Phoebe, Gary’nin ayak bileklerine doğru çömeliyor. Kumaşı ya da işte o kıyafet her neyden yapıldıysa onu nazikçe çekiyor.

“Sanırım birkaç kıl kopardın,” diyor.

“Sörf acıdır, Gary.”

“Sörf şimdiden çok zor.”

Phoebe dalgıç kıyafetini Gary’nin baldır tümseğinin üzerinden geçiriyor.

“Yaşasın,” diyor Gary, gerisini rahatça çekip yukarı alırken. “Artık bir dalgıç kıyafeti insanıyım.”

Phoebe onun arkasını kapatıp cırt cırtını sıkıca bağlıyor. İnsanın karısının boynuna kolye takması gibi mahrem bir hareket. Phoebe, Gary’nin ne kadar tatlı olduğunu düşünüyor. Orada öylece dikilmiş, son derece iyi görünerek kıızıyla sörf yapmaya hazırlanıyor, halbuki akşamdan kalma ve sırtı berbat durumda. Belki Phoebe de tam aynı sebeple iyi olabilirmiş gibi ona bakıyor. Belki de bir takım olmuşlardır. Phoebe, günün büyük görevi bitmiş gibi minik bir beşlik çakıyor. Tavrı dostça, böylece aralarındaki anı sterilize ediyor.

“Hazırız,” diyor Aspen, yüzüne güneş kremi sürerken. İçinde biraz kum olduğunu ilan ediyor. “Peeling!”

Sonra birkaç esneme hareketi yapıyor ve “Tamam, tahtalarınızı alın,” diyor. Tahtanın üstüne nasıl yatacaklarını gösteriyor; karınları tahtaya bastırılmış, denge için bacaklar ortalanmış.

“Denge her şeydir,” diyor Aspen.

Hareket yoga gibi, diye düşünüyor Phoebe. Pandemi sırasında Zoom’da yapmaya çalıştığı onca yoga seansı için birden min-

net duyuyor. Onu hiç değilse bu ana taşıdıklarına göre zaman kaybı olmamışlar gibi hissediyor. Belki mesele budur: İki yıl sonra olmayı umduğun kişi için şu anda bir şeyler yapıyorsundur. Bir gün artık üzgün olmayabilirsin ve gerçekten hoşlandığın bir adamla sörf yapmak isteyebilirsin diye üzgünken kendini öldürmüyorsundur?

Phoebe ellerini kullanarak tahtada şınav pozisyonu alarak kalkıyor, sonra ayaklarını doğru pozisyona getiriyor. Gary ona hayranlıkla bakıyor.

“Çok iyi,” diyor Aspen.

Okyanusa giriyorlar. Phoebe suyun bileklerine vuran serinliğinden hoşlanıyor. Süte parmak sokar gibi parmağını suya sokup tadına bakıyor. Hep merak etmiştir tadını.

“Gerçekten tuzlu,” diyor.

“Zaten okyanusun alametifarikası odur,” diyor Gary.

Dalgalar küçük ve Phoebe buna minnettar. Aspen önce Juice’u hazırlıyor, dalga gelince itiyor ve Juice tahtada hemen ayağa kalkıyor. Juice muhtemelen duymasa da Gary ve Phoebe ona tezahürat ediyor. Tezahürat etmek iyi geliyor onlara. Bir bakıma ebeveynlere has bir şey. Kızın, Lila ve Gary nişanlandığından beri tutkuyla yapmak istediği şeyi yapmasını kutlamak güzel. Aspen bile gülümsüyor.

“Sırada kim var?” diye soruyor Aspen.

“Önce hanımlar,” diyor Gary.

Phoebe tahtanın üstüne kayıyor, Aspen’in arkadan tahtayı aldığı hissediyor.

“Tamam, kürek çek!” diye bağıyor Aspen, dalga gelirken.

Ama Phoebe onun kürek çekmekle neyi kastettiğini bilmiyor. Kolların tamamını aynı anda uzun kürekler gibi mi kullanacak? Yoksa daha çok yüzmek gibi mi? Sadece eller mi? Aspen herhangi

bir açıklama yapmıyor. Bir dakika boyunca, karaya vurmuş koca bir balina gibi kollarını savururken kendini aptal gibi hissediyor ama sonra dalga onu yakalıyor ve suyun tahtanın üzerinden, ellerinin üzerinden kaydığını görüyor; kumdaki gibi gövdesini yükseltiyor. Zıplıyor ve işte orada, suyun üstünde ayakta. İnana-mıyor. “Aman Tanrım!” diye haykırıyor ortaya, kendine, Gary ve Juice’a. Dengede. Sakin.

Ama sonra suya düşüyor.

Bu şekilde düşmeyeli çok oldu. Belki de hiç düşmedim, diye düşünüyor; tamamen ve tutunabilecek hiçbir yer olmadan. Dalganın kıvrımında salınıyor. Her şeye bayılıyor; yüzündeki so-ğuk suya, kulaklarındaki okyanusa. Bu yaşam. Burnunun içine ve kulaklarının içine doluyor ve Phoebe hepsini yutmak istiyor.

Ama çok tuzlu. Ayağa kalkıp suyu tükürüyor.

“Şey, başardın!” diyor Juice.

“Biliyorum!” diyor Phoebe.

Gary’nin tahtada ayağa kalkmaya çalışmasını izliyorlar ve Phoebe, Juice’un içten içe babasına tezahürat ettiğini hissediyor. Phoebe de ediyor, yüksek sesle. Gerçek bir ailenin parçası olmak böyle bir şey mi? Gary yarıya kadar kalkabiliyor, hemen denge-sini kaybediyor, sonra suyun içinde kayboluyor. Çok geçmeden kahkahayla başını çıkarıyor.

“Nasıl bir yolculuktu?” diyor kızına Gary.

“Harikaydı,” diyor Juice.

“Sanırım kızın çok pahalı yeni bir hobi edindi,” diyor Phoe-be ve Gary gülüyor. Dalgaların kırıldığı yerin ötesinde, Juice’un çoktan Aspen’e geri dönüşünü izliyorlar.

“Bu işte iyi olmak için bambaşka bir vücuda ihtiyacım var,” diyor Gary.

Ama denemeye devam ediyorlar. Sadece denemek bile eğlenceli. Amaç sadece sörf yapmak olduğunda –daha mutlu hissetmek değil– eğlenceli. Ders saatinin geri kalanı boyunca Aspen onları dalgalara göre ayarlarken sırayla denemeye devam ediyorlar.

Saat ilerledikçe dalgalar büyüyor. Phoebe sırasının gelmesini beklerken devrilmemek için biraz daha açığa yüzüyor. Hoşuna gidiyor bu. Dram hoşuna gidiyor. Güneş aydınlatmadığında suyun koyu bir gri-yeşile dönmesini seviyor. Her dalga kabardığında içinde bir korku yükseliyor, Juice’un öğrettiği gibi başını suya gömüyor ve suyla birlikte yükseliyor. Denize kapılıp gitmenin ne kadar kolay olduğunu hissediyor ama direniyor. Aspen’e geri yüzüyor. Bir tur daha alıyor, sonra bir tane daha, sonra bir tane daha. Her düşüşünde, beyaz köpük ve kulaklarındaki kum tarafından boğuluyor. Ama yeniden çıkıyor.

Saatleri dolduğunda hepsi bitap düşmüş vaziyette. Phoebe, dalgıç kıyafetini çıkarmaya mecali olmadığından kendi topuğuna takılınca bu kez devrilen o oluyor. Yere düşünce gülüyor. Kendini kumda oynayan uykusuz bir çocuk gibi hissediyor. Histerik kahkahalar atabileceğini ya da sevinçten ağlayabileceğini hissediyor. Juice, kıyafetin paçasından çekiştirip onu kurtarmaya çalışırken sonsuza dek bu kumda kalmak istiyor. Her çekişte ikisi de daha çok gülüyor.

En sonunda Phoebe kıyafetini çıkarıyor. Onsuz kendini çıplak hissediyor. Gary onlara havlu uzatıyor. Kumsala bir örtü seriyor. Üçü öylece uykuya dalıyor; serin esinti onları kurutuyor.

“Bayıldım,” diyor Juice uyandıklarında.

Phoebe de öyle. Hâlâ bayılıyor. Ne olursa olsun, bunu hep sevecek.

“Yarın yine yapalım,” diyor Juice.

“Asla,” diyor Gary ve gülümsüyor.

Sonra Flo's'a gidip kızarmış midye şeritleri yiyorlar. Gary ve Phoebe kocaman sular alıyor. Güne kadeh kaldırıyorlar. Yan masada aynı polarları giymiş yaşlı bir çiftin yanına oturuyorlar ve Phoebe, ikisinin de aynı içeceği söylemesini ama birinin *twistli*, ötekini *extra dirty* olmasını seviyor. Sanki aralarında kalan küçük farklarla gurur duyar hale gelmişler gibi sipariş veriyorlar

“Çişe gidiyorum,” diyor Juice.

“Orada ne yapacağın konusunda bu kadar açıklayıcı olmak zorunda değilsin,” diyor Gary.

Juice gülüyor. Gary ve Phoebe'yi yalnız bırakıyor. An, olasılıkla yüklü ve aynı zamanda kaderi sanki baştan yazılı. Gary'nin bacağı hafifçe Phoebe'ninkine değiyor; belki kazara, belki değil. Belki de o kadar yorgun ki fark etmiyor.

“Bu gerçekten eğlenceliydi,” diyor Gary.

“Şaşırmış gibisin,” diyor Phoebe.

“Öyleyim.”

Ona, söyleyemediklerini söylemeye çalışıyormuş gibi bakıyor. Söyle gitsin, diye düşünüyor Phoebe. Ama şu an bunu söyleyemez. Düğünün iptal olacağını düşündüğü dün gece söylemeliydi. Şimdi korkaklık mı cesaret mi olur, bilmiyor. Anı yakalaması mı, akıp gitmesine izin vermesi mi gerektiğini bilmiyor.

“Kızın harika bir çocuk,” diyor Phoebe.

“Şanslıyım.”

“Sadece şans olmayabilir. Senin de bunda payın vardır mutlaka.”

“Sanırım çocukluğunun birkaç saatinde yanıdaydım.”

“Tanrım,” diyor Juice, tuvaletten dönerken. Ellerini yeni yıkadığı için hâlâ ıslak. “Tuvalette şöyle bir yazı vardı: BU ODA EN FAZLA 40 KİŞİ ALIR. Yani tuvalette neden kırk kişi olsun ki? Bir tuvaletteki kırk kişiye ne denebilir ki?”

“Merhaba?” diyor Gary.

Juice gülüyor. “Evet! Güzel başlangıç. Merhaba kırk kişi.”

“Neden hepimiz tuvaletteyiz?” diyor Phoebe, kırk kişi gibi yaparak.

“Bu kimin fikriydi, arkadaşlar?” diye soruyor Gary.

Gülüyorlar ve sonra Phoebe, bu kahkahadan utanıyor. Ya da korkuyor. Emin değil. Her ne ise, fazla iyi. Hepsini birbirine bağlıyor. Yakınlaştırıyor. Hepsinin giydiği sıcak bir kazak gibi. Phoebe arkasına yaslanıyor ve suyundan bir yudum alıyor. Hayatı boyunca hiçbir restoran masasında kendini tamamen evinde gibi hissetmedi. Kocasıyla bile. Genelde ne söylemesi gerektiği, söyleyecek bir şey kalıp kalmadığı ve dişlerinin arasında yemek kalıp kalmadığı konusunda kaygılanırdı.

“Buyurun,” diyor garson ve hesabı bırakıyor.

Phoebe gitmek istemiyor. Gary’nin bacağına hafifçe onun- kine değdiği bu masada, Juice’un menünün arkasını okumasını –ki aslında Flo’s’un kaç kere kasırgada yıkıldığını anlatan kısa bir öykü– sürdürmesini istiyor.

“1938’de,” diyor Juice. “1954’te. 1960’ta. 1985’te. 1991’de...”

“Yani... çok kez.”

“Çok, çok kez.”

Phoebe, her yıkımdan sonra yeniden inşa etmenin gerçekten çok zahmetli olduğunu hayal ediyor; özellikle duvarlarının her santimi ıvır zıvırla kaplı Flo’s gibi bir yer için. Her seferinde aynı taşkın, nevi şahsına münhasır bir kişilik düzeyiyle yeniden inşa etmek... İnsan bunu nasıl yapar ki? Duvara rasgele çakılmış her paslı kaşığın yerini nasıl hatırlar mesela? Dördüncü kez asarken her şişe açacağına nerede durduğunu umursamaya nasıl devam eder? Bu tekil ve tuhaf varoluş sanki tamamen doğalmış ve bir daha asla yıkılmayacakmış gibi davranmayı nasıl başarır?

“Kalkalım mı? Ne dersiniz?” diyor Gary.

Kalkıp kapıdan çıkıyorlar. Phoebe yabancılara âşık olmanın bir sıkıntısının da bu olduğunu fark ediyor. Onları tutamıyorsun. Otoparka varır varmaz herkesin kendi yoluna dağılışını izliyor.

Gary arkasına dönüp “Nereye?” dediğinde içi rahatlıyor.

CVS’te Juice, CVS’e olan aşkını ilan ediyor. Dünyadaki her şey burada, diyor. Ne istersen var! Üzerinde zebralar olan bir uyku maskesi satın alıyor. Phoebe, “Ben bir dakikaya geliyorum. Sizinle ön tarafta buluşuruz,” deyip dursa da diğer ikisi Phoebe’yi ilaç reyonuna kadar takip ediyor.

“Yapacak başka bir şeyimiz mi var ki?” diyor Gary. “Yardımcılarınımışız gibi peşinden gezeceğiz.”

“Evet, biz yardımcıyız,” diyor Juice. “Saatlik ücretle. Ne lazım? Getireyim.”

“Gas-X,” diyor Phoebe.

Juice ve Gary o kadar yüksek sesle kıkırdıyor ki kasadaki görevli bakıyor.

“Lahana yedik de,” demekle yetiniyor Phoebe.

“Başka bir şey demene gerek yok,” diyor Gary.

Dışarı çıkarlarken, Phoebe başını kaldırıp güvenlik ekranında bir anlığına kendilerini görüyor. Bu sıradan CVS gezisinde, tarihe kaydedilmiş halde, hepsini bir arada böylesine açık biçimde görmek onu irkiltip şaşırtıyor.

Lila, Ailelerin Kaynaşması'ndan önce uğramıyor. Oysa Phoebe uğrar sanmıştı. Lila'nın elbisesiyle ilgili soruları olabileceğini ya da prova yemeğinde dua etmek için izin isteyen Gary'nin annesinden şikâyetleri olabileceğini düşünüyordu.

Ama saat altıda otel boşalıyor ve Phoebe, Lila'nın ona kızgın olup olmadığını merak ediyor. Gaz ilacını kapısına poşetsiz bıraktığı için olabilir mi? Yoksa gün boyunca Gary'yle yaşadığı mutluluğu bir şekilde bildiği için mi?

Bir anda suçluluk hissediyor ama sonra kendine, onu gönderenin Lila olduğunu hatırlatıyor. Bugünü ona armağan eden Lila'ydı ve Phoebe ona minnettar. Bu, hayatı boyunca hatırlayacağı bir gün. Uzun zamandır sadece başkalarına ait olduğunu sandığı bir duyguyu yeniden hatırlatıyor. Lila'ya karşılık vermek istiyor, bu yüzden aşağı, bara inip başnedime konuşması üzerinde çalışıyor.

Ama sandalyeye oturup da otel bloknotunu açınca, nasıl başlayacağını bilemiyor. Lila'yla dün geceki sohbetlerinden sonra çok zor. Gary'yle sohbetlerinden sonra. Şimdi bir nedime konuşması yazmak, sanki inancını yitirdiği bir disiplin üzerine ders anlatmak gibi geliyor.

Phoebe'ye o ikisinin birbirine âşık olmadığını giderek artan bir berraklıkla görüyor. Belki bir zamanlar âşıktılar ama şimdi daha çok kafaları karışık iki insandan ibaretler. Lila, yalnız kalmak istemediği için, çokça âşık olmak isteyen iki insan. Lila, bir sorun yaşayan ve sonra da o sorunu çözmeye mecbur bir adam bulan bir kadın. Ancak mutlu değil. Öyleyse bütün bunların anlamı ne?

Phoebe, İçecek Sorumlusu'ndan bir bira istiyor.

“Ofis saatlerini mi yapıyorsun, Profesör?” diye soruyor Jim, onun cevap vermesine fırsat bırakmadan yanına otururken. Phoebe defterini kapatıyor.

“Şu an daha çok içiyorum,” diyor Phoebe.

“Yazık,” diyor Jim. “Konuşmam konusunda bana yardım edersin diye umuyordum. Onuncu sınıftaki Bayan Finnegan haksız değilmiş; gerçekten de çok boktan bir yazarmışım.”

“Sana bunu bir öğretmen mi söyledi?”

Jim onun defterine bakıyor. “Ne yazdın?”

“Cidden konuşmamdan kopya çekmeye mi çalışıyorsun?”

Gülüyor. “Bunu beyin fırtınası gibi düşünemez miyiz? Bir yazarlar odası?”

Jim ona yine aynı bakışı atıyor; sanki şimdi bir cesaret oyununa girişmişler gibi. Çünkü nedimeyle sağdıç için risk büyük. Onlar herkesin gözü önünde çiftin aşkına inanmazsa kim inanır?

“Genelde öğrencinin sorununa odaklanınca ofis saatlerinin çok daha iyi işlediğini görüyorum,” diyor Phoebe.

“Makul,” diyor Jim.

“Peki sorun ne?”

Jim, Gary hakkında –birlikte yaşadıklarına dair– bir kitap bile yazabileceğini söylüyor.

“Ama Lila’yla birlikte olan bu yeni Gary’yi tanımıyorum. Sadece kız kardeşimle olan Gary’yi tanıyorum.”

“Kız kardeşinden bahsetme,” diyor Phoebe.

“Peki ne yazayım?”

“İyi yazıyı sürükleyen şey sorudur,” diyor Phoebe. “Yazı da temelde yazarın o soruyu cevaplamaya yönelik en iyi girişimidir. Öyleyse oradan başlayalım, bir soruyla.”

“Ama soru ne?”

“Bir düğün konuşması bu, o yüzden soru şu olmalı: Bu iki insan neden birbirleri için mükemmel?”

“Birileri neden birbirleri için mükemmel olsun ki?”

“Bu ikisi birbirlerinde dünyada başka kimsenin ortaya çıkaramayacağı neyi ortaya çıkarıyor?”

“Bu bir değil iki soru,” diyor. “Hem ben bunu nereden bilebilirim ki?”

“Bariz değil mi?”

“Öyle mi?” Jim yine o sorgulayan ifadeyle bakıyor.

“Gary, Lila’yı neden sevdiğine dair hiçbir şey söylemedi mi?”

“Lila, Gary’yi neden sevdiğine dair bir şey söyledi mi?”

Aralarında geçen onca konuşmada Lila çoğunlukla korkularını ve şikâyetlerini sıraladı: Gary’nin sakalı, beyazlayan saçları, ailesi.

“Ona iyi davranıyor,” diyor Phoebe.

“Ama Gary market kasiyerlerine de iyi davranır,” diyor. “Herkesi iyi davranır.”

Phoebe başını hak verir gibi sallıyor. Jim yenilgiyi kabul ederek geriye yaslanıyor. “Bu tuhaf bir düğün, değil mi?” diyor Jim.

“Öyle,” diyor Phoebe.

“Bizim ihtiyacımız olan şey ne biliyor musun? Yazarların tıkanınca kullandıkları şu meşhur şey. Uyuşturucu.”

“Bence o sadece bir efsane.” Phoebe, uyuşturucuyla raydan çıkan ünlü yazarlardan söz ediyor. Ama Jim’in umurunda değil. Gary’nin kuzenlerinden biri uçağa geri götüremeyeceği kadar fazla aldığı için ona yenilebilirlerden biraz vermiş.

“Hiç esrar kullanmadım,” diyor Phoebe.

“Hiç esrar kullanmamış biri gibi konuştun,” diyor Jim. “İki adet ot rica edeceğim.”

Phoebe gülüyor.

“Nasıl hiç ot içmemiş olabilirsin?”

“Sanırım kimse bana hiç teklif etmediği için, bu kadar basit. İnsanlar bana bakınca, nedense uyuşturucu istemediğimi anlıyor sanki.”

“Benim de sende fark ettiğim ilk şey oydu,” diyor Jim.

Jim, odasında elindeki yenilebilirin çeyreğini Phoebe’ye veriyor.

“Şimdi ne yapıyoruz?” diye soruyor Phoebe.

“Bekliyoruz.”

“Ne kadar sürüyor?” Phoebe pakete bakıyor.

“Ambalajda yazmaz.”

“Yani ne kadar A vitamini aldığımızı bilmiyoruz.”

Jim kahkahayı basıyor. “Komiksin.”

“Paranoyak olur muyum?” diyor Phoebe.

“Galiba zaten biraz paranoyaksın.”

“Evet, sanırım aniden paranoyaklaşma konusunda ani bir paranoyaklaşma yaşıyorum.”

“Eğer paranoyaklaşma konusunda paranoyaklaşman beni de paranoyaklaştırırsa...”

“Siktir, başlıyor. Gerçekten bir şey hissediyorum.”

“Her şeyi saniye saniye anlatacak mısın?”

“Sıkıntı olur mu?”

“Hayır, film gibi yaparsan sorun olmaz.”

“Hayatı boyunca hiç uyuşturucu kullanmamış bir kadının uyuşturucu kullandığı bir dünyada,” diyor Phoebe. “Tanrım, ağzım kupkuru. Bu normal mi?”

“Tamam, paranoya bizi ele geçirmeden bazı kurallar koyalım,” diyor Jim. Gözlerinin içine bakıp ellerini tutuyor. “Tekrar et: Güvendeyiz. Yetişkin insanlarız. Bu gece bu konuşmaları yazmadan hiçbir yere gitmiyoruz.”

“Güvendeyiz. Yetişkin insanlarız. Bu gece bu konuşmaları yazmadan hiçbir yere gitmiyoruz.”

“Burada, bu odada kalıyoruz.”

“Hareket yok.”

“Araba yok.”

“Yüzmek yok.”

“Acıkırsak yemek söyleyebiliriz.”

“Endişelenecek hiçbir şey yok,” diyor. “Derin nefes al. Rahatla. Ve kendini bırak.”

“Tamam,” diyor Phoebe. Yere oturup tamamen uzanıyor. “Gittim.”

“Gittin.”

“Hoşça kal.”

Hoşça kal demek ikisini de güldürüyor.

“Bu tuhaf bir düğün,” diyor Jim.

“Bunu zaten söylemiştin.”

“Çünkü gerçekten öyle,” diyor. “Belki de ölen kız kardeşimin ailesi dışında gerçekten kimseyi tanımadığım tek düğün. Ama ortak paydamız olan tek şey hakkında bile konuşamıyorum çünkü eniştem, onun varlığını kabullenmeyi reddeden birine evleniyor.”

“Kulağa tuhaf geliyor,” diyor Phoebe.

“Dur, daha bitmedi,” diyor. Ona dönüyor. “Sana bir şey söylesem kasaya kilitleyip gizler misin?”

“Hangi kasa?”

“Şu İsviçre’nin bilmem ne bankalarındaki, erişmek için kan örneği gereken kasaları diyorum.”

Phoebe bir kapı sesi çıkarıyor. “Bu İsviçre kasasının açılış sesi.”

“Lila’dan önce ben hoşlandım,” diyor Jim.

“Nasıl yani?”

“Gary’yle ikisi tanışmadan önce ben Lila’nın galerisinin bulunduğu sokakta çalışıyordum. Geçici bir işti; eyaletin, düşünülen yeni bir yağmur suyu kanalına danışman olarak çağırdığı işlerden. Yani hep o sokakta duruyordum, Lila’nın girip çıkışını izliyordum. Kız kahve molasını çok severdi. Günde neredeyse otuz defa girip çıkardı, bana bir kere bile selam vermedi ama bana baktığını anlayabiliyordum. Birbirimize kilitlendiğimizi anlayıp bir şey söylemem gerektiğini hissediyordum. Ama ne diyeceğimi bilemedim. Yoldan geçen kadınlara yürüyen o heriflerden olmak istemiyordum. Yağlı eldivenlerimle galeriye dalıp Monet hakkında konuşmaya da başlayamazdım. Monet hakkında ne biliyorum ki zaten?”

“Fransız empresyonistiydi.”

“Sağ ol, Profesör. O zaman duysaydım iyiydi.”

“Peki ne yaptın?”

“Hiçbir şey,” diyor Jim. “Sonunda da Lila çıkıp benden hesap sordu. Son günümde, kamyonu topladığımı görüp yanıma geldi ve ‘Cidden, bin kere önünden geçişimi izleyip hiçbir şey söylemeyecek misin? Sence ne kadar kahve içiyorum?’ dedi. Ben o anda bittim. Hazırlanıyorum, bana biraz zaman ver, dedim. O da, ‘Zamanım kalmadı,’ dedi. Ben de, Yoksa ölüyor musun? diye sordum. Öyle olsam bu çok kaba bir soru olmaz mı? dedi. Sonra babasının ölmek üzere olduğunu, doktorların ona üç ay ömür biçtiğini söyledi ve gözyaşlarına boğuldu.”

“Sokağın ortasında mı?”

“Evet,” diyor; o anıyı hatırlarken hafifçe gülerek. “Tam oracıkta, gözlerimin önünde yıkıldı.”

“Sen ne yaptın?”

“Ona sarıldım,” diyor. “Kız kardeşim öldüğünde bana iyi gelen buydu. Ağlamama izin veren insanlar. Gary gibi. Düzeltmeye, çözmeye kalkmadı. Hiçbir şeyin düzelemeyeceğini ikimiz

de biliyorduk. Sadece üzgün olmak istiyordum ama tek başıma üzgün olmak istemiyordum. Ben de Lila'ya sarılıp ağlamasına izin verdim. Tuhaftır, hiç de tuhaf gelmedi bu. Eve gittiğimde o anı aklımdan çıkaramadım. Onun ne kadar cesur olduğunu. Bir yabancıнын önünde böyle ağlayabilecek kadar. Benim önümde! Beni tanıımıyordu bile; sokaktaki bir herifim sadece ama bana güvendi, anlıyor musun? Özel geldi. Sonraki hafta sonu onu tekrar görmek için Gary'yle birlikte galeriye gittim. Ama Gary'ye yancım olacağını söylemedim. Yoksa gelmezdi. Kim başkasının yancısı olmayı ister ki? Hele de yıldönümü nedeniyle depresyundayken? Bir şey yapmasının Gary'ye iyi geleceğini de düşünmüştüm tabii. Wendy'yle sık sık galerilere giderlerdi. İki kuş olayı yani, anlıyor musun?"

"İki kuş."

"Sonra galeriye girdik, Lila'yla birbirimizi hemen gördük ama konuşmadık. Ben bütün mekânı dolaştım, resimlere bakıyormuş gibi yaptım ama çok ateşli bir durumdu, anlıyor musun? İkimiz de konuşacağımızı biliyoruz, ikimiz de bunun için geldiğimizi biliyoruz, Gary'nin baktığı resme zerre alaka göstermediğimizi biliyoruz. Ben gizliden gizliye ondan numarasını nasıl isteyeceğimi düşünüyorum. Lila sonunda yanımıza geldiğinde fırsatın ayağıma geldiğini hissettim."

"Ne dedin?"

"Bu çıplak kadın ne ayak?' dedim."

"Lila ne dedi?"

"Güldü. Dürüst olayım, kimse bu çıplak kadının ne ayak olduğunu tam bilmiyor, dedi."

"Tam Lila'nın vereceği cevap."

"Gary utandı. Son derece uygun sorular sormaya başladı –sanatçı kim, akrilik mi, bilmem ne– ama hayatımda ilk kez, doğru şeyi doğru zamanda söylediğimi biliyordum. Bir kadını güldürdüm; hem de bir sanat galerisinde."

“Peki sonra?”

“Kartını verdi; resmi almaya karar verirken aramamızı söyledi. Ben kartı bana verdiğini düşünüyordum ama onu alan Gary oldu. Cüzdanına attı ve çıktık. Birkaç gün sonra Gary’den kartı isterim diye düşündüm. Sonra cuma günü Juice’un doğum günü için onlara gittim. Gary, ‘Bugün ofisime kim geldi, inanamazsın: Galerideki o kadın,’ dedi. Baştan sona tesadüf yani. Çok sarsılmış gibiydi. Babasının hastalığından söz etti ama umutluydu. Adamın ömrünü birkaç yıl uzatabileceğini düşünüyordu. Sonra da onunla çıkmasının garip olup olmadığını sordu; ben de, Etik kurulun bensem yandın, gibi bir şey söyledim. Güldü ve çıkmaya başladılar. Gerisi de malum.

“Ama hayal kırıklığına uğradım,” diyor. “Herkes benim pislik olduğumu düşünüyor; belki de öyleyimdir. Pandemi beni sikip attı. Belki de iyi yönde. Evde hep tek başımaydım. Sadece ben. Bir noktada kafayı yıyorum sandım, anlıyor musun?”

“Anlıyorum.”

“İnsanların neden evlendiğini anladım. Sonsuza dek sürmese bile yine de değerini anladım. Sokakta ona sarıldığım gün de hissetmişim sanırım. Garip bir his gelmişti. Bu kadın. Şansın bu. Sokakta pat diye yanına geldi, onu elinden kaçırma, gibi bir his.”

“Bunu Gary’ye neden hiç söylemedin?”

“Wendy öldüğünden beri Gary’nin başka bir kadından bahsettiğini duymamıştım. O yüzden... ona bıraktım. O adamı seviyorum,” diyor. “Çok heyecanlıydı. Yaşananların muhakkak bir anlamı olduğuna inanıyordu. Evrenin yeniden iyi olduğuna dair kanıtlanmış gibi. Bunu elinden alamazdım. Gerçeği söylemek gerekirse, ben de hâlâ kendi bataklığımdaydım. Lila’yı aslında tanı mıyordum. Hayatımın aşkı olduğundan nasıl emin olabilirdim ki?”

“Peki şimdi tanıyınca?”

Gülüyor. “O bambaşka biri.”

“Onda neyi seviyorsun?”

“Sadece komik,” diyor. “Onu bir şey sanıyorsun, bazen ailede herkesin yanındayken öyle oluyor ama ikimiz baş başa kaldık mı farklı biri oluyor. Dürüst. Keskin. Zeki. Beni dümdüz kesiyor, saçmalıklarımı yüzüme vuruyor. Saatte milyonlarca kelime konuşuyor.”

Bu, Lila’nın Phoebe’yleykenki haline benziyor.

“Birbirleriyle pek konuşmuyorlar,” diyor Jim, Phoebe’ye dönüp. “Fark ettin mi?”

“Ettim.”

Hep yan yana durup başkalarıyla konuşuyorlar.

“Lila’nın yanında Gary farklı,” diyor. “Sessiz. Bilmiyorum, belki de bu sorun değildir. Belki mutludur. Mutluysa, onun için gerçekten mutluyum. O adamın sonsuza dek mutsuz olmasını istemem.”

“Ama...”

“Ama mutlu görünmüyor. Kız kardeşimle olduğu gibi değil.”

“Belki artık farklı biridir.”

“Değil.”

“Nasıl yani?”

“Tanıdığım Gary, o gün kız kardeşimle öldü sanıyordum,” diyor Jim. “Bir daha onu göremeyeceğime inanıyordum. Ama sonra teknedeki sizi konuşurken gördüm.”

“Öyle mi?”

“Evet. Seninle kız kardeşimle konuştuğu gibi konuşuyor.”

“Nasıl yani?”

“Kendisi gibi,” diyor Jim. “Onun yeniden ortaya çıkışını izlemek güzel. Onca yıl sonra.”

“Evet,” diyor Phoebe, itiraf ederek. “Ne demek istediğini anlıyorum.”

Bir sessizlik çöküyor. Jim’in kafası karışmış gibi.

“Bunların önemi yok gerçi. Niye kafamda bu kadar büyütüyorum anlamıyorum. Evleniyorlar. Kahretsin, evleniyorlar. Ben de sağdıcım. Konuşmaları neden düğünde değil de prova yemeğinde yaptığımızı biliyor musun? Çünkü Lila, gerçek düğünde konuşma yapmama güvenmiyor. Bu canımı yaktı. Lila’nın bana güvendiğini sanırdım. Demek ki hepsini kafamda uydurmuşum. Beni istemiyor. Muhtemelen hiç istemedi.”

Phoebe bir şey demeyince Jim ona bakıyor.

“Öyle, değil mi?” diyor Jim.

Yine cesaret oyunu oynuyorlar. Ama Phoebe yalnızca, “Mesele sandığın kadar siyah–beyaz değil,” diyor.

“Yani biraz istiyor,” diyor Jim; gülümsüyor. “Hiç değilse deniz uçağımla batarken bunu bilerek gideyim.”

Sessizlikte, insanların odalarına dönme sesleri geliyor. Ailelerin Kaynaşması bitiyor.

“Lila’yla Gary döndü,” diyor Jim.

Phoebe parmağını onun ağzına koyuyor.

“Şşş,” diyor. “Bu araştırma.”

Not defterlerini çıkarıp kalemleri hazır ediyorlar; bu da yine gülmelerine yol açıyor. Ama sadece Gary’nin, Lila’nın odasında ona veda edişinin sesi var. Lila’nın mırıltıları. Sonra bir kapının kapanışı. Akan bir musluk. Tek başına yatmaya hazırlanan bir kadının sesleri. Dişlerini fırçalaması. Tuvaleti. Gecenin düzenli ritmi. Yine de Phoebe bu seslerden sarsılıyor. Her sesi kafasının derinliklerinde hissediyor. Demek ki epey sarhoş olmuş. Yogada yaptığı gibi yanına dönüyor. Yatağın altında bir şey fark ediyor. İkiye katlanmış bir kredi kartı çıkarıyor.

“Jim,” diyor. “Bu katlanmış kredi kartı 1991’den.”

“Ee?”

“Neden 1991’den olsun? Tuhaf değil mi?”

“Öyle mi?”

“Bu adama *ne olmuş* olabilir sence?”

“Şu an kredi kartına odaklanmanın kötü bir fikir olduğunu düşünüyorum.”

“Ama bu kredi kartı nasıl olur da otuz bir yıldır burada, yatağın altında katlanmış durur? Aklıma mantıklı, tuhaf olmayan tek bir açıklama bile gelmiyor.”

Jim ona bakıyor. “Ofis saatleri bitti bence.”

“Ama eve dönmeye hazır değilim,” diyor Phoebe. “Burayı sevdim.”

“Öyleyse dönme,” diyor Jim. “Burada kal.”

Bunu öylesine yalın söylüyor ki Phoebe’ye mümkün geliyor. Burada, Jim’in halısında kalacak; Lila’nın sakın gecesinin seslerini dinleyecek.

“Ağlıyor mu?” diye soruyor Jim.

Phoebe hıçkırıkları duymak için kulak kabartıyor ama pencereden gelen hafif dalga sesleri dışında bir şey duymuyor.

“Sanırım o sadece okyanus,” diyor Phoebe.

Tavana bakıp Lila’nın yatakta kıvrılırken ne düşündüğünü düşünüyor? Böyle büyük bir düğün planladığı için pişman mı? Seçimleriyle gurur mu duyuyor? Kendi yarattığı gösteride sıkışmış mı hissediyor? Düğünler nasıl bu hale geldi? Nasıl bu kadar büyüdüler, bu kadar önem kazandılar da bir kadın içinden çıkmaz oldu? Bir kadın bunun için bütün hayatını feda edecek noktaya nasıl geldi? Bunlar büyük sorular, diye düşünüyor Phoebe; iyi yazıyı hep büyük bir soru sürüklüyor.

“Konuşmamda ne yazacağımı buldum,” diyor.

Kendi odasına döndüğünde, yasal olarak Oreo sayılmayan Oreo'ların kalanını yerken konuşmasını yazıyor. Evet, bu tezi değil ama tam beş sayfa ve bitirince kendini zafer kazanmış gibi hissediyor. Yıllardır ilk kez bir yazı ödevini tamamlıyor ve bu ona her şeyi yapabileceğini düşündürüyor.

Gidip Frank adlı köpeği alabilirim, diye düşünüyor. Burada iş bulabilirim.

Yakındaki üniversitelerde ve yatılı okullarda hoca ilanları arıyor. Her ne kadar Craigslist'in artık sadece insan öldürmek için kullanıldığından şüphelense de Craigslist'te kiralık dairelere bakıyor.

Mary Caddesi'nde bir ay kalabileceği, tavanları yüksek, şirin bir yer buluyor. Thames'te bütün seneyi geçirebileceği bir daire. Ama en çok Ocean Drive'daki bir malikâne ilanı ilgisini çekiyor. Geoffrey adlı bir adama ait. Mayıs'a kadar orada yaşayacak ve kış boyunca bir malikâne gibi görünmesini sağlayacak, "kış bekçisi" dediği birini arıyor. "Kış bekçisi" ifadesini daha önce hiç duymamış ama hoşuna gidiyor.

Hepsine mesaj atıyor.

CUMARTESİ

Prova Yemeği

Sabah, Lila çiçekçiye giderken uğruyor. Ailelerin Kaynaşması hakkında hiçbir şey söylemiyor, sadece bir elektrik kesintisinden ve bütün çiçeklerin buzdolabında eridiğinden bahsediyor.

“Erimek mi?” diye soruyor Phoebe.

Ama Lila açıklamıyor. “Bugün Gary’yi birkaç işi halletmeye götürmeni istiyorum çünkü kendisi şu anda doğru düzgün yürüyemiyor.”

“Neden?”

“Yine sırtını incitmiş. Bu sefer sörfte. İyi ki gitmemişim. Ne felaket. Düşünsene, ya bugün yürüyemeseydim? Geçmiş Lila düğünden önce sörf sabahı planlarken ne düşünüyordu acaba?”

“Şunu belirtmek isterim ki saat daha sabahın dokuzu ve sen şimdiden kendinden üçüncü tekil şahısta söz etmeye başladın,” diyor Phoebe ve Lila gülüyor.

“Lila bugün buna kafa yoramayacak kadar meşgul.”

Ama Phoebe endişeleniyor. Gary’yle koca bir günü birlikte geçirmeye hazır olduğundan emin değil. Onu bırakması gerekiyor.

“Gary’yi neden Jim götürmüyor?” diye soruyor Phoebe.

“Çünkü Gary’nin smokinini deneyip berbere gitmesi gerekiyor ve ben Jim’e hiç güvenmiyorum. Jim’in Gary’yi ne yapıp

edip pembe bir takım ve kazınmış bir kafayla geri getireceğinden adım gibi eminim.”

Phoebe başka bir şey söylemek istiyor ama ne söyleyeceğinden emin değil. Lila kapıya yöneliyor.

“Bu gece için konuşman hazır mı?” diye soruyor Lila.

“Hazır,” diyor Phoebe.

“Sabırsızlanıyorum.”

Lila çıkıyor, Phoebe konuşmaya yeniden bakıyor.

“Ah hayır,” diyor. Sabahın acımasız ışığında konuşma baştan aşağı yanlış geliyor. Fazla dürüst. Gary ve Lila hakkında hiçbir şey yok. Kısmen köşe yazısı, kısmen uzun bir edebiyat çözümlemesi, kısmen de edebiyattaki en müsrif, en gösterişli düğünler üzerine bir vaaz. “Her düğün, başarılı bir düğün bile, israftır,” diye yazmış Phoebe; ardından da edebi eserlerden modern düğünün nasıl tamamen kontrolden çıktığını kanıtlayan örnekler geliyor. Bundan büyük oranda Kraliçe Victoria’yı sorumlu tutuyor çünkü onun büyük beyaz elbisesinden önce on dokuzuncu yüzyıl edebiyatındaki düğünler tek cümlede olup biten küçük hadiselerdi: “Onunla evlendim, sevgili okur.” Sonra da tamamen alakasız bir sonuç cümlesi: Kadın başkahramanın evlenmek istemediğini iddia edip yine de kasabanın en büyük düğününü yapmasının ne kadar sinir bozucu olduğuna dair.

Görünüşe bakılırsa doğaçlama yapacağım, diye düşünüyor Phoebe ve bu meydan okumanın onu bu kadar heyecanlandırmasına şaşıyor. En iyi derslerini, fazla plan yapmadığında, hazırlanacak vakti olmadığında vermiştir zaten hep. Her şeyi baştan planlarsa, söyleyeceği her şeyi önceden yazarsa ortasında afallamaya başlardı çünkü dersler her zaman sandığından uzun sürüyordu. Phoebe de aşırıya kaçıyordu. Kendi olma konusunda kendine nadiren güveniyordu, oysa öğrenciler onun gözlerinin içine bakıp bildiklerini ve bilmediklerini dürüstçe anlatmasını daha çok severdi.

Gary lobinin dışında, arabasında –vintage olmayan, sıradan bir Hyundai– bekliyor. Çoktan yolcu koltuğuna kurulmuş bile. Phoebe şoför koltuğuna geçiyor.

“Duydum ki acı çekiyormuşsun,” diyor Phoebe.

“Hem de ne biçim,” diyor. “Hepsini dinlemek ister misin?”

“Acını dindirecekse neden olmasın?”

“Acıyı... işe yarar hale getirebilir. Konuşacak bir şey verir, anlıyor musun?”

Phoebe camını indiriyor. Okyanus havasını hissetmek istiyor.

“Evet, acı,” diyor Gary.

“Yani... acı çekmek mi?”

“Aynen. İfade bu. Acı çekmek.”

Gülüyorlar. Yola çıkıyorlar. Gary ona ağrılarından sızılarının söz ediyor, sonra Phoebe de kendi ağrılarının ve sızılarının söz ediyor. Sonra da bütün bunları konuşmanın gençken sandıklarından çok daha eğlenceli olduğundan dem vuruyorlar.

“İtiraf etmeliyim, şikâyet gibi bile gelmiyor,” diyor Gary. “Resmen geçerli konu başlığı.”

“Katılıyorum,” diyor Phoebe. “Vücudumuzun yavaş yavaş çöküşünden konuşmayalım da ne yapalım?”

“Hayatımızda olacak en dramatik şey bu aslında,” diyor. “Batan bir gemide olmak gibi. Ama o geminin battığını söylemene izin verilmiyor.”

“Bir de sen ne zaman gemi batıyor galiba desen insanlar göz deviriyor,” diyor Phoebe.

Işıklarda yanlarına bir araba yanaşıyor; o kadar yüksek sesle Kesha çalıyor ki sohbet bitiyor. İkisi de Kesha evreninin sadık tebaası gibi oturup bekliyor.

“İnsanların arabayla bu kadar yüksek seste müzik dinleyerek yanımızdan geçmesini aklım almıyor,” diyor Gary, Phoebe sağa döndükten sonra.

“Belki bizim de hoşumuza gittiğini düşünüyorlardır,” diyor Phoebe. “Hani sevdiğin bir şarkıya kafayı takınca herkesin onu bin kez dinlemek isteyeceğine inanman gibi. Muhtemelen etrafta dolaşıp bize hizmet ettiklerini sanıyorlardır: Herkeeeees benim müziğimi seviyor!!”

Son kısmı yüksek sesle söylüyor, Gary kahkahayı basıyor. Camını indirip onun şarkısını tekrar ediyor: “Herkeeeees benim müziğimi seviyor!”

Bu onun Gary’yle son günü. Bunu biliyor. Derin bir hüzne kapılıyor ama aynı zamanda da minnettar. Hatta heyecanlı bile. Bugünün tadını çıkarmaya, günden başka hiçbir şey istememeye kararlı.

“Bir yanıla onlara özeniyorum,” diyor Phoebe.

“Gerçekten mi? Ben müzik zevkimden o kadar utanıyorum ki arabada biri varken radyoyu bile açmak istemiyorum.”

“Peki şu an müzik açmanı istesem ne yaparsın?”

“Soruyu savuşturup şoför sensin, ne dinlemek istersin diye sorarım. Direksiyon sende.”

“Yani kaygını asil bir fedakârlıkmış gibi gösterirsin.”

“Aynen.”

Kendini oyunbaz hissediyor; her şey kocaman bir şaka gibi. Ağrıları bile aralarında bir espri. Sola saparak Bellevue Caddesi’ne giriyor. Phoebe, Gary’nin yarın evleneceğini ve kendi hayatının biteceğini unutursa bu gerçekten de güzel bir yolculuk.

İçki mağazasına uğruyorlar. “Bir dakika sürer,” diyor Gary. “Önceden sipariş vermiştim.”

İçeri girdiklerinde Gary kutuyu kaldırmaya yelteniyor ama sırtı yüzünden yapamıyor. “Lanet olsun.”

“Ben hallederim,” diyor Phoebe. Kutuyu arabaya götürürken, Gary ile Lila’nın evlenmesine kelimenin tam anlamıyla bilek gücüyle yardım ettiğini düşünüyor. Ama onun işi bu.

Arabaya döndüğünde telefonu ötüyor.

“Geoffrey’den mesaj var!” diyor Phoebe. “Craigslit sadece katiller için değilmiş!!”

“Ha? Geoffrey kim?”

“Malikânenin sorumlusu,” diyor Phoebe. “Kışçılık yapan adam. Hey, bunu sesli okur musun?”

“Belirli bir aksan ister misin?” diye soruyor Gary.

“Sen aksan yapar mısın?”

“Sadece hiç tanımadığım insanların yanında.”

“Seçenekler?”

“New York,” diyor. “Boston. Rhode Island. Bölgesel sınırlarım var.”

“Madem Rhode Island’dayız.”

“Merhaba Phoebe,” diyor Gary, Rhode Island aksanıyla. Aslında annesinin konuşmasının abartılı bir hali sadece. “Newcombe Malikânesi’yle ilgilendiğiniz için teşekkür ederim. Şunu belirtmek isterim ki on dokuzuncu yüzyıl edebiyatında doktoranız olması beni heyecanlandırdığından sizinle tanışmaya hevesliyim. Bildiğiniz üzere Newcombe Malikânesi 1845’te bir İç Savaş kahramanı Jonathan Newcombe tarafından inşa ediliyor; yani şans işte. Sizin düzeyinizde uzmanlığa sahip bir adayla tanışmayı çok isterim.”

“Bekle, kış bekçisi mi?” diyor Gary, kendi sesine dönerek. “Kış bekçisi ne?”

“Sahipleri gerçek evlerine döndüğünde malikânelere bakan kişiler. Meğer Newport’ta böyle bir iş varmış.”

“Newcombe yirmi odalı bir mülk,” diye aksanıyla okumaya devam ediyor Gary. “Size gezdirmeyi çok isterim. Bugün öğleden sonra ya da yarın herhangi bir vakit görüşebiliriz. Hafta başından önce bu işi netleştirmeyi umuyorum.”

“Vay canına!” diyor. “Ona seni bıraktıktan sonra gelebileceğimi söyle.”

“Hayır, üzgünüm,” diyor. “Bu malikâneyi görmeye ben de geliyorum.”

“Ama smokinin...”

“Bekleyebilir.” Gary Geoffrey’ye cevap yazarken Phoebe de adresi Wazee giriyor.

“Peki neden Rhode Island aksanın yok?” diye soruyor. “Rhode Islandlı değil misin?”

“Yale’de konuşma dersi aldım, aksanı bıraktım.”

“Vay be,” diyor. “Hainsin.”

Newcombe Malikânesi’ni maviye boyanmış uzun demir kapılar koruyor. Yaklaşınca kapılar açılıyor.

“Doğal olarak,” diyor Gary.

Geoffrey onları girişte karşılıyor. Açık şeftali rengi bir takım giymiş, minyon tipli, Güneyli bir adam. Devasa malikânenin yanında özellikle küçük görünüyor. Giriş pek resmi; çatıda kocaman gargoyller var. Phoebe selam verdiğinde Geoffrey’den reverans ya da selam bekliyor insan. Ama o, herhangi bir Amerikalı gibi el sıkışıyor.

Adam Phoebe’yi içeri buyur ediyor ve başta bunun yalnızca iç mekânın bakımı için bir pozisyon olduğunu belirtiyor.

“Bahçeler için adamlarımız var,” diyor. “Ama on yıllık baş iç mekân bakıcımız anidenistifa etti.”

Ona on dokuzuncu yüzyıl malikânelerinin bakımı konusunda ne tecrübesi olduğunu soruyor, o da hiç tecrübesi olmadığını ama tezinde birçoğunu araştırdığını söylüyor. Çoğunun sömürgeciliğin metaforu olarak tartışılan kurgusal mülkler olduğu gerçeğinin üzerinde durmuyor.

“Benim işimde tarihi yapıları çok araştırmak gerekiyor,” diyor. “Tezimde Viktorya iç mekânlarıyla ilgili bir bölümüm var. On dokuzuncu yüzyıl romanlarının esasen iç mekânı kadın, doğayı ise erkek olarak tasvir etmesi üzerine çalışıyorum.”

Yıllarını bodrum arşivlerinde geçirdiğini anlatıyor ve araştırmasından yeniden söz etmek ona iyi geliyor. Lisansüstü eğitiminde her odanın *Jane Eyre*’daki karakterler üzerindeki etkisini kataloglayarak geçirdiği saatlerden bahsetmek. Kütüphanede oturur, başını kaldırdığında karanlık çökmüş olurdu. Ne yazdığını tam olarak bilmediği, çözümün eşiğinde olduğu o ilk günleri çok severdi.

“Mükemmel,” diyor Geoffrey. “Çünkü bu, araştırma işi. Diyelim ki 1845’ten kalma bu kumaş duvar kâğıdı yırtılmaya başladı. Ne yaparsın?”

“Bilmiyorum,” diyor Phoebe dürüstçe. “Ama öğrenene kadar araştırırım.”

Geoffrey gülüyor.

“Nedense sana inanıyorum,” diyor. “Devam edelim mi?”

Kapıya dönüyorlar ve Phoebe ahşaba oyulmuş bir yüz görüyor. “Bu Dante mi?”

“Bunu bilmene çok sevindim,” diyor Geoffrey.

Onları büyük avludan geçiriyor. Malikânenin sahibinden söz ediyor; bu evi kızına, Elizabeth'e yaptırdığını anlatıyor.

“Elizabeth'in Paris'ten topladığı koleksiyonu yemek odasında görebilirsiniz,” diyor Geoffrey. “Sonunda bir Fransız bankacıyla evlendi; şu tabloda bahsi geçen bankacıyı görebilirsiniz. Ama geçinemediler ve Elizabeth zamanının çoğunu dünyayı dolaşıp bu evde göreceğiniz sanat eserlerini ve vazoları toplayarak geçirdi.”

Sonra bir telefon geliyor.

“Bunu açmam lazım,” diyor Geoffrey. “Siz evi kendi başınıza gezin, sonra ne düşündüğünüzü söyleyin.”

Evde dolaşıyorlar. Her kapı zengin ahşap işçiliğiyle çerçevelenmiş. Köşelerde altınla boyanmış ilham perileri. Banyoda Cicero'nun yüzü oyulu. Küvetse öyle kalın bir mermerden ki tabut gibi görünüyor. Phoebe banyo aynasının çerçevesini parmağıyla yokluyor.

“Bence bu platin varak,” diyor.

“Platin varak mı?” diyor Gary. “Böyle bir şeyin var olduğunu bile bilmiyordum.”

Yatak odasına geçiyorlar; Elizabeth'in sanat koleksiyonu burada da devam ediyor.

“Böyle sanat toplayan bir kadın en mutlu kadın mı dersin,” diyor Phoebe, “yoksa en mutsuz mu?”

“Soru, mutlu olabileceğimizi varsayıyor,” diyor Gary.

“Olamaz mıyız?”

“Bence mutluluğu hep yanlış ele alıyoruz. Sanki varıp sonsuza kadar kalacağımız sabit bir halmiş gibi. Benim mutluluk deneyimim öyle değil. Gelip gidiyor. Baloncuk gibi belirip yok oluyor.”

“En son ne zaman gerçekten mutluydun?” diye soruyor Phoebe.

“Dürüst cevap mı?” diyor. “Şu an.”

Phoebe bunun nedenini sormak istiyor? Yarın evleneceği için mi? Yoksa birlikte bu malikânede durmanın verdiği histen mi? Phoebe çarpıcı biçimde mutlu hissediyor; iki insan arasındaki bu tür bir bağ her şeyi düzeltebilirmiş gibi. Bir anlığına burada birlikte yaşadıklarını hayal ediyor; koridorlarda dolaşıp kahvaltıda Paris tablolarını konuştuklarını.

“Koleksiyonculuk dürtüsünün hem güzel hem tiksindirici olduğunu düşünüyorum,” diyor.

Toplamak, çoğundan fazla umursamaktır. Ama aynı zamanda istifçiliktir. Nesneleri dünyadan çekip yalnızca kendine ait kılmaktır.

“Bu insanların sanat koleksiyonları aslında seyahat hatıraları gibiydi,” diyor Phoebe. “Paris’e gidip yedi duvar resmiyle dönmek gibi.”

Elizabeth’in yatağına bakıyorlar.

“Burada mı uyuyacaksın?” diye soruyor Gary.

“Bence burada Elizabeth’in hayaleti uyuyor.”

Gülüyor ve yatağın üzerindeki Elizabeth portresine bakıyorlar. Phoebe bu kadına çekildiğini hissediyor. Belki o da kendi evliliği içinde bir tür yalnızlık yaşamış olduğu için.

“Sanırım haklısın,” diyor Gary, sonra ona dönüyor. “Telefona bir bakabilir miyim?”

Phoebe telefonunu ona uzatıyor. Gary daha bir şey yapmadan Phoebe ne yapacağını biliyor.

“Burada yaşarken gerçekten bir hayalet görürsen beni aramanı istiyorum,” diyor Gary, numarasını kaydederken.

“Ne yapacaksın peki?” diye soruyor.

“Hiçbir şey,” diyor. “Haklısın. Hayaletlere karşı etkisizliğim meşhurdur. Juice’a sor.”

Phoebe gülüyor.

“Ama yine de arayacağına söz ver,” diyor Gary.

“Söz.”

Eski ahşap zemine bakarak telefonu cebine koyuyor. Sanki artık telefonda özel bir şey taşıyormuş gibi hissediyor. Bu güzel evde yaşadığı ve ihtiyaç duyduğunda Gary’yi arayabildiği bir gelecek.

Bir sonraki odaya geçiyorlar.

“Geoffrey ‘Sana inanıyorum,’ derken ne demek istedi sence? Hakaret mi o?”

“Geoffrey’den geliyorsa en yüksek övgü bence.”

“Sesimle mi ilgili yoksa saçım mı?” diye soruyor Phoebe.

“Bence tamamen auranla alakalı,” diyor Gary. “İnsan seni... çok zeki buluyor. Her şeyi çalışmışsın da dünyanın tüm bilgisi artık içinde gibi.”

“İtici mi bu?”

“Harika.”

Geoffrey dönünce hızlıca özür dileyip “Ee, ne düşünüyorsunuz?” diye soruyor.

“Harika,” diyor Phoebe.

Geoffrey onları koridor boyunca ilerletiyor. “Evin tamamını kendi evin gibi kullanabilirsin ama yatak odan burası olacak. Elizabeth’inkini el değmeden tutmak istiyoruz.”

Phoebe’nin muhtemel yatak odası küçük ama o küçük yatak odalarını hep sevmiştir. Evindeki yatağının odayı doldurmamasını hiç sevmiyor. Hep bir eksik varmış gibi geliyor ona. Ama bu oda sade; sarı-mavi tonlarda döşenmiş. Ev ona fazla büyük geldiğinde çekilip gidilecek sıcak bir yer.

“Mükemmel,” diyor Phoebe.

“İş üç hafta sonra başlıyor,” diyor. “Ama birkaç gün önce taşınabilirsin. Bu gece partnerimle konuşayım; yarın sana dönüş yaparız.”

Sonra onları bahçeye çıkarıyor; spiral kesimli şimşirlerle yapılmış resmi bir bahçe. Küçük bir tepciğe çıkıp minicik bir banka oturuyorlar; çünkü oradan okyanus görünüyor.

Arabaya döndüklerinde Gary telefonuna bakıyor.

“Lanet olsun, ofise uğrayıp birkaç evrak imzalamam gerekcek. Balayı öncesi işleri toparlamam lazım. Sakıncası var mı?”

Balayı. Üç gün sonra Gary ve Lila St. Thomas uçağında olacak. Evli olacaklar. Parmaklarında yüzük, şampanya içecekler. Peki Phoebe nerede olacak?

“Cumartesi günü mü?” diyor Phoebe.

“Öğlene kadar açığız.”

Gary’nin ofisi Tiverton’da. Eve benziyor. Güzel bir sahil yolunun kenarında. Gerçi burada yolların çoğu güzel. Ülkenin kıyısında. Phoebe’ye sanki birazdan aşağı yuvarlanacakmış hissi veriyor.

İçeride resepsiyon görevlileri Gary’yi görünce seviniyor. Onu özliyorlar ama burada ne işi olduğunu da merak ediyorlar.

“Sizi yarın, düğünde görecektik!” diyor görevlilerden biri.

Bütün ekibini düğüne çağırmış olması hoşuna gidiyor.

“Senden ayrı kalamıyorum işte,” diye takılıyor Gary ve odasına geçiyor.

Phoebe dışarıdaki koltuklarda bekliyor. Burada Lila’yla babasını da burada beklerken hayal etmeye çalışıyor ama gözünde

canlanmıyor. Bankoda hastaların, tıbbi geçmişlerindeki boşlukları soran görevliye sanki sıradan şeylermiş gibi aile trajedilerini döküşünü dinliyor. Akciğer kanserinin silip süpürdüğü büyükanneler ve büyükbabalar. Kızın bilmediği bir baba. Bir sürü kardeş, diyor ek olarak.

“Ama onları da tanımıyorum,” diyor kadın ve hiç utanmışa benzemiyor. Bu dümdüz bir gerçek sadece. Ailesi yok. Sonra oturuyor ve Phoebe etkileniyor. Aile geçmişinden utanmamayı, onu sadece bir gerçek olarak görmeyi pratiğe dökmeye karar veriyor.

Duvarda, teşhisin hakkında daha fazla bilgi alabileceğin dokunmatik ekranlar var. Köşede çocuklar için oyun alanı. Her bayrama göre mevsimlik süslemeler. Çıkarken Gary, söküp takmanın anlamı olmadığını anlatıyor. Yılın her zamanı tüm bayramların onlarla olmasını seviyorlar.

“Güzel,” diyor Phoebe. “Neden olmasın?”

“Aynen,” diyor Gary.

Bu Gary’nin hayatı, diye düşünüyor Phoebe.

Terzide kadın Gary’ye futbolcu gibi bir vücudu olduğunu söylüyor. Bacaklarını açmasını istiyor.

“Güzel, tam oturuyor,” diyor ve Phoebe’ye bakıyor. “Sizce nasıl?”

Phoebe’nin nişanlı olduğunu mu sanıyor? Gary de ona bakıyor; sanki ne diyeceğini duymak istiyor. Neden? Phoebe beğenmezse başka bir takım mı isteyecek? Evlenmeyecek mi? Yoo.

“Yakıştı,” diyor Phoebe. “Tam... damat gibisin.”

Dışarıda –dürüst iletişimin yeniden mümkün olduğu sokakta– konuşmuyorlar. İşte buradalar; baş başalar, arabaya yürüyorlar. İşte buradalar; hayatlarının geri kalanının eşliğinde.

“Eğer kış bekçisi olursan St. Louis’teki işini bırakıp buraya taşınman gerekir,” diyor Gary.

“Evet,” diye karşılık veriyor Phoebe.

“Her şeyi arkanda bırakıp gidecek misin yani?”

“Plan bu.”

Gary bundan şüpheliymiş gibi duraklıyor. “Hiç özlemez misin?”

“Elbette özlerim,” diyor. “Ama oradayken de özlüyordum. Her şeyi hep özlüyordum.”

Arabaya biniyorlar. Phoebe, Gary’ye hissettiği duyguların onun için yeni bir aşk biçimi olup olamayacağını düşünüyor: Beklentisiz bir aşk. Sadece hissetmekle mutlu olduğu bir aşk. Bir tablo gibi sahip olmaya kalkışmadığın bir aşk. Ama böyle bir şey gerçek mi bilmiyor. Olmasını diliyor. Etrafa, otoparka bakıyor, babasıyla işe giden bir çocuk gibi, gördüğü her şeyi söyleyip duruyor.

“Amma ürkütücü bir reklam panosu,” diyor. “*Bir Mumyanın Favori Müziği Nedir?* Bu neden reklam panosuna konur ki?”

“Sanırım, Mumyanın Favori Müziği Nedir? yazıyor. *Bir Mumyanın Favori Müziği Nedir?* değil.”

Bir mumyanın ne tür müzik sevebileceğini tahmin etmeye çalışıyorlar.

“Barok?”

“Mumyanın ne zaman öldüğü çok şey değiştirir.”

“Synth-pop.”

“Postmodern bir mumya.”

Phoebe arabayı çalıştırıyor.

“Hazır mısın?” diye soruyor Gary.

“Hazırım,” diyor Phoebe.

Ama bir an daha öylece oturuyorlar ve sanki yeniden jakuzi-
delermiş gibi oluyor; az sonra bir şey olacakmış, Phoebe'nin yeni
hayatını başlatacak bir şey söylemesi gerekiyormuş gibi. Ama ne?

Bir düğünü mahvedemez. Bu düğün mahvedilemeyecek ka-
dar büyük. Bu düğün dünyanın dönüşü gibi. Phoebe bir şey söy-
lese de söylemese de gerçekleşecek. Kim âşık olursa ya da olmaz-
sa olsun. Onun ne hakkı var ki bir şey söylemeye?

“Nereye?” diye soruyor.

Geri dönmesi, bir şey demeden bu arabadan inmesi gerekiyor.

“Berbere,” diyor Gary.

Gary'nin çocukluğundan beri gittiği Nick'e gidiyorlar. Yol üstü
değil ama değer, diyor. Nick eskiden başının yanına şimşek şekli
kazıyormuş. İlk tıraşını Nick yapmış. İlk damat tıraşını da onda
olmuş. Ama yıllardır pek uğramamış. Covid'de kendi saç kesme
aletlerine yatırım yapıp bir daha arkasına bakmamış. Ama şimdi
buradalar; ara sokağa giriyorlar ve Gary sanki zamanda geriye
gidiyorlarmış gibi heyecanlı.

“Randevun var mı?” diye soruyor Nick, onlar içeri girer gir-
mez; başını müşterisinin saçından kaldırmadan.

“Sen randevuyla çalışmıyorsun ki,” diyor Gary.

“Artık öyle çalışıyorum,” diyor Nick. “Covid'den beri.”

Gary sırasını bekleyen erkeklere bakıyor; bilmediği için ran-
devu almadığını söylüyor.

“Pazartesi boşluk var,” diyor Nick.

“Pazartesi geç olur. Yine de sağ ol, Nick.”

“Geç mi? İngilizlerle savaşa mı gidiyorsun?”

“Evleniyorum,” diyor Gary.

“Şanslı gelin siz misiniz?”

“Hayır,” diyor Phoebe. “Ben sadece bir arkadaşım.”

Nick ikisine şöyle bir bakıyor; sanki pek inanmıyor. Gelin değilse neden burada oturup onun tıraş oluşunu izlesin ki?

“Senin için, damat, vakit ayırıyorum,” diyor Nick. “Ama beklemen gerekecek.”

Beklerlerken konuşmuyorlar. Televizyondaki erkeklerin Celtics’ten söz edişini dinliyorlar. Sonra kıyıya dikilen rüzgâr türbinlerini. Sonra Providence’taki hararetli bisiklet yolu tartışmalarını. Bu sessizlikte rutin bir şey var; kilise sıralarında herkesin konuşmamayı başardığı o hal gibi. Ayaklarını sallayan küçük çocuğun bile. Bekleyen son müşteri de Nick’in koltuğuna çağrıldığında Gary nihayet konuşuyor.

“Öğretmeyi gerçekten özlemeyecek misin?” diyor; sanki uzun bir sohbete kaldıkları yerden devam ediyormuş gibi.

“Özleyeceğim şeyler var,” diyor Phoebe.

“Neler mesela?”

“Öğrencilerle bağ kurduğum anlar,” diyor. “Gerçekten bir şey öğrendikleri anlar. O karşılıklı alışveriş. İyi bir dersin hissettirdiği duygu. İlk başladığımda seviyordum.”

“Peki neyi özlemeyeceksin?”

“Rol yapmayı,” diyor. “Bu kadar çok rol yapmak gerektiğini hiç fark etmemiştim.”

“Neymiş o rol?”

“Heyecanlıymış gibi yapmak. Aynı espriyi defalarca söylemişsin gibi yapmak. Bilgi sanki tesadüfi, güzel bir olgu ilmekleri örgüsüymüş gibi yapmak. Olan bitenin tatmin edici, doğrusal bir anlatıya dizilebileceğini farz etmek.”

“İş görüşmesinde de bunları mı söyledin?”

“Daha beteri. Marx’a atıf yaptım.”

“Güzel hamle. Herkes bir Marksisti işe almak ister.”

“O zamanlar Marksistmişim gibi rol yapmaya hayli yatkındım. Öğrenci gelişimini ölçmenin zorluğundan, bir şey öğrenmiş olduklarının garantisi olmadığından ve öğretmenlerin de emeklerine yabancılaştığından uzun uzadıya söz ettim. Etkimizi nadiren görebiliyoruz ama yine de çalışıyoruz.”

Bu yüzden araştırma ve yazıya hep ihtiyaç duydu.

“Bir şey yaratmak güzeldi,” diyor. Günü sonunda belgeye bakıp bunu ben yaptım diyebilmenin, bir keşif yapmanın heyecanını seviyor. Tıpkı berberlik gibi olduğunu düşünüyor. Son ürünü görebilmek. Adamın kulağının üstünden saçı alıp sonra fırçalamak. Artık yazma arzusu duymaması gerçek bir kayıptı. Bunu şimdi şimdi görüyor; onun yasını da tutuyor. Yaratıcılığının kaybının.

“Şerefsizler biz Covid sırasında uyurken gizlice sayaç koymuş,” diyor Nick. Eski bir küllükten bozukluk alıyor. “Günde dört kez beslemek lazım. Döner dönmez sırada sen varsın.”

Sonra dükkânda yalnız kalıyorlar. Konuşmuyorlar. Yalnızca televizyon sesi var; anı köreltecek, onu hiçbir şeye dönüştürecek bir tehdit gibi.

“Şu an bir şeymiş gibi rol yapıyor musun?” diye soruyor Gary.

“Efendim?”

Sıcak basıyor. Evet, rol yapıyor. Aslında Gary’ye ona âşık olabileceğini, hayatında hiç kimseyle, kocasıyla bile bu kadar derin bir bağ kurmadığını –çünkü kocasının gözlerinin içine bakıp ölmek istediğini itiraf etmiyor; ona hiçbir zaman tam hâliyle kendini göstermiyor– söylemek isterken Marksist rolü yapmaktan konuşuyormuş gibi rol yapıyor. Bütün bu hafta onu Gary’ye bağladı ve Gary’yle yapılacaklar için koşturmak da hiç yardımcı ol-

madı. Onu ofiste evrak imzalarken izlemek, berberde beklerken izlemek, sıradan Gary oluşunu izlemek... Bütün bunlar.

Ama bir zamanlar aşkı buldu, büyük bir aşk ve yine de bunun bir önemi kalmadı.

“Kafam karışık değilmiş gibi yapıyorum,” diyor Phoebe. “Nasılım?”

“Harika performans,” diyor Gary. “Hiç de kafası karışık biri gibi görünmüyorsun.”

“Eh, karışık ama.”

“Hangi konuda?”

“*Senin* de şu an bir konuda rol yapıp yapmadığın konusunda.”

Gary duraksıyor. “Şu an sana söylemek istediğim bir şey yokmuş gibi davranıyorum. Bunu söylemenin beni çok gerdiğini çaktırmamaya çalışıyorum.”

“Seni neden bu kadar korkuttuğunu sorabilir miyim?”

“Nasıl ifade edeceğimi bilmiyorum. Nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum. Söyledikten sonra ne olacağını bilmiyorum.”

Phoebe, bu sohbet böyle devam ederse geri alınamaz bir şey olacağını hissediyor.

“Ne yazık ki bunu söyleyebileceğim başka kimse yok,” diyor. “Bunu konuşabileceğim kimse yok... senden başka.”

“Öyleyse benimle konuş.”

“Seninle her şey çok kolay,” diyor. “Anlamıyorum.”

“Neyi anlamıyorsun?”

“İlk gece konuştuğumuzda da hissettim. O ilk jakuzi gecesini düşünmeden duramıyorum. İnan bana, denedim. Senin hakkındaki düşünmeden duramıyor oluşumun nedenini bulmaya çalışıyorum çünkü yarın evleniyorum.”

“Evet,” diyor Phoebe. “Yarın evleniyorsun.”

“Ama sana çok çekiliyorum,” diyor. “Sadece yanında olmak istiyorum, Phoebe. Çünkü yanındayken kendimi iyi hissediyorum. Dürüst hissediyorum. Kendim gibi. Sanki hayatı yeniden anlıyormuşum gibi. Yıllardır ne yapacağımı, ne diyeceğimi bilmezken artık biliyormuşum gibi. Ne demek istediğimi anlıyormusun?”

Phoebe anlıyor. O da aynısını hissediyor. Tam olarak. Bunu ona da söylemek istiyor. Söylemek ona kendini çok iyi hissettirecek.

“Çılgınca mı bu?” diyor Gary. “Yüzüme öyle bir bakıyorsun ki bunun çılgınlık olduğunu düşünüyormuşsun gibi.”

“Çılgınca değil. Korkutucu.”

“Korkutucu,” diyor Gary.

“Bütün bunları düğünden bir gün önce bana söylemen çok korkutucu,” diyor. “Bence bunu yapmamalısın.”

“Peki ne zaman yapmalıyım?” diye soruyor Gary. “Şimdi yapmazsam ne zaman yapacağım?”

Kapı şingirdiyor. Nick dönüyor.

“Artık kartla ödeme yapman gerekiyor,” diyor Nick. “Ee, her zamanki gibi mi?”

“Her zamanki gibi,” diyor Gary.

Gary yavaşça kalkıyor. Phoebe, Nick’in makasının Gary’nin hacimli sakalına dalışını izliyor. Nick’in çalışmasını izliyor; sanki bir heykeltıraş, Gary’yi katman katman budayıp “her zamanki”-ne ulaşıyor. Gary’nin parçalarının koca yumaklar halinde yere düşüşünü görmek Phoebe’yi geriyor. Sonra Nick, Gary’nin yüzüne sıcak havlu koyuyor ve nedense jileti sürmeye başladığında Phoebe bakamıyor. Dergisine dönüyor. Ustanın sakala sürttüğü jiletin sesi hep hoşuna gitmiştir. Sanki duvarcı ustasının harcı tuğlaya yayma sesi gibi.

Nick'in işi bitmek üzereyken Phoebe başını kaldırıyor ve aynada Gary'yle göz göze geliyorlar. Bir an öylece bakışıyorlar. Nick, ense tarafını yanlışlıkla kesiyor. Phoebe refleksle öne atılıp kanı silmek istiyor. Ama Nick hallediyor.

"Her zaman olur," diyor Nick, havluyu bastırırken.

"Bunu müşterilerine söylemeni önermem," diyor Gary; iki adam da gülüyor.

"Demek hâlâ ukalasın," diyor Nick.

Dönüş yolunda Phoebe yanında sanki bambaşka bir Gary'yle yolculuk edermiş gibi hissediyor.

"Garip mi?" diye soruyor Gary. "Sakal yüzü mü oldu?"

"Sakal yüzü de ne?"

"Gözlük yüzü gibi. Hani birini hep gözlüklü görürsün de sonra bir gün gözlüğünü çıkardığında birden başka birine dönüşür ya, öyle."

"Olabilir," diyor Phoebe. "Bence daha çok birinin köpeğini kuaföre bırakıp da köpeğin soyulmuş gibi geri dönmesine benziyor."

"Vay be, sağ ol. Soyulmuş köpek. Tam hedeflediğim görünüm."

Gülüyorlar. Gary aynaya bakıp çenesini sıvazlıyor, henüz alışmamış gibi.

"Gerçi sahiden de biraz soyulmuş gibi hissediyorum," diyor.

Belki de Nick'in dükkânındaki konuşmalarını yeniden başlatacakları an bu olurdu ama Gary, "Lanet olsun, tedarikçiler için nakit çekmeyi unuttum," diyor. "Üzgünüm. Bir iş daha."

"Sorun değil," diyor Phoebe.

İlk bankadan yeterince nakit çekemiyorlar, o yüzden başka bir bankaya daha gidiyorlar ve ikinci bankada Phoebe arabada bekliyor. Gary'nin binaya girip gözden kayboluşunu izliyor, sonra yoldaki yabancıları seyrediyor. Tatildeki aileleri görüyor. Düğünleri olmayan insanlar dondurma yiyor. Kolajen *shot*lu *latteler*. İnsanlar alışveriş yapıyor, hayatlarına devam ediyor. Lila ile Gary'nin varlığından habersiz insanlar.

Daha geçen hafta Phoebe'nin de o insanlardan olduğunu düşünmek çok garip. O zaman ne kadar cüretkâr olduğunu düşünüyor; belki de hayatında ilk kez tam olarak istediğini yaptığı anlar. O hissi yeniden duymak istiyor; asansörde hissettiği, jakuzide hissettiği o duygu. İç çamaşırlarıyla dimdik duruşu, Lila'ya zerre borçlu hissetmeyişi, yalnızca kendine sadık oluşu. Çünkü Phoebe, Lila'nın henüz bilemeyeceği şeyi biliyor: Yirmi sekiz yaşında istemediğin kararları vermek için hiçbir sebep yok. Favorilerini beğenmiyorsan, favorileri gri olan bir adamla evlenmek için hiçbir sebep yok. Daha da kırılaçacaklar.

Evet, Lila gayet iyi olacak, diye düşünüyor.

Ama sonra Gary'nin bankadan çıkıp parayı cüzdanına koyuşunu, cüzdanı cebine atışını görüyor; bu sahnede Phoebe'ye çok nihai gelen bir şey var. Gary, tertemiz tıraşıyla, düğünün tedarikçilerine ödeme yapmak için cüzdanına para koyan bir damat gibi görünüyor. Phoebe de arka koltukta ağır duran içki kolisiyle kendini yine nedime gibi hissediyor.

Artık Lila'ya sadık. Bu düğün denilen prodüksiyona sadık. Doğrusu bu.

Gary arabaya bindiğinde, "Konuşmamızı bitirelim mi?" diyor. Ama Phoebe hayır diyor. "Bence konuşacak bir şey kalmadı." Sonra arabayı sürüyor.

Lobiye adım attıklarında, otel çok boş geliyor. Büyük gösteriden hemen önceki bir sahne gibi. Herkes provadan önce son hazırlıklarını tamamlamaya gitmiş olmalı, kostümlerine girmekle meşguller.

Asansörde sessiz kalıyorlar; Gary smokinini, Phoebe içki kolisini koridor boyunca taşıırken sessizler. Gary, “Şunu bir tutar mısın?” deyip smokini ona veriyor, sonra anahtarını çıkarıyor. Bu, uzun bir iş gününün ardından evlerinin kapısını açmaları gibi mahrem bir his.

Ama onlar daha içeri girmeden Lila odasından çıkıyor. Önce Gary’ye, sonra tekrar Phoebe’ye bakıyor. Anlık bir fark ediş. Phoebe o ânı gördüğünden emin. Lila’nın anladığından emin. Kadınlar hisseder. Bilirler. Phoebe de anlamıştı. Kocasını Mia’yla gülerken gördüğü o anda anlamıştı. Aşk görünür; iki insanın arasındaki havayı başka renge boyar ve herkes bunu görebilir.

Ama Lila’nın tek söylediği, “Gary, aman Tanrım, yüzün ne kadar farklı görünüyor!” oluyor.

“İyi farklı mı?” diye soruyor Gary. “Yoksa kötü farklı mı?”

Kötü farklı, diye düşünüyor Phoebe. O artık törenine hazır, taptaze tıraşlı bir damat. Muhtemelen hiçbir zaman tam manasıyla tanıyamayacağı bir adam. Sakal yeniden uzamaya başladığında, artık birbirlerine yabancı olacaklar.

“Elbette iyi farklı,” diyor Lila.

Phoebe içkileri masaya bırakıyor. Pencereden dışarı bakınca Carlson’ın bu akşamki prova yemeği için sandalyeleri kurduğunu görüyor. Phoebe’yi bir hüznün sisi sarıyor; öğleden sonra bastıran bir fırtına gibi gelen anlık bir depresyon. Hemen kaçmazsa onu canlı canlı içine çekecek sanki.

“Ben hazırlanayım,” diyor Phoebe.

Lila, Phoebe'ye ilk günkü gibi sıkıca sarılıyor. Belki de Lila farkında değil. Belki de şu anda hissettiği tek şey, istemediği şeylerin hepsi etrafını boa yılanı gibi sararken duyduğu korku.

“İki şey,” diyor Lila. “Yarın düğüne ikimiz beraber gideceğiz. Bir de annemin bu gece fazla sarhoş olmamasını sağlayabilir misin? Görünüşe bakılırsa ikiden beri içiyormuş. Neden böyle yapıyor?”

Bu retorik bir soru aslında ama Phoebe kendini tutamıyor.

“Gece i emiyor da ondan,” diyor Phoebe. “Sen de büyüyünce anlarsın.”

Breakers'a vardıklarında Lila'nın annesi hâlâ ayık.
“Doğrusu, ben bir şekerlemeye hazırım,” diyor Patricia, Phoebe'ye.

Büyük Salon'da, düğün ahalisi Koruma Derneği'nin etkinlik planlayıcısı Nancy'nin belirlediği önem sırasına göre sıraya giriyor. İlk sırada, düğünün nikâh memuru olan Gary'nin kuzeni Roy var; muhtemelen bir aile etkinliğinde en az önemli kişi olarak görüldüğü ilk sefer. Sonra damadın anne babası. Çiçekçi kız, yüzük taşıyıcı. Nedimeler. Başnedime. Gelinin annesi ve büyükannesi. Sonra da tabii ki gelinin kendisi.

“Duvarlara dokunmayın. Pencerelelere dokunmayın,” diyor Nancy. “Burada eşiniz dışında hiçbir şeye dokunmayın! Bunun hem hayat hem de Breakers için iyi bir kural olduğunu düşünüyorum.”

Herkes gülüyor.

“Hemen dönerim,” diyor Nancy. “Geldiğimde hazır olun.”

O çıkar çıkmaz, herkes gevşiyor. Marla, oğlu Oliver'ı Phoebe'yle tanıştırmaya geliyor; çünkü Phoebe edebiyat profesörü. Oliver, on iki yaşındaki bir çocuğun pek göstermeyeceği bir heyecanla coşuyor.

“Tüm Percy Jackson kitaplarını okudum,” diyor Oliver. “Favorim açık ara *Titan'ın Laneti*. Hiç okudunuz mu?”

“Korkarım okumadım,” diyor Phoebe.

Oliver hayal kırıklığına uğramış görünüyor ama sonra Juice’la birlikte duvarlara dokunmadan en yakına kim gidebilecek diye yarışmaya koşuyor.

Bootsie, Lila ve Patricia’ya Breakers’ta en itici bulduğu şeyleri göstermeye başlıyor; bu sırada Phoebe’ye kocasından telefon geliyor. Phoebe telefonunu sessize alıyor. Bu gece onun sesini duymak istemiyor. Burada, daha çok bir avluyu andıran bu Büyük Salon’da değil. Şimdi değil, bu gece hiç değil. Phoebe’nin kafası zaten yeterince karışık. Telefonu tekrar çantasına bırakıyor, Marla da kendi telefonunu çıkarıyor.

“Bu sabah uçağa binmeden önce Robert’a son cinsel içerikli mesajımı attım,” diye fısıldıyor Marla, Phoebe’ye. “O zamandan beri de cevap gelmedi. Şimdi garip mi oldu diye bir endişe sardı içimi.”

“Neden garip olsun? Kocan hemen şurada değil mi?” diye soruyor Phoebe, duvarlardan çocukları uzaklaştırmaya gelen uzun, ince adama bakarak.

“Evet, işte bu yüzden garip. Ona minicik amımın ıslak olduğunu ve onu beklediğini yazdım, sonra Breakers’ta yanak yanağa kuru öpücüklerle selamlaşıyoruz,” diyor Marla. “Yani, bu aşamayı çoktan geçmiş olmamız gerekmiyor mu? On beş yıldır evliyiz.”

“Belki de olması gereken yer budur,” diyor Phoebe. “Baştan başlıyorsanız, baştan başlıyorsunuzdur.”

Sonra Nancy dönüyor ve önemli bir maça çıkacak çocukları sahaya sürer gibi, “Hadi, hadi, hadi!” diyor. Phoebe, Nancy’nin yanından geçip kapıdan çıkarken gelmeyecek bir popo şaplağını bekliyor.

Dışarıda güneş parlak. Kameriyeye doğru yavaş adımlarla yürüyor. Kameriyenin ve Gary’nin karşısında duruyor. Gary’nin yüzüne bakıyor ama arkasındaki güneş fazla parlak. Gözlerini

indirip Jim'in pırıl pırıl ayakkabılarına odaklanıyor. Wendy'nin cenazesinde de o ayakkabıları mı giydi diye merak ediyor.

Phoebe sola geçip Lila'nın yanında duracak kadımlar sırasını tamamlıyor. Oradan, Lila'nın beyaz resepsiyon elbisesiyle yavaşça koridordan yürüyüşünü izliyor. Lila öyle parlak bir gülümsemeyle bakıyor ki Gary'ye, berber dükkânındaki an sanki çoktan unutulmuş gibi. Sanki ondan önceki tüm anlar önemsizleşiyor. Düğün ritüeli Phoebe'ye hep bunu yapıyor; sadece provası bile: Hiçbir şey bununla boy ölçüşemiyor.

“Peki, sonra müziği keseceğiz ve siz burada durup birbirinizin gözlerinin içine derin derin bakacaksınız,” diyor Nancy ve Roy'a dönüyor. “Sonra da siz söyleyeceğiniz bütün o anlamlı şeyleri söyleyeceksiniz.”

“Ve sonra evlenmiş olacağız, yaşasın,” diyor Lila.

Sırf prova olsun diye öpüşüyorlar.

Bittiğinde, tek tek çıkıyorlar; her kadın bir sağdıçla eşleşiyor. Phoebe, Jim'le kol kola giriyor. Jim'in Phoebe'nin kolundaki kolu güzel bir his bırakıyor onda. Bir sırt çizgisinde sağlam bir denge kurabilen bir adamın kolu gibi sağlam.

Belki bu gece Jim'le yatarım, diye düşünüyor Phoebe.

Bu düşünce onu şaşırtıyor. Jim ona daha çok kardeş gibi geliyor. Ama belki ikisinin de arzularını başka yöne çevirmesi gerekiyordur. Bir geceyi birlikte geçirmek. Daha önce hiç kendinden genç bir erkekle sevişmedi. Öğrencilerle fazla zaman geçirmekten olmalı. Gençlikleri onu dehşete düşürüyordu. Ne kadar az şey bildikleri. Bulge Muharebesi hakkında çok az düşünmeleri.

Ama Jim iyi bir adam. Bir mühendis. Bir deniz uçağı inşa ediyor.

“Konuşmanı bitirdin mi?” diye soruyor Phoebe, başladıkları yer olan Büyük Salon'un köşesini dönerlerken.

“Aslına bakarsan bitirdim,” diyor Jim. Sesi gururlu.

Otele döndüklerinde, veranda prova yemeği için masalsı bir peri ormanına dönüşmüş durumda. Sıra sıra kurulmuş meşe çiftlik masaları, taş zeminin sınırını çizen meşaleler. Yukarıdaki balkonlardan sarkan beyaz güller. Ve tam ortada, Lila'yla Gary, Patricia'nın çıplak tablosuna bakakalmış hâldeler.

“Bu tabloyu buraya kim getirdi?” diye soruyor Lila, Phoebe ve Jim de yanlarına gidince. “Buraya getirilmesini ben istemedim.”

“Annenin fikriydi,” diyor Gary. “Seni şaşırtmak istedi. Bizim için ne kadar anlamlı olduğunu biliyor.”

“Peki,” diyor Lila yavaşça başını sallayarak. “Ama burada çocuklar var.”

“Teknik olarak sadece iki çocuk,” diyor Jim.

“Juice bu tabloyu milyon kez gördü,” diyor Gary şaşkınlıkla.

“Ve Oliver da... şey... olgun görünüyor,” diyor Phoebe.

Phoebe, Patricia'nın tablosuna ilk kez bakıyor. Parlak güneş altında, hipergerçekçi bir bahçede, çıplak bir annenin kübist soyutlaması duruyor. Anne bu kadar parçalı görünmese ya da bahçe bu kadar ölü görünmese etkili olmazdı. Ama etkili. Güzel. Hüzünlü de. Güzel olduğu için mi hüzünlü, yoksa hüzünlü olduğu için mi güzel?

“Bize birer içki alayım,” diyor Gary, Lila'ya.

O uzaklaşınca Lila, “Annem neden *benim düğünümü* bile kendi çıplak bedeniyle ilgili kılmak zorunda anlamıyorum,” diyor.

Jim, sanki çözebilecekmiş gibi tabloya biraz daha yaklaşıyor.

“Lütfen anneme bu kadar yaklaşma, Jim,” diyor Lila.

Jim, Withers'ın Patricia'nın eline resmettiği kitabı işaret ediyor.

“Bu kitabın adı gerçekten *No One Gardens Alone* mu?” diye soruyor.

“Bir dakika, ciddi misin?” diyor Lila. Kahkahayı patlatıyor. Tabloya daha yakından bakıyor. “O kitabı anneme doğum günü için ben almıştım. Hobiye ihtiyacı olur diye düşünmüştüm.”

Jim ona bakıyor. “Görüyor musun? Bu açıdan bakınca, bu tablo aslında tamamen seninle ilgili.”

“Bir saçmalıktan ötekine, bu epey ağır bir saçmalık,” diyor Lila. Jim gülüyor.

“Ama denediğin için sağ ol,” diyor Lila.

Lila, Jim’e sevgiyle bakıyor ve Phoebe, sanki görmemesi gereken özel bir ana tanıklık ediyormuş gibi gözlerini kaçırıyor. Aralarındaki o alışveriş, bakışların buluşması. Evrenin doğru düzeni –ya da en azından başka bir mümkün düzen– gösteriliyormuş gibi bir tuhaflık. Lila’nın babası başka bir doktor seçseydi. Jim o gün Gary’yi galeriye getirmeseydi.

Ama bu evrende, ikisinin birbirinden uzaklaştığını izliyor. Lila bara, içkisine doğru giderken; Jim, Gary’nin annesinin koluna giriyor. Phoebe, Jim’in sonunun ne olacağını merak ediyor ve Lila’yı kaybetmenin onu bir on yıl daha geriye atmasından korkuyor. Belki aile kurmadan önce deniz uçağı yapmayı daha kolay bulan bir adama dönüşür. O kadar uzun süre yalnız yaşar ki sonunda kendi evini bir ülke gibi görür; mahallede dolaşırken her ihtiyacını üzerinde taşır, yüksek kahkahası uzaktan komşuların duyduğu marşa dönüşür. Ama belki bir gün, elindeki yağı son kez ovarak çıkarır ve, Herkes nereye gitti? diye düşünür.

Peki ya Lila? O zamana o nerede olur? Gary’yle evliliğinin onuncu yılında. Belki iki çocukla. Üst katta ikinci uyku hapını almış. Annesinin neden gündüz içtiğini anlamaya başlamış.

“Keskin nişancı olmak nasıl bir histi peki?” diye soruyor Phoebe, meze masasında Roy’a. Belki de Roy’la idare ederim, diye düşünüyor. Görünüşe göre burada başkasına âşık olmayan tek adam o. Hem iri hem uzun; sanki dünyadaki hiçbir takım elbiseye sığmayan bir aksiyon kahramanı.

“Fevkaladeydi,” diyor Roy.

“Fevkalade mi?” diyor Phoebe. “Kelimenin geleneksel anlamıyla mı?”

“Geleneksel anlamıyla derken?”

“Eskiden insanlar göksel olanın görünür halini anlatmak için fevkalade derdi.”

“Ha?”

“Mesela kayan yıldız fevkaladeydi çünkü Tanrı’dan bir işaret sayarlardı.”

Roy ona sanki ne demeye çalıştığını anlıyormuş gibi uzun bir bakış atıyor. Ama sonra eğilip, “Sevişmek ister misin?” diye fısıldıyor.

Kendilerine ait olmayan bir düğünde iki insan için o kadar da garip bir talep olmayabilir. Filmlerde hep olur. Roy’un başına da sık geliyordur muhtemelen.

“Sırf sorduğun için seninle yatanlar oluyor mu?” diye soruyor Phoebe, sahiden merak ederek.

“Gözlerimin içine bakanlar,” diyor. “Irak’ta erkeklerin gözüne doğrudan bakan tek kadınlar fahişelerdi.”

“Bu doğru olamaz,” diyor Phoebe.

“Doğru,” diyor.

İlk başta garip geldiğini, sonra alıştığını ve insanın nelere alışabildiğinin şaşırtıcı olduğunu söylüyor. Amerika’ya dönmenin gerçekten zor olduğunu da ekliyor.

“Buradaki kadınların gözlerime bakmakta hiçbir sorunu yok,” diyor. “Mesela sen, şu an. Yapıyorsun. Bu *ne demek?*”

Kimin onunla sevişmek istediğini, kimin sadece kibar olduğunu asla ayırt edemediğini söylüyor.

“Bu gerçekten zor olmalı,” diyor Phoebe.

Phoebe barda tekrar Jim’in yanına gidiyor. Bileklerine kadar çiçekli elbiseleriyle Nat ve Suz’un yanından geçiyor. Marla ve kocası, zeytinlerle oyalanıp gerçek hayatta konuşmayı deniyor. Sonra kokteyl saatinin doruğunda ulaşılmaz hale gelmiş Gary’yle Lila. Kapının yanında durup gelenleri karşılıyor, ellerinde günbatımının rengine uyan içkiler tutuyorlar. Lila güldüğünde Gary, teknedeki gibi elini onun sırtına koyuyor. Çoktan evli gibiler. Phoebe kendi düğününü hatırlıyor; bunca kararı birlikte vermenin bile bir bakıma onları evlendirdiğini. Her el sıkışma evet demenin farklı bir yolu.

Phoebe bir margarita söylüyor. Bir daha cin-tonik içip içmeyeceğini merak ediyor. Barmenin limonu sıkışını izliyor.

“*Sen konuşmanı bitirdin mi?*” diye soruyor Jim.

“Bitirdim,” diyor Phoebe. “Ve iki ottan sonra asla konuşma yazmamayı öğrendim.”

Jim öyle gürültülü bir kahkaha atıyor ki sonuna varmadan ölecek gibi. Hatta Gary’yle Lila bile dönüp bakıyor; Jim göğsünü tutarken, herkes egzoz gibi yavaş yavaş sönüşünü izliyor. Ama kurtuluyor. Kolunu Phoebe’nin omzuna atıyor, Gary bakıyor. Göz göze geliyorlar ama sonra başka bir düğün insanı gelip Gary’nin elini sıkıyor.

“Beni güldürüyorsun,” diyor Jim. “Bu gece yanımda otur.”

“Sanırım yerlerimiz belli,” diyor Phoebe, üzerinde adının yazdığı kartı alıp. Phoebe, hayatında ilk kez Masa 1’de olmaktan gurur duyuyor; gelinle damadın tam karşısındaki sandalyeye oturuyor. Jim de yanında.

“Bu kader,” diyor Jim.

Lila bardağını alıp kaşıkla tıngırdatıyor. Gary şampanya kadehini kaldırıyor.

“Bu hafta desteğiniz ve yakınlığınız için ne kadar minnettar olduğumuzu anlatamayız,” diyor Gary. “Hepinizle, bu güzel otelde birlikte olmak harika.”

Konuklarına hitap eden adama bakınca, berberde yanında oturan Gary’nin gerçekten yok olduğunu hissediyor Phoebe. Bu Gary sakalsız ve Phoebe’yle hiçbir ilgisi yok. Ama Gary arkasındaki muhteşem okyanusu işaret etmek için döndüğünde, Phoebe onu görüyor: Berberin birkaç saat önce yanlışlıkla kestiği yerdeki küçük kan lekesi.

“Akşam yemeği beş çeşitten oluşacak,” diyor Lila. “Arada bir damak temizleyici de var. Sonra sahile inip havai fişekleri izleyeceğiz ve çocuklar için de marşmelov var. Lütfen tadını çıkarın ve yerlerinize oturun.”

Herkes oturur oturmaz Gary’nin annesi ayağa kalkıyor.

“El ele tutuşup şükran duası edelim,” diyor.

Phoebe, eli taş gibi pürüzsüz ve kuru olan Patricia’nın elini tutuyor; nedense onu kırmaktan korkuyor. Öbür yanında Jim var.

“Ey Rabbimiz, lütfunla bize bağışladığın bu nimetleri kutsetmanı dileriz. Rabbimiz Mesih aracılığıyla,” diyor Gary’nin annesi. “Amin.”

Salonun yarısı haç çıkarırken Juice, Jim’in şarabına uzanıyor.

“Bir yudum alabilir miyim?” diye soruyor.

“Hayır,” diyor Jim.

“Ama herkes içiyor,” diyor Juice.

“Büyüdüğünde istemediğin kadar içki içecek vaktin olacak. Dayına güven,” diyor Jim.

Gary, bütün bunları izliyor; Juice’un büyümeye dönük hamleleri karşısında her seferinde olduğu gibi afallıyor. Ya da belki Jim’i inceliyor; Jim şimdi apaçık şekilde Phoebe’ye eğilip kulağına bir şeyler fısıldıyor.

“Damak temizleyici ne ki?” diye soruyor Jim.

“Kaşıktaki limonlu bir şey,” diyor Phoebe.

“Ha, evet, gayet mantıklı.”

Phoebe gülüyor; Jim’e bu kadar yakınken Gary’nin bakışlarına karşılık vermek güvenli geliyor. Ama Gary çoktan bakışını kaçırmış; insanların tam zamanında bakmayı bırakmayı öğrenmeleri Phoebe’ye tuhaf geliyor.

“Ya ölürsem? Herkesin sırası gelmiyor sonuçta,” diyor Juice.

“Ölmeyeceksin,” diyor Gary.

“Bunu bilemezsin,” diyor Juice.

“Biliyorum,” diyor Gary.

“Sen Tanrı mısın?”

“O yetişkin bir insan,” diyor Jim. “İstatistiksel olarak, Amerika’daki çocukların çoğu içki içme yaşını görür.”

“Nereden biliyorsun?”

“Çünkü ben yetişkin bir insanım! Bildiğim şeyler var,” diyor Jim.

Ara sıra Marla’yla kocası, Oliver’a bütünüyle uygunsuz bir şey yaptırarak –mesela Latince bir ismi herkesin ortasında çekimletip– birbiriyle konuşuyor; bu masayı epey huzursuz ediyor ama herkes bu rahatsızlığı gizlemekte başarılı.

“İkinci tabağınız,” diyor garson ve Gary’nin annesi yine ayağa kalkıyor.

“El ele tutuşup şükran duası edelim,” diyor.

Lila, Phoebe’ye bakıyor; Gary’yle Marla da bakışıyorlar. Her tabak öncesi dua ısrarının erken demans mı, geç dönem Katoliklik mi olduğundan emin değiller. Ama kimse durdurmuyor.

“Ey Rabbimiz, lütfunla bize bağışladığın bu nimetleri kutsamanı dileriz,” diyor Gary’nin annesi.

Jim, parmağını Phoebe’nin avucunun kenarından geçiriyor.

“Rabbimiz Mesih aracılığıyla. Amin.”

Sonrasında Jim, Phoebe’nin elini bırakmıyor. Gary’yle Lila, iki ele bakakalıyor; Phoebe ise beş tabaklı bir yemekte ne zaman ve kaç kez şükredilmesi gerektiği hakkında bir espri yaparak havayı dağıtmaya çalışıyor.

“İyi soru,” diyor Jim. “Hangisi gerçek yemek? En çok hangisi için şükretmeliyiz, Profesör Stone?”

“Üzgünüm, felsefi sorgulara bakmıyorum,” diyor Phoebe. “Bir yemeğin kategorik doğasını tartışmak istiyorsanız eski kocamı çağırın. Filozof olan o.”

Gülüyorlar ve ellerini bırakıyorlar.

“Bize Sokrates gerekmez; bu bir yemek değil,” diyor Gary’nin babası. “Bu süslü püslü çorba. Hem niye soğuk?”

“Bu gazpacho,” diyor Lila.

“Gazpacho mu?” diyor Bootsie. “İçimizde İspanyol olan kim?”

Gary, Bootsie’nin saklama kabını garsona uzatıyor. “Bunu güzel bir kristale koyar mısınız?” diyor.

Sonra nispeten sessizce yemeklerini yiyorlar; bu sessizlik fazla uzuyor. Kaşıkların kâselere değerken çıkardığı sesler katlanılmaz hâle geliyor; iki ailenin birbirine söyleyecek hiçbir şeyi olmadığını kabulü gibi. Phoebe’yle Jim dışında.

“Bunu daha önce sormadığıma inanamıyorum,” diyor Jim. “Nereliydin?”

“Missouri,” diyor Phoebe; herkesin dinlediğinin fazlasıyla farkında. “Sen?”

“Pawtucket, Rhode Island,” diyor Jim. “Amerika’da kendi çorabını üreten son yer.”

“Nasıl yani?” diye soruyor Phoebe.

“Fabrika kapandı, artık Amerika kendi çorabını üretmiyor,” diyor Jim.

“Amerika’da hiçbir yerde mi üretilmiyor?” diye soruyor Phoebe. Bu bilgiyi hem inanması güç buluyor hem de nedense hiç şaşırtıcı gelmiyor.

“Bunun doğru olduğunu sanmıyorum,” diyor Lila. “Jim nedense bunu söylemeyi seviyor.”

“Çünkü inanılmaz,” diyor Jim. “Kendi çorabını üretmeyen bir süper güç hakkında ne diyebiliriz?”

“Donma tehlikesiyle ilgili bir şeyler söylenebilir,” diyor Phoebe.

“Ölüm geleneksel olarak ayaklardan başlar,” diye tamamlıyor Gary.

“Bu biraz kasvetli oldu, Gary,” diyor Lila.

Garson bir sonraki tabağı bırakıyor. “Fileto mignon.”

Herkes, Gary’nin annesi yeniden dua edecek mi diye bekliyor ama o çoktan etini kesmeye başlamış. Küçük etlerin bulunduğu tepsi, keten takımların ve hayatlarının beyaz dantel bordürlerinin yanında hata gibi duruyor. Kanın bir kısmı servis tabağının kıyılarında birikirken Jim, “Konuşmaları dördüncü tabaktan sonra yapıyoruz, değil mi?” diye soruyor. Lila onu susturuyor.

“Önce şu yemeği bir bitirelim,” diyor Lila.

Phoebe, Patricia’nın bluzundaki kopuk düğmeyi fark ediyor. Gary’nin annesinin dişlerindeki sarılığı. Konuşurken göz akı

fazla görünen Oliver'ı. Hafif ıslak çimen ve içki kokan Juice'u. Lila'nın dişlerindeki yemek artığını.

“Lila,” diyor Phoebe, dikkatini çekmeye çalışarak.

Ama Lila'nın aklı zamanlamada. “Dördüncü tabak geliyor mu?” diye soruyor garsona.

“Evet,” diyor garson.

Lila, saat dokuzdaki havai fişekleri kaçırmaktan endişe ettiğini söylüyor; garson işleri hızlandıracağı konusunda teminat veriyor. Öyle de yapıyor. Balık filetoları neredeyse hemen geliyor; Gary'nin annesi yine ayağa kalkıyor.

“Tanrım,” diyor Patricia. “Bir kere tamam, beklenen bir şey. Üç kez, asla. Yetti artık bu Tanrı! Yemeğin parasını Tanrı mı ödedi? Bütün bu minicik etleri Tanrı mı aldı? Hayır. Ben aldım.”

“Aslında babam aldı,” diyor Lila.

“Evet! O halde Henry'ye teşekkür etmeliyiz,” diyor Patricia ayağa kalkarken.

“Bu aile Çöp Kralı hakkında konuşmaktan hiç yorulmaz mı?” diyor Bootsie ve gimlet'inden bir yudum alıyor.

“Rhode Island'ın Çöp Kralı'na teşekkürler,” diyor Patricia herkese. “Ve tabii Amerikalılara; bu kadar çok çöp ürettikleri, bir türlü doğru dürüst geri dönüştürmedikleri için. Sayelerinde bu gece buradayız.”

“Anne,” diye tıslıyor Lila. “Bu seninle ilgili değil.”

“Biliyorum, Lila,” diyor Patricia. “Hiçbir şey benimle ilgili değil. Farkındayım!”

Gary'nin annesi hâlâ ayakta, şaşkın; Gary kalkıp yanına gidiyor.

“Hadi hepimiz el ele tutuşalım,” diyor Gary; Lila göz devriyor. Ama herkes el ele tutuşuyor ve son bir kez dua ediyorlar.

“Artık havai fişeklere kesin geç kalacağız,” diyor Lila ardından.

“Havai fişekleri gerçekten *kaçırabilir miyiz?*” diyor Jim. “Buradan bütün gökyüzü görünüyor.”

“Evet Jim, kaçırabiliriz,” diyor Lila. “Çünkü sahilde bir kurulum var; bir ateş, battaniyeler ve muhtemelen çoktan herkes için marshmelov yapan bir adam.”

“Onun eğlencesi kendin yapmak değil mi?” diye soruyor Marla.

Lila patlayacak gibi görünüyor ama onun yerine Phoebe’yle Jim’e dönüyor.

“Aslında konuşmalarınızı çıkarmamız gerekebilir,” diyor Lila.

“Konuşmaları çıkarmak mı?” diyor Gary.

“Tanrım Lila,” diyor Jim.

“Ne var?” diyor Lila.

“Jim konuşması için uğraştı,” diyor Gary. Lila’nın kararı karşısında hayal kırıklığına uğradığı ortada.

Phoebe de hayal kırıklığına uğruyor. Bir konuşması yok gerçi ama yine de kalkıp kalabalığa konuşmayı, bu hafta Lila’nın onun için ne ifade ettiğini söylemeyi, gerçekten Lila’nın arkadaşı olarak yerini almayı istiyordu. Ama belki Lila’nın gerçek arkadaşlarının olmamasının nedeni de budur, diye düşünüyor Phoebe. Onları elinde tutmayı bilmiyor. Hep bir şeylerle değiş tokuş ediyor.

“Üzgünüm,” diyor Lila. “Havai fişeklerin dakikası bin dolar. Zaten geç kaldık. İstersen konuşmanı yarın bana e-postayla gönderebilirsin.”

Jim bir an için perişan görünüyor, ağladı ağlayacak; sanki bu an, korktuğu ana dönüşüyor. Gerçekten de programdan çıkarılacak. Ama sonra sanki hayati bir şey öğrenmiş gibi kendi kendine gülümsüyor. Peçetesini katlıyor, masaya bırakıyor ve konuşmasını yapmak için ayağa kalkıyor.

“Jim!” diye tıslıyor Lila. Ama Jim durmuyor. Cebinden kâğıt da çıkarmıyor. Doğrudan konuşmaya başlıyor.

“Evet, Gary,” diyor Jim, “çok şey yaşadık.”

Yıllar boyunca birlikte yaptıkları şeyleri sayarak başlıyor: Wyoming’de ata binmek, arka bahçede Juice için kum havuzu yapmak gibi.

“Ama birlikte yaptığımız en büyük şey,” diyor, “kız kardeşimi izlemektir.” Jim tam da burada tıkanıyor.

Cümleyi ağlamadan bitiremiyor. Lila tatlı çatalını avucunda sıkı sıkı tutuyor. Gary masaya bakıyor. Phoebe, hazırlıksız bir öğrencinin sunumunda duyduğu türden bir endişeyi aniden Jim için duyuyor. Jim, ağlamamak için yumruğunu dişlerine bastırıyor; her konuşacak gibi olduğunda yine ağlamaya başlıyor. Sonunda Gary’nin babası ayağa kalkıp alkışlamaya başlıyor: “Yanımdayız, Jim.” Sonra herkes alkışa katılıyor, herkes ayağa kalkıyor; bu da Jim’in hem gülmesine hem ağlamasına neden oluyor. Jim kendini toparlayınca konuşmasına devam ediyor:

“Burada kız kardeşimden bahsetmemem gerektiğini biliyorum,” diyor. “Ama Gary’den başka nasıl söz edeyim? Gary’nin yıllar boyunca hem bana hem kız kardeşime gösterdiği sevgiye benzer bir şeyi hiç tanımadım. Bu kadar acı verici bir şeyi bu kadar zarafetle taşıyan bir adam görmedim. Üstelik tüm bunlar olurken dışkınızın renginin normal olup olmadığıyla ilgili sorularınıza bile vakit ayırıyordu...”

Herkes gülüyor. Lila kızarıyor. Juice, Jim’in şarabından bir yudum alıyor.

“Yani adam takip sorusu bile soruyor,” diyor Jim. “Daha çok eflatuna mı çalışıyor yoksa bordo mu dersin?”

Salon daha çok gülüyor.

“Gary şahanedir. Hepimiz Gary’yi seviyoruz. Herkes Gary’yi sever. Gary iyidir. Ama iyi olmadığı tek şey var: Yancı olmak,” diyor Jim. Sergilenen tabloya bakıyor. “Çünkü o gün galeride Lila’ya asılanın *ben* olduğumu sanmıştım.”

Kalabalık gülüyor. Bütün bunları şaka olarak algılıyorlar ama Lila donup kalıyor. Bunun şaka olmadığını anlıyor gibi.

“Bu büyüleyici kadın da kim? diye düşündüm. Çünkü Lila hakkında bildiğimiz bir şey varsa o da şu ki o büyüleyici biri. Kocaman bir kişiliği var. O kadar çok fikri var ki. Tanıdığım en özel insan o, anlıyor musunuz? Lila ne istediğini tam olarak bilir. Şuraya bakın; şu orta süslerine bakın, her şey ne kadar harika.”

Gecenin ilk havai fişegi patlıyor. Jim’in arkasında kocaman, kırmızı bir ışık yayılıyor göğe ama Lila görmüyor. Jim’in sözleri ne kilitlenmiş durumda.

“Şu havai fişeklerin sesini dinleyin,” diyor Jim. Kalabalık gülüyor. “Havai fişekleri başka kim ayarlayabilirdi ki? Bunu başka kim başarırdı? Bizi bütün bir hafta burada kalmaya başka kim ikna ederdi?”

“Altı gün, Jim,” diye düzeltiyor Lila ve kalabalık yeniden gülüyor.

“Yolda geçen günler hariç,” diyor Jim.

Bir komedi ikilisi gibiler. Uyumları iyi.

“Görüyor musunuz? Lila cesur. Tanrım, buna gerçekten bayılıyorum. Onun büyük hüneri bu. Lila’yla hayatı eğlenceli kılacak olan şey bu; çoğumuzun kendimiz için hayal edebileceğinden çok daha büyük. Bense burada olmaktan, fazlasıyla karanlık bir dönemden sonra bana da bu hayale dahil olma şansı verilmesinden, küçük rolümü oynamaktan, bir araya gelmekten çok mutluyum. En çok özlediğim şey buydu.”

Bir havai fişegin daha ışığı sönüyor; Jim sanki ışıkların gökten çekilmesini bekler gibi duraksıyor. Sonra kadehini kaldırıyor. Salonun tamamı duygulanmış; Phoebe de farklı değil.

“Lila ve kardeşim Gary’nin şerefine,” diyor Jim.

Gary’nin gözleri kıpkırmızı. Herkes alkışlarken Gary kalkıp Jim’e sarılıyor. Jim, yerine dönmeden hemen önce Juice, Jim’in şarabından bir yudum daha alıyor.

“Filetonu bitirecek misin?” diye soruyor Jim.

“Hayır,” diyor Phoebe.

Jim filetoyu bitirirken Lila sessizce ona bakıyor.

“Harikaydı!” diyor Suz’la Nat; uzakta bir havai fişek daha patlıyor.

Phoebe, Lila’ya bakıyor. Kendi dişlerini işaret ediyor.

“Ah,” diyor Lila. “İzninizle.”

“Jim gerçekten az önce sağdıç konuşmasında benimle mi flört ediyordu?” diye soruyor Lila, tuvalete girer girmez. “Neden böyle bu adam?”

“Çünkü seni seviyor,” deyiveriyor Phoebe.

“Beni sevmiyor. Onu tanıdığımdan beri on beş sevgilisi oldu,” diyor Lila. “Kimseyi sevmiyor.”

“Bu doğru değil ve sen de biliyorsun. Jim aslında gayet iyi biri.”

Lila aynaya dönüyor.

“Tanrım, neden hep şu küçücük yere yemek kaçıyor,” diyor Lila. Bunun suçunu da annesine atıyor. Ağzındaki dişlerin fazla kalabalık olduğunu söylüyor. Fazla büyük, fazla beyaz ve fazla parlak. Dişlerini kurcalıyor; bu hareket o kadar tanıdık ki Pho-

ebe kendini tekrar ılğın Yirmiler'deki ilk sohbetlerine dönmüş gibi hissediyor.

"Şey... böyle şeyler sağdıç konuşmasında söylenmez," diyor Lila. "Neyin nerede uygun düşeceğini asla bilemiyor. Vahşi midir nedir?"

"Ama onda hoşlandığın şey de bu değil mi?" diye soruyor Phoebe.

"Ne demek istiyorsun?"

"Düşündüğünü pat diye söylemesi. Saçmalıklarını senin yüzüne vurması."

"Benim saçmalıklarım mı? Hangi saçmalıklar?"

"Yani, sana gerçeği söylemesi. Annenin tablosuyla ilgili aptal bir şaka yapıp seni güldürmesi."

Lila, Phoebe'ye dönüyor. "Madem beni seviyor, neden sana da yürüdü?"

"Çünkü yarın evleniyorsun!" diyor Phoebe. "Ben onun yedek planıyım. Teselli seksi."

"Bir dakika, Jim'le sevişecek misin?"

"Olabilir, evet."

"Demek aranızda gerçekten bir şeyler oluyor? Gary'ye söyleyip duruyordum, gözümde canlandıramıyorum diye."

"Neden?" diyor Phoebe.

"Sen... onun tipi değilsin."

"Ne demek bu?"

"Çok zekisin. Sevimli bir açıdan yani. Ama amigo kız tipi değilsin, anlıyor musun? Biraz... şey... intihara meyilli."

Lila'nın bunu bu kadar rahat dile getirmesi Phoebe'yi şaşırtıyor. Sanki intihara meyilli olmak önemsiz bir şeymiş gibi. Buraya ölmek için geldiğini söylemiş olması, sanki Phoebe'nin başka bir sevimli tuhaflığıymış gibi.

“Evet. Peki neden intihara meyilliydim, hiç düşündün mü?” diyor Phoebe. “Bana bir kez olsun, Hey, derdin ne? diye sordun mu?”

“Burnumu sokmak istemedim,” diyor Lila.

“Doğru,” diyor Phoebe. “Sadece bana konuşmak istedin. Benim ne söyleyeceğim umurunda değil.”

“Bu doğru değil,” diyor Lila. “Senden düğünümde kalkıp konuşma yapmanı istedim.”

“Evet, sonra da vazgeçtin.”

“Gerçekten kavga etmeye vaktim yok,” diyor Lila. “Bu benim prova yemeğim.”

Belki de arkadaş olmayacaklar. Belki başladıkları yere döndüler; Lila, mükemmel düğününü hiçbir şeyin bozmadığından emin olmaya takıntılı; Phoebe ise her an her şeyi bozabilecek kişi. Belki de gerçekten arkadaşlık diye bir şey yoktur; tıpkı Phoebe’nin evdeki en karanlık gecelerde düşündüğü gibi.

Ama Phoebe buna bütünüyle inanmayı kendine yediremiyor. Daha doğru olan şu: Arkadaşlık zordur. Radikal bir dürüstlük ister. Phoebe’nin otele vardığı gece ilk kez hissettiği türden bir açıklık: Yüklerinden arınmış, dünyadan gitmeye hazır bir açıklık. Ama artık özgür değil; bu düğündekilerden biri; iyi bir arkadaş olmanın sorumlulukları onu şimdiden değiştirmeye başlamış. Lila’dan saklamak istediği şeyler olduğunu hissediyor. Zihninin karanlığında gizli duygular büyütme. Çünkü tam dürüstlük korkutucudur. Her şeyi bozabilirmiş gibi gelir. Belki Patricia’nın kendini kurtarmak derken kastettiği, Seks Kadın’ın “hayatın boyunca kendini yoklayacaksın” dediği şey budur. Aynaya bakıp tekrar tekrar sormak: Şu an dürüst müyüm?

“Bir konuda sana dürüst olabilir miyim?” diyor Phoebe.

Phoebe, Mia gibi olmak istemiyor. Gary'ye karşı hissettiklerinin aralarında büyüyen gerçek bir şey olmadığını iddia etmek istemiyor. Ama bu anda dürüst olmanın neler doğuracağını da bilmiyor. Gelinin karşısına geçip damada karşı hisleri hakkında gerçeği söylemesi çok bencilce bir eylem midir yoksa fazlasıyla soylu bir davranış mı? Hiçbir fikri yok. Yapabileceği tek şey, kararı geline bırakmak.

“Yani, sen ne zaman kendini tuttu ki?” diye soruyor Lila. “Senin olayın bu değil mi zaten?”

“Öyle mi?”

“Seninle ilk tanıştığımda bana kendini öldürmek istediğini söylemiştin.”

Phoebe başıyla onaylıyor. Bunu hiç tanımadığı birine söylemiş olması ona inanılmaz geliyor ama şimdi bunun apaçık bir çaresizlik eylemi olduğunu görebiliyor.

“Sana öyle bir şey yaptığım için özür dilerim,” diyor Phoebe.

“Sorun değil,” diyor Lila. “Ama Jim’in konuşmasından sonra şu an daha fazla dürüstlük kaldırabileceğime sanmıyorum. Geçenin sorunsuz geçmesine ihtiyacım var. Bir de dış ipine.”

“Ama artık rol yapmayı bırakmak istediğini sanıyordum.”

“Ben de senin benim başnedimem olduğunu sanıyordum.”

“Öyleyim,” diyor Phoebe.

“Öyleyse yardım et.”

Phoebe çantasını açıyor. “Al,” diyor. “Bunu kullan.”

“Masa kartın mı?” diye soruyor Lila ama yine de alıyor. Kartın sivri köşesini dişlerinin arasına sokup kurcalıyor. Kalıntıyı çıkarıyor. Zafer. Rujunu tazeliyor. Dudaklarını şapırdatıyor. Phoebe'ye, daha minnettar olamazmış gibi bakıyor.

“Geri döndüğümüzde konuşmanı yapmanı istiyorum,” diyor Lila. “Çıkarmak istediğim için özür dilerim. Gerçekten duymak istiyorum. Sadece bazen çok geriliyorum, biliyorsun?”

“Biliyorum,” diyor Phoebe.

Ama verandaya döndüklerinde neredeyse kimse kalmamış.

“Herkes havai fişeklere gitmelerini söyledim,” diyor Gary. “Orada buluşacağız.”

“Ama Phoebe konuşmasını yapmadı!” diye haykırıyor Lila. “Bir de hiç damak temizleyicisi yemedik, değil mi?”

“Damak temizleyicisi yenmez, *alınır*,” diye düzeltiyor Marla.

“Tanrım Marla, kimin umurunda?” diyor Lila. “Yemedik ya da almadık, doğru muyum?”

“Ben damak temizleyicisi hatırlamıyorum, hayır,” diyor Gary.

“İyi olmuş,” diyor Jim. “Ben tıka basa doluyum.”

Karnını, sanki yemekte büyümüş gibi ovalıyor, ki aslında büyümemiş.

“Ama parasını ödedik,” diyor Lila.

Lila işaret veriyor ama gelen garson değil. Pauline.

“Evet, çok özür dilerim,” diyor Pauline. “Garson endişelerinizi bana ilettiler ve sizi havai fişeklere zamanında yetiştirmek için damak temizleyicileri atlamaya kararı verdik.”

“Damak temizleyicileri *atladınız* mı?” diyor Lila.

“Ne yazık ki evet, atladık,” diyor. “Yemek planlanandan biraz uzun sürüyordu ve idari bir karar aldık.”

“Ah! İdari bir kararsa sorun yok tabii,” diyor Lila.

“Lila,” diyor Gary. “Sorun değil.”

“Hayır, sorun! Bu kabul edilemez. Yüz altmış damak temizleyicisi sipariş ettik!”

“Umarım bağışlıyorsunuzdur,” diyor Marla.

“Damak temizleyicisi bağışlanır mı?” diyor Phoebe. “Kulağa... zalimce geliyor.”

“Tanrım, biri bana damak temizleyicisinin ne olduğunu söyleyebilir mi?” diyor Juice.

“Kaşıқта limonlu bir şey,” diyor Jim.

“Kaşıқта limonlu bir şey mi?”

“Bilmiyorum. Profesöre sor,” diyor Jim.

“Her zaman oldukları şey işte,” diye netleştiriyor Phoebe.

“Teşekkürler, Pauline,” diyor Gary. “Buradan sonrasını biz hallederiz.”

Pauline başıyla selam verip ayrılıyor; o gidince, otelin böyle bir şeyi yapmaya hakkı olup olmadığı –damak temizleyicisini menüden çıkarmak, gelinle damada danışmadan idari karar almak– üzerine hararetli bir konuşma başlıyor.

Gary, nazik bir insan olarak, elinde daha iyi bir seçenek olmayan bir garsonun verdiği kararları affetmenin kendi sorumluluğu olduğunu düşünüyor; Lila ise gelin olarak ölen babasının parasının, kendilerine sunulmayan yiyecekler için heba edilmemesini sağlamanın kendi sorumluluğu olduğuna inanıyor.

“Bu yemek için çok para ödedik,” diyor Lila.

“Hah,” diyor Jim. “Yine başlıyoruz.”

“Yine başlıyoruz derken ne demek istiyorsun?” diye soruyor Lila.

“Şunu demek istiyorum: Bunun nasıl ilerleyeceğini biliyoruz çünkü hep ayı şekilde ilerliyor; o yüzden tüm o faslı atlayıp aşağı inelim ve gecemizin tadını çıkaralım, olur mu?”

“Hep nasıl ilerliyormuş?” diye soruyor Lila.

“Gerçekten duymak istiyor musun?”

“Bence duymak istemiyoruz,” diyor Gary. “Jim, bence sen...”

“Hayır, gerçekten duymak istiyorum,” diye araya giriyor Lila.

İzleyen herkes de duymak istiyor.

“Önemsiz, miniminnacık bir şeye sinirleniyorsun,” diyor Jim. “Gary derin nefesler alıp, Tamam, tamam, bunu çözeceğiz, diyor ve sonra da çözmeye gidiyor, sen de kendini iyi hissediyorsun. Ta ki ertesi gün yine anlamsız bir şeye patlayana kadar.”

“Anlamsız değil,” diyor Lila.

“Limonlu bir zimbırtı yahu! Kaşıқта!” diyor Jim. “Kimin umurunda!”

“Benim umurumda!” diye bağıyor Lila. “Benim umurumda! Bunu önemsemenin nesi yanlış? İşlerin düzgün yapılmasını istemenin nesi yanlış? Büyük hayalleri böyle gerçekleştirirsin, Jim. Deniz uçağını böyle yaparsın. Tüm parçaları sipariş eder, sonra da doğru parçaların geldiğinden emin olursun çünkü tek bir parça bile eksikse deniz uçağı çalışmaz!”

“Bunun deniz uçağımla ne ilgisi var?” diyor Jim.

“Senin bir deniz uçağın yok!” diyor Lila. “İki yıldır sanki varmış gibi konuşuyorsun ama yok! İskeletini bile sipariş etmedin! Çünkü hiçbir şeyi ciddiye almıyorsun, kendi hayallerini bile. Oturup hiç yapmayacağın şeyler ve burada olmayan insanlar hakkında konuşuyorsun ve kız kardeşinin öldüğüne üzgünüm ama gerçekten yoluna devam edip şu deniz uçağını yapmaya başlaman gerekiyor! Hepiniz yolunuza devam etmelisiniz.”

Aile, Lila’ya küçük bir şaşkınlıkla bakıyor.

“Bu yorucu,” diyor Jim. “Bıktım.”

“Tam olarak neyden bıktın?”

“Böyle aşırı tepki vermenden,” diyor Jim. “Herkes bağırmandan. Gary’nin de öylece durmasından. Bak ona. Öylece duruyor.”

Herkes Gary’ye bakıyor; Gary boğazını temizliyor. Ama konuşmuyor. Öylece durmaya devam ediyor.

“İkiniz de bundan daha iyisiniz,” diyor Jim.

Uzakta bir havai fişek daha patlıyor. “İyi geceler,” diyor Jim, sonra da gidiyor. Sanki bütün hafta, bütün yıl kafasında yazdığı asıl konuşma buymuş gibi.

Phoebe, Jim uzaklaşırken Lila’nın arkasından bağırmasını bekliyor ama Lila hiçbir şey demiyor. Sanki şimdiden kendinin daha iyi versiyonu olmaya çalışıyormuş gibi.

“Karideslerin içten içe kendilerini yediklerini biliyor muydunuz?” diye soruyor Juice; elinde bir kadeh şarapla.

“İçiyor musun sen?” diye soruyor Gary.

Marla elini kaldırıyor. “Ben hallederim,” diyor.

“Juice,” diyor Gary. “Neden içiyorsun?”

“Ben *hallederim*,” diyor Marla. “Siz Cliff Walk’a inip nişanlıyla havai fişeklerin tadını çıkarın. Bu bir emir.”

Lila’yla Gary birbirlerine bakıyor, artık havai fişeklerin nasıl tadını çıkaracaklarını bilmiyorlarmış gibi çaresiz bir bakış. Yine de gidiyorlar ve Oliver hayatındaki yetişkinlerde derin bir sorun olduğunu yeni fark etmiş gibi huzursuz görünüyor. Phoebe, çocukken aynı şeyi sezdiğini hatırlıyor: Babasının, akşam yemeğinden sonra bir kadını kapıya kadar geçirdiğini görmek. Onu asla kalmaya davet etmemesi. Annesinden sonra kimseyi hayatına almaması. Kadına –her kimse–veda edişini izlerken Phoebe, babasının bir hata yaptığını hissediyordu; bazen hiçbir şey yapmamanın en büyük hata olduğunu.

Ama Oliver yalnızca Lila’nın annesinin nü tablosunu işaret ediyor.

“Bu *sen misin?*” diye soruyor Patricia’ya.

“Benim,” diyor Patricia.

Patlayan, Juice oluyor. Masanın her yerine. Kırmızı kusmukları her tarafa saçılıyor.

“Tanrım,” diyor Marla, elini alnına götürerek.

Marla, Phoebe'ye bakıyor.

"Üzgünüm, bunu yapamam," diyor ve geldiğinden beri ilk kez kocasının elini tutuyor. "Kusmuk görmek beni kusturur."

Juice, Phoebe'nin kanadı altında sessizce asansöre kadar yürüyor.

"Çok üzgünüm," diyor Juice.

"Biliyorum," diyor Phoebe.

"Yani, gerçekten çok üzgünüm."

"Biliyorum."

"Annemi özlüyorum."

"Biliyorum."

"Keşke burada olabilse."

"Biliyorum."

Phoebe, kendini yardım etmekten aciz hissediyor. Annelerin sık sık böyle hissettiğini hayal ediyor. Güçsüzlük paketin bir parçası. Elinden geleni yapıyor: Juice'u Gary'yle paylaştıkları odaya götürüyor. Ama kapıya vardıklarında Juice sadece ağlıyor.

"Babamın odasında olmak *istemiyorum*," diyor Juice. Neredeyse hiperventilasyona girecek gibi. İskelede geçirdikleri gün de böyle olmuştu. "Sadece annemi istiyorum."

Phoebe, Juice'un ağlayışını yüreğinin en derininde hissediyor, kendi ağlayışymış gibi.

"Hadi gel, benim odama gidelim," diyor Phoebe.

İçeride Phoebe ona bir bardak su veriyor. Juice'un altın ayak-kabılarını çıkarıyor. Üzerine bir battaniye örtüyor. Yatağın kenarına oturup, Mükemmel bir anne olurdum ben, diye düşünüyor. Sonra Juice'un saçlarını okşuyor.

“Annen artık burada olmadığı için üzgünüm,” diyor Phoebe. “Ama bu yalnız olduğun anlamına gelmiyor.”

Juice ağlıyor, battaniyeyi çenesine kadar çekip top gibi kıvrılıyor. Phoebe, Lila’nın büyüüp anne rolüne yerleşmesini umuyor. En azından üvey kardeş gibi davranmasını. İkisi birlikte berbat filmler izleyip geceleri kurabiye yerken bağ kursunlar istiyor.

“İyi olacaksın,” diyor Phoebe. “Şu an buna inanmıyorsun, biliyorum. Ama olacaksın.”

“Bunu nereden biliyorsun ki?”

“Çünkü benim de annem yoktu,” diyor. “Ve ben iyiyim.”

“İyi misin?”

“İyiyim,” diyor Phoebe ve bunun doğruluğunu ta içinde hissediyor. İyiyim. Hayattayım. Buradayım.

Juice uykuya dalınca Phoebe telefonuna bakıyor. Kocasından üç cevapsız çağrı var. Kontrolü kaybetti, diye düşünüyor. İlk mesajı dinlemeye başlıyor ama kapıdaki tok bir ses teşebbüsünü bölüyor.

“Öylece durup havai fişekleri izleyemedim,” diyor Gary. “Juice iyi mi?”

“Şimdi iyi,” diyor Phoebe güvence verircesine.

“Yani, iyi olmadığı çok açık,” diyor Gary.

“Bu onun için zor.”

Gary, ikili kanepeye oturuyor. “Bir noktada onun için kolaylaşır sanmıştım. Belki nişan ilerledikçe her şey doğru gelirdi. Tekrar evlenmemin bize iyi geleceğini düşünmüştüm.”

Dışarıda havai fişekler gürültülü ama Juice kımıldamıyor.

“Demek bayağı sarhoş,” diyor Gary.

Gökteki yeşil, kırmızı, mavi patlamaları izliyorlar.

“Jim haklıydı,” diyor Phoebe. “Havai fişekleri kaçırmak diye bir şey yok.”

“Jim çoğu zaman haklıdır.” Gary içini çekiyor. “Hayat asla düşündüğün gibi olmuyor, değil mi?”

“Olmuyor,” diyor Phoebe. “Çok şaşırtıcı bir hafta oldu.”

Gary ona bakıyor. “Seni hiç beklemiyordum.”

“Ben de hiçbirinizi beklemiyordum. Bunların hiçbirini.”

“Phoebe,” diyor Gary; sanki öğlen yarım kalan konuşmalarına yeniden başlayacakmış gibi. “Bence korkunç bir hata yapıyorum.”

Ama tam o sırada kapı yine çalınıyor. Koridordan, kocasının yüksek sesi geliyor: “Phoebe, içeride misin?”

“Matt,” diyor Phoebe kapıyı açınca.
“Phoebe,” diyor Matt.

Kocası burada. Çünkü kendine karşı tamamen dürüst olması gerekirse o hâlâ kocası. Onu görür görmez, Ah, kocam gelmiş, diye düşünüyor. Matt her zamanki gibi görünüyor. Hayatında Phoebe’nin onu gördüğü her koridorda nasıl duruyorsa bu koridorda da öyle duruyor.

“Merhaba,” diyor Gary. “Ben Gary.”

Matt, onu arkasında bu yabancı adam ve yatağında yatan bu kızla görünce kafası karışmıştır muhakkak.

“Ben Phoebe’nin kocasıyım,” diyor Matt.

Phoebe, Matt’in kendini düzeltmesini bekliyor ama o düzeltmiyor. Gary’nin yanında garip duran Matt mi, yoksa Matt’in yanında garip duran Gary mi, ayırt edemiyor.

“Memnun oldum,” diyor Gary. Gözleriyle Phoebe’ye bir şey anlatmaya çalışıyormuş gibi bakıyor ama Phoebe o mesajı alamıyor. Kocasının varlığı bir şeylere kısa devre yaptırıyor. “Ben kızımı odasına götüreyim.”

Gary, Juice’u kucaklayıp yataktan kaldırır ve kapıdan çıkarırken sessizce bakıyorlar.

Yalnız kalınca Matt, “Onlar kimdi?” diye soruyor.

Ama Phoebe cevap vermiyor. Düğün insanlarını ona açıklamayı reddediyor. Onlar Phoebe'ye ait, Matt'e değil.

"Sen benim *kocam* mısın?" diye soruyor.

"Bazen hâlâ öyleymişim gibi geliyor," diyor Matt.

Yatağa oturuyor.

"Dur," diyor Phoebe. "Yatağa oturma."

"Özür dilerim," diyor.

Phoebe, alanını koruma içgüdüleriyle doluyor. Onu cibinliğin altında görmek hoşuna gitmiyor. Burası Phoebe'nin odası. Onun oteli.

"Burada ne işin var?" diye soruyor.

"Seni milyon kez aradım, Phoebe," diyor. Balkona bakan kapının önünde durup ellerine doğru konuşuyor. "Böyle çıkıp geldiğim için kusura bakma, gerçekten. Delirmiş gibi görünüyor olmalıyım. Ama birkaç gündür gerçekten kafayı yedim. Ölmüş olabileceğini düşündüm."

"Ölmedim," diyor Phoebe.

"Görüyorum."

Phoebe'nin yanına geliyor; kollarını ona dolamak ister gibi ama çekiniyor.

"Ortadan kayboldun, Phoebe," diyor. "Dönemin ilk günü. Sen asla böyle bir şey yapmazdın."

"Artık neyi yapıp yapmayacağımı bilmiyorsun," diyor Phoebe.

"Acil bir durum yoksa asla çekip gitmeyeceğini biliyorum. Hepimiz senin için kahrolduk. Başına korkunç bir şey geldiğini sandık. Larry gibi."

Larry, e-posta atmadan derse gelmeyi bırakmış bir hocaydı. Onu bulduklarında günlerdir kusuyordu.

"Felç geçirdiğimi mi sandın?" diyor Phoebe.

“Aklıma hep en kötüsü geldi.”

Eve bakmaya gittiğinde Phoebe evde değilmiş; ortada gerçek bir gidişin işaretleri yokmuş, hiçbir şey eksik değilmiş.

“Sonra Harry’yi bulamadım,” diyor. “O an, onu bodrumda bulduğumda ne hissettiğimi bilemezsin. O küçük mezarını kazarken.”

Harry’yi düşünmek onu eski benliğine geri çağırıyor.

“Bunu yaptığın için teşekkür ederim,” diyor.

Harry’yi düşünmek bile Matt’i ağlatıyor. “Neden söylemedin bana?”

“Neden söyleyeyim? Sen gittin.”

“Harry’yi seviyordum,” diyor. “Bunu biliyorsun.”

“Harry’yi seviyor muydun?”

“Seni de seviyordum. Hâlâ seviyorum. Hep seveceğim. Artık bunu biliyorum.”

Ellerini tutuyor.

“Pazartesi seni gördüğümde o kadar şaşırdım ki. Seninle konuşmak istedim ama ne diyeceğimi bilemedim. Sonra ölmüş olabileceğini düşündüm ve... o düşünceyle baş edemedim. Neden böyle çekip gittin?”

Phoebe cevap vermiyor. Bir şey söylemek zorunda değil. Matt artık onun kocası değil sonuçta. Ona hayatının derin gerçeğini borçlu değil.

“Beni nasıl buldun?” diye soruyor.

Kolay olmuş. Hem de fazlasıyla. “Beni ortak hesaptan silmemişsin.”

Uçak ve Newport otel harcamasını görmüş ve adı hatırlamış; Cornwall. Neden bu kadar tanıdık geldiğini çıkaramamış; belki bir kere gittiklerini ya da gitmeleri gerektiğini düşünmüş.

“Peki neden? Neden böyle esrarengiz bir biçimde ortadan kaybolup... bir düğüne gelesin? Kimin düğünü bu?”

“Lila’nın,” diyor Phoebe. “Ve Gary’nin.”

“Gary mi? Az önce buradaki adam?”

“Evet.”

“Aa,” diyor. “Ama sanki... Ben... boş ver.”

“Sen de kalkıp buraya mı uçuverdin? İki yıldır on beş dakika ötemde yaşıyorsun, bir kez bile beni görmeye gelmedin ama sonra beni bulmak için buraya kadar uçtun, öyle mi?”

“Seni özledim. Tahmin edemeyeceğin kadar. Boşandığımızdan beri her gün seni düşündüm. Aramak, mesaj atmak istedim. Bir şey söylemek istedim ama söyleyemedim. Ne diyeceğimi bilemedim. Sana çok kötü davrandım. Sonra bir de ortadan kayboldun. Mesajlarıma, aramalarıma cevap vermiyordun. Bob, e-postanın çok gizemli olduğunu söyledi. Özür dilerim, gelmek zorundaydım. İyi olduğundan emin olmam gerekiyordu.”

“İyi değildim,” diyor. “Çok... çok üzgündüm. Sen gidele beri üzgünüm.”

“Biliyorum. Bunu sana yaptığım için çok üzgünüm.”

Ama şimdi Matt’in bütün bunların kendiyile ilgili olduğunu sanması onu sinirlendiriyor. Evet, büyük bir parçasıydı ama hepsi değildi. Bu ondan daha büyüktü. Phoebe artık bunu biliyor.

“Sadece gidişinle ilgili değil,” diyor. “Her şeyle ilgili. Hayatım boyunca içinde bulunduğum halle. Çok... kapalı yaşadım.”

“Kapalı derken?”

“Hayatımı çok küçük yaşadım,” diyor. “Aşırı küçük. Hayatımı yaşamanın yalnızca bir yolu olduğuna kendimi inandırmıştım.”

“Ben hayatımızı seviyordum,” diyor.

“Pek sevmiyormuşsun belli ki.”

“Değişik şeyler yaşıyordum, Phoebe. Fakat bunun mazeret olmadığını biliyorum. Farklı davranabilirdim, biliyorum.”

“Peh!” diyor Phoebe. “Bu şekilde de ifade edilebilir tabii. Ber battın.”

“Biliyorum.”

“Beni yüzüstü bıraktın. Tanrı aşkına, insan biriyle sonsuza kadar beraber olmak zorunda değil tamam ama onu yüzüstü bırakmak zorunda da değil. Korkaklık ettin. Bunu şimdi görebildiğime seviniyorum.”

“Korkaklık ettim,” diyor Matt. “Ben de şimdi görüyorum.”

“Senden nefret ettim,” diyor. “Bazen hâlâ ediyorum.”

Phoebe, Matt onu bulduğu için yine de memnun hissediyor. Onun endişelenmiş olmasına seviniyor; sevgisinin büsbütün kaybolmadığını öğrendiğine seviniyor. Sonra bu hislere kapıldığı, bir erkeğin onun peşine düşmüş olmasına sevindiği için ani bir utanç bastırıyor. Sonra da terapistine ve Thyme’a göre utanç duymaması gerektiğini hatırlıyor. Kendine daha nazik davranmalı çünkü zihninde üç saniyede bir kendini yerme alışkanlığı utanmasına neden oluyor. Ama en azından fark ediyor artık. En azından bu şeylerin bilincine varıyor.

“Benden nefret etmen beni öldürür,” diyor Matt.

“Aslında nefret etmiyorum,” diyor. “Artık değil. İyileşiyorum ben. Gerçekten.”

“Şu adam yüzünden mi?”

“Hiç öyle kıskançlık triplerine girme.”

Matt anlıyor. Ondan da utanıyor. Kıskançlık ettiği için, gittiği için özür diliyor. Phoebe’yi aldattığı için de. Baştan sona bir hayatdı. Boğulduğunu hissediyordu; mazeret olmadığını bilse de başka ne yapacağını bilememişti.

“Dürüst olabilirdin mesela?”

“Olamadım,” diyor. “Mia’yla yattıktan sonra buna inanamadım. Bunu yaptığıma inanamadım. O işi yaptıktan sonra yapılabilecek daha korkunç bir şey düşünemedim.”

Phoebe’nin depresyonda olmasına kızmış, karısına kızdığı için kendine kızmış; azıcık da kendi depresyonuyla boğuşmuş, onunla birlikte o derin, karanlık kuyuya düşmemek için çok çabalamış; derken kendini Mia’yla bir odada yalnız bulduğunda, bu ona bir fırsat gibi gelmiş.

“Fırsat mı?” diye haykırıyor Phoebe.

“Baba olmak için,” diyor. “Yeniden iyi bir eş olmak için. Silinip gittiğimi hissediyordum.”

“Ben de öyle!” diye bağılıyor Phoebe. “Sen benimle dalga mı geçiyorsun?”

O kadar yüksek sesle bağılıyor ki birinin arayıp –belki Pauline’in, belki babasının– Sakin ol, bu çok fazla, aşırıya kaçıyorsun, demesini bekliyor. Kocasının çıkıp gitmesini bekliyor. Ama Matt gitmiyor. Phoebe bağırmayı bitirdiğinde sakinleşiyor. Üzgün de. Silinip gitme hissini biliyor. Matt’in fırsat derken ne demek istediğini şimdi anlayabiliyor. Gary’ye baktığında hissettiği şey her defasında buydu.

“Üzgünüm,” diyor Matt. “Çok, çok üzgünüm.”

“Biliyorum,” diyor Phoebe. “Biliyorum.”

“Mia bana kendimi canlı hissettirdi. Yeniden canlı hissetmek istedim ve bunu başka nasıl yapacağımı bilmiyordum. Bu...”

“Berbat bir klişe.”

Phoebe bunu söylemek zorunda kaldığı için kendinden nefret ediyor. Gary’yle olan şeyin berbat bir klişe olmasını istemiyor. Daha fazlası olmasını istiyor çünkü öyleymiş gibi geliyor. Ama bunu nasıl bilecek? Kocasını bildiğini sanmıştı. Kocasını bundan o kadar emindi ki onu terk etmişti.

Oysa şimdi burada. Karşısına geçmiş özür diliyor. Peki Gary'yle yaşayacağı şey neden farklı olsun?

“Anlıyorum,” diyor Phoebe. “Artık anlıyorum.”

Matt ona biraz daha yaklaşıyor.

“Çok güzelsin,” diyor. “Gerçekten.”

Onun iltifatları, Phoebe'ye kendini bütün hafta hissettiğinden daha da küçük hissettiriyor. Bir anda, az önce Juice'u yatıran kadın değil de bambaşka biri gibi hissediyor. Kocasının varlığında yeniden onun karısı oluyor. Matt yaklaşıp omzuna dokunuyor. Phoebe geri çekiliyor.

“Hayır,” diyor. “Anlıyorum ama bunu istemiyorum. Artık aynı kişi değilim ben.”

Karanlıkta Gary'yi seçebilir mi diye balkona doğru bakıyor. Seçemiyor.

“Ben de aynı insan değilim,” diyor Matt. “Çoğu sabah Mia'nın evinde uyanıyorum ve Neredeyim ben? diye düşünüyorum. Başkasının çocuğuyla, başkasının ocağında pankek yapıyorum. Siktiğim elektrikli ocağının ısınması bir saat sürüyor. Mia'yla ben... doğru değiliz. Aklımdan ne geçiyordu, hiç bilmiyorum. Düşünemiyordum. Bencillik ettim, hata yaptım; dürüst olmam gerekirse hayatımdaki en anlamlı şey evliliğimizdi.”

“O zaman neden tüm o süre boyunca arayıp yazmadın?” diye soruyor Phoebe.

“Yapamazmışım gibi hissettim,” diyor. “Aramızdaki kopuş çok sertti. Fazla resmiydi. Tanrım, o Zoom günü... Phoebe, berbattı. Sonrasında saatlerce ağladım. Ama seni arayamadım. Zihnini bulandırmak istemedim. Ne diyeceğimi bile bilmiyordum ki. Seninle emin olmadan konuşmak istemedim. Artık eminim.”

“Neyden eminsin?”

“Yeniden denemek istediğimden.”

“Yeniden denemek mi?” Phoebe gülüyor. “Benimle dalga mı geçiyorsun?”

“Seni seviyorum. Hep seveceğim, Phoebe. Aramızdaki şey... hayatımın en iyi kısmıydı.”

“Ama bitti.”

“Öyle deme.”

“Öyle diyen sendin!”

“Biz *evliydik*,” diyor Matt. “Sanırım evli olmanın ne demek olduğunu, ayrılana kadar anlamadım. İnsan, içindeyken bazı şeyleri anlamıyor. Ancak geriye dönüp bakınca görüyor. Gidince çok net gördüm. Yıkığım o güzel şeyi nihayet gördüm.”

Boğazını temizliyor. Yatağa oturuyor.

“Ama içindeyken bir şekilde büyük resmi görmeyi bırakmıştım. Çok dar düşünüyordum. Her şeyin belirli bir şekilde olması gerektiği zannına kapıldım. Evlat edinmenin kötü bir yanı varmış gibi. Elbette evlat edinebiliriz. Elbette taşıyıcı anneye başvurabiliriz. Ne gerekiyorsa yaparız. Aile istiyorsak aile oluruz. Bir ailemiz olabilir, Phoebe.”

Phoebe *aile* kelimesinin onu yumuşattığını hissediyor. Yine o küçük ekip beliriyor zihninde; minik aileleri. Minik burunları. Minik kahkahaları. Minik parmakları, çilek topluyorlar. Hep parmakları, hep burunları; yüzleri bir türlü tamamlanmıyor. Yüzlerini hayal etmeye çalıştığında tek gördüğü Juice oluyor, masada kustuğu hali. O parlak kırmızı parçalar.

“İçki alır mısın?” diyor Matt.

“Hayır,” diyor Phoebe. “Gitmem gerek.”

“Nereye gideceksin?”

“Bilmiyorum,” diyor. Gary’yi aramak istiyor. Konuşmalarını bitirmek istiyor. Ama başını kaldırdığında Matt’in çoktan küçük kadehlere kehribar renkli bir şey doldurmuş olduğunu görüyor.

“Uyarayım. O, milyon dolar falan,” diyor Matt’e.

“İyi,” diyor Matt de.

Belki o da değişmiştir. Matt’in içkisini yudumlayışını izliyor. İkili kanepeye oturuyorlar. Matt her öne eğilip içkisinden bir yudum aldığı anda dizleri birbirine değiyor. Phoebe bunu özellikle yapıp yapmadığını düşünüyor. Sırf dizleri birbirine değsin diye bardağı bilerek masada kendinden biraz daha uzağa koymuş olabilir mi? Matt genelde böyle şeylerde rahat ve umursamaz görünür ama Phoebe karısı olarak onun böyle rahat ve gevşek görünmek için ne kadar mesai harcadığını bilir. Sabahları günü karşılayabilmek için nefes egzersizleri yapar. Kulağa zahmetsiz gelsin diye dersini on sekiz kez yazar. Aynaya bakıp, Tamam, başlıyoruz, der.

“Bob’un aklı kaçıp gitmeni almıyor,” diyor. “Bütün bölüm gerçekten senin için endişeli.”

“Öyle olmalılar.”

“Öyleler.”

“Güzel,” diyor. “Benim için yeterince endişelenmediler.”

“Biliyorum.”

Kocası, ortak hayatlarını anlattıkça onun kocası olduğunu daha çok hatırlatıyor. Karşısındaki, Matt. İlk buluşmada ona bira ısmarlayan Matt. Baltimore’da geçirdiği bir ay boyunca Edgar Allan Poe’nun masasında ona mektuplar yazıp gönderen Matt. Kardeşi tarafından kuma gömülüp başının çevresine martılar için ekmek kırıntıları serpiştirilen Matt. Phoebe kadehini bırakıp arkasına yaslanıyor; karşısındakinin Matt olduğunu biliyor ama yine de kocasına çok uzaktan bakıyormuş gibi bakıyor. Biraz kilo almış, yanakları daha dolgun. Ama mesele sadece bu değil. Artık Mia’yla yatmış biri o. Saçını öbür yandan ayırıyor. Boşanmadan sonra aldığı anlaşılan bir gömlek var üstünde. Tüm bunlar, tuhaf şekilde, ona dokunma isteği uyandırıyor Phoebe’de. Sanki fantezisi artık bu: Kocası büsbütün bir yabancı.

“Tutulmada, sana evlenme teklif ettiğim günü hatırlıyor musun?” diyor.

Phoebe başını sallayarak onaylıyor. O gün de gökyüzüne bakıyorlardı. Uzaklarda patlayan havai fişekleri dinliyor. Tutulmayı izlerken hissettiği o şeyi hissediyor yine: Bütün bunları anlamlı kılma, bir metafora çevirme arzusu. Ama yerli yerine oturtamıyor: Havai fişekler tutulmanın zıddı; karanlık gökyüzünde patlayan insan yapımı bir ışık. Ne anlama geldiğini bilmiyor.

Matt onu öpüyor ve Phoebe’nin gözleri doluyor.

“Seni seviyorum, Phoebe,” diyor Matt. “İlk konuştuğumuz andan beri seviyorum.”

Dışarıdan düğün insanların sesleri geliyor. Uzaktan havai fişeklerin patırtısı. Düğünün onsuz akıp gittiğini hissediyor. Biliyor ki hayat –gerçek hayat– sahilde onu bekliyor. Ama içerisi sıcak. Burada kocası var.

Mia’yla yeni bir öpüşme tarzı öğrenmiş. Dilini daha fazla kullanıyor. Ama Phoebe yüzünü çevirdiğinde Matt, parmağını sırtından aşağı doğru indiriyor. Eğer izin verirse onu bu anda taparcasına seveceğini hissedebiliyor. Her şeyi görebiliyor artık: Matt’in onun bacaklarını nasıl açacağını, içine nasıl gireceğini, daha yaşanmadan bile bu büsbütün yabancıya dokunmanın ne kadar iyi hissettireceğini. Hem heyecan duyuyor hem midesini kaldırıyor. Onu isteyen yanı, en kötü yanıymış gibi geliyor. Ama üzerinden çok zaman geçti.

PAZAR

Düğün

Sabah, Phoebe gözünü açtığında kocasını yatakta görüyor. Yine orada; her gece tam sekiz saat uyuyan adam. Alarmsız uyanan adam. Seksten hemen sonra üstünü giyen adam. Belki de bu yüzden Phoebe'ye çok tuhaf –çok çıplak– görünüyor; sanki yer altından çıkarılıp Cornwall'a taşınmış bir mağara adamı gibi.

Telefonuna bakıyor. Mesaj yok.

Gary'ye yazmalı mı? Onu aramalı mı? Yoksa hiçbir şey söylememeli mi?

Balkona çıkıp bir işaret arıyor; düğün kıyafetleriyle kahve içen Gina Teyze'yle Gerald Amca'yı görüyor. Demek düğün oluyor. Hayat olması gerektiği gibi akıyor. Ama yine de bir şeyler çok, çok yanlış. Hata yapıyor. Önüne gelen fırsatı tepiyor. Üstelik Gary'ye ihanet ediyor, onu kocası için yüzüstü bırakıyor, ki bu da mantıksız. Bugün Gary'nin düğün günü. Hem kocası da kocası değil.

“Hey,” diyor Matt, ona uzanarak.

Phoebe yataktan sıyrılıyor.

“Gelinin odasına gidip hazırlanmam gerek,” diyor.

Phoebe gelin süitine girdiğinde Suz’la Nat çoktan topuzlarını yaptırmış, çıkmak üzereler.

“Breakers’ta görüşürüz,” diyor Nat.

Havayı öperek vedalaşıyorlar.

“Lila, seni bir daha gördüğümüzde evleniyor olacaksın!” diye bağıyor Suz ama Lila arkasını dönmüyor.

Lila, denize bakan boydan boya pencerenin önünde, onu daha çok bir şeyler olmasını bekleyen bir dula benzeten çiçekli ipek sabahlığıyla bilinmez biri. Odaya arkasını dönmüş, kuaför saçının uçlarını kıvrıyor.

“Sıra sende,” diyor başka bir kuaför Phoebe’ye.

Phoebe belinde alet kemeriyle duran kadına bakakalıyor. Göz kalemleri, fırçalar, rujlar, maşalar... Kadın cerrah ciddiyetiyle bir tarak çıkarıyor. Yirmilerinde Phoebe’nin giyindiğinden çok daha havalı giyiniyor: yüksek bel siyah jean, kısa üst, bozuk para kalınlığında kirpikler. Herhalde işi gereği havalı görünmek zorunda, tıpkı Phoebe’nin işi gereği asla havalı görünmemesi gerektiği gibi. Tüvit ceket giymek zorunda olması gibi. Gözlüğünü itip, “Kaynakları bir kontrol etmem lazım,” demeler dalan.

“Ben Tiff,” diyor kuaför. “Nasıl olsun?”

“Seçimi sana bırakıyorum,” diyor Phoebe.

Keşke Lila’nın yüzüne ulaşabilse. Bir şey söylemek istiyor ama bütün olayın ağırlığını hissediyor.

“Emin misin?”

“Evet,” diyor Phoebe.

Juice ise çok daha seçici. Bütün sabah Instagram fotoğraflarını incelemiş. Telefonda bir görsel gösteriyor. Ne akşamdan kalınlık var ne bunun utancı; bu sabah yine çocuk.

“*Birebir* böyle istiyorum,” diyor kendi kuaförüne.

Tiff, Phoebe'nin saçını yaparken genel gözlemler sıralıyor: "Saç çizgin bayağı yukarıdan başlıyor," diyor.

"Bu kötü mü?"

"Kesinlikle değil," diyor Tiff. Sonra da, "Peki alnının ne kadar geniş olduğunun farkında mısın? Ya da saçını sürekli kulağının arkasına attığının?" diye soruyor.

"Saçı olan insanlar genelde öyle yapmaz mı?"

"Hayır," diyor Tiff, dehşetle. "Sen yan kakülün olmadığı için öyle yapıyorsun."

"Yan kakül mü lazım?"

"Mesleki kanaatim: Evet."

"O zaman bana bir yan kakül yap gitsin," diyor Phoebe.

Belki de bütün mesele bu. Büyük dönüşümün eksik son dokunuşu. Bunu nasıl düşünemedi ki? Yan kakül!

"Her şeye açıksın! Bayıldım." Tiff makası çıkarıyor. "Saçın yüzüne düşmesini engeller. Bana güven."

Kırmızı bir makas alıp önleri avucuna topluyor. "Bu eğlenceli. Kimse düğün sabahı saçını kestirmeye izin vermez."

Tiff'in parmaklarının sıcaklığı Phoebe'nin hoşuna gidiyor ve bir gün kızının ne kadar şanslı olacağını düşünüyor. Tiff gibi bir anne; her saç kesimini o yapacak, tek bakışta neye ihtiyacı olduğunu anlayacak. Sarılıp teşekkür etmek istiyor ama garip olur.

"Gördün mü?" diyor Tiff.

Phoebe görüyor. Çünkü saç ve makyaj sahneleri her zaman işe yarar. Küçük bir değişiklik. Bir yan kakül. *Ve bam!* Bambaşka bir yüz. Bambaşka bir his. Saç kesiminden sonra kendini iyi hissettiğini unutmuş. Matt'le eve yeni perde aldıklarında olduğu gibi. Pencereler artık kasvetli ve çıplak değil, sıcak.

Kapı alınıyor. Bu kez gelen Jim. Elinde yüz tane falan kaşıık bulunan bir tepsiyle duruyor.

“Jim, bize neden kaşıık getirdin?” diye soruyor Marla.

“Yüz altmış tane damak temizleyici,” diyor Jim. “Daha doğru-su yüz elli dokuz. Asansörde birini yedim.”

Herkes Lila’nın tepkisini bekliyor ama Lila ne dönüyor ne konuşuyor. Kuaför saçlarını iğnelerken dimdik.

“Bu sabah buzdolabında buldum,” diyor Jim. “Sen haklıydın, Lila. Zıyan olacaktı! Buzdolabında öylece duruyorlardı ve şef az kalsın almama izin vermeyecekti.”

“Peki nasıl aldı?” diyor Marla.

“Aldım işte.”

“Çaldın yani?”

“Onları kurtardım.”

Yine Lila’yı bekliyorlar ama ses yok.

“Neyse,” diyor Jim, “dün gece çizgiyi aştığım için özür dilemek istedim. Pek çok şey için özür dilerim. Umarım özrümü... ve bu yüz elli dokuz kaşıığı kabul edersin. Hem lezzetliler de. Çok... arındırıcı.”

Jim gidince Juice arka arkaya on iki tane yiyor.

“Kaç tane yersen tamamen arınırsın?” diye soruyor Juice.

“Bu soru diğerk büyükannene sorman gereken bir şeymiş gibi,” diyor Patricia.

Patricia tepeden tırnağı kabartılmış, herkese şampanya teklif etmeye başlıyor. Lila hariç herkes kabul ediyor.

“Düğünümde ayık olmak istiyorum,” diyor Lila. Patricia afallıyor.

Sonra, “Bunu isteyecek birini hayal edemiyorum,” deyip kızına da bir kadeh dolduruyor ama Lila içmiyor.

Phoebe Lila'nın annesine patlamasını bekliyor ama bu sabah Lila'da dingin, stoik bir hava var. Belki Lila'nın "en iyi" hali budur. Ya da belki ters giden bir şeyler vardır?

Phoebe, keşke diğerleri çıksa, diye düşünüyor. Dün gece Gary aşağı indikten sonra ne olduğunu bilmek istiyor. Alev alev gökyüzünün altında battaniyeye sarılıp el ele tutuşarak dürüstçe konuşup birbirlerine sevgilerini teyit mi ettiler? Lila Jim'den, Gary Phoebe'den hoşlandığını itiraf etti ve bu itiraflar onları güçlendirdi mi? Yoksa hiçbir şey söylemeden el ele oturup gülümsediler ve bir şey olmamış gibi devam mı ettiler? Bu yüzden mi Lila hâlâ burada, gelin sabahlığı içinde, saçında pastel çiçeklerle dikiliyor?

Bilmiyor. Bilemez. Tiff'in sıcak nefesine katlanıp sorularma tek tek cevap veriyor.

"Profesörüm," diyor Phoebe. "St. Louis."

Saçının enseden tamamen toplanması onu ferahlatıyor. Diğer kadınlar da hazır ve odadan çıkıyorlar. Marla her zamanki gibi minicik bir aynanın önünde kendini ütölemiş gibi dümdüz. Juice'un saçma örgüler dokunmuş. Üç kuaför eşyalarını toplayıp gelinle vedalaşıyor.

Tamamen yalnız kalınca Lila sonunda dönüyor. Phoebe, Lila'nın onu bir şeyle suçlamasını bekleyerek ayakta duruyor.

"Arkadan nasıl görünüyor?" diyor Lila.

Phoebe, gelinlerin çoğu zaman çizgi film gibi görüldüğünü düşünür; bu sabah Lila da istisna değil. Makyajı abartılı çünkü odadakiler için değil, fotoğraflar için yapılmış.

"Klasikten gittim," diyor Lila.

"Çok güzel," diyor Phoebe.

"Önden?"

"Daha da güzel."

Doğru. Phoebe gelinin yanına gidip elbisesini giydiriyor.

“Victoria dönemi,” diyor Lila.

Ama gerçek anlamda o dönemden değil, diye geçiriyor içinden Phoebe. Lila öylesini istemez. Dantel dantel değil. Vintage ama seksi. Evet, bu elbise seksi. Tümüyle açık bir sırt, göğüste ince taşlı dantel.

“Saçı bozma, lütfen,” diyor Lila; Phoebe duvağı takarken.

“Hiçbir şeyi bozmayacağım,” diyor Phoebe ve bu dediğinde ciddi.

Lila yine pencereye bakıyor. “Yağmur bile yağmayacak. Mükemmel bir gün. İnanamıyorum.”

“Gerçekten öyle.”

“Hiçbir şey düğünümü mahvetmeyecek.”

“Hayır.”

“Sen bile.”

“Ben bile,” diyor Phoebe.

“Bir şeylerin düğünümü mahvedeceğinden o kadar emindim ki,” diyor Lila. “İki yıldır bir şeyler sürekli bozdu. Bir noktada hiç gerçekleşmeyeceğine ikna olmuştum. O ilk gün asansörde seni gördüğümde, Eyvah, işte bu, dedim. Bu kadın düğünümü suç mahalline çevirecek.”

“Çevirmedi,” diyor Phoebe.

“Sonra Gary düğünü iptal eder mi diye düşündüm. Çünkü bazen öyle oluyor, biliyor musun? Hiçbir şeye çok bağlanmıyor. Mesela bir konsere yetişmeye çalışıyoruz; geç kalıyoruz, yağmur yağıyor, her şey karmaşıklıyor; bunalıp, Tamam, gitmeyelim, diyor. Yetişkiniz sonuçta! Böyle kararlar alabiliriz.”

“Ama Gary asla düğünü iptal etmez,” diyor Phoebe ve söylerken bunun doğru olduğunu fark ediyor.

“Öyle mi diyorsun?”

“Elbette,” diyor Phoebe.

“Neden?”

Çünkü sözünü bozmaz. Gary’nin çekilmez bir sadakat anlayışı var. Doktor olmayı pek sevmeyen bir doktor olup yine de doktorluğa devam eden bir adam. Karısını kaybeden, onu kemiren bir depresyon ve kopukluğun içinde çocuğunu büyütmeye devam eden, sonra da gidip garaj yolunu küreyen bir adam. Ölen eşinin evlilik yıldönümünde sırf bir tabloya bakıp güzelliğini takdir etmek için arabayla dolaşan adam.

“Çünkü seni seviyor,” diyor Phoebe.

Nedimelik bunu gerektirir. Phoebe de gerekirse her yalanı söylemeye hazır. Böylece dönüşüm tamamlanıyor: Phoebe de artık düğün insanlarından biri.

“Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?” diyor Lila.

Ama Phoebe bunu ikinci kez söyleyemiyor. “Benim ne düşündüğüm önemli değil. Senin ne düşündüğün önemli.”

“İnsanların bunu söylemesinden nefret ediyorum.”

Pauline başını içeri uzatıp zaten bildikleri ayrıntıları sıralıyor: Yeni araba on beş dakikaya aşağıda. Şampanyalar hazır.

“Teşekkürler,” diyor Lila. Ayağa kalkıyor. “Bugün gerçekten çok güzel.”

“Gerçekten öyle.”

Düğün gerçekleşecek. Zaten Phoebe ne bekliyordu ki? Gary düğün iptal edecek bir tip değil; Lila da öyle. Lila bu düğün için bir servet harcadı. Şampanya kadehleri altı ay önce Fransa’dan geldi. Böyle pahalı düğünleri planlayan gelinler o düğünleri gerçekten yapar. İnsanlar onlardan bekleneni yapar. Rayına girer ve bir daha çıkmaz. Tabak desenine karar verip ömür boyu o tabaklardan yer. Tam da düğün gününde düğününü iptal eden “gerçek insan” tanımıyor. Yani bu kadar: Lila, Gary’yle evlenecek.

Ama kapıya yönelirken Phoebe hâlâ inanamıyor. Sanki yanlış bir olaya, yanlış bir dünyaya gidiyor.

“Farklı görünüyorsun,” diyor Lila.

“Yan kakül,” diyor Phoebe.

“Hayır. Başka bir şey.”

Phoebe ne diyeceğini bilemiyor. Bu haftanın onu her anlamda nasıl değiştirdiğini nasıl anlatacağını...

“Yan kakül diyorum ya,” diyor.

Lila, kapının hemen önünde duruyor. Yüz elli dokuz kaşığa bakıyor. Birini alıp yiyor. Başını bir deneyim yaşar gibi sallıyor.

“Dişimde bir şey var mı?” diyor, Phoebe’ye gülerek.

“Hayır,” diyor Phoebe. “Mükemmel.”

Phoebe odasına dönünce yeşil elbisesine bakıyor. Altı gün önce onun içinde ölmeye hazırdı. Hikâyenin bazı versiyonlarında çoktan o elbiseyle gömülmüş olurdu. Ama bu versiyonda Lila elbiseyi otel görevlilerine yıkattı. Askıda parıldıyor. Yeşil, tıpkı nedime elbiseleri gibi. Üstelik o elbiseyi bambaşka bir sebeple giymek olağanüstü. Güzel bir yan kakülle aynaya bakmak olağanüstü. Kocasını burada görmek olağanüstü. Düğüne birlikte gidebilsinler diye duşa girmiş şimdi. Her şey çok tanıdık: “Yellow Submarine”i farkında olmadan mırıldanışı. Hâlâ güçlü, kaslı görünen bacakları. Kocasının yaşlanırken en son çökecek yerinin bacakları olacağını düşünüyor; her yanı dökülürken bile bacakları Yunan sütunları gibi kalacak. Yüzyıllarca dayanacak kadar kalın ve güçlü.

Peki Phoebe onun yanında olup bunları görebilecek mi? Bilmiyor. Ölerken yanında olup elini tutacak mı? Hep önce onun öleceğini hayal etmişlerdi; erkek oluşu, iki büyükbabasının da

akciğer kanserinden ölmesi... Kendilerini hep asla emekli olmayacak, cömert yazları lüks gemilerde –Nil’de süzülerek– kitap yazarak geçirecek insanlar olarak hayal etmişlerdi. Çocukları üniversitede mutlu olurdu. O kadar çok düşündüler ki sanki hepsi çoktan yaşanmış gibi. Sabahları okuyup, kış günbatımından önce dörtte yürüyüşe çıktıklarını görüyor; ara ara birbirlerine, Sence çocuklar mutlu mu? diye sorduklarını.

Ama bütün olanlardan sonra artık bunu istemiyor. Kafasında onu defalarca öldürdü. Kendini defalarca öldürdü. Şimdi geri geldiler ama farklılar çünkü ölüp de geri dönen kimse aynı kalmaz. Azıcık yeraltı kokusuyla çıkarsın; leke, yara; görülemeyecek şeyleri görmüş olarak.

“Düğüne giyecek düzgün bir şeyim yokmuş gibi geliyor,” diyor Matt. “Yolda bir şey alsam mı?”

“Buna vakit yok,” diyor. Ona gelmemesini söylemek istiyor ama zalimce olur. Bunca yol tepip geldi. “Arkalara otur.”

“Şu havlular harika,” diyor Matt, yüzünü kurularken.

Phoebe son kez aynaya bakıyor; ağlayası geliyor. Kendini çok rahatlamış hissediyor. Zor bir günün sonunda eve dönüp ışıkları yaktığındaki gibi. Eve dönmüş, bildiği yerin aydınlanışını görmüş gibi.

Kocası arkasından ona sarılıyor. Ense köküne bir öpücük konduruyor.

“Harika görünüyorsun,” diyor.

Samimi görünüyor. Bir süredir kendini daha sık ifade etmeye çalışıyor; terapiye başlamış. Düşündüklerini söylemekte hiç iyi olmadığını öğrenmiş. Şimdi öğreniyor. Gerçekten konuşmayı öğreniyor. Phoebe dönüp kocasının kemerine bakıyor. Ömrünün yarısında; yer yer pürüzsüz, yer yer kırıksık. Deriye dokunuyor; farklı hissettirecek sanıyor ama öyle olmuyor.

“Gidelim,” diyor Phoebe.

Aşağıda lobide, Matt onu öpüp diğerleriyle servise binerek Breakers’a gidiyor. Sanki en başından beri düğünün parçasıymış gibi.

Phoebe, gelinle birlikte lobide yeni “vintage” arabayı bekliyor.

“Araba hazır,” diyor bordo ceketli bir adam.

Lila dışarı yürürken, Phoebe eteğini tutup dev mumların arasından geçiriyor onu. Ama Lila yeni arabayı görünce duruyor.

“Pardon da bu ne?” diye soruyor.

“Aracınız,” diyor adam.

“Ben o arabaya binmem,” diyor Lila.

Yeni araba sıradan, siyah bir şehir aracı. Phoebe’nin havaalanından geldiği arabaya benziyor.

“Nesi var?” diye soruyor Phoebe.

“Siyah Uber gibi,” diyor Lila. “Gary vintage araba istemedi mi?”

Bir anda sanki bu düğüne hiç varamayacaklarmış gibi geliyor. Trafikte sıkışıp kaldıkları, Bowen’s Wharf’a yetişmeye çalıştıkları o ana dönüyorlar.

“Ben istedim,” diyor Phoebe.

“Bir sorun mu var?” diyor Pauline, kapıdan çıkarak.

“Bu Siyah Uber.”

“Sizi bunun Siyah Uber olmadığı konusunda temin ederim,” diyor Pauline. “2022 model, yepyeni bir Mercedes; son teknoloji ses sistemi.”

“Ama vintage değil.”

“Çok üzgünüm,” diyor Pauline. “Bu kadar kısa sürede başka bir vintage araç bulamadık.”

Herkes Lila'nın tepkisini bekliyor. Bir saniye tepki vermiyor. Sonra tek kelime etmeden dönüp merdivenden çıkıyor; Phoebe ve Pauline de kuyruğu korumaya çalışarak peşinden gidiyor.

“Lila,” diyor Phoebe. “Ne yapıyorsun?”

“Biliyordum,” diyor Lila. Basamakların tepesinde durup şakaklarını ovalıyor. “Bir şeyin düğünü mahvedeceğini biliyordum.”

“Bunun düğününü mahvedeceğini hiç sanmıyorum,” diyor Phoebe.

“Kimse beni o arabaya bindiremez.”

“Teknik olarak doğru.”

“Yeni araba lazım.”

“Elbette,” diyor Pauline tereddütsüz.

“Hayır,” diyor Phoebe.

“Hayır mı?” diyor Lila.

“Üçüncü arabaya ihtiyacın yok,” diyor Phoebe. “İhtiyacın olan düğününe zamanında gitmek. Zaten geç kaldık.”

“Ne olmuş? Bensiz başlayamazlar zaten,” diyor Lila. “Ben gelirim.”

“Aynen. Gelinsin. Düğününe hangi arabayla gittiğinin zerre önemi yok. Gerçekten yok. Kimsenin umurunda değil. Herkes içeride; kimse görmeyecekler bile.”

“Benim umurumda.”

“Neden?”

“Öyle işte!”

“Tanrım, çok saçma davranıyorsun,” diyor Phoebe.

“Bana saçma deme! İnsanların bana saçmaladığımı söylemesinden bıktım!”

“Sen de saçmalamayı bırak o zaman!” diyor Phoebe. “Bu aptal bir araba! Bir metal yığını! Nasıl görüldüğü önemsiz!”

“Sen bin o zaman!”

“Peki! Binerim,” diyor Phoebe. Basamaklardan inip arabaya oturuyor. Gayet iyi bir araba, diye düşünüyor. “Bak gerçek deri döşeme. Sanki deri bir çantanın içindeymişsin gibi kokuyor.”

“Bu bana pek cazip gelmiyor,” diyor Lila.

“Veuve Clicquot bakır kovada,” diye araya giriyor Pauline.

Ama Lila elbisesinin içinde öyle şaşkın duruyor ki. Phoebe ona ilk kez dışında yemek olduğunu söylediğinde nasıl baktıysa şimdi de öyle bakıyor; düğünün kusurlarının ağırlığı altında eziliyor. Ne ileri gidiyor ne geri. Phoebe şampanyayı kaldırıyor.

“E, gelmiyor musun?”

Lila kıpırdamıyor.

“Araba çok... sıradan,” diyor. “Yanlış.”

Rampanın tepesine, kendi gelinliğinin kabarıklığına oturuyor. Lila’nın kalkmasını bekleyen Phoebe onun kalkmadığını görünce şampanyayı bırakıp arabadan çıkıyor, gelinin yanına oturmak için merdivenden yukarı çıkıyor.

“Ne oldu?” diyor.

“Yalan söyledin,” diyor Lila.

“Yemin ederim vintage araba istedim. Sanırım yani.”

“Hayır, Gary hakkında yalan söyledin,” diyor Lila. “Beni sevmiyor. Benim sevilme istediğim gibi değil.”

Phoebe ağzını açmıyor; bir yalan daha söyleme riskini almıyor.

“Ben de onu sevmiyorum,” diyor Lila. “Birini sevmek istediğim gibi değil.”

Bunu bir süredir düşündüğünü söylüyor. Babası öldüğünden beri hata mı yapıyoruz diye sorgulamış. Ama emin olamamış. Pandemi, babasız hayat... Hepsi çok kafa karıştırıcıymış.

“Ne bileyim, düğün mükemmel olursa her şeyin yeniden doğru hissettireceğini düşündüm,” diyor. “İlk aylarda olduğu gibi. Ama öyle olmadı ve iyi ki bir şeyler bunu bozdu.”

Bekârlığa veda gecesindeki gibi yüzünü ellerine gömüyor. Ama bu kez farklı. Dönüp uyuyamaz, sabah her şeyin düzelmesini umamaz.

“Ne yapacağım ben?” diye soruyor Lila.

Phoebe, gerçekten harekete geçmesi gerektiğini hissediyor; adrenalini fırlıyor.

“Yukarı çıkıp çok uzun bir banyo yapacaksın,” diyor.

“Carlson’a hemen küveti doldurmasını söyleyebilirim,” diyor Pauline.

Lila başını onaylar gibi sallıyor. “Peki bu elbiseyi nasıl çıkaracağım?”

“Pauline yardım edecek,” diyor Phoebe ve Pauline de başıyla onaylıyor.

“Bu Pauline’in işi değil ki,” diyor Lila.

“Bugünlük olabilir,” diyor Pauline. “Sadece bugün.”

“Sonra?” diyor Lila.

“Sonra özgür olacaksın,” diyor Phoebe.

“Sonra *yalnız* olacağım.”

“Sonra istediğin yere gidebilirsin,” diyor Phoebe. “Neresi orası?”

“Daha önce hiç gitmediğim bir yer,” diyor Lila.

Bu da gelin için zor, zira neredeyse her yere gitmiş.

“Kanada dışında,” diyor Lila. “Bir de Rusya.”

“O zaman Kanada’ya gidersin,” diyor Phoebe.

“Kredi kartınızla hemen uçak biletinizi alıp ve Kanada’daki otellerimizden birine rezervasyon yaptırabilirim,” diyor Pauline.

“Montreal’de bir otelimiz var. Taştan bir şato.”

Gelin başını onay verir gibi sallıyor. Duvağını çıkarıyor. Ellerinde tutuyor.

“Ne büyük israf,” diyor Lila.

Öyle. Sahiden de israf. Müthiş bir para israfı; neredeyse Phoebe’nin nedime konuşmasında yazdığı gibi. Lila’nın tam da şu an bunu duymaya ihtiyaç duyduğunu fark ediyor.

“Her düğün, başarılı olanlar bile, israftır,” diyor Phoebe. “Her düğün, ev peşinatı gibi, küçük ve ölmekte olan bir fabrika kasasına okul açmak gibi çok daha işe yararlı şeylere harcanabilecek uçuk bir para gerektirir. Düğün kesinlikle, bir gün babanın çöplüğünde küçük bir çöp küpüne sıkıştırılacak gelip geçici bir gösteridir.”

“Şu ana kadar hiç de teselli edici değilsin,” diyor Lila.

Bunun üzerine Phoebe son cümleye atlıyor.

“Ama aynı zamanda, bu düğün asla israf olmayacak,” diyor. “Çünkü ben buraya ölmek için geldim. Ama halime baksana.”

İkisi de ağlamaya başlıyor.

Evet, Phoebe asla anne olmayacak. İçinde bir hayat yaratmanın nasıl bir şey olduğunu asla bilemeyecek. Ama yaratmanın başka yolları var. Sevmenin başka yolları. Yaşamak için başka sebepler.

“Lila, bu hafta her gün bana sabahları yataktan kalkmak için bir sebep verdin; güzel bir elbise giyip bir şeyin parçası olmak için. Bunun için sana hep minnettar kalacağım.”

Phoebe, Mercedes’le tek başına Breakers’a gidiyor. Yol o kadar güzel ve o kadar çok şampanyayla dolu ki gelinin yokluğunda bile hâlâ bir etkinlik gibi. Yol boyunca malikânelere bakıyor ve içlerinde yaşayan insanların ne kadarının mutlu olduğunu me-

rak ediyor. Farklı hayatlar dilediklerinde nasıl bir şey düşlediklerini düşünüyor. Belki de on dokuzuncu yüzyıl zenginleriyle ilgili romanlara ilgi duymasının sebebinin bu olduğunu fark ediyor: Bu devasa bir insan deneyi. Bir insan her şeye sahip olduğunda hâlâ neye ihtiyaç duyar sorusunu soruyor. Büyük, güzel düğününden hemen önce lobide duran bir gelinin umutsuzca eksikliğini hissettiği şey ne?

Gary'ye durumu anlatmak için koridordan yürüyen kişi Phoebe oluyor. Yürürken gözünü ondan ayırmamaya dikkat ediyor. Arkasındaki denize bakmak cazip geliyor ama korkaklık etmek istemiyor. Gözlerini kaçırmak ya da böylesi bir anda onu yalnız bırakmak istemiyor. Gary, her ne kadar zaten biliyor olmalıysa da, yüzünde bir şey arıyor. Sonuçta Phoebe başka hangi sebeple gelin yerine koridordan yürüyüp ona doğru ilerlesin ki?

“Lila gelmiyor,” diye fısıldıyor, yanına vardığında.

Ve elbette, elbette. Gary, az önce vurulmuş bir askerin katılığıyla başını öne doğru sallıyor. Adam tek bir ifade göstermeden yere yığılacakmış gibi duruyor. Başını sallıyor, ayakkabılarına bakıyor, tekrar tekrar başını sallıyor; şimdi de sadece yere damlayan kanı izliyormuş gibi.

Phoebe arkasını dönüyor. Elbette düğün insanları da artık olayı çözmüş. Ama birinin bunu yüksek sesle söylemesi ve resmileştirmesi gerekiyor.

“Lila ve Gary bugün evlenmiyor,” diyor Phoebe. Nihai bir kesinlikle konuşmak iyi geliyor. Doğrudan olmak. Düğün insanların önünde acı gerçeği dile getirmek. Phoebe bu konuda daha iyi olmayı istiyor. Daha iyi olacak. Phoebe bunun, yaşamak istediği tek yol olduğunu biliyor. Ne kadar zor olursa olsun korkunç şeyleri söyleyebilmeli. Onu korkutsa bile korkunç şeyi düşünebilmeli. “Hepinize desteğiniz, sevginiz ve buraya gelmek için harcadığınız zaman ve para için teşekkür ediyor.”

Kalabalık homurdanıyor. Phoebe, herkesin ne kadar harcadığını merak ediyor. Jim Amca'yla Gina Teyze'nin havaalanına kadar, "Beş bin! Sırf birinin evlenmemesini izlemek için beş bin dolar bayıldık!" deyip demeyeceklerini düşünüyor.

"Tanrım," diyor Patricia. "Ne gösteri ama. Nerede o?"

"Otelde," diyor Phoebe. Lila'nın gelin süitinde ağır ağır soyunup artık gelin olmaktan çıktığını hayal ediyor. "Ama sonra Kanada'ya gidecek."

"Kanada mı?" diyor Suz.

"Kanada'da ne var ki?" diye soruyor Nat.

Phoebe, düğün insanlarının tüm sorularını yanıtlayana kadar –Phoebe kendini öldürmüş olsaydı soracakları sorular gibi hepsi (Ama neden? Not bıraktı mı? Ne *düşünüyordu*?)– Gary ortadan kayboluyor. Breakers'tan çıkmış. Diğer kapıdan sıvışmış olmalı. Korkunç hisler içinde olmalı ama ne? Phoebe, onun peşinden gitmek, onu teselli etmek, sonsuza dek yanında olmak istiyor ama onun peşinden koşmak ona düşmezmiş gibi hissediyor. Henüz çok erken geliyor.

Hem Matt orada, koridorda onu bekliyor. Büyük Salon boşalana kadar –tıpkı kendi düğün günlerinde olduğu gibi– bekliyorlar. Sonra Matt ve Phoebe, karı koca gibi, sıradan arabaya biniyorlar.

"Peki geline ne oldu?" diyor Matt, Mercedes'e bindiklerinde.

"Seninle geri dönmüyorum," diyor Phoebe.

Bunu hemen söylemesi gerek. Yoksa hiç söyleyemeyecek.

"Otele mi?"

"St. Louis'ye," diyor Phoebe. "Geri dönmüyorum. Dönmüyorum işte."

Fantezisi sonunda gerçekleşiyor: Ondan ayrılıyor. Ama Matt çoktan onu bıraktığı için bu, kendi fantezisi gibi de gelmiyor pek. Bunu söylediğinde Matt, “Hayır!” diye bağırıyor; bu da Phoebe’yi sevindiriyor. Onun üzülmesini istemiyor. Bunun bir Ibsen oyunu gibi olmasını istemiyor. Sadece, “Tamam. Anlıyorum,” desin istiyor. Onu terk ettiğinden beri ilk kez, gerçekten iyi olmasını istiyor. Bu iyi niyet duygusu, umut verici bir işaret.

“Bunu söyleyeceğinden korkuyordum,” diyor Matt. Makul sorular soruyor: Peki hiç geri dönecek misin? Ne yapacaksın?

“Sağlık iznine ayrılacağım,” diyor Phoebe, “tabii ücretli hocalar böyle bir şey yapabiliyorsa.”

Bu, eski bir şaka, üniversiteleriyle dalga geçmek tanıdık bir his.

“Şimdi düşününce, kesin yapamıyordur,” diyor Matt ve hafiften bir kahkaha bile atıyorlar.

“Bob, Meğer ücretli hocaların tedavi görmesi yasakmış, diyecek kesin,” diyor Phoebe.

“Meğer ücretli hocalar her hastalandıklarında idareye küçük bir harç ödemek zorundaymış,” diyor Matt. Elini uzatıyor. “Seni seviyorum.”

“Ben de seni seviyorum,” diyor Phoebe. “Ama eve dönmen gerekiyor.”

O, pencereden dışarı bakarken Phoebe istediklerini anlatıyor: Evi satmak, bir on dokuzuncu yüzyıl malikânesinde yaşayıp yazmak.

“Ne yazacaksın?” diyor. “Kitabını mı?”

“Her şeyi,” diyor Phoebe.

“Belki de en iyisi budur,” diyor Matt. “Yarın gerçekten bir sürü sınav kâğıdı notlayacağım.”

Şaka yapıyor, havayı yumuşatmaya çalışıyor ama ağlamamak için parmağını ısırıyor. Küçük bir çocuğa benziyor. Jim’in konuş-

ma yaparkenki hali gibi. Canı yanmış küçük bir oğlan. Hayatın bu kadar kafa karıştırıcı olacağını beklemeyen bir oğlan. Phoebe onun elini sıkıyor ve bu, Matt'i daha da ağlatıyor. Sanki yıllar sonra onunla şakalaşıp gülmek, onu yeniden hıçkırıklara boğuyormuş gibi.

“Kahretsin, kendimi toparlamam lazım.”

“Neden?” diyor Phoebe. “Ağlamana aldır mıyorum.”

“Ben aldır ıyorum,” diyor. “Ağlayınca berbat göründüğümü biliyorsun.”

“Seni gerçekten ağlarken pek gördüğüm den emin değilim.”

“Bu doğru olamaz.”

“Öyle ama.”

“Phillies Dünya Serisi'ni kaybettiğinde ağlamıştım.”

“İşte anlatmak istediğim tam da bu.”

Kendi gözyaşlarını analiz etmek Matt'i sakinleştiriyor; duygudan çıkartıp yeniden zihnine tutunmasını sağlıyor. Onun sevdiği yer orası. Rahat ettiği yer. Ama Phoebe artık orada yaşayamıyor. Bedeninde olmak istiyor. Bu güzel elbisenin tadını çıkarmak istiyor. Yan kakülünün de. Az kalsın unutuyordu. Küçük bir farkın bu kadar etki etmesinden utanıyor ama belirleyici olan hep küçük şeyler. Öne eğilip şampanyayı kapıyor. Şişeyi patlatıyor. Neden olmasın? Artık kimse içmeyecek, onlardan başka.

“Neye kadeh kaldırıyoruz?” diyor Matt.

“Spor dış ı ilk yetişkin ağlamana?”

“İşte buna kadeh kaldırırım.”

Kadehleri tokuşturuyorlar.

“Şampanya iyiymiş,” diyor Matt.

Phoebe de tadına bakıyor. “Gerçekten öyle.”

Lila'nın buna ne kadar para verdiğini merak ediyor. Bir yudum daha alıyor. Ortalama bir şampanyayla gerçekten iyi şampanya arasındaki farkı öğrenecek kadar hayatta kaldığına seviniyor, ki artık gerçekten iyi olanın yalnızca ilk yudumda değil, eve varana dek güzel kaldığını biliyor.

Gelinle damat olmayınca Cornwall'ın havası büsbütün farklı. Her şey fazla sessiz, düğün iptal edilmişken spa suyunun tadını çıkarmaya devam etmek kabalık gibi geliyor. Pauline bile sanki daha suskun, soruları ciddi bir ses tonuyla yanıtlıyor:

“Evet, havuz artık yeniden açıldı,” diyor. “Hayır, çok üzgünüm ama bu gece için geri ödeme yapamıyoruz,” diyor. “Eğer kocanızın portakala alerjisi olduğunu bilseydim, spa suyuna koymazdık,” diyor.

Phoebe, çoktan saçlarını dağınık topuz yapmış ve boyun yas-tıklarını takmış Nat ve Suz'un arkasında sıraya giriyor; ikisi de kısık seslerle düğün hakkında yorumlar yapıyor.

“Gerçekten inanamıyorum,” diyor Suz. “Ama bir yandan da hiç şaşırmadım.”

“Lila'nın onu sevmediğini biliyordum,” diyor Nat. “Biliyordum işte.”

“Ben bunu bilmiyordum,” diyor Suz. “Ama Seks Kadın'la birlikteyken bir şeylerin yolunda gitmediğini anlamıştım.”

“Pauline'e gerçekten yalvarsak bu gece için paramızı geri verir mi sence?” diyor Nat.

“Hayır,” diyor Suz. “Ama en azından uçuşlarımızı değiştirdik.”

“Bu gece mi gidiyorsunuz?” diye soruyor Phoebe.

Nat, Laurel’ı özlemiş. Suz ise Elma Kurdu’nu. Sonra ikisi de kendi düğün günlerinden, ne kadar eğlendiklerinden, ne kadar âşık olduklarından bahsediyorlar uzun uzun. Ama Phoebe henüz gitmeye hazır hissetmiyor kendini. Phoebe bu otelde sonsuza dek kalmak istiyor.

“Çıkış mı yapıyorsunuz?” diyor Pauline, sıra ona geldiğinde.

“Aslında yer varsa yarın gece de kalmak istiyorum,” diyor Phoebe.

“Çok üzgünüm ama başka boş oda kalmadı,” diyor Pauline. “Yarın başka bir düğün başlıyor. Tamamen doluyuz.”

“Ah,” diyor Phoebe.

Pauline’in “Tamamen doluyuz,” derkenki kararlı tonu Phoebe’yi sersemletiyor, tartışmaya yer bırakmıyor. Bu hafta Pauline’i de değiştirmiş; üzerinde dökümlü, tül gibi bir elbise var. Dalgalı plaj saçı omuzlarına dökölüyor. Phoebe hem gururlanıyor hem de bir tuhaf hissediyor; gitmeye hazır değil. Pauline’in bir mucize yaratmasını bekliyor, bilgisayara bakıp “Aslında hata yapmışım!” demesini. Ama Pauline sadece göz kırıyor, kalın kirpikleri gargoyl kanatları gibi titriyor. Bu da Phoebe’nin başını döndürüyor.

“O zaman bu gece kalıyorum,” diyor Phoebe.

“Çıkış saati on bir,” diyor Pauline.

Phoebe yukarı çıkınca balkonda oturuyor. Gary’nin nerede olduğunu merak ediyor. Kapısını çalmayı, mesaj atmayı düşünüyor ama sonra, Matt gittikten sonra yatağının içine gömülmek istemesi gibi, Gary’nin de şu an yalnız kalmak isteyebileceğini düşünüyor.

Ama sonra bunun bambaşka bir durum olabileceği geliyor aklına. Belki de en son isteyeceği şey yalnız kalmak. Belki gayet iyi. Belki şu anda St. Thomas'ta dalış yapıyor. Belki de Phoebe onu aslında hiç tanımıyor ve işte mesele de bu: Onu tanımadığından korkuyor.

Phoebe, Carlson'ın otelde gerçekleşecek parti-sonrası-parti-sonrası-parti için hazırladığı minik yuvarlak masaları toplamasını izliyor. Masaları uzun bir merdiven gibi üst üste diziyor; o kadar yüksek ki tehlikeli görünüyor. Sandalye merdivenini sırtına alıyor ve gözden kayboluyor. Ardından Ryun, beyaz ve leylak rengi balonları patlatıyor. Kocaman bir mutfak bıçağı kullanıyor. Her patlama Phoebe'yi irkiltiyor.

Ama sonra hepsi gidiyor ve geriye sadece okyanusun sesiyle karanlığa doğru uçuşan beyaz bir kurdele kalıyor. Bir israf. O fikir –her nesnenin, her anın ardında gizlenen o fikir– hep orada. Phoebe kurdelenin battığını hayal ediyor ve bir anlığına kendini de onunla birlikte bulanık derinliğe inerken hissediyor.

Sonra ayağa kalkıyor, Gary'nin kapısına gidiyor. Kapıyı çalıyor. Kimse cevap vermeyince arkasını dönüyor ve Marla'yı görüyor.

“Gary nerede?” diyor Marla.

“Bilmiyorum,” diyor Phoebe. “Otelden çıkış yapmış mı?”

“Bilmiyorum,” diyor Marla. “Sadece bana mesaj attı ve dönene kadar Juice'a göz kulak olmamı istedi. Ama ne zaman döneceğini söylemedi.”

Oliver, Marla'nın yanında.

“Peki neden Percy Jackson'la ilgili ders vermiyorsun?” diyor. “Yunan mitolojisinden hoşlanmıyor musun?”

Sorunun rasgeleliği Phoebe'yle Marla'yı güldürüyor.

“Biraz meşguldüm,” diyor Phoebe. “Ama biliyor musun? Yakında kitaplarından birini okuyacağım. Ne düşündüğümü sana söylerim.”

Kendi odasına döndüğünde Phoebe oyalanıyor, biraz Everybody Water içip ikramlık makaronlardan yiyor. Tuhaf bir şekilde, kendini ilk geceki gibi hissediyor. Ne yapacağını bilemez halde. Gerçekten yarın gitmek, başka bir yere gitmeyi düşünmek, bir bavul almak zorunda kalacak.

Gitme fikri, odasına bir özlem duymasına neden oluyor. Hayır, hissettiği özlem değil, sevgi. Bu odayı seviyor: yüksek tavanları, mermer banyosunu, eski ahşap zeminleri. Bu hissi yanında götürebilmeyi diliyor. Burada olmanın hissini sonsuza kadar saklayabilmeyi.

Belki de bir yolu vardır. Defterini açıyor.

Düğün konuşmasını tekrar okuyor. Bir konuşma olarak berbat ama Viktorya dönemi evlilik hikâyelerinde düğünlerin tuhaf yokluğuna dair edebi bir analiz olarak fena değil. Jane Eyre'in bir cümlede evlendiği kısmı seviyor. Brontë'nin tek ayrıntılı düğün betimlemesinin başarısız olan düğün olduğunu anlatan paragrafı da hoşuna gidiyor. Peki Brontë bunu neden yapıyor? Neden başarılı olan düğüne değil de başarısız olana daha çok zaman harcıyor?

Telefonu çınılıyor.

Geoffrey, ona işi teklif etmek istiyor. Evet, küçük bir köpeği olabilir, yeter ki on dokuzuncu yüzyılda yaygın olan bir ırk olsun.

E-postayı okumak, Phoebe'nin, babasının bir yaz kampına gidebileceğini söylediği zamanki o hislerini tekrar yaşamasına

neden oluyor. Gary'ye söylemek istiyor. Bir dizi mesaj taslağı yazıyor, sonra siliyor:

~~Hey, işi aldım!~~

~~Merhaba.~~

~~İyi misin?~~

~~Sence iyi bir "kış bekçisi" olur muydum?~~

Bunun yerine, telefonuna *Jane Eyre*'i indiriyor. Jane'in başarısız düğününe giden sahneleri yeniden okuyor. Otel bloknotuna, düğünün yıkımını önceden haber veren her satırı not ediyor. Nişanın ne zaman bir tuzağa dönüştüğünü bulmaya çalışıyor; acaba evlilik teklifinden sonra kasabaya giderlerken mi başlamıştı? Yoksa bundan çok önce, Rochester daha evlenme teklif etmeden önce mi? Sonunda aşağıyı arayıp bir bloknot daha istiyor. Bütün gece yazıyor. Sigara içmiyor. İçki içmiyor. Ne yazdığını bile bilmemekten, her cümlede bunu yeniden keşfetmekten aldığı enerjiyle doluyor.

PAZARTESİ

Düğün Kahvaltısı

Sabah, Marla kış bahçesinde. Gary'yi görmeden gitmeyeceğini söylüyor. Bu arada evet, düğün kahvaltını kesinlikle yiyeceğini de ekliyor.

“Carlson ayarladı,” diyor Marla.

“Bir şey demedim ki,” diyor Phoebe.

“Kahvaltı sadece düğün gerçekleşirse yenir diye bir kural mı var?”

“Biraz yanlış gibi geliyor, değil mi?”

“Yanlış olan, avokadonun gözünün önünde kahverengileşmesini izlemek.”

“Biri ölmüş gibi geliyor,” diye fısıldıyor Juice.

“Kimse ölmedi,” diyor Marla. “Bu sadece yiyecek ve birinin bunu yemesi gerekiyor.”

“Bizimle bir alakası var mıydı?” diye soruyor Juice.

“Biraz daha kibar olabilirdik,” diyor Marla.

“Lila'nın gitmesinin sebebi bu değil,” diye güvence veriyor Phoebe onlara.

Çok geçmeden başkaları da katılıyor: Anne, baba. Marla'nın kocası. Jim de geliyor. Ama damat yok. Hepsi kavun yiyip Lila'yla ilgisi olmayan hikâyelerle Gary'yi anıyorlar: Gary'nin lise partisinde Michelangelo'nun Davud heykelini sakladığı zaman;

küçük bir çocukken tezgâhtan gizlice bir şey alışı... Phoebe, bu hikâyelerin aslında ona anlatıldığını hissediyor.

“Donut’a gerçekten âşıktı,” diyor Marla, Phoebe’ye. “Ciddi bir problemdi. Annemiz kutuyu ocağın üstündeki en yüksek rafa koyardı. Gary tırmanıp almaya çalışırken yanlışlıkla ocağı açmış. Fark etmemiş de. Üst kata çıkmış, kutuyu bitirdiğinde ev çoktan tutuşmuş.”

“İşte o yangından beri Gary, Bay Mükemmel olmaya çalışıyor,” diyor Gary’nin annesi, Phoebe’ye.

İçeri giren her yeni kişide Phoebe, belki bu kez Gary’dır diye umutlanıyor. Ama hiçbiri o olmuyor. Jim Amca. Roy.

“Bütün lanet olası aile burada!” diye bağıyor Jim telefona. “Buraya gel, Gary.”

“İyi mi?” diye soruyor Gary’nin annesi.

“Adamı rahat bırakın!” diyor babası. “Daha yeni terk edildi.”

Ama Phoebe telefonunu çıkarıyor. Onu yalnız bırakmak istemiyor. Adam daha yeni terk edildi; yalnız kalmak istemiyorsa en azından bir seçeneği olmalı.

Ailenin şu an senin hakkında hikâyeler anlattığını bilmen gerekiyor, diye mesaj atıyor Gary’ye.

Telefonu hemen çınıyor ama mesaj eski kocasından: St. Louis’ye sağ salim vardığını bildiriyor. Ne zaman hayatta olup olmadığını sorduğu mesajlar atmayı bırakacağını merak ediyor Phoebe. Belki de evliliğin gerçek sonu, artık birbirlerinin yaşayıp yaşamadığını bilmeye ihtiyaç duymadıkları gün olacak.

Lobide yeni düğün insanları, odalar temizlenene kadar titanyum gövdeli valizlerini koyacak yer arıyor; bu, Phoebe’ye bir valize ihtiyacı olduğunu hatırlatıyor.

“Thames’te Custom Canvas var,” diye öneriyor Pauline.

“Marshalls falan yok mu?” diye soruyor Phoebe. Pauline bir adres yazıp uzatıyor. Sonra lobiye yeni bir tabela asmaya gidiyor: SOPHIA VE STEPHEN’İN DÜĞÜNÜNE HOŞ GELDİNİZ.

Lila’nın bunu görmemesine seviniyor. Bir gelinin yerini başka bir gelinin alışını izlemesi –hele artık gelin değilken– korkunç olurdu. O sırada Lila’dan mesaj geliyor:

Annem, garson sırf yüksek lisansını Raffaelo öncesi sanatçılar üstüne yapıyor diye çocuğa asılıp duruyor, yazıyor Lila.

Erkenciler ortalıkta dolanıyor, bazılarının ellerinde çoktan küçük beyaz karşılama çantaları var. Lobidekilerin yarısı selamlaşırken diğer yarısı vedalaşıyor diyor. Birbirlerinin numaralarını alıyorlar: İrtibatta kalalım, bir yıl sonra buluşalım. Phoebe bunu gerçekten yapacaklar mı, merak ediyor. Yapsınlar istiyor ama yapmayacaklarını seziyor. Belki de bu hafta yalnızca tekil bir ana ait; hepsi burada, bu lobide, bir daha asla böyle toplanmayacaklar.

“Peki onları aramadan önce ne kadar beklemek fazla kaçır?” diyor Jim.

Phoebe gülümsüyor. “Eminim aradığımda Lila sana bunu uzun uzun anlatır.”

“Umarım biz de hemen kopmayız,” diyor Jim, Phoebe’ye.

Phoebe de bunu umuyor. O yüzden ona en saçma gelen şeyi yapıyor: Jim’e numarasını veriyor, sarılıyor ve “Arkadaş olalım,” diyor.

Bu kendini en güzel haliyle beş yaşında hissetmesine neden oluyor.

“Yeter ki beni ot bağlantım için kullanma,” diyor Jim. “Bir daha seninle kafayı falan bulmam.”

“İki tane ot, lütfen,” diyor Phoebe.

Jim gülüyor. Phoebe onun Uber'e binışini izliyor: Karanlık bir boşluğa adım atan, kot ve tişörtlü sıradan bir insan artık. Sağdıç değil, artık çorap üretilmeyen Pawtucket'a dönen bir mühendis.

Gary'nin de benzer bir dönüşüm yaşayıp yaşamadığını düşünüyor. Smokinini nerede, ne zaman çıkardığını... Yoksa hâlâ üstünde mi?

Marshalls'taki uzun alışveriş kuyruğunda beklerken Gary'den mesaj geliyor.

Lise partisinde Davud heykelini saklama hikâyesi mi? yazıyor Gary.

Evet. Bir de evi yakma hikâyesi.

Çok öngörülebilir.

Annenin Davud heykelini neden sakladın?

Bu Wendy'den önceydi. Hatırlarsan, o zamanlar sanattan anlamıyordum. Annemin konsolunda oturan çıplak bir adamdan ibaretti benim için.

O zamanlar konsol kelimesini kullandığına emin değilim.

Doğru, kelimeyi daha yeni öğrendim. Durmadan kullanıyorum. Neredesin peki?

Marshalls'ta, hangi valizi alacağıma karar vermeye çalışıyorum.

Seçenekler?

Bunu şu an gerçekten bilmek istiyor musun?

Her şey yardımcı olur.

Ya uzay yolculuğuna dayanacak sert kabuklu bir şey ya da nedense telefonumu şarj eden yumuşak kabuklu bir şey.

Duruma göre değişir. Aya mı gidiyorsun?

St. Louis.

Yazana kadar fark etmiyor: Malikâneye taşınmadan önce geri dönmesi gerekiyor. Harry'ye veda etmesi, tezgâhtaki kırıntıları silmesi, suyu kapatması, eşyalarını toplaması, evi satışa hazırlaması... Hayatının bir sonraki kısmına zemin hazırlaması. Artık bununla yüzleşecek kadar güçlü hissediyor.

Ah, o ay, diye yazıyor Gary.

Sonsuza kadar değil, diye ekliyor Phoebe. Neredesin?

Jakuzide.

Kıpırdama.

Taksiye biniyor; trafik çok olduğu için son kısımda koşmanın daha hızlı olacağına karar veriyor. Ama koca valizle koşmak zor; otele vardığında yorgun ve ter içinde kalmış.

Lobide her şey o kadar dingin ki yavaşlıyor. "İşte hayatı tam olarak bu yüzden seviyorum," diye düşünüyor. Bu anın tadını çıkarmak istiyor. Valizi Pauline'e bırakıyor. Duvara parmak uçlarını sürerek yürüyor; sanki çoktan kış bekçisi olmuş da toz kontrolü yapıyor. Kitaplıktaki süs çitalarını inceliyor. Bir kitabı çevirip yerine koyuyor, yeni düğün insanlarına başıyla selam veriyor. Spa suyundan bir bardak dolduruyor; bunun salatalıklı normal su olduğunu biliyor. Büyülü değil. Ama içindeki her şey büyülü geliyor.

Dışarıda Marla duruyor, bacaklarının ikisi de jakuzide. Juice, kulaklarına kadar suya gömülü. Üstlerinde bulutlar; hepsini o bilinmez enginlikten esirgiliyor. Ve orada, suyun altında, damat.

Damat artık damat değil. Şimdi sadece jakuzideki bir adam. Turuncu mayosu o kadar parlak ki suyun içinden parlıyor.

"Bunca zamandır burada mıydın yoksa?" diyor Phoebe.

“Tibben tehlikeli bir hal almaya başlamıştı,” diyor Gary.

“Babam spa günü yapıyor,” diyor Juice.

Gülüyorlar.

“Hak etti,” diyor Marla.

“Bir Burbon Çeşmesi değil tabii,” diyor Gary. “Ama idare eder.”

Juice ayağa kalkıyor; yüzü al al. “Havuzla girmem lazım.”

“Sen de çık artık, Gary,” diye emrediyor Marla.

“Sırtımın ağrısı geçsin de,” diyor Gary.

“Eve dönünce bunun için bir doktora görünmen lazım,” diyor Marla.

“*Kendisi* doktor,” diye hatırlatıyor Juice.

“Ama kendi sırtının doktoru olamazsın,” diye diyor Marla.

“Ben olsam öyle ifade etmezdim,” diyor Gary.

Yine gülüşüyorlar.

“Merhaba, ben Gary. Kendi sırtımın doktoruyum,” diye prova ediyor Juice.

“Gördün mü?” diyor Gary. “Hiç olmuyor.”

Marla çıkıyor. “Hadi gidiyoruz.”

“Havuz zamanı,” diyor Juice ve Marla yetişmeden bombalama atlıyor.

Phoebe bacaklarını suda sallandırıyor. Bir an geriliyor ama sonra hatırlıyor: Karşısındaki Gary. Gary’ye her şeyi söylemek mümkün. O, bir kadının ölümünü izlemiş bir adam. Nikâh masasında terk edilmiş bir adam. Sıradan bir jakuzideki sıradan bir adam.

“Ee,” diyor Phoebe.

“Ee,” diyor Gary.

Yine gülüyorlar.

“Nasıl gidiyor?” diyor Phoebe. “Sırtın dışında, tabii.”

“Şey,” diyor. “Kendimi çok tuhaf hissediyorum.”

“Nasıl tuhaf?”

“Aklımdan çok garip düşünceler geçiyor.”

“Anlat.”

“Bir kelebek koluma kondu az önce. Ne hoş, ne tatlı, diye düşündüm. Sonra, Ya tatlı değilse? dedim.”

“Ne demek?”

“Yani, kelebekler neden üzerimize konuyor, gerçekten biliyor muyuz?”

“Bilimin o eşiği geçtiğine inanmak istiyorum.”

“Ben bu konuda hiçbir teori duymadım.”

“Bundan şüphelenmeli miyiz peki?”

“Evet! Sinekler yemeğe konunca tatlı bulmuyoruz. Çünkü sinekler kondukları her yemeğe kusuyor. Biliyor muydun?”

“O şehir efsanesi değil miydi?”

“Hayır. Sindirim için yapmak zorundalar bunu,” diyor. “Peki ya kelebekler de öyleyse? Mesela, koluna her konduklarında orgazm oluyorsa?”

“Bunu bu yüzden mi yapıyorlar sence?”

“Azgın pislikler.”

“Biz de ne kadar tatlı diyoruz.”

“Onlar da kesin, Hı hı, falan diyor.”

“Görüyorum ki burada işler yolunda, Doktor.”

Gülüyor. “Şimdi sıra sende.”

“Neyin sırası?”

“Ben garip bir şey söyledim; şimdi denge için senin de garip bir şey söylemen gerek.”

“Makul. Tamam. Şey... Evli değilsem sırtımı yıkamıyorum.”

“Garip değil. Sırtını kim yıkıyor ki?”

“Belli ki sen değil.”

“En fenası bu mu? Sırrın bu mu? Sırtın pis yani?”

“Aynen.”

“Nasıl şoktayım anlatamam.”

Bir sincap jakuzinin kenarından zıplayıp geçiyor.

“Dün nereye gittin?” diye soruyor Phoebe.

“Mezarlığa,” diyor Gary.

Geceyi arabayla dolaşarak geçirmiş; nereye gideceğini bilememiş. İnsanların yüzüne bakamayacağı için kaçmış.

“Seninle konuşmak istedim,” diyor. “Ama iyice kafa karıştırıcı olacaktı.”

O da mezarlığa sürmüş ve Wendy’nin mezarının yanında uyuyakalmış.

“Jim haklıydı,” diyor. “Wendy’yleken bambaşka biriydim. Daha iyi biri. Çünkü *içindeydim*. Lila’yla ise gerçekten orada öylece duruyordum. İlişkiyi tamamen onun yönetmesine izin verdim. Sanki yaz kampındaki danışmanımymış gibi. Bu hoşuma da gitmişti aslında. Kimin gitmez ki? Büyük bir... minnet duyuyordum ona, ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum? Müthiş bir minnet. O, bir şeyleri hayata geçiriyordu. Hayatı çok iyi oynuyor. Doğum günüye parti verir. Tatil varsa Avrupa turu ayarlar. Evleniyorsa dünyanın en gösterişli düğününü yapar. Bu, kendimi yeniden dünyanın bir parçası gibi hissetmemi sağladı. Kendimden daha büyük bir şeyin parçası, anlıyor musun?”

“Anlıyorum,” diyor Phoebe.

“Sonra herkes evine dönecekti ya da biz uçakta yan yana oturacaktık ve söyleyecek bir şey olmayacaktı. Ya da ben ne desem onu sinirlendiriyor ya da sıkıyor gibi gelmeye başlamıştı. Yine de denemeye devam ettim; suç benim gibi hissettim. Belki ben sıkıcıydım? Ya da sinir bozucu? Karşımdaysa bana normal bir hayat için ikinci şans sunan harika bir kadın vardı; Paris’e, Almanya’ya, yıllardır hayalini kurduğum yerlere iki kişilik bir seyahat ayarlamıştı. Sakın batırma. Uçakta ölü karın hakkında ağlama. Onun yerine akşam yemeğinde konuşacak konu başlıkları planla. Resmen insan olmayı prova ediyordum. Açıkçası onun tüm bunlardan kaçması doğrudu. Lila cesur davrandı. Otelde ona da söyledim; çok cesur olduğunu söyledim.”

Phoebe, bir şekilde hepsinin cesur olduğu kanısına varıyor. Eski kocası bile. Aldattığı, yalan söylediği için değil, istediğinin peşinden gidebildiği için. Bir şeyin yanlış olduğunu itiraf edebildiği için. Ev hastalandığında bir valiz toplayıp evi terk edebildiği için.

“Hem Lila bana her şeyi anlattı,” diyor Gary. “Aslında Jim’den hoşlandığını, Jim’in de ondan hoşlandığını... ve sanattan nefret ettiğini. Doğrusu en çok bu kafamı karıştırdı. Her gün Kübistler hakkında konuşmasının beklendiği bir evlilikte olmak istemediğinden dem vurdu. Ki benim hayatımda Kübistler hakkında tek laf etmişliğim yok.”

“Şimdi ettin.”

“Bir de Kanada’ya gitmek istedi. Kayak öğrenmekten söz etti.”

“Zaten bilmiyor muymuş?”

“Ben de şaşırdım,” diyor Gary. “Meğer onca zamandır kayak yapmayı bilmiyormuş! Bilsem düğünü aylar önce iptal ederdim.”

“Kesinlikle.”

“Beni ürküten,” diyor, “düğünü iptal etmemiş olmam. Prova yemeğinden sonra yanına geldiğimde bir şeylerin yanlış olduğunu biliyordum.”

“Ne oldu peki?”

“Kendime güvenmedim. Hislerime güvenmedim.”

“Ne tuhaf, insan yeterince yaşayınca, başından yeterince şey geçince kendine güvenmeyi bırakmayı da öğreniyor.”

“Tuhaf derken korkutucu demek istiyorsun herhalde,” diyor Gary. “Çünkü mutlu değildim ama bunun sorun olduğunu sanmıyordum; mutluluğun gerçek olmadığına inanmıştım. Ta ki seni tanıyana kadar. Ama o duyguyu da güvenemedim. Daha yeni tanışmıştık. Düğün haftamdı. Sonra kocan geldi... Seni odanda bıraktıktan sonra saatlerce mesaj atacak mısın diye bekledim. Sanki evrenin testi gibi. Mesaj atarsa bu gerçek. Mesaj atarsa iptal edeceğim. O cesur adımı atacağım.”

“Ama ben atmadım.”

“Yine de yapmalıydım.”

İnsanın inşa ettiği onca şeyden çıkıp gitmesi ve kendini kurtarması kolay değil. Phoebe için evliliğinin yıkılması kendi yıkımı gibi bir histi. Sınıftan çıkmak, yüksek lisansa başvurarak hayatını kurtarmaya çalışan o yirmi iki yaşındaki kızı öldürmek gibi. Onca şeyin ortasında oturup bir şeylerin bizi kurtarmasını beklemek çok daha kolay. Phoebe son iki yıldır, çocukken kardeşleri oturur gibi kötü şeylerin içinde oturup kalıyor. Bir saat geçip gidiyor ve kalkmak çok zorlaşıyor. Sonunda ayak parmaklarına bakıp şaşırıyor: Neden donmuşlar ki? Eskiden babası onu kucağına alıp, İçeri girme zamanı, derdi. Şimdi ise ne zaman içeri girileceğini kendi öğrenmeli. Kimse bakmazken ayak parmaklarını kontrol etmeyi; kimse bakmayacaksa kendi bakmayı.

Yeni gelin havuz terasına çıkıyor.

“Yağmur sorun olacak,” diyor gelin. “Ama çadır bu akşam buraya kurulacak, değil mi?”

“Evet,” diyor Pauline, not alarak.

Gelin, jakuzideki iki yabancıya şüpheyile bakıyor; onlar düğünle ilgilenmeyen, tek bakışta onun düğününü gülünçleştirme kudretini ellerinde tutan iki kişi. Onu bir bakışta kraliçeye de soytarıya da çevirebilirler.

Ama Phoebe gülümsüyor ve gelin de ona gülümseyerek karşılık veriyor. Gelini, olmak istediğimize her şeyin ya da bir daha asla olamayacağımız eski halimizin yansıması haline getirmek çok kolay. Onun da cesur olduğunu unutmak da: Topuklarının tıkırtısıyla havuzu turlayıp bir hayat kurmayı düşleyen biri.

“Artık çıkmamız gerekiyormuş gibi hissediyorum,” diyor Gary.

“Çıkış saatine yirmi dakikamız var,” diyor Phoebe.

“Güzel.”

Gary başını arkaya yaslayıp göğey bakıyor; Phoebe ise önündekilere. Yanağına değen rüzgârı, ayak parmaklarının sıcaklığını hissediyor. Eli kulağında olan yağmur için heyecanlanıyor. Ağaçlardaki kuşları, havuzda yüzen başkalarının çocuklarını dinliyor. Juice mesela. Bir gün büyüüp otel havuzlarını neden sevdiğini tamamen unutacak. Dünya çapında güzel otellerde kalacak ve bir kez bile havuza girmeyecek. Aynaya bakıp, Ben kimim? diyecek. Niye bana Juice desinler istedim ki? Benim adım *Melanie*. Tam adını söylemek için prova yapacak. Hepsi yapacak bunu. Çünkü Gary haksız değil: Olmak istediğin kişi olmak da diğer her şey gibi pratik işi. Bir gün uyanıp doğal olacağına inanmayı gerektiriyor.

“Kış bekçisi olacağım,” diyor Phoebe.

“Tebrikler,” diyor Gary. “Gerçi Geoffrey’in işi sana vereceğini biliyordum.”

“Çünkü bu klasik Geoffrey mi?”

“Bu klasik sensin,” diyor; bunu duymak Phoebe’yi sevindiriyor. Gary onun hakkında, onu tanıyormuş gibi konuşuyor. “Ça-

tıdaki ürkütücü derecede büyük gargoyllarla yaşamaya senden daha uygun kim olabilir ki?”

“Teoride gargoyllar beni koruyacak,” diyor Phoebe.

“Sözleşmelerinde mi yazıyor?”

“On üçüncü yüzyıldan beri.”

“Gargoylların ne zaman icat edildiğini bilmen hoşuma gitti,” diyor.

Phoebe gülüyor. “İcat edildi demen de benim hoşuma gitti.”

“Öyle oldu ama,” diyor Gary. “On üçüncü yüzyılda bir oğlan, Büyüyünce gargoyl icat edeceğim, diye rüya görmüş ve etmiş. Bunu bozma, Phoebe.”

“İlk başta bildiğin tesisat olarak yapıldılar,” diyor Phoebe. “Zararsız, ortaçağ yağmur olukları.”

“Canavar şeklinde ortaçağ olukları,” diyor Gary. “Bu seni nasıl korkutmuyor?”

“Bilmiyorum, belki de korkutur,” diyor Phoebe.

Jakuziden çıktıklarında Gary ona bakıyor, Phoebe de onun bakışlarına karşılık veriyor.

“Bir hayalet görürsen beni araman konusunda ciddiydim,” diyor Gary.

“Ya görmezsem? Bilim camiasından bazıları varlıklarına dair kanıt olmadığını iddia edebilir.”

“Yine de ara,” diyor Gary.

Phoebe yukarıda valizini topluyor. Yeni valizini seviyor; sağlam. Çıkarken bakır apliklerin süslediği koridorda kolayca sürüklüyor. Asansöre bindiğinde, etiketin vaat ettiği her şeyi yapacağına iyice ikna oluyor.

Lobide kitaplığın önünde duruyor. *Mrs. Dalloway*'yi sırtı dışa dönük olacak şekilde yerine koyuyor. Kitaplarda ne olacağını isabetle tahmin edebiliyor, hayatta ne olacağını tahmin etmekteyse berbat. Daima kitapları tercih etmesinin nedeni de bu. Çünkü yaşamak çok daha zor. Yaşamak için, her şey hâlâ belirsizken bu otelden ayrılması gerekiyor. Kış gelince o malikânenin uzun koridorunda yürümek; başına ne geleceğini bilmemek. Evet, bütün bunlar onu korkutuyor. Ama geceleri yakacağı mumları hayal etmek de onu heyecanlandırıyor. Frank, on dokuzuncu yüzyılın sarı köpeği, o yazarken yatağının üstünde uyuyacak. Okyanusun üzerine kar serpiştirecek.

Mermer lobiden geçerken büyük bir şey sona eriyormuş gibi geliyor ona ama bunun son olmadığını biliyor. Bunun, hayatı boyunca tekrar tekrar anlatacağı bir hikâye olduğunu, günün birinde bunu bir başlangıç olarak anlatacağını biliyor. Bazı ayrıntılar çoktan unutulmuş olacak; bazılarıysa Gary'yle ikisi kıyı tarzı rahat iş giyiminin ne olduğuna, kitapların neden ters çevrildiğine ve hindistancevizi yastıkların gerçekten normal yastıklardan iyi olup olmadığına dair önemsiz şeyler üstünde didiştikçe her seferinde yeniden canlanacak.

Phoebe, çıkış kapısının orada durup, "Teşekkürler, Pauline," diyor vedalaşmak için. Ama Pauline yeni düğün insanlarına odaklanmış. Onlardan birinin gözlerinin içine bakıyor, Phoebe'nin el salladığını görmüyor bile. Phoebe ağır brokar perdelelerin arasından geçip parlak ışığa çıkıyor.

"Aracınız," diyor kapı görevlisi ve valizini alıyor.

Phoebe merdiven başında bir an durup her şeyi ilk geldiğindeki gibi sahnedeki dekorlar gibi görmeye meylediyor: insanları, tuğla yolu, ağaçları. Sonra bordo ceketli adama bahşiş bırakıyor ve dünyaya doğru bir adım atıyor.

TEŞEKKÜR

Bu kitap, her aşamasında –hele ki sadece bir öneriden ibaretken– yolumu aydınlatan temsilcilerim Molly Friedrich ve Lucy Carson olmadan var olamazdı. Friedrich Agency’de (ve ajansla birlikte) çalışan herkese teşekkür ederim: Hayalleri kelimenin tam anlamıyla gerçeğe dönüştürdüğü için CA’den Dana Spector’a; son dakika müdahalesiyle beni kurtaran keskin editoryal bakışı için Marin Takikawa’ya; bu kitabın başka ülkelerde ve dillerde de var olmasına yardım eden Hannah Brattesani’ye; tüm sorularımı sabırla yanıtlayan Heather Carr’a.

Bu kitabın oluşumu boyunca olağanüstü bir editör ve dost olduğun için Caroline Zancan’a teşekkür ederim. Parlaklığın, sıcaklığın ve mizahın eşsiz; kitapları da yazarları da daha iyi hale getiriyorsun. Üstelik birlikte çalışmak düpedüz eğlenceli. Henry Holt ekibinin geri kalanına da aynı ölçüde minnettarım: İlk taslağıma inandığın için teşekkürler, Amy Einhorn. Kariyerime gerçekten fark katan Caitlin Mulrooney-Lyski; her şeyi böylesine pürüzsüz işletmenize hayranım, Lori Kusatzky ve Leela Gebo. Ayrıntılara gösterdiğiniz dikkat için teşekkürler, Hannah Campbell ve editörlük ekibinin diğer üyeleri. Kapak tasarımın için büyük hayranınım, Nicolette Seebach Ruggiero. Kitabı dünyada gö-

r n r kılmak için gösterdiğin çabaya teşekkürler, Clarissa Long. Ve tasarım, satış, tanıtım ve pazarlama ekipleri: Yalnızca bu kitap için değil, tüm kitapları okurlara ulaştırmak adına harcadığınız zaman ve gösterdiğiniz yaratıcılık için teşekkürler.

Romanın bir versiyonunu okuyup hayati geri bildirimler veren herkese teşekkür ederim: Birinin “o şeyi yaptığını” sezme süper gücün için Diana Spechler; insanların nasıl konu up d       ne dair kusursuz sezgin için Shelly Oria; yıllara yayılan sohbetlerimizle bu kitabı yazacak cesareti bana verdiğin (ve editorial  ng r n) için Cristina Rodriguez; hayatımdaki şair olduğun için Emily Pittinos; Adirondack sandalyelerinde Lila hakkında konuşmaların için Mark Polanzak; akademik birikimin (ve tabii birlikte s rf dersine gitmemi sağladığın) için Stephanie Boeninger; profesyonel ve akademik uzmanlığınızı esirgemediğiniz için Keegan Drenosky ve Elizabeth Bridghman; desteğin ve son dakika okuman için Teddy Wayne; ve Michael Andreasen, Sarah Lazer-Gomez, Kerri Joller: bu romana kritik bir zamanda gösterdiğiniz dostluk ve coşku çok şey ifade etti.  i imi payla abildiğim dostlarım olduğu için  anslıyım. Bir gün hepinizin okuyacağını bilmek, yazmayı çok daha az yalnız kılıyor. Ama en çok da  unun için teşekkürler: Akıllı, komik, sevgi dolu olup hayatın tuhaflıkları üzerine benimle konu up g lmeniz. Ya landı a giderek daha çok korkacağımı sanırdım ama öyle olmuyor çünkü konuşacak daha çok  eyimiz olduğu için çok heyecanlıyım.

Virginia Woolf’a, Charlotte Bront ’ye ve Woolf’un yazdığı gibi edebiyatta kadınlar için yolu “budayan”, “patikanın pürüzsüz” kalması için çalışan tüm yazarlara çok şey borçluyum. Bu kitaba şans veren ve yazdıklarımdın dünyada bir yaşamı olmasını sağlayan okurlara teşekkür ederim. Sizden haber almak beni çok mutlu ediyor. Aynı derecede minnettarım: daha yapacak başka bir sürü i leri varken erken yorumlar ve tanıtım yazıları kaleme alan kitabevlerine.

Alexis Gargagliano'ya teşekkürler, yıllar sonra yeniden birlikte çalışmak çok özeldi. Bu romana destek olan CAFR hibesi için Providence College'a teşekkürler. Tiny Pool insanlarına, yazmaya devam etmem için beni ilhamla dolduran yeni parlak ışıklar olduğunuz için. Ve kedime; bunu asla okumayacağını ya da anlamayacağını biliyorum ama sahiden yanımda oturup yazarken bir patisini koluma koyuyor; bu destek jesti artık kamusal bir takdiri hak ediyor.

Anne ve babama, kardeşim Gregg'e, Andrea'ya, teyzelerime ve amcalarıma; yazıyla ilgili bir şey olduğunda gösterdiğiniz ölçüsüz coşku için teşekkürler. Herkese (ve belki size yeterince söylemiyorum) romanlarımı okuyan ve sonra benimle üzerine konuşan bir ailem olduğu için ne kadar şanslı olduğumu anlatıyorum. Yazı hayatımla aile hayatım arasındaki köprüyü kurabilmek, ancak şaşırtıcı derecede açık fikirli, meraklı ve sevgi dolu olduğunuz için mümkün.

Son olarak, yıllar içinde tanıştığım yabancılara: Havaalanında mahsur kalmışken bana nacho ısmarlayıp güldürenlere; kafelerde ne üstünde çalıştığımı soranlara; tren ve uçaklarda, yokmuşum gibi davranmak yerine hayat hikâyelerini paylaşanlara. Kendimi en az “insan” gibi hissettiğim anlarda yeniden insan hissetmeme yardım ettiniz. İyi bir hayatın kaç farklı şekilde yaşanabileceğini, nasıl yeniden başlanacağını, o imkânsız şeyin içinden nasıl geçileceğini hatırlatan hikâyeler anlattınız. Bir daha hiç görmeyeceğim insanlara nasıl teşekkür edeceğimi hiç bilemedim; belki de yalnızca böyle. Bu kitabı, “merhaba” dediğiniz için yazılmış, pek çok sayfalık bir teşekkür mektubu olarak kabul edin.

